

༡༡། རྩོམ་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སྲུབ་བའི་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞུགས་སོ།།

བརྗོད་བྲ། རྩོམ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།
མཛད་པ་སོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ།

སྒྲིགས་བམ་གཉིས་པ།

2012

© Yongzin Lingsang Labrang, 2012

All rights reserved.

Compiled, edited, and published by Yongzin Lingsang Labrang.

www.jangchuplamrim.org

Byang chub lam gyi rim pa'i khrid yig: glegs bam gnyis pa
(Commentaries on the Stages of the Path to Enlightenment: Volume Two)

Texts and Authors:

- 1) The Medium Treatise on the Stages of the Path to Enlightenment (lam rim 'bring po)
- 2) Destiny Fulfilled: The Spiritual Biography of Lama Tsong Khapa (rtogs brjod mdun legs ma)
- 3) The Concise Treatise on the Stages of the Path to Enlightenment (lam rim bsdus don)
also known as Song of the Stages of the Path (lam rim nyams mgur)
- 4) The Three Principle Aspects of the Path (lam gtso rnam gsum)
- 5) Foundation of All Good Qualities (yon tan gzhir gyur ma)
by Je Tsong Khapa (rje tsong kha pa)

First Edition: 18,000 Copies, 2012

Price: ₹450

The publication of this book is sponsored by:
Yongzin Lingsang Labrang, Dagri Rinpoche, and Lama Zopa Rinpoche/FPMT

ISBN: 978-81-924896-1-2

Printed and bound in India by Manipal Technologies Ltd, Manipal

དགའ་ལྷན་གྱི་པ་རི་རྫོང་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ལུ་བརྟན་ཉི་མ།

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL
THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN
DREPUNG LOSELING
L.C # 2 , TATTIHALLI
MUNDGOD-581411
N.K. KARNATAKA
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE _____

༡༡། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་འདྲེན་མཚོག་ཤུག་ཉི་ག། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་འཇམ་པའི་
དབྱུངས། །རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་འཇམ་གླིང་རྒྱལ། །སྤྱི་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་བཅས་ལ་གྲུས་པས་
འདུད། །རྒྱ་ཚེན་སྦྱོད་དང་ཟབ་མོ་དབྱུང་མའི་ལྷ། །གདམས་པའི་རྩ་བོ་སོ་སོར་བཀའ་བབས་པ། །ལེགས་པར་
རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་མཛད་པའི། །བརྒྱུད་ལྷན་སྐྱེས་ལ་རྣམས་ལ་གྲུས་སྤྲུལ་འཚོལ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཚེའི་
བརྒྱུད་པའི་རྩ་བོ་གཉིས། །ཡོངས་རྫོགས་རྩལ་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ལེགས་བསྐྱུས་ནས། །བཅེ་བ་ཚེན་བོས་གཞན་
ལ་འདོམས་མཛད་པ། །དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་བའི་དོན། །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་བྱུང་པར་བྱ། །མཉམ་
མེད་རྩོ་བོ་རྗེ་ཡི་མན་ངག་བཞིན། །སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་ལེགས་བསྐྱུས་ནས། །རྒྱ་ཚེར་འདོམས་མཛད་
བཀའ་གདམས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི། །རྩ་བོ་རྣམ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་གྱུར་པ། །འཇམ་པའོན་སྐྱེས་མཚོག་ལ་
སྦྱིང་ནས་འདུད། །རིགས་ཀུན་བྱུང་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོ། །རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྩལ་དུ་ཡོངས་བཞེངས་
ཏེ། །ཡེ་ཤེས་རིགས་ལྗེའི་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བའི། །ཡོངས་འཇིན་ཚོགས་ལ་སྦྱིང་ནས་གྲུས་པས་འདུད། །འཇམ་
དཔལ་དཔལ་བོས་ངག་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང། །སློབ་མཛད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོག། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་
འཇིན་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་ཆེ། །རྣམ་འདྲེན་སྤྲུལ་ན་བརྗོད་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་མཚོན་པར་བཛྲོད་པ་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས། །རི་རྒྱུད་དུ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཚེའི་སྤེང་བ་ལས། །རོ་མཚར་བཀའ་ལྟེ་སྤྲེ་སྦྱོད་གསུམ་པོ་
སྟེ། །གདམས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པ་ཡི། །བཀའ་གདམས་རིན་ཚེན་གསེར་གྱི་སྤེང་བ་དེ། །འགྲོ་
བ་གང་གིས་འདྲེན་ཀྱང་དོན་ཡོད་འགྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནད་བསྐྱུས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། །བྱང་ལྷུང་ལམ་རིམ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བྲིད་ཚེན་བརྒྱུད་ཅེས་ཡོངས་

དགའ་རྒྱན་གྱི་པ་རི་རྫོང་སྐུ་ལྷུ་ལྷུ་བུ་བ་བརྟན་ཉི་མ།

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL
THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN
DREPUNG LOSELING
LC # 2 , TATTIHALLI
MUNDGOD-581411
N.K. KARNATAKA
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE _____

སྐྱུ་གྲགས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་མིང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བཞུགས་པ། ༡ ་ བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༢ ་ ལམ་
རིམ་འཕྲིང་པོ། ༣ ་ ལམ་རིམ་ཉམས་མཁུར། ༤ ་ ལམ་རིམ་གསེར་ལྷན་མ། ༥ ་ ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་
ཞལ་ལྷང། ༦ ་ ལམ་རིམ་བདེ་ལམ། ༧ ་ ལམ་རིམ་སྐྱུར་ལམ། ༨ ་ ལམ་རིམ་ལེགས་གསུངས་ཉིང་ཁུ་
དང་བཅས་བརྒྱུད། ༩ ་ ལམ་སྐབས་སྐྱུ་བའ་པ་ལྷུ་ལ་བའི་དབང་པོ་གང་ཉིད་བརྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་
སྐྱུར་བྱོན་པ་དང་སྟོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ལྟར་བརྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཚུལ་ནི། སྐྱུན་བརྒྱུད་བརྟན་པའི་
མངའ་བདག་སྐྱབས་ཇི་པ་པོར་ཁ་བ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས། ལྷུ་ལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་
བ་རིམ་བྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོང་ལུབ་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་སྐྱབས་ཇི་ཁྱི་བྱང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རང་
རྣམ་དུ་གསལ། སྐྱབས་ཇི་ཡོངས་འཛིན་གྱིང་སྐྱུ་ལ་ཁྱི་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ལྷུ་ལ་བའི་དབང་པོ་གང་
ཉིད་རྒྱ་གསེར་མངག་ཐག་ལྟ་བུར་གང་ལའང་བཏང་ཆོག་གེད་ཆོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་དང་། གཞན་
ཡང་སྐྱབས་ཇི་ཁྱི་བྱང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས། རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་མོན་ལྷོར་འབྲས་སྐྱུངས་སྟོ་གྱིང་
གྲ་ཆང་གི་ཆོས་གྲུའི་ནང་གསུང་ཆོས་སྐབས། དེང་དུས་འཇམ་གྱིང་ཡོངས་ལ་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་
བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གནས་དང་མི་གནས་ལྷུ་ལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཆེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་མི་
རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་བར་མེ་དུའི་དེ་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་དཔེ་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷུ་ལ་བའི་
དབང་པོ་གང་ཉིད་ནས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རྒྱལ་སྤིང་གི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་འཁོར་བའི་སྐྱུན་ཆོགས་
ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་གཟེགས་ནས། ཟས་བསོད་སྟོམས་དང་གོས་ལྷུག་བདར་ཁྲོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་
ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷུ་ལ་བའི་དབང་
པོ་གང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ལྷུ་ལ་དབང་སྐྱུ་སྤེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་

དགའ་ལྷན་གྲི་པ་རི་རྫོང་སྐྱེ་སྐྱུལ་བྱུང་བ་སྐྱབས་ཉི་མལ།

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL
THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN
DREPUNG LOSELING
L.C # 2 , TATTIHALLI
MUNDGOD-581411
N.K. KARNATAKA
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE _____

བོད་དམངས་གཙོ་བོའི་རྒྱ་བཞེས་གསལ་བཤུགས་ཀྱིས་དམངས་གཙོའི་རང་དབང་མི་མང་ཡོངས་ལ་ཐུགས་དགུས་
བཞེན་དུ་བསྐྱེད། འགོ་ལ་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱིས་བའི་བསྐྱབས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་
པར་ཐུགས་སྐྱུ་བཅངས་ཏེ། རྒྱ་གར་ལྷ་ལེན་མེ་ཆུང་ཚོས་བརྒྱུད་ཤིང་མ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྐྱབས་དང་བཅས་
པ་ཡོངས་རྫོགས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་པ་ཞོན་ལྷུང་བཞེས་པ་གཟུང་གནས་
སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཚོས་སྐྱུ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། ད་ལམ་སྐྱབས་ཐེ་ཡོངས་འཛིན་
སྲིད་མཚོགས་སྐྱེལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་བུ་ནས། ལམ་རིམ་བྱིད་ཆེན་བརྒྱུད་སོགས་མཛད་སྐྱབས་གྱི་གསུང་ཚོས་
དགོན་རིགས་གསོལ་འདེབས་སྐྱབས་གསན་ཞུས་པར། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་ལམ་རིམ་བྱིད་ཆེན་བརྒྱུད་དང་
དེའི་སྤྱིང་དུ་ ༤ ་༽ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སློན་ལ། ༡༠ ་༽ ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། ༡༡ ་༽ ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་ལ།
༡༢ ་༽ རྟོགས་བརྗོད་མཛུགས་ལགས་ལ། ༡༣ ་༽ ལྷོ་བརྒྱུད་ལམ་རིམ། ༡༤ ་༽ ལམ་རིམ་བདུད་རྩི་སྤྱིང་པོ།
༡༥ ་༽ ཞུ་དམར་ལམ་རིམ། ༡༦ ་༽ ལྷག་མཐོང་དཀའ་འབྱེད། ༡༧ ་༽ རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས། ༡༨ ་༽ ལམ་
རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་བཅས་བྱིད་ཆེན་བཙོ་བརྒྱུད་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་གསུང་
ཚོས་གྱི་སྤྱིན་བདག་གུང་གཙོ་བོ་སྤྱིང་སྐྱེ་བུ་ནས་བྱེད་དགོས་བཀའ་ལེབས་པར། འཇམ་མགོན་ལྷ་མཚོ་དང་
ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སྐྱབས་ཚོས་མཛད་ནས་ལོ་ངོ་༦༡༠ དང་། འགོག་རི་བོ་དགོ་ལྷན་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་ལམ་རིམ་བཀའ་བྱིད་བསྐྱེད་ནས་ལོ་ངོ་༦༠༠ འཁོར་ཟེན་པའི་དུས་ཆེན་དང་སྐབས་བསྐྱབས་
ཏེ། མཚོགས་སྐྱེལ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདན་གསུམ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མན་དག་སློབ་སྐྱེལ་གྱི་
ཆུལ་དུ་འདི་ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་ལྷོར་ཚོས་སྤྱེ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དང་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་དཀར་སྐྱངས་པའི་ཚོས་སྤྱེ་ཆེན་པོ་བཅས་ལ་བཀའ་བྱིད་སྐྱེལ་རྒྱ་དང་། ལོ་རྗེས་མར་རྒྱ་གར་ལྷོ་

དགའ་ལྷན་ཁྱིམ་རི་རྫོང་སྐུ་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL
THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN
DREPUNG LOSELING
L.C # 2 , TATTIHALLI
MUNDGOD-581411
N.K. KARNATAKA
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE _____

ཕྱོགས་ཟླེལ་གོ་བ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་གནང་རྒྱ་བཅས་སྐྱབས་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་
ལྷ་བའ་ནས་གསུང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཏག་དང་ཚོས་ལུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟེགས་བདེའི་ཆེད་གོང་གསལ་ཕྱག་
དཔེ་ཁག་སྐྱེགས་བམ་ལྟར་བསྐྱེད་ཉེ་འདི་ལོར་ཚར་གྲངས་༡༥༠༠༠ ཐམས་པ་རེ་བར་སྐྱབས་ལུ་རྒྱུའི་ཆེད་བརྗོད་
ཅིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་གླིང་ལྷ་བའ་ནས་ངོས་ལ་བཀའ་ཤེབས་བ་ལྟར། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མངའ་བཏག་འཛུགས་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་གཟེགས་བམ་ཆེན་
པོ། འོན་ཀྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་ཉེ་ལ་ཇི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་གི་ཞལ་སྲ་ནས་དང་། རིས་མེད་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་དང་འགོ་བ་
ཡོངས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་པའི་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་པོ་དཀར་མཛེད་འཕྲིན་བཟང་པོར་དགའ་གྲུས་དད་གསུམ་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་སྐྱབས་ཀྱི་བཞེད་འོན་རྣམས་འབད་མེད་སྐྱབས་ཀྱིས་འབྱུང་ཅིང་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་
སྐྱུར་དུ་གསལ་ཐུབ་པའི་སློབ་པའི་མཚན་སློབ་དང་བཅས།

དགའ་ལྷན་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་བརྒྱ་དང་གཉིས་པའི་མཚན་གྲལ་དུ་འཁོད་བ་ཉི་ལྷ་ལ་ཡའི་མངའ་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་ལ་དྲགས་རི་རྫོང་སྐུ་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་ལོར་བུས། བོད་རྒྱལ་
ལོ་༡༡༣༤ ལྷ་འབྲུག་ལོའི་ཟླ་བ་༥ པའི་ཚེས་༡༠ ལྷི་ལོ་༡༠༡༡ ཟླ་བ་༦ པའི་ཚེས་༡༤ བཟང་པོར་བྲིས། །།

དཔར་སྐྱོན་ཆེད་བརྗོད།

༡༡། །སྐྱེ་རྒྱུའི་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུརྒྱུའི་མཐའ་མར་ཉེ་
བར་ཕྱོགས་པའི་དུས་སྤྱིའང་བསེལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་འཕགས་མཚོག་མིག་མི་འཇུ་མས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་རོལ་བ་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན། མདོ་སྐགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚང་ལ་མ་
འོར་བ་དཔལ་རྣམ་རྗེ་སོགས་འཕགས་ལུལ་ཀྱི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཤའ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ཚང་བ་དང་
ཁྲབ་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་ཤིང་། དུས་ནས་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་མེ་ཚོམ་གྱི་ཁྲི་
མ་རྣམས་དབྱེད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསལ་བར་མཛད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྐྱེས་བུ་རིམ་པར་ཕྱོན་ཉེ་དག་ཐེང་མད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་བཞི་པའི་
ནང་འཇམ་མགོན་མིའི་རྣམ་རོལ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་བརྒྱུད་པར་
བཅས་པས་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ཕྱོན་པ་ལྟ་བུའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་ཉེ་དག་
ཐེང་མད་བྱུང་མཛད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཁྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ལ་ད་ལྟའང་སྐུ་བཟང་སྟོོགས་ལ་ཡོངས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྟོོམ་པས་ཅི་དགའ་
འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་རྒྱལ་གནས་སྐབ་པ་ནི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྱི་དང་། ཁྲུང་པར་འཇམ་
མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཀྱི་སྤྱོད་ཐུང་མཚུངས་ཅད་མཚུངས་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་རྒྱལ་
དབང་སྐྱེ་སྤེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བར་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཚོག་སྐྱག་
ན་པར་སྐོ་གསུམ་ལྡན་དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཕྱོན་པའི་སྐྱེས་ལོ་རིམ་གྱིས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་ཀྱི་
ཞིང་སར་ཚོས་སྤིང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀྱིན་སྐྱོལ་མེད་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཀྱི་མཚོང་
ཚོས་སུ་གྲུབ་གཤིས། རི་བོ་དགོ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་འཛིན། འདུས་སྡེ། རྗེས་འཇུག་སེར་

སྐྱུ་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱུ་སྲེང་ན་རིམ་གྱི་སྐྱུ་རིན་མེད་དུ་ཆེ་བའི་ཁར། ལྷག་པར་སྤྲིགས་མའི་རྒྱུད་
ཚོགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་སྟེ་བོད་རྫོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་བཅེ་མེད་སྐྱོའི་དབུང་གིས་
མེག་མེད་དུ་བཙོམ་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ལྡན་མཐོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེའི་སྲེང་བ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཚོག་གི་རྒྱབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན། གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གསང་
ཆེན་རྒྱུད་བླ་ཞུམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དགོ་ལྡན་པའི་ཚོས་སྟེ་ཆེ་ཆུང་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་དང་།
རྗེས་འཇུག་སེར་སྐྱ་མཚོག་དམན་མཐའ་དག་འཕགས་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་རང་དབང་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་
འདམ་མཐོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་ས་ཅི་དགར་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་གོ་
སྐབས་བསྐལ་བའི་བཀྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོའི་མཐར་ཡང་གཞུས་བའི་གོ་སྐབས་གལ་དམིགས།

ལྷག་པར་དེར་གི་ཆར་མཐོན་པོ་གང་གི་གསུང་སྐྱེས་སུ་གཏོགས་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་བཞིན་ལ་གོང་ས་སྐྱུ་ལས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་གང་ཉིད་ནས་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་ལུགས་རྒྱང་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་མཛད་བྲེལ་དང་། དགྲུང་ནའི་བབ་སོགས་གང་ལའང་མ་དགོངས་པར་བཅེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟེགས་པས་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་། ཁྲིད་ཆེན་གཞན་དང་ཅ་གཞུང་སོགས་ཚོས་ཚན་བཙོ་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་འཕགས་ཡུལ་གྲེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་སྤོང་སྤོང་གནང་རྒྱུའི་
བཀའ་བཞེས་སྤྱི་སྤོང་བྱང་བཞི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཏོ་སྐལ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྲིད་ན་རྟེན་
པར་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། བཀྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གྱུར།

དེ་ལྟའི་སྐབས་མེད་པའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། རྒྱེ་བྲག་འདམ་མཐོན་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་དགའ་བ་བརྒྱ་མཉུན་དུ་མའི་སྐོན་ས་དག་ཐེར་ཡེགས་པར་མཛད་པའི་མདོ་སྐྱུ་ལས་རྒྱང་
འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་ཇི་མེད་པ་འདི་ཉིད་ནས་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྤོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་
དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འདྲིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཏོར་ལ་གོང་ས་ལྷུབས་

མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཚོག་སྐྱ་ཚེ་སྲིད་མཐར་བཟོན་ཅིང་། སྤྱགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གི་གས་
 མེད་སྤྱན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཡུལ་ལོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་
 མཚོག་བོད་དུ་རང་དབང་ཞབས་འཁོད་དང་འབྲེལ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འཕམ་ཡུལ་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཚ་བ་བོད་
 ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲད་ཚོར་རྒྱལ་བསྟན་ཚབ་སྲིད་དང་བཅས་པའི་སྲིད་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་
 ལེན་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་དེ་དག་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འཕགས་མཚོག་སྤྱགས་ཇེ་ཚེན་པོས་
 ཉག་ཏུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་སྐོས་མགོན་པོ་སྤྱགས་ཇེའི་གཏེར་ཚེན་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀྱིན་གྱི་ཆ་ཤས་
 ས་མོ་ཅམ་བསམ་བའི་སྲིད་འཇམ་མགོན་ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་
 འབྲིང་ཉམས་མགྲུང་དང་བཅས་པའི་སྲིད་། ལམ་རིམ་གསལ་ལྷན་མ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་། བདེ་སྤྱིར་
 གཉིས། ལེགས་གསུང་ཉིང་ཁྱ་བཅས་ཡོངས་གྲགས་ཁྲིད་ཚེན་བརྒྱད་དང་། ལམ་རིམ་བདུད་ཅིའི་སྲིད་པོ།
 ལྷ་དམར་ལམ་རིམ་དང་ལྷག་མཚོང་དཀའ་འབྲེལ། ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས། ལམ་རིམ་འབྲིང་
 པོའི་ས་བཅད། དེ་དག་གི་ཚ་གཞུང་ལྷ་བྱུར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྐོན་མ། ཉགས་བཛྲོད་མདུན་ལེགས་མ།
 ཡོན་ཏན་གཞིར་བྱུར་མ། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་བཅས་གཞུང་རྣམ་གྲངས་བཙོ་བརྒྱད་ཡལོང་ས་མཚོག་
 གི་བཀའ་སྐོབ་ལམ་སྐོན་གཞིར་བཟུང་སྤྱོད་ས་བསྐྱབས་དག་ལུས་ཀྱིས་དེ་བཀའ་སྤྱགས་པོད་སྲིང་ལྷ་དཔར་
 བསྐྱབ་གྱིས་ལྷག་བསམ་རྣོག་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྤྱིན་འདི་ལྷ་བུ་ཞིག་སྲིལ་རྒྱའི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
 ལུགས་པའི་སྐབས། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཚེན་དོ་རྗེ་འཆང་རི་རྗོང་སྐས་རིན་
 པོ་ཆེ་སྤྱབ་བསྟན་ཉི་མ་མཚོག་ནས་དམིགས་བསམ་ཆེད་བཛོད་བསྐྱལ་བར་བཀྱིན་རྗེས་བྲན་ལྷ་བ་དང་དེ་
 བཞིན་གོང་གསལ་སྤྱག་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་མ་དཔེ་དང་དཔེ་བསྐྱར་ལུ་ཡུལ་ཁག་བཅས་གཡལ་པོ་གནང་མཁན་
 དང་། དཔར་ཚ་མཐུན་འགྱུར་དང་། སྤྱི་དཔར་མཁོ་སྲོད་གནང་མཁན་གདན་ས་གྲྭ་ཚང་པོ་པོའི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་རྣམས་དང་། ཚོགས་སྡེ། མི་སྡེར་བཅས་ཡོངས་ལ་སྤྱགས་ཇེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་བཀའ་རིབ་
 མཚུངས་མེད་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ་མཁས་དབང་རྟན་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཚེན་མཚོག་

དང་ཚུན་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་ཚུལ་གཉིས་ནས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཅི་མེད་སེལ་ལྟར་དཔའ་སྐྱོན་སྐབས་
 མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་ལྟ་བུའི་ཡིག་ལོར་མི་འབྲུང་བའི་ཆེད་དཔའ་ཅ་ཞུ་དག་གྱེད་མཁན་ཚུལ་གཞུང་ཆེན་
 མོར་མཁུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་མང་རིང་ཞུ་དག་གི་ཉམས་སྲོལ་ཡོད་པ། བད་སྟོད་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་
 དགོས་པ་ལྟོན་ཏུ་གལ་ཆེར་མཐོང་སྟེ་རེ་སྐྱུལ་བྱས་པ་ལྟར། ཞུ་སྐྱིག་གི་མཁས་སྲོལ་ལྟར་མང་པོ་དང་།
 དཔའ་ཅ་ཀམ་ལུ་ཉར་འཇུག་མཁན་བཅས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རྒྱ་བ་ལྟ་ལྟོག་རིང་ཉིན་མཚན་སྟེལ་ཉེ་རང་དོན་
 བྱ་བ་ཆེ་བཞག་ཚུང་བསྐྱར་ཐོག་ལྟོག་བསམ་བཟང་པོས་རལ་བ་ཁུར་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་འཛོལ་མེད་དུས་
 ཐོག་ལེགས་བསྐྱབས་ཐུབ་པར་དམིགས་བསལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱ། འདིར་འབད་ཀྱི་རྣམ་དཀར་དགོ་
 བའི་ལུང་པོ་ཅི་མཆིས་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཚོན་སྟོན་ཁོ་ནར་འཇུར་བའི་བསྟོ་སྟོན་དང་བཅས་ཡོངས་
 འཛིན་གྱིང་སྐྱུལ་སྟེ་སྟེང་བདུན་པ་ཤུ་ཀྱའི་བཅུན་པ་བསྟན་འཛིན་ལུང་རྟོགས་འཕྲིན་ལས་ཚོས་འབགས་སུ་
 འབོད་པས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༡༣༤ རབ་བྱུང་རི་རྒྱའི་ཚུ་འབྲུག་ལོའི་སྟོན་རྒྱ་བའི་དཔའ་སྟོགས་རྒྱལ་བ་དང་པོ་
 འབྲུང་འཕྲོད་མཚོག་ཏུ་དགོ་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ རྒྱ་ཡུ་ཆེས་༦ སྟེ་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་ཡསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་སྐུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཆེས་ཁུད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་སྟོན་པ་དགོ་ཞིང་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་རྣམ་འབྲེན་བཞི་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་མེད་གེ་ཉིད་འཛུམ་བུ་སྲིད་འདིར་མཚོག་གི་སྐྱེལ་
སྲིད་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་དབལ་མེད་སློན་གྲོལ་
ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་འཛུམ་སྲིད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་
སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།།

བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་སློན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུ་མེད་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་པ་
ལྟར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་འདུན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་ཚང་
ལ་མ་ལོར་བའི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་བཞེན་གསལ་བར་མཛད་དེ་དབལ་ལྷ་ལྷུ་འཛུམ་
ཚུལ་འཛིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཤད་སྐབས་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་སློན་པ་ད་ལྟའང་
བཞུགས་པ་ནི། བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྗོངས་འདི་ཁོ་ནར་ངེས་སོ།།

དེ་ཡང་བོད་སེལ་བུའི་དུས་སྐབས་སྣ་ལྷན་ལེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་དོན་དུ་སྐྱ་སྐྱོག་བཏང་།
ཚ་བོ་བྱང་རྒྱལ་འོད་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པའི་མཉམ་མེད་འོ་བོ་རྗེ་དབལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་རྗེ་བཙུན་སློལ་མའི་
ལུང་བསྐྱུན་ལྟར་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་ལ་དག་ཐེང་མེད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པ་མ་ཟད་སློབ་
མ་བཟང་པོ་བྱང་རྒྱལ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། མདོ་སྐྱབས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྐྱུས་ནས་སློན་པས་
བརྗོད་བྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱུན་པས་ལག་དུ་བྱངས་བདེ་བ།
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པའི་ལུགས་གཞན་
ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་གསུམ་དང་བྱུང་ཚོས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཀྱི་སློན་
མ་མཛད། དེ་ཉིད་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་བོད་

འདིར་བཀའ་གདམས་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་ཡོད།

བསྟན་པ་དེ་ཉིད་བསམ་བཞིན་དུ་འདྲིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ལ་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་གཡོ་བ་མེད་པ་
གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་མི་ཡི་རྣམ་འོད་ཁམས་གསུམ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོ་ནི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་ཟེན་པ་བཞིན་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་བའི་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྡོ་བོས་མཛད་པའི་ལམ་སྟོན་
འདི་ཉིད་གྱིས་སྤྲུགས་ཡིད་སྟོགས་ཉེ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ཞེས་གདུབ་
བྱུང་བར་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ཀས་འཇུག་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབལ་དབྱངས་གྱི་མན་དག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ། ལུང་རིགས་དཔེ་གསུམ་
གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུན་ཚོགས་བཞི་ལྟ་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ལུང་རིགས་གྱི་སྟོན་པ་ཚུང་ཟད་བསྐྱུས་པ་ལམ་རིམ་
འབྲིང་པོ། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་འཇུངས་ནས་ཉམས་མཁྲུང་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་
པ་ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ནམ་ཉམས་མཁྲུང་བཅས་མཛད། དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་བསྐྱུབ་གནང་
ནས་བྱུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་བཟང་
ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་དང་། ལེགས་བཤད་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཡང་འགྲེལ། མཆན་རྒྱས་
བསྐྱུས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད།

དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སྟོན་ཆེན་དག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ལེགས་
གསུངས་ཉིང་ལྷ། རྒྱལ་མཚོག་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་གསེར་གྱི་ཡང་
ལྷ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱལ་མཚོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་།
པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བདེ་ལམ། དེའི་འགྲེལ་པ་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ལྷུང་ལམ་བཅས་ལ་ལམ་རིམ་བྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་

དག་གི་འཆད་ཉན་གྱི་བརྒྱན་པ་མ་ཉམས་ཤིང་གྲིན་རྒྱབས་ཀྱི་འོད་མ་ཡལ་བའི་དཔལ་མཉམ་མེད་འི་ཕོ་
 དགོ་ལྷན་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་། བསྟན་པའི་བཞུགས་
 རྒྱུ་དུ་མས་ཉམས་དམས་ཆེས་བྱུང་བ་ན། རྩོད་འོད་རྒྱ་ཤོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟེན་ཅིག་བྱུང་བ་
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་པ། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་
 རྒྱབས་དམ་པ། ལྷན་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུ། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མངའ་བདག །
 འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་ཟབ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཡུག་གཅིག་གིས་
 འཇམ་གླིང་འོད་དུ་འབྱེད་པར་མཛད་དེ། རྩོད་པ་རང་ཉིད་སྤང་ཡང་འོད་པ་དང་སྐོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་
 ཤར་བྱུང་ཡུལ་གྱི་ཀྱན་ཏུ་མི་རིགས་འདྲ་མིན་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གངས་ལས་འདས་པ་རང་རང་གི་
 ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མ་སྟན་པར་བབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་བཞིན་པ་དང་།

ལྷག་པར་དུ་རྒྱབས་རྗེ་ལོངས་འཕྲིན་གླིང་མཆོག་སྤྱོད་པའི་ཕོ་ཆེ་ནས་འིང་པོའི་དུས་ནས་
 ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱན་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་གནང་སྤོལ་ལོངས་པའི་གསོལ་བ་ཕྱར་ཚུགས་སྤྱི་ཡང་
 ཡང་བཏབ་གནང་བ་ལ་ཞལ་བཞེས་ལོད་སྤྱོད་ཐོག་། ལྷ་ལོ་དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་གྲུ་ཆོང་གིས་ལགོང་ས་
 ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཆོན་འཕོད་སྟན་ཞུའི་ནང་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་འབྲུག་། ལྷི་
 ལོ་༡༠༡༢ འདི་ནི་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གངས་ཞེ་ལྷག་ཏུ་
 བེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ལྷི་ལོ་༡༧༠༢ ལོར་དུ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡང་དགོན་དུ་བྱུང་ཚུབ་ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་གསར་ཚོམ་མཛད་ནས་ལོ་༦༡༠ འཁོར་བ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དགུང་གངས་ང་བཞི་ལ་
 བེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྷགས་སྤྱོད་ལྷི་ལོ་༡༧༡༠ ལོར་དགའ་ལྷན་དུ་ཞབས་སོར་འཕོད་དེ་རབ་
 གནས་དང་འབྲེལ་སྐལ་ལྷན་གྱི་ཞལ་སྐོབ་གངས་ལས་འདས་པར་བྱུང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་
 ཁྲིད་བསྐུལ་ནས་ལོ་༦༠༠ ཉིལ་པོ་འཁོར་བེད་པའི་དུས་ཆོགས་ཁྲུང་པར་ཅན་འཁེལ་ཚུལ་སྟན་གསན་
 ཞུས་པར་སྤྱོད་ཆོར་ཆེན་པོས་དུས་ཆོགས་དེའི་རྗེས་བྱོལ་དུ་གསུང་ཆོས་འདི་ལོ་རང་དགའ་འབྲས་

གཉིས་སུ་དབུ་འཇུག་པ་གནང་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ལམ་རིམ་གྱི་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ཁྲི་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གཙོ་ལྷན་གསུམ། ཉོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་ལ། ཡོན་ཏན་གཞི་གྲུར་ལ།
 འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷུང་གི་གྲིང་རྒྱན་དུ་གྲགས་པ་རྗེ་དགོ་འདུན་འཇམ་དབུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོ་བརྒྱུད་
 ལམ་རིམ། ཀོང་པོ་སློབ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བདུན་ཅིའི་སྟེང་པོ། ལྷ་དམར་
 པ་རྗེ་ཏན་མཛད་པའི་བདེ་ལམ་གྱི་གྲིང་དམིགས་སྟོང་ཚུལ་དགོ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྲུང་པའི་ཉིན་གྱིང་
 དང་། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲུལ། ལྷ་བས་རྗེ་པ་བོང་ཁའི་གསུང་ལྷ་བས་རྗེ་གི་བྱང་རྟོ་རྗེ་འཆང་གིས་
 ཟེན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས། གི་བྱང་རྟོ་རྗེ་འཆང་གིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་
 འབྲིང་གི་ས་བཅད། དེ་ཀྱང་གྱི་ཙ་བར་གྲུར་པ་མཉམ་མེད་རོ་རྗེ་ས་མཛད་པའི་བྱང་རྟོ་ལམ་གྱི་སྟོན་
 མ་བཅས་ཚོས་ཚན་ཆེ་ཚུང་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་གྲིང་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གཙུག་མོ་གྱིས་ཚོས་ཆ་
 གཏན་འཁེལ་གནང་སྟེ་གྲིང་མཚོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་། དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་གྲུ་ཚང་གཉིས་སྟེན་
 བདག་གཙོ་བོའི་ཐོག་དེ་གྱིངས་གསོལ་འདེབས་ལུ་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྟེན་བདག་གས་ཞལ་བཞེས་
 བཀའ་བཟང་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དང་བསྟུན། ཡོངས་འཛིན་གྲིང་སླ་བར་ནས་སྐབས་འགའ་གཙུག་
 བཞེས་ཀྱིས་བྱང་རྟོ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གྲིང་ཡིག་ཅེས་པའི་སྟེགས་བམ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཆ་ཚང་འདི་ལོ་ཚར་
 གངས་ཆེག་གི་བརྒྱུད་སྟོང་ཐམ་པ་ལེ་དང་། རྟོན་བསྟོམས་དེབ་གངས་དགུ་གི་ཐམ་པ་དཔར་བསྐྱུན་ལུ་
 རྒྱུའི་ལས་གྲུ་འབྲལ་དུ་རྒྱགས་ཏེ་མཚོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐབས་འགྲུང་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་དེད་ཅག་ལུ་
 དག་པ་རྣམས་ལ་ཕྱན་ཚོགས་བཞེ་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀའ་གྱི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་འབད་ན་
 ཚོགས་བསགས་སྐྱབ་སྟོང་གི་གོ་སྐབས་ཙ་བ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་རིམ་ཚོགས་རྒྱུད་ཐོག་ཉིན་
 མཚན་གཡེལ་བ་མེད་པ་ལྷ་བྱ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ཐབ་མོ་གནང་བ་དང་། སླ་བར་ནས་དཔར་
 ཙ་ཀམ་སུ་ཏར་ནང་རྗེ་ཡོད་མཁོ་སྐབ་གནང་།

དཔེ་བསྐྱར་བྱ་ལུལ་གྱི་མ་དཔེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཚུང་སོགས་གཙུག་མོ་དཔར་དང་། ཞོལ་དཔར་།

ལྷ་འབྲུམ་དབར་མ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་པའི་དེབ་གཟུགས་མཚོ་སྟོན་ནས་དབར་བསྐྱེད་ལྷུས་ལ། ཉེ་
 ཉོར་སྤྱིད་སྤྱུག་ནས་དབར་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་མཚན་བཞི་སྤྲུགས། མོ་མང་གྲ་ཚང་ནས་དབར་
 བསྐྱེད་བྱས་པའི་མཚན་བཞི་སྤྲུགས་བཅས་ཡིན། ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཁྱི་བྱང་རྩོ་
 རྗེ་འཚང་གིས་ཁ་སྐོང་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་འབྲིང་གི་ས་བཅད་བྱར་འདོན་ལྷུས་ཉེ། ས་བཅད་ཀྱི་མཚན་
 མི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དབྱུད་དེ་ལམ་རིམ་མཚན་བཞི་སྤྲུགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་ཐོག་
 ས་བཅད་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཚིག་སྒྲ་བྲངས་ཉེ་གསལ་བར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ལམ་རིམ་གྱི་ཁྱིད་
 ཡིག་གཞན་རྣམས་དང་བཅས་ཚོས་ཚོན་མཐའ་དག་དཔེ་རིང་དང་དེབ་གཟུགས་ཅི་རེགས་ཀྱི་མ་དཔེར་
 ཞིབ་བསྐྱར་དང་ལྷ་དག་ཐེངས་བདུན་ལྷུང་མཐའ་དང་། ཀམ་སུ་ཀར་དུའང་བཅོས་ཐེངས་གང་མང་བྱས་
 ཡོད། དེ་ཡང་ཡིག་ཚོར་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཞིག་མངོན་ཆེ་དཔེ་རྙིང་དག་དང་དག་ཡིག་ཚིག་མཛོད་
 མང་དག་ལས་འབྲི་ཚུལ་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟག་ནས་བཅོས་པ་ལས་ལག་པ་རིང་པོས་ཚོར་བཅོས་
 བྱས་མེད། ཡང་གཞུང་སོ་སོའི་མ་དཔེ་གཞིར་བརྱུང་གི་མིང་ཚིག་སོར་བཞག་ལས། འབྲི་ཚུལ་གཞན་
 དང་གཞན་རྣམས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བསྒྲིགས་མེད། འད་འབྲི་ཚུལ་ཡང་ཚིགས་བཅད་ག་མཐར་ཆེག་
 འད་ཅེས་པ་ཡོངས་གྲགས་དང་། ཚིག་སྤྲུག་ལ་དེར་དུས་ག་མཐར་འད་འཕྲོབ་ཚུལ་ཚིགས་བཅད་དང་
 མཚུངས་པར་ག་ཡིག་གི་རྐང་བ་འད་ཀྱི་དོད་དུ་བཅིས་པ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་། དཔེ་རྙིང་རྣམས་སུ་ཚིག་སྤྲུག་
 གི་ག་མཐར་འད་ཡོད་པ་ཡང་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད། སྤེགས་བམ་དེབ་མེད་ལྷ་པོ་དེ་གཞུང་མཛད་པ་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བྱི་རྩོམ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཡོད་ཅིང་། མཛད་པ་པོ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིར་བསྐྱེད་པེ་དང་
 པའི་གསོས་སུ་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་འབད་པའི་རྣམ་དཀར་དག་ཚོགས་འདིས་མཚོན་ནས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་དང་དཔལ་མཉམ་
 མེད་རི་པོ་དག་ལྡན་པའི་བསྐྱེད་པ་རྗེ་མ་མེད་པ་བཅོ་སྐྱུངས་གསེར་གྱི་ཡང་ལྷན་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་
 དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ས་སྤྱིར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་

བདག་འཇོམ་གྱི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཡལོང་ས་ལྷ་མིའི་ལྷ་མ་འཇོན་ཡསྟུབས་མལོན་ཡརྒྱལ་བའི་དབང་
པོ་མཚོག་གི་གསང་གསུམ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་སྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེས་ཤིང་། ཡཞབས་བད་བསྟུལ་
བརྒྱའི་བར་དུ་བཏུན་བ་དང་། ཡཞབས་བྱུང་གསེར་གྱི་རྩེ་ཁ་གངས་ལྗོངས་སྤྲ་ལའི་སྤྲན་ལྗོངས་སུ་འཁོད་
དེ། མལོན་པོ་གང་གི་ལེགས་བཤད་གསུང་གི་བདུན་ཅི་བོད་མོར་བོད་གངས་ཅན་པའི་སྤྱེ་འགྲོ་ཡོངས་
གྱིས་ཅི་དགར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་སྟབ་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་སྤྱིར་ལུས་སོག་པངས་
མེད་དུ་བཏང་བའི་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ལྷ་མས་ཀྱང་མལོན་པོ་གང་གི་ཆབ་འབངས་སུ་སྤྱེས་ཏེ།
རིང་པོ་མི་སོགས་པར་སྐྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་ལ་སྤྱར་དུ་རེག་སྟབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡོའོ།

ཞེས་ཞུ་དག་པ་སྟུན་མོང་ནས་སྐྱ་བ་ལ་ཆེས་ཅུ་ལ་དང་བ་ཆེན་པོས་སྟོན་པའོ།།

འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་སྤྲུགས་རྗེས་རབ་བསྐྱེད་པའི། །སྤངས་ཉོགས་སྦྱོབ་པ་མཚོག་བརྟེས་ལྷ་ཡི་ལྷ། །
 ཉེན་འབྲུང་གཏམ་བྱིས་འགྲོ་རྣམས་འདྲེན་མཛད་པའི། །སྤོང་བའ་སྤྲོ་བའི་ཉི་མར་མགོས་ཤུག་འཚལ། །

༡༧། །མཁའ་བཟུང་ལོན་ཉན་མཐར་སྲུག་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་། །བད་དཀར་ལྟར་བསྟགས་ཡིད་ཅན་
ཀུན་གྱི་མགོན། །རྟེན་འབྲུང་གཏམ་གྱིས་སྲུག་ཀུན་གཞིལ་མཛད་པའི། །རྣམ་འཛེན་ཤུག་སེངྒེ་སྤྱི་བོས་མཚོད། །
ཁྱོད་བསྟན་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་འགྲུང་ཞེས། །རི་ལྟར་དབལ་གྱི་མགྲུར་ནས་དབྱུགས་དབྱུང་ལྟར། །ཁ་བའི་
སྤོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཁྲབ་སྟེ། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་སྲུང་བ་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀར་མིན་ལས་
དབང་གིས། །དེང་འདྲིར་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་ཤིང་སྟོད་བཅུད་ཀུན། །སྲུག་ཟད་འཛིག་ཉེའི་ཉམས་པའི་ངང་ཚུལ་འདི། །
བཅེ་ཆེན་སྲུགས་རྗེས་སྟོབ་པའི་དུས་ལ་བབས། །དེ་སྤྱད་བདག་ཅག་གངས་སྤོངས་ལྟ་མི་ཀུན། །སྲུག་བསམ་དང་
གདུང་བཀ་པོས་ཉེར་བརྒྱུམས་ཉེ། །བདེ་གཤེགས་མཚན་བཟང་གཙུག་ཏོར་གསེར་སྤུངས་ཏོག །བར་སྟོང་སྟོང་
མཚོག་དུར་སྤྱིག་པོས་བཟང་བཅས། །དུལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་གང་མཚེས་དང་། །གཞན་ཡང་དུས་
གསུམ་དང་འབྲེལ་དགེ་ཚོགས་ཀུན། །ལྟར་བཅས་འགོ་བའི་ཕན་བདེ་འབྲུང་བའི་གནས། །རྒྱལ་བསྟན་མི་ལུ་བ་
ཡུན་དུ་གནས་ཕྱིར་བསྟོ། །མཁའ་ཁྲབ་ལུས་ཅན་སྤྱི་དང་ཁྲུང་པར་དུ། །འཛམ་བུའི་སྤྱོད་བསྟན་གླིང་འདྲིའི་སྤྱོད་འགོ་
ཀུན། །བྲམས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་སྤྱོར་པོར་འབྲེལ་ནས། །འབྲུགས་ཚོད་གཞོད་འཆེ་ནམ་ཡང་མི་འབྲུང་ཤོག །
དབྱེལ་སོངས་ཉམས་ཐག་བཅོན་གཞོན་མཛར་གཅོད་དང་། །སྟོད་ཀྱི་རྒྱུད་པས་ནད་ཡམས་འབྲུང་འབྲུགས་སོགས། །
ཕྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་རྒྱུད་ཚོགས་ཀུན་ཞི་ནས། །ཐམས་ཅད་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་འོལ་ཤོག །དིས་སུ་མ་
ཚད་ཕྱི་ནང་ཚོས་ཚུལ་ལ། །ཞུགས་ཀུན་པན་ཚུན་གཉེན་གཤེན་འདུ་ཤེས་གྱིས། །དག་སྦྱང་ལོར་བུའི་འོད་དང་
མི་འབྲལ་བར། །གཅིག་ཏུ་འགོ་བན་བྱ་བ་སྦྱར་ལེན་ཤོག །སྲུག་པར་བསིལ་ལྟན་སྤོངས་སུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །
ཉམས་བསམ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་པོར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཚོས་སྤྱིད་རང་དབང་བདེ་སྤྱིད་གསར་བ་ཡིས། །ཤོད་འབངས་
འབྲལ་ཡུན་འདོད་དོན་སྦྱར་འགྲུབ་ཤོག །གངས་ཅན་ཞིང་གི་ཚོས་སྤྱིད་བུ་བའི་གདུགས། །འདེགས་པའི་སྤི་ཞུར་
གཏོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཀུན། །སྲུག་བསམ་རྣམས་དཔྱོད་དཔུང་བ་རབ་བཟན་ཅིང་། །སྤྱོད་ཀུན་བྲུག་པ་སྤོངས་རྗེས་གཟུང་
ཤོག །ཚོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཚོས་མིན་ཉེས་སྟོད་ཚོགས། །ཚོས་ཀྱིས་ཞི་ཞིང་ཚོས་སྤྱིད་ལེགས་ཚོགས་ཀུན། །ཚོས་ལྟན་
ཡིད་བསམ་ཚོས་བཞེན་སྦྱར་འགྲུབ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་བདེན་པས་ཚོས་མིན་མཐར་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་བཞེན་ཤུག་འདི་དགེ་སྟོང་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༡༣༡ ཡིང་སྤྱིལ་རྩ་བ་༡༣ ཚེས་
༡༥ གྱི་ལོ་༡༠༠༥ ལྷ་༡ ཚེས་༡༥ ཉིན་སྤྱི་སྟོན་བསྟན་འགྲོའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཉེ་གནས་ཆེན་དོན་མཛད་ཀྱི་རྟེན་མཚོག་སྦྱར་སྦྲར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་དེ་བཞེན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག། །།

ལྷ་མོ་གསུང་ཐབ་ཀྱི་སྐབ་ལ་ལོ་མ་ལུས་པ། །རྗེས་ལྷ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལུ་འདོམས་མཚན་དེ། །
གངས་རྒྱུངས་ལྷ་མོ་བསྐྱེད་ལྷེལ་བའི་ཡིན་ཅན་ཟེ། །རྗེ་མོ་ཨ་ཏི་ཤེལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

༡༡། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྗེ་ག་ལ་ཡི་ཡུལ། །ཚོ་རིགས་བཅུན་པ་ཟུར་རྒྱལ་པོའི་རིགས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཞེ་འཚོ་འཁྲུངས་པོའི་
བརྒྱན། །མར་མེ་མཛད་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡལ་དང་ཡུམ་ལ་སྲི་ལྷ་མཁམ་གྱིང་གྲུས། །གཞུགས་མཛེས་ཡིད་ཡོད་པེས་རབ་སྤྱོད་བཅེར་ལྡན། །
དུལ་ཞིང་རྒྱུད་འཇམ་ཐབས་མཁམ་སྤྱིང་སྣོབས་ཆེ། །མར་མེ་མཛད་པའི་ཞབས་ལ་མ། །འཛིག་རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་། །བཞོ་དང་གསོ་བ་
སྤྱུ་ཅལ་སྣ་ཚོགས་དང་། །རིག་བྱེད་ཀྱན་ལ་མཁམ་གྱིང་མཁུན་བ་རྒྱས། །མར་མེ་མཛད་པའི་ཞབས་ལ་མ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མ་ཚགས་གིང་། །
རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱོད་བ་ཕུན་ཚོགས་སྤངས་ནས་ནི། །དགོ་འདུན་པལ་ཚེན་སྤྱི་བའི་དགོ་སྤོང་མཛད། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤོང་སྤྱི་བའི་ལས་
གསུངས་པ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལ། །ཉེས་པའི་སྤོང་གིས་མ་གོས་རྣམ་པར་དག །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །ཡོངས་སུ་འཛོལ་བའི་
མཁམ་པ་མང་བསྟེན་ཅིང་། །སྤྱི་སྤོང་གསུམ་དང་སྤྱང་ཅད་ཚད་མ་དང་། །མན་དག་ཀྱན་ལ་མཁམ་གྱིང་མཁུན་བ་རྒྱས། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །གསེར་གྱིང་
རྒྱལ་པོ་སྤོང་རྒྱ་མ་ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་སྤྱན་རླངས་ནས། །འཕྱོ་བ་ཀྱན་ལ་བན་བར་མཛད་པ་ཡི། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །སེམས་
ཅན་པོས་གྱིང་གིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ། །རབ་ཏུ་མང་ལ་སྤྱོད་ནས་བཅེ་བ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མིན་བཅས་པའི། །སྤོབ་པ་ཡལ་གཅིག་པོ་ལ་མ། །
བྱལ་བ་བརྟེས་པའི་རྒྱ་མ་དམ་པ་ལས། །ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་མངོན་རྟོགས་ལུང་ལོང་ནས། །ཅེ་གཅིག་སྤྱབ་པ་སྤྱོད་པོར་མཛད་པ་ཡིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་པར་མཛད་པ་མ། །
གདལ་བྱ་བོད་དུ་ཡོད་པར་དགོངས་ནས་ནི། །ལ་བ་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་། །སྤྱི་བ་མི་ཚེན་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་མཛད། །མཚོང་ཅིང་བཀུར་ཡོས་ཞིང་ལ་མ། །
མཁམ་མཚོག་ཞིང་འདྲ་བོད་དུ་སྤོང་ན། །མངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །པལ་ཆེར་ཐབ་མའི་དོན་ལ་སྤོངས་གྱུར་པས། །ལེགས་པར་སྤོང་མཛད་
ཞིང་ལ་མ། །བསྟན་བཅོས་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་ཟིན་འཚོས་པ་དང་། །དེ་ཉིད་འཚང་དང་རང་གི་རྩོམ་པ་སོགས། །ཡང་དག་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འཛིན་པ་ཡིས། །
བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་ཞིང་ལ་མ། །ལྷ་དན་ལ་ཞེན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་ལྷགས། །བདུད་དང་སྤྱི་གསུམ་དབང་ལྷག་གྲུབ་མཐའ་དན། །རིགས་པས་ཚར་བཅད་ཐར་
པའི་ལམ་ལ་བཀོད། །ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་ཞིང་ལ་མ། །སྤྱི་དང་རྩལ་ཁྲིམས་བཟོད་དང་བཅོན་འགྲུམ་དང་། །བསམས་གཏན་ལེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་པ་དུག །
སྤྱི་བ་དུ་མར་ཡང་ཡང་བོམས་པ་ཡི། །ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་མ། །མཁོ་བ་སྤྱི་དང་སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་དོན་མཐུན་གདལ་བྱའི་དོན་
ལ་སྤོང། །བསྤྱི་བའི་དངོས་པོ་བའི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས། །གཞན་དོན་ལྷུང་མཛད་ཞིང་ལ་མ། །དང་དང་རྩལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་བ་དང་། །དོ་ཚོའི་དང་
ཁྲིམ་ཡོད་པེས་རབ་ཀྱི། །ཉོར་བདུན་དག་གིས་སྤྱག་པར་གྱུར་པའི་མཛོད། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཞིང་ལ་མ། །སྤོབ་ཆེ་སྤོབ་ལས་བཏབ་པའི་སྤོབ་པ་མཚོག །
རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་རིང་ནས་ཡོངས་པའི་ཆེ། །ལྷ་ལ་སེ་ཀ་དེ་རིང་སྤོབ་པོ་ཞེས། །ལྷ་མིག་མངོན་ལེས་མངའ་ལ་མ། །མ་ག་རྣམས་སྤོབ་པ་གྲུས་པ་ཡིས། །
སེམས་སྤོབ་དཀོལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སྤོང། །བོད་དུ་གསན་ནས་འཛོལ་ལ་སྤོབ་པ་ཡི། །རྣ་བའི་མངོན་ལེས་མངའ་ལ་མ། །རྣ་སར་ལྷ་ཡི་རོལ་མོ་བསྐྱགས་པ་
ལས། །སྤྱར་བར་བྱོན་ནས་བར་ཁང་ལྷ་ཚོགས་ལ། །བྲག་རྟེན་ལུལ་ནས་མཁའ་ལ་བསྐྱར་བ་མཛད། །རྩུབསུལ་མངོན་ལེས་མངའ་ལ་མ། །གང་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
ཆེམས་གཏོར་དུ་སྤྱས། །མཁའ་འཕྱོས་གཏོར་ལ་བྱེ་རྒྱ་ཞིང་ལ་བསྟན། །འུལ་སྤྱི་ལེའི་འཇའ་ས་ཞིང་ཀྱི་ཤིན། །རོ་བོ་བཀའ་འཛིན་ཅན་ལ་མ། །ས་བདག་ནད་ཀྱིས་
ཟིན་པའི་མི་རྣམས་ལ། །རྟག་པར་ཆེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་སྤོང་རྣམས་ཀྱང་། །ཞིང་ལས་བྱུང་སྤྱི་ལེའི་ནད་གསོ་མཛད། །སྤྱི་བ་བཏོན་པར་བྲགས་ལ་མ། །
སྤྱི་ཐང་ཡོར་དུ་བྱེ་མའི་སྤོང་བཞུགས་ཆེ། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་སྤོང་གསུམ་ཀྱིས། །རིན་ཆེན་སྤྱི་ལེའི་མེ་ཉོག་ཆར་པ་པབ། །རྒྱ་མ་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་མ། །
གཡོང་པོ་འཚིང་བྱར་བྱ་མོས་མགོ་རྒྱན་ལ། །ཤི་བ་གསན་ནས་དེ་ཡི་སྤོབ་སྤོང་མཛད། །རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལྷ་ཏུ་སྤྱི་བ་ཞེས་གསུངས། །འཕྱོ་བའི་འཛོལ་བ་ཞིང་
ལ་མ། །ཁོ་བོ་འདི་ནས་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་འཕྱོ། །དང་དད་ཅིང་གྲུས་པར་བྱེད་པ་རྣམས། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་མཛའ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། །ས་ཡོངས་
མངོན་སུམ་གཟིགས་ལ་མ། །དགའ་ལྡན་གནས་ན་ནས་མཁའ་འཛིན་མ་མེད། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་དུ་ལི་ཀ་ར་ལྡོ། །ལ་བ་ཅན་འདིར་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ། །ས་སྤོང་
གསུམ་པས་ཁྲབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕྱོ་སྤོང་བདག་གིས་དུ་སྤོང་ལྷ་ཁང་བཞེདས། །འཕྱོ་བ་འཛོལ་བའི་བཏབ་པ་ལས། །དགའ་ལྡན་གནས་
ནས་རབ་གནས་མེ་ཉོག་འཛོད། །བྱིན་རྒྱལ་དངོས་སུ་ལེབས་ལ་མ། །ཞིང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཛོད་དང་ཐོས་པ་ལས། །དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ལྷང་ལྷང་གསོལ་འདེབས་
ན། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་སྤྱགས་རྗེས་གཟིགས་མཛོད་ལ། །གསོལ་བ་བཏབ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །དུང་ཁ་བ་ཅན་ན་ཞིང་ཉིད་ལ། །དད་ཅིང་
རྗེས་སུ་སྤོབ་པ་མང་ཡོད་ཀྱི། །སྤྱགས་ལ་དགོངས་ནས་བྱ་ལ་མ་བཞིན་དུ། །བཅེ་བས་བདག་གི་དགོ་བའི་མཛད་དུ་གསོལ། །སྤྱི་གསུམ་དུས་སྤོབ་དུས་ཡོང་
ལྷ་བྱ་རྣམས། །དམ་མིན་དགོ་བའི་བའི་ལེས་འདས་རྗེས་བསྐྱེད་ལ། །འཕྱོ་བའི་གཏོང་རོང་གནས་ནས་འཛོལ་མེད་རྣམས། །སྤྱགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་སྤྱང་དུ་དྲང་
དུ་གསོལ། །དུས་དང་གནས་སྤོབས་དག་གི་ཐམས་ཅད་དུ། །དམ་པ་ཞིང་ནི་བདག་གི་མགོན་ལགས་ཀྱི། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སྤྱང་དུ་འཚང་རྒྱ་འགྲུང། །ཐོས་
བསམ་སྤོབ་གསུམ་བདག་ལ་སྤོབ་དུ་གསོལ། །སྤོབ་ཀྱན་ཏུ་རོ་བོ་ཡལ་སྤམ་དང་། །འདུལ་མེད་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྤོང་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
རབ་རྫོགས་ནས། །རོ་བོ་ཡལ་སྤམ་གོ་འཕང་སྤྱང་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་འཕྱོ་སྤོང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོས་མཛད་པའོ།།

དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཉེར་ཆེན་སྐྱེན་རས་གཟིགས། ། ཇི་མེད་སཁུན་པའི་དབང་ལོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
གངས་ཅན་སཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་པ། ། རྫོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

གསུང་མགྱུར་ཤར་གངས་ལི་མ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ནམ་གྲུ་བྱ། ཤར་གངས་ལི་དཀར་པོའི་ཚེ་མོ་ན། །སློན་དཀར་པོ་གནམ་ལ་བསྟེགས་འདྲ་བ། །
དེ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་སྐྱ་མ་དྲན། །དེའི་བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་དད་བ་སྦྱེས། །སློན་དཀར་པོ་ལྷིང་བའི་
ཤར་སྟོགས་ན། །འབྲོག་དགེ་ལྷན་རྒྱལ་བ་དེར། །མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་དེའི་མོ་ཆེ། །པ་སྐྱོ་
བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་བཞུགས། །ལམ་ལུ་པ་བཀའ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །ཚོས་ཟབ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་གསུངས། །མོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱལ་ལྷན་ལ། །མཐོན་ཚོད་ཀྱི་བཀའ་དེའི་བསམ་མི་བྱུང། །སྐྱོས་སྟོམས་ལས་
འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྲུབ། །སྐྱོ་ཚུང་ཟད་ཚོས་ལ་སྟོགས་པ་འདི། །རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དེའི་ཡིན། །
དེའི་ཆེ་བར་དེས་སོ་ཡབ་སྲས་རྣམས། །དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོའི་བར། །རྗེ་ཡབ་སྲས་ཁྱེད་རྣམས་མ་
གཏོགས་པར། །སྐྱབས་ལེ་ས་གཞན་དུ་མི་འཚོལ་བས། །སྤྱུགས་བཅེ་བའི་ལྷགས་ཀྱས་དྲང་དུ་གསོལ། །དེའི་རི་
བཞིན་འཁྲུང་བར་མ་རྟུས་ཀྱང་། །སེམས་ཆགས་སྣང་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །མཐོན་ཚོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་
ལ། །དུས་ནམ་ཡང་བརྗོད་པ་བཞིན་པར་སྟོན། །ལར་ད་ལྟ་གངས་ལིའི་ཚོད་འདི་ན། །རང་བསྟན་པ་འཛིན་པར་
ཁས་ལེན་ཞིང་། །གཞན་བསྟན་འཛིན་དག་པོའི་དྲངས་མར་འཛིན། །ཚུལ་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་གཏོང་ནས་སྦྱེས། །གཞན་
འཕྲང་བར་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་དང་། །རྒྱུད་མཚན་འཛིན་དམ་པོས་བཅེངས་ལགས་ཀྱང་། །ལམ་མཐོན་པོར་
གནས་པའི་ཁས་ལེན་གྱིད། །འདི་བཟླ་ན་ཀུན་ཀྱང་ཁེལ་བའི་རྒྱ། །ལམ་གྲོལ་སར་ཀས་པའི་སྤྱུག་ཡུས་ཀྱིས། །
ཚོས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ལ། །རྒྱུད་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པའི་གདུག་སེམས་ཅན། །གདོན་སྤྱུགས་ལ་
ཞུགས་པ་མ་ལགས་སམ། །དག་ཉོན་མོངས་འདུལ་ཐབས་མི་བྱེད་པར། །གཤམས་འབྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་འཆད་
ཉན་ཡང་། །འདྲེ་ཤར་སྟོའི་སྟོགས་སུ་གནས་པ་ལ། །སྤྱིར་བཏགས་སྟོར་གཏོང་བ་དོན་རེ་རྒྱུང་། །དོན་དེ་ལྟར་གོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་རྣམས། །སྤྱིར་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བཀའ་དེའི་བསམ། །སྐྱོས་ཚོས་མཚན་ཡོངས་ལ་དག་སྦྱང་སྦྱང་། །
དག་ནང་ན་འདུག་པའི་ཉོན་མོངས་འདུལ། །མི་ཁོ་པོའི་རྗེས་འཇུག་སྟོགས་པོ་རྣམས། །ཡིད་སྟོགས་སུ་ལྷུང་
བས་མ་འཆིང་བར། །སྐྱོ་གཟུ་པོར་གནས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས། །ལམ་དྲང་པོར་ཞུགས་པ་ཅམ་ཀྱང་ལེགས། །
གཏམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲོ་བ་རྣམས། །བྱམས་སྣོད་རྗེས་དྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །དབྱིངས་སྟོོས་
བྲལ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས། །དབལ་སྐྱོ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོ་ཤོག །སྤྱི་ལ་མཚན་དཔེའི་དབལ་འབར་ཞིང་། །
གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་སྤྱུག་ཚུས་བརྒྱན། །སྤྱུགས་ནི་ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་བཅེའི་གཏོར། །དབལ་ལྷན་སྐྱོ་མའི་
བཀའ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དབལ་བཟང་པོས་གདུངས་དབྱངས་སུ་མཚན་པོ།།

བཟུངས་དཔལ་ཚོ་རྗེའི་དགའ་ལ་དབང་འཕོང་གིང་། །ཚོ་རྗེས་ལུས་ལ་ཐང་ལེ་སེས་ལུང་ཚིའི་གཏམས། །
བསྟན་འཛིན་ལྗེ་ཚེན་མོལ་མཚོ་མཚོས་པའི་ལྗན། །འཕགས་མཚོག་ལུག་ན་པད་མོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

༥ ལོ་སྟེན། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཅེ་ཚེན་ཡི་ཤེས་སྐྱེ། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་གངས་རི་ལྷ་ར་དཀར་བ། །འཕགས་མཚོག་འདིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་ལྷ་མ་རྒྱལ་གྲུར་ཅིག་། སྲིད་པ་གསུམ་ན་ངོ་མཚར་རྣམས་དཔ། །ལུ་ལུ་མ་ལྷ་ར་འཕགས་ཐམས་ཅད་མཁུའ། །འཛེས་གྲིང་བསྐྱེན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ལོར་ཆེ། །རྒྱལ་མཚོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །གདོད་ནས་མངོན་སངས་རྒྱལ་གྲུང་རྩྭ་ལོར་དུས། །འགྲོ་རྣམས་ཕྱག་གི་ཡལ་གས་ཉེར་འཛིན་པའི། །ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྩི་ལྷ་བྱུང་བརྟན། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་ཚེན་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀུན། །གསང་བ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པ་ལས། །མཁུའ་དང་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱེ། །བྱང་ཕྱོགས་ཐུབ་དབང་གཉིས་པར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །འཆད་རྩྭ་རྩོམ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་ཞིང། །སློབས་པའི་གཉེར་ཆེན་བརྒྱུད་པོ་ཡོངས་སུ་གྲོལ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པས་ཚོས་སྟོན་པ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །སློབ་ཐང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །བཤད་སྐབས་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་སྟེལ། །ཚོལ་ངན་བདུད་ཀྱི་སྐྱེད་པོའི་ལྷན་པ་འགྲུལ་ལ། །འདིགས་བྲལ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །སྤང་གསུམ་རྒྱུད་གསུམ་གསང་སྤྲུལ་ལམ་གྱི་རིམ། །དབང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོས་འགྲོས་བཞི་ཐེམ། །སྐྱེ་བཞིའི་ཡི་ཤེས་མངོན་སུམ་བརྟེན་མཛད་པ། །འབྲུབ་བདག་རྩི་རྩི་འཆང་དབང་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི། །ཡི་ཤེས་ཉི་མས་སྲིད་ཞིའི་སྐྱེད་པོ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཚེན་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་གསང་བ་ཀུན་གྱི་མངོན། །སྐྱིན་གྲོལ་ཁ་འབབ་རྣམས་བཞིའི་རྒྱུད་བཟང་པོ། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བུའི་ཞིང་སར་འདྲེན་མཛད་པ། །གསང་བ་འཛིན་པའི་བདག་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །འཁོར་འདས་ཚོས་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ་རོལ་པར་ཤར། །ཤར་ཡང་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་རབ་ཞི་བ། །སློབ་པ་ཀུན་གྲལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ། །སྟོན་མཁས་སྐྱེ་ཡི་དབང་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུས་འཁོར་ལོ། །ལེགས་པར་འདོམས་མཁས་རིག་ལྡན་བརྗོད་དཀར། །རྩོམ་པོ་ལྷོངས་སུ་དག་པའི་བཤེས་སུ་སྟོན། །དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ངོ་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །འཁོར་འདས་ཚོས་ཀུན་འོད་གསལ་ཐེག་ལའི་སྐྱོང། །བྱི་གང་མེད་པ་ལྷན་གྱིས་རྩོགས་པ་ཆེ། །བྱང་མེད་རང་གྲོལ་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་ས་སྟོགས། །ཀུན་བཟང་གདོད་མའི་མགོན་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །མངོན་ན་ཐུབ་བསྐྱེན་ཡོངས་རྩོགས་ཤིང་རྩ་ཆེ། །མ་འདྲེས་ཕྱག་གིས་འདྲེན་ལ་བསྐྱེདས་པ་བྲལ། །བསྐྱེན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་ལ། །བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆེ་རྒྱའི་གཙུག་ལོར་གྱིས། །གང་གི་ཞབས་པད་བཟུལ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ལ། །གྲུས་ཤིང་འདར་བཅས་ལན་བརྒྱུད་བཟུང་བ་ཡིས། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །ལྷ་མིན་བདུད་སྟེ་ཚར་གཅོད་ལྷ་ཡི་དབང། །མཐུ་སྟོབས་ལུས་པའི་རྩི་རྩི་ཆེ་བརྒྱུལས། །ལྷ་ངན་ལོག་ལྷའི་བྲག་རི་འཛོམས་མཛད་པ། །འདིགས་མཛད་ཉེ་རུ་ཀ་དབལ་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །ས་དང་ལྷན་པོ་ཉི་ལྷ་གནས་ཀྱི་བར། །གསང་གསུམ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡི། །གྲུ་འཛིན་འཕགས་མཚོག་དབྱིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང། །རྩི་རྩིའི་ཁི་ལ་གཞོན་བྲལ་བརྟན་བཞུགས་གསོལ། །འཆི་མེད་ལྷ་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང། །རྣམ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་བྱང་ལེམས་ཀྱི། །བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྷ་ར་གསོལ་བའི་དོན། །གོགས་མེད་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །

ཞེས་སྟོ་གསུམ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་བཟུང་དེ་ཤར་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ལྷོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ་དབྱེར་མཁུའ་བཅེའི་སྐྱེལ་མིང་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱེར་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་དབྱེས་འགྲུང་འཆང་ལྷ་ལྡན་ར་ས་འབྲུལ་སྤང་གི་ཚོས་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྟོ་ཕྱོགས་བསམ་འགྲུབ་པོ་བྱང་གི་གཞིས་ཤེས་ཏུ་གསོལ་བ་བཟུང་བ་བཞེན་གྱིས་ཉེ་ཐམས་ཅད་མཁུའ་གཞིགས་ཆེན་པོའི་སྐྱེན་སྤང་ཕུལ་བ་ཞབས་པད་བསྐྱེལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་པའི་རྒྱུར་གྲུར་ཅིག། །

དཀར་ཆག

༡	ཆེད་བརྗོད།	I
༢	དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།	IX
༣	མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐང།	i

ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ།

༡	གདམས་པའི་སློན་འགྲོ།	1
༢	གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་རྗེ་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ།	4
༣	སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ།	10
༤	སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ།	22
༥	སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བ།	27
༦	བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་སློབ་ཚུལ།	45
༧	ཤེས་རབ་གྱི་རོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ།	52

བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ།

༡	ཐོག་མར་དགེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན།	71
༢	ཚོས་ཁུངས་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ།	72
༣	རིགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ།	72
༤	རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ།	73

༥	བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ།	75
༦	གདམས་ངག་ལ་གྲུས་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ།	77
༧	བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ།	77
༨	གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ།	79
༩	རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ།	81
༡༠	ཉེས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ།	81
༡༡	ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་བཤད་རི་ལྟར་བྱ་བ།	82
༡༢	ཚོས་ཉན་པའི་ཚུལ།	82
༡༣	ཚོས་བཤད་པའི་ཚུལ།	87
༡༤	མཇུག་ཏུ་སྐབས་མོད་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ།	89
༡༥	གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་རི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ།	89
༡༦	ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	89
༡༧	བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད།	90
༡༨	སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད།	93
༡༩	དེས་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	94
༢༠	བསམ་བསམ་བསྟེན་ཚུལ།	94
༢༡	སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ།	96
༢༢	བསྟེན་པའི་པན་ཡོན།	97
༢༣	མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས།	97
༢༤	སྦྱོར་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟེན་པ།	99

34	སྐྱོང་ཚུལ་དངོས།	99
36	སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	105
37	བསྟེན་ནས་སློབ་ཤིང་སྐྱུང་བའི་རིམ་པ།	109
38	དལ་བའི་ཉེན་ལ་སྟོང་པོ་སྐྱུང་བའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱུལ་བ།	109
39	དལ་འགྱུར་ངོས་བཟུང་བ།	109
30	དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ།	110
31	ཉེད་དཀའ་བ་བསམ་པ།	111
32	སྟོང་པོ་ཤིང་སྐྱུང་ལེན་པའི་ཚུལ།	114
33	ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ།	114
34	སྤྱིས་ལུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་བའ་བསམ་ཅད་འདུ་ཚུལ།	114
35	སྤྱིས་ལུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སློབ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།	115
36	སྤྱིས་ལུ་ཚུང་དུ་དང་སྟེན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྐྱུང་བ།	120
37	ཚུང་དུའི་བསམ་པ་སྐྱུང་བ་དངོས།	121
38	འཛིག་ཉེན་སྤི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྐྱེད་པ།	121
39	འཛིག་ཉེན་འདྲིའི་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ།	121
40	འཆི་བ་བྲན་པ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས།	121
41	བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན།	122
42	འཆི་བ་བྲན་པའི་སློབ་ཤིང་སྐྱུང་ལུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ།	123
43	འཆི་བ་བྲན་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཚུལ།	123
44	ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ།	123

༤༥	ནམ་འཛི་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ་པ།	125
༤༦	འཛི་བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པ་བསམ་པ།	127
༤༧	འདིག་རྟེན་སྲི་མར་རི་ལྟར་འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྲུག་བསམ་པ།	128
༤༨	དམྱལ་བ་སྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ།	129
༤༩	དུད་འགྲོ་སྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ།	135
༥༠	ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ།	136
༥༡	འདིག་རྟེན་སྲི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ།	137
༥༢	བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྲུང་བ།	137
༥༣	གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ།	137
༥༤	དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ།	138
༥༥	རི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ།	139
༥༦	སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ།	143
༥༧	བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ།	150
༥༨	ལས་འབྲས་སྲིད་བསམ་པ།	150
༥༩	སྲིད་བསམ་ཚུལ་དངོས།	150
༦༠	སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་པ།	151
༦༡	བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།	153
༦༢	བསམས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་ཚུལ་སྲིད་བསྟན་པ།	165
༦༣	བྱུང་བར་དུ་སྟོབས་བཞེས་སྲུང་བའི་ཚུལ།	167
༦༤	སྲིས་བྱ་འགྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྲུང་བ།	171

༤༥	བསམ་པ་སྤྱད་བ་དངོས།	171
༤༦	སྤྱག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།	172
༤༧	འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ།	174
༤༨	སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ།	179
༤༩	ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་པ་བསམ་པ།	181
༥༠	ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་ཚུལ།	181
༥༡	དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ།	185
༥༢	འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ།	186
༥༣	ཐར་པར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།	191
༥༤	ཉེན་རི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བརྗོད་པ།	191
༥༥	ལམ་རིམ་འདྲ་བ་ཞིག་བརྗོད་པས་པས་འཁོར་བ་བརྗོད་པ།	192
༥༦	སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤོ་སྤྱད་པ།	197
༥༧	ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སློའི་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ།	197
༥༨	སེམས་དེ་རིམ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	199
༥༩	བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ།	199
༦༠	རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སློའི་སྤྱད་པ།	199
༦༡	བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སློའི་སྤྱད་པ།	210
༦༢	སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་བསྐྱེད་པ།	214
༦༣	མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།	214
༦༤	ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ།	219

༡༥	ཉམས་ན་སྤྱིར་བཏོས་པའི་ཐབས།	225
༡༦	སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ།	226
༡༧	སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	226
༡༨	ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱལ་མི་འགྲུབ་པར་བརྟན་པ།	226
༡༩	ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	234
༢༠	བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྤྱད་པ།	234
༢༡	སྤྱད་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་པ་གཞུང་པ།	235
༢༢	བསྐྱབ་ནས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།	235
༢༣	སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ།	240
༢༤	རང་གི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་བྱེད་པར་སྤྱི་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་པ།	240
༢༥	སྤྱི་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	240
༢༦	ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	243
༢༧	བཟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	246
༢༨	བཟོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	252
༢༩	བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	255
༡༠༠	ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	255
༡༠༡	གཞན་རྒྱུད་སྤྱི་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	259
༡༠༢	བྱང་པར་བྱེད་པར་སྤྱི་བྱེད་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པ།	261
༡༠༣	ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	269
༡༠༤	ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་པ།	269

༡༠༥	དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ།	271
༡༠༦	བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	271
༡༠༧	སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྲོལ་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	272
༡༠༨	དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སྟེ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	273
༡༠༩	དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	284
༡༡༠	དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ།	293
༡༡༡	བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་བྱུང་བའི་ཚད།	297
༡༡༢	ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ།	309
༡༡༣	ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ།	309
༡༡༤	བྱད་པར་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ།	311
༡༡༥	ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་ངོས་གཟུང་བ།	311
༡༡༦	དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ།	316
༡༡༧	བདག་འཛིན་སྲོངས་བར་འདོད་པའི་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་བཙལ་བ།	320
༡༡༨	བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ།	324
༡༡༩	གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།	325
༡༢༠	དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱེ་མ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ།	331
༡༢༡	ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།	338
༡༢༢	ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ།	347
༡༢༣	ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ།	348
༡༢༤	དོན་དམ་བདེན་པ།	354

༡༢༥	བདེན་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་བསྟན་པ།	368
༡༢༦	སྣག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེ།	369
༡༢༧	སྣག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་ཚུལ།	371
༡༢༨	དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསྟོབ་ཚུལ།	385
༡༢༩	ཉོགས་བརྗོད་མཛུགས་ལེགས་མ།	388
༡༣༠	ལམ་ངེས་ཉམས་མགུར།	393
༡༣༡	ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ།	398
༡༣༢	ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ།	400
༡༣༣	ལམ་ངེས་སྟོན་ལམ།	402
༡༣༤	ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ།	403
༡༣༥	རྗེའི་བསྟན་པ་དང་མངལ་བའི་སྟོན་ལམ།	404
༡༣༦	ཐུབ་བསྟན་ངེས་མེད་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ།	405
༡༣༧	བདེན་ཚིག་སྟོན་ལམ།	408
༡༣༨	བསྟན་འབར་མ།	409
༡༣༩	དབར་བྱང་སྟོན་ཚིག།	412

རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་ཀྱིས་སྦྱང་བསྐྱེད་པའུམ་ལ།

ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ་
མཚོག་ནི་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དུ། ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་མཛད་
པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ན་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བསམ་བཞིན་དུ་རབ་བྱུང་དུག་པའི་མེ་
མོ་བྱ་ལོ་སྟེ་བྱི་ལོ་༡༣༥༧ ལོར་མདོ་སྨད་ཚོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ད་ར་ཁ་ཆེ་སྐྱེ་འབྱུང་དགེ་དང་།
ཡུམ་ཤིང་བཟང་ཨ་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་གསུམ་པར་ཀམ་བ་རོལ་པའི་
རྗེ་རྗེ་ལས་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་ཀུན་དགའ་སྦྱང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་
ལོ་བདུན་པར་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། ཀོལ་བ་གཞོན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་
སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ལྡན་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་
གསོལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློབ་གྲོས་
སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐྱེད་རིག་གནས་དང་བཅས་ལ་གསལ་
བསམ་དབྱིས་བྱིན་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་མཁན་པོ་དགའ་བཞི་བ་རྩུལ་ཁྲིམས་
རིན་ཆེན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། དགྲུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱུད་དང་བཅས་
པ་དཔོན་སློབ་དགུ་སྐྱོར་མོ་ལུང་ནས་འོལ་ཁར་ཕེབས་ཏེ་སྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་མཛད། དེ་ནས་མདོ་
རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་པ་དང་། ཚོད་ལ།
ཚོམ་པ་མཛད་པས་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཞིང་མཐའ་དབུས་སྐྱེ་འབྱོ་

ཐམས་ཅད་གྱིས་གྲུས་ཤིང་བརྟུང་དོ། །དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་པར་འོལ་ཁའི་རྗེང་ཕྱིའི་བྱམས་པ་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་ཞིག་གསོ་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་གཉམ་གྱི་ལུང་རར་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོད།
དགྲུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པར་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པར་སྤྲུག་རིམ་ཆེན་
མོ་བརྟེན། དགྲུང་ལོ་ང་གཅིག་པར་གོང་མ་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོས་འཇུག་དང་། གསེར་ཡིག །
ཕྱག་རྟེན་བཅས་བསྐྱར་ནས་ལན་གསུམ་བར་དུ་གདན་འདྲེན་བྱས་ཀྱང་མ་ལེབས། དགྲུང་ལོ་ང་
གཉིས་པར་ལྷ་སར་ཚོ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་བརྟུགས། དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་
ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་ཕྱག་བཏབ། དགྲུང་ལོ་ང་དགུ་པར་དགའ་ལྡན་དུ་སྟོན་ཅེའི་སྐྱབ་མཚོད་
ཆེན་མོ་བརྟུགས་པ་བཅས་མཛད་ཆེན་ནམ་བཞི་སོགས་གྱིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་
ལུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྟོགས་བརྟུར་ཚུགས་པར་མཛད་དོ།།

སྟོབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
བཟང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྗེ་བཀྲ་
ཤེས་དཔལ་ལྡན། བྱམས་ཆེན་ཚོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་
ཤེས་རབ་སེང་གེ་སོགས་སྟོབ་ཚོགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་བཀྲང་ལས་འདས་པ་དང་།

གསུང་གི་ལེགས་བཤད་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་། སྤྲུག་རིམ་ཆེན་མོ། ལེགས་
བཤད་གསེར་སྤོང་། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན། རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་སོགས་ཚོས་ཚན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
ཅུ་གྲུ་ལོད་པ་རྣམས་པོད་བཅོ་བརྒྱད་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་དང་
ས་བཅད་ཁ་སྐོང་བཅས་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྤྱགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
གྲུས་པས་སྤྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་འཇམ་མགོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པ་ཚེན་པོས་མཛད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་གྱི་ནང་ཚོན་འབྲིང་པོའམ། ཡོངས་གྲགས་ལམ་རིམ་རྒྱང་བར་
གྲགས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་ས་བཅད་གསུམ་སྟེ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བཤད་པ་
ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚོད་པར་བརྗོད་པ། མི་མཐོང་
ཞིང་གི་མ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟུང་པོ་ལྟ་བུ་དང་མ། མཚོན་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་བྱའི་ཚོས་དོས་བཟུང་
བའོ། །འདིར་རྒྱལ་པོའི་གསུང་རབ་མ། གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། འཆད་ཚུལ་མཁས་པའི་
བཞེད་པ་ལྟར། དེ་ལ་དཔལ་གྱི་ཀ་མ་ལ་ཕྱི་ལའི་མ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དངོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དངོས་བྱང་ཚུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ལ་བཞི། ཚོས་ཁྱད་ས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་པོའི་
ཆེ་བ་བསྟན་པ། གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ།
ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་བཤད་དེ་ལྟར་བྱ་བ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་
སློབ་མ་རི་ལྟར་བྱི་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ། གདམས་ངག་
འདི་མ། དེའི་ཆེ་བའོ། །འདི་ལ་གསུམ། རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ།
མོ་རྒྱ་བའི་བསྟོད་པ་ལས་མ། ཉེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ། བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་
མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཐུན་
པ་ལྷུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་

བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིག་གནས་སྤྱི་ལ་སྤྲངས་ཚུལ། མ་ཉེར་གཅིག་ཚུན་ལ་མ། སྤགས་ལ་སྤྲངས་ཚུལ། དེ་ནས་རི་ནག་མོའི་མ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ནང་རིག་པའི་སྤེ་སྐོད་ལ་སྤྲངས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ནས་ཟླ་མ་དང་མ། གཉིས་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་ཕྱང་གི་བསྟན་པ་མ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚོམས་སྤྱང་བ། དེ་ལ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མི་མ། ལྡན་ཚུལ་དངོས། ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྲང་བའོ། །སྤོམ་པ་གསུམ་གྱི་མ། གཉིས་པ་ལྡན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤོམ་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ། དག་སྐོར་གི་སྤོམ་པ་མ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་དང་ལྡན་པ། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཟླའི་མ། རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤོམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རང་གི་ཕྱས་ལྟར་མ། གཉིས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་མོང་བ། ཞི་གནས་གྱི་མ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མ། གསུམ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་མོང་བ། ཞི་ལྷག་ལྷང་དུ་འགྲེལ་མ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་རིམ་པ་མ། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ། རྫོ་རྗེ་གདན་མ། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་བཞི། ཚོས་གྱི་ཡོག་རྟོག་བསམ་ཞིང་གསར་དུ་སྐོལ་གཏོད་པ། ལྷ་ཟླ་མ་ཁྱད་པོན་མ། བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་དོས་བཟུང་བ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་མ། རྒྱ་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ལུས་པ་བསྟན་པ། སྐོབ་མའི་ཁྱད་པར་འོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ལུས་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཡི་དམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ། བསྐྱེད་པ་ལས་མ། བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་ཚུལ། ཟླ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་མ། རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པའོ། །བཤད་ཟིན་ཏོ་མ། བཞི་པ་སྐོབ་མའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་མངའ་རིས་བོད་གསུམ་གྱི་སྐོབ་མ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོབ་པོན་འདི་ལ་མ། སྐོབ་མ་མཚོག་གོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་མ།

གཉེས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་ངོས་བཟུང་། ཚོས་ནི་གདམས་ངག་འདིའི་མ།
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལག་ཏུ་སྒྲིང་བདེ་བ་དང་ལུགས་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་བཤད་པ། རོ་
 བོས་མཛད་པའི་གཞུང་མ། ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་
 དུ་རྫོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྲོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་
 བའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། བསྟན་པ་ངོས་བཟུང་བ། རྒྱལ་བའི་གསུངས་པ་མ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
 མེད་དུ་རྫོགས་ཚུལ། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་མ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགལ་བར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བྱང་
 ཚུབ་མེམས་དབའ་མ། བསྟན་པ་འགལ་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད། ཟེག་ཆེན་གྱི་ལས་ལ་མ། རོགས་དཔྱོད་དོ། །གལ་ཏེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 བའི་མ། གཉེས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། གོ་ལུགས་དག་ལ་དག་
 གི་བྱུང་བར། གང་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོ་མ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཚུལ། རྣམ་འབྱོར་ལ་ཆེན་པོ་མ།
 གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཐབས་དབྱུང་བསྐོམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གདམས་པ་འདིས་མ།
 གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ་ལ་གཉེས། ལས་དང་པོ་བས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་མེད་
 བ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་མི་རྟེན་པ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་མ། རྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་རྟེན་པའོ། །རྒྲ་
 མའི་མན་ངག་མ། བཞི་བ་ཉེས་སྲོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། ཉེས་སྲོད་ཆེ་པོས་སུ་ཚོས་
 སྲོང་བསྟན་པ། བསྐྱེད་པོ་དང་མ། ཆེ་བ་དང་པོ་གཉེས་ལྟར་རྫོགས་ན་ཉེས་སྲོད་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ། དེ་ཡང་
 ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་མ། དེ་ལྟར་བྱའི་ངེས་པ་མཛོད་དང་དཀར་སོགས་ལས་ཤེས་བར་བྱ་བའོ། །ངེས་པ་འདི་ནི་མ།

གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉེས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་བཤད་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་
 གསུམ། ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་བུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། རོས་པའི་ཚོམས་ལས་མ། ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱ་
 བ་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ། སའི་སྐྱེད་པོའི་མདོ་ལས་མ། ཉན་ཚུལ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཉན་ཚུལ་

སྐྱིད་བསྟན་པ། རྒྱུད་སྐྱེད་ཏུ་སྐྱུར་ནས་ཉན་དགོས་ཚུལ། གཞན་ཡང་ཚོས་འཆད་བའམ་། ལྷུ་བ་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་
 ལོ། །འདྲི་བ་ལ་གཉིས། ལྷོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ། ལྷོད་ལ་སྐྱུ་བ་དང་། འདྲུ་
 ཤེས་བྱ་ག་བསྟེན་པའོ། །འདི་ལ་བྱུག། །རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདྲུ་ཤེས་གཞག་པ།
 ལྷོད་འཇུག་ལས་། ཚོས་སྐྱུ་བ་ལ་སྐྱུན་པ་ལྟ་བུའི་འདྲུ་ཤེས་གཞག་པ། དཔེར་ན་རྒྱུད་འགྲིས་། རྗེས་
 སྐྱུ་བ་སྐྱུན་པ་ལ་སྐྱུན་གྱི་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། བད་བས་སྐྱུན་བས་སྐྱུར་བའི་སྐྱུན་ལ་། བན་ཏན་ཉམས་
 སྐྱུ་སྤང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་
 དམ་པའི་འདྲུ་ཤེས་གཞག་པ། ཚོས་གསུང་བ་མོ་། ཚོས་གྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདྲུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་། བཞི་བ་བན་ཏན་ཉམས་སྐྱུ་སྤང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་གསུམ། ཉམས་སྐྱུ་མི་ལེན་བར་ཚིག་སྐྱུར་ལེན་བསྐྱེད་པ། བད་བས་སྐྱུན་བས་སྐྱུར་བའི་སྐྱུན་མ་འཇུང་ན་། དེ་ལ་
 རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདྲུ་ཤེས་གཤེགས་ཆེ་བ། དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་། བན་ཏན་ངོས་བཟུང་ནས་བྱེད་པར་གདམས་
 པའོ། །དེས་ན་བན་ཏན་ལ་ནི་། གཉིས་པ་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཚོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་
 བསམ་པ། མཚོན་ལས་ཚོས་སྐྱེན་། ལྷོན་པ་དང་ཚོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུང་བ་ན་།
 བསམ་པ་དང་སྐྱོར་བ་རི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་
 རྒྱུད་པར་རོ། །འདྲུལ་བའི་མདོ་ལས་། གསུམ་པ་བསམ་པ་དང་སྐྱོར་བ་རི་ལྟ་བུས་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། བསམ་པ། ལྷོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་། སྐྱོར་བའོ། །ཞུས་བུས་ཤིང་། གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་སྐྱུན་
 མོང་དུ་བུ་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བུ་བ་དངོས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
 གྱིས་། དམ་པ་སྐྱིད་མཚོན་ཚུལ། ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་མོང་བས་། དེ་ལས་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་གཅེས་པར་
 གདམས་པའོ། །དེ་ནི་གདམས་དག་ཆེན་མོར་།

བཞི་བ་གདམས་པ་དངོས་གྱིས་སྐོབ་མ་རི་ལྟར་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།
 ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་ནས་སྐོ་རི་ལྟར་སྐྱུང་བའི་རིམ་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུང་ཟད་སྐྱོས་ཏེ་བཤའ་བ། སྐྱོང་
ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་ལ་རག་ལས་པས་
བསྐྱེད་དགོས་པ། སྐྱོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་མ། བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་དུག །བསྐྱེད་བྱ་དགོ་བའི་བཤའ་
གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱེན་བྱེད་སྐྱོབ་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།
བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་མ་རོས་གཟུང་བ། སྤྱིར་གསུང་རབ་མ། དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་གསུམ། རབ། འགྲིང། བོ་ཉི་
བའི་ཞལ་ནས་མ། ཐ་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ནི་མདོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལས་མ།
གཞན་དོན་ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །ལྷག་མ་ནི་མ། གསུམ་པ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། ཐ་མའི་མཚན་ཉིད་
དངོས། དེ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་མ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཐམས་སོ། །དེ་ལྟར་ནས་ཐོལ་སྐྱབ་པའི་མ། གཉིས་པ་སྐྱེན་བྱེད་སྐྱོབ་
མའི་མཚན་ཉིད་བཤའ་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་དུ་ཚང་མ་ཚང་གི་སྐྱོན་ཡོན། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས་མ། མཚན་ཉིད་
གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཤའ་བ། དེ་ལ་གཞུ་ལོར་གནས་པ་ནི་མ། མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་མཐུན་ཚུལ་པ་དང་འགལ་
ཚུན་དོར་བའི་ཁྱད་པར། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ལ་མ། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལ་འབད་དགོས་ཚུལ་ལོ། །ལྷ་མས་དགྲིང་རྒྱུང་བའི་མ།

གསུམ་པ་དེས་དེ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤའ་བ། དེ་ལྟར་སྐྱོད་དང་ལྡན་པ་དེས་མ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་སོ། །འདི་
ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སྐྱོར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཚ་བ་དད་པ་སྐྱུང་བ། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །ཚོས་བརྒྱ་བ་
ལས་མ། དང་པོ་ལ་ལྷ། དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་བཤའ་བ། དགོན་མཚོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཞུངས་ལས་མ། དད་
པ་རོས་འཛིན་པ། དེ་ལ་སྤྱིར་དགོན་མཚོག་དང་མ། ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དགོས་པ། དེ་ཡང་ལྷ་མ་ལ་མ། སྐྱོན་
ཉོག་གི་ཉེས་པ། དེ་ཡང་རྒྱུད་དེར་མ། སྐྱོན་ཉོག་ལྡོམ་ཚུལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་མ། གཉིས་པ་སྐྱོར་བས་བསྐྱེད་
ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱོར་བས་བསྐྱེད་དགོས་པ། ལྷ་མ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་མ། མཉེས་པའི་སྐྱོ་གསུམ་མདོར་བསྐྱུས་བཤའ་

བདེ་མཉམས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་མ། དེ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཟང་ཟེང་འབྲུལ་བ། ལྷ་བརྟུ་མ་ལས་མ།
བསྟེན་བཀུར། ལྷས་བསྟེན་མཉམས་མ། བཀའ་བཞུགས་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་གདམས་པ་ལས་མ། བཞི་བ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ལ་
གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་མ། ལས་ངན་རྣམས་ཟང་བ་
དང་སངས་རྒྱས་མང་པོར་སྤུལ་བ་བས་ཀྱང་ལྷག་པའོ། །གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་མ། ལྷ་བ་རྩལ་བཞིན་མ་བསྟེན་པའི་
ཉེས་དམིགས་ལ་གསུམ། ཆེ་འདི་ཕྱིར་སྤུང་རྩལ། བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་མ། ཡོན་ཏན་མི་ཚོ་བ་ཅིང་སྤར་ཡོད་ཉམས་པ།
གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་རྩལ་མ་མ། མི་དགེ་བའི་ཤེས་གཉེན་དང་ཕྱིག་ལོགས་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེས་དང་མ། དུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ། གཏན་གྱི་མདུན་མའི་རྩ་བར་རྩལ་བཞིན་བསྟེན་པ་
གལ་ཆེ་བ། དེ་ལྟར་ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་མ། རྩལ་བཞིན་བསྟེན་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་བཤགས་སྟོན་དགོས་པ།
འོ་སྐྱོལ་ཉེན་མོངས་རགས་པ་མ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྟེན་རྩལ་གྱི་ཉོགས་པ་མི་རིང་བར་སྐྱེ་རྩལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ།

གཉིས་པ་སྐོང་རྩལ་མདོར་བསྟུ་ཏེ་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། སྐོང་རྩལ་དངོས།
སྐོང་རྩལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུག་གི་
དོ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་བ། ལུག་མཚམས་སུ་དེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐོར་བ།
དངོས་གཞི། མཇུག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྐོར་བའི་ཆོས་དུག་སྟེ། དང་པོ་གནས་ཁང་གི་
དོར་བྱས་ལ་སྐྱེ་གསུང་ལུགས་ཀྱི་ཉེན་དགམ། གཉིས་པ་མཚོན་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མངོས་པར་བཤགས།
གསུམ་པ་སྟེན་བདེ་བ་ལ་ལུས་དང་པོ་བསྐྱུངས་ཏེ་སྐྱིལ་མོ་ཀྱང་ངམ་སྐྱིལ་མོ་ཀྱང་ཕྱེད་དུ་ཡང་དུང་བའི་སྐོར་ལམ་
ཀྱིས་འཁོད་ནས་སྐྱབས་འཕྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲེས་དེས་བྱ་བ། བཞི་བ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ།
ལྷ་བ་བསག་སྐྱུང་གི་གནད་བསྟུ་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྐྱུང་བ། དུག་པ་མཇུག་སྤུལ་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་
གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་མ། ལྷ་བ་བསག་སྐྱུང་གི་གནད་བསྟུ་པའི་ཡན་
ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྐྱུང་བ་ལ་གསུམ། བསག་སྐྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མ། བསག་སྐྱུང་སོ་
སོར་བཤད་པ། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བསྟུ་རྩལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་མ། གཉིས་པ་བསག་སྐྱུང་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

སོ་སོར་བཤད་པ་དངོས། དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཚིག་དེ་དག་གི་དོན་མ། དང་པོ་ལ་
བདུན། བྱུག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ཁམ་ཚོད་པ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ། འདོད་ཆགས་ཞེས་སོགས་མ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་།
ཚོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་མ། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པ། གང་རྣམས་ཚོགས་བཅུའི་མ། གསོལ་བ་འདེབས་པ། ལྷ་རྒྱ་
འདས་སྟོན་མ། བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་གོ། །བྱུག་འཚལ་བ་དང་མ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐོ་གསུམ་བསྐྱོམས་པའི་བྱུག་ཁྲི་སྟེང་
སུ་དག་མ། སྐོ་གསུམ་སོ་སོའི་བྱུག་གོ། །འདི་ལ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་བྱུག་ཁྲི་བཅད་པོ་སྐོང་པའི་མ། ཡིད་ཀྱི་བྱུག་ཁྲི་ལ་གཅིག་
སྟེང་ན་མ། དག་གི་བྱུག་གོ། །དེ་དག་བཟླགས་པ་མ། གཉིས་པ་མཚོད་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་ལོད་པའི་མཚོད་པ། མེ་ཉོག་
དམ་པ་མ། མཚོད་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས། མཚོད་པ་གང་རྣམས་མ། བྱུག་མཚོད་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་ངོ། །
ཚིག་རྒྱུ་མ་མ་གཉིས་མ།

གཉིས་པ་དངོས་བཞི་ལ་གཉིས། སྤྱི་འདུལ་སྐབས་འདིའི་སྐོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐོམ་ངོས་འཛིན་དང་དགོས་པ། འཚད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་མ། སྐོམ་མ་ལེགས་པའི་ཉེས་པ། དེ་ཡང་གང་
ཟེན་ཟེན་མ། སྐོམ་ལེགས་པར་སྐོང་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་མ། གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་སྐོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། (མན་
ཡོན་དང་ཉེས་པ་སྐོམ་ཚུལ།) (ས་བཅད་འདིའི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་དང་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་
བས་དབྱུང་བར་ལྷ།) བསྐྱེད་པའི་མན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ། ཡོན་ཉན་བསམ་པའི་སྐོན་པ་དང་
བ་སྐོང་ཚུལ། དེ་ནས་ལྷ་མའི་སྐོན་མ། བཀའ་འདོད་རྗེས་བྱ་གྲུས་བ་སྐོང་བའོ། །དེ་ནས་རང་ལ་མ། གསུམ་པ་མཚུགས་ཏུ་
རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། མཚུགས་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དངོས། བསམ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་མ། (སྐོམ་པའི་དུས་སོགས་སོ།) །
(ས་བཅད་འདིའི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་དང་སྐྱེད་ནས་བཀོད།) འདི་ལ་གསུམ། སྐོམ་པའི་
དུས་བསྐྱེད་པ། དེ་ལྟར་དེས་མ། ཐོག་མར་སྐོམ་ཚུལ། དེ་ཡང་དང་པོར་མ། རྒྱུང་མཚན་བཟླག་པ་ན་སྐོང་ཚུལ་དང་བཤ་དུབ་
མི་འོང་བའི་མན་དག་གོ། །རྒྱུང་མཚན་དུ་སོང་བ་ན་མ། གཉིས་པ་སྐྱེད་མཚམས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། དམིགས་
བ་སྤྱིའི་སོགས་འདོན། སྤྱིར་བྱུག་དང་མ། ཞི་ལྷག་གི་རྒྱུའོ། །འདི་ལ་བཞི། དབང་པོའི་སྐོ་སྐོམ་པ། ལུས་དང་དབང་པོ་མ།
ཤེས་བཞིན་དུ་སྐོང་བ། སྐོང་འཇུག་ལས་མ། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ། ཟས་ཉ་ཅང་མང་ཉུང་མ། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་

བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉལ་བའི་ཚེ་རི་ལྟར་བྱ་བ། སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་
མཚམས་སུ་སྦྲུང་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་ལ། དང་པོ་ལ་ལྷ། ཉལ་བའི་དུས། བཤེས་སྦྲིངས་ལས་ལ། ཉལ་བའི་
ཀུན་སྦྱོང། ཐུན་མཚམས་ཡིན་པས་ལ། དན་པ། ཉེན་པར་གང་གོམས་པ་ལ། ཤེས་བཞིན། དན་པ་བསྐྱེན་པའི་ཚེ་ལ། ལྷང་བའི་འདུ་
ཤེས་སོ། །འདི་ཚམ་ཞིག་ན་ལ། གཉིས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞི། (དབྱུང་འཛོག་
གི་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར།) (ས་བཅད་འདིའི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་དང་བསྐྱེན་ནས་བཀོད་
བས་དབྱུང་བར་ལ།) སྒྲོམ་ལ་དབྱུང་འཛོག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་
ཉོག་དགག་པ། ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་ལ། ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ལོག་ཉོག་དགག་པ། ཉོག་
པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཉིང་འཛིན་སྦྱེ་བའི་ལྷ་རོལ་དུ་དབྱུང་སྒྲོམ་མང་ན་གོགས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་ཉོག་དགག་པའོ། །
གདམས་ངག་འདིར་ལ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་ལ་དབྱུང་འཛོག་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། མདོ་སྦྱེའི་རྒྱན་ལས་ལ།
དབྱུང་འཛོག་གི་སྒྲོམ་རོས་བཟུང་བའོ། །ཞོན་ལམ་རི་འཛུགས་ཞིག་ལ།

གཉིས་པ་བསྐྱེན་ནས་སྒྲོ་རི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་
ལ་སྦྱིང་པོ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱུལ་བ། སྦྱིང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་རོས་གཟུང་བ། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ། རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང་། འབྱོར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་རོས་བཟུང་བ།
སྦྱང་པ་ལས་ལ། མི་ཁོམ་བ་བརྒྱད་དོ། །འཁོར་རྣམ་བཞི་ལ། གཉིས་པ་འབྱོར་པ་འདི་ལ་གཉིས། རང་འབྱོར་ལྷ།
མི་ཉིད་དབྱུང་སྦྱེས་ལ། གཞན་འབྱོར་ལྷའོ། །སངས་རྒྱས་ཐོན་དང་ལ། གཉིས་པ་དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ལ་བཞི། རྟེན་
བྱུང་བར་ཅན་དེ་དུང་འཛོལ་རྟེན་མི་རིགས་པ་བསམ་པ། གཉན་གྱི་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་མཚོག་ཡིན་
ཚུལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ། དམིགས་ལུལ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྦྱིང་པོ་ལེན་འདོད་སྦྱོང་ཚུལ། དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་
རྟེན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་སྦྱབ་ཏུ་ས་པས་སྦོང་ལོག་མི་རིགས་
པའོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ལ་ལ། གསུམ་པ་འོན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་བྱུག། རྟེན་དཀའ་བའི་དཔེ། ལུང་གཞི་ལས་ལ།

ཉེད་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ཙམ་དུ་ཉེད་དཀའ་བ་མ། དལ་འཕྲོར་གྱི་རྒྱ་སྐྱབ་མཁའ་དགོན་པ། དེ་ལྟར་ནའང་དཔེ་འགྲོའི་མ།
དམིགས་པ་དེ་དག་བསྐྱངས་པའི་ལག་རྗེས། བོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས་མ། རྒྱང་པར་བཞི་ལྡན་དུ་སྐོམ་ཚུལ། དེ་ལྟར་དལ་བའི་
ཉེན་མ། སྐོང་ཚུལ་གུད་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐོ་སྤྲོ་ཚོགས་ནས་བསམ་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྐོ་སྤྲོ་ཚོགས་མ། རྒྱང་
པར་དུ་བསམ་ཚུལ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱའི་སྐོ་ནས་ཉེད་དཀའ་བ། རྒྱུང་བདེ་འགྲོ་ཙམ་མ། འབྲས་བུའི་སྐོ་ནས་ཉེད་
དཀའ་བའོ། །རིགས་མི་མཐུན་པའི་འགྲོ་མ།

གཉིས་པ་སྐྱེད་པོ་རི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ། ལམ་སྐྱེད་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་སྐྱེད་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ།
དེ་ལ་སྐྱེད་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ། རྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་
འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱལ། །གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་
འདུ་ཚུལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐོག་མར་མ། རྐྱེས་བྱ་རྒྱང་དུས་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་ཚུལ། དང་པོ་སྐྱབ་པ་ལས་བཅས་པའི་མ། རྐྱེས་
བྱ་འཕྲིང་གིས་ངེས་ལེགས་ཐར་བ་སྐྱབ་ཚུལ། ངེས་ལེགས་ལ་གཉིས་མ། རྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་
ཚུལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཞི་མ། རྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐྱེད་གྱི་ཁྲངས་པ་བཤད་པ། རྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐྱེད་མ། དོགས་
གཅོད་དོ། །རྐྱེས་བྱ་རྒྱང་དུ་ལ་མ།

གཉིས་པ་རྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་འདི་ལ་
གཉིས། རྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐོ་ནས་འབྲིང་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་རྐྱེས་བྱ་
གསུམ་དུ་མ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་
དངོས་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྐོ། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྐོ་མ།
ལེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐོན་དུ་དེའི་པན་ཡོན་བསམས་ནས་སྐོ་བྱུགས་འཕེལ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཁྲངས་དང་
བཅས་པ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་འདོད་མ། ལེམས་པ་དེ་ལ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་པན་

ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ།

ཡོན་མ། ལ་ལ་ཡོན་དེའི་རྟོན་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་དགོས་ཚུལ། དེ་ལ་སྡོན་ཏུ་མ་ངོན་མཐོ་མ། ལ་སེམས་དངོས་སྤྱོད་
ཏུས་ཀྱང་རྒྱང་འབྲིང་དགོས་ཚུལ། དེ་ལྟར་ལན་ཡོན་གཉིས་ལ་མ། ལ་སེམས་དེའི་ཚོ་གའི་བསག་སྤྱང་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་
དགོས་ཚུལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མ། ལ་རྒྱང་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་ཚེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་གཅེས་
བར་གདམས་པ། འདིར་རྒྱང་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་མ། (པོ་རིམ།) (ས་བཅད་འདི་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཞིང་མཚན་བཞིར་ཡང་མི་གསལ་
བས་དོན་ཐོབ་ལ་བསམས་ནས་བཞོང་བས་འཐད་མིན་དབྱེད་བར་ལ།) ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཏུ་སྤྱད་པ། དེ་ལྟར་ན་
ཞི་ལྷག་མ། ལ་དབྱེ་བསྐྱུ་ལ་མཁས་པའི་ཚེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་གཉིས་སུ་སྤྱད་པ། གཞན་ཡང་ཞི་གནས་མན་ཚད་མ།
ལ་སྐྱབས་ལ་འཇུག་དགོས་པ། དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་མ། ལ་བར་བྱིན་རྒྱུང་བའི་ལམ་བཞོང་ཚུལ། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལས་མ།
ལ་སྐྱབས་ལ་འཇུག་རིམ། ལ་སྐྱབས་ལ་འཇུག་ན་ནི་མ། ལ་མདོ་སྐྱབས་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་ལམ་སྤོན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
བར་བཤད་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ། ལ་རྒྱུང་བ་(པོ་རིམ་)ལ་གཉིས། ལ་སེམས་གཉིས་སོགས་པོ་རིམ་
དང་སྤོང་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྤྱངས་ནས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་མ། ལ་སྤོང་བའི་པོ་རིམ་མོ། །དེ་ནས་རྩ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ་མ། ལ་གཉིས་པ་
དགོས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷུངས་སོ། །རྫོ་རིམ་གྱིས་མ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལ་འོ་བ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཏུ་རྒྱང་འབྲིང་མ།
ལ་ན་ལོ། །སྐྱེས་ཏུ་གསུམ་སོ་མོར་བྱ་སྟེ་མ།

གཉིས་པ་སྤྱིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། ལ་སྐྱེས་ཏུ་རྒྱང་ཏུ་དང་ཐུན་མོང་
བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤོ་སྤྱང་བ། ལ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤོ་
སྤྱང་བ། ལ་སྐྱེས་ཏུ་ཚེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤོ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལ་རྒྱང་
ཏུའི་བསམ་པ་སྤོང་བ་དངོས། ལ་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། ལ་ལ་འདི་ག་རྟོན་འདི་དོན་གཉེར་མ། དེ་
ལ་ལོ་ག་རྟོན་བསམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལ་འདི་ག་རྟོན་སྤོ་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤོ་
བསྤྱད་པ། ལ་འདི་ག་རྟོན་སྤོ་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལ་འདི་ག་
རྟོན་འདིར་རིང་ཏུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་བསམ་པ། ལ་འདི་ག་རྟོན་སྤོ་མར་
དེ་ལྟར་འཇུག་པ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་བསམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལ་ཚེ་བ་

དྲན་བ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་སྐོ་
རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ། གཉེན་ལ་སོགས་པ་མ། འཆི་བ་དྲན་བ་སྐྱོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ།
སྐོས་མི་འཆི་བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་གཞོན་པའི་སྐོར་བསྟན་པ། ད་བཟོད་འཆི་བ་ཞིག་འོང་མ། ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་ཅམ་ཡང་
འགོག་ཚུལ། དེའི་གཉེན་པོ་མ། དོན་དུ་གཉེར་ཡང་མཐུ་ཚུང་བར་བྱེད་ཚུལ། བརྒྱ་ལ་ཐོས་བསམ་བསམ་སྐྱོམ་པ་མ། ཕྱི་མའི་
དོན་ཡང་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་ཚུལ། གལ་ཏེ་འཛིན་ཉེན་ཕྱི་མ་མ། ཉུག་འཛིན་ལས་ཆགས་སྤང་སོགས་དང་དེས་ཉེས་སྐྱོད་
འཛེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་མ། གཉེས་བ་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ། དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། འཆི་བ་དྲན་པའི་
སྐོ་མ། ལུག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་ཡིན་པ། མདོར་ན་སྐྱེས་ལུའི་དོན་མ། ལོག་ཉོག་སྤངས་ལ་སྤྱིང་ཐག་བ་ནས་བསྐྱོམ་
དགོས་ཚུལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་མ།

བཞི་བ་འཆི་བ་དྲན་བ་སྐྱོམས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་གསུམ། དེས་བར་འཆི་བ་བསམ་པ། རྣམ་
འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་བ་
བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། ལྷ་མཚན་དངོས་དང་། ཆོས་བྱ་དགོས་བར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཆེ་
འདིའི་མ། དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་དེས་བར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་
བ་བསམ་པ། ལུས་རི་འབྲེག་ལ་མ། ཆེ་ལ་སྐྱོན་བ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་བ་
བསམ་པ། མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་མ། གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་འོང་མེད་བར་འཆི་བ་
བསམ་པའོ། །དེ་ཅམ་ལུས་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་མ། གཉེས་བ་རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ཉེ་
མ་རེ་རེ་བཞིན་འཆི་བ་དྲན་པའི་སྐོ་བསྐྱེད་དགོས་པ། དེ་རིང་ཕན་བརྒྱ་ཚུན་ལ་མ། ལྷ་མཚན་དངོས་བཤད་པ། ཆོས་
ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བྱ་དགོས་བར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་མ། གཉེས་བ་ལྷ་མཚན་དངོས་བཤད་བ་
ལ་གསུམ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཆེ་ལ་དེས་བ་མེད་བསམ་ནམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ།
སྤྱིར་སྐྱེ་ལྟ་བུ་མ། འཆི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བ་བསམ་པ། ཐོག་འདི་ལ་མ། ལུས་
ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཚུང་བས་ནམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པའོ། །ལུས་རྒྱུ་དབྱེད་ལྟར་མ། གསུམ་བ་འཆི་

བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་མན་པ་བསམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚོས་ཁོ་ན་གྱུ་བར་ཐག་བཅད་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཉེན། དེ་ལྟར་འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་། ལོངས་སྡོད། ཡིད་དུ་ཚོང་བའི་ནོར་གྱི་ཕྱང་པོ་། ལུས་
སོད་ རྒྱན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་། གཉིས་པ་ཚོས་ཁོ་ན་གྱུ་བར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གསུམ། དངོས། དེས་ན་ཚེ་འདིའི་སྤྱན་
ཚོགས་། ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་པ། དེས་ན་སྐྱེ་དཀའ་སེ་བྱུང་ཡང་། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཉམས་
ལེན་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པ་དང་།

གཉིས་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་མར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་
བསམ་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་ཉེན་གྱི་མར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་བསམ་པ། དེ་ལྟར་སྤྱད་དུ་འཚོ་བར་དེས་པས་། འགྲོ་
བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་ལས་སྤྱད་བསྡུལ་བསམ་པ་ལོ། །འདི་ལ་གསུམ། སྤྱད་བསྡུལ་བསམ་པ་དགོས་པ། དེ་
ལྟར་ན་བདག་། སྤྱད་བསྡུལ་བསམ་པ་གནད་ཚེ་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་། སྤྱད་བསྡུལ་བསམ་པ་ཚུལ་ལོ། །འདི་
ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷོང་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔྱུལ་བ།
དུད་འགོ། དུད་འགོ་རྣམས་མཐུ་ཚེ་བས་རྒྱུང་བ་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྡུལ་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དངོས་དང་། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མང་དུ་བསམགས་ཟེན་ལ་བསམས་ཏེ་འཛིགས་དགོས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཏུ་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་། དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཚེན་པོ། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱུལ་བ། དཔྱུལ་
བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ལ་ཡང་། གང་བའི་དཔྱུལ་བ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཚེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་། ཉེ་ཚེ་བའི་དཔྱུལ་
བའོ། །ཚེ་དཔྱུལ་དང་གང་དཔྱུལ་། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཡང་སོས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལན་ཚུན་། ཐེག་ནག།
སེམས་ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་། བསྐྱུས་འཛོམས། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་། ཏུ་འབོད། སེམས་ཅན་དེ་དག་
གནས་འཚོལ་ཞིང་། ཏུ་འབོད་ཚེན་པོ། ལྷ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ་ཁྱུང་པར་ནི་། ཚ་བ། སེམས་ཅན་དེ་དག་དཔྱུལ་སྤང་རྣམས་
ཀྱིས་། རབ་ཏུ་ཚ་བ། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་ཅེ་གསུམ་པ་། མནར་མེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྡུལ་བསམ་པ་ལོ། །
ཤར་ཕྱོགས་ནས་། གསུམ་པ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྡུལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ཟས་སྐོམ་ལ་
སྤྱི་ན་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་པ། དེ་དག་རྒྱ་མིག་དང་། ཟས་སྐོམ་ལ་ནང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་པ། ལ་ལམ་མིག་ཅམ་།

ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པའོ། །མེ་ལྷའི་ཐེང་བ་ཅན་མ།

གཉེས་པ་འདི་ག་རྟེན་གྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉེས། བསྟེན་པ་ལ་
 འདུག་པའི་སྐོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་སྤྱད་བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བའི་རྒྱ། སྐྱིར་རྒྱ་མང་ཡང་མ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། ཅི་ཅམ་གྱིས་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །གཉེས་
 པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉེས། ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། བསྟེན་པ་
 བརྒྱ་ལ་བཅུ་པ་ལས་མ། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །འདི་ལ་གཉེས། རྒྱ་མཚན་དངོས། རང་ཉིད་
 འདིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོལ་མ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཆེས་ལ་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པའོ། །དེས་ན་བསྐྱབས་པ་གསུངས་པ་མ།
 གསུམ་པ་ཅི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། རྒྱད་པར་
 ཤེས་པ། བསྐྱབས་པ་འབྲུང་བ་ལྟར་མ། ཁས་སྤངས་པ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་མ། གཞན་དུ་མི་སྐྱབས་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ནང་བ་དང་གྱི་བའི་སྟོན་པ་མ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།
 ཚེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ལ་གསུམ་པ་མ། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་མ།
 དང་པོ་ལ་གཉེས། ཡོན་ཏན་དངོས། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐྱའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མཚན་དང་མ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་
 ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྐྱབས་སུ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མ། གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉེས།
 མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན། ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་མ། བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་ལས་རང་དབང་
 མེད་མ། གཉེས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ཡིད་ཆེས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ། བོ་རྟོ་བའི་ཞལ་
 ལས་མ། ཡིད་ཆེས་མ་རྟེན་པ། འོ་སྐྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་པ་ལ་མ། ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པའོ། །
 དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ།

བཞི་བ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་བཤ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མ་
དག་བ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དགག་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷ་གཞན་ལ་
སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ། འཛིག་རྟེན་སའི་རྣམས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་སྐོང་བ། མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་ལ་།
སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགོ་གས་པའོ། །དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་། གཉིས་བ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསུམ། སངས་
རྒྱུ་ཚོས། དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱུ་གྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
དངོས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱབ་གསུགས་། མ་གྲུས་པའི་རྣམ་སྟོན་སྟོན་བྱང་གི་དཔེའོ། །ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས་། གཉིས་བ་
ཚོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས། དངོས། ཚོས་ཚོག་བཞི་བ་ཞིག་ཡན་ཆད་། ལོང་མ་རྣམས་གྱི་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དགོ་བཤེས་
སྐྱན་སྐྱབ་། གསུམ་བ་དགོ་འདུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས། དངོས། དགོ་འདུན་ནམ་རབ་བྱང་། ལོང་མའི་མཛད་ཚུལ་
ཕན་ཡོན་བཅས་པའོ། །དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་།

གཉིས་བ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དུག །དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་
དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། སྐྱབ་བཤེས་ལྟར་ཕྱི་ནང་
དང་། བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་དུས་ཏྲུ་མཚོན་པ་ལ་བཙུན་ཞིང་བཟའ་
བ་དང་བཅའ་བའི་སྤྱད་གྲང་དབུལ་བ། ལྷོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་འགོ་བ་གཞན་
ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགོ་བ། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་། བྱ་བ་གང་བྱེད་བ་དང་དགོས་པ་ཅི་
ཡོད་པ་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཐབས་གཞན་སྐོང་བ། བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་
མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། དགོན་མཚོག་གསུམ་སྟོན་གསུམ་བཞད་གང་
གྱི་བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སྤྱད་བའོ། །ལུས་སྟོག་ལོངས་སྐྱོད་ཞི་། གཉིས་བ་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་
བྲན་པས་དུས་ཏྲུ་མཚོན་པ་ལ་བཙུན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་སྤྱད་གྲང་དབུལ་བ་ལ་བཟུ། །རྒྱན་པའི་

མཚོད་པ། རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་རུང་། འཛིགས་ཚུང་དུས་ཚོགས་རྫོགས་པའི་བྱད་པར། བཟའ་བཏུང་རྒྱན་དུ་བྱ་དགོས་པ།
 འཛིགས་པའི་མཚོད་པ། དེ་ཡང་གར་བའི་ཞལ་ནས་། ལམ་ཚོད་པར་གྲུས་ཚུལ། དཔེར་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ཞིག་། “མཚོད་
 པར་བརྟེན་དགོས་པ། ཞིང་གི་མཚོག་ལ་། “དེ་ལྟར་མཚོད་པས་མངོན་མཐོ་དང་ལམ་སོགས་ཐོབ་པ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་།
 འཛོད་པ་ཆེ་ཚུང་སོགས་སེམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་ཚུལ། མཚོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་། མཚོད་པའི་དངོས་པོ་གཡོ་
 མེད་པར་གོང་མའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་ཚུལ། ལྷ་ཚུང་བའི་ཞལ་ནས་། “ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་མཚོད་
 ཚུལ་གྱིས་མ་དག་པའི་ལབ་ཚུལ་དགག་པ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་། ལྷ་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་
 མཚོད་ཚུལ་ལོ། །དགོན་མཚོག་སྤྱིན་ལས་། ལྷ་བ་པན་ཡོན་ལ་བརྒྱད། འོད་པ་སངས་རྒྱས་པར་
 ཚུད་པ། ལྷིར་ལྷི་ནང་ལ་འཛོག་ཚུལ་། འཛོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་དུ་འགྱུར་བ། མཚོད་འབྲེལ་ལས་།
 འཛོད་པས་གས་པའི་ལས་སྤྱི་བ་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་།
 “བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ། བར་ལྷིན་བཏུས་པ་ལས་། “ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ། ལྷ་མས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །“མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ལོ་སྤོ། །“ཅི་བསམས་པ་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། ཚོས་ལྷན་གྱི་བ་པ་། “སྤྱུང་དུ་འཚོང་རྒྱ་བའོ། །སེང་གེས་རྒྱས་པ་ལས་། གཉིས་པ་
 མ་དག་པ་བསམ་པ་ལ་བཞི། བསྐྱབ་བྱ་མེན་པ་དགག་པ། རྩོགས་གར་འཛོ་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་སོ་སོའི་ཁྲུངས། དེ་ལྟར་
 ལྷན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བྱུག་། ཉམས་གཏོང་གི་བྱད་པར། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་། བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་སོགས་
 བན་ཡོན་ཆེ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བར་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བཞི་།

གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ། རྗེ་བྲག་དུ་བསམ་པ། བསམས་
 ཉམས་འཇུག་སྤོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས། སོ་སོར་
 རྗེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། ལས་འབྲེལ་ཆེ་བ། ལས་དགེ་
 བ་རྒྱང་དུ་ལས་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། བདེ་སྤྱུག་སྤོང་བའི་རྒྱར་། ལས་བྱས་པ་རྒྱང་མི་

ཟ་བའོ། །ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་འབྲེང་པོའི་ཚུལ་དངོས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་
བ་ཀྱི། དཀར་ཚེས་ཀྱི་ཉི་མའི་ལོ་ལྟར་བཤད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྤྱད་རྣམས་ནི་མ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ།
ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བཅུར་
བཤད་པ། དེ་ལྟར་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི། བཅུ་ལྷན་དང་དེ་གཅེས་པར་བཤད་པ། དེའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ནས་ཀྱི། ཚུལ་
འཚོས་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལ་ཡང་མ། གཉིས་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་འདྲི་
ལ་གསུམ། རྒྱ་བོའི་ལས་འབྲས། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བོའི་ལས་ལམ་དངོས། ལྷི་ཡང་གི་བྱུང་བར། དེ་
དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་དངོས་དང་། ལས་དང་ལམ་གྱི་བྱུང་བར་
རོལ། དེ་དག་ལས་ཡིད་ལ་སེམས་པ་ནི་མ། དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས། དང་པོ་སློབ་གཙོ་དེ་ལ་བཞེ། གཞི། དེ་ལས་སློབ་གཙོ་དེ་གི་
གཞི་ནི་མ། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གོ། སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་གིས་མ། གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས།
འདུ་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ་མ། ཉོན་མོངས། དུས་གསུམ་གང་ཅུང་འོ། །ཀུན་སྦྱོང་འོ། །གསོད་བར་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་
གཉིས། སྦྱོར་བ་རྩལ་པ་ལོ། སྦྱོར་བ་རང་གིས་སོ། སྦྱོར་བའི་རོ་བོའོ། །མཚོན་ནས་དུག་གས་མ། གཉིས་པ་མ་གྱིན་ལེན་
གྱི་གཞི་སོགས་ལ་བཞེ། གཞི། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པའི་རྣམས་ཀྱི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གོ། རྩོམ་སྐྱེས་
པའོ་མ། གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས། སྦྱོར་བཞེན་འོ། །ཀུན་སྦྱོང་འོ། །མ་གཞན་ཡང་མ།
གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་ལོ། སྦྱོར་དང་འབྲས་བུ། སྦྱོར་བའི་རོ་བོའོ། །མཐར་ཐུག་པ་དང་མ། གསུམ་པ་ལོག་
གཡེམ་གྱི་གཞི་སོགས་ལ་བཞེ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གོ། དང་པོ་ལ་བཞེ། བསྐྱོད་བྱ་མིན་པ།
མ་ལ་སོགས་པ་དང་མ། ཡན་ལག་མིན་པ། མངལ་སྐོ་མ་གཏོགས་མ། གནས་མིན་པ། ཟླ་མ་ལྟ་བུ་མ། དུས་མིན་པའོ། །རྣམས་མ་
དང་མ། གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས། ཉོན་མོངས། དུག་གསུམ་མ། ཀུན་སྦྱོང་འོ། །མི་ཚངས་བར་སྦྱོང་མ།
དང་པོ་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་གསུམ། (ལས་ལམ་དངོས་ལོག་གཡེམ། བསྐྱོད་བཤམ་དེ་ལ་མ། མི་ཚངས་སྦྱོང་ལ་

འདུལ་བ་ལྟར། འདུལ་བ་ལས་ཀྱི་ལོག་གཡེམ་འདུལ་ཤེས་འཁྲུག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས།) (ས་བཅད་འདི་གསུམ་གྱི་མིང་མ་དབང་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་ལས་སྒྲངས་ཉེ་བའོ།) མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱི།

བཞི་བ་རྩུབ་དུ་སྐྱ་བའི་གཞི་སོགས་ལ་བཞི། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གོ། །དང་པོ་རྩུབ་དུ་སྐྱ་བའི་གཞི་ལ་གཉིས། མཛོད་པའི་གཞི། མཛོད་བཞེས་པ་ཀྱི་གོ་བུའི་ཡུལ་ལོ། །པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བཤོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུལ་ཤེས། མཛོད་པ་ལ་ཀྱི་ཉོན་མོངས། གསུམ་མོ། །ཀྱུན་སྦྱོང་ངོ། །འདུལ་ཤེས་བརྒྱུད་ཉེ་སྐྱ་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། དངོས། སྐྱ་བཤམ་ཅང་མི་སྐྱ་བས་ཀྱི། དོགས་གཅོད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགོས་པ་ལ་བསྐྱེན་པའི་དོགས་གཅོད། དེ་ཡང་དགོས་པ་ཀྱི། གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་རྩོགས་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས། །འདི་ལ་ལུགས་གསུམ། ས་སྤྲེའི་ལུགས། འདིར་ཉེ་རྩུབ་ཐ་མ་ཀྱི། དབྱིག་གཉེན་ལུགས། མཛོད་ཅ་འགྲེལ་དུ་ཀྱི། འདུལ་བའི་ལུགས་ལྟར་བར་སྦྱར་བའོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི་ཀྱི། བཞི་བ་མཐར་ཐུག་ལ་གཉིས། དངོས། པ་རོལ་པོས་གོ་བཤོ། །དོགས་གཅོད་དོ། །མ་གོ་ན་དག་བཟུལ་ཀྱི། ལྷ་བ་སྤྲེའི་གཞི་སོགས་ལ་བཞི། གཞི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་ཀྱི། བསམ་པ་དཔྱད་སྦྱོར་བ། བདེན་པ་དང་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གོ། །འབྲེད་པའི་ཚིག་སྐྱུས་པ་གོ་བཤོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུལ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས། ལྷ་བ་བཞིན་ལོ། །ཀྱུན་སྦྱོང་ངོ། །སེམས་ཅན་མཐུན་པ་ལ་ཀྱི། ལྷ་བ་པ་ཚིག་རྩུབ་པའི་གཞི་སོགས་ལ་བཞི། གཞི། ཀྱུན་ནས་མཐར་སེམས་ཀྱི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། བདེན་མི་བདེན་གང་རུང་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གོ། །གང་ལ་སྐྱུས་པའི་ཀྱི། གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུལ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས། ལྷ་བ་བཞིན་ལོ། །ཀྱུན་སྦྱོང་ངོ། །དག་རྩུབ་པོས་ཀྱི། བརྒྱུན་པ་དང་ཀྱི། བཞི་སོགས་ལ་བཞི། གཞི་དང་། དོན་མེད་པ་དང་ཀྱི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། དག་བཟུལ་སྐྱུ་བར་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གོ། །དག་བཟུལ་སྐྱུས་ཞེན་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུལ་ཤེས། དེ་དང་དེར་ཀྱི། ཉོན་མོངས། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ། །ཀྱུན་སྦྱོང་ངོ། །མ་འགྲེལ་བའི་རྣམ་རྒྱུས་ཀྱི།

བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་སེམས་ཀྱི་གཞི་སོགས་ལ་བཞི། གཞི། གཞན་གྱི་ཉོན་ཀྱི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། བསམ་པའི་དོན་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གོ། །ཞོར་ལ་སོགས་པ་དང་ཀྱི། གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུལ་ཤེས། གཞི་དེ་དང་དེར་ཀྱི། ཉོན་མོངས། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ། །ཀྱུན་སྦྱོང་ངོ། །བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །དགྲ་བ་གཅོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་སོགས་ལ་

བཞི། གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས། ཚིག་རྒྱུ་རི་རྩ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སྐོང་། བརྟེན་པ་ལ་མ། སྐྱོར་བ། བསམ་པ་དེ་
ལ་མ། མཐར་ཐུག་གོ། །བརྟེན་པ་སོགས་མ། བརྟེན་པ་ལོག་ལྷའི་གཞི་སོགས་ལ་བཞི། གཞི། ཡོད་པའི་དོན་ནོ་མ། བསམ་པ།
སྐྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གོ། །སྐྱར་བ་གདབ་མ། གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས། སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དོན་མ། ཉོན་
མོངས། གསུམ་སོགས་རུང་ངོ་། །ཀུན་སྐོང་ངོ་། །སྐྱར་བ་འདེབས་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱོར་བ་ལ་གཉིས། དངོས། བསམ་
པ་དེ་ལ་མ། དབྱེ་བའོ། །འདི་ལ་བཞི། རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་མ། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མ།
བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བའོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་མ། གསུམ་པ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་ལ་
གསུམ། ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ། ལས་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་མ། འགྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་ལ་
སྐྱར་བ། འཛིག་ཉེན་སྲུང་ནས་མ། སྐྱེ་བར་འགྲུང་བའི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བའོ། །སེམས་ཅན་བརྗེས་ཏེ་མ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་ཡང་གི་བྱེད་པར་ལ་གཉིས། ལས་ལས་བརྩའི་སྐྱེ་ཡང་། ཞར་ལ་
སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྐོ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷག །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། ལྷག་
གསུམ་མཐ་དེ་གསུམ་མ། བོམས་པ། དག་མི་དགའི་ལས་གཉིས་མ། རོ་བོ་ཉིད། ལུས་དག་གི་བདུན་མ། གཞི། སངས་རྒྱལ་ཚོས་དག་
འདུན་མ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དེས་པ། རི་སྤྱི་འཚོའི་བར་ཏུ་མ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའོ། །མི་དག་པའི་
ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ་མ། གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྐོ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཞི། ཞིང་
གི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། ཉེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། དངོས་པོའི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་
བཤོད། སེམས་ཅན་ལ་སྐྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་མ། བསམ་པའི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཀོན་
མཚོག་གི་ཞིང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་མ། དག་འདུན་གྱི་ཞིང་། ཚོར་བ་མ་སྐོང་བར་ཏུ་མ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞིང་ངོ་། །
དག་མི་དགའི་ཞིང་མ། གཉིས་པ་ཉེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། བཤམ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་པར།
ལྷག་གི་གོང་བྱ་རྒྱུ་ཡང་མ། ཉེན་གྱི་སྟོབས་དངོས། རིན་པོ་ཆའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མ། ཚུལ་འཆལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་
སོད། །རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས་མ། བཞི་བ་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་
འུགས་པར་ཞར་རྒྱུན་རིང་སྤྱང་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་བ། རིན་པོ་ཆའི་སྤྱང་པོ་ལས་མ། ཞིང་ཞོ་ལྷག་པར་སྟོབས་ཆེ་ཚུལ་

ལོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་མོ་།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ།
 ལས་ལམ་བཅུ་ལྔ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བཅུ་ལྔ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། བདག་པོ་ལམ་དབང་གི་
 འབྲས་བུའོ། །སློག་གཙོད་པའི་ནི་། གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་
 ལས་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་གིས་མདོར་བསྟན་པ། སློག་གཙོད་པ་དང་། རྒྱ་པར་
 བཤད་པའོ། །གཞི་དང་བསམ་པ་དང་། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྟོན། དག་པོའི་ལས་རྒྱུ་དུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་
 དང་བདག་འབྲས་པོ། །མི་དགོ་བ་ལས་པ། གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཞུག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 འཕེན་རྫོགས་དང་ངེས་མ་ངེས། འབྲས་བུ་སློག་མ་གང་སྟོན་པའོ། །(ས་བཅད་འདི་གཉིས་ས་བཅད་སྐྱགས་མར་
 མི་གསལ་ཡང་ལམ་རིམ་མཆོན་བཞི་དང་བསྟན་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟུང་ཡང་། ས་བཅད་གཉིས་པར་ནི་འདིར་
 བཤད་པ་མ་བུང་བས་དབྱེད་པར་འཆོལ།)དང་པོ་ལ་ལྷ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བདེ་ལྡོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་།
 དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀྱི་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟུང་བཞི། དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་། ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།
 མྱོང་བ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་། (མྱོང་བ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའོ།།) (ཆེ་གཤམ་ལམ་རིམ་འབྲིང་
 པོ་ས་བཅད་སྐྱགས་མར་གཞུང་དུས་སྟུང་ཡང་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ལྷག་པར་ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་དང་བསྟན་ན་ས་བཅད་དུ་གསལ།) བྱས་བསམ་གསུང་གྱི་དབྱེ་བ། བྱས་པ་དང་བསམ་གསུང་པའི་ཁྱད་
 པར་ལ་། མྱོང་ངེས་ལ་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སློབ་ནས་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ།
 ལས་དེའི་འབྲས་བུ་། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྲུང། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་བའོ། །ཆེ་གསུམ་པ་བན་ཆད་།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ཉེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ། མི་དགོ་
 བཅུ་སྟོང་གིས་ཀྱང་། (ཉེན་དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །) (ས་བཅད་འདིའི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཆོན་
 བཞི་ལས་སྐྱབ་པ།) འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས། རྣམ་སྟོན་གྱི་
 རྒྱའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། །ཆེ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཆོགས་པ། མེན་གྱི་འཕེན་བས་། །ཁ་དོག་ཕུན་ཆོགས།

ལས་རིམ་འཁྲིང་པོའི་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ།

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མ། རྩེགས་སྤྱན་ཚོགས། བཞིག་རྟེན་སེལ་བཀུར་ཞིང་། འདབ་ཕྱག་སྤྱན་ཚོགས།
ལོངས་སྐྱོད་དང་གཉེན་མ། ཚོག་བཅུན་པ། ལུས་དག་གི་གཞན་མི་བསྐྱེ་བས་མ། འདབ་ཆེ་བར་གྲགས་པ། ལྷན་
བལ་བཅུན་པ་མ། །སྐྱེས་པ་ཉིད། མོ་དབང་དང་ལྷན་པོ་མ། ལྷོབས་དང་ལྷན་པོ། །སྐྱོན་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས་མ།

གཉིས་པ་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ལ་གཉིས། བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ། གསུམ་གྱིས་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
བརྒྱད། (ཆེ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་གྱི་རྒྱ་བརྒྱད་དོ།) རྩེགས་སྤྱན་ཚོགས་པའི་རྒྱ། མེས་ས་
ཅན་ལ་མི་འཚོ་བ་དང་། རྩེགས་སྤྱན་ཚོགས་པའི་རྒྱ། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བ་དང་། རྩེགས་སྤྱན་
ཚོགས་པའི་རྒྱ། ད་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ལྷ་ལ་མ། འདབ་ཕྱག་སྤྱན་ཚོགས་པའི་རྒྱ། ཟུགས་སོགས་སྐོང་བལ་མ།
ཚོག་བཅུན་པའི་རྒྱ། དག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་མ། འདབ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་རྒྱ། ལྷི་མ་ལ་རང་ལ་མ།
སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱ། ལྷིས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མ། ལྷོབས་དང་ལྷན་པོའི་རྒྱ། གཞན་གྱིས་གཉན་མི་རྣམས་པ་མ།
གཉིས་པ་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བ་ལ་གསུམ། མེས་ས་རྣམ་པར་དག་པ། ལྷོད་བ་དག་པ། ཞིང་དག་པའོ། །བསམ་སྐྱོང་དེ་
གཉིས་ཉིད་མ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས། རྒྱ་བརྒྱབས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་མ། གཞན་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས་སོ། །
ཆོས་མཐུན་པ་རབ་འཁྲིང་བ་གསུམ་མ། གཉིས་པ་སྐྱོད་བ་དག་པ་ལ་གཉིས། རང་ལ་ལྷོས་པ། དུས་རིང་བ་དང་མ། གཞན་ལ་
ལྷོས་པའོ། །ཡང་དག་པར་མ་ལྷོངས་པ་མ། གསུམ་པ་བསམས་ནས་འདུག་ལྷོག་བྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས།
སྐྱིད་བསྟན་པ། བྱད་བར་དུ་ལྷོབས་བཞིས་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འདུག་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་
སྐོས་པའི་སྐོ་བསྐྱེད་ཚུལ། ལྷོད་འདུག་ལས་མ། ལས་འབྲས་གྱི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་བ་གལ་
ཆེ་བ། དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས་མ། ལྷོད་ཉིད་སྐོས་པ་ལས་འབྲས་ལ་དེས་རྟེན་གྱི་སོགས་སུ་འགྲུར་བ། ཁ་ཅིག་
སྐོང་བ་ཉིད་ལ་མ། ལས་འབྲས་ལ་མ་བསམས་ན་ཤེས་ལོ་ཅོམ་གྱིས་མི་སེལ་བ། དེས་ན་ལན་གཉིས་མ། དེ་ལྟར་བསམས་
ནས་ཀྱང་ཉེས་སྐྱོད་ལས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ། བདེན་པ་པོའི་ལུང་ལས་མ། བཀའ་བཀའ་སོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བཞིན་
བྱ་རྩེགས་པའོ། །སྤྱ་རྒྱུང་བལ་མ།

གཉིས་པ་བྱད་བར་དུ་ལྷོབས་བཞིས་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་འདུག། །སྤྱོད་ལྷོད་རྣམས་སྐྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་

ལྷར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤོང་དགོས་ཚུལ། དེ་ལྷར་ཉེས་སྤོང་གིས་། ལྷར་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ། དེ་ཡང་ལྷར་བ་ཕྱིར་
 བཅོས་ཚུལ་ནི་། སྤྲིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ། ལྷོ་བས་བཞིར་སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོ་ཚང་ཚུལ། དེ་ལ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་། འདག་
 ལུགས། རོག་མ་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་འབད་དགོས་ཚུལ་ལོ། །འགགས་བཤམ་གྱིས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་། གསུམ་
 བ་སྤྲིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་འདི་ལ་བཞི། ལུན་འབྱིན་པའི་སྣོ་བས། རོག་མ་མེད་པ་ནས་། གཉེན་པོ་
 ཀྱན་ཏུ་སྤོང་པའི་སྣོ་བས། ཉེས་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པའི་སྣོ་བས། ཉེན་གྱི་སྣོ་བས་སོ། །
 ལྷོ་བས་འགྲོ་དང་། གཉེས་པ་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྤོང་པའི་སྣོ་བས་ལ་བྱུག །མདོ་སྤེ་ཟབ་མོ་ལ་
 བཏེན་པ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤེའི་། སྤོང་ཉིད་ལ་མོས་པ། བདག་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བ་། བཟླས་པ་
 ལ་བཏེན་པ། ལྷ་གསུགས་ལ་བཏེན་པ། སངས་རྒྱལ་ལ་དད་བ་ཏེད་ནས་། མཚོད་པ་ལ་བཏེན་པ།
 སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་མཚོད་ཏེན་། མཚོན་ལ་བཏེན་པའོ། །སངས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤམ་། གསུམ་པ་བཟླས་པ་ལ་
 བཏེན་པ་ལ་གཉེས། སྤྲིག་པ་འདག་པའི་མཚོན་མ་མ་བྱུང་བར་ཏུ་བཟླས་བཅོད་ལ་འབད་དགོས་པ། ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་
 སོགས་ཀྱི་། མཚོན་མའོ། །མི་ལམ་ན་ཟས་དན་སྤྲིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སྤྲོ་བ་པའི་སྣོ་བས་ལ་གཉེས།
 དངོས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ། མི་དགེ་བཏུ་ཡང་དག་སྤོང་པ་སྤེ་། ཞེ་ནས་སྤོང་པ་གལ་ཆེ་བའོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་སྤོང་
 སེམས་། ལྷ་བ་འདག་ལུགས་ལ་གསུམ། སྤོང་མཁན་གཉེན་པོ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སོགས་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 མ་དེས་ཚུལ། སྤྲིག་པ་འདག་ལུགས་ནི་། དེས་པའི་ལས་ཀྱང་ཅ་བ་ནས་འདག་ཚུལ། མདོ་སྤེ་དང་འདུལ་བ་ནས་། སྤོང་
 མཁན་སྣོ་བས་རྒྱུང་བའི་ལས་གཏན་ནས་མ་དག་ཀྱང་རྣམ་སྤོན་ཉམས་སྤོང་པས་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པའོ། །དེ་
 ལྷར་བཤགས་པ་དང་བཤམས་པ་། གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་རྫོག་བསལ་བ་ལ་གཉེས། འདོད་པ་དགོད་པ། གསུང་རབ་ལས་
 འཁོར་བའི་ལུན་ཚོགས་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉེས། ལུས་ལུན་ཚོགས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དགོས་ཚུལ། རོན་ཏུ་
 གཉེན་བྱ་། མཐར་ཐུག་གི་མཚོན་མཚོ་ལ་སྣོ་བ་ཉེ་དགག་པའོ། །ལུས་ལོངས་སྤོང་འཁོར་ལུན་ཚོགས་། ལྷོས་བྱ་རྒྱུང་
 ཏུ་དང་ལུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྣོ་སྤོང་བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱུར་བ། དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་མ། དངོས་སོ། །འདི་ལ་བཞི། བསམ་བ་སྐྱུར་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་ཉོག་བསལ་བ། ཐར་པར་བགོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་པ་གཟུང་བ། དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་བཟུང་བ། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་མ། དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་པ། །དེ་ཚོ་བ་པར་འདོད་པ་ནི་མ། གཉིས་པ་དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱུར་བ། དཔེར་ན་སྐོམ་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་མ། དངོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་བ། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཚོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་བ་བསྟན་བ། སྐྱུག་བསྐལ་སྐོམ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་འགོད་བ། ཀུན་འབྱུང་ནི་རྒྱ་དང་མ། ལན་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། དེ་ལ་སྟོན་པས་མ། རྒྱས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་གསུམ། ལུང་ལྟར་སྐྱུག་བདེན་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་ལམ་རིམ་བསམ་སྟོན་དགོས་པ། དེ་ཡང་གང་ཞེན་མ། མོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཚིང་བ་སྦྱོང་བ། འོན་སྐྱུག་བདེན་བསྟན་པ་ན་མ། རིམ་བ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་རིགས་པས་སྐྱུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ནི་མ།

གཉིས་པ་སྐྱུག་བསྐལ་སྐོམ་པ་དངོས་པོ་འདི་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་བ། བ། མོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱུག་བསྐལ་བརྒྱད་བསམ་བ། སྐྱུག་བསྐལ་བྱུག་བསམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། དབང་པོའི་རིམ་བསམ་བསྐོམ་ཚུལ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་མ། འྲིང་ཚོད་དང་བལ་བ་དགོས་ཚུལ། འདི་རྣམས་དབྱེད་སྐོམ་ཡིན་ཡང་མ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བསྐོམས་པས་འགྲུབ་ཚུལ། དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མ། (བརྒྱད་ཀྱི་བསྐོམ་ཚུལ།) (ས་བཅད་འདིའི་མིང་མ་དབེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་ལས་ལྡངས།) སྦྱིང་པོ་སྐོམ་ཚུལ་གཅེས་པར་གདམས་པའོ། །ཉེར་ཞེན་གྱི་སྐྱུང་པོའི་མ། བཞི་བ་(བརྒྱད་ཀྱི་བསྐོམ་ཚུལ་)ལ་བརྒྱད། 'སྦྱིང་བའི་སྐྱུག་བསྐལ། 'མ་བའི་སྐྱུག་བསྐལ། 'ན'

བའི་སྐྱུག་བསྐྱེ། འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེ། ལྷ་ལྷེ་ལོངས་སྤྱོད་ཅེ་འདྲིང་། ‘མི་སྐྱུག་བ་དང་སྤྱད་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱེ། ལྷ་ལྷེ་དག་ལྷ་བྱ་དང་། ‘སྐྱུག་བ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེ། ལྷ་ལྷེ་ཆེས་པངས་བའི་
 གཉེན་། འདོད་བ་བཅའ་ཉེ་མ་ཉེད་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེ། ལྷ་ལྷེ་སྐྱུག་བ་དང་བྲལ་། ‘མདོར་ན་ཉེ་བར་
 ལེན་བའི་སྤང་བོ་ལྷ་སྐྱུག་བསྐྱེ་ཞེས་གསུངས་བའི་དོན་བསམ་བཤེས། །དང་བོ་ལ་ལྷ་སྐྱེ་བ་
 སྐྱུག་བསྐྱེ་དང་ལྷན་བས་སྐྱུག་བསྐྱེ་བ། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་བས་སྐྱུག་
 བསྐྱེ་བ། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེ་གི་གནས་སྤྱད་བས་སྐྱུག་བསྐྱེ་བ། ལམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་།
 སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་གི་གནས་སྤྱད་བས་སྐྱུག་བསྐྱེ་བ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ན་། སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་
 ཚོས་ཉིད་ཡིན་བས་སྐྱུག་བསྐྱེ་བཤེས། །སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་གི་ཐཐའ་། གཉེས་པ་ཀ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེ་བསམ་བ་ལ་
 གཉེས། རྒྱས་བཤེད། སྤྱོད་པོ་བསྐྱེ་བཤེས། །སྐྱུན་སྤེལ་ནས་། དང་བོ་ལ་ལྷ་གཞུགས་བཟང་བོ་ཡོངས་སྤྱོད་ཉམས་
 བཤེས། རྐྱེད་པ་གཞུ་ལྷ་དག་དང་། མཐུ་སྤོབས་ཉམས་པ། འདུག་ན་སྐྱེ་ཐག་བ་ཆད་བ་། དབང་བོ་ཉམས་པ། མིག་ལ་སོགས་
 བས་། དུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བ་ཉམས་པ། བཟའ་བརྟུང་སོགས་འདུ་དཀའ་། ཆེ་ཡོངས་སྤྱོད་ཉམས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེ་ལོ། །
 ཆེ་པལ་ཆེར་ཟད་བས་། གསུམ་བ་ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེ་བསམ་བ་ལ་ལྷ་ལྷེ་གི་རང་བཞིན་འཕྱར་བ། ལྷས་གི་ལུ་།
 སྐྱུག་བསྐྱེ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ། ལྷས་གི་ལུ་སོགས་པའི་། དུལ་གི་ལོངས་
 སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དུལ་། དུལ་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་
 དུ་སྤྱད་དགོས་པ། ལྷ་དང་བཟའ་བརྟུང་སོགས་། སྤོག་དང་འབྲལ་བར་འཕྱར་བཤེས། །ནད་མི་འཚོ་བར་མཐོང་ནས་། བརྒྱད་
 བ་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་བའི་སྤང་བོ་ལྷ་སྐྱུག་བསྐྱེ་ཞེས་གསུངས་བའི་དོན་བསམ་བ་ལ་གཉེས། མདོར་བསྐྱེན།
 ལྷ་ལྷེ་མདོན་བར་ལྷ་བའི་། རྒྱས་བཤེད་དོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ནི་། གཉེས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེ་དུག་བསམ་བ་ལ་གསུམ། སྐྱུག་
 བསྐྱེ་དུག་མདོར་བསྐྱེན་པ། བཤེས་སྤྱོད་ལས་། དེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ཉེ་བསྐྱེན་པ། གསུམ་དུ་འདུ་སྐྱེ་། ཐག་བཅས་
 གི་ཚོར་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གི་བདེ་བ་མེད་ཚུལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་པར་རྒྱས་པར་འཕྱར་བའི་།

གཉེས་པ་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེ་བསམ་བ་ལ་བཞི། ངན་སོང་གསུམ་གི་སྐྱུག་

བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་། མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་། བཤེས་སྒྲིམ་དང་ཚོ་གྲངས་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་། ལྷ་
མ་ཡིན་རྣམས་། ལྷའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤོ། །འདི་ལ་གཉིས། འདོད་ལྷའི་སྤྱད་བསྐྱེད་།
ཁམས་གོང་གི་ལྷའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་། དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་འཕོ་
བ་དང་ལྷང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་། ལྷ་གོང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་། བཅད་བ་
དང་བྲལ་བ་དང་གསོད་བ་དང་སྤྱད་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དང་པོ་
ལ་གཉིས། འཆི་འཕོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་། ལྷ་ལྷའི་འདོད་མ་ལ་། གནས་འོག་མར་ལྷང་བའི་
སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས་། གཉིས་བ་ཁམས་གོང་གི་ལྷའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་གཉིས། གནས་རྒྱ་
ལོན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་པ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་། ལྷར་ཡང་རྒྱ་སོང་དུ་ལྷང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོང་ཚུལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་།

གཉིས་བ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འབྲུག་རིམ་བསམ་བ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་
སྤྱི་བའི་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་བའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་གཙོ་ཚུལ། འཁོར་བ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ལ་། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བའོ། །འདི་
ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ། རི་ལྷར་སྤྱི་བའི་རིམ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉིས་
དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱ། འདོད་ཆགས། ལྷའམ་ནང་གི་ཡུལ་། ཁོང་ཁྲོ་བ། སེམས་ཚན་རྣམས་
དང་། ང་རྒྱལ། འདིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ཉེ་། མ་རིག་བ། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་། ཐེ་ཚོམ། བདེན་བ་སོགས་གསུམ་
ལ་། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ། འདིག་ལྷས་གང་བཟུང་
བའི་བདག་། ལྷ་བ་མཚོག་དུ་འཛིན་བ། འདིག་ལྷ་མཐར་ལྷ་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་
མཚོག་འཛིན། འཆལ་ཚུལ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལོག་ལྷའོ། །ཆོ་སྤྱི་དང་། གཉིས་བ་རི་ལྷར་སྤྱི་བའི་
རིམ་བ་ལ་གསུམ། འདིག་ལྷ་དང་མ་རིག་འགལ་བར་འདོད་བ་ས་སྤེའི་ཡུགས། འདིག་ལྷ་དང་མ་རིག་བ་། འདིག་
ལྷ་ཉིང་མ་རིག་བར་འདོད་པའི་དབུ་མ་བ་དང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ཡུགས། དེ་གཉིས་གཉིག་ཏུ་། ཡུགས་གཉིས་ཀས་

ཀྲང་ཅེ་ཉེན་ལྷག་མའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་པ་ཉེན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གཉིས། ཉེས་
དམིགས་ཆེ་བས་དགྲར་བལྟ་ཚུལ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱི། གཉེན་པོ་སྐོམ་ཚུལ་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་དང་སྦྱར་
བའོ། །དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱི།

གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསག་བར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་
གཟུང་བ། དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་པའི་ལས། སེམས་པའི་ལས་ནི་ཀྱི།
བསམས་པའི་ལས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། དངོས། བསམ་པ་ནི་ཀྱི། དེའི་ངོ་བོ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་ཀྱི། ལས་གསུམ་ངོས་
བཟུང་བའོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་ཀྱི། གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཁོབ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསོག་པ་པོ་བཤད་པ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཀྱི། དེས་རི་ལྟར་གསོག་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཉེན་དེའི་སྐོམ་གསུམ་པོ་ཀྱི།

གསུམ་པ་འཆི་པོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷ། འཆི་བའི་རྒྱུན།
འཆི་བའི་སེམས། རྟོད་གང་ནས་སྤྱད་པ། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཚོག་མར་ཀྱི། སྤེལ་བར་དོ་འགྲུབ་
ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྤིང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆེ་ཟད་ནས་འཆི་བ། ཆེ་ཟད་
བས་འཆི་བ་ནི་ཀྱི། བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ། ཡོ་བྱེད་མེད་དེ་ཀྱི། ཡང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བའོ། །འཆི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི།
གཉིས་པ་འཆི་བའི་སེམས་ལ་གསུམ། འཆི་བའི་སེམས་(ཀྱི་ངོ་བོ།) དེའི་སྤྱང་བ། འཆི་སེམས་གསུམ་ག་ལ་
སྤིང་བས་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ། དགེ་བ། དད་སོགས་དགེ་བ་དང་ཀྱི།
མི་དགེ་བ། རང་གིས་སམ་གཞན་གྱིས་ཀྱི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བའོ། །དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གཉིས་ཀྱི།
གཉིས་པ་དེའི་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ། དགེ་བ། དེ་ལ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཀྱི། མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་
པའི་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་ལ་གཉིས། དངོས། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཀྱི། གནད་གཅོད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་དོ། །
གཅོད་གཅོད་ནི་རྣམ་དང་ཀྱི། གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ། དངོས། ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་སེམས་དང་ཀྱི། འཆི་སེམས་མངོན་དུ་གང་འགྲུབ། འཆི་བའི་ཆེ་ཀྱི། བྲ་མའི་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་
ཡིན་པའོ། །སེམས་ཆ་བྲ་མོང་ཀྱི། བཞི་བ་ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་ལ་དགུ། 'བར་དོ་གནས་གང་ནས་ཀྱུབ་པ།

སྐར་བཤད་ས་ལྟར་། འབར་དོའི་ཤ་ཚུགས་སོགས། བར་དོ་དེ་ཡང་། འདག་མི་དགེ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་སྐར་བ་འཆར་
 ཚུལ། མི་དགེ་བའི་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི་། ལམ་ཐོང་ཚུལ། རང་དང་རིགས་མཐུན་། ལ་དོག་ །དུལ་བའི་བར་དོ་ནི་། བར་དོ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྲུང་པར། གཞུགས་མེད་ནས་། འཕྲོ་ཚུལ། ལྗེ་བར་དོ་ནི་། ཆེ་ཆད། སྐྱེ་བའི་ཆེན་མ་རྩེད་ན་། བར་དོ་
 གཞན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །ལྗེ་བར་དོ་ལྟ་བུ་དེ་། ལུ་བ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡེན་ཚུལ་ལ་ལྟ། ཆགས་སེམས་སོགས་
 ལས་བར་སྲིད་འཕོ་ཚུལ། མངའ་དུ་སྐྱེ་ན་། དུལ་གང་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྐྱོར་བ། དེ་ཡང་ལ་མ་གཉིས་།
 སྐྱེ་གནས་ངན་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་དོ་བ་དེ་འགྲོ་མི་འདོད་ན་མི་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་། དུད་འགྲོ་སོགས་ངན་པར་སྐྱེ་
 ཚུལ། དུད་འགྲོ་ཡི་དུགས་། སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་དོད་གཤེར་དང་རྣམ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །མཛོད་དུ་། གཉིས་པ་
 བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ལ་གཉིས། རྣམ་དག་སྐྱེས་པའི་ཚད་བསྟན་བ། དེ་ལྟར་སྐྱག་གུན་གཉིས་ཀྱི་། དེས་འབྱུང་
 ཡམ་མེ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ལྟར་སྐར་ལས་མི་སྐྱེ་བའོ། །བསམ་པ་འདི་། གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་
 རྟོག་བསམ་ལ་བ་ལ་གཉིས། ལོག་པར་རྟོག་ཚུལ། གལ་ཏེ་འཁོར་བས་། དེ་སེལ་བའོ། །འདི་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་
 འཁོར་བར་མི་སྐྱག་པའི་ལུང་དོན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་། འཁོར་བར་སྐྱིང་རྗེས་སྐྱེ་བ་ལ་དགའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་
 སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱག་དགོས་ཚུལ། དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་སྐོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་བྱེད་
 བར་དེ་ལྟར་སྐྱས་ན་འདུག་སྟེ་ཅན་ལ་ཉེས་བྱས་སྐྱེ་བ། དེ་ལྟར་མ་བྱེད་བར་། འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་ཆེ་ཡང་ཞི་
 མཐར་མི་ལྟར་བར་སྐོད་ཚུལ་གཅེས་པའོ། །འཁོར་བ་ལ་།

བཞི་བ་ཐར་བར་བཏོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས།
 མཚམས་སྐར་བ། སྐར་བཤད་ས་ལྟར་། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། དེ་ལ་གཉིས། རྟེན་
 རི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བསྐྱོག་པ། ལམ་རི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱོག་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་བཞི། དལ་འགྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བསྐྱོག་དགོས་པ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་། ད་དེས་འབད་དགོས་པ།
 རྣམ་འགྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་། རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་བཟང་ཚུལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཞིམ་ན་གནས་པ་ནི་། མདོ་སྐགས་གཉིས་
 ཀའི་སྐོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པ་ལའང་རབ་བྱུང་བསྐགས་པས་སོ་སོར་ཐར་བ་ཉིད་ལ་གྱུས་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དེ་

ལྷན་པོར་བ་ལས་ཀྱི། གཉེས་པ་ལམ་རིམ་འབྲིང་ཞིག་བསྐོས་པས་འཁོར་བ་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་རིམ་བརྒྱུད་
སྟེ་མཚམས་སྐྱུར་བ། བཞེས་སྤྲིངས་ལས་མགོ་ལས་ཀྱི། བསྐྱབ་པ་གཞན་འཆད་འགྱུར་དུ་བསྟན་པ། འདིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཀྱི།
ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་བཞི། བསྐྱུངས་པའི་པན་ཡོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཀྱི། མ་
བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས། ཁས་སྐྱུངས་ནས་བསྐྱུངས་ན་ཀྱི། དེད་དུས་བསྐྱུངས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་ཚུལ། ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས་ཀྱི། རི་ལྷན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་དུག །ལྷན་བསྐྱོང་པའི་གཉེན་པོ་བཞིར་གདམས་པ། ལྷན་བ་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་བཞི་ཀྱི། བཅས་པ་སྤྲོ་ལོ་ཡང་བག་ཡངས་སུ་བྱ་མི་དུང་ཚུལ་སྟོན་བྱུང་དང་སྐྱུར་བ། དེ་ལྷན་མི་འབད་པར་ཀྱི། ཉེས་
ལྷན་གིས་ཤོས་ན་ལྷན་དུ་བཤགས་དགོས་ཚུལ། དེ་པས་ན་ཉེས་ལྷན་ཀྱི། སྐྱགས་པ་རབ་བྱུང་དུ་མ་བཟང་སྐྱགས་པ་ཁྲིམ་
པས་ཀྱང་པམ་ཆེད་བསྐྱུང་དགོས་པ། དེ་ལྷན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉམས་ལེན་གཞན་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་
གོགས་སུ་འབྱེད་བ་དམ་པ་གོང་མའི་བཞེད་སྟོལ་ཡིན་པ། ཁས་ལྷན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཀྱི། བ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟོང་
གསུམ་དང་བསྐྱུན་དགོས་པ་འཕགས་ལུལ་གྱི་ཆེན་པོ་དག་གིས་བྱག་ལེན་དུ་བཏབ་ཚུལ་ལོ། །རྗོད་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཀྱི།
སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐོ་སྐྱུང་བ་བཤགས་ཐེན་ཏོ། །།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐོ་སྐྱུང་བ་ལ་གཉེས། མཚམས་སྐྱུར་དང་། ལམ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལའང་གཞན་དོན་པོར་མི་རིགས་པས་དང་པོ་
ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པ། དེ་ལྷན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོར་འོས་པས་དེ་
སྐྱབ་པ། འདི་ན་སྐྱེས་བུ་ནམས་ཀྱི་ཀྱི། གཞན་སྐྱག་བསྐྱུང་བ་སྐོ་བ་དོན་དུ་བྲེལ་ཞིང་བཙོན་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་མཁས་
པར་འོས་པ། དེ་ལྷན་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱུང་གྱིས་ཀྱི། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་དུ་ཡོད་
པར་སྐོ་བ་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་དགོས་པའོ། །དེའི་སྐྱུར་རང་གཞན་གྱི་ཀྱི། གཉེས་པ་ལམ་དངོས་ལ་གསུམ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་འཇུག་སྐོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། སེམས་དེ་རི་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐོ་བ་ལ་སྐོ་བ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཐེག་ཆེན་ལ་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་

བ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་དེར་འདུག་སྟོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མ། རྗེ་ག་ཆེན་པར་འཛོག་གུང་
གུང་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ། དེ་ལྟར་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་མ། སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནས་རྒྱལ་སྐུལ་སུ་འགྱུར་ཞིང་
ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། དེ་ལྟར་སྐྱོད་འདུག་ལས་མ། འདུག་གུང་ཆོས་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་མི་ཚོག་ཅིང་སེམས་
བསྐྱེད་ཆེག་ཅམ་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པ། དེས་ན་ཆོས་ཐེག་ཆེན་མ། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པས་ས་སོན་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ། འདི་ལ་སྟོང་པོ་བཞོད་པ་ལས་མ། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སོགས་ལས་གུང་སེམས་
བསྐྱེད་གཙོ་ཚུལ། དེ་ལ་ཚུ་ལུང་ཚོད་དང་མ། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་ཡང་ལྟ་བུས་མི་འབྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྐྱོད་
པས་དབྱེ་བ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་གུང་མ། གུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཙོ་པོར་མི་བསྐྱོམ་པར་དེ་ལས་གཞན་ཡན་ལག་སྐྱ་མོ་
སྐྱོམ་མི་རིགས་བའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཚོགས་པའི་མ།

གཉིས་བ་སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
སྐྱུང་བའི་རིམ་པ། སྐྱེས་པའི་ཚད། ལྷ་ར་བཤད་ཐེན་པ་མ། ཆོ་གས་གཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་མན་དག་རྒྱ་འབྲས་བུ་ན་པ་དང་། རྒྱལ་
སྐུལ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན།
རྒྱ་འབྲས་བུ་ན་པ་མ། རྒྱལ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིམ་བཤ་ངེས་བ་བསྐྱེད་པ། རིམ་ཅན་དུ་
སྐྱུང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་སྐྱོང་རྗེར་བསྟན་པ།
རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་
མར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ། བ་མར་གལ་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འགོ་བསྐྱོལ་
བའི་ཁྱུང་དེ་ལ་རག་ལས་པ། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ། ལྷོ་སྐུལ་མི་རྒྱུད་
པས་བསྟན་པ་ལས་མ། གུང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པའི་ཚོམ་གུང་ཡིན་པའོ། །གལ་ལོ་རིམ་གུང་མ། གཉིས་བ་བར་དུ་གལ་ཆེ་
བ་ལ་གཉིས། ལྷིང་རྗེ་ཡང་ཡང་མ་བསྐྱོམ་ན་ཐེག་དམན་དུ་སྐྱུང་བ། དེ་ལྟར་ལན་གཅིག་སེམས་མ། གཞན་དོན་ལ་མི་
སྐྱོལ་ཞིང་ཚོགས་བདེ་སྐྱབ་དུ་རྗོགས་པའོ། །སྐྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ། གསུམ་བ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་གཉིས། བ་མར་གལ་

ཆེ་བ་དངོས། བྱད་བར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐེལ་བྱེད་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
(ཞི་མཐའ་སྤངས་པས་དུས་ཀྱི་འཕྲོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སྡིང་རྗེའི་མཐུ་ཡིན་པ།) (ས་བཅད་འདིའི་མིང་
མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་ལྟར་བཀོད།) སངས་རྒྱལ་རྣམས་མ། སྤྱིའི་དཔེ་གསུམ་གསུམ་སྡིང་རྗེ་གཅིག་ལུ་
མཚོན་པའོ། །དཔེར་ན་ལོ་ཉླག་ལ་མ། གཉིས་པ་བྱད་བར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐེལ་བྱེད་བར་གདམས་
པ་ལ་གཉིས། ཉམས་ལེན་གྱི་སྡིང་པོར་བྱ་དགོས་པ། དེས་ན་ཁང་སྣ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྣམས་མ། དེས་པ་རྗེད་དཀའ་བས་བསག་
སྤྱད་དང་གསུང་རབ་ལ་བཞེན་དགོས་པའོ། །དེས་པ་རྗེད་པ་ཡང་མ།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས།
མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་
འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ལྷགས་ཟག་སྐྱེད་
ཚུལ། སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་མ། དག་གཉེན་བར་གསུམ་ལ་ཡིད་འོང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་བྱད་བར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མ། མར་ཤེས་
འིན་འཛིན་གཞོ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་དེས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཚུལ།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་མ། བྱམས་སྡིང་རྗེ་ཅམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མ་དེས་པ། བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་མ། མན་ངག་དེ་སྤྱིའི་
ལྷགས་ཡིན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་མ། གཉིས་པ་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་
གཉིས། དོགས་པ། དེ་ལྟར་རྒྱ་རིམ་གྱིས་མ། ལན་འོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱུང་དུ་འབྱེད་པའི་
ལྷག་བསམ་མེད་པ། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མ། ལྷག་བསམ་དེས་སེམས་བསྐྱེད་འདྲེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་མ།

གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱད་བ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་
སྤྱད་པ། བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་སྤྱད་པ། སྤྱད་བཤད་པའི་རིམ་པས་མ། སྤྱད་ས་པའི་འབྲས་བུ་
སེམས་བསྐྱེད་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སློ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བསྐྱབ་པ། སློ་
དེ་བསྐྱེད་བ་དངོས་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྡོམས་པ་བསྐྱབ་པ།
ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོན་འགྲོའི་རིམ་པ།

ལས་རིམ་འཕྲིང་པོའི་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ།

སྒར་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འཕྲིང་པ། བཏང་སྟོམས་སྟོམ་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་ལྷ། ཆགས་སྒྲུང་བཀའ་ཉན་སེམས་སྟོམས་དགོས་
པ། དེ་ལ་ཚོག་མར་པ། བཏང་སྟོམས་གང་བསྟོམ་པ། དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་པ། སྟོམ་བའི་གོ་རིམ། འདི་སྟོམ་བའི་གོ་རིམ་ནི་པ།
གང་བསྟོམ་པས་ཆགས་སྒྲུང་འགོག་པ། དེ་ཡང་གཉིས་ཉེ་པ། དག་གཉེན་གྱི་སྟོ་མི་འགོག་གྲང་ཆགས་སྒྲུང་འགོག་
པའོ། །འདི་དག་ལས་གཉེན་པ།

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། མར་
བསྟོམ་པ། རིན་ཅན་པ། རིན་དུ་གཞོ་བ་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་སྒྲུང་བུས་པ། འཁོར་
བ་ལ་ཚོག་མ་པ། ད་དུང་བྱེད་པར་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སྒྲུང་མ་བུས་པ། གཉིས་པ་རིན་ཅན་ལ་ལྷ། ཆེ་འདིའི་མས་སྟོན་
ནས་མ་བུས་པ་སོགས་བསམ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ། ཆེ་འདིར་ཡང་བསྐྱུངས་ཚུལ། རྒྱུ་བར་དུ་ཆེ་འདིར་པ། མ་
རང་ལས་བུ་ལ་གཅེས་པ། བུ་ལ་ན་ཆ་སོགས་པ། སྟོང་པོ་གྲུད་དུ་སྟོམ་ཚུལ། མདོར་ན་རང་གིས་པ། རིམ་པས་ཁ་སྐོས་
ཉེ་བསྟོམ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་པ། གསུམ་པ་རིན་གཞོ་ལ་བཞི། སྐྱེ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་གྲང་དོར་
ན་ཞེས་མེད་པ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལེ་འཕོས་པས་པ། རིན་ཅན་འདོར་བ་ལ་རབས་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མ་བུལ་པ། དེས་ན་དེ་ལྟར་བུའི་པ།
པན་ལན་ཟག་བཅས་གྱིས་མི་རིགས་པས་མ་རིག་པ་ལས་ཐར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པ། འོན་ལས་ལེན་བྱེད་པ་པ། གྲུད་དུ་
བསྟོམ་ཚུལ་ལོ། །མདོར་བསྟུན་པ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། བུམས་པ།
སྟོང་རྗེ། ལྷག་བསམ་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། ༡་དམིགས་པ། བུམས་པའི་དམིགས་པ་ནི་པ། ༡་དེའི་
རྣམ་པ། བདེ་བ་དང་ཐད་ན་པ། ༢་སངས་རྒྱས་ལ་དུས་ཉན་ཏུ་མཚོན་པ་བས་གྲང་བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་པན་ཡོན།
ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་པ། ༣་ཞིང་འདིར་བུམས་པ་སྟོམ་ན་སྒྲུང་ལས་གྲང་ལྷག་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་གྲང་པ།
༤་ལྷ་མི་བུམས་པ་སོགས་པན་ཡོན་བརྒྱད་ཐོབ་པ། རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས་གྲང་པ། ༥་བུམས་པ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ། ཐོག་
མར་མཛའ་བཤེས་དང་པ། ༦་སྟོམ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་པ། གཉིས་པ་སྟོང་རྗེ་སྟོམ་པ་ལ་དུག །དམིགས་པ། སྟོང་
རྗེའི་དམིགས་པ་ནི་པ། རྣམ་པ། ལྷག་བསྟུལ་དེ་དག་དང་པ། བསྟོམ་པའི་གོ་རིམ། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་པ། གོ་རིམ་དེ་ལྟར་

བསྐོམ་པའི་གནད། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་དང་། སྐོམ་ཚུལ། མང་གྲུང་པའི་སེམས་ཅན་། སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་པའི་ཚད་དོ། །སྐོམ་
རིམ་དང་ལོ་ལས་། གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་ལ་གཉིས། བསྐོམ་ཚུལ་དངོས། དེ་ལྟར་བུམས་པ་དང་། དོགས་གཅོད་དོ། །
འདི་འི་ལུང་གཞོ་བའི་། གསུམ་པ་སྤྱངས་འབྲས་སེམས་བསྐྱེད་དོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་ལས་། དབྱེ་བའོ། །སྐོང་པོའི་བཀོད་པའི་མདོའི་།

གཉིས་པ་ཞི་བ་སྣའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་བ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་
བརྗེས་པ་དང་མ་བརྗེས་པའི་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། སེམས་དེ་གོམས་
ན་བསྐྱེད་ལུས་སུ་བསྟན་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་བསྐོམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་ལོ་ལ་
གསུམ། དོན་གཉིས་སྤྱང་དུ་སྐྱབ་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་རིགས་པ། སྤྱིད་འཇུག་ལས་། བདག་གཞན་བརྗེས་མ་བརྗེས་
ཀྱི་པན་ཡོན་དང་ཉེས་པ། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་། དེས་ན་བདག་གཞན་མ་བརྗེས་ན་སངས་རྒྱས་སོགས་འགྲུབ་དཀའ་
བའོ། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་། གཉིས་པ་སེམས་དེ་གོམས་ན་བསྐྱེད་ལུས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས། ལྡང་རང་
གི་དབྱེད་པ་། དོགས་གཅོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་།

གསུམ་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་བསྐོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། གོགས་
བསམ་པ། བསྐོམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་ལོ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྐོང་དོས་བཟུང་བ།
བདག་གཞན་བརྗེ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་གོགས་སེམས་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གཉིས་སོ་སོར་རིས་སུ་འཇིན་
པའི་གོགས་བསམ་པ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པས་དེ་སེམས་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་
སྟམ་པའི་གོགས་བསམ་པའོ། །དང་ལོ་ལ་གཉིས། དངོས། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྲུག་། ཁྱུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་
བཅུས་ལས་། གོགས་གཉིས་པ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པས་དེ་སེམས་བའི་དོན་དུ་མི་
འབད་དོ་སྟམ་པའི་གོགས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཟན་གཞོན་གྱི་བྱ་བས་དགག་པ། དེ་ལྟར་ཟན་པའི་ཆེ་། ལུས་གྱི་ཆ་
དང་དུས་གྱི་ཆ་སོ་སོའི་བྱ་བས་དགག་པ། དེ་ལེན་དུ་རྒྱུང་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། དེ་དག་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པས་
རང་གཞན་གཉིས་དང་མི་འབྲེལ་སྟམ་པའི་དོགས་སྐོང་། གལ་ཏེ་ཟན་གཞོན་། གོམས་པའི་དབང་ཡིན་པས་གཞན་

གཅེས་འཛིན་ཡང་སྐྱེ་བུ་ས་པོ། །འོན་ཀྱང་རྟོག་མ་མེད་ས་ནས་། གཉེས་པ་བསྐོམ་ཚུལ་དངོས་ལ་ལྷ། བདག་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་པན་ཡོན་བསམ་པ། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་། བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དབང་བཞུགས་ཏེ་འགོག་དགོས་པ། དེ་དེ་ཉེ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱས་ལ་། གཞན་གཅེས་འཛིན་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཅེས་། དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་བུ་ནས་སྐོམ་ཚུལ། རྫོང་འཁོལ་ནས་། སེམས་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་སྐོ་དུ་མ་ནས་འབད་རིགས་པོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་གས་བརྒྱུད་བ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །སྐོན་སེམས་མི་གཏོང་བ་། དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་སྤང་བའི་ཡུལ། གོང་མ་རྣམས་། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། ལྷ་སྐྱོ་སོགས་། རི་ལྷར་སྤང་བའི་ཚེ་གཏོ། །འདི་ལ་གསུམ། སྐྱོར་བའི་ཚེ་ག །དངོས་གཞིའི་ཚེ་ག །མཇུག་གི་ཚེ་གཏོ། །སྐོབ་དཔོན་གྱིས་། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐབས་འགོ་བྱུང་བར་ཅན་བྱ་བ། ཚེ་གས་བསག་པ། དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་། བསམ་པ་སྐྱུང་བའོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་། དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཅིང་རྟེན་བཟམ་ནས་མཚོན་རྫས་བཤམ་པ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྐབས་སུ་འགོ་བ། སྐབས་སུ་སོང་བའི་བསྐབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །སྤར་སྐྱེས་ཅ་རྒྱུད་འུའི་། དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་རྟེན་མཚོན་སོགས་སྤྱིར་བསྟན་པ། དཔེན་པའི་ས་ཚོགས་། དེའི་དོགས་གཅོད། མཚོན་པ་ཡང་མེད་ན་། ལྷ་མ་དང་སྐོབ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པོ། །དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཚོགས་། གཉེས་པ་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ལ་གཉེས། གསོལ་བ་གདབ་པ། དེ་ནས་སྐྱེས་ལ་། སྐབས་འགོ་བྱུང་བར་ཅན་ལོ། །འདི་ལ་གཉེས། བསམ་པ་ཡུལ་བཅས། དེ་ནས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེ་གའི་ཚེ་གཏོ། །སྐོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་། གཉེས་པ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་གལ་བདུན། །སྐྱོད་ལམ། སྐོབ་དཔོན་གྱི་མཇུག་དུ་། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་བར། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་། །འདིའི་དམིགས་བསམ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐོན་ལམ་། །འཇུག་སེམས་ལ་བསྐབ་བྱ་བསྐྱུང་མི་བསྐྱུང་བུགས་གཉེས་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ། སྐོན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་། །བསྐབ་བྱ་ལ་མི་སྐོབ་པ་སྐོན་སེམས་བསྐྱེད་རུང་ཡང་འཇུག་

སྒྲིམ་མི་རུང་བ། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། བཤམས་བསྐྱེད་གཟུང་བའི་ཚོ་ག །སྐྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་། ལྷོ་ལ་
གི་ཚོ་གས་སྐྱངས་ཐབས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་།

གཉེས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བ་ལ་གཉེས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་
མི་ཉམས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོ་ལྷགས་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་དུ་པན་ཡོན་བན་
པ་ལ་བསྐྱབ་པ། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་དུ་པན་ལྷག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱོས་མི་སྐྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ།
སེམས་ཅན་སྐྱོས་སྐྱངས་པའི་ཚད་ནི་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསལ་བ་ལ་བསྐྱབ་
པའོ། །སྐྱོན་སེམས་ཚོགས་བབྱང་ནས་། དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷང་ལས་བཤད་ཚུལ། དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱགས་
ཚུལ། རྩོམ་ཚེན་སོ། རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཐབས་དམ་པར་གཞེགས་པས་འབད་བར་གདམས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཚེན་། དང་པོ་ལ་གཉེས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དང་། མདོ་སྤེ་བལྟ་བལམ་། པན་ཡོན་བསྐྱབ་པའོ། །
འདི་ལ་གཉེས། མཚམས་སྐྱོར་བ། བྱང་ས་ལས་། དངོས་སོ། །འདི་ལ་གཉེས། ཞིང་དམ་པར་འགྱུར་བ། གཞོད་
པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། (ཞིང་དམ་པ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཡོན་གནས་སུ་
འགྱུར་བ། འཛིན་ཉེན་ལྡ་མིར་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཐེམ་གྱིས་གཞོན་བ། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་། བསོད་ནམས་
ཚུང་དུ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་བྱ་བ་། འཛིན་ཉེན་ཐམས་ཅད་བཞེན་པའོ། །)འཛིན་ཉེན་ཐམས་ཅད་།
(ས་བཅད་འདི་བཞིའི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་ལས་སྐྱངས།) གཉེས་པ་གཞོད་པ་མེད་པའི་
བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བྱལ། །སྐྱང་མས་བསྐྱང་ཚུལ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་། ལྷགས་སོགས་འབྲལ་
སྐྱ་བ། གསང་སྐྱགས་དང་། ལྷ་གེ་སོགས་མི་འོང་བ། གང་ན་གནས་པ་དེར་། ཁྱོ་བ་མེད་ཅིང་བཟོད་བ། བཟོད་པ་དང་།
དན་སོང་དུ་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་སྐྱར་དུ་སྐོལ་བ། དན་སོང་དུ་ཡང་། པན་ཡོན་མཐའ་མེད་ཚུལ་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་།

གཉེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་དུ་པན་ལྷག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

བ་ལ་བསྐྱབ་བ་ལ་གཉིས། སློན་སེམས་བསྐྱེད་བ་མི་གཏོང་བ། སྤེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཏང་ན་སོ་ཐར་གྱི་མམ་བ་ལས་ལྷི་ཞིང་ངན་འགྲོ་རིང་དུ་འབྱམས་དགོས་པ། དེ་ལྟར་
 སངས་རྒྱལ་མ། འོར་བུ་བྲག་དར་ཁོང་ནས་ཉེད་བ་ལྟ་བུའི་སློབ་སེམས་མི་འདོད་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་མ། གཉིས་པ་སྤེལ་
 བ་ལ་བསྐྱབ་བ་ལ་གཉིས། མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་སྤེལ་དགོས་པ། དེ་ལྟར་མ་གཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མ། དུས་དྲུག་ཏུ་
 ཚོགས་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་ལྷན་བཞག་པའི་མ། གཉིས་པ་སྤེལ་བ་གཞན་དུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་
 བསྐྱབ་བ་ལ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་བ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་བ། མི་ཉམས་པར་
 བྱེད་བ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནག་ཚོས་བཞི་སྤེལ་ མཁན་པོ་
 དང་སློབ་དཔོན་དང་རྒྱ་མ་དང་སྤྱིན་གནས་སྤྱོད་པ། གཞན་འཕྲོད་པ་མེད་པ་ལ་འཕྲོད་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ། ཐེག་ཆེན་
 ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་བསྐྱབས་པ་སོགས་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་གཡོས་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གྱིས་མ་
 ཡིན་པའོ། །ནག་ཚོས་དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་དང་བྱ་བ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་མ། དོགས་གཅོད་དོ། །འོན་པར་
 མིན་པའི་མ། ནག་ཚོས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུལ་དང་བྱ་བ། གཞན་འཕྲོད་པ་མེད་པ་ལ་མ། དོགས་གཅོད་དོ། །དེ་གཉིས་
 ལ་སྤྱོད་པ། ནག་ཚོས་གསུམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ། དུལ་དང་བྱ་བ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་མ། ཚང་། དུལ་གང་ལ་མ། འབྲུང་ཉེ་ཞིང་ཉེས་
 པ་ཆེ་བས་སྤོང་དགོས་ཚུལ། འདི་འབྲུང་ཡང་ཉེ་མ། བྱང་རྒྱུ་ལས་རིང་དུ་བྱེད་ཚུལ། སྤྱད་པ་ལས་ཡང་མ། བཞགས་སྤོང་
 ལ་འབད་དགོས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁོ་མ། ནག་ཚོས་བཞི་པ་ལ་གཉིས། དུལ་དང་བྱ་བ། སྤྱད་གཡོས་མ། ཚིག་དོན་
 བཞག་པའོ། །དེ་ལ་གཡོ་སྤྱོད་མ།

གཉིས་པ་དཀར་ཚོས་བཞི་པ་བསྐྱབ་བ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་ཡིན་ཅོག་ལ་སྤྱོད་གསལ་ཐ་ན་བཞག་
 གང་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ། དཀར་ཚོས་དང་པོའི་ལུལ་ནི་མ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 གཡོ་སྤྱོད་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ། དཀར་ཚོས་གཉིས་པའི་ལུལ་ནི་མ། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་
 པ་དང་འདྲ་བའི་འདུལ་སྤྱོད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་སྤྱོད་པ་བཞིར་བརྗོད་པ། རང་གིས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོན་དུ་འཇུག་པའོ། །

དཀར་ཚོས་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང་བྱ་བ། ཡུལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དཀོས་ཚུལ། ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཚུལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡང་ཀྱང་། དཀར་ཚོས་བཞི་པ་ལ་གཉིས། དངོས། (ཡུལ་དང་བྱ་བ་) ཡུལ་
ནི་རང་གིས་སློན་པར་ཀྱང་། ལྷང་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའོ། །(ལྷང་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སོགས་ལས་བཤད་པ།)
འདི་ལ་གསུམ། གཞན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཞོད་པའི་པན་ཡོན། སེང་གོ་ལྷུས་བཤས་ཀྱང་ཀྱང་། ང་རྒྱལ་སོགས་སྤངས་
པས་སེམས་བསྐྱེད་མི་འདོད་བར་གསུངས་པ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་ཀྱང་། བྱ་སྐྱོད་གང་ལའང་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་
ཟེན་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །དཀོན་མཆོག་སློན་ལས་ཀྱང་།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་
ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་སློབ་དཀོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བལ་བསྐྱེད་པས་པས་
སངས་རྒྱས་མི་འབྲལ་བར་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པ་མ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ། དེ་ལྟར་སློན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། རང་མ་
དུལ་བར་གཞན་མི་སྐྱེལ་བས་ཐོག་མར་རང་འདུལ་བ། སྐྱེལ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་ཀྱང་། བསྐྱེད་བྱའོ། །སྐྱབ་པ་ཡང་ཀྱང་། གཉིས་
པ་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བལ་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས་མི་འབྲལ་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཐབས་མ་ཞོར་བ་དང་
ཆ་ཚང་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་ལ་ལོག་ཏུ་དགག་པ། དེ་ལ་ཚོད་པའི་ལན་དགག་པ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཚང་
ལ་མ་ཞོར་བ་དཀོས་པ། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་། ཆ་ཚང་པའི་ལམ་ལོས་བརྒྱུད་པའོ། །འོན་ཏུ་ཆེན་ཀྱང་། གཉིས་པ་
དེ་ལ་ལོག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལོག་པར་ཏུ་ཚུལ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལོག་པར་འཛིན་
ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཀྱང་། དེའི་སྤངས་ལོག་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྱིས་ཞེ་ཀྱང་། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ལྷ། ལོག་
ལྟའི་ཐ་ཆད་མཁས་པས་བཀག་ཚུལ། འདི་ནི་ཐབས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བཀག་ཀྱང་སྐྱེལ་དམན་རྣམས་དེར་ཞེན་ཚུལ། དུང་
ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཀྱང་། མི་གནས་པའི་སྤངས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་དཀོས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པ་ལ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྤོང་ཉིད་དཀོས་ཚུལ། གཞན་ཀུན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་གཅིག་ལྷ་འདོད་པ་
བསྐྱེད་བཅོས་ལས་བཀག་ཚུལ་ལོ། །རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་པ་མི་གནས་པའི་སྤངས་ཐབས་

ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་ལ་བཞི། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཚང་མི་དགོས་པ་ལྷུང་རིགས་ཀྱན་དང་
འགལ་བ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྐོམ་པའི་༥། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་བཀག་ཚུལ་ལྷུང་གིས་སྐྱབ་པ། དེ་སྐོང་ཏུ་
ཡང་༥། ཐབས་ཤེས་མ་ཚང་ན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འཁོར་ཚུལ་ལྷུང་གིས་སྐྱབ་པ། རྗེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་༥། སངས་
རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའོ། །ག་ཡ་གྲོ་རི་ལས་༥།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐབས་མི་དགོས་
པར་འདོད་པའི་རྩོད་པ་དགག་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་ཁྱེད་ཚང་བས་ཐབས་མི་དགོས་པར་རྩོད་པ་
དགག་པ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགལ་བ་བསྟན་པ། དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་༥། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་བཞི། དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་འགལ་བས་དགག་པ། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་༥། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་དགོས་ཚུལ། ལྷན་པར་ཏུ་༥། དེས་ན་དང་པོ་ནས་ཐབས་
ཤེས་མི་དགོས་པ་མི་རིགས་ཚུལ། དེ་ཀྱི་སྐྱེད་ལེ་ཤེས་༥། སྐྱགས་ལམ་མཐོན་པོར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་
ཕྱིན་ཏུ་ལ་སྐོབ་ཚུལ་རགས་པ་འདྲ་ཚུལ་ལོ། །སྐྱགས་ལྷན་པའི་ཀྱི་༥། གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་
ཚང་བས་ཐབས་མི་དགོས་པར་རྩོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་ཁྱེད་ཚང་
བས་དེས་ཚོག་གོ་སྟམ་པའི་(རྗེ་ཚུལ་ལྷུང་སྐྱང་གིས་ཚང་ཚུལ་གྱི་)རྩོད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱིན་པ་ལ་༥། དེ་དགག་
པ་(འཕྲོས་དང་བཅས་པ།)འོ། །འདི་ལ་གསུམ། དེ་ལྟར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་ཅམ་གྱིས་༥། ཏུག་ཏུག་ཚང་
བས་ཚོག་ན་མཇུལ་གཅིག་ལུས་ཚོག་པར་ཐལ་བ། དེ་མེད་ནང་ཏུ་༥། ཐབས་ཤེས་མ་འགལ་བ་ཡང་པན་རྩོན་
ཅིས་ཟེན་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་ལྟ་བུས་ཟེན་༥། གསུམ་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ལ་ཏུག།
མཐོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་འགལ་བར་མི་རུང་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་༥། རང་ཚོག་སྐྱོན་པའི་དག་
བཞིན་འགལ་བ། གཞན་ཡང་ལྟེང་༥། ཞོའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ཞོ་རང་འགལ་བ། (རིགས་པ་ཀྱན་
དང་འགལ་བ།) (ས་བཅད་འདིའི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་དང་བསྐྱེན་ནས་བཀོད།)
དམིགས་མེད་གསུངས་པའི་མདོ་སོགས་ཏུ་མ་དང་འགལ་བ། (རྒྱ་དེ་ཞོ་ནས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྷུང་དོའི་དཔེ་རྒྱ་

རྒྱུན་རྒྱུ་གཞག་གི་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའོ།) (ས་བཅད་འདྲིའི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་
མཚན་བཞི་དང་བསྟན་ནས་བཀོད།)

གསུམ་པ་ཁོའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ཁོ་རང་འགལ་བ་ལ་གསུམ། མདོ་ལས་བསྟན་པ། ཡང་
མདོ་ལས་ཀྱི་ལུང་དང་པོའི་བཤད་རྒྱུ་དང་འགལ་བ། དང་པོའི་དོན་ནི་ཀྱི་ལུང་གཉིས་པའི་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་
དམིགས་བར་ལྟར་བས་ཞེས་སྟོས་བས་འགལ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀྱི་བཞི་བ་(རིགས་བ་ཀྱུན་དང་འགལ་བ་)
ལ་གསུམ། སྤྲིག་སྟོང་སོགས་བསྟན་བྱུང་གསུངས་པ་དག་དང་འགལ་བ། རྩས་འདི་གཏོང་ངོ་ཀྱི་རིགས་བ་ཐམས་
ཅད་དང་འགལ་ཞིང་གང་ལའང་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་སྟོན། འདི་འདྲིའི་སྟུང་ཀྱི་(ཐབས་ཤེས་ཚ་གྲང་ལྟར་མི་འགལ་
བ་སོགས་སོ།) (ས་བཅད་འདྲིའི་མིང་མ་དཔེར་དང་མཚན་བཞི་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་བས་གོང་གི་༼སྟོམ་པའི་
དུས་སོགས་༽ལ་གསུམ་བྱེ་བ་དེ་དང་བསྟན་ནས་བཀོད་བས་འཐད་མིན་དབྱེད་བར་འཚལ།) འདི་ལ་གསུམ།
ཐབས་ཤེས་ཚ་གྲང་ལྟར་མི་འགལ་བ། དེའི་ཕྱིར་འཐད་པའི་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འདྲིའི་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་
གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་རྒྱུ། དེ་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བ་ཀྱི་ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ལོ། །མདོ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དམིགས་
མེད་གསུངས་པའི་མདོ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བ་ལ་བཞི། ལམ་རྒྱུགས་རེ་བས་མི་ཚོགས་པ། མདོ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་
བ་ལས་ཀྱང་ཀྱི་དམིགས་བ་གཏན་ནས་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་མི་འབྱུང་བས་མདོ་དང་འགལ་བ། གསང་བ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཀྱི་དམིགས་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་དགོས་རྒྱུ། དེའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་དང་མཚན་འདྲིའི་ཀྱི་འཆིང་བ་སྟོང་གྱང་བསྐྱུང་སྟོང་ལ་མི་རིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་ཀྱི་
བྱུག་བ་(རྒྱ་དེ་ཁོ་ནས་བྱ་བ་རྒྱ་ལུང་དོའི་དཔེ་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུ་གཞག་གི་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་)ལ་གཉིས། སྟོབ་
དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བ་བཀག་པའི་རྒྱུ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ལ་སྟོབ་བ་དེ་མདོ་སྟུགས་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་ཡང་སོ་སོར་རྫོགས་སོགས་འབྲེལ་མིན་འཆད་འགྱུར་དུ་བསྟན་བའོ། །
དེ་ནི་སྟུགས་དང་ཀྱི་

གསུམ་པ་བསྟན་བ་ལ་སྟོབ་པའི་རིམ་བཞི་དང་བཤད་བ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཚེན་

སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། བྱང་པར་དུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྤྱང་བ། འདུལ་བ་དང་ལྷགས་པ། སྤྱངས་ནས་ཐུབ་
 སྤུས་ཀྱི་སྤོམ་པ་གཟུང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ལེ་འགྲེལ་བར་པ། བཟུང་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །འདི་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་པ། དེར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་
 འདུ་ཚུལ། དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའོ། །གཉིས་པ་དེར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་འདུ་
 ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ། ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། མཚམས་སྤྱར་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་པ། དངོས་སོ། །འདི་ལ་དུག །མངོན་མཐོ་ལ་སྟོས་
 པའི་གྲངས་ངེས། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། གཞན་དོན་རྣམས་པ་
 ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཐོག་མཚམས་ཐང་ཐང་པ། ཐེག་ཆེན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པ། ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མངོན་པའི་གྲངས་ངེས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོས་པའི་
 གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དགོས་ཚུལ། བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་པ། རྟེན་སྤུན་ཚོགས་པའི་བཟུང་ནས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་སྐྱབ་ཚུལ། དེ་ཡང་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་པ། དེ་དག་ལྷང་
 དང་སྤྱར་ཞིང་ལམ་དང་འགྲུས་དུས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་སོ་སོར་དབྱེ་བའོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་པ། གཉིས་པ་དོན་གཉིས་
 སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ལ་གཉིས། མཚམས་སྤྱར་བ། དེ་ལྟར་རྟེན་དེ་ལྟ་བུས་པ། དངོས་སོ། །འདི་ལ་དུག །
 ཕྱིན་དུག་གི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ། དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་པ། རང་དོན་གང་གིས་བྱེད་པ།
 རང་དོན་ཞི་པ། བཙོན་འགྲུས་དོན་གཉིས་ཀའི་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ། དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་པ། དེའི་ལྷང་། དེས་ན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་པ།
 གཞན་ཕེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་མེད་པ། འདི་ལ་གཞན་དོན་པ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སོ་
 སོར་དོས་འཛིན་ནོ། །གནས་དང་ཕོལ་བ་ཞེས་པ།

ལྷ་པ་ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མངོན་པ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། (ཕྱིན་

དུག་སོ་སོའི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྲུང་ཚུལ། (ས་བཅད་རྒྱར་པ་འདི་ནི་མཚན་བཞི་ལས་
ཀུན་མཁུན་མཚན་ལྟར་བཀོད་པར་སྣང་།)ལ་ལྟ། སྦྱིན་པས་ལམ་བསྐྱེ་ཚུལ། རྩོམ་ཐོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་
ཐབས་གང་བྱེད་ཚུལ། ལུས་མ་ཐོབ་པར་མ། བཟོད་པས་ཐབས་གང་བྱེད་ཚུལ། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་མ། བཙོན་འགྲུམ་
གྱིས་ཐབས་གང་བྱེད་ཚུལ། དགོ་བ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཞི་མ། སྦྱི་མ་གཉིས་གྱིས་ཐབས་གང་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །སྦྱིབ་པ་རྣམ་པར་
སྦྱོང་བའི་མ། དུག་པ་བསྐྱབ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་དེས་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེ་ཚུལ། ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་
བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ། དེས་ན་གྲངས་དེས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་གཉིས་པ་ཞར་ལ་
གོ་རིམ་དེས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱི་བའི་རིམ་པ། མོངས་སྦྱོང་ལ་མི་ལྟ་མ། དམན་མཚོག་གི་རིམ་པ།
སྦྱི་མ་སྦྱི་མ་དམན་ལ་མ། སྦྱི་རགས་གྱི་རིམ་པའོ། །སྦྱི་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་མ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོང་བ་སྦྱི་ལ་བསྐྱབ་
ཚུལ། བྱང་པར་དུ་པར་སྦྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོང་བ་
སྦྱི་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱེ་བའོ། །དེ་དག་ལ་མཉམ་རྗེས་སུ་མ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་
གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་པར་སྦྱིན། གཞན་རྒྱུད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེ་
བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག། སྦྱིན་པ། ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པ། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུམ།
བསམ་གཏུག། ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ། རབ་
དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ། གཏོང་བའི་སེམས་པ་མ། དེའི་པར་སྦྱིན་གྱི་ཚད་དོ། །
དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་མ། གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། སྦྱིན་
པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་སོ་སོར་བཤད་པ། སྦྱིར་ཐང་
ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་མ། རབ་རྒྱུད་གིས་ཐོས་སོགས་ལ་བར་གཅོད་གྱི་ཐང་ཟིང་སྦྱིབ་གཏོང་བཀའ་སྟེ་དེར་མི་གཞོད་པར་
རྟེན་པ་གཏོང་བའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་པ་ལ་མ། གཉིས་པ་སྦྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ།
དམ་པའི་ཚོས་མ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ། རྒྱལ་པོ་དང་མ། ཐང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པའོ། །ཐང་ཟིང་གཞན་ལ་མ། གསུམ་པ་རྒྱུད་

ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱེན་པའི་པར་སྐྱེན་རྫོགས་པ་ལ་སེར་སྣ་བཅོམ་པ་ཙམ་མིན་པར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
གཏོང་སེམས་དགོས་ཚུལ། ལུས་ལོངས་སྐྱོད་ལ་༥། བཏང་བའི་པན་ཡོན་དང་མ་བཏང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ།
དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བའི་༥། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དངོས་སོ། །འདི་ལ་བཞི། (ལུས་སོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་གཏོང་
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། གཞན་དོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་དོགས་གཅོད།) (ས་བཅད་འདི་གཉིས་
ཀྱི་མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཞིང་མཆན་བཞེ་དང་སྤེ་ཚུལ་ཡང་མི་མཚུངས་པས་དོན་ཐོབ་ལ་བསམས་ནས་བཀོད་
བས་འཐད་མིན་དབྱེད་པར་འཚལ།) བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེན་པ། གཞན་ཡང་སྣང་ཐག་པ་ནས་༥། པར་སྐྱེན་དུག་ལྷན་དུ་
བྱ་ཚུལ་ལོ། །སྐྱེན་པའི་པར་སྐྱེན་ལ་༥། དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས། སྐྱོད་འཇུག་ལས་༥། ལས་དང་པོ་པའི་བྱ་ཚུལ་ལོ། །ད་
ལྟ་མོས་པ་མ་སྐྱོན་ཞིང་༥། གཉིས་པ་(གཞན་དོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་དོགས་གཅོད་)ལ་གཉིས།
གཞན་དོན་བརྗོད་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་༥། པམ་པའི་དོགས་གཅོད་དོ། །པམ་པ་འོང་ཚུལ་ནི་༥།

གཉིས་པ་ཚུལ་གྲིམས་ལ་གསུམ། ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་
སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་ལ་༥། ཞེས་པ་ལྟག་པར་སྣང་སྟེ་དབྱེ། ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་
ངོ་བོ། གཞན་ལ་གཅོད་པ་༥། པར་སྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ། །སེམས་པ་དེའི་གོམས་པ་༥། གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ།
སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས། དག་པ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་གྲིམས། ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་༥། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྲིམས་སོ། །ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་སྐོན་པ་༥། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱིར་བསྟན་པ། ཀུན་སྐོང་
དང་བཅས་པའི་༥། ཞིབ་ཆའི་བྱེད་པར་རོ། །འདི་ལ་བྱང་ས་ལས་༥། གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ། (ཚུལ་གྲིམས་
དག་པའི་ཐབས། ཚུལ་གྲིམས་གསུམ་ལས་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་གཅོ་བོར་བསྟན་པ།) (ས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱི་
མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཞིང་མཆན་བཞེ་དང་སྤེ་ཚུལ་ཡང་མི་མཚུངས་པས་དོན་ཐོབ་ལ་བསམས་ནས་བཀོད་
བས་འཐད་མིན་དབྱེད་པར་འཚལ།) པར་སྐྱེན་དུག་ལྷན་དུ་བའོ། །ལ་རྟེན་ཏུ་སྐྱེན་པ་༥། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་
གྲིམས་དག་པ་དེ་རྒྱ་གང་དང་གང་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་གྲིམས་དག་པ་ནི་༥། བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་
ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ། །གཞན་ཡང་པར་སྐྱེན་བསྐྱེད་པ་ལས་༥། གཉིས་པ་(ཚུལ་གྲིམས་གསུམ་ལས་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ལ་གསུམ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གཤམ་ཆེ་བར་གདམས་པ། དེ་ལྟར་
ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་བོ་བ་རྣམས་ལ་སྡོམ་སེམས་ཡང་
ཡང་དགོས་ཚུལ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མ། མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །མདོར་ན་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་མ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་གསུམ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བྱས་
པ་ལ་མ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་(དངོས)། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་མ། དེ་ལ་
བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པའོ། །རང་གི་ཁྲི་བ་མོགས་མ། གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཟོད་དང་མི་
བཟོད་པའི་པན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པ། བཟོད་པ་བསྐོས་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། པན་ཡོན། རྱི་
མ་ལ་དག་ཉུང་བ་མ། མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་
ཉེས་དམིགས་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཁོང་ཁྲིས་དགེ་ཅ་འདྲོམས་ཚུལ། ཁྲི་ཡུལ་བྱང་སེམས་
མིན་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་འདྲོམས་ཚུལ། རྒྱུད་དགེ་ཅ་འདྲོམས་པ་ལ་མ། བཅོམ་པའི་དོགས་གཅོད། འདྲོམས་ཚུལ་
གྱི་ཞིབ་ཆའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས། རྒྱུད་འཇུག་ལས་མ། ཡུལ་གྱི་ཁྲུང་པར། ཡུལ་ལ་ནི་མ། རྟེན་ནོ། །ཁོང་ཁྲི་
བའི་རྟེན་ནི་མ། གསུམ་པ་བཅོམ་པའི་དོགས་གཅོད་ལ་གཉིས། མཁས་པའི་དོགས་པ། དགེ་ཅ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི་མ། དེ་
དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་བོན་མ་དེས་པ། རྒྱང་བསྐྱངས་ཅམ་བཅོམ་པའི་དོན་མིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ཚུལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་དེས་ཏེ་མ། ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་
བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུན་པའོ། །རྒྱུང་ལམ་ཅེ་མོ་དང་མ། གཉིས་པ་རྒྱང་བསྐྱངས་ཅམ་བཅོམ་པའི་དོན་
མིན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ། ལས་ཀྱི་འཁོར་བ་མ། ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུན་པའི་དཔེའོ། །
དེས་ན་འདི་ལ་མ། བཞི་པ་འདྲོམས་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྐྱེན་དང་རྒྱ་མཐུན་ནམ་བུ་དྲེད་པ་བཅོམ་མ་
བཅོམ་སོ་སོའི་ཚུལ། དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མ། དེ་ལྟར་ཁོ་ན་ལ་བཞུགས་ཚུལ། འོན་ཀྱང་འདི་གཤམ་ཆེ་ཞིང་མ། ཆེན་པོའི་
བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་སྐྱེན་མ། གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ལ་
གསུམ། ཡིད་ཞིབ་སོགས་མི་ལྷོད་ཚུལ། ཡིད་ཞི་ཞིང་དེས་པ་མ། ཉེས་པ་ལ་དེས་པ་རྟེན་ཚུལ། ཡང་རྒྱུད་འཇུག་ལས་མ།

འསྐོས་དོན་ལོ། །རྣམ་སྤྲིན་ཚབས་ཆེ་བ་དང་།

གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྐོས་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞོད་བྱེད་ལ་རྩི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་བསྐོས་ཚུལ།
སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྐོས་ཚུལ། ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་སྐོས་ཚུལ་ལོ། །
དང་བའི་ལྷལ་དགོན་མཚོག་། དང་པོ་ལ་ལྷ། རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། གཞོད་བྱེད་དེས་གཞོད་པ་།
(ས་བཅད་འདྲིའི་མིང་མ་དབེར་མི་གསལ་ཡང་མཚན་བཞི་ལྟར་བཤོད།) རང་དབང་མེད་ན་ཁོ་མི་རིགས་པ།
རང་དབང་མེད་པར་། དེའི་ཁྲུངས། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས་། རང་གི་ལས་སྤྱ་བསམ་སྟེ་ཁོ་མི་རིགས་ཚུལ། གཞན་ཡང་གཞོད་
བྱེད་གྱིས་། དེས་ན་སྤོང་དཔྱད་ལྟར་བཟོད་རིགས་པའོ། །དེས་ན་ནད་ཆེན་པོ་། གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་
བཟོད་པ་བསྐོས་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤྱག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་བ་དགག་པ། སྤྱག་
བསྐྱལ་བྱུང་བ་དེ་། སྤྱག་བསྐྱལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ། རྣོས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཕྱོགས་། རྒྱུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་
དགའ་བའོ། །དེ་ཡང་གོམས་ན་སྤྲ་བར་།

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ལ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། དགེ་བ་བསྐྱེད་དང་། རབ་
དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གོ་ཚའི་བཙུན་འགྲུས། ལྷ་
སེམས་བཙུན་འགྲུས་། དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་བཙུན་འགྲུས། ཕྱིན་ལྷག་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བཙུན་འགྲུས་ལོ། །ལྷ་དང་འབྲེལ། གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་བཞི། བཙུན་འགྲུས་
བརྩམས་པའི་བན་ཡོན། མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས། རྣོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷས་པ་ལས་། བཙུན་འགྲུས་སྐྱེད་ཚུལ་
དངོས། བཙུན་འགྲུས་ལ་སྐོབ་པའི་ཆེ་མར་ཕྱིན་ལྷག་ལྷན་དུ་བྱ་བའོ། །རང་བཙུན་འགྲུས་ལ་། དང་པོ་ལ་གཉིས།
རྣམ་གཡེང་སོགས་གྱིས་མི་སྤུབ་ཅིང་དངོས་སྤུབ་གཉིས་ཐོབ་པ། མདོ་རྒྱན་ལས་། བཙུན་འགྲུས་ཅན་ལ་ཡོན་ཏན་
འབྱུང་བ་མ་ཟད་མི་མེན་ཡང་དགའ་ཚུལ་ལོ། །འར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་།

གསུམ་པ་བཙུན་འགྲུས་སྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ། བཙུན་འགྲུས་
ཀྱི་མཐུན་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ། དེ་ལས་ལྷས་སེམས་ལས་སྤྱ་བར་བར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འགལ་རྒྱུ་། དང་པོ་ལ་

གཉིས། དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱབ་ལུས་སུ་མཛོང་ཡང་མི་འཇུག་པ། བདག་གིས་དེ་འདྲ་བསྐྱབ་ག་ལ་ལུས་སྐྱམ་སྟེ་ལུས་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས། ད་དུང་མོང་ཡོད་སྐྱམ་སྟེ་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོའི་གཉེར་པོ་ནི་། འགལ་རྒྱུན་གཉིས་
ས་བདག་གིས་དེ་འདྲ་བསྐྱབ་ག་ལ་ལུས་སྐྱམ་སྟེ་ལུས་ས་ལ་གཉིས། དངོས། དེའི་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་དངོས་ལ་
གསུམ། རོབ་བྱ་ལ་ལུས་པ། རོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་། རབས་ལ་ལུས་པ། རབས་རྒྱུང་ལག་གཏོང་བ་། སྐྱབ་བའི་གནས་ལ་
ལུས་པའོ། །གནས་འཛོང་བར་། གཉིས་ས་དེའི་གཉེན་པོ་ལའང་གསུམ། རོབ་བྱ་ལ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ། རྣམ་སངས་
རྒྱས་པ་། རབས་ལ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ། ལུས་ལ་སོགས་པ་། སྐྱབ་བའི་གནས་ལ་ལུས་པའི་གཉེན་པོའོ། །བྱང་སེམས་
ཀྱིས་། གཉིས་ས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་ས་ལ་བཞི། མོས་པའི་སྟོབས། ལས་འབྲས་བུ་སྐྱོམས་ཉེ་། བརྟན་
བའི་སྟོབས། མ་བརྟགས་པར་། དགའ་བའི་སྟོབས། ལྷིས་པ་ཅེ་མོ་ལ་། རོར་བའི་སྟོབས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་།

ལྷ་ས་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་།
རབ་དབྱེ། རོ་བོའི་སྟོན་པ་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་རྒྱུ་ལོ། །བསམ་གཏན་བསྐྱོན་པའི་ལན་ཡོན་དང་། རྒྱལ་པ་ཤེས་
རབ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ནི་། རབ་དབྱེ། རོ་བོའི་སྟོན་པ་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་
རྒྱུ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། བན་ཡོན། ཉེས་དམིགས་སོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཡོན་ཏན་རམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
བ་ཡིན་པ། ཤེས་རབ་བརྒྱུ་པ་ལས་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་བཟང་ངན་གྱིས་མི་གཡོ་ཞིང་སྤྱིན་སོགས་རབས་ལ་མཁས་
པའང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་། སྐྱེ་བོ་པལ་ལ་བྱ་བ་འགལ་བར་སྣང་བ་ཡང་ཤེས་རབ་
ཅན་གྱིས་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པ། འགལ་བར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་། བདེན་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་བྱེད་པའང་ཤེས་
རབ་གྱིས་བྱེད་པ། བཟླགས་འོས་བཟླགས་བསྟོད་ལས་། གནང་བཀག་སོགས་མི་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་
པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་། གཉིས་ས་ཉེས་དམིགས་སོགས་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པ།(ཤེས་རབ་
མེད་ན་སྤྱིན་སོགས་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ།)ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱ་སོགས། བར་བྱིན་
རྒྱལ་ལྡན་དུ་བྱ་རྒྱུ་ལོ། །རབ་ཤེས་རབ་ལ་། གཉིས་ས་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱ་སོགས་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱར་རོས་
ས་གལ་ཆེ་བ། དེས་ན་ཤེས་རབ་། སྤྱིབ་གཉིས་སྐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རོས་ས་ལ་རག་ལས་པ། རྗེ་བརྟན་བུམས་པས་

ཡུང་། གདམས་ངག་ལ་སྤྱངས་པའི་ལག་རྗེས་སོ། །དམ་པ་སྣ་ནམས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་ཡུང་། གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སློན་
བར་བྱེད་པ་བསྟུ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། བསྟུ་བཞིའི་ངོ་བོ། སློན་པ་ནི་། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཅིའི་
ཕྱིར་བསྟུ་བཞིར་། འཁོར་སྤྱད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའོ། །གཏུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་ངོན་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་
རིམ་ལས་སློན་སེམས་སྤྱང་བ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་
བཤད་ཟེན་ཉོ། ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བར་སློན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཚམས་
སྤྱོད། ཞི་ལྷག་སློན་པའི་རྒྱལ་ཉེ་། དངོས་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་དུག །ཞི་ལྷག་བསྐྱོམས་པའི་བན་ཡོན།
དེ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་། ཞི་ལྷག་
གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་བསྐྱོམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གོ་རིམ་དེས་རྒྱལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་། དེ་ལ་དོགས་པ་འགོད་པ། ཞི་ལྷག་ནི་བསྐྱོམས་བྱུང་། དེའི་ལན། ཞི་ལྷག་དངོས་ནི་། སྤང་བུ་སྤོང་བའི་
བན་ཡོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་སྤྱར་རྒྱལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་། དེས་མཚོན་ནས་བན་ཡོན་གཞན་ཡང་
ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྤྱད་། གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ། ལྷག་མཐོང་གི་
ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུངས་འགོད་པ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་། དེའི་དོན་ལོ། །དེའི་དོན་སེམས་གཞན་དུ་། གཉིས་
པ་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་དུག །ལུངས་འགོད་པ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་། མདོ་དོན་བཟུལ་བ། དེ་ལ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ནི་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་གསུང་རྒྱལ། དཀོན་མཚོག་
སློན་ལས་། དེས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་ལུལ་གྱི་སློན་ནས་ལུང་མི་འབྱེད་པ། ས་སྡེ་དང་། ལུལ་ཅན་གྱི་གསལ་
ཚའི་ངར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་གི་ལུང་འབྱེད་པ་མི་རིགས་རྒྱལ། གང་དག་སེམས་མི་རྟོག་པར་། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
པ་དང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ལུང་པར་འབྱེད་དགོས་པའོ། །དེས་ན་སྤོང་ཉིད་ལས་།

བཞི་བ་གཉིས་ཀ་བསྐོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞི། དཔེ་འགོད་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་། འོན་པ་ཤད་པ།
 ཟམ་མོའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་། དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྐུར་བ། སྐོས་རིམ་བར་པ་ལས་། ཞི་གནས་གྲུབ་ན་དགོ་བ་གང་ལྟེན་སྟོབས་
 ཆེ་ཚུལ་ལོ། །ཞི་གནས་གྲུབ་ན་། ལྷ་པོ་ལོ་རིམ་དེས་ཚུལ་ལ་གསུམ། དངོས། སྟོན་འཇུག་ལས་། (ལྷག་མཐོང་ལ་ཞི་
 གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ།) (ས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་དཔེར་མི་
 གསལ་བས་སྐྲ་མ་མཚན་བཞི་དང་བསྟན་ཞིང་ཕྱི་མ་དོན་ཐོབ་ལ་བསམས་ནས་བཀོད་པས་དབྱུང་པར་འཚོལ།)
 གཉིས་པ་(ལྷག་མཐོང་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ)ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་
 ཚོས་ཉིད་ཡོད་པས་དང་བོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐོས་ས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་སྟེ་བས་དེ་
 གཉིས་རིམ་ཅན་མི་དགོས་སོ་སྟུམ་པའི་ཚོད་པ་འགོད་པ། དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ་། དེའི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་གསུམ། སྟོང་
 ཉིད་ལ་བོ་བ་དང་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྟོང་བ་སྟེ་བ་ཅེས་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་
 གི་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལུགས། འོན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་། རིམ་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་
 འདོད་པ་ལེན་ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཚུལ་ལོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་། གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་)
 ལ་གཉིས། དེར་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ། འོན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་། དེ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་ལྟེན་དགོས་པའི་སྟོན་སྟོང་གི་ལན་ནོ། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་།

དུག་པ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་
 ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་
 ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྐོས་ཚུལ། བསྐོས་ས་པས་ཞི་གནས་
 གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་བོ་ལ་དུག་ །མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། ཡོན་ཏན་ལྗང་། འདོད་པ་རྒྱུང་བ། ཚོས་
 གོས་སོགས་བཟང་པོའི་། ཚོགས་ལེས་པ། ཚོས་གོས་སོགས་བཞུ་དོན་ཅེས་། བྱ་བ་མང་བོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཉོ་ཚོང་སོགས་
 ཀྱི་བྱ་བ་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག། མོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་པའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་། གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྐོས་ཚུལ་ལ་གཉིས།

སྐྱོད་བ། ལྷ་བཤད་པའི་སྐྱོད་པའི་ཚོས་མ། དངོས་གཞིའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་ཅི་
འདྲ་བས་སྐྱོམ་བ། སྐྱོམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མ། སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་
གཉིས། མཚམས་སྐྱོད། ལམ་རིམ་པལ་མོ་ཆེར་མ། དངོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་
སྐྱོད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་སྐྱོན་དུ་ངི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་
སྐྱེ་ངི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་དུ་ངི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐོག་
མར་ལེ་ལོའི་གཉེན་སོ་བསྟེན་དགོས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་པ་ལ་མ། གཉེན་སོ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་བ། དེ་ལ་ལུས་སེམས་
དགའ་བདེས་མ། དེའི་ཁུངས། དལུས་མཐའ་ལས་མ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཚུལ་ལོ། །འདིར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་མ།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སྐྱེ་ངི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། སེམས་
གང་ལ་འཛོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་སེམས་ངི་ལྟར་གཏོད་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྐྱིའི་རྣམ་གཞག །སྐབས་སྐྱེ་བབས་པའི་
དམིགས་པ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་བ། གང་
ཐག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པའི་དབྱེ་
བ་ངོས་བཟུང་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ། དེ་རྣམས་སོ་སོར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱོད་པ་
རྣམ་སྐྱོད་གི་མ། གཉིས་པ་གང་ཐག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གང་ཐག་གང་གིས་
གང་ལ་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ནས་མ། ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལོ། །དེ་
ལ་ཆགས་སོགས་ལྡ་མ། གཉིས་པ་སྐབས་སྐྱེ་བབས་པའི་དམིགས་པ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་བརྒྱད། །སྐྱིར་བཤད་པ། འདིར་
དམིགས་པ་གང་ལ་མ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཚུལ་གཞུང་དུ་མ་ལས་བྱུང་བ།
གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་མ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ཉེན་དུ་བྱེད་པ་དགོས་པ་ཆེ་ཚུལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་མ། །སྐྱེ་གང་ལ་ངི་
ལྟར་བྱ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་སོ་ལས་མ། །“དམིགས་ཉེན་འཚོལ་ཚུལ། མྱོན་དུ་སེམས་གང་ལ་མ། “དམིགས་ཉེན་ལ་མིག་

གིས་བལྟས་ཏེ་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་བ་མི་འཐད་པ། ཁ་ཅིག་སྐྱ་གཞུགས་པ། མོ་ག་མར་དམིགས་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་
གཟུང་བྱ་དགོས་པ། སྐྱའི་ཆ་ལྷ་རགས་པ། དམིགས་རྟེན་རྟེན་པའི་ཚད་དང་རྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་གཟུང་དགོས་
ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་སེམས་པ།

གཉིས་བ་དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་མེད་པའི་
ལུགས་གཞག་པ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ། སྐྱོན་གྱི་ཚད་བསྟན་
བའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ། ཉིང་འཛིན་སྐྱོན་མེད་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དུ་བསྟན་པ། འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་པ།
ཁ་ཅིག་དེར་བདེ་བ་སོགས་བསྟན་ནས་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་བཞེར་བྱེད་བ་མི་འཐད་ཚུལ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་པ། འབྲིང་
ཚོད་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་གཉིས་འཕོག་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱོང་ལུགས་ལ་མཁས་བ་གལ་ཆེ་བ། དེ་ན་བྱིང་ཚོད་ལྷ་རགས་པ།
“སེམས་དམིགས་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་ཐབས་འབྲུག་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་དགོས་ཚུལ། འདི་ལ་ཉིང་
འཛིན་ནི་པ། “འབྲུག་པས་སེམས་དམིགས་བ་ལ་གཏོང་ཚུལ། འབྲུག་པ་དེས་སེམས་པ། “འབྲུག་པ་ངོས་གཟུང་བ། “འབྲུག་པ་
སེམས་དམིགས་བར་རྒྱུན་ལྡན་འདོགས་བྱེད་དུ་དབེས་བསྟན་ཚུལ། དེ་ལ་སེམས་དམིགས་བ་ལ་པ། འཇིགས་ཤིང་གི་
འཛིན་སྐྱངས་དམ་པོ་མེད་ན་ཉིང་འཛིན་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པ། “སེམས་ཅིང་ཡང་མི་
རྟོག་པར་བཞག་སྟེ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་བའོ། །ལྷ་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་པ།
དུག་པ་འབྲུག་པ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། དེའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར། འབྲུག་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཅུས་ལས་པ། དེའི་ཁྱད་
པར་འོ། །འདི་ལ་གསུམ། ལུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ལྷ་རིམ་འབྲིང་པའི་ལུལ་ལ་པ། འཛིན་སྐྱངས་གྱི་ཁྱད་པར། སེམས་ཀྱི་བཞེད་
བ་མེད་པ་པ། བྱེད་ལས་གྱི་ཁྱད་པར་འོ། །དམིགས་བ་ལས་སེམས་པ། གཉིས་བ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ་
ལ་བརྟུན། “བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་ངོས་བཟུང་བ། བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་པ། “དེ་བསལ་བ། འདི་ནི་བྱིང་བ་སྐྱེས་བ་དང་པ།
ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཉིང་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྐྱེ་དཀའ་ཚུལ། དེས་ན་བསྐྱེས་འབྲུགས་པའི་པ། “གྲིམས་སྟོང་རན་
པར་འཛོག་ཚུལ། ཞེས་སྟོང་རན་པའི་མཚན་པ་ནི་པ། “དེའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། འབྲུགས་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་པ། “འབྲུག་
པ་བསྟན་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན། འབྲུག་པའི་བསྟན་ལུགས་པ། “འབྲུག་པས་དམིགས་བ་བཟུང་བའི་ཆེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་

བྱ་ར་བྱེད་དགོས་པ། འོན་པར་བས་སེམས་ཀྱི་ འབྲེལ་བའི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པར་ཡང་ཡང་སྐྱོད་དགོས་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བར་བར་དུ་ཀྱི་ གསུམ་པ་སྐྱུན་གྱི་ཚད་ལ་གསུམ། སྐྱོམ་རིམ་ལས་གསུངས་ཚུལ། འོན་པར་བས་སེམས་ཀྱི་ ལས་
དང་པོ་བར་སྐྱུན་ཚད་རིང་ན་གྱིང་ཚོད་གཅོད་པར་དཀའ་ཚུལ། དེ་ཡང་སྐྱུར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ རང་གི་སྐོ་རུས་སོགས་
དང་བསྐྱུན་ཏེ་བྱ་དགོས་པའོ། །ཡིངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྗེད་ངས་ཀྱི།

གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་གཏང་བའི་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་
བྱུང་དུས་རི་ལྟར་བྱ་བ། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་དུས་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བྱིང་ཚོད་ངོས་མི་ཐེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པ། ངོས་ཐེན་ཀྱང་དེ་སྐྱོང་བའི་བྱིར་དུ་མི་
ཚོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་
ལ་དབབ་པ། སྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཚོད་པའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ཁྲུངས་འགོད་པ། ཚོད་པ་ནི་ཀྱི་ དེའི་དམིགས་རྣམ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཁྲུང་བར། འདི་ལ་གསུམ་ལས་ཀྱི་ དེས་སེམས་
དམིགས་པར་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཚུལ་འོ། །སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཀྱི་ གཉིས་པ་བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ལྟ། ཁ་ཅིག་བྱིང་སྐྱུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ། བྱིང་བ་ནི་ཀྱི་ དེ་གཉིས་ཀྱི་
ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ། དེས་ན་སྐྱུགས་པ་ནི་ཀྱི་ དེར་མ་ཟད་བྱིང་བར་དགོ་བ་ཡང་ཡོད་པས་
དེ་གཉིས་མི་གཅིག་པ། བྱིང་བ་ལ་དགོ་བ་དང་ཀྱི་ བྱིང་བ་སེལ་བ་ལ་སེམས་གསལ་ཆ་དང་གིམས་ཆ་གཉིས་ཆར་
དགོས་པ། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱི་ བྱིང་བ་འདི་ཉིད་འཁྲུལ་ས་ཆེ་བས་སྐྱོམ་རིམ་ལྟར་ངེས་དགོས་པའོ། །ཚོད་པ་
རིག་སྐྱེལ་ཀྱི་ གཉིས་པ་སྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐབས་ལ་ལྟ། བྱིང་ཚོད་བྱུང་མིན་ཤེས་
པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་དགོས་པ། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གོ་བ་ཀྱི་ ཤེས་བཞིན་མ་བསྐྱེན་ན་སྐྱོམ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་འཚོར་བ།
དེ་རྗེས་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་ ཤེས་བཞིན་གྱི་རྒྱུར་འབྲེལ་བའི་སྐྱོང་སྐྱུགས་གསལ་ཆེ་ཚུལ། འོན་ཤེས་བཞིན་དེ་ཀྱི་ སེམས་འགྲོ་
མི་འགྲོ་བྱ་ར་སྐྱུར་དེ་བྱེད་པ་ཤེས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གཏན་ཡིན་པ། རྒྱ་གཅིག་ནི་ཀྱི་ འབྲེལ་བའི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་སྐྱུགས་

ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པའོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་མ།

གཉིས་པ་ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྔོང་བའི་བྱིར་མི་ཚོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་...
 ལ་གཉིས། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་བསྟེན་དགོས་པ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མ། བསྟེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་
 གཉིས། སེམས་པ་ངོས་གཟུང་ཞིང་བྱིང་ཚོད་འགོག་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་པ་ངོས་གཟུང་བ། ལྷན་ལས་བརྟེན་
 ལས་མ། བྱིང་ཚོད་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱིང་བ་འགོག་ཚུལ། ཚོད་བ་འགོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་བཞི། དགའ་བའི་དངོས་པོ་དང་སྤང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་པ། འོན་ཀྱང་ཚོད་འགོག་
 ཚུལ་མ། སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱིང་བའམ་ལུས་པ་ནི་མ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་
 ལ་སྟུན་པ་བབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ལ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་དང་བར་འགྲུར་བའི་དམིགས་པ་སོགས་
 བྱ་བ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མ། བྱིང་བ་སྤང་བས་སོ་སོར་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་བྱིང་བ་ལིན་ཏུ་སྤང་
 བ་མ། གཉིས་པ་ཚོད་བ་འགོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་པའི་གཉེན་པོར་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་
 དགོས་ཚུལ། ཚོད་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྐོན་ནས་མ། ཚོད་པ་སྤང་བས་སོ་སོར་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །ཚོད་བ་
 ལུགས་བྲག་བའམ་མ། གཉིས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་ལ། བྱིང་ཚོད་གཉིས་ཀའི་
 རྒྱ་བྱུན་མོང་བ། དབང་པོའི་སྐོན་མ་བསྤངས་མ། བྱིང་བའི་རྒྱ། གཉིད་ཆེ་བ་དང་མ། ཚོད་པའི་རྒྱ། རྒྱུན་གས་རྒྱུང་བ་དང་མ། བྱིང་ཚོད་
 སོགས་སྤང་མོ་ཚུན་སྔོང་བར་མི་བཙོན་ན་ཉིང་འཛིན་རྣམ་དག་སྤྱབ་མི་ཤེས་ཚུལ། དེས་ན་བྱིང་ཚོད་ཆ་མ་མོ་མ། གསལ་
 ཆའི་ངར་མེད་པའི་གནས་ཆ་དང་དྲངས་ཆ་ཅམ་ལ་ཉིང་འཛིན་བུ་མི་ཏེ་བའོ། །དེས་ན་འཕྲོ་ཚོད་ལ་མ། གཉིས་པ་བྱིང་
 ཚོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་རྟེན་སྤང་བ་ལ་བྲལ། བྱིང་ཚོད་ཚོད་ཀྱང་ད་དུང་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་སྟོན་ཡིན་པས་
 དེའི་གཉེན་པོར་རྣལ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྟེན་དགོས་ཚུལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་མ། དེ་ཡང་བྱིང་
 ཚོད་ཀྱི་དབལ་ཚོགས་པ་ནས་ཡིན་པ། དེས་ན་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པ་འདི་མ། བཏང་སྟོམས་དེ་ཉིད་ངོས་གཟུང་ཚུལ། འོ་
 བ་བཏང་སྟོམས་དེ་མ། དེ་ལྟར་ཉིང་འཛིན་སྟོན་མེད་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོད་པ། དེ་རྣམས་ནི་

དབྱུང་མཐའ་ལས་ཀྱི། ལྷང་དེའི་དོན་བཀའ་བ། དེ་ལ་དེར་གནས་ནི་མ། སྐྱོང་ཚུལ་འདི་ཉིད་མདོ་སྐབས་ཀྱི་བྱམ་མོང་
བ་ཡིན་ཚུལ་ལོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་ལ་གསུམ། སེམས་
གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་དངོས། དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་
བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དགུ། 'དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་པ། མི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མ།
འཛོག་དུ་འཛོག་པ། དང་པོར་གཏད་པའི་སེམས་ཀྱི། འཛོག་ཏེ་འཛོག་པ། བརྗེད་པའི་གྱིས་གཡེངས་ཏེ་མ། 'ཉེ་བར་
འཛོག་པ། ལེ་མི་ཕྱིན་མཚུངས་ལས་ཀྱི། 'དུལ་བར་བྱེད་པ། ཉིང་པེ་འཛོག་གྱི་ཡོན་ཏན་མ། 'ཞི་བར་བྱེད་པ།
རྣམ་གཡེང་ལ་ཕྱིན་དུ་མ། 'རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ། 'ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་
པ། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གྱིར་མ། 'མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །སེམས་མཉམས་པར་གྱུར་བ་ན་མ། གཉིས་པ་དེ་
སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་ལ་ལྟ། སྟོབས་དྲུག་ངོས་གཞུང་བ། སྟོབས་ནི་དྲུག་སྟེ་མ། དེ་དག་གིས་སེམས་གང་
འགྲུབ་ཚུལ། སེམས་གནས་དགུ་པའི་སྐབས་ཉིང་པེ་འཛོག་ལ་ཚོལ་མེད་འཇུག་ཚུལ། དེ་ལ་སེམས་དགུ་པ་མོལ་ན་ནི་མ།
སེམས་གནས་དགུ་པོ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཚུལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོན་དུ་མ། དེ་དག་གི་དོན་
བསྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྐྱེན་མ། གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་གང་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་དྲུག་ །ཐོས་པའི་སྟོབས་
གྱིས་གང་འགྲུབ་པ། འཛོག་པའི་སེམས་ཀྱི། བསམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་གང་འགྲུབ་པ། རྣམ་དུ་འཛོག་པའི་སེམས་ཀྱི། དབྱ་
པའི་སྟོབས་གྱིས་གང་འགྲུབ་པ། རྣམ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་མ། ལེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གང་འགྲུབ་པ། དུལ་བར་བྱེད་
པ་དང་མ། བཙོན་འགྲུས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གང་འགྲུབ་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་མ། འདྲིས་པའི་སྟོབས་གྱིས་གང་
འགྲུབ་པའོ། །མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སེམས་ཀྱི། གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལ་བཞི། དངོས། ཉན་ས་ལས་མ།
དེ་ལ་དོགས་པ་འགྲོད་པ། མོན་སེམས་དང་པོ་གཉིས་མ། དེའི་ལམ། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་མ། དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་
རྣམ་དུ་བསྟེན་དགོས་པའོ། །དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་བསྐྱེས་པ་ལས་མ།

གསུམ་པ་བསྐྱེམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྲུབ་

བ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྐོད་ཚུལ་
 སྐྱིར་བསྟན་པ། བྱད་པར་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསྐོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དོགས་གཅོད་དང་
 བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཞི་
 གནས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཏུ་བསྟན་པ། ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་
 ལུགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། དོགས་པ་འགོད་པ། ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དགུ་པ་༥ དེའི་ལན། ཉིང་
 དེ་འཛིན་འདི་༥ ཤེས་བྱེད། དཔོན་པོ་འགྲུབ་པས་༥ ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་གོང་གི་ཉིང་འཛིན་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་
 གྲུང་འདོད་པ་མཉམ་བཞག་གི་སར་མི་འགྱུར་བ། འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་པ་༥ ཉིང་འཛིན་དེ་ཉིང་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་
 ལུགས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་པ་བྱུང་ཞིང་དེ་སྐྱེས་ཚུལ་བཤད་པ། ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་
 བྱས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ལུགས་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། ཉིང་འཛིན་པ། འོ་ན་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་ལུགས་༥
 ལྟར་བདུན་ཀྱི་ལུང་དོན། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངོ་ལེན་༥ དེའི་ཤེས་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་སྐོབ་དཔོན་སྐོབ་བཏུན་གྱིས་༥ ཤིན་
 སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་པར་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་སྐྱེ་ཚུལ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྐྱོགས་ཤིང་༥ “དེ་ལས་ལུས་ཤིན་
 སྐྱེད་སྐྱོགས་སྐྱེ་ཚུལ། དེ་ནས་སེམས་ལས་ཏུང་གི་༥ “ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར། དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་ཞི་༥ “ལུས་
 སེམས་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་ནས་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱོན་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་༥
 གཉིས་པ་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ལུགས་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས། དེའི་རྗེས་
 ལྟ་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོགས་༥ དེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཉན་ས་ལས་༥

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས།
 ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དངོས། དོགས་གཅོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཉན་
 ས་ལས་གསུངས་ཚུལ། རང་གཞན་གྱི་ཡིད་བྱེད་༥ ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་དག་པར་འགྱུར་སྐྱེ་ཚུལ། རྟགས་དེ་

དག་དང་། འཕྲོ་ཉན་གཞན་ཡང་འབྲུང་ཚུལ་ཉན་ས་ལས་གསུངས་པ། གཞན་ཡང་ཉན་ས་ལས་། དེའི་དོན་བཟུལ་བ།
 དེ་ལ་གྱིས་གིག་ཅེས་པ་། “མཚན་མ་རྣམས་ལ་སློ་མི་སྤྲོགས་ཚུལ། དེ་ལ་མཚན་མ་ནི་། “རྣམ་རྟོག་ཀུན་གྱི་རང་ལེན་
 འགྲོ་ཚུལ། དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་། འདྲེ་ཡང་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོའི་བྱུང་བར། དེའི་དུས་སུ་མཉམ་པ་བཞག་པ་།
 ‘མེས་གསལ་ཉམས་ཆེ་བ་སོགས་གྱུང་འབྲུང་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ནི་། གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ལ་བཞི།
 དོགས་པ། ལྷར་བཤད་པའི་ཉིང་འཛིན་། དེ་གཅོད་པ། ལྷར་བཤད་པ་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་། དེ་ཡང་ལམ་གཅོད་རྣམ་གསུམ་
 གང་རུང་གིས་ཟེན་ན་ཐར་ལམ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ། གཞན་ཡང་བདག་མེད་། དེས་ན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་སྟོང་
 ཉིང་གི་སྟོམ་ཡིན་མིན་གཉིས་བྱེད་དགོས་པའོ། །དེས་ན་ཉན་པ་མེད་པ་། གཉིས་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
 བཟོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་དུག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པ་གཤམ་ཆེ་ཚུལ། དེ་ལྷར་ལྷར་བཤད་པའི་།
 བསྟོམ་བྱའི་ལྷག་མཐོང་ལ་གཉིས་ཡོད་ཚུལ། དེ་ཡང་ཉན་མོངས་མཐོན་གྱུར་། ཞི་གནས་དེ་སྤྱི་རོལ་བ་དང་ནང་བའི་རྣལ་
 འབྱོར་བ་ཀུན་གྱི་ལམ་བཟོད་པའི་གཞི་ཡིན་ཚུལ། དེ་ལྷར་བཟུ་རོལ་བ་། རང་རེ་ནང་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་ཉིང་མེད་མི་རུང་ཚུལ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི་། དེའི་ཤེས་བྱེད། བསྟགས་འོས་བསྟགས་བསྟོད་ལས་། ལྷ་མེད་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་གྱུང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ལྷ་མེད་། གསུམ་པ་
 བྱུང་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ལས་དང་པོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཉན་ས་ལས་
 བཤད་ཚུལ། འདིར་ལེམས་དགུ་བ་ནས་། དེ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པ། ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་འདི་། དེའི་འཐད་
 ལྷུག། དེ་ལྷར་བཟུང་ན་མི་འཐད་དེ་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིང་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
 སྟོན་དུ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་ལས་དང་པོ་བ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པའོ། །དེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོའི་།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་
 བསྟན་པ། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེ། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ། བསྟོམས་པས་ལྷག་
 མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟན་ཚུལ་སྤྱིར་
 བསྟན། བྱུང་བར་དུ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གསུང་རབ་ལ་ཐོས་

བསམ་དགོས་ཚུལ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཀྱི་འདི་རྩ་ཆེན་པོ་གང་རུང་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ། དེ་འདྲ་
 བའི་ལྟ་བུ་ཡང་མ། (སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་འདི་འབྲེལ་མཚན་དེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ལོ།) (ས་བཅད་འདི་
 མིང་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཞིང་མཚན་བཞི་དང་སྤེ་ཚུལ་མི་མཚུངས་པས་དོན་སྐོབ་ལ་བསམས་ནས་བཀོད་པས་
 འཐད་མིན་དབྱེད་པར་ལྷོ།) འདི་ལ་གཉིས། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་བ་བཅའ་དགོས་པ། རི་འཛ་ཞིག
 ལ་བརྟེན་སྐྱམ་ན་མ། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའོ། །འདི་ལ་དུག་གི་མོ་བའི་དབྱེ་མ་དོས་
 གཞུང་བ། འདི་ལ་འཕགས་པའི་ལྟ་མ། སྐྱ་རབས་པའི་མིང་འདོགས་ལ་དབྱེད་པ། དབྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཚན་པ་པོ་
 དང་མདོ་སྤེ་སྐོང་བ་དང་ནལ་འབྱོར་སྐོང་བའི་དབྱེ་མའི་སྐོབ་འབྲེད་བྱུང་རིམ་ཡེ་ཤེས་སྤེས་བཤད་བ་ལྟར་འཐད་པ།
 འདི་ལ་སྐོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤེ་མ། སྐོབ་དཔོན་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཐ་སྙད་དེ་དག་མི་རུང་བ། འོན་ཀྱང་སྐོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གཞུང་པ་མ།
 སྤེ་དང་ཀྱི་མཁས་པའི་ཐལ་རང་གི་ཐ་སྙད་འཐད་ཚུལ། གངས་རིའི་ཁོད་ཀྱི་སྤེ་དར་མ། སྐོབ་དཔོན་གང་གི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་རབས་པའི་མིང་འདོགས་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཐ་སྙད་འདོག་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་
 མིང་བཏགས་པ། སྐྱ་རབས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉེན་མ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་མིང་བཏགས་པ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་
 གྱི་སྐོ་ནས་མིང་བཏགས་མ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་མིང་དོན་དེ་སྐོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་ལོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་
 གཉིས་སུ་མ། དུག་པ་སྐོབ་དཔོན་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་གདམས་གོང་མ་དག་རྒྱ་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱ་བ་འཚོལ་བ་རྩོམ་པོའི་དགོངས་པར་བསྟན་པ། འོན་སྐོབ་དཔོན་དེ་དག་མ། རྩོམ་པོའི་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་དང་རྒྱ་པའི་ལུགས་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་ཡེ་གསལ་ལྡན་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་ཚུལ། སྐོབ་དཔོན་
 རྒྱ་བས་ནི་མ། དུས་ཀྱང་ཉུ་ཟེབ་དོན་བཤད་པར་སྐོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་གལ་ཆེ་ཚུལ་ལོ། །སྐོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་མ།

གཉིས་པ་ཁྱུང་པར་དུ་སྐྱ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདི་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་དོས་གཞུང་བ། དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཅ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་
 དེ་སྐོང་བར་འདོད་པས་བདག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་བ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཆགས་སོགས་རིག་
 པའི་མི་མཐུན་སྤོགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་མིན་པ། ལྷལ་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མ། སྐྱིང་མ་རིག་པར་རིག་

བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅམ་འཛོག་ཀྱང་འདྲར་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་པ། དེ་ལ་
 མ་རིག་པ་ནི་མ། བདག་འཛིན་སྤོ་མོ་གཉིས་ཉོན་མོངས་སྲུ་བཤད་པ། དེ་ནི་བདག་ཉུ་སྐོ་འདོགས་པ་མ། མ་རིག་པ་དེས་རང་
 བཞིན་གང་སྐོ་འདོགས་ཚུལ། དེས་སྐོ་འདོགས་ལུགས་ནི་མ། བདག་འཛིན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 བདག་འཛིན་གཉིས་སྲུ་བཤད་པ། བདག་འཛིན་དང་འཛོག་ལྟའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་
 འཛིན་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་ཡང་དམིགས་པས་འབྱེད་ཚུལ། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ། བདག་འཛིན་གཉིས་དེ་ལྟར་
 འབྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་མ། གཉིས་པ་བདག་འཛིན་དང་འཛོག་ལྟའི་བྱེད་པར་ལ་གསུམ།
 རང་འཛིན་འཛོག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱེད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ། བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་བྱེད་པར། འཛོག་ལྟ་ལྟོས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་དོས་བཟུང་ལུགས་དེ་འབགས་
 པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཞེད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་མ། གཉིས་པ་དེ་འཁོར་བའི་ཅ་བར་བསྟན་པ་
 ལ་འབྲུག་ལྟར་བྱེད་པའོ། །འཛོག་ལྟ་ལྟོས་ཀྱི་འཛོག་ལྟའི་ཅ་བར་འཛོག་དགོས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་འཛོག་མི་རུང་བ། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་
 ལྷ་མ། ལྷ་ལྟོས་ཀྱི་འཛོག་ལྟའི་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མེད་པས་འཛོག་ཚུལ་དེ་བཀག་ཀྱང་མི་མཐུན་པ།
 འདི་ལ་དེས་པ་དམིགས་ལྟེད་པར་མ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྲུན་སྲུང་བ་ཅམ་ཀྱིས་ལྷ་ལྟོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྟོག་
 བ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱོམས་ནས་མ། འཛོག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་འཁོར་ཅ་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་ཅ་གཉིས་
 སྲུ་མི་འགྱུར་ཚུལ། གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་མ། བདེན་འཛིན་འཁོར་ཅར་འགྱུར་ཚུལ་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 བཞེད་པར་བསྟན་པ། ལྷ་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་མ། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་
 བྱ་ཚུལ་ལོ། །ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས་མ།

གསུམ་པ་བདག་འཛིན་དེ་སྐོང་བར་འདོད་པས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅའ་བ་...འདི་ལ་གཉིས།
 མ་རིག་པ་དེ་སྐོང་འདོད་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཚོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མ་རིག་པ་སྐོང་འདོད་ཀྱང་ལྟ་
 བ་རྣམས་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་པ་མོངས་རུལ་ཡིན་པ། ལྷ་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་མ། བདག་འཛིན་སྐོང་

དགོས་པར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་སྲོང་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ། མདོར་ན་ཟབ་མོའི་གསུང་རབ་མ། (བདག་འཛིན་སྲོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པའོ།) (ས་བཅད་འདི་མིང་མ་དབེར་མི་གསལ་བས་དོན་ཐོབ་ལ་བསམས་ནས་བཀོད་པས་འཐད་མིན་དབྱེད་པར་འཚོལ།) གཉིས་པ་བདག་འཛིན་སྲོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །འབགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ། དང་པོ་ལ་ལྷ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་མ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་གསུངས་ཚུལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀྱང་མ། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་འང་དགོངས་པ་ཡིན་པ། ཚུལ་འདི་ནི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མ། འབགས་པ་ལྷས་གསུངས་ཚུལ། འདི་དང་མཐུན་པར་འབགས་པ་ལྷས་མ། ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་དེ་ལྷར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །རྗེ་བཙུན་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་མ། བཞི་བ་(བདག་འཛིན་སྲོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་)ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་སྲོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་དགོས་པ། འདི་ལྷར་འཁོར་བར་མ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། །འདི་ལ་གསུལ། ལྷུང་དའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་གསུལ་ཡོད་པ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མ། བདེན་འཛིན་གང་ལ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་རྗེ་ལྷར་བརྱུང་བ་ལྷར་མེད་པར་གཏུན་ལ་བབས་དགོས་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་མ། བདེན་འཛིན་ལྷོག་ན་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བརྟོགས་པ་ལ་གཅེས་སྤྱས་དགོས་པའོ། །དེ་ལྷར་ན་སྤྱིས་པ་དང་མ།

གཉིས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་གསུལ། བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། ལྷ་བ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས། ཀུན་རྗོབ་དང་དོན་དམ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིགས་པས་སྐྱབ་པ། དེ་ལྷར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ། ལུང་གིས་སྐྱབ་པའོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མ། གཉིས་པ་ལྷ་བ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏུན་ལ་དབབ་པ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏུན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏུན་

ལ་དབབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་དངོས། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་མ། གང་ཟག་སྤང་པོ་ལ་
བཏགས་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་མདོའི་དོན་བཀའ་བ། འདི་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་སོགས་མ། བཏགས་ཚོས་གང་ཟག་དེ་དང་
འདི་ན་སྟོན་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་འདོག་ཚུལ། མདོ་འདིས་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་མ། དེས་ན་ཡོད་མེད་གྱི་བདག་སོ་
སོར་འབྲེད་དགོས་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་ཅམ་ལ་མ།

གཉིས་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་བ་ལ་འདི་ལ་གསུམ། ང་རང་བཞིན་མེད་
པར་གཏན་ལ་དབབ་བ། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་ཟག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནད་བཞི་ཚང་བའི་
སྐོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་ཚུལ། བྱད་པར་གནད་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་རྒྱས་པར་
བཤད་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགག་བྱ་དེས་པའི་གནད། འདི་ལ་གནད་བཞི་མ། བྱབ་པ་དེས་པའི་གནད། གཅིག་
བྲལ་དེས་པའི་གནད། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་མ། དུ་བྲལ་དེས་པའི་གནད་དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ། གཉིས་པ་
བྱབ་པ་དེས་པའི་གནད་ལ་གཉིས། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་
བཞུ་གང་ཟག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ། སྐྱིར་རྒྱ་བཅས་རྒྱ་མེད་དངོས་སུ་འགལ་བས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པའི་
སྤང་གསུམ་སེལ་བའོ། །དེ་ནི་སྐྱིར་བུམ་པ་དང་མ། གཉིས་པ་གནད་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་བ། གནད་བཞི་བ་བདག་སྤང་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱབ་པའི་ཐ་དད་པ་འགོག་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ། བདག་ཁས་སྐྱེད་པར་སོན་མེད་བ། དེ་ལ་བདག་སྤང་གཉིས་མ།
མི་བདག་ཁང་སོར་འགྱུར་བ། བདག་སྤང་སོ་རྣམས་དང་མ། མི་བདག་སྐྱེ་འདིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ། ཅམ་ལས་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མ།
“ཐ་སྐྱོད་ཅམ་མིན་པར་བདག་ལོ་སོས་བྱབ་པའི་སྐྱེ་འདིག་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱེད་པར་སོང་བ། བདག་གམ་གང་ཟག་མ།
“དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་བྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། དེ་ལ་ནི་སྐྱོན་གསུམ་མ། “རང་ལུགས་ཀྱི་འཐད་པ། རང་གི་ལུགས་ལ་མ།
“ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་མཐར་ལྟ་ཡིན་ཚུལ། འདིའི་དོན་མ་ཉོགས་པ་མ། ལས་བྱས་
བ་རྒྱུད་ཟ་བར་ཐལ་བ། གཉིས་པ་ལས་བྱས་པ་མ། “ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་བར་ཐལ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མ། ལྟ་སྐྱེ་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་བའོ། །ཉེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་པ་གཞན་བཞི་པ་བདག་སྤང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པ་འཕོག་པ་ལ་ལྟ། རླངས་བསྟན་པ། ཅི་སྟེ་བདག་དང་ལུང་པོ་མ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐ་དད་ན་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བ། དེ་ལ་བདག་སྤང་པོ་ལས་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་འདུས་མ་གྲུས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་གདགས་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་མི་རུང་བར་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་
སྟུམ་ན་ཀྱང་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པར་བཤད་པ།
གཞན་ཡང་སྤང་པོ་གས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་གཤམ་ཆེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ཀྱི་གཉིས་པ་རང་
ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཕོག་པའི་རིགས་པ་
དེས་བདག་གིས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་ཞིགས་པ་ལྟར་དང་བཅས་པ། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་
རིགས་པ་དེས་གང་ཟག་གཞན་དང་དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ཤེས་
དགོས་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱང་།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་འཆར་ཚུལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ། སྐྱུ་མ་བཞིན་
ཏུ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་སྤང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ། རྩོམ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
མཚན་མ་མེད་ཚུལ། ཉིད་འཛིན་རྒྱུ་པོ་ལས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདི་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སྤང་བ་གཏན་མེད་མིན་པར་སྤང་བའི་ཐ་སྟོན་པའི་སྐོ་དང་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་
པས་སྐོང་པར་འཆར་བའི་རིགས་ཤེས་གཉིས་ཚོགས་དགོས་པ། འདི་ལ་ནི་དེར་སྤང་བ་དང་ལ། ལྟེན་ན་སྐྱུ་མའི་དཔེ་
དང་འདྲ་བར་ཚོས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ། དཔེ་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་ཀྱང་། ལྟེན་པའི་སྐོང་ཉིད་དེ་ཆད་སྐོང་
དང་སྐོས་བྲས་ཉི་ཆེད་སྐོང་པ་སོགས་མ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་མི་ལ། བཟུགས་བརྟན་གང་ཏུ་སྤང་བས་སྐོང་པར་
ངེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐོང་པ་ངེས་པར་དོགས་པ་འཕོད་པ། ལོ་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་ལ། བཟུགས་བརྟན་གྲུད་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་པ། འདི་ལ་
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱི། རྟོག་པར་གཟུགས་བརྟན་དང་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐང་སོགས་དཔེར་འགོད་པའི་རྒྱ་མཚན། རོན་ཀྱང་
འདི་དག་དཔེར་ཀྱི། གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤང་བ་སྤང་བའི་དོན་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལམ་ལ་ཀྱི།

གཉིས་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལ་བརྒྱད། རྟོགས་ཀྱི་ཚད་ལོར་ནས་དབྱེད་
བྱེད་དེ་སྟོང་མཁའ་ཡང་མེད་པས་འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་མེད་པར་སོང་བའི་སྤང་བ་བན་བྱུང་ཡང་ཆད་ལྟ་ཡིན་
གྱི་སྐྱུ་མའི་དོན་མིན་པ། ལྟར་བཤད་པའི་དགག་བྱེད་ཆད་ཀྱི། རྟོག་དང་འདྲ་བའི་སྤང་བ་བན་བྱུང་ལྟ་བུ་དབྱེད་དུས་སྐྱེ་བ་
མང་ཡང་དབྱེད་མའི་སྐྱུ་མ་མིན་ཚུལ། དེས་ན་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་ཀྱི། འཕང་དག་པའི་སྐྱུ་མ་འཆར་དཀའ་ས་ནི་རང་
བཞིན་མེད་པ་དང་མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པ། དཀའ་ས་ནི་ཀྱི། རྟོགས་ཀྱི་ཚད་ལོར་ནས་
ཐམས་ཅད་བཀག་ན་དེ་བོང་རྟུ་ལྟར་ལས་སྐྱུ་མར་མི་རུང་ཚུལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཀྱི། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་
ཚོས་ཅན་ཡོད་ན་སྟོན་ཡིན་ཀྱང་དེས་བཀག་ཤུལ་དུ་སྤང་ཆ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལུས་པ་སྟོན་མིན་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀྱི།
དེས་ན་སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་དོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོན་ཡིན་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་སྟོན་མིན་པ། དེའི་
ཕྱིར་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཀྱི། རྟོག་དེ་འཛིན་ཚུལ་ལོ་ལས་ཀྱང་ཀྱི། གཞན་ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཀྱི། གཉིས་པ་ཐམས་ཀའ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་ལ་ལྟ། ལྟར་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་ཚུལ། རོན་ཅི་ལྟར་བྱས་ན་ཀྱི། དེ་ལ་རིགས་
ཤེས་དང་ཐ་སྤང་བའི་སྟོ་གཉིས་ཚོགས་དུས་གཅིག་འཆར་ཚུལ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཀྱི། དེས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟར་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལུར་པ་མི་དགོས་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ནམས་པ་ཀྱི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོབ་ཀུན་བྱེད་ཚུལ།
དེས་ན་ཐུག་དང་སྐོར་པ་ཀྱི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དེས་པ་འཚོལ་བའི་གདམས་དག་གོ། །འདི་ལ་གསུམ། ལྟར་སྟོང་གཉིས་ལ་
དེས་པ་བྱངས་དགོས་པས་སྟོང་པར་སྤང་ཚུལ། དེས་པ་དེའི་འཚོལ་ལུགས་ཀྱི། ལྟར་པ་མ་བརྗེད་པར་གང་ཟག་ཤར་བའི་
སྐྱུ་མ་ལྟར་འཆར་ཚུལ། དེས་ན་གང་ཟག་གི་ཐ་སྤང་ཀྱི། ལྟར་སྟོང་འགལ་བར་སྤང་ཆེ་མེ་ཡོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་

དཔེར་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཚེ་།

གཉིས་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱར་སྤང་བའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མེད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་གྱི་དབང་གིས་བདག་མེད་གཉིས་བྱེ་ཚུལ། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་། དེ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤང་བ་འདད་པའི་རིགས་པ་ཁ་སྐོས་ནས་འགོག་པ། ལྷན་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྤང་མ་བའདད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟོན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ། དེ་དང་རིགས་པ་སྤྲ་མས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འབྱུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བརྟུ། རྟུངས་འགོད་པ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་། མཛོད་དོན་བཀའ་བ། དེ་ཡང་རྒྱུ་བ་དང་མོས་པ། རྟོན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྟ་ངན་མ་ལུས་གཅོད་བྱེད་དུ་བསྟགས་པ། དེ་འབྲེལ་ལྟོན་འབྲུང་གི་། ལྟ་བའི་གོལ་ས་སྤྲོ་སྤྲུང་གྱི་མཐའ་ངོས་གཟུང་བ། འདི་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་། རྟོན་འབྲུང་གི་རིགས་པས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་མ། རྟོན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་། བདེན་གྱུབ་གྱི་གཅིག་ཐ་དང་ཀྱང་འདི་དག་གིས་འགོག་ཚུལ། བརྟེན་ནས་སྤྲོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྲོ་སྤྲུང་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ། ཅུའི་ལས་ཀྱང་། ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚུན་གྲོགས་སུ་འཆར་བའི་ལྟ་བར་བསྟགས་ཚུལ། དེ་ལྟར་མཚན་འཛིན་གྱི་། ལྟ་བར་བཞེན་གྱིས་ཡོད་མེད་དང་སྤྱིར་ཡོད་མེད་བཞི་བྱེད་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དུག་པ་རྟོན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། སེམས་ཅམ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ། དེས་ན་སྤྲོ་གུ་ལ་སོགས་པ་། དབྱ་མ་པའི་འདོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མེན་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་དག་། བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་དང་སྤྱིར་ཡོད་མེད་བཞི་བྱེད་དགོས་པར་གདམས་པ་ལ་དུག་། དངོས། དེ་ལྟར་འོང་བ་ལ་ནི་། དེ་དག་མ་བྱེད་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ། དེ་དག་མ་བྱེད་ན་མཐའ་དེ་གཉིས་གང་གིས་སེལ་ཚུལ། དེས་ན་རང་གི་དོ་མོས་། ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ཅམ་དང་ལྟ་བའི་གོལ་སའི་མཐའ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ། མཐའ་ལ་རྣམ་བའདད་རིགས་པ་ལས་། དེའི་ཤེས་བྱེད། ཚིང་སློབ་ལས་། ཡོད་མེན་མེད་མེན་སོགས་གྱིས་མཐར་སྤྲུང་མེན་འབྲེད་པ་ཚིག་ཅམ་ལ་འཆེལ་བའོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་།

གཉིས་པ་དེ་དང་རིགས་པ་སྤྲ་མས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འབྱུབ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་གཉིས། རྟུངས་

བྱས་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པས་བྱབ་ན་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་འབྲུབ་སྐྱབ་ཅ་ཅེས་ཀྱི་དགོངས་པར་
 བསྟན་པ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་དེའི་རྒྱ་མཚན། འབྲུབ་སྐྱབ་ལུགས་ནི་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཉིད་དང་འགོག་པ་
 སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ། དེ་རྣམས་བདེན་པར་འདོད་
 པས་ཀྱང་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་ཀྱང་དགག་པ། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་དང་ཟ་དད་ཀྱི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱི་རང་ངོས་
 ལྟོང་པ་ཆད་སྟོང་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་བྱབ་ཏུ་འདོད་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཚུལ། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱི་དེ་ལྟར་རང་ངོས་སྟོང་པ་ནི་ཁོ་རང་ལ་ཁོ་རང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཚོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་
 དམ་འཆའ་བ་པོ་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་སྟུང་ནས་ཚོས་འགའ་བདེན་པར་འཛོག་པའང་མི་འཐད་པ། གལ་
 ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཀྱི་རིགས་པས་ཚོས་ཀྱན་བདེན་པ་ཞིགས་པའི་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་སྟོང་པའི་
 གོ་ལུགས་ཉེས་ཏེ་ཚོས་ཀྱན་བདེན་མེད་སྐྱབ་པ་གཉིས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་མི་མཚུངས་པ། ཚུལ་འདིའི་རིགས་པས་འགོས་ཀྱི་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱན་བདེན་པར་མེད་ན་ལྷང་འདས་བདེན་པར་སྟོན་པའི་ལྷང་དང་འགའ་བར་དོགས་པ། གལ་ཏེ་
 འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་ཀྱི་དེའི་ལན་སྲུང་འདས་མའོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྐོའི་ངོར་མི་བསྐྱུ་ཡང་དབྱེད་བཅོལ་གྱི་བདེན་
 པ་མིན་པས་ལྷང་སྲུང་དང་མི་འགའ་ཚུལ། དེ་དག་ནི་ལྷང་གི་དོན་ལ་ཀྱི་དེའི་འཐད་སྐྱབ། གཞན་ཡང་རིགས་པ་ལྷག་ཅུ་
 པ་ལས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་བྱབ་མི་དགོས་པས་ཚོས་དབྱེད་སའ་བསྟོད་པའི་ལྷང་དོན་འགའ་སྟོང་།
 བསྟོད་པའི་ལྷང་དོན་ཡང་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་བྱབ་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་བྱར་བྱས་པས་བདེན་འདོད་བསྐྱོག་མི་ལུས་
 པའོ། །དེས་ན་བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི།

གསུམ་པ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ལ་བཞི།
 བདེན་གཉིས་གང་ལས་འབྲེད་པའི་གཞི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་ཀྱི་རི་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བའི་གངས།
 ཅེས་ལས་འཛིག་ཉེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དེའི་ལྷང་དུ་སྐྱེ་བའི་དོན། སྐྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །གསུམ་
 པ་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བས་པའི་འདོད་པ་འགོད་པ། གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཀྱི་རང་ལུགས་
 ཀྱི་འཐད་སྐྱབ་པོ། །དེས་ན་སྐྱབ་པ་ལས་ཀྱི་བཞི་པ་སྐྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་འདི་ལ་གསུམ། ཀྱན་རྫོབ་

བདེན་པ། དོན་དམ་བདེན་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྐྱ་དོན་བཤད་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱ་དོན། བདེན་པའི་སྐྱ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དངོས། ཚིག་གསལ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ལ་མ། དེར་འབྲུལ་སྤོང་ངོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་མ། གཉིས་པ་བདེན་
པའི་སྐྱ་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས། ཚིག་གསལ་ལས་འདིག་ཉེན་གྱི་མ། དེར་དོགས་སྤོང་ངོ། །འོན་ཀྱང་ཉིད་དང་མ།
གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྷན། །ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་
ཁྲུངས་དང་བཅས་པ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ། དེ་དག་ཚང་མ་སོ་སོས་རྙེད་པར་སྟོན་པ། འདི་ནི་ལྷ་གྲུའི་ངོ་བོ་མ། གཞི་དེ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ངེས་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྙེད་དགོས་ཚུལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་མ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་
སྤོང་ངོ་མ་འབྲུབ་ཀྱང་མཚན་གཞི་བྱམ་སོགས་ངེས་པ་མི་འགལ་བ། བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་པ་མ། བྱམ་སོགས་འདིག་
ཉེན་ཤེས་ངོར་ལྷོས་ཉེ་ཀུན་རྫོབ་དང་འབགས་པར་ལྷོས་ཉེ་དོན་དམ་དུ་འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཚུལ། དེའི་ཕྱིར་དབུ་
མའི་ལྷ་བ་མ། བྱམ་སོགས་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྤེལ་དགོས་པའོ། །དེ་ལྷ་ནའང་དེ་དག་གི་མ།

གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་ལྷན། །ཐལ་རང་གཉིས་དགག་བྱ་འཛོག་ཚུལ་མི་མཐུན་
པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་འབྲེད་པར་མི་མཚུངས་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་མ། བྱང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དེ་
བརྟན་ལ་བྱང་བའི་འདིག་ཉེན་པར་ལྷོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཡང་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ། འདིར་
འཇུག་འགྲེལ་ལས་མ། གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འབྲུལ་པ་དེས་མི་འཛོག་ཀྱང་གཞལ་བྱ་རྩལ་བ་འཛོག་པར་འབྲུལ་པ་དེ་ཉིད་
གོགས་སུ་འགོ་བའི་འཐད་པ། གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཛོག་ན་མ། འདིག་ཉེན་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་འཛོག་
ཚུལ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ། ཐལ་འབྲུར་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་མ། འཕྲལ་རྒྱུན་བྱུ་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་འཛོག་སྤངས་ཀྱི་
བརྗོད་སྤྱོད་པ་དེ་ཐ་སྐད་ཚད་མས་འཛོག་མི་རུས་པའི་དམིགས་བསལ། གང་ཟག་དང་ཚོས་མ། གཉིས་སྤང་བཅས་
ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་སུ་འབྲུར་མི་དགོས་པའོ། །གཞན་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་དང་བདེན་པའི་

རོན་བཤམ་པ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤམ་པ། རོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤམ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རོན་དངོས། ཚེག་གསལ་ལས་ཀྱི། བདེན་ཚུལ། རོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་ཀྱི། བདེན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་མི་འབྲ་བའོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀྱི། གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་བཤམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དགྲ། རོན་
 དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོས་གཟུང་ཚུལ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀྱི། རི་ལྷ་བ་མཁའ་བའི་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་ལྷར་རྟེན་ཚུལ། ཡང་དེས་རི་ལྷར་ཀྱི། རིའི་ཤེས་བྱེད། འཇུག་པ་ལས་རབ་འིབ་
 མཐུ་ཡིས་ཀྱི། རྒྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་གཟེགས་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཀྱི། རྒྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་མིན་པ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱི། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཀྱི། རིགས་པ་དོར་བདེན་པ་དང་
 དབྱེད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་པ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པས་དོན་དམ་དུ་བདེན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་འཐད་
 སྐྱབ། རྫོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྲེང་བོས་ཀྱི། ར་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དགོས་པ།
 དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་ཀྱི། ར་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞོད་པ་
 སོགས་མིན་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་རྣམས་ཀྱི། གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་འགོད་
 པ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱི། ལན་བཤམ་པའོ། །འདི་ལ་བཙོ་ལྷ། རྒྱང་དེའི་དོན་རི་ལྷ་བ་མཁའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་གཟེགས་དོར་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་མ་དམིགས་པར་སྟོན་པས་མི་འགལ་བ། མ་གཟེགས་པའི་ཚུལ་ཀྱི་གཟེགས་ཀྱི།
 རིའི་ལྷངས། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲད་པ་ལས་ཀྱི། ར་སྙད་དེའི་དོན་བཀའ་བ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་འཕྲུལ་ཀྱི། བདེན་གཉིས་ལ་
 འཇུག་པའི་མདོས་རྣམས་མཁའ་མཁའ་ཀྱིས་དོན་དམ་གཟེགས་དོར་གཉིས་སྤང་བུ་བར་བཤམ་ཀྱི་དོན་དམ་མ་ཉོགས་
 པ་གསུངས་པ་མིན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱི། གཟེགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
 ཚུལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཀྱི། མཉམ་གཞག་སྐབས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཉོག་གི་
 རྒྱ་བ་མེད་པར་འཛོག་ཚུལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཀྱི། རོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་མིན་པ་སྐྱ་བ་སོགས་ལོག་སྐྱ་ལོ་ན་

ཡིན་ཚུལ། གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་རང་བཞིན་མ། ‘མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་དོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མི་འདྲི་ག་
བཞུ། གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་དེའི་ཕྱིར་མ། ‘དེ་ཞོན་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ།
ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མ། ”སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྤང་སོགས་མ་གཟིགས་ན་རི་སྟེང་བ་མཐེན་བ་སོགས་ལ་སྤྱང་འདེབས་
སྤྱ་འགྲུང་ཚུལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤང་སོགས་མ། ”རྣམ་མཐེན་གྱིས་རི་སྟེང་བ་མཐེན་བ་ལ་དེ་སྤྱང་ནས་མཐེན་དགོས་
བས་སྤྱང་ཡུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ། དེས་ན་རི་སྟེང་བ་མ། ”རི་སྟེང་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐེན་དང་གང་ཟག་གཞན་ལ་
སྤྱང་ལུགས་མི་འདྲ་ཚུལ། སྤང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མ། ”དེ་སྤྱང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། རིགས་
པ་དུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་མ། ”དོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཉེ་མཐེན་བ་སོ་སོར་འདྲི་ག་བ་མི་འགལ་བ།
དེ་སྤྱང་བདེན་གཉིས་ལས་མ། ”གཞིའི་ལྷ་བ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སོ་སོར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇུག་བ་ན་དེ་
ལ་ཚད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ཤེས་དགོས་པའོ། །འདི་ཡང་གཞིའི་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་མ།

གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ །དོན་དམ་བདེན་པར་དབྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
བྱུང་བ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་མ། གཞུང་དེ་དག་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དོ་བོ་སྤྱ་རབས་པས་བཤད་
ཚུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་མ། གཞུང་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ཡུལ་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་དོན་མིན་པ།
དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མིན་མ། རིགས་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་སོ་སོར་འདྲི་ག་ཚུལ། དེ་ལ་དང་མོ་
ནི་མ། ‘སྤོ་རོར་ལྟོས་ཉེ་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་འདྲ་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དགོས་པ། གཞུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་མ། ‘སྤྱ་
མ་རིགས་བྱུང་བས་འདོད་པའི་དོན་དམ་དེ་དོན་དམ་དངོས་མིན་པ། དེས་ན་སྤྱ་མ་རིགས་བྱུང་བས་མ། ”གཅིག་དུ་བྲལ་
གྱི་སྤྱང་བས་སྤྱ་གྲུ་སོགས་བདེན་མེད་གྱི་སྤྱང་བར་སྤྱ་བ་མི་རིགས་པ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་མ། ‘སྤྱ་རབས་
པས་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་དབྱེ་མ་པའི་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་མིན་པ། སྤྱང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྱིས་པ་མ།
‘དོན་དམ་པར་སྤྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀྱི་རྫོང་མིན་ཡང་ཀྱི་རྫོང་དུ་ཡོད་པར་སྤོན་བ་མི་འགལ་བ། སྤྱེ་སོགས་
བཀག་པ་མ། ”སྤོན་པོ་སྤྱང་བ་ན་དེའི་བདེན་སྤོང་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱང་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་དགག་ལ་དགོངས་
པས་དེའི་བདེན་སྤོང་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགལ་བ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་མ། ”རྟོག་མེད་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་

གཉིས་ལུལ་བཅས་དོན་དམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་དུ་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་སྲར་བཞིན་ཡིན་པའོ། །དབུ་མ་རྒྱལ་
ལས་ཀྱི་གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས། གཞི་གང་ཞིག་རྒྱན་པ་ཀྱི། དེའི་ལེས་བྱེད།
ཡམ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་ཀྱི། བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པའི་འཐད་སྐྱབ་པོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཀྱི།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས། སྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀྱི། སོ་སྐྱེའི་
བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷག་མཐོང་གཚོ་བོར་བཤད་ཚུལ། རོན་ལྷག་མཐོང་དུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། རབ་དབྱེ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ།
མདོར་བསྟན། དེའི་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་ཀྱི། རྒྱས་བཤད། དབྱེ་བསྐྱབ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ།
བཞི་བཤད་པ། བཞི་ཞི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱི། (ལྷག་མཐོང་གི་འཇུག་སྐྱེའི་དབང་གིས་)གསུམ་བཤད་པ། རྣོ་གསུམ་ཞི་ཀྱི།
རྒྱག་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་ལྷག་མཐོང་དམིགས་པས་རྒྱག་བཤད་པ། ཚོལ་བ་རྒྱག་ཞི་ཀྱི།
སོ་སོར་བཤད་པ། དེ་ལ་དོན་ཚོལ་བ་ཞི་ཀྱི། རྒྱག་པོ་དེ་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་གསུམ་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱག་ཏུ་
བཞག་པ་ཞི་ཀྱི། གསུམ་པ་དབྱེ་བསྐྱབ་བཤད་པ་ལས་གཉིས། འཚོལ་བ་བཞི་ལ་སྐོ་གསུམ་དང་རྒྱག་འདུ་ཚུལ། དང་
མོར་བཤད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཀྱི། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །སྲར་བཤད་པའི་བསྐྱེམས་ཉེ་ཀྱི།

གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ལྷགས་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གང་
གི་ལམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་ཚུལ་
དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱུད། རིམ་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་སྟོན་དུ་ཀྱི། གཞུང་དེ་དག་ལས་སྟོན་དུ་རྗེས་པར་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས་བྱིས་བདག་མེད་
ལ་དམིགས་ཉེ་སྐྱོང་བཞིན་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་མིན་པ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཞི་ཀྱི། རིམ་པ་ཐོག་མར་
སྐྱབ་ཆེ་དམིགས་པ་དེར་ཆེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་ལས་རྣམས་པ་དུ་མར་དབྱེད་མི་རུང་བ། དེས་ན་ཞི་གནས་སྲར་ཀྱི། ཞི་
གནས་སྟོན་དུ་བྱབ་ཐེག་གིས་འཛོག་སྐོམ་ཚུལ་ལས་ཀྱང་དབྱེད་སྐོམ་བྱས་ན་ཆེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛོན་སྟོབས་
ཚོན་འགྲུབ་ཆེ་བ། ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བྱབ་ཐེག་ཀྱི། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་གཅིག་ལའང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་

ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་བ། ལྷན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞེ་རགས་རྣམས་ཅན་དང་བདག་མེད་རྣམས་
ཅན་གྱི་ལྷན་མཐོང་སྐོམ་པ་མཐུ་ཆེ་བ། རྗེ་བླ་ཉལ་ལྷན་མཐོང་ལོག་པ། རྗེ་སྤྲོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷན་མཐོང་གཞན་
ཡང་ཡོད་ཚུལ། རྗེ་སྤྲོད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཀྱི་ཕྱེད་ལྷན་མཐོང་ལས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་མི་འདྲ་བར་འདིར་ཞི་
བ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྷན་ཡིན་ཚུལ་ལོ། །ཕྱེད་ལྷན་མཐོང་ལས་ཀྱི་ཕྱེད་ལྷན་མཐོང་ལས་ཀྱི་

གཉིས་པ་ལུགས་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་གི་ལམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོད་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་སྤྲོད་མོང་གི་རྒྱུད་སྤྲོད་མོང་མ་གསུམ་ལ་འཕང་འདྲ་བར་བཤད་པ། འོན་ཏེ་འདྲ་བའི་
ཞི་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམས་ལྷན་མཐོང་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབྱུང་འཛོག་གི་རྣམས་
འཛོག་གིས་ཞི་རྒྱལ་སྤྲོད་མོང་བཞེད་པ། རྣམས་འཛོག་ལྷན་མཐོང་ལོག་པ། ལྷན་མཐོང་གི་སྐྱབས་སུ་འདྲེན་པའི་གོ་བ་བསྐྱེད་
ལུགས་དབྱེད་མའི་གཞུང་ལྷན་དགོས་པ་དང་རྒྱུད་ལྷན་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལྷན་མཐོང་གི་སྤྲོད་
དབྱུང་སྐོམ་མི་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཆ་ལོ། །རང་གི་ལུགས་ནི་ཀྱི་གསུམ་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་མཐོང་སྐོམ་ཚུལ་
དངོས་ལ་གཉིས། ལྷན་མཐོང་དགོས་པ། བདག་མེད་པའི་ལྷན་པ་ཀྱི་སྐོང་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ།
སྐོང་ཚུལ་དངོས། སྐོང་ཚུལ་དེ་དག་རྗེ་མོ་སོགས་པའི་བྱེད་མའི་གསུང་ཡིན་ཚུལ། སྐོང་ཚུལ་གྱི་སྐོང་མཚུགས་
སོགས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ལོ། །དེ་ལྷན་ལྷན་མཐོང་སྐོང་པ་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དབྱུང་། དབྱུང་འཛོག་གི་སྐོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ། ལྷ་
བའི་གོ་བ་ཡོད་ཡང་ལྷན་མཐོང་གཉིས་ཀ་སྤྲོད་མཐོང་དགོས་པ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་དོན་ཀྱི་དབྱུང་པ་མང་བས་
གནས་ཆ་རྒྱུད་ལྷན་མཐོང་དང་འཛོག་སྐོམ་མང་བས་དབྱུང་པར་གཞོན་ན་དབྱུང་པ་ཆེ་དགོས་ཚུལ། དེ་ཡང་
དབྱུང་སྐོམ་མང་བས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷན་མཐོང་ལོག་པ་ལྷན་མཐོང་ལོག་པ་ལྷན་མཐོང་ལོག་པ་ལྷན་མཐོང་ལོག་པ་ལྷན་མཐོང་ལོག་པ་ལྷན་
རིགས་པ། དེ་ལྷན་དབྱུང་ནས་སྐོང་པ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་པ་ལ་དེ་ལྷན་མི་འདྲོད་ཀྱི་དོན་
དམ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྐོམ་གང་བརྒྱུད་མཚན་འཛོན་ནོ་སྤྲོད་པ་ཡང་མི་རིགས་པ། ལྷན་པས་གང་དུ་བརྒྱུད་པ་ལོ། །
ཚོད་པ་སྤྲང་བའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ཚོད་པ། འདིར་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་ལན་ནོ། །འདི་ལ་བཅུ། སོ་སོར་རྒྱུག་པས་མི་རྒྱུག་ཡེ་

ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ། འདི་ལ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་པ། རྟེན་ལྷན་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལ་ཡིད་བྱེད་སྤངས་ཅམ་གྱིས་མི་
 སྐྱེ་ཚུལ། ལྷོ་མ་རིམ་བར་བ་ལས་ཀྱང་པ། རྩེ་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱ་འབྲས་འདྲ་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མ།
 ལྷོ་སྐྱབ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་སུ་བརྟུག་བྱ་རྟོག་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྟོག་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་དེ་དེ་
 དག་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྟོན་གྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འགོག་པ་མིན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་པ།
 རྟེན་བཞེད་དུ་མདོ་ལས་མཚན་མ་ལ་སྐོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མར་དགོངས་ཚུལ། དེ་དག་
 བེ་སྐྱེད་པ་ལས་པ། རྟེན་མིན་ན་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེད་བར་བསྐྱབས་པ་དང་འགྲུབ་
 བཤེན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་མེད་གནས་པ་མ། རྟེན་དག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པ་རྣམས་ཤོལ་གྱི་རྒྱུར་སྐྱབ་
 དང་ལྷོ་བས་བསྐྱབས་པ། དེས་ན་ཚེས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གསུངས་མདོའི་དོན་ཡང་ཡིད་
 བྱེད་སྐོང་ཅམ་མིན་པར་ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟུགས་ནས་བདེན་འདོན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྲལ་བར་འདོན་པར་
 དགོངས་པ། འདིར་སྐོང་རིམ་དང་པོ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་དུ་དཀོན་མཆོག་སྐྱིན་གྱི་མདོ་དངས་ནས་དེའི་དོན་ཡིད་བྱེད་
 སྐོང་ཅམ་མིན་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་སྐོང་ཁོ་ནས་མཚན་མེད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་བར་
 བ་ལས་ཀྱང་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ།
 ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ། ལྷོ་མ་རིམ་ལས་པ།

གཉིས་པ་སྐོང་ཚུལ་དེ་དག་རྩོམ་སོགས་པའི་བྱུང་བོང་མའི་གསུང་ཡིན་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཀའ་
 གནས་པའི་མཚན་རྩོམ་པའི་དགོངས་པར་བཞུགས་ཚུལ། ལྷོ་མ་རིམ་དེ་དག་ནི་མ། རྩོམ་སོགས་དབྱེད་སེམས་གཉིས་ལས་སྐྱབ་
 ཡབ་སྐྱབས་བསྐྱབས་ཤིང་དེའི་མན་དག་བཞུགས་ཚུལ་སྐོང་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐུན་པའོ། འདི་ཡང་རྩོམ་པ།
 བཞེ་བ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱབ་མཚོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ལ་ལྷ། དབྱེད་སྐོང་གྱིས་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེ་དུས་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་
 བཤེན་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མ། ཞེ་གནས་ཀྱི་ཤིན་ལྷངས་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོགས་པ། འདི་ཡང་ཞེ་གནས་གྲུབ་པ་མ། ལྷོ་མ་མཚོང་
 གྲུབ་ཚད་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ལྷངས། དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་པ། དབྱེད་པས་ཤིན་ལྷངས་འདྲེན་དུས་ཉིང་འདོན་
 བརྟུག་སོ་འདྲེན་ཚུལ། ཤིན་ལྷངས་རང་སྟོབས་གྱིས་པ། དེས་ན་ལོག་རྟོག་མི་རུང་ཚུལ་ལོ། རྟེན་ཞེ་གནས་ལེགས་པར་མ།

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་གཉིས། དེོས། འཇུལ་བ་སྤངས་ཏེ་ཁྱེད་ས་ལྷན་གཞུང་བཞིན་
ཤེས་དགོས་(ས་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱས་བཤད་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་དགོས་)བར་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་མ། དང་པོ་ལ་དུག །ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཐོབ་དགོས་པ། དེ་གཉིས་ལྷན་པའི་ཆོད་མ།
ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ། འདི་ཡང་ནམ་ལྷག་མཐོང་མ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལ་དེ་གཉིས་
སྟོབས་མཚུངས་སུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ལུང་། ཉན་ས་ལས་མ། བྱུང་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད། རྗེས་རིམ་ཐ་མ་
ལས་ཀྱང་མ། དབྱེད་པས་ཞི་གནས་བྱངས་པའི་ཆེ་ཞི་ལྷག་དུས་གཅིག་ཏུ་པན་ཚུན་མཚུངས་ལྷན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པའི་
ཤེས་བྱེད། ཤེད་ལྷན་མན་རག་ལས་ཀྱང་མ། དབྱེད་འཛོག་ལྷ་ལྷི་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་པན་
ཚུན་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་གཉམས་སུ་སྤོང་བ་ནི་མ། གཉིས་བ་ལམ་སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ། ལམ་སྤྱིའི་རྗེས་
འབྲོ། དེ་ནི་ལམ་སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་མ། རྗེས་བ་གནད་དུ་སོང་དང་མ་སོང་གི་ཁྱད་པར་དང་རྟོག་པ་ཞིབ་མོས་གནད་དུ་
བསྟུན་ཚུལ། འདི་ཡང་ལམ་འོག་མ་མ། ཉམས་ལེན་སྤྱོད་པ་དེ་བར་མ་སོང་བར་གདམས་པའོ། །དེ་མཚོན་ནས་མ་བཤད་པ་མ།

གཉིས་བ་ཁྱད་པར་དུ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསྟུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷ། དེས་བར་སྟགས་ལ་འཇུག་པར་གདམས་
པ། དེ་ལྟར་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་མ། དེར་འཇུག་དུས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བ་གལ་ཆེ་ཚུལ། དེ་ལ་འཇུག་ན་ནི་མ། འཇུག་
སྟོ་དབང་ནོད་ཅིང་དམ་སྟོམ་སྤྱང་བ་གལ་ཆེ་བ། དེ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལྷེ་མ། སྟོན་ཐོལ་གྱི་ལམ་ལ་བསྟུབ་ཚུལ། དེ་ལྟར་
དམ་ཆོག་དང་མ། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ལྷན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྗེ་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ། (བསྟན་
བཅོས་)བཅམས་པའི་དགོ་བ་(བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་)བསྟོ་བ། འདིར་འབད་བ་ལས་མ། མཛད་པ་སོ་གང་གིས་རྗེ་
ལྟར་སྤྱར་པའི་ཚུལ་ལོ། །ཅེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མ། དང་པོ་ལ་གསུམ། གདམས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ། ཆེ་བ་དེ་ལྷན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་བཅམས་པའི་དགོས་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ། བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་གདམས་རག་གང་
ལས་བརྒྱུད་པའི་ཁྱེད་ས་བསྟན་པའོ། །ཐབ་ཐོའི་ལྷ་བ་མ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་མདོ་སྤྱོད་པ་གྱི་གསུང་རབ་མ་ལུས་
གདམས་པར་འཆར་པའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བས་མདོ་དང་མ། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་ལུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་

གནད་ཀྱི་གསལ་བའི་ཆེ་བ། ལྷན་ལྷན་ལའང་། གྱི་ནང་ལྷན་མོང་བའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་
བས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཉིང་འཛིན་གྱི་གོལ་ས་ཚོད་བའི་ཆེ་བའོ། །ལྷག་པར་ཕྱི་རོལ་༥།

དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་
པོའམ་ལམ་རིམ་རྒྱང་དུར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་གྱི་ས་བཅད་ཅ་གཞུང་རང་གི་དངོས་ཟིན་དེ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་
ལས་ཞིབ་ཏུ་བཀའ་ནས་སྤེལ་བ་ཞིག་དེ་སྟོན་མཛོང་མོས་མ་མཆིས་སྟབས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆོད་བཞེད་ས་
བཅད་ལྟར་ཞིབ་མོར་སྤེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀྱི་ནང་སྐྱབ་ཏེ་མཆོད་བཞེད་ས་བཅད་
དུ་གསལ་ཞིང་ཕྱོགས་མཐུན་བ་རྣམས་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་། གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་དང་། རྒྱས་བཟུས་གྱི་དབྱེ་
བས་འདོད་ལེན་བྱ་འོས་རྣམས་སྐབས་སུ་གང་བབས་གྱིས་འབྲིན་འཇུག་བྱས། ཞི་གནས་དང་བདེན་གཉིས་
སྐོར་སོགས་གྱིས་མཚོན་ས་བཅད་གསར་དུ་སྤེལ་བོས་རིགས་གང་ཡོད་རྣམས་ལེགས་བར་བྱེས་ཏེ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་འགོད་པ་པོ་ཞི། རྗེ་བཅུན་ལྷ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་འབྲས་སྐོ་མང་
འབྲུལ་སྤྱད་དོན་རྗེ་འཆང་སྐོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྲ་ནས་དང་། དུས་
གསུམ་སྐབས་གནས་ཀྱི་དོ་བོ་བཀའ་བྲིན་འཁོར་མཐའ་མ་མཆིས་པ་ཁྲབ་བདག་དོན་རྗེ་འཆང་བ་པོང་
ཁ་བ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྲ་ནས་རྣམ་གཉིས་གྱི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་འདི་ཉིད་གྱི་བཤད་ཁྲིད་ཟབ་
རྒྱས་སྤེལ་སུ་བཀའ་བྲིན་ལོད་ཀྱང་། ལྷོ་མས་ལས་དང་ལེ་ལོའི་མལ་དུ་ལུས་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱིས་པོངས་པའི་
ལྷ་གཞུགས་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ལྷན་ཁྲི་བྱང་སྤྱི་མིང་བ་སྐོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོར་འགོད་པས་
བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་མེད་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ། ལྷོ་ལོ་ཆེན་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་དུག་ལོར་འཕགས་
ལུལ་ཉི་མ་ཅལ་བར་དེ་ཤེད་མངའ་ཁུངས་རྗེ་རམ་ས་ལར་སྤྲུག་གིས་སུ་བགྱིས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་ཆད་ལོར་
གསུམ་གྱི་འོ་མ་མཆིས་ན་གཞུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་གྱིས་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །འདིར་འབད་
དགོ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཆོང་ལ་མ་ལོར་ལམ་མཚོག་འདི་ཉིད་དང་། །མི་

འབྲུལ་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཀུན་བཟུང་ནས། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་འདྲེན་པའི་མཐུ་ཐོབ་ཤོག། །དགོ་ལེགས་འཕེལ།།

དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པའི་ས་གཞུང་སྤྱར་བ་འདི་ནི། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བཀའ་འབྲེལ། ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་གོང་དུ་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པའི་ས་བཅད་རྒྱུད་པ་ལོགས་སུ་སྤྲིག་སྐབས། ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ས་བཅད་རྒྱུད་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡུལ་ས་རྗེ་ཞི་བུང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གསུང་འབྲུམ་གྲས་སུ་འདྲེན་བཞག་མི་འདུག་པར་བརྟེན། ལྷ་སྤྲིག་པ་རྣམས་ནས་གསར་བསྐྱབས་ལུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་བཅས་གཅིག་ལྟ་བུ་བཀོད་པ་ལས་ས་གཞུང་སྤྱར་བ་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་གཤིས། ས་གཞུང་སྤྱར་བུའི་འབད་བཞེན་ལུས་པ་དང་། ས་བཅད་སྤྲིག་རྒྱལ་ཞེ། ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་ས་བཅད་ལོགས་ཡོངས་གྲགས་ས་བཅད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟར། ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་དང་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྲིག་པ་ཡིད། དེ་ཡང་ཡིག་ཆེན་ཁོ་ན་བསྐྱབས་ན་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་ཁ་གཙང་དང་། ཡིག་འབྲིང་དང་འབྲེལ་ནས་བསྐྱབས་ན་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པར་འཇུག་ལ། འོན་ཀྱང་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ས་བཅད་ཀྱི་གངས་ཅན་ལས་དངོས་མིང་དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་ཡང་མཆིས་པས། དེ་དག་ལམ་རིམ་མཚན་བཞི་སྤྲིག་ནས་ལྷངས་འོས་རྣམས་དེ་ལས་ལྷངས་པའམ་དེ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་()གྲགས་ལྟས་ནང་བཞག་ནས་ཁ་སྐོང་ལུས། དེར་ཡང་མི་གསལ་བ་རྣམས་གཞུང་དུས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་དབྱེད་ནས་གསར་དུ་དབྱེད་གཞིར་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས་ལགས་ན་འཐད་མིན་དབྱེད་པར་ལུ་ཞིང་། ས་གཞུང་སྤྱར་བུ་ལྟོས་ཡང་། སྤར་ས་བཅད་ཕྱེ་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ས་བཅད་འབྲེལ་བ་དང་མཉམ་དུ་དེའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་བཅད་དེའི་འཆད་བུའི་གཞུང་ཆོག་ཁ་ལས་ལྷངས་ཐོག་བཀོད་ཅིང་ལྷག་མ་མཉམ་ལྟས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། ཡང་རང་ལས་སྤར་ས་བཅད་ཕྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ས་བཅད་ཕྱེ་བ་ལས་གཞུང་ཆོག་བཀོད་མེད། ཡང་ས་བཅད་འབྲེལ་སྐབས་དང་བཤད་པ་དངོས་གཉིས་ལ་ས་བཅད་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཕྱི་མ་()གྲགས་ལྟས་ནང་བཞག་ཡོད་པ་བཅས་ལུ་ལགས་ན། འདིར་ལྷག་ཆད་ལོར་བའི་སྤྲོན་ཅི་མཆིས་པ་རྣམས་སྤར་མ་ལྟ་དང་བཞག་དབང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཐོང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལྷ་སྤྲིག་པ་བྱུན་མོང་ནས་གྲགས་བཅས།

༡༡། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་བྱང་ཚུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྗེ་བཙུན་དམ་བ་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་བ་རྣམས་གྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་བས་
སྤྲུལ་འཚལ་ལོ། །མི་མཐེད་ཞིང་གི་དབང་སྤྲུལ་བཅོམ་ལྷན་འདས། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་
མགོན་ཚོས་གྱི་རྗེ། །བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལུང་
བསྟན་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་ལ། །གྲུས་བས་བཙུན་ནས་ཟབ་མོ་ལྷ་བ་དང་། །རྒྱ་ཆེན་སྤོད་པའི་
ལམ་གྱི་རིམ་བ་ལ། །བདེ་སྐྱབ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ཕྱིར་སྐྱར་ཡང་ནི། །མདོར་བསྐྱུས་ཚུལ་གྱིས་འདྲིར་
ནི་བཤད་པར་བྱ།།

འདྲིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏུ་དང་
ཐོགས་མེད་གཉིས་གྱི་ལམ་སྐོལ། །རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སར་འགོ་བའི་སྤྱེ་པོ་མཚོག་གི་
ཚོས་ལྷགས། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་རིམ་བ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྐྱུས་
པ། །བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་སྐོ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་བ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འབྲིད་པའི་ཚུལ་
ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སོ། །དེ་ལ་དབལ་བི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་མཁས་བ་རྣམས་ནི། །ཚོས་
ཚོམ་བ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། །ཚོས་གྱི་ཆེ་བ་དང་། །དེ་རི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྤོན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བར་བཞེད་བ་ལྟར། །བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་བྲིད་ལ་བཞི། །ཚོས་ཁུངས་བཙུན་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཐེད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་བ་དང་། །གངས་ས་ངག་ལ་གྲུས་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་

ཚོས་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་བཤམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
 གདམས་པ་དངོས་གྱིས་སློབ་མ་རྗེ་ལྟར་བྱི་བའི་རིས་པའོ། །དང་པོ་མཛད་པ་པོ་ནི། གདམས་
 དག་འདི་སྦྱར་རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གདམས་དག་ཡིན་ལ།
 རྒྱད་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་པས། དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་
 མཛད་པ་པོའོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་དེའི་ལོ་ལྷན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་མཚན་གཞན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་
 ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་སྦྱེ་བ་བཞེས་
 པའི་ཚུལ། ཉེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ། བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱ་བའི་བསྟོན་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཉོར་ཡུལ་མཚོག་ན། །དེ་ན་གོང་ཁྱེར་
 ཚེན་པོ་ཡོད། །ཁི་ག་མ་ནི་བྱ་ར་ཡིན། །དེ་ཡི་དབུས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། །པོ་བྱང་ལེན་དུ་ཡངས་པ་
 ཡོད། །གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ། །ལོངས་སྟོན་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་ནི། །རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁྱེན་
 རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དཔལ། །བཅུན་མོ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། །ཡལ་ཡུམ་
 གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་མངའ། །བརྒྱའི་སྟོང་དང་རྒྱ་བའི་སྟོང་། །དཔལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་ལོ། །རྒྱལ་
 བུ་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་ལ། །བཅུན་མོ་ལྷ་ཡོད་སྲས་ནི་དགྲ། །སྲས་གྱི་སྦྱོར་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ། །ད་
 ལྟའི་དུས་ན་མཁས་པ་ཆེ། །རྟོན་གྱི་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །རྒྱུད་བ་དཔལ་གྱི་སྟོང་པོ་ནི། །
 དགེ་སྟོང་གི་རྒྱ་ཅན་ཡིན། །འབྲིང་པོ་རྒྱ་བའི་སྟོང་པོ་ནི། །ད་ལྟ་སྤྲོ་མ་རྗེ་བཅུན་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལྟར་རོ།།

ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་
 ཚུལ། ཚུལ་བཞེན་བསྐྱབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་ཉེར་
 གཅིག་ཚུན་ལ་སྦྱི་བ་དང་ནང་པའི་རིག་པའི་གནས་སྤུན་མོང་བ་སྦྱ་དང་གཉན་ཚིགས་རིག་པ།
 བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བཞེ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་སྤུལ་དུ་སྦྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱད་པར་དུ་

ལོ་བཙུག་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆེ་རིགས་ཐེགས་ཚང་གཅིག་གསལ་བས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གོ་བ་མཁམ་
 བར་གྲགས་པ་གཅིག་དང་བཅུད་བས། དེ་ཕམ་བར་མཛད་པས། སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
 སོ། །ཞེས་གོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་གསུང་རོ། །དེ་ནས་རི་ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྣམ་འབྲོར་གྱི་
 དབང་རྒྱལ་དཔལ་གྱི་རྗེ་ཞེས་གཟིགས་ཤིང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མའི་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
 མ་རྩ་ཏུ་ལ་གྲུག་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསལ་བར་ལྷན་ཤིང་། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྗེ་
 རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ། དགུང་ལོ་ཉིད་དགུ་ཚུན་ལ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མ་དུ་མའི་སྟོན་
 ལྷན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྐྱེས་པས། གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁམ་བར་གྱུར་ཏེ།
 གསང་སྟགས་ལ་ང་ཉིད་མཁམ་པོ་སྟོན་ཏུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། རྒྱ་གི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟགས་
 ཀྱི་སྟེགས་བམ་སྐྱེས་མཐོང་མ་སྟོང་བ་མང་པོ་མནལ་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་སྟགས་རྒྱལ་བཅལ་གོ། །
 དེ་ནས་རྒྱ་མ་དང་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་དང་མི་ལམ་ཅི་རིགས་པར། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་བསྟན་
 པ་དང་འགོ་བ་མང་པོ་ལ་མན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བལ་ཆེན་སྡེ་པའི་
 གནས་བཏུན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཤི་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ། སྟོང་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ལ་ལྷགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ཅིག་ལ་མཁམ་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 སྟེ། མཚན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་སྟུལ་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གི་
 བར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྟོན་གོང་ལོག་རྣམས་ལ་སྐྱེས་ཤིང་། ལྷན་པར་
 དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་མ་རྩ་རྟེན་ཏེ་སྟོན་སྐྱེས་པོ་ཉུང་ལུ་རིང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 གསལ་ནས་། །རྩ་བའི་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁམ་པས། སྡེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་
 ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཆ་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་མཐོན་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱིར་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་
 འདུ་བས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་ལོ། །དེ་ལ་རྩལ་ཁྲིམས་

གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏུན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཉེན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བསྐྱབས་པས་ན། རོག་མར་
 ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏུན་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་
 གསུམ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མཚོས་
 བས། ར་ཅིད་ལ་ཆགས་པའི་གཡག་གིས། ར་མ་ཉག་མ་རེ་རེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ན་རྡོལ་པས་སྲོག་
 དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ཡང་། སྲོག་དང་བསྡོམ་ཉེ་ར་མ་མི་གཅོད་པར་བསྐྱང་བ་ལྟར། ཁས་བླངས་
 པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྡོམ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ཡང་སྲོག་དང་བསྡོམ་ཉེ་
 བསྐྱངས་པས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གྲུར་ཉོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ། །བྱང་སེམས་
 གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་
 གདམས་པ་མང་པོ་དང་། བྱང་པར་དུ་གསེར་གྲིང་པ་བསྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་འཇམ་
 དབྱངས་ནས། རོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟ་ལས་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་མཚོག་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པས།
 བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལྷགས་ལ་འབྲུངས་ཤིང་། སྡོན་པའི་སེམས་
 དེས་བྱངས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ལ་སྦྱོབ་པར་
 ཁས་བླངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་སྦྱོད་པ་བཟང་པོས། རྒྱལ་སྐྱམས་རྣམས་གྱི་
 བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་མཛད་དོ། །རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རང་
 གི་ལུས་ལྟར་གཞིགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོ་རྗེའི་ཐུགས་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་ལྡན་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོར་གྲུར་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་བཅས་མཚམས་ལས་
 མི་འདའ་བར་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་མཛད་དོ། །སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅམ་མིན་པར། རི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
 ཉོ། བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་བསྐྱང་ཞིང་། བརྒྱལ་ཅུང་ཟད་འདས་ནའང་སྦྱར་བ་

སྤྱི་བོ་རང་རང་གི་སྤྱི་བོ་ཚོས་ཀྱི་ཚོ་གས་དག་པར་མཛད་དོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་
ལྷན་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷན་མོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བརྟེན་གྱིང་། ལྷན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་པ་བརྟེན་ལྷན་གས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོ་དྲུག་གས་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་མོང་བ་
ནི། ཞི་ལྷན་གྱི་རུང་བའི་ལྷན་མཚོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེན་གྱིང་། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།
རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པའོ།།

བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེའི་གདན་གྱི་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བླ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་གསུམ་
དུ་ཚོས་ཀྱིས་པམ་པར་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང་། རང་གི་སྤྱོད་པ་གོང་ལོག་
གི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རིམ་པར་བ་རྣམས་
བསལ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་
གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏོ། །བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། ལྷ་སྐྱེས་ལ་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་བཙོན་
སེང་དང་ནག་ཚོ་ཚུལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱལ་བ་གཉིས། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་བཟུངས་ཏེ། འབད་པ་
ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱོད་འབྲེན་བཏང་བས། བྱང་ཚུབ་ལོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྤྱོད་འབྲེན་ཏེ་མངའ་
རིས་སྤོད་དུ་ཕེབས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དག་ཉེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་རིལ་བའི་
གཞུང་། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྤོན་མ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤོན་པ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ།
དེ་ཡང་མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ། སྤྱོད་པ་དྲུག་དག་དུས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་སྤྱོད་པར་དུ་སྤྱོད་
བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་བསྟན་ནས། བསྟན་
པའི་སྤོན་པ་རྣམས་གསར་དུ་བརྟེན་སྤྱོད་པའོ།།

ལོག་པར་རྟོག་པའི་བྲི་མས་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཉེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྲི་མ་
དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཚོམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱད་སྤྱུང་
ཚོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་
དག་གི་དོན་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པའི་གནད་ཀྱི་གདམས་པ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་
སྤྱི་ལེ་ཞལ་གཟེགས་ནས་གསུང་གི་གནད་བཅོམ་པའོ། །འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞུང་ཚོམ་པར་
ལུས་ན། གསུམ་ག་ཚང་ན་ཆེས་སྤྱད་སྤྱུང་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་
གསུམ་ག་མངའོ། །དེ་ལ་ཡི་དམ་གྱིས་རྗེས་སྤྱང་བ་ནི། བསྟོན་པ་ལས། དཔལ་ལྡན་དཔྱེས་
པའི་རྩོ་རྩེ་དང་། །དམ་ཚིག་བཞོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དཔལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྱུག་དང་། །རྩོ་
མོ་རྩེ་བཅུན་སྟོལ་མ་སོགས། །ཞལ་གཟེགས་གནད་བཅོམ་པས་ན། མི་ལམ་ན་འམ་མངོན་སྤྱུང་
དུ། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །དམ་ཚོས་རྟག་ཏུ་གསན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། དེ་ལ་
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་བརྒྱད་པ་དང་། སྟོན་
པའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། ལྷ་མ་ལ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ནས་བརྒྱད་པ་སྟེ་
བརྒྱད་པ་གསུམ་མོ། །གསང་སྤྲུགས་ལ་ཡང་བརྒྱད་པ་ལྷུགས་ལྡེ་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་
བརྒྱད་པ་དང་། ལྷིན་རྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་། གདམས་པ་སྤྱོ་ཚོགས་པའི་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་
པ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། དངོས་སྤྱུ་གསན་པའི་ལྷ་མ་ནི། བསྟོན་པ་ལས། །རྟག་ཏུ་བསྟེན་
པའི་ལྷ་མ་ནི། །འཕྱེ་བ་དང་གསེར་སྦྱིང་བ། །རྩྭ་པོ་རྩེ་རྩྭ་ན་གྱི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་
དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་སྤྱུ་སྤྱུབ་ནས། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡི། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་

བའི། །གདམས་པ་སྲོད་ལ་མངའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་
ལྷ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་
པ་ནི་བཤད་ཟེན་ཉོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་ཀྱས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་བལ་པོ་བོད་རྒྱལ་མ་
སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་ན་རྩོ་བོ་དང་མཁའ་ལྷོ་བ་མཉམ་
པའི་བརྗེ་ཉ་ཆེན་པོ་བེ་ཉོ་བ། རྣམ་ཨ་ཀ་ར་མ་ཉི། དབུ་མ་སང་གོ། །སའི་སྡིང་པོ་སྟེ་བཞི། ཁ་ཅིག་
བཤེས་གཉེན་གསར་བ་དང་ལྗང་བྱེད་དོ། །མངའ་རིས་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྒྱ་ཚོ་
ལོ་རྒྱུ་བ། ལྷ་སྐྱ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། གཙང་ནས་འགར་དགོ་བ་དང་འགོས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཅས། ལྷོ་
བྲག་ནས་ཆག་པ་མི་མཚོག་དང་དགོ་བ་སློང་། ཁམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ། དགོན་པ་བ།
ཤེས་རབ་རྩོ་རྗེ། ལྷག་དར་སྟོན་བ། དབུ་མ་ནས་ཁྲ་རྩོག་འབྲོམ་གསུམ་བྱང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ནང་
ནས་ཀྱང་སྐྱ་མ་ཉིད་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་ཆེན་པོ་ནི་སློབ་མས་ལྷང་
བརྟན་པའི་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོ། །འདི་དག་ནི་མངོད་པ་པོའི་ཆེ་བ་མདོར་
བསྟུས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་རྣམ་ཐར་གི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་རྣམས་སྲུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོས་ནི་གདམས་ངག་འདིའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གི་སློན་མའོ། །རྩོ་བོས་
མངོད་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི་ལམ་སློན་ཡིན་ཉེ། མདོ་
སྲགས་གཉིས་ཀའི་གཞན་བསྟུས་ནས་སྟོན་པས། བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་། སེམས་
འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས། ལག་རྩ་རྒྱང་བདེ་བ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་གི་
ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱ་མ་གཉིས་གི་གདམས་པས་བརྒྱན་པས། ལྷགས་གཞན་ལས་ཁྲད་པར་
དུ་འཕགས་སོ། །གཞུང་དེའི་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་
འགལ་མེད་དུ་རྩོགས་པའི་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད། འདིར་གང་

ཐལ་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཚམས་གྱི་བཞེད་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་བ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྗེས་སུ་འཇིག་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཐལ་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཐལ་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི་ཐལ་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ནས་འབྱུང་བ་ཚམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་བྱ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་བསམ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་མ་གཏོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སློན་སྤྱོད་ལ་འཇོག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱོད་ལ་འཇོག་པ་མིན་གྱི། སློན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་སློན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱེད་པས་ན། ཐལ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་འོ། །དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐལ་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སློན་སྡེ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་སྡེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཐལ་བ་པའི་གསུང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐལ་ཆེན་པས་མི་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གལ་ཏེ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཐལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྗེ་རྗེ་ཐལ་བར་འཇུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལྟོ་ན། སར་སྤྱིན་གྱི་ཐལ་བ་ལྟར་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་སྤྲུགས་དང་མི་འདྲ་ཡང་། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱིན་ཏུ་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་འདྲ་བས་དེ་ཅུམ་ཞིག་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། འཚོ་བའི་སློབ་གྲི་སྤྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་

དང་། ས་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྲོད་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
ཡང་སྐྱགས་གི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གླ་མེད་གི་དགྲིལ་ཚོག་ཁུངས་སྐབ་དུ་
མར་ཡང་། རྩལ་མོང་བ་དང་། རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་གཉིས་བཟུང་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་སྐ་མ་ནི་བྱང་སེམས་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་རེན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་
ཡུང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གིས་འབྲེལ་ཤེས་པ་དེའི་སྒྲ་མ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚོག་
འདི་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ནི། གང་ཡང་གཞུང་
ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཚོས་སྲུ་བྱས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་གི་
གནད་སྲིད་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་མན་དག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས། དམ་པའི་ཚོས་རང་ལ་བཤད་
པ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚོས་ལོགས་ལོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། རི་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱད་
དང་དགོངས་འགྲེལ་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་
ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཅམ་གཅོད་པའོ། །ཞེས་བརྟན་པའི་གནས་སྲུ་འཛིན་པའི་
ཚོས་སྲོང་བའི་ལས་གི་སྐྱིབ་པ་གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་
བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་མཚོག་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཡིན་མོད། འོན་ཏུ་རང་ཉིད་སློ་ཞན་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གིས། གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་གཞུང་དེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་མི་
ལུས་པས། དམ་པའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་མན་དག་
འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་གི། གཞུང་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒྱ་གཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྲིད་པོ་མེད་ལ། མན་
དག་རྣམས་ནི་ནང་གི་དོན་སྟོན་པས་མཚོག་གོ་སྟུང་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་རེན་ཆེན་གི་ཞལ་ནས། གདམས་དག་ལ་ནང་བྱུང་ཚུད་
པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལག་མཐེལ་ཅམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་མི་ཟེར་གི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་

གདམས་པ་དག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་ཞེས་པ་དང་། རྗེ་བོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་སྟོམ་པ་རིན་ཆེན་གླེ་མས་ཀྱང་།
 ཨ་ཉི་ཤེས་གདམས་པ་ལ་སྟུན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ལུས་པ་ལོད་གསུམ་རྩལ་དུ་བརྒྱགས་པས། ད་
 གཞུང་ཐམས་ཅད་གདམས་པ་ལ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །སྟོན་པ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཚོས་མང་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཚོས་བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་ཅད་གཅོད་དགོས་
 པ་བྱུང་ན་ནོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། དུན་རིང་པོར་ཚོས་མང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཚོས་བྱེད་ལུགས་
 ཡེ་མི་ཤེས་པར་ཚོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ན། ཅད་གཞན་ནས་གཅོད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་མ་གོ་བས་ལོངས་ཏེ། འདི་ལྟར། བསྟན་པ་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཚོས་རྣམ་
 གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 གཉིས་ལས་མེད་ལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཚོས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་ལུགས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་མེབས་པ་ན། རི་ལྟར་གཏན་ལ་མེབ་
 པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་རྒྱལ་པ་ན། སྟོན་
 ལ་རྟ་ལ་དགུས་ས་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་ཟེན་ནས་དེར་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །དགུས་ས་གཞན་
 དུ་བསྟན་ནས་རྒྱལ་ས་གཞན་དུ་བྱེད་ན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་
 ཞིག་གཏན་ལ་མེབ་ནས་སྐྱབ་པ་ན་གཞན་ཞིག་བསྐྱབ་ཏུ་ག་ལ་རུང་། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོམ་རིམ་ཐ་
 མ་ལས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དགུས་ཀྱི་
 ས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གདམས་པ་འདིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས། ཞི་གནས་དང་ལྟག་
 མཛོད་གི་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་
 བསྐྱས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་སྟོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འཛོག་སྟོམ་བྱེད། དབྱུང་

སྒོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བྲིལ་
ནས་འཁྲིད་པས་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ནས་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་
མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་རྣམས་གདམས་ངག་དངོས་མིན་པའི་ཚོས་རྒྱབ་ཅམ་ཏུ་
འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གདམས་པའི་མཚོག་ཡིན་ཡང་། ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་
པའི་གང་ཟག་ལས་དང་སོ་བས་ནི། དམ་པའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་ཡང་
དགོངས་པ་མི་རྟེན་ལ། རྟེན་ཏུ་རྒྱག་ཡང་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་ཚེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས་
སོ། །སྤྲོ་མའི་མན་ངག་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་ཉེས་སྐྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བ་ནི། བརྒྱ་དཀར་སོ་དང་བདེན་
པ་སོའི་ལེའུ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་འཚང་རྒྱ་
བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མ་གོ་བར་འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་། འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་
ཤོགས་སུ་བཟུང་ནས་བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་དུ་སྤྲེ། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་འདི་ལ་སློབ་དགོས་ལ། འདི་ལ་སློབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོར་བྱར་བཟུང་ན་ཚོས་སློབ་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཚོས་སློབ་གི་ལས་སྤྲིབ་ནི་ཤེས་དཀའ་བའི་སྤྲ་བར་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཚོས་སྤངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་
སོ་ལས། གང་གིས་རྩ་སྤྲུའི་གྲིང་འདིར་ནི། །མཚོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་
མདོ་སྤེ་སློབ་བྱེད་པའི། །སྤིག་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །གང་གིས་གང་གྲུའི་བྱེ་སྤེད་ཀྱི། །
དག་བཅོམ་བསད་པར་གྱུར་པ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྤེ་སློབ་བྱེད་པའི། །སྤིག་པ་འདི་ནི་ཆེས་
ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཚོས་སློབ་འབྱུང་བ་ལ་སློ་མང་དུ་སྤང་ནའང་སྤར་བསྟན་

པའི་སྡོམ་འདི་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤང་བས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤང་བསྟན་པ་སྤང་གི་ངེས་
པ་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྡོམ་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་སྡོད་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ངེས་པ་དེ་ནི་
བདེན་པ་པོའི་ལེན་དང་དམ་པའི་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་མང་དུ་བསྟམས་པ་ལས་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང་།
ཚོས་སྤོང་གི་སྡོམ་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟུས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་སྟུང་མོང་དུ་བྱ་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། ཚོས་དང་ཚོས་སྦྱོར་བ་ལ་རིམ་
གོ་བསྐྱེད་པ། ཉན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། ཐོས་པས་ཚོས་རྣམས་
ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་སྡོམ་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང། །ཐོས་
པས་སྲུ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། །ཅེས་པ་བཞིས། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱང་དོར་གྱི་
གནས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་ཉེས་སྡོད་ལས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་ནས་དོན་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་ནས། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རི་ལྟར་འདོད་པར་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྟོན་བས། འཁོར་བར་
འཚིང་བའི་རྩ་བ་བཙན་ནས་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །སྦྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། གང་
ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་ཀྱང་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་
སྦྱེ་ཞིང་གཉི་ལྷན་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤེས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཉི་ལྷན་
ལྷན་སེལ་སྡོམ་མེ་ཡིན། །རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྲེང་ཞོར་གྱི་མཚོག། །ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པའི་དགྲ་
འཛོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པས་གོགས་གྱི་མཚོག། །སོངས་པར་གྱུར་
ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛེལ་བོ་ཡིན། །གཞོན་པ་མེད་པ་སྲུ་ངན་ནད་གྱི་སྟོན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་
འཛོམས་དཔུང་གི་མཚོག། །གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཉེར་གྱི་མཚོག་ཀྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་
དང་སྤང་ན་སྦྱེས་གྱི་མཚོག། །ཚོགས་གྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགྲུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཐོས་

པའི་རྗེས་འདྲུག་སྐྱབ་པ་སྣོང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྗེང་ལས་ཚོགས་ཚུང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་སྣོང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། སའི་སྣོང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གྲུས་པས་ཚོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་འཕྲ་ཞིང་སྐྱར་བར་མི་བྱ་ལོ། །ཚོས་སྐྱ་བ་ལ་མཚོན་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱུ་འབྲུ་བར་དེ་ལ་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་དང་འབྲུ་བར་བལྟས་ལ་སངས་པའི་མི་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་སྣོང་དང་རྣེད་པས་མཚོན་དེ་མ་གྲུས་པ་སྤང་ཞིང་། བྱང་ས་ལས། ཞེས་པ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱ་བ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྣོན་ལ་འདྲུག་འདྲུག་པའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། །ཚིག་གི་བདུན་ཅི་འཕྱུང་བ་བཞིན། །གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཅེ་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་འི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྣོན་པའི་ཚིག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་དེ་ཚོས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྣོད་ཀྱི་སྣོན་གསུམ་སྤང་བ། འདྲ་ཤེས་འཕྲུག་བསྣོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣོད་ཁ་སྐྱབ་པ་དང་། ཁ་ལྱེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཞབས་བརྗོལ་ན། དེར་སྣོན་ཚུར་པའི་ཀྱང་ནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སོང་ཡང་མི་གཙང་བས་སྐྱགས་པས་འཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། མི་གཙང་བས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་ནད་དུ་མི་གནས་པར་ཐགས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་འཆད་པའི་གྲུ་བསྐྱེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ན་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་། གཏད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བའམ། གུན་སྣོད་སྣོན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྣོན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཚིག་དང་དོན་བཟན་པར་མ་བྱས་པར་བཟེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན། ཚོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་

འགྲུང་བས། དེ་དག་དང་སྐལ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་
ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱངས་ཤིག །ཅེས་ཚིག་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། ཀུན་ཤེས་
པར་འདོད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་པ་དང་། རྣ་སྐབས་པ་དང་། ཡིད་བརྟུང་པ་དང་། སེམས་ཐམས་
ཅད་གྱིས་བསམས་ནས་ཉན་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་དུག །རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གཞག་པ། ཚོས་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱེན་པ་ལྟ་
བུའི་འདུ་ཤེས་གཞག་པ། རྗེས་སུ་བསྐྱེན་པ་ལ་སྐྱེན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། བན་ཏན་ཉམས་སུ་
ལྷང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་
གཞག་པ། ཚོས་གྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོད་འཇུག་
ལས། ཐ་མལ་ནད་གྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། །སྐྱེན་པའི་རག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་གྱིས་ཉྱག་བཏབ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་རིང་བ་
གསོ་དཀའ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་ཉྱག་ཏུ་ན་བ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། དོན་ལ་མི་ན་ན་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་
པ་ལྟེན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དུག་གསུམ་གྱི་གཅོང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་ནད་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་ལ། འོ་སྐྱོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་
ནད་ཆབས་པོ་ཆེས་བཏབ་པ་ན་སྐྱེན་པ་མཁས་པ་འཚོལ། དེ་དང་སྐད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ།
ཅི་ཐེར་ཉན། བྱུས་པས་བསྐྱེན་བཀུར་བ་ལྟར། ཚོས་སྐྱོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
འཚོལ་བ་དང་། རྟེན་ནས་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱུ་དུ་འདྲིན་ཏེ་ཅི་གསུང་བསྐྱབ་ཅིང་བྱུས་པས་
བསྐྱེན་བཀུར་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ནད་པས་སྐྱེན་པས་སྐྱུར་བའི་སྐྱེན་ལ་གཅེས་སྐྱུས་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་ཚོས་སྐྱེན་པས་གསུངས་པའི་གདམས་རག་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱེན་པ་ལ་གལ་པོ་
ཆེར་མཐོང་ནས། འབད་པ་དུ་མས་གཅེས་སྐྱུས་སུ་འདྲིན་ཅིང་བཟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ནས་

ཚུད་འཇོམ་བར་མི་བྱེད་པའོ།།

བཞི་པ་ནི། བད་པས་སྐྱབ་པས་སྐྱར་བའི་སྐྱབ་མ་འཕྱངས་ན། བད་ཞི་མི་བྱས་པར་མཐོང་
ནས་འཕྱང་བ་ལྟར། ཚོས་སྐྱབ་པས་བསྐྱབ་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སྲུ་མ་སྐྱངས་ན། ཆགས་སོགས་
གཞོན་མི་བྱས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བྱེད་གྱི། ཉམས་ལེན་མེད་པར་
རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཚིག་ལྟར་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཛེ་ཅན་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་
ཆད་པ་ལ་སྐྱབ་ཐུན་རེ་རེ་གཉེས་གཉེས་བསྐྱབ་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྐྱོལ་སོགས་
མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ། གདམས་ངག་གི་དོན་
ལན་རེ་རེ་གཉེས་གཉེས་ཅམ་ཉམས་སྲུ་སྐྱངས་པས་མི་ཚོགས་པས། ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པ་ལ་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔྱད་ཅིང་། ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཉེ།
བཤགས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་ཚོངས་ལ། །ཡུལ་རིང་དུས་སྲུ་ནད་གཞི་
སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །མཛེ་ཅན་རྒྱུ་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྐྱབ་བསྐྱབ་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་
མཚིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ།།

དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་འཕྱུང་ལ། དེ་ཚིག་ཅམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་དུ། གདམས་པའི་དོན་མི་
བསྐྱབ་པར། ཉན་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྐྱབ་པ་བཅའ་ནས་སྐྱབ་མི་འཕྱང་བར། སྐྱབ་སྐྱོར་བ་
ཁོ་ན་སྐྱར་སྐྱངས་ན། བད་པ་ནད་ལས་མི་ཐར་པ་དང་འབྲ་བར་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་
ཤིང་། ཡང་དེར། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚོས་བཤད་ཀྱང་། །སྤོང་གིས་སོས་ནས་ཡང་དག་མ་
སྤྱད་ན། །བད་པ་སྐྱབ་གྱི་རྒྱལ་པ་སོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་བྱས་བཞིན། །ཞེས་
དང་། སྤོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་གྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚིག་ཅམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་
འགྲུབ། །སྐྱབ་དཔྱད་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །བད་པ་དག་ལ་ཐན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །དེས་ན་ནམ་ཉན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུལ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ནམ་
 ཉན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པའི་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང་། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་
 དགོས་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་
 དུ་ཆེད། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཆི་བའི་ཆེ་སྐྱབ་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རྗེས་གར་
 མཁའ་གཞན་གྱི་ལང་མོ་བྱེད་པ་དང་། ལུ་རམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱར་ཤིང་ཅམ་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ།
 ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། བདག་ནི་སྐྱབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཆེ་བྱིས་པ་
 ལྷ་དཔེ་བྱེད། །གཏིང་རྩེད་མ་གྱུར་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་འགྱུར། །སྐྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་
 ལོ། །ཞེས་དང་། གར་ལ་ལྷ་བའི་སྲོད་ན་འདུག་པ་ཞིག །དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
 བཞིན། །བདག་ཉིད་ནམ་ཉན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་ལོ། །
 ཞེས་དང་། ལུ་རམ་ཤིང་ལྷན་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ལྷན་
 པ་ཐོས་པས་མིས་ནི་བྱ་རམ་དོ། །ཞེས་པོ་རྩེད་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རི་ལྷར་ལྷན་པ་དེ་བཞིན་
 ལྷ་བ་སྟེ། །རོ་ལྷ་བྱ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱལ་དགའ་སྲོངས་ཏེ། །ཉལ་ཏུ་
 བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སེམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུ་པ་ནི། ཆོས་གསུང་བ་པོ་བཙམ་ལྷན་
 འདས་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་གྱུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷག་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལྷ་སུ་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 རྒྱལ་བའི་བསྐྱབ་པ་འཛིག་རྟེན་ན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་དུ་སེམས་པའོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་པའམ་ཉན་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་བཞག །ཆོས་ལོགས་
 སུ་བཤད་པ་དེས། ཅི་བཤད་ཡུང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས། རང་གི་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་
 དུ་ཉན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་བྱེད་བཞིན་གྱི་ནག་ལོག་ལ་སོགས་པའི་བྲི་མ་ཡོད་མེད་རྟོག་
 པར་འདོད་པ་ན། མེ་ལོང་ལ་བསྐྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བྲི་མ་སེལ་བ་ལྟར། རང་གི་སྲོད་པ་

སྒྲིབ་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཉན་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཆེ་བདག་གི་རྒྱུད་
འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་སྒྲིབ་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་
ལ་འདུག་པས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། བདག་གི་སྒྲིབ་པ་ངན་
པའི་གཞུགས། །ཚོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་
ཚོས་ལ་སློབ་པ་འགྲུལ། །ཞེས་སུ་ཉ་སའི་བྱས་རྒྱལ་སྤྲས་ལྷ་བ་ལ་ཚོས་སྒྲིབ་པའི་སྤྱིར་ཞུས་
པ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཚོས་ཉན་པའི་སྒྲོད་དུ་གྱུར་བར་མཁྱེན་ནས། ཚོས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱལ་བ་སྐྱབ་དགོས། དེ་ལ་ཚོས་ཐོས་པ་དགོས་པར་སྣང་བས། ཚོས་
མཉན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད། ཐོས་པའི་པན་ཡོན་ཏན་པར་བྱས་ཏེ། སྒྲོ་
སིང་བ་བྱས་ནས་སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་མཉན་ནོ། །

གཉེས་པ་ལ་བཞི། ཚོས་བཤད་པའི་པན་ཡོན་བསམ་པ། སྒྲིབ་པ་དང་ཚོས་ལ་རིམ་གྱོ་
བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་རི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ལུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་
ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མདོད་ལས། ཚོས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་
དག་རི་བཞིན་སྒྲོན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲུལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་གང་དག་ཚོས་ལོག་པར་འཆད་
པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་
པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། ཚོས་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་སྒོང་དག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་མང་ར་སྐྱོམ་པས་ཁོ་
ཐོས་ནི་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་རེ་སྒྲོན་དུ་མ་བསྐྱོམས་པར་ཚོས་བཤད་མ་སྤོང་གསུང་བ་ལྟར། སྒྲོན་དུ་
ཀུན་སྒོང་འཚོས་པ་གནད་ཆེའོ། །རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཟང་ཟིང་ཟིང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་བྱེད་པ་ལ་པན་ཡོན་ཉི་ལུ་པ་ཚན་པ་གཉེས་འབྱུང་བར་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་ལ།

དབུ་ལྷུ་ཅན་ལས་ཀྱང་། གྲིམ་པས་ཟང་ཟིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱིན་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་
ཚོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅེས་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུང་བ་ན། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམ་པ་སོགས་མངོན་པ་ལྟར། ཚོས་ནི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའང་བཀུར་བའི་ཞིང་ཡིན་པས། ཚོས་དང་། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་
དེན་ཐོབ་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོང་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་
པ་ལས་གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྷ་བཞག་སྟེ། རང་ལ་སྦྱོན་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྦྱོན་དང་། ཚོས་ཉན་
པ་ལ་ནད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་
པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁོར་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་སྤྲུལ་དོག་
དང་། ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཡང་ཡང་འཆད་པས་ངལ་བའི་སྦྱོ་བ་དང་། བདག་ཉིད་
སྦྱོགས་ཤིང་གཞན་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱིང་བ་དང་། ཚོས་ལ་དཔེ་མཚུན་བྱེད་པ་དང་། ཟས་གོས་ལ་སོགས་
པའི་ཟང་ཟིང་ལ་ལྷ་བ་སྦྱངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྟན་པའི་བསོད་
ནམས་དེ་ཉིད་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྦྱུང་དུ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞུས་བྱས་ཤིང་
གཙང་སྦྱ་དང་ལྡན་པས་གོས་གཙང་མ་བཤོས་ཏེ། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྦྱོགས་སུ་ཚོས་
ཀྱི་ཁྱི་དང་སྦྱན་ལ་འཁོད་ནས། བདུད་ཚར་གཙོད་པའི་སྤྲུགས་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ན། དེའི་ཁོར་ཡུག་
དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུལ་ཚད་དུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་སྦྱ་རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་བར་
ཚད་བྱ་མི་རུས་པར་རྫོང་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྤྲུགས་དེ་གདོན་ལ། བཞིན་
ཀྱི་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དོན་དེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། ལུང་དང་
ལྡན་པར་བཤམ་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་འཆད་ཅིང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཡང་སྦྱོད་བརྟག་པ་དང་།

སྒོད་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་ལ།
ཀྱུ་སྒོད་གཞན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་མཉན་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་བཟང་པོ་སྒོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒོན་ལམ་རྣམས་བར་དག་པས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་བཤད་ཅིང་
ཉན་ན་ཐུན་རེ་ཅམ་ལ་ཡང་རི་རྒྱན་གསུངས་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། ཚོས་
ཉན་བཤད་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ་མ་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་སྐྱེ་བས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་ཅིང་། གསར་དུ་གསོག་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འཕྲོ་འཆད་པ་དང་། ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བས། བཤད་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཀྱང་།
རྒྱུད་ལ་པན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་གཟེགས་ནས། སྤྱིར་ན་དམ་པ་སྤྲ་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ནན་
ཉན་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་པར་དུ་གདམས་ངག་འདིའི་སྐྱེ་མ་གོང་མ་རྣམས་ནན་ཉན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
མཛད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་ངག་ཆེན་པོར་སྐྱེས་ཤིང་། འདི་ལ་དེས་པ་མ་རྟེན་ཅིང་སྐྱེ་མ་འགྱུར་བས་
ཚོས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་རི་ཅམ་བཤད་ཀྱང་། ལྟ་བུ་དུ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས། ཚོས་དེ་ཉིད་ཉོན་
མོངས་པའི་གོགས་སུ་འཕྲོ་བ་ཆེས་མང་བར་སྐྱེང་དོ། །དེ་བས་ན་ཚོས་གཅིག་ནས་འཇུགས་ན་
བཙོ་ལུའི་བར། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་ཚུལ་འདི་ལ་སྐྱོ་
དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་འབད་ནས། འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་གྱིས་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་
པར་བྱ་སྟེ། གདམས་པ་སྒོན་པའི་སྒོན་འགྲོའི་མཚོག་ནི་འདི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་ནས་སྐྱོ་རི་ལྟར་
སྐྱུར་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཅུང་ཟད་སྐྱོས་ཉེ་བཤད་ལ། སྐྱོང་
ཚུལ་མདོར་བསྐྱེད་ཉེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཉན་སྐྱ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་།
སྐྱོན་སྐྱ་གཅིག་འགྲིབ་པ་ཡོན་ཆད། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་

རོག་མར་དེའི་བསྟེན་ཚུལ་གལ་ཆེད། །དེ་ལ་དུག་ལྷན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། ལྷན་གྱི་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན།
 མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་
 སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྲིས་བྲིད་ནས། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབྲིད་
 པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་
 དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་སྤྱུག་ཤིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་
 པ་སྤྱོ་མཁས་ལྷན། །བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སློབ་སྦྲངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བཅུ་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་སློབ་མས་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་བས། གཞན་
 འདུལ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས། གཞན་འདུལ་བའི་སྒྲ་མ་དེས། རོག་མར་རང་གི་རྒྱད་
 བཅུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་བཅུལ་བ་ཞིག་དགོས་སྟུམ་ན། གང་བྱུང་བྱུང་གི་སྤྱོབ་
 པ་བྱས་ནས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས། རྒྱལ་
 བའི་བསྟེན་པ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བསྟེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 གསུམ་དུ་ངེས་པས། དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
 བསྟེན་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཏྲག་ཏུ་འབད་པས་བདའ་བ་ཡི། །སེམས་ཏྲ་ཁ་སྒྲན་དཀའ་བ་
 ལ། །མཐུན་པའི་གཟེར་རྗོན་བརྒྱ་བ་ཡི། །སྤབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཏྲ་དམ་ཚོད་འདུལ་སྤྱོད་མཁན་གྲིས་སྤབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལྟར། དབང་སོ་སོག་པའི་ཡུལ་གྱི་
 རིས་སུ་འབང་བ་ཏྲ་དམ་ཚོད་ལྟ་བུ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཚར་གཙོད་ཅིང་། འབད་བ་དུ་
 མས་བྱ་བར་འོས་པའི་སྤོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟེན་པས་སེམས་གྱི་
 ཏྲ་སྤལ་བར་བྱས་པའོ། །

ཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྐྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྐྱད་པའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་བྱུང་བ་
 དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས། སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེས་
 པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི། སེམས་ལས་སུ་དུང་བའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
 སོ་སོར་དབྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུ་ལ་
 བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་དང་ལྡན་པས་མི་ཚོག་གི། །ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་
 ལྡན་དགོས་པས་ལུང་གིས་སྐྱབ་ཅེས་བ་ནི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་སྐོས་པ་དང་
 ལྡན་པའོ། །དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་མ་བྱ་བ། བཤད་པ་ན་འབྲམས་སྐྱས་
 པར་གོ་བ་སྐྱེད་ལ། ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་པན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་
 འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་ངོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 ཚོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའོ། །ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཙོ་བོར་གཟུང་སྟེ། དེ་
 མེད་ནའང་ལུང་རིགས་གྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ། ཅེས་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་
 ལྡན་ཡང་སྐོབ་མ་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཚོག་པས། ཡོན་ཏན་སྟག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 ཚོམས་ལས། དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་
 བ་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་སྐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོ་བོར་གྱུར་བསྟེན་
 པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེས་མཚོག་ལྡན་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་གང་ཡིན་
 དེ་བསྟེན་ན། །གཙོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཙོ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ལུ་རྒྱུང་བས།
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཅོ་ན། དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་ལྷ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། མཐའ་བཞིའི་
 ཞལ་ནས། ང་ནི་ར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་རྟེན་གྱི་དགས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་སྟག་པ་
 ལ་མིག་ཡར་ལྷ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་དུག་ལོ་དེ་ནི་རང་གིས་སྐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
 ལྷག་མ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་རི་སྐྱད་དུ། ལུབ་རྣམས་སྟེག་

བ་ཚུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱད་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་
ལ་སློ་མིན་ཏེ། །ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་
ལ་ལམ་མ་ཚོར་བ་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ། སྤྲིག་པ་ཚུས་འཁྲུ་བ་སོགས་བྱར་
མེད་དོ། །དེ་ལ་ཚོས་བཞི་ལས། སྐྱ་མཁས་པ་ནི། རི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་
གདུལ་བྱའི་སློལ་སྐྱེལ་བ་ལ་བཟོ་བའོ། །བཅེ་བ་ནི། ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་སྟེ། རྟེན་
བཀུར་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་སྟོང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས།
སྤྱན་སྤྱ་བ་ལ། ཡི་མའི་བྱ། རི་ཅམ་པའི་ཚོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ་ཞིག་གྲང་བདག་གིར་
བྱེད་མ་སྟོང་། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མིན་པ་མེད། གསུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གདུལ་
བཅོལ་བཅས་ནི། གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་སློབ་བརྟན་པའོ། །སློབ་སྦྱངས་པ་ནི། ཡང་ཡང་འཆད་པས་
མི་རལ་བ་སྟེ། འཆད་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །

པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་བཅེ་བ་དང་
ལྷ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞང་བཅུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་མེད། སློབ་བཟོད་
པ་ཡང་མེད་པས། ལྷ་བོ་བྱིན་དུ་གཏགས་པ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དེ། ལྷ་མ་ལྷ་ཡོད་པས་བྱང་ན་
སྤྱ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སྐྱ་མཁས་པ་ཡི་མེད། ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་པ་ཡང་འདི་ཀུན་
ཀྱིས་ད་རེས་མི་བོ་སྐྱམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ། ལྷ་བོ་ཡོད་པས་སྤྱ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་དོ། །དེ་
འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ཚང་བ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟེན་དཀའ་འཁའ་། སྟོན་ཤས་ཆེ་བ་
དང་། སྟོན་ཡོན་ཆ་མཉམ་པ་ལ་མི་བསྟེན་པ་དང་། ཡོན་ཉན་ལྷག་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ནས་གོལ་སྤྱད་པའི་སྐྱ་མ་ནི་གཏན་ཀྱི་འདུན་མའི་ཅ་བ་ཡིན་པས། ལྷ་མ་
བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཚོལ་
བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། སློབ་མ་བསྟེན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་

བར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ།།

གཉེས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། གཟུང་གནས་སྐྱོ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་སོ་སྐྱོད་
 ཅེས་བྱ་བར་བཤམ་ད། །སྐྱོ་སོ་ཡོན་ཉན་རྣམ་གཞན་དུ། །མི་འགྲུར་ཉན་པ་སོ་ལའང་མིན། །ཞེས་
 ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཉན་པའི་སྐྱོད་དུ་རུང་བ་དང་། དེ་གསུམ་ཚང་ན་ཚོས་སྐྱོ་བ་སོའི་
 ཡོན་ཉན་ཡོན་ཉན་དུ་སྒྲུང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་སྒྲུང་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་སོའི་ཡོན་ཉན་རྣམས་ཀྱང་གང་
 ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཉན་དུ་སྒྲུང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་སྒྲུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྐྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་ཚང་
 བ་ཚོས་སྐྱོ་བ་སོའི་བཤེས་གཉེན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་། ཉན་པ་སོའི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་
 ཅན་དུ་འཛུང་ལ། འཚད་པ་སོའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཉན་དུ་འཛིན་པར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ནི་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་དེས་བསྐྱིབས་ནས་ཡོན་ཉན་མི་
 མཐོང་བས། ལེགས་པར་བཤམ་པའི་དོན་མི་ཉིད་དེ། དབུ་མ་སྟོང་སོ་ལས། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་
 སེམས་གདུངས་པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་
 ལྷུང་ནི་རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲུང་བའོ། །དེ་འབྲེལ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་
 ལ་བརྟགས་ཏེ་དོར་དགོས་སོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་གམ་སྟམ་ན། གཟུ་བོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་
 བཤམ་ལམ་ཡང་དག་དང་། ཉེས་བཤམ་ལམ་ལྟར་སྒྲུང་གཉེས་འབྲེད་པའི་སྐྱོའི་མཐུ་མེད་ན་སྐྱོད་དུ་
 མི་རུང་བས། དེ་གཉེས་སོ་བའི་སྐྱོ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེ་གཉེས་ཅམ་གྱིས་ཚོག་གམ་སྟམ་ན།
 དེ་གཉེས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་ཚོས་ཉན་ལྟར་སོང་ན་སྐྱོད་དུ་མི་རུང་བས། དོན་གཉེར་ཆེན་སོ་དང་
 ལྡན་དགོས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལས། ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱོ་བ་ལ་གྲུས་པ་དང་། ཡིད་གཏོད་པ་གཉེས་
 བསྟན་ཏེ་ལྡར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཉན་པའི་ཆེ་ཡིད་ལེགས་པར་
 གཏོད་པ། ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱོ་བ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་སོ་འཛོག་པ། ཉེས་བཤམ་དོར་ནས་ལེགས་བཤམ་
 འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་སོ་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ནི་སྐྱོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་རྒྱུན་འདོར་བ་ནི་

གཟུ་པོར་གནས་པའོ། །སྤྲ་མས་བཀྲིར་རྒྱུང་བའི་ཚོས་དེ་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་བརྟགས་ལ། ཚང་
ན་དགའ་བ་བསྐྱོམ། མ་ཚང་ན། བྱི་མ་ཚུན་ཚད་དུ་ཚང་བའི་རྒྱ་ལ་འབད་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣོད་དང་ལྡན་པ་དེས་སྤྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་བརྟགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་ལོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་བཀའ་བྱིན་མཐོན་པ་སྤྱི་དང་། རྒྱུད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་གིས་སྣོ་
ལེགས་པར་འབྲིང་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་བསམ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་
དང་། སྤྱོད་བསམ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དད་པ་སྤྱད་བ། བཀའ་བྱིན་རྗེས་
སུ་བྲན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དད་པ་སྟོན་
འགོ་མ་ལྟར་སྤྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དད་བསམ་ཡོན་
ཏན་མ་སྤྱེས་པ་སྤྱེད་པ་དང་། སྤྱེས་ཟེན་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བར་གསུངས་ལ།
ཚོས་བརྟུ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་འདྲེན་པ་དེས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །
དེ་སྤྱིར་སྣོ་དང་ལྡན་པའི་མིས། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །
དཀའ་པོའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྤྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །སྤྱུ་གུ་སྟོན་པོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གི་སྟོན་ས། དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་
དཀོན་མཆོག་དང་། ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་ལ་དད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྲ་མ་
ལ་དད་པའོ།།

དེ་ཡང་སྤྲ་མ་ལ་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི། ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། གསང་
བ་པའི་བདག་པོ། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་
འདས་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ་
ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྗེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་ན།

དེ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་གི་སློ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སློ་འབྱུང་བ་ལྟར། ལྷ་མ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་
 བྱས་ཏེ་སྐྱོན་རྟོག་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་སློ་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱུད་དེར། སློབ་དཔོན་གྱི་མི་ཡོན་ཏན་གཟུང་། །སྐྱོན་མི་རྣམས་ཡང་གཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་
 བ་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་། །སྐྱོན་རྣམས་བཟུང་བ་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་ལྷ་མ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། དེའི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་དོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་
 ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་ཡང་། སྐྱོན་གྱི་དོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་
 ཡོན་ཏན་གྱི་དོས་ནས་དད་བ་སྦྱངས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་གི་
 ལྷ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཆེ་ཚུང་ཅེ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དཔྱིགས་བསམས་ལ་སློང་
 སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་བའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་
 ཀྱིས་སྐྱོན་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ནའང་བཤགས་བསྟུན་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་
 སྐྱོན་ཐོབ་སྐྱོན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་། སློས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤོགས་འཛིན་པས་དད་བ་ལ་གོགས་སུ་
 མི་འགྲོ་སྟེ། དབེར་ན་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་འཛིན་ཅིང་གསེར་སྤིང་བ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅོམ་རྣམས་
 བདེན་འཛིན་པས་ལྟ་བའི་སློ་ནས་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྦྱི་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱུགས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོན་པས། གསེར་སྤིང་བ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུན་གྱི་
 རོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་ནི། ཆོས་བརྟུ་བ་ལས། བདག་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་འཚོ་ལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་གཉེན་སྦྱིག་གིས་བསྐྱིབས་ཤིང་གཉེན་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང་།
 མིན་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྲིན་བྱེད་དང་། ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་
 ལྟོན་བྱེད་དང་། མིན་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང་། ཡུན་རིང་པོར་ནད་གྱིས་ཉམ་
 ཐག་པའི་སྐྱོན་པ་དང་། བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀྱར་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་

བའི་ཚར་སྤྱིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་
ནི་བདག་གི་དགོ་བཤེས་ཚོས་སྤྱོད་པ། །ཚོས་ཀྱིན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་དེ། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྤྱོད་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་
སོ། །འདི་དག་སྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་ལོ་མ་ལྟར་བས་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཚུབ་ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན། །དགོ་བཤེས་འདི་དག་གཞོན་པ་རྣམས་པར་སློབ་ཀྱི་ཆ་ལོ་ཐར་བྱེད་སྤྱོད་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་ཅིའི་ཚར་འབེབས་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འདྲ། །ཆེ་ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཚོས་
ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དག་དང་ཕྱོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་
མཚོ་བཞེན་དུ་མི་འགྲུག་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་
སེམས་ཀྱིས་ལོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སློབ་སྐྱེད་པ། །སངས་
རྒྱུས་སྤོ་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཞེས། །དེ་
ལྟར་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འདིག་ཉེན་སློབ་པས་དཔའ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་
དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་
འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲ་བར་བྱ་སྟེ། །ལོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། །སྤྱོད་པ་ལས། །འདིར་མང་སློབ་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། །སྤྱོད་པ་དཀྱིས་
བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱིན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བཟླ། །དངོས་གྲུབ་
སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྗེ་རྗེ་འདིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །མདོར་བསྐྱུ་ན་མཉེས་པ་སྐྱབ་
པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་བར་བྱེད་པའོ། །མཉེས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་སློབ་གསུམ་སྟེ། །ཐར་
ཐེང་དབུལ་བ་དང་། །ལུས་དག་གིས་བསྐྱེད་བཀྱར་བ་དང་། །བཀའ་བཞེན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་

མདོ་ཕྱེད་རྒྱུ་ལས། བཀུར་སྟེ་ཉེད་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། །སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །ལྷ་བཅུ་བ་ལས། རང་གི་དམ་ཚིག་སློབ་དཔོན་ནི། །
སྐྱེན་མིན་བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་། །རང་སློབ་གིས་ཉག་བསྟེན་བྱ་ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སློས་
ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཉག་ཏུ་སྤུལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །དེ་
སྤུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །ལྷ་བསྐྱེད་མཉེ་རིལ་བྱིས་དང་བསྐྱེད་གཡོག་སོགས་དང་། དེའི་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །རི་ལྟར་གདམས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་རབས་ལས། བན་པའི་ལན་དུ་མཚོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྐོ་བའི་
ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དབྱེས་པ་དང་། །དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་སོངས་པ་དང་། །རན་འགོར་མི་ལྷུང་བ་དང་། །ལས་རན་པ་དང་ཉོན་
མོངས་བས་སྐྱབ་པར་དཀའ་བ་དང་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་བྲན་པ་
དང་ལྡན་པས། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་གྱིས་རེ་མཐོ་རེ་མཐོར་འགྱུར་ཞིང་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་
སྐྱབ་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བཀུར་
བས་ནི། །རན་འགོ་སྤོང་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གཞོན་པ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་མམ།
མི་ལམ་དུ་སྤོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདྲོངས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་དབག་ཏུ་
མེད་པ་ལ་ཡོན་སྤུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། །བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན། །ཆེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་
མས་འཚོ་བ་དང་། །སྤི་མར་རན་འགོའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། །ལྷ་བཅུ་

པ་ལས། རྣམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དགུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་སྐྱོངས་
བས་བྱས་གྱུར་ན། །དུམ་པ་བར་དེས་པར་འཆེད་བར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་
བྱང་བའི། །དུམ་པ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་
བར་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་དང་། དག་ཅག་གི་བཀའ་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོགས་
བཅད་གཅིག་ཅུ་མཉམ་པ་ལ། །གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ། །སྲི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་
ནས། །སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
མི་སྐྱེ་ལ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགོ་ཞིང་། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་ལོགས་
བསྟེན་ནའང་། །ཡོན་ཏན་འགྲིབ་ཅིང་སློབ་འཕེལ་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱེད་བས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་སྦྱང་བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་
སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅུ་ཀྱིས་མི་ཆོག་ལ། །སྦྱང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་
ཤིག་བྱེད་ན་ནི་མ་ལོར་བར་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྟེན་དགོས་ལ།
དེའི་ཆེ་ཡང་འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས། །སྒྲ་མ་བསྟེན་བདོ་ཅ་ན་སྦྱངས་དོགས་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར།
བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ནི་ཁེ་མེད་པར་གྱོང་འབྱུང་བས། །བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སློབ་འདི་
རྣམས་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཅ་བར་སྦྱང་ངོ་། །འོ་སློབ་ཉོན་མོངས་རགས་
ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར། །དུ་མ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་
སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་བཤེས་པ་དང་སློབ་པ་སོགས་
ཀྱི་སློབ་འབྱུང་དཀའ་བས། །སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་
ཏེ། །བསྟེན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཤེས་ཤིང་སློབ་སེམས་
མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་བྱ་བ་དང་། །བཤེས་གཉེན་

ཚོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་གཞོན་ལུ་ལོར་བཟང་ལྷ་བུར་འགྲུང་རོ།།

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། སྐྱོང་ཚུལ་དངོས། སྐྱོང་ཚུལ་གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། ལུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོང་བ། དངོས་གཞི། མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོང་
བའི་ཚོས་དུག་སྟེ། གསེར་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱུ་གསུང་
ལྷགས་ཀྱི་ཉེན་དགམ། མཚོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཞོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་
ལུས་བྱང་པོ་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱེལ་མོ་ཡུང་རམ་སྐྱེལ་མོ་ཡུང་བྱེད་ཏུ་ཡང་བུང་བའི་སྐྱོད་ལམ་གྱིས་
ལའོད་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འབྲེས་རེས་པ་ཞིག་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་
ཚོན་སྐྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱུད་པའི་སྤྲ་མ་དང་། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཉན་
རང་བཀའ་སྲོད་དང་བཅས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་
གདབ། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཕྱེན་ཚོགས་བསག་པ་དང་། འགལ་ཕྱེན་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བ་
གཉེས་མེད་ན་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་དཀའ་བས། བསག་སྐྱུང་གི་གནད་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་
པས་རྒྱུད་སྐྱུང་བ་དགོས་སོ།།

དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྐྱོ་གསུམ་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱག་ནི། རི་སྟེད་སྐྱ་དག །
ཅེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྐྱོགས་རེ་བ་དང་། དུས་རེ་རེའི་སངས་
རྒྱུས་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཅུ་ག་དང་། དུས་གསུམ་གར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་ནས། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །སྐྱོ་གསུམ་སོ་སོའི་
ཕྱག་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྐྱོད་པའི། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་
དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ལུལ་ཏུ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་དམིགས་ལ། རང་
གི་ལུས་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་དང་གངས་མཉམ་པར་སྐྱེལ་ཏེ་ཕྱག་བུའོ། །དེ་ཡང་ལུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་

སོའི་སློབ་པ་ལ་དང་པའི་སློབས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་སློའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྩལ་གཅིག་སློང་ན། ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྩལ་སྤ་རབ་རེ་རེའི་སློང་ན་ཡང་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབྱུག་ན་བཞུགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྱོད་པའི་མོས་པ་སྐྱེད་པའོ། །དག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྐྱགས་པ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས། ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་། མགོ་བོ་རེ་རེ་ལ་འང་སྐྱེ་དབག་ཏུ་མེད་པར་སྐྱལ་ནས་སྐྱུན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ། །འདིར་དབྱངས་ནི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱ་སྟེ་སྟེའོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་པོའི་ཚིག་གོ།

མཚོད་པ་ལ་སྐྱ་ན་ཡོད་པའི་མཚོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མེ་ཏོག་དམ་པ་ནི་སྣ་དང་མའི་མེ་ཏོག་མད་དུ་བྱང་བའི་སེམ་མ་རྣམས་སོ། །སྐྱེད་བ་ནི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེལ་ནས་བརྒྱས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་དངོས་དང་། བཙུག་མ་ཐམས་ཅད་དོ། །སེམ་སྐྱུན་ནི་རོལ་མོ་རྒྱུད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའོ། །བྱུག་པ་ནི་སློབ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་གུའོ། །གདུགས་མཚོག་ནི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གོ། །མར་མེ་ནི་སློབ་མར་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་ལ་འོད་གསལ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འོད་གསལ་བའོ། །བདུག་པ་ནི་བདུག་སློབ་སྐྱུར་བ་དང་། ལྷ་གཅིག་པའོ། །ན་བཟའ་དམ་པ་ནི་གོས་ཀྱི་མཚོག་གོ། །དྲི་མཚོག་ནི་སློང་གསུམ་དུ་དྲི་དང་སྤང་བའི་དྲིས་བསྐྱོས་པའི་ཚུ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤེ་མ་སྤར་མ་ནི། སློབ་ཞེས་པའི་སྤེ་མ་གཏོར་ཞིང་བདུག་ཏུ་རུང་བ་སྤུམ་པོར་བྱས་པའམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པའི་ཚོན་སྤེ་སྐྱེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་དང་རྩམས་རི་རབ་དང་མཉམ་པའོ། །བཀོད་པ་ནི། བོང་མ་ཀྱུན་གྱི་མཐར་སྐྱོར་བ་སྟེ། བལ་ཆེ་བ་དང་། སྤུས་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་པ་ལ་བྱའོ། །མཚོད་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ནི། མཚོད་པ་གང་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། སྐྱ་ན་ཡོད་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་མཚོད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྐྱུལ་བའོ། །ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ནི། བོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཕྱག་དང་མཚོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་ཡུལ་སྟོན་བའོ། །

སྡིག་པ་བཤགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས། རང་བཞིན་ནི་བདག་གིས་བགྱིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་བསྐྱུས་པ་ནི་ཅི་མཚེས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སྣ་མ་ལ་འགྲོད་ཅིང་བྱི་མ་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ན། རྒྱར་བྱས་འཕེལ་བ་འཆད་ཅིང་བྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་ཆད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བཤེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་ལྟ་པོ་དེའི་དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་དྲན་ནས་དགའ་བསྟོམ་བའོ། །ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་བྱང་ཚུབ་དུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་མ་ཆགས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁུན་པ་བརྟེན་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ། ལུས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་སྐྱུལ་ནས་ཚོས་སྟོན་པར་སྐྱུལ་མ་གདབ་པོ། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ལྷ་ངན་འདའ་སྟོན། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ། ཞིང་གི་རྩལ་མ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱུལ་པར་ལྷ་ངན་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བོང་གི་ཡན་ལག་དུག་གི་དགེ་བས་མཚོན་ནས་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་འདུན་པ་དག་པོས་བསྐྱོས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཇོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚིག་དེ་དག་

གི་དོན་གོ་བར་བྱས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པར་དཔ་བྱས་རི་སྐད་བརྟན་པ་བཞིན་བྱས་ན་
བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན། ལུག་ཤུག་ཤུག་ལ། བསྐྱེད་པ། གསོལ་གདབ། ཡི་རང་ལྷ་ནི་ཚོགས་བསལ་
ཡིན་ལ། བཤགས་པ་ནི་སྐྱིབ་སྦྱོང་དང་། ཡི་རང་གི་སྦྱོགས་གཅིག་རང་གི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་
སྒོམ་པ་ནི་དགོ་བ་སྐྱེལ་བ་དང་། བསྐྱོ་བས་ནི་བསལ་བ་དང་སྦྱངས་པ་དང་། སྐྱེལ་བའི་དགོ་
བ་རྣམས་ཉུང་དུ་ཡང་མང་པོར་སྐྱེལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་སྦྱང་ནས་ཟད་པར་
འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་། རམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་བསལ་གསུང་བ། སྦྱང་བ། སྐྱེལ་ཞིང་
མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་མཁྲུལ་སྤུལ་ལ། བཤེས་
གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་སྦྱ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་
གྲུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་སྦྱ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བར་
གཙུག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་འདུན་པ་དྲག་པོས་ལན་མང་
དུ་གསོལ་བ་གདབ་པོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་སྦྱོང་ཚུལ། སྐབས་འདིའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་
པར་འགྱུར་བ་ལྟར་གྱི་ལམ་སྒོམ་པ་འདི་ནི། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རིམ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞོལ་
དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟེན་ཟེན་ནས་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱུངས་ན། རང་
རིམ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དགོ་བའི་དམིགས་པ་གྲངས་འདི་ཅམ་དང་། གོ་རིམ་འདི་བཞིན་གཏང་སྟམ་
ནས་བཏང་ཡང་འགྲོར་མི་ཉན་ཞིང་། དང་པོ་ནས་ལང་དུ་སོང་བས་ཆེ་ཉེལ་པོའི་དགོ་སྦྱོང་སྦྱོན་ཅན་
དུ་འགྲོའོ། །དེས་ན་སོག་མར་གང་བསྐྱུང་སྦྱུའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་། གོ་རིམ་དེས་
དེས་བྱ། དེ་ནས་རིམ་ལྟར་དེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏང་སྟམ་པའི་འཕྲིན་པ་དྲག་པོ་
བཏང་ལ། རིམ་ལྟར་དེས་པར་བྱས་པ་ལས་སྦྱག་ཆད་མེད་པར་བྱོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བསྐྱུང་བར་

བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་
བསམ། དེ་ནས་མྱ་མའི་སྟོན་རྟོག་པའི་སློ་ཡེ་མ་ཤོར་བ་བྱ་སྟེན་པའི་སྟོན་སེམས་མང་དུ་བཏང་
ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན། རང་གིས་གང་རྟོགས་པ་རྣམས་
བསམས་ཉེ་སེམས་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་ལ་པན་
བཏགས་པ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་བྱིན་རྣམས་སྤར་མདོ་སྤེ་བྲངས་པ་ལྟར་བསམས་
ཉེ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གྲུས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

གསུམ་པ་ནི། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་བདུན་ཙུ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྒྲིག་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་གནས་རྣམས་སྲུ་འདུན་པ་བྲག་པོས་
བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས། ཐོ་རངས། ལྷ་རྩོ། ལྷི་རྩོ། སྟོན་དེ་སྟེན་བཞི་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་དང་པོར་ཡུན་རིངས་ན་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགོ་སྐྱོ་ཞིང་། དེ་ལ་གོམས་ན་སྟོ་འཆོས་
དཀའ་བས། ཐུན་ཚུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱ། སྐྱོམ་འདོད་པའི་འཕྲོ་ལ་བཅད་ཀྱིན་བྲས་ན། ལྷི་མ་
རེས་གྲང་འཇུག་སྤྱིང་འདོད། གཞན་དུ་ན་མལ་མཐོང་བའི་ཆེ་སྐྱུག་ལོག་ལོག་འོང་གསུང་བ་ལྟར་
རོ། །ཚུང་ཟད་བཏན་དུ་སོང་བ་ན་ཐུན་བསྐྱིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱོར་བ་ཉ་ཅང་དམ་བཤགས་
པ་དང་སྟོན་པའི་སྟོན་དང་བྲལ་བར་བསྐྱུང་སྟེ། དེས་ནི་གོགས་ཉུང་ཞིང་ཉ་ཅང་དུབ་པ་དང་བྱིང་
སྐྱུགས་སོགས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷིང་བྲག་དང་སྟོར་བ་དང་ཁ་ཉོན་སོགས་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི། ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་འབད་ནས། ཐུན་བཏང་བའི་མཚམས་སྲུ་བསྐྱུང་
རྒྱུའི་དམིགས་རྣམ་ལ་བཞུགས་མ་བསྟེན་པར་རྒྱ་ཡན་ཏུ་བཏང་ན་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཚུང་བས། ཐུན་
མཚམས་སྲུ་ཡང་དེ་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་། ཡང་ཡང་བཞུགས་པར་བྱ། ཡོན་ཏན་སྟེ་བའི་
མཐུན་རྐྱེན་ཆོགས་སྟོན་དུ་མ་ནས་གསོག་ཅིང་། འགལ་རྐྱེན་སྐྱིབ་པ་སྟོན་བ་ཡང་སྟོན་དུ་མ་ནས་བྱ།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོན་སེམས་མང་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཞི་

གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་བཞི་ལ་བསྐབ་སྟེ། དེ་ལ་དབང་
 བོའི་སློ་སློམ་པ་ནི། དུལ་དང་དབང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་རྒྱུས་སྐྱེས་པའི་མཚུག་ཏུ། ཡིད་
 ཤེས་ལུལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་རྒྱག་དང་མི་འོང་བ་རྒྱག་ལ་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྤྱང་
 བའོ། །ཤེས་བཞིན་ཏུ་སྐྱོད་པ་ནི། སྐྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པ་ན། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱོད་པའོ། །ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ནི། ཟས་ཉ་ཅང་མང་ཉུང་དུ་ཟ་
 བ་སྐངས་ཉེ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཚོད་ཅམ་དུ་ཟ་བའོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཟས་ལ་སྐྱེད་པའི་
 ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམས་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེན་པ་བོ་ལ་མན་གདགས་པ་
 དང་། ལུས་ཀྱི་སྲིན་བྱ་ད་ལྟ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱེས་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱེས་སྐྱེས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་སྐྱེས་པའི་བསམ་བསམ་བཟའ་བར་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པར་
 བྱའོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཟས་སྐྱབ་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བཀྱི་སྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྟེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །མཚན་
 ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཉལ་བར་རྣམ་འགྲོར་
 ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་
 བར་མཐའ་དག་དང་། །མཚན་མོའང་ཐུན་ཀྱི་སྟོད་སྤྱད་འདས་ནས་ནི། །མནལ་ཚེའང་འབྲས་བུ་
 མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཐོལ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉིན་
 མོ་ཉིལ་བོ་དང་མཚན་མོའི་ཚ་སྟོད་སྤྱད་གཉིས་ཐུན་ཀྱི་དོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
 བསྟན་པས། འཆག་པ་དང་། འདུག་ནས་སྐྱིབ་པ་ལྷ་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་པས་དོན་ལྡན་
 དུ་བྱའོ། །ཉལ་བའི་ཀུན་སྐྱོད་ནི་ཐུན་མཚམས་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་ངོ། །དེ་

ལ་ལུས་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ནི། མཚན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་བར་པའི་ཆོ། མྱོ་གཡས་པ་པབ་
སྟེ་རྐང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་སང་གོ་ལྟར་ཉལ་བའོ། །དེ་ལ་ཞེ་ཉིན་པར་
གང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་གཉིད་དུ་མ་སོང་གི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་
བར་བསྟེན་བའོ། །དེས་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་ཡང་གཉིད་མ་ལོག་པ་དང་འདྲ་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་རུས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་
གང་རུང་བྱང་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤོང་བའོ། །ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་
འདི་ཅུ་ཞིག་ན་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟེ་ཤེས་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་
གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་སྟེ་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ། སྤྱོད་པ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཐུག་དང་སྟེན་
མཚམས་སུ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྟག་མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་
གང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་ནི། མདོ་སྐྱེའི་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་དོན་ལུལ་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་། །ཞེས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བསམ་བླུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་
པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་བསྐྱོམས་བྱང་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ།
མངོན་ཉོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའོ། །ལམ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་
ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་དེས་ཉོགས་སྐྱོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་བ་དང་། །དེས་པར་ཉོགས་
པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། །དེ་ལྟ་བུར་ན་ལུས་དང་། །ལོངས་སྤྱོད་
དང་། །བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བཏང་བ་དང་། །བསྐྱང་བ་དང་། །དག་པ་དང་། །སྟེལ་བ་ཅི་
རིགས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགོ་ཙུ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བཏང་བསྐྱང་དག་

སྤེལ་བཞི་བཞི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྐྱོམ་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ལེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ནས་སྐྱོང་བའི་དབྱུད་སྐྱོམ་དང་། མི་དཔྱོད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་
འཛོག་སྐྱོམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ།།

འོ་ན་ལམ་རིམ་འབྲེལ་བཞིག་དབྱུད་སྐྱོམ་ཡིན་ལ་རིམ་འབྲེལ་བཞིག་འཛོག་སྐྱོམ་ཡིན་ཞེ་ན།
བལྟེས་གཉེན་ལ་དད་བསྐྱོམ་པ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་
རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྐྱོམ་པ་
ལྟ་བུ་ལ་ནི་དབྱུད་སྐྱོམ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱོ་ལྷགས་ཟླ་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡིད་
འཁྲུལ་ལུས་པ་རེ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་དེ་དག་གི་སྒྲིག་སྤྱོད་མ་གྲུས་པ་སོགས་འགོག་མི་ལུས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུད་ནས་སྐྱོམ་པ་ཁོ་
ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཆགས་ལུལ་ལ་སྐྱུག་པའི་མཚན་མ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་
སྐྱོམ་པ་མངས་ན་འདོད་ཆགས་ཟླ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དག་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་མཚན་མ་མང་
དུ་བསམས་ན་ཞེ་སྒྲུང་དག་སོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཅོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་དག་སྐྱོམ་པ་ལ་ནི་ལུལ་གྱི་རྣམ་
པ་གསལ་མི་གསལ་འདྲ་ཡི། སྐྱོའི་འཛོལ་སྤངས་ལྷགས་ཟླ་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་དགོས་པས་དབྱུད་
སྐྱོམ་བྱའོ། །སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་སུ་མི་བརྟུབ་པ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རི་
ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཚོག་པའི་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་སྐྱུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱབས་སུ་ནི་ཡང་ཡང་དབྱུད་ན་སེམས་གནས་སྐྱེ་མི་ཉན་པས། དེ་ལ་ནི་འཛོག་སྐྱོམ་བྱ་དགོས་
སོ། །རྩུལ་དེ་ལྟར་མི་ལེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དབྱུད་སྐྱོམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། གྲུ་ས་ལིས་ནི་འཛོག་
སྐྱོམ་ཁོ་ན་བྱའོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་
པས་ཀྱང་ཞེ་གནས་སོགས་སྐྱུབ་དགོས་ལ། གྲུ་ས་ལིས་ཀྱང་བལྟེས་གཉེན་ལ་དད་བསྐྱུགས་ཟླ་
པ་སོགས་སྐྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པ་ནི་སྒོས་བསམ་གྱི་སྐབས་
 ཡིན་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་
 མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཚུལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་གཉེས་མ་བྱེད་
 པའི་སྟོན་ལོ། །གདམས་ངག་འདིར་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་
 པས་ཚོག་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་དགོས་ལ། སྤོལ་དུ་དབྱུང་སྟོམ་མང་ན་ཉིང་རེ་
 འཛིན་སྐྱེ་བའི་གོགས་སྤུ་འགྲུར་རོ་སྟམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་གསེར་དང་དུལ་
 བེ་མགར་བ་མཁས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མེར་བསྐྱེད་ཤིང་རྒྱུར་བཟུས་ན། རི་མ་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེས་ཏེ། ལོན་དུ་མཉེན་ཞིང་ལས་རྒྱུར་དུ་འགྲུར་བས། དེ་ནས་རྣ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཆ་ཅི་
 འདོད་འདོད་དུ་བསྐྱར་བས་ཚོག་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 ཉེས་སྟོད་རྣམས་ལ། རྒྱལ་པོའི་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐབས་ནས་འགྲུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་སྟོམ་
 པ་སེམས་ཀུན་དུ་གདུང་བར་འགྲུར་བའམ། སྟོ་བར་འགྲུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། གསེར་མེར་
 སྐྱེག་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་ཕྱོགས་རྣམས་ལས་ཡིད་བྱིར་བྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རི་མ་དེ་དག་སྐྱོང་ལ།
 བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འགྲུང་བ་ལྟར།
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སྟོམ་པ་སེམས་བརྒྱན་པར་འགྲུར་
 བའམ། དད་པར་འགྲུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་རྒྱུ་བ་ལྟར། དཀར་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཡིད་
 མངོན་དུ་བྱོགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་ནས། དགོ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སེམས་བརྒྱན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་གྱུར་ན་ནི་སྟམ་གང་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ན་ཆོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པས།

དེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་སྒོམ་ནི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་འབགས་པ་སློབ་མེད་ཀྱིས། དཔེར་ན་མགར་བའམ་མགར་བའི་སློབ་མ་
མཁས་པ་ཞིག་གིས་གང་གི་ཆོ་གསེར་རམ་དུལ་ཞིག་རྗེ་མ་དང་སྤྲུགས་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བའི་
ཕྱིར། དུས་དུས་སུ་མེར་བསྐྱབས་ཤིང་རྩུབ་བསྐྱབས་ན་རྒྱན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བ་མཉེན་ཅིང་ལས་
སུ་དུང་བའི་རྩུབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཉེ། དེ་ལ་མགར་བའམ་མགར་བའི་སློབ་
མ་མཁས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཤེས་པ་དེས་མགར་སྦྱང་གིས། རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་
དེར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གང་གི་ཆོ་སེམས་དེ་བརྟུན་སེམས་ལ་
སོགས་པའི་རྗེ་མ་དང་སྤྲུགས་མ་ལ་མི་སྤྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་མི་སྤྲོགས་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་སྤྲོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སྤྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱས་ན། རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་དེ་ཞི་གནས་གྱི་
སྤྲོགས་སམས་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྲོགས་གང་དང་གང་དག་ལ་དེས་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་
དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱོར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དུ་འབབ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། མི་འགྲུལ་
བར་འགྱུར་ཞིང་། རྗེ་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཆགས་པར་གནས་པའི་
འགལ་རྒྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཉེ། ཕྱིར་བ་དང་། རྟོན་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སློབ་ཤུགས་ཟུག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་གཙོད་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྱ་སྟེ། དེའི་
གཉེན་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སློབ་ཤུགས་གཞེངས་བསྟོན་པ་ཡིན་པར་ཚད་ལྡན་དུ་མས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སློབ་
ཤུགས་ཟུག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་ན་རྟོན་པ་གཙོད་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྱ་སྟེ། རྟོན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་བོ་ལ་སྦྱོབས་བསྐྱབས་པར་གཞུང་

དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྣོད་པོ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྣོད་
པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་
བསམ་པ་དང་། རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང་། འབྱོར་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་
ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་བ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བའོ། །མི་
ཁོམ་བ་བརྒྱད་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པ་དང་། སྐྱེན་སྐྱུགས་དང་ཡན་
ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་མ་ཚང་བའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཆེ་སྡ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དགོན་
མཚོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱུས་འབྲུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་
བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ནི་མིའི་མི་ཁོམ་བ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་མི་མ་
ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པའོ། །ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་འགྲེལ་བར། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་
གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བུ་ཆེ་
བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་
སོ་སྐྱེའོ། །མི་ཁོམ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྷ་
ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབྱུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་
མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱ་བ་
ཡོད་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི། སྐྱེན་སྐྱུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མིག་
རྣ་སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཚོས་ཐམས་

ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་བ་སྟེ། འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ག་ལ་བྱའོ། །ལྷ་པོ་
དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་རང་འཕྲོར་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་
འཕྲོར་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཚོས་སྟོན། །བསྟན་བ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འདུག །གཞན་
ཕྱིར་སྤྱིང་ནི་བཅེ་བའོ། །ཞེས་བའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའམ་འབྱུང་བ་ནི། བསྐྱུས་བ་གངས་
མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་བསགས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དམ་ཚོས་
སྟོན་བ་ནི། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་བའོ། །ཚོས་བསྟན་བ་གནས་བ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཤིང་ཚོས་བསྟན་བ་ནས་སྤྱ་རན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཚོས་མ་ཉམས་བའོ། །ཚོས་གནས་བ་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ནི། ཚོས་
རྟོགས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་ཚོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས།
རི་ལྟར་རྟོགས་བ་ལྟར་བསྟན་བ་ལ་རྗེས་སུ་འདུག་པའོ། །གཞན་གྱིས་ཕྱིར་སྤྱིང་བཅེ་བར་བྱེད་པ་
ནི། སྤྱིན་པ་པོ་དང་སྤྱིན་བདག་གིས་ཚོས་གོས་སོགས་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྷ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
ཅིང་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་གཞན་འཕྲོར་རོ། །

གཉིས་བ་ནི། གཏན་གྱི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མ་གཤི་
ཚུན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱུས་སེལ་བ་ཅམ་ལ་བཙོན་བ་ནི་དུད་འགོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་
འགོར་སྐྱེས་ཀྱང་དུད་འགོ་དང་འདྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་སྤར་བའདད་པའི་རྟེན་དེ་
ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྟོབ་སྤྱིངས་ལས། བདེར་གཤེགས་ལམ་བརྟེན་འགོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་
བྱུང་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་བ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྐྱ་ཡིས་རྟེན་
མིན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་སྤྱིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཞན་ཡང་སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྤྱངས་པའི་བག་ཆགས་འཕུག་པའི་འདོད་ལྟ་ཁ་ཅིག་དང་
པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་བྱུང་ཡང་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འབགས་ལམ་ཐོབ་པ་

མི་སྲིད་ཅིང་། འདོད་ལྷན་པལ་ཆེར་ཡང་སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་
 ལམ་དང་པོར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་མི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་མི་སྐྱ་བ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་
 དུ་མི་རུང་བས་སྦྱིང་གསུམ་གྱི་རྟེན་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཇམ་བུ་སྦྱིང་བ་བསྐྱེད་པས་
 སོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱ།
 འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་གིས་རང་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱོངས་ཚབས་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། རན་འགོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་འབྲང་མང་པོ་ལ་བརྐྱད་བརྐྱད་ནས་ལན་
 གཅིག་ཅམ་ཟར་བ་འདི་དོན་མེད་དུ་བཏང་ནས་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལོག་ནས་འགོ་ན་ནི་རིག་སྐྱེད་པས་
 གྱིས་སྐྱོངས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་པའོ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ་ཡང་
 ཡང་བསྐྱོན་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགོ་
 གོམས་མ་བྱས་པ། །འདི་ལས་བསྐྱེད་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་སྐྱོངས་པའང་གཞན་མེད་
 དོ། །ཞེས་དང་། །ཕིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་པན་པའི་ས། །རི་ཞིག་ལྟར་ཉེ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་ཉིད་
 །ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་ཡང་དམུལ་བ་དེར་མིད་ན། །སྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱོངས་པར་བྱས་པ་
 །བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད། །ཅིས་སྐྱོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཉེ། །བདག་གི་
 །ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ལ་སྐྱོས་ཉེ་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་
 །གནས་སྐྱབས་ལ་སྐྱོས་ནས་ཀྱང་མངོན་མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་འཁོར་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱིན་
 །བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་སོགས་རྟེན་འདིས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་སྐྱབ་ལུས་ལུགས་ཀྱང་བསམ་མོ། །དོན་
 ཆེ་བའི་རྟེན་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་མ་འབད་ན། །རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱིང་ནས་ལག་སྦྱོང་
 དུ་སྐྱོག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། རན་འགོ་དང་བདེ་འགོ་ནས་ཕེ་འགོས་ཉེ་རན་འགོར་འགོ་
 བ་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགོར་སྦྱེ་བ་ནི་བྱུག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རུལ་དང་འདྲ་

བར་གསུངས་པས་བདེ་འགོ་དང་རན་འགོ་གཉིས་ཀ་ནས་རྙེད་དཀའོ། །དེ་ཙམ་དུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཅི་
 ཡིན་སྟམ་ན། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། བལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་བ་མ་ཡིན་སྲོགས་ཡོངས་
 འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །པལ་ཆེར་དེས་པར་རན་འགོར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་བ་
 ལྟར་མི་ལ་སོགས་པ་ཡང་པལ་ཆེར་མི་དགོ་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་སྲོགས་འཛིན་པ་མང་ལ། དེས་
 །ཀྱང་རན་འགོར་འགོ་བའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱད་
 ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐྱལ་བར་མཐར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་དུ་མར་བསགས་པའི་
 རྟིག་པ་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཙམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རན་སོང་
 དུ་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟ་བུར་རན་འགོའི་རྒྱ་སྤར་བསགས་
 འདག་དེས་སྤྱོད་ཞིང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྟོ་སྟོམ་པར་བྱེད་ན་བདེ་འགོ་མི་དགོན་ནའང་།
 དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་དགོན་འོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རན་འགོར་འགོ་ལ། རན་སོང་དུ་སོང་ན་
 དགོ་བ་མི་བྱེད་ལ་རྟིག་པ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བདེ་འགོའི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་
 པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། འབན་ཡུལ་ན་མའི་བྱ་མཁར་བྱ་བ་
 གདོས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དབྲས་སོགས་ནས་ཡུན་རིང་ཁ་ཉེན་པོར་སོང་བས། ཟད་པོ་གཅིག་
 མཁར་དེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལ། ལན་ཅིག་མཁར་དེ་ཐོབ་ཟེར་བ་ཐོས་པས། འགོ་མི་རུས་བཞིན་
 དུ་མའུང་ཞིག་བཟུང་ནས་བཤལ་བྱུང་བྱེད་ཅིང་། མའི་བྱ་མཁར་ཐོབ་པ་འདི་མི་ལས་མིན་ན་དུང་
 སྟེ་ཟེར་བ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་རྙེད་ནས་ཚོས་སྐྱབ་དགོས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྟོ་དེ་ལྟ་བུ་རྙེད་རྙེད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དཔལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་སྤྱད་པ་ལ་ཚོས་བཞི་
 བསམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྐྱག་
 བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་

ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་བའི་སྨྱིང་རོ། །སྨྱིང་བྱས་པ་ནི། སྨྱིང་རྒྱུ་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་རྒྱུ་དཔལ་
 འཕྲོར་དང་ལྡན་བའི་སྨྱིང་རོ། །དེ་ཡང་ཆེ་འདྲིར་སྨྱིང་དགོས་པ་ནི། འདྲིར་མ་བསྐྱབས་ན་སྨྱིང་བ་ཏུ་
 མར་དཔལ་འཕྲོར་རྙེད་དཀའ་བའི་སྨྱིང་རོ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྨྱིང་དགོས་པ་ནི། བམ་འཆི་ལ་དེས་པ་
 མེད་བའི་སྨྱིང་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་བས་ནི་སྨྱིང་བ་རྙེད་མ་རྣམས་སུ་ཆོས་བྱའོ་སྣམ་ནས་འདོར་བའི་
 ལེ་ལོ་འགོག་ལ། བཞི་བས་ནི་ཆེ་འདྲིར་སྨྱིང་དགོས་ཀྱང་། ལོ་ལྷ་བ་ཞག་སྣ་མ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་སྨྱིང་སྨྱིང་ལ་བསྐྱབས་བས་ཆོག་སྣམ་ནས་མི་འཇུག་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་བས། དེ་གཉིས་
 ལྷུང་ཏུ་སྨྱིང་བར་བསྐྱབས་ནས་གསུམ་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་ལྷུང་ན་འཆི་བ་བྲན་པ་ནི་འདྲིར་
 ཡང་འབྲེལ་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་ཆོགས་ཆེ་བས་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷུང་སྣོ་སྣོ་ཆོགས་
 བས་བསམས་ན་སྣོ་འཁྲུལ་ཆེ་བས་སྨྱིང་བཤད་པ་སྨྱིང་བསམ། དེ་ཅམ་མི་བྱས་ན། དཔལ་འཕྲོར་
 སྨྱིང་པོ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྣོ་ནས་དོན་ཆེ་ལུགས་དང་། ལྷུ་
 དང་འབྲས་བུའི་སྣོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། རི་ལྷུང་འཆོས་པ་དེ་སྨྱིང་བཤད་པ་ནས་
 སྒྲུངས་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལ་སྨྱིང་སྣོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། སྨྱིང་བདེ་འགོ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་
 ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། །འབྲུང་བར་ཏུ་
 དཔལ་འཕྲོར་ཆར་བ་ཐོབ་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྨྱིང་སོགས་ཀྱིས་
 རོགས་བྱས། སྣོན་ལམ་རི་མ་མེད་བས་མཆོམས་སྨྱིང་བ་སོགས་དགོ་ཅ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན།
 ལྷུ་དེ་ལྟ་བུ་སྨྱིང་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྨྱིང་བས་དེ་ལ་དབགས་ནས། འབྲས་བུ་བདེ་འགོའི་རྟེན་
 སྨྱིང་དང་འབྲུང་བར་རྙེད་དཀའ་བར་སེམས་བའོ། །འབྲས་བུའི་སྣོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་
 མཐུན་ངན་འགོ་རྣམས་ལ་བསྐྱོམ་ཏེ་བདེ་འགོ་ཅམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྨྱིང་ལ། རིགས་མཐུན་བདེ་
 འགོ་ལ་བསྐྱོམ་ཏེ་ཡང་དཔལ་བ་འབྲུང་བར་ཅན་ནི་ཆེས་དགོན་པར་སྣོམ་བའོ། །དགོ་བཤེས་དོལ་
 བས་འདི་ལ་ནན་ཆེར་མཛད་བས། ཆོས་གཞན་ཀུན་དེས་སྣོ་བྲངས་ནས་བྱུང་གསུང་བ་སྨྱིང་ཡིན་

པས་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ། དེ་ལ་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཚུ་ལ་
 དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུ་ལ།
 སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲིང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། མཐར་མའོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཚོས་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་མའོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པ་
 ལས་བརྒམས་ཏེ་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དངོས་སམ། ཚུང་དུ་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཆེ་འདི་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པར།
 ཆེ་བྱི་མའི་མཐོ་རིམ་གྱི་ཐུན་ཚོགས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྐོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་དག་ལ། །
 རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །ངེས་ལེགས་ལ་གཉིས་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་གྱི་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་
 ལས་བརྒམས་ཏེ་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ། དེ་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐོ་བ་བསྐྱེད་ནས། སྤྱིད་
 པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱུང་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྐོན་ལས། སྤྱིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྤྱིག་པའི་ལས་ལས་
 ཕྱོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གསང་སྤྱགས་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་

ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་བས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱུས་
ཐོབ་བྱང་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་རྒྱལ་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ལམ་སློབ་ལས།
རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཡང་དག་ཟད་
པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དེས་བྱང་
ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་པར་ཕྱིན་དང་སྤྱགས་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྗེ། །སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་དང་། མཛོད་འགྲེལ་སོགས་མང་པོར་གསུངས་སོ། །
སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ནི་གཉིས་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ཞོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་གཞུང་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སློབ་ནས་འཁྲིད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ།
རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་བཤད་
ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡང་འདུ་བས། དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཏ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྲིད་པའི་བདེ་
བ་ཅམ་ལ་ཐོབ་བྱང་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཅམ་རང་དོན་དུ་ཐོབ་
བྱང་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་
ཞིག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་སློབ་འགྲོར་བྱས་ནས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སློང་བའི་
ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་དངོས་དང་། དགོས་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་འཇུག་སློབ་ནི། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། སྲིད་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྐྱེས་ལྟར་ན་སྐྱེད་ཅིག་གིས། །འཁོར་
པའི་བཙོན་རང་བསྐྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བཛོད་བྱ་

ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ཐེག་ཆེན་
 པར་ཚུད་ལ། དེ་ཉམས་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་འཛོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སེམས་དེ་སློབ་དུ་མ་ནས་འབད་དེ་བསྐྱེད་དགོས་ལ།
 དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་སློབ་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་བསྐྱོམས་ནས། པན་ཡོན་ལ་སློབ་ཤུགས་
 འཕེལ་བ་ཞིག་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགོ་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་བསྐྱབ་བདུས་
 དང་སློབ་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་པན་ཡོན་ཡང་བསྐྱེན་གཉིས། གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རན་འགྲོར་མི་ལྟར་བ་དང་། བདེ་འགྲོར་
 སྐྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་རན་སོང་གི་རྒྱ་སྤར་བསགས་འདག་པ་དང་། སྤྱིས་གསོག་པ་
 རྒྱུ་ཆད་ལ། བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་སྤར་བསགས་རྣམས་དེས་ཟེན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། གསལ་
 དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀྱན་ནས་སློང་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ལྡན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སློབ་
 དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ལ་ཐོབ་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་མེད་ན། པན་
 ཡོན་དེ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འགྲུང་བས་སེམས་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་
 ཀྱང་ཆོག་ཅེས་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ལྟེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་སློབ་དུ་མ་དོན་མཐོ་
 དེས་ལེགས་ཀྱི་པན་ཡོན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་ཏུ་རྒྱུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་
 པའི་བསམ་པ་སློང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་པན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་ནས་པན་ཡོན་ཅན་
 རྒྱ་སེམས་སློབ་པ་ན། སེམས་དེའི་རྩ་བ་བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བདེ་
 བས་པོངས་ཤིང་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། བ་སྐྱེ་
 གཡོ་འགྲུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བས་པོངས་ཤིང་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
 བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོང་ས་མེད་དེ། སློབ་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་སློབ། །རང་

གི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་འདྲའི་སེམས་ལ། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་དུའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེས་ཀྱི་གནོད་
 པ་འབབ་ཚུལ་དང་། འགྲིང་གི་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེས་ཞིང་། །ཞི་བདེ་མེད་ཚུལ་
 བསམས་ནས། དེ་ནས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་
 བསྐྱོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་
 རྒྱུར་འགྲིང་དང་སྐྱེ་མོང་བའི་བསམ་པ་སྐྱོང་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་
 བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐབས་འགོ་དང་ལས་འབྲས་བསམ་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བསམ་གསུང་གི་སྐྱོ་དུ་མ་ལ་འབད་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོ་འགོ་རྒྱུད་
 སྐྱོང་བའི་ཐབས་ཡིན་ལག་བདུན་པ་སྐབས་འགོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་
 དག་གྱང་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །འདིར་རྒྱུར་འགྲིང་གི་ཚོས་སྐྱོར་རྣམས་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་འགོ་ལུགས་རྣམས་སྒྲ་མས་གྱང་བརྟེན་སྤྱད། སྐོབ་མས་གྱང་དེ་
 ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱས་ལ། སྐྱོར་རིས་ཀྱིས་དེ་དག་བྲན་པར་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་། ལམ་སོ་སོ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་
 བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་ལ་མ་སྐྱེ་བ་བར་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ངེས་པ་མི་རྙེད་པས་སེམས་དེ་
 སྐྱེ་བའི་གོགས་སམ། དེའི་བར་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་འགོ་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱུངས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བུ། དེ་ནས་
 སེམས་དེ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་འགོ་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱོན་པའི་
 ཚོ་ག་བྱ། སྐྱོན་པ་ཚོ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་སྐྱོད་པ་ཕྱིན་ཏུ་ག་
 དང་བསྐྱབ་ཞེ་སོགས་ལ་སྐྱོབ་འདོད་པའི་སྐྱོབ་འདོད་མང་དུ་སྐྱུང་ལ། སྤྱིར་ཐག་བ་ནས་སྐྱོབ་འདོད་
 བྱང་བ་ན། འདུག་སྐྱོམ་རྣམ་དག་ཅིག་སྒྲང་། དེ་ནས་ཅ་ལྟར་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྐྱོག་བསྐྱོས་བྱ།

ཐག་པ་ཚུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་གོས་ནའང་
 ལྟར་བའི་སྤྱིར་བཙུག་ཅི་ལྟར་གསུངས་པའི་སློབ་པ་ལེགས་པར་སྤྱད་། དེ་ནས་ཕྱིན་ཏུ་གསྱེ་ལ་
 བསྐྱེན་ཅིང་། རྒྱད་པར་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་རུང་དུ་
 བྱ་བའི་སྤྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་རོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱེན་པོ། །ལམ་སློབ་ལས་མདོན་ཤེས་བསྐྱེད་
 པའི་སྤྱིར་དུ་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་
 གཞན་དུ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས། དེའི་སྤྱིར་དུ་ཡང་ཞི་གནས་བསྐྱེན་
 པོ། །དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་གཅད་པའི་སྤྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན། ལྟ་བུ་ས་
 ཐག་ཚོད་པར་བྱས་ལ་སློམ་ཚུལ་མ་ནོར་བར་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེན་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་ལྷག་སྐྱེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཇུག་སློམ་ཀྱི་བསྐྱེན་བྱ་ལ་སློབ་པ་མན་
 ཚད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་དང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེན་པར་ལམ་སློབ་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་མན་ཚད་
 ཐབས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང་། རྒྱ་
 ཚེ་བའི་ལམ་རིམ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་རྒྱད་པར་ཅན་གསུམ་སྐྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚོགས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐབ་མོའི་ལམ་རིམ་ཡིན་པས། དེ་དག་
 གི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་
 ཚེན་སོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སྐྱེན་མོང་བས་རྒྱད་སྤྱད་ནས་ནི། ངེས་པར་སྐྱགས་ལ་
 འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་ན་སྤྱིར་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་པོ། །གལ་
 ཏེ་དེ་ཅམ་ལས་མི་སྟོགས་པའམ། རིགས་ཀུས་ཚུང་བས་མི་སློབ་ལམ་རིམ་དེ་ཉིད་ཅི་རྒྱས་སུ་
 གཏོང་བ་ཅམ་བྱའོ། །སྐྱགས་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱད་པར་དུ་སྐྱགས་
 བས་ནན་ཚེར་གསུངས་པས། བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་ཚུལ་སློབ་ལས་རྒྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱ།

དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ནམ་དག་ནས་འབྲུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྡིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་
བའི་དམ་ཚིག་དང་། རྣམ་པ་སྟོན་བརྣམས་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་། རྒྱུད་པར་དུ་ཅ་ལྷུང་ཕོག་ན་སྦྲར་གྲང་
དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དཀའ་བས་དེས་མ་གོས་པར་བྱེད། ཡན་ལག་གི་ལྷུང་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱེད་ཅིང་། གོས་ནའང་རི་མི་སྦྱུང་བར་མི་འཛོལ་པར་བཤགས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་བཅས་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གང་དུང་ཞིག་ལ་བཞིན། དེ་བཙན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་
མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གང་དུང་ལ་བསྐྱེད་པོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་ལུས་ནི་ལམ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
དུ་བཞིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐྱོར་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྲོན་
འགོ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དུ་བྱས་པས་ཚོག་མོད། རྒྱུད་འབྲིང་དང་སྐྱབ་མོང་བའི་
ལམ་རིམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་སྡེ་ཞིད་པ་ལ་དགོས་པ་
ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་དང་སྐྱབ་མོང་བའི་སློ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་།
རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གཞོན་པ་དང་། སློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་
པན་ཆེ་བའོ། །ཆེ་ལུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་གོང་མ་གཉིས་ལའང་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
དགོས་པས། བགྱི་བར་བུ་བའི་གང་ཟག་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ལ་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱོང་
བ་བསྟན་པ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཐ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་
གོང་མ་ནས་སྐྱུངས་ཀྱང་བསམ་པ་གོང་མ་མི་སྐྱེ་ལ། འོག་མ་དོར་བས་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་གོང་མའི་སྐལ་བ་ཅན་ལ་ལམ་སྐྱབ་མོང་བ་བསྟན་ཏེ་སྐྱུངས་པས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཟེན་
པའམ། མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུང་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། འོག་མ་འོག་མ་སྐྱེས་པ་ན་

གོང་མ་གོང་མར་ཁྱིད་པས་ཚོགས་པས། རང་ལམ་ལས་འགྲུང་བ་མེད་དོ། །སྐྱོ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ནི་གསུངས་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། རོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་རོར་
 བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་བའི་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱུར་ནས་བཀའ་སླུལ་ཉོ། །མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས་ཀྱང་། དང་
 པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཚོས། །སྤྱིས་ནི་དེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་སྤྱིར་མངོན་པར་མཐོ་
 ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་དེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། །ཞེས་མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་
 ཅན་དུ་འཁྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་ནི། རིམ་གྱིས་དགོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་གྱིས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ། ཐོག་མར་སྐྱོ་བའི་ཚོས་སྐྱོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱོ་བའི་གདམས་ངག་
 དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་འབྲིང་དང་ལྡན་པར་
 ལྷུང་པར་ཉོགས་ནས། ཚོས་བསྟན་པ་འབྲིང་དང་། གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འབྲིང་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་ལྷུང་པར་ཉོགས་ནས།
 ཚོས་ཟབ་མོ་སྐྱོན་ཅིང་། གདམས་ངག་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལྷ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་
 དོ། །འདི་ནི་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་སྦྱོང་པ་གོ་རིམ་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། སྐྱོང་བསྐྱུས་སྐྱོན་མེད། སྐྱོན་དུ་མར་སྤྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་བསམ་
 པ་ལ་སྐྱུངས་ནས་དེ་ནས་སྤྱུགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་རིམ་ཅན་དགོས་པར་བསྐྱུབས་ཤིང་། དེའི་དོན་
 བསྐྱུས་ཉོ། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་རྩུ་དང་རྒྱུ་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྫོང་རྒྱུང་བ་
 དང་། འབྲིང་དང་རྒྱུ་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྫོང་རྒྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་ལ་རྫོང་རྒྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་རྩུའི་བསམ་པ་སྐྱོང་བ་དངོས། བསམ་པ་དེ་

སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དོན་གཉེར་
གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་
འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བསམ་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་རི་ལྟར་འགྲུང་བ་
འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་བྱེད་པ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྐྱོམས་པའི་ཕན་
ལོན། འཆི་བ་བྱེད་པའི་སྐྱོ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ། འཆི་བ་བྱེད་པ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ད་གཞོན་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟུང་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཉེ་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་རིང་མི་འཆི་དེ་
རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟུང་དུ། སྐྱོས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་འགྲུང་དོ། །དེའི་
གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་དེས་བསྐྱབས་ན། ཆེ་འདིར་སྟོད་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་ནས་
འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཆེ་འདི་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྤྱད་བསམ་སེལ་ཐབས་འབའ་
ཞིག་སེམས་སེམས་ནས། ཆེ་གྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་
ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱོ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོས་ལ་འཇུག་དུ་མི་སྟེར་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་པ་སོགས་
ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆེ་འདི་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས། དག་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཚུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉེས་
སྟོད་སྤྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་མ་འབྲེས་པ་དགོན་ནོ། །གལ་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། ཕྱི་ནས་བསྐྱབ་པོ་སྟུང་པའི་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་
ལེ་ལོ་འགོག་མི་བྱས་ཤིང་། གཉིད་སྤྱད་པ་དང་། བྱེ་མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་
ནམ་གཤམ་གྱིས་དུས་འདའ་བས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་མི་འོང་དོ། །དེ་ཅམ་
དུ་མ་ཟད་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཚོགས་སྤྱར་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་དང་། དེས་བྱངས་པའི་ཉེས་སྟོད་
ནམས་རི་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལས་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་ཏེ། ངན་སོང་དུ་འབྱིད་པར་
བྱེད་པས་དེ་ལས་མ་རུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་

མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་གྲེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྣམ་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་
མ་རུངས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བོར་ཉེ་
ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མངའ་དང་མི་མངའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྲིག་
པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཆི་བ་རྒྱུ་པའི་སློབ་རྣམ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན། དཔེར་ན་དེ་རིང་སང་རང་འཆི་
བར་ཐག་ཚོད་པ་ན། ཚོས་གྱི་གོ་བ་ཐལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་
སྲུ་མེད་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྲིད་པ་སློབ་ཅིང་། གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་རྣམས་སྤྱིར་བོ་ལེན་
འདོད་པལ་ཆེར་ལ་ངང་གིས་འབྲུང་བ་ལྟར། རྗེད་བཀུར་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་གྱི་ཕྱིར་
འབད་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བོ་མེད་བར་མཐོང་ནས་ཉེས་སྤོད་ལས་སློབ་ཅིང་། རྒྱབས་འགྲོ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་གསོག་པས། གོ་འཕང་དམ་བར་རང་ཉིད་འཇིགས་ཉེ།
འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འཁྲིད་པས་ན། དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དུ་མས་
ཀྱང་བསྐྱབས་ཉེ། ལྷ་འདས་ཆེན་ལས། ཞིང་སློབ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་སྟོན་གྱི་ལོག་མཚོག་
གོ་རྗེས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྗེས་མཚོག་གོ། །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་མི་རྟག་
པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཚོག་ཡིན་ཉེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་། མ་
རིག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཉོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤོད་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་འཛོམས་པའི་སློབ་པ་དང་། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱབས་པའི་སློབ་སྦྱང་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་པའོ། །མདོར་ན་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྐྱབས་པའི་དུས་ནི། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
སློབ་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སློབ་པལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་བསྐྱད་ཅིང་། བདེ་འགྲོར་ལན་རེ་ཅན་
འོངས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སྲུ་ཤས་ཆེ་བས་དེར་ཚོས་སྐྱབས་པའི་སྐབས་མ་རྗེད་ལ། བསྐྱབས་
པས་ཚོག་པའི་རྟེན་རེ་སློབ་པ་ན་ཡང་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱབས་པ་ནི། ད་དུང་མི་འཆི་སྐྱེས་པ་

འདི་ལ་སྤྱི་འདུག་པས་ན། ལྷོས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འདྲིན་པ་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྐོ་དང་། འཆི་
བ་བྱེད་པ་ནི་སྤུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་ཟབ་མོ་གཞན་བསྐོས་
རྒྱ་མེད་པ་ནམས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལོ་སྟོན་པ་དང་། བསྐོས་བྱ་ཡིན་ཡང་དང་པོར་ཅུང་ཟད་སྐོས་གྱི།
རྒྱན་དུ་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྟོན་དུ་མི་བཟུང་བར། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་
ལ་ངེས་པ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དེ་བསྐོས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བུལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྐྱབ་པ་ནི། ལམ་ལ་མ་
སྐྱངས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྐྱབ་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་སྐྱེད་པ་མིན་ལོ། །འོ་ན་གང་སྐྱམ་ན། ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་སྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་བསྐྱེད་
ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་དགག་མི་ལུས་མོད། འོན་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་འགོག་པ་དང་། མངོན་མཐོ་ངེས་
ལེགས་གྱི་རྒྱ་མ་བསྐྱབས་པར་འཆི་བ་ལ་འདིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེས་སྐྱབ་པ་བསམས་ན་
དེ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པས། འཆི་ཁར་མི་སྐྱབ་པར་བྱུང་ཡོད་ལ། དོན་དེ་མ་བསྐྱབས་ན་སྐྱིར་འཁོར་
བ་ལས་མི་ཐར་ཞིང་། བྱང་པར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུང་བས་འདིགས་ནས་འཆི་བའི་ཆེ་འགྲོད་པས་
གཏུང་བར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་ནི། ཅ་བ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་དགུ། ཐག་གཅད་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བསྐོས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང་། ཉམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་དང་། འཆི་
བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པ་བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་
ངེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱེན་གྱིས་བསྐོས་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ། ཆེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་
བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ། གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་
བ་བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྐྱངས་པ་དང་། ལུས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་
ནས་ཡང་འཆི་བས་འདྲོམས་པར་ཚོམས་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་འོང་བ་དེ་ཡང་། མགྲོགས་

བས་འབྲོས་པའམ་སྟོབས་དང་ཉེར་དང་རྗེས་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲོན་གྱིས་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པར་རྒྱལ་
 བོ་ལ་གདམས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་འཆི་བས་འཛིགས་པ་ཞིག་
 དགོས། འཆི་ཁར་མི་འཆེར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འོ་སྟོན་དེ་ལས་བརྒྱུག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཛིགས་
 འཆི་ཁར་བྱང་ལ་མེན་མོ་འདེབས་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཆེ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ནི་སྲིད་མཐར་སྤང་ལ། དེ་ཐུབ་ཏུ་རྒྱུག་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ལོ་ནི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་
 བ་ཞག་དང་ཞག་ཉིན་མཚན་སོང་བས་འཇོན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་སོགས་སོང་བས་འཇོན་པས་ན།
 ཆེའི་སྤྱི་ཆད་དེ་ཡང་སྤར་དུ་མ་ཞིག་ཟད་སྤང་ཞིང་། ལྷག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་མེད་པར་འབྲིད་བྱེད་བར་
 མ་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་སྤར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྤོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཆེ་འདི་རྟག་
 ཏུ་གོད་འགྲུང་ཞིང་། །སྟོན་པ་གུད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྲུང། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཐ་ག་པ་ཐགས་འཐག་པ་དང་། གསད་བྱ་གསོད་སར་གོམ་པ་རེ་རེས་ཉེར་སོང་བ་
 དང་། ལྷགས་རྗེས་སྤྲུགས་རང་དབང་མེད་པར་རང་གནས་སུ་སྤྲེལ་བ་སོགས་དཔེ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་
 བསམ་ཞིང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །འཕྲོ་བའི་
 སྤྱི་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འཕྲོ་བའི་ཆེ་འཕྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་
 རྒྱ་ལྟ་བུར་སྤྲུང་མགོགས་འཕྲོ། །ཞེས་དཔེ་དུ་མས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་དུ་བསམས་པའི་
 འཕྲིག་རྒྱུད་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་རྟག་པ་མི་སྟོན་པ་མེད། གསུང་བ་ལྟར་
 ཡིན་པས་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་ལན་མང་དུ་བསམས་ན་དེས་པ་སྟེ། རྒྱང་ཟད་རེ་ལ་མ་བྱུང་བྱས་པས་མི་
 བན་ཏེ། ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། བསམས་པས་མ་བྱུང་བེར་ཏེ། བྱིད་གྱིས་ནམ་བསམས། ཉིན་མོ་
 བྱི་ཡོང་ཡོང་བྱེད། མཚན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་གྱིན་འདུག་ན་རྒྱན་མ་བེར། གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཆེའི་
 མཐར་འཆི་བདག་གིས་བཙོམ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕྲོ་བར་མ་བེད། དེའི་བར་སྐབས་སུ་
 ཡང་ཆེ་བྱི་ནས་མི་འཕྲོ་བའི་སྐབས་ཡེ་མེད་པས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲོད་ཅིག་ཙམ་

ཡང་མི་སྡོད་པར་སྤི་མར་འགོ་བར་ཁ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བར་གྱི་གསོན་པ་ཡང་ན་ཀའི་
པོ་ཉམས་ཁྲིད་ནས་འཆི་བའི་སྤྱིར་དུ་འགོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གསོན་པའི་སྐབས་ལ་འདིག་རྟེན་སྤི་
མར་མི་འགོ་བའི་སྡོད་པར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲག་མཐོན་པོའི་ཚེ་མོ་ནས་
ལྷུང་བའི་ཆེ། ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་བར་སྤང་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་བྲངས་པ་ལས། མི་ཡི་དཔལ་པོ་སོགས་མའི་མཚན་
མོར་ནི། །གང་ལ་འདིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་དེ་ནི་ཉིན་རེ་ཞིང་། །
འགྲོས་བཤོལ་མེད་པར་འཆི་བ་དག་བྱུང་དུ་འགོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཙམ་སྐབས་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་ལོང་ཡོད་བྱུང་མི་དུང་སྟེ། མངལ་འཇུག་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་བྱིས་པའི་དུས་ལོ་བཅུར་ནི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་མི་རྟེན་ཅིང་། མཐར་
ཀས་པའི་སྐབས་ལོ་ཉི་ཤུར་ནི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་མཐུ་མེད་ལ། དེའི་བར་གྱི་དུས་སུ་ཡང་གཉིད་གྱིས་
སྤྱིད་འཁྲེར་ཞིང་། བད་སོགས་གྱིས་ཀྱང་དུས་དུ་མ་ཞིག་ཟད་ནས། ཚོས་སྤྱིད་པའི་སྐབས་ཅུང་
ཟད་ལས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེ་འདིའི་སྤྱོད་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ལམ་སྐྱོན་གཅིག་ན་བདེ་བ་
སྤྱིད་པ་སད་ནས་བྱ་བ་ལྟར། འཆི་བའི་དུས་སུ་བྱ་བའི་ལུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དགྲ་
ནི་དེས་པར་འོང་ན་ཆེ་འདིའི་བསྐྱུ་བྱིད་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་དགའ་བར་བྱ་སྟེ་དུ་བསམས་ཏེ། ཚོས་དེས་
པར་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཐག་གཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྤྱིས་རབས་ལས། གྱེ་མའོ་འདིག་རྟེན་
ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀུ་སྐྱ་ད་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། །བྱ་བར་
བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་རིང་པོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་འཆི་བ་འོང་བར་དེས་ཤིང་དེའི་བར་དུ་ཞག་གང་
ལ་འོང་མ་དེས་པས། དེ་རིང་ལྟ་བུ་འཆི་མི་འཆི་གང་དུ་ཡང་ཐག་མི་ཚོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོས་འཆི་
བའི་སྤྱོད་པ་བཟུང་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྐབས་པའི་སྐྱོ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མི་འཆི་སྐབས་དུ་སྐྱོས་མི་

འཆི་བའི་སྐོག་ས་བཟུང་ན་ཆེ་འདིའི་སྡོད་གྲབས་བྱེད་བྱེད་ནས་སྤི་མའི་གྲབས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས།
དེའི་བར་དུ་འཆི་བདག་གིས་བཟུང་སྟེ་སྤྱ་ངན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་སོ། །ཉི་མ་རེ་རེ་
ཞིང་འཆི་གྲབས་བྱས་ན་སྤི་མའི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་བས་མ་ཤི་ཡང་དེ་བྱས་པ་ལེགས་ལ། ཤི་ན་
ནི་བྱད་བར་དུ་ཡང་དེ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་བས་
ནས་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུ་ཉུང་བ་བསམ་པ། ལུས་
ཤིན་ཏུ་ཉམས་རྒྱུང་བས་ནས་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤྱི་མི་སྤྱན་པའི་ཆེ་
ནི་ངེས་ཀྱི། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆེ་ཆད་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་ནའང་པལ་ཆེར་ངེས་
པ་མང་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའང་
བྱུང་ལ། ད་གདོད་ལོ་བཅུ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་ཡང་ཆེན་གཞོན་བར་མ་གང་ལ་
འཆི་ངེས་པ་མི་སྤྲང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མང་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་
དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་སོ། །སྤྱི་མཐའ་སྐོག་ས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་མཐར་མ་བྱིན་བར་སློབ་བྱེད་དུ་སྤི་
ནང་གི་འཆི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཤི་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་གྲང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ལོ་སྤྱི་བུ་
ཡང་ཡང་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྐོག་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞོན་པ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་དང་མི་
མ་ཡིན་པ་གདོན་རིགས་ཀྱིས་འཆེ་བ་དང་། དུད་འགྲེའི་རིགས་ལུས་སྐོག་ལ་གཞོན་པ་དུ་མས་
འཆེ་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ནད་དང་སྤྱིའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་
སོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་བྱུབ་དགོས་ལ། དེ་དག་གྲང་པན་རྒྱུན་གཅིག་
ལ་གཅིག་གཞོན་པ་བྱེད་བས་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འབེལ་འགྲིབ་ཏུ་གྲུང་ན་ནད་
བསྐྱེད་དེ་སྐོག་འགྲོག་པས། དེ་དག་ནི་རང་དང་སྤྱན་སྤྱིས་སྤྱི་ཡོད་པས་ལུས་སྐོག་བརྟན་བརྟན་
ལྟར་སྤང་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། འདས་ཆེན་ལས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། སྐོག་འདི་ཉལ་ཏུ་

དག་ལྡང་བ་དུ་མས་བསྐོར་ཉེ་སྐད་ཅིག་དེ་དེར་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་
ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས་ཀྱང་། འཆི་བདག་རྒྱུ་གྱི་ནང་གནས་པ། །རྒྱང་
དམར་ནང་འདུག་མར་མི་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གསོན་པ་ཉིད་འཆི་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་
བ་ཡིན་པས་གསོན་རྒྱུ་མང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས། འཆི་བའི་
རྒྱུ་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་བྱད་ཅིག་ །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་བས་
རྟག་དུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུས་རྒྱའི་དབུ་བ་ལྟར་འཁོར་དུ་ཉམས་རྒྱུ་བས་གཤོད་པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་
པར་ཆེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུ་དེ་དེས་ཀྱང་སྣང་འདོགས་བྱས་ནས་སློབ་འཇིག་པས་ན། འཆི་རྒྱུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོན་པར་ཡང་འཁོར་དུ་སྐྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ས་དང་སྐྱུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་
ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྐྱེད་པས་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་
མི་འགྱུར་ན། །འཁོར་དུ་ཉམས་རྒྱུ་མི་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཚོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་
འཆི་བདག་གིས་ལུས་སློབ་ནམ་འཛོམས་དེས་པ་མེད་པས་ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་
ཆོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་པའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ལྷོ་རྩ་ག་ཉ་མི་བྱས། ས་བདག་རྩི་ལྟར་གཡང་
པོའི་ལུས། །ནད་མེད་རྒྱད་མེད་བདེར་གནས་པ། །དེ་ཉིད་ཆེ་ན་སྤྲིང་པོ་བྱང་། །ན་འཆི་རྒྱད་པས་
འཇིགས་མེད་བཞི། །གང་ཆེ་ན་རྣམས་རྒྱད་སོགས་ན། །བྱ་ཡང་དེ་ཆེ་ཅི་བཞིར་མཆིས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཡ་ཆེ་ཤོས་ནམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ་འདི་
ཉིད་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཆེ་གཉེན་
ནམ་བཤེས་བཅེ་ཞིང་གདུང་བ་ཆེ་བས་མཐར་སྐྱོར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད། ཡིད་དུ་འོང་
བའི་ཤོར་གྱི་ཕུང་པོ་རྩི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་སྐྱ་ཅམ་ཡང་འཁྲེར་དུ་མེད་དེ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་

ལ་རུས་ཀྱང་འདོར་ན། གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགོ་བ་ཞིག་ངེས་པར་
འོང་། དེ་ཡང་དེ་རིང་འོང་སྐྱེས་དུ་བསམས་ལ། གཉེན་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་
དབང་དུ་མི་གཏང་བར་ཚོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་མང་དུ་བྱའོ། །དེས་ན་སྤྱོད་དཀའ་སེ་བྱུང་ཡང་ལམ་
ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། བོ་རྟོ་བའི་གསུང་ནས། དེད་ཀྱི་སྤྱང་སེལ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་
འདི་ཡིན་ཏེ། ཉེ་འབྲེལ་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་བ་ཀུན་བསལ་ནས། རང་གཅིག་སུ་
གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆེ་པ་རོལ་དུ་བྱུད་ཀྱིས་འགོ་བར་ཤེས་ནས་ཚོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱུང་མེད་
སྐྱེས་དུ་ཆེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་གཏོད་འོང་། འདི་སྒྲོ་ལ་མ་སྤྱེས་བར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལམ་འགགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་། རོལ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཞར་ལ་ཚོགས་བསལ་པ་
དང་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་། ལྟ་དང་སྐྱེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། རུས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་
ཀྱིས་བསམས་ན་ལོ་བརྒྱུད་ཡང་མི་སྤྱོད་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྤྱོད་བས་ཅི་ཞིག་
ལྟར་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ཀ་མ་བ་ལ་དམིགས་པ་སྤོ་བར་ཞུས་པ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་། འགོ་
ནས་ཞུས་ཚོན་འགོ་ཡེ་མ་ཚོད་པ། ཞེས་གསུང་ལོ། དེ་ལྟར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་པ་དང་། དལ་
འགྲོར་དང་། མི་རྟག་པའི་སྐོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ན་འདུག་
ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་ནས་བསྐྱུངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་
རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱུང་དུ་འཆི་བར་ངེས་པས་ཆེ་འདིར་བསྐྱོད་ལོང་མེད་ཅིང་ཤི་བའི་
འོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་འགོ་བར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགོ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་སྤྱོད་པ་མེད་
པས་བདེ་འགོ་འམ་ངན་འགོར་སྤྱོད། །དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
པས། ལས་དཀའ་ནག་གིས་ངེ་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་སྤྱེས་ན།

བདག་རི་འབྲེལ་ཏུ་འགྲུང་སྐྱེས་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱད་བསམ་བསམ་སྟེ། ལྷ་སྤྱད་ཀྱིས། རབ་ཏུ་
ཚ་ཞིང་གྲང་བ་ཡི། །དུལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་བྲན། །བཟེས་སྐྱོམ་དག་གིས་རིད་བ་ཡི། །ཡི་
དུགས་དག་ཀྱང་བྲན་པར་བྱ། །ཚོངས་པའི་སྤྱད་བསམ་རབ་མང་བའི། །ཁྱོད་སོང་ལྷ་ཞིང་བྲན་
པར་བྱ། །དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤང་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། །ཐོབ་དཀའ་འཇམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སྤྱ་
བཞུགས་སོང་རྒྱ། །རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཉེ་གཅད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ལྷན་པར་
དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱད་བསམ་སྐྱོམ་པ་ལོན་ཏུ་གཞན་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་སྤྱད་བསམ་གྱི་མཚོར་
སྤྱང་ཚུལ་བསམས་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པ་སྐྱོག་པ་དང་། སྤྱད་བསམ་དེ་མི་
དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་སྤྱིག་སྤྱང་ལ་ཆེས་ལོན་ཏུ་འཇམ་པ་དང་། སྤྱད་བསམ་མི་འདོད་
པས་ནི་བདེ་བ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་དགའ་བ་
དང་། རང་ཉམས་ལ་དབགས་ཉེ་གཞན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱི་ཞིང་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་
དོན་གཉེར་དང་། སྤྱད་བསམ་གྱིས་འདིགས་ནས་སྤྱབས་འགོ་ལུགས་ཀྱི་པོ་སོགས་ཉམས་ལེན་
གྱི་གཞན་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྐྱོམ་ཆེན་པོའོ། །སྤྱད་བསམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྤྱོད་འཇུག་
ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱད་བསམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱད་བསམ་སྤྱོད་བར་
འགྲུང་བ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱད་བསམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དུལ་བ། དུད་འགོ། ཡི་
དུགས་ཀྱི་སྤྱད་བསམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དུལ་བ་ཆེན་པོ། ཉེ་འཁོར་
བའི་དུལ་བ། གྲང་བའི་དུལ་བ། ཉི་ཆེ་བའི་དུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས་དབག་ཚད་
སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དབག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཚོད་
པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་ལས་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་པན་
ཚུན་འདུས་ནས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཚོན་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱུན་

བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱལ་ཉེ་ས་ལ་འགྲེལ་བ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་བར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་འབྲུང་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཉེ་སྒར་བཞིན་བསྐྱུན་བསྐྱུག་བསྐྱུག་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་དོ། །ཐིག་ནག་ནི། སེམས་ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དཔྱལ་སྤང་རྣམས་
ཀྱིས་བྱར་བཞི་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་དེའི་སྤྱིང་དུ་མཚོན་ཀྱིས་གཤེག་པ་
སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྐྱོང་དོ། །བསྐྱུས་འཛོམས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་
པའི་ཆེ་དཔྱལ་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་རི། ར་ལ་སོགས་པའི་གདོང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་འཚང་དོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཚོར་ལ། དེའི་ཆེ་སློབ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་
གི་སྤྱང་འབབ་པོ། །དུ་འབོད་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་ཞིང་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་
དུ་འཇུག་པོ། །ལྷགས་པ་དང་མེ་ཀྱུན་ཏུ་འབར་ནས་སྤེག་པོ། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལྷ་མ་དང་འབྲ་
བ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་པོ། །ཆ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དཔྱལ་སྤངས་རྣམས་
ཀྱིས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ལོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཞིང་འབར་བར་བརྟུག་སྟེ་ཉ་བཞིན་བསྐྱེག་
ཅིང་། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་སྤྱུག་སྟེ་སྤྱི་བོར་འབྲིན་པ་དང་།
ཁག་མིག་། ལྷ། རྩ་བའི་བུ་ག་གཉིས་གཉིས་དང་བ་སྤྱིའི་ཁྱེད་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་
བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་ལམ་ཁ་སྤྱུབ་ཏུ་བཞག་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་
རབ་ཏུ་འབར་བས་རྒྱང་ཞིང་དཔྱལ་བར་བྱེད་དོ། །

རབ་ཏུ་ཆ་བ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་ཅེ་གསུམ་པ་འཕོངས་སུ་བརྟུག་སྟེ་ཅེ་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སྐག་པ་གཉིས་དང་། དབུས་མ་སྤྱི་བོ་ནས་འབྲིན་ཏོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ལ་སོགས་
པའི་སློབ་རྣམས་སུ་མེ་སྟེ་འབར་བ་འབྲུང་དོ། །ལྷགས་སྐྱེབས་པ་ཆ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་སྤྱུས་
དཀྱི་ཞིང་ལྷགས་ཟངས་འགྲུང་བྱེད་འབར་བས་གང་བའི་ནང་དུ་སྤྱི་ལྷ་རྒྱུགས་བྱས་ནས་བསྐོས་བ་
ན་སྤྱིང་འོག་ཐད་ཀ་རྣམས་སུ་འགྲོའོ། །དེའི་ཆེ་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་རྣམས་ཞིག་ནས་ཀའང་རུས་

འབའ་ཞིག་ལྷན་པའི་ཚེ། ཡང་སྤྱད་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་འགྲེམས་སོ། །དེ་ནས་བགས་བ་
 དང་ཤ་ཁྲག་སྦྱིས་བ་ན། ཡང་ནང་དུ་འཇུག་གོ། །ལྷག་མ་ནི་ཚ་བ་དང་འབྲེལ། །མནར་མེད་ན་ནི།
 །ཤར་ཕྱོགས་ནས་ས་གཞི་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་བ་ཀྱུན་དུ་འབར་ཞིང་མཆེད་བ་ལས་
 མེ་འབར་བའི་ཤུགས་འོངས་ཏེ། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བགས་བ། །ཤ། རྒྱས་བ། རུས་བ་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་བཞིག་ནས་རྐང་ལ་སྲུག་བར་བྱེད་དོ། །མར་མའི་སྤྱིང་ལོ་བཞིན་དུ་ལྷན་བསམ་
 ཅད་མེ་སྤྱེ་འབར་བས་ཁྲབ་བོ། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་མེ་
 འོངས་བ་དེར་འབྲེས་བས་སྲུག་བསྐྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་སྤོང་བས་ཉམ་ཐག་བའི་སྐྱད་འབྲེན་བས་
 སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་བ་ཅམ་སོ། །ལྷགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མེ་འདག་རབ་དུ་འབར་
 བར་འཁྲབ་དུ་འཇུག་གོ། །ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འབབ་འཇོག་བྱེད་
 དུ་འཇུག་ཅིང་། །ཁ་ནས་ལྷེ་སྤྱད་སྤེ་སྤར་བ་བརྒྱས་བརྒྱངས་ནས་སྤང་གི་ཀོ་བ་ལ་བྱེད་བ་བཞིན་
 ཐང་བཅད་དེ་གཉེར་མ་དང་ཁམ་ཁམ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་
 བཞག་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་འབྲེད་སྤྱད་ཀྱིས་ཁ་སྤེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་སྤུ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་།
 ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་སྤྲུགས་ནས་ཁ་དང་སྐོག་མ་དང་རྒྱ་མ་རྣམས་ཆེག་སྟེ་རོ་སྤྱད་ནས་འབྱུང་
 རོ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་རབ་དུ་ཚ་བ་བཞིན་ལོ། །སྲུག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ཡུན་རི་ཅམ་དུ་སྤོང་བ་ནི་
 བཞེས་སྤྱིངས་ལས། དེ་ལྟར་སྲུག་བསྐྱེད་ཤིན་དུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སྤྱོད་
 ཡང་ནི། །རི་སྤྱིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་བ། །དེ་སྤྱིད་སྤོག་དང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཞག་གཅིག་དེ་སྤུམ་
 ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བརྒྱལ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱལ་ཞི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཆེ་ཆོད་
 ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞག་གཅིག་དེ་སྤུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བརྒྱལ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་
 ལྷ་བརྒྱལ་ཞི་དཔལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་། ཉིས་བརྒྱ་དང་།

བཞི་བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་བརྒྱ་དང་། ལྷོད་རྒྱལ་བརྒྱ་ནི་སྐྱེས་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འབྲུལ་དབང་
བྱེད་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆེ་ཆད་ནི་ལྷའི་ལོ་སྟོང་། ཉིས་སྟོང་། བཞི་
སྟོང་། བརྒྱད་སྟོང་། ཁྱི་རྒྱལ་སྟོང་སྐབ་ལོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་སྟོང་གི་ཞག་ནག་ནས་ཆེ་བའི་བར་
གྱི་ཞག་རེ་རེར་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ནས། ཁྱི་རྒྱལ་སྟོང་གི་བར་སྐབ་ལ། རབ་ཏུ་ཆེ་བ་བས་ནི་
བར་བསྐལ་བྱེད་དང་། མནར་མེད་པས་ནི་བར་བསྐལ་གཅིག་སྐབ་བར་མཛོད་དང་སའི་དངོས་
གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩེ་གཞོན་བཞི་བཞི་དང་སྐོ་བཞི་བཞི་
ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ནི་སྐྱེས་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་ཞིང་ར་བ་དེ་ལ་ཡང་སྐོ་བཞི་བཞི་ཡོད་
དོ། །སྐོ་དེ་རེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་སྐྱེས་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། མེ་མ་སྐྱུར་གྱི་འོབས། རོ་
སྐྱེས་ཀྱི་འདམ་མམ་སྤྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྟར་མནས་པ། སྤྱི་གྱིའི་ལམ་སོགས་དང་། རྒྱ་སྐྱུང་རབ་
མེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མེ་སྐྱུར་སྐྱུར་ལུ་ཅམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་
དུ་འགོ་བ་ན་དེར་རྒྱུ་བ་བཞག་པའི་ཆེ་བགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་ཀུན་འཛིག་ལ་བཏེག་པའི་ཆེ་དེ་
དག་སྐར་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་སྤྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྟར་མནས་པ་ཡོད་
པ་ལ་སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་གིས་བརྒྱལ་བ་དང་དེར་འབྱེད་ནས་མགོ་མན་ཆད་བྱིང་
སྟེ་འདུག་པོ། །འདམ་དེ་ན་འབྲུ་མཚུ་ཚོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་བགས་པ་དང་ཤ་དང་
རྒྱུས་པ་དང་རུས་པ་རྣམས་འབྲིགས་ཤིང་རྒྱུ་ལ་གཏུགས་ཤིང་འབྲུ་བར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། འདམ་དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་སྤྱི་གྱིའི་སོ་གཏུམས་པའི་ལམ་ཡོད་དོ། །
སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་རྒྱུ་བ་བཞག་ན་ནི་བགས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་
གཅོད་ལ་བཏེག་ན་དེ་དག་སྐར་སྐྱེའོ། །དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་ནགས་ཆལ་རལ་གྱིའི་ལོ་མ་ཅན་
ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་སྟེ་དེའི་གྱིབ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འཁོད་པ་ན་

ཤིང་ལས་རལ་གྱི་ལྷགས་ཉེ་དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཤེག་གོ། །དེ་དག་དེར་འགྲེལ་
 བ་ན་གྱི་སློ་བོ་དག་འོངས་ནས་རྒྱབ་ནས་འཛོག་ཅིང་ཟེའོ། །དེ་དང་འདབ་ཆགས་བ་ན་ལྷགས་ཀྱི་
 ཤིང་ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་དེ་ལ་འཛེག་
 ཏུ་འཇུག་སྟེ། འཛེག་པའི་ཆེ་ཆེར་མའི་ཅེ་ཁ་སྤྱད་དུ་ལྟ་ལ། འབབས་པའི་ཆེ་ཁ་གྲེན་དུ་ལྟ་སྟེ། དེ་
 དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཤེག་གོ། །དེ་ན་ལྷགས་ཀྱི་མཚུ་ཅན་གྱི་བ་ཡོད་པས་དེས་
 སྤག་བའམ་མགོ་བོ་ལ་བསྐྱད་ནས་མིག་འབྲས་འཛོག་ཅིང་ཟེའོ། །དེ་དག་ནི་མཚོན་ཆའི་གཞོན་
 བར་འབྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །བཞི་བ་ནི། ཤལ་མ་ལི་དང་འདབ་ཆགས་བ་ན་ལྷགས་འབབ་མེད་
 ཅེས་བྱ་བ་འགྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་བསྐྱོལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་
 ལྷུང་ནས་སྟོང་འོག་ཏུ་འགོ་ཞིང་འཚོད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཟངས་རྩུས་བཀའ་བ་མེ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པའི་
 བར་དུ་སྤྱོད་མ་སོགས་སྤྱུགས་བ་བཞིན་འོ། །ལྷགས་དེའི་འགྲམ་གཉིས་ན་ལག་ན་དཔྱད་པ་དང་
 མཚེལ་བ་དང་རྒྱ་བཟུང་བ་དག་བསྐྱད་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་དུ་ཡང་མི་སྟེར་ལ། མཚེལ་བའམ་རྒྱས་སྤྱིར་
 ལྷུང་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་ཅེས་འདྲིའོ། །དེ་དག་གིས།
 བདག་གིས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མི་མཚོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཤེས་སོ། །སྐྱོམ་སོ། །ཟེར་བ་ན་ལྷགས་ཀྱི་
 ལུ་ལུམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་། ཟངས་བསྐྱོལ་བ་ཁར་སྤྱུགས་སོ། །ཉེ་འཁོར་བ་དང་
 ཉི་ཆེ་བ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆོད་དེས་མེད་དུ་སའི་དངོས་གཞིར་བཤེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་
 དག་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་རུས་བ་མ་ཟད་པ་དེ་སྤིད་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟོང་བར་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དཔྱད་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐད་སོ་དཔག་ཆོད་ཁྱི་སྤག་རེའི་
 བ་རོལ་ན་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་དཔག་ཆོད་སུམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ལྷགས་ཅན་ཡོད་ལ། དེ་
 བས་དཔག་ཆོད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བརྒྱུད་ལས་ལྷག་
 ལུར་ཅན་ནི། ལྷགས་བ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་འཇུགས་

པའོ། །རྒྱ་བྱུང་རྣོལ་བ་ནི། རྒྱ་བྱུང་རྣོལ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། གྱི་རྒྱུད་
ཟེར་བ་དང་། ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ་ནི། ཚེག་འདོན་ལྷགས་ལས་བཏགས་པའོ། །ལྷན་པོར་ལྷན་གས་པ་ནི།
ལྷགས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ཁ་དོག་སྤོ་ཞིང་ཁ་ལྷའམ་རྒྱག་ཏུ་གས་པའོ། །བརྒྱ་ལྷན་གས་པ་
ནི། སྤོན་པོ་ལས་འདས་ཏེ་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །བརྒྱ་ལྷན་
ཆེར་གས་པ་ནི། བགས་པ་ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བར་གས་
པའོ། །དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་དོ། །ཆེ་ཆད་ནི། མ་ག་རྒྱའི་ཉིལ་གྱི་སྤྱུང་ཁལ་བརྒྱུད་
རྒྱ་བ་ཞིག་ཉིལ་གྱིས་བྱུར་བྱུར་བཀའ་སྤྲེ་དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉིལ་རེ་རེ་བྱུང་བས་ཉིལ་དེ་མ་
ལུས་པར་ཟད་པ་ལས་རྒྱ་བྱུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆེས་རིང་བ་དང་། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ནི་སྤྲ་སྤྲ་སྤྲ་
ལས་ཉི་ཤུ་འགྱུར་ཏུ་གསུངས་སོ། །

ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་ནི། ཆ་དཔྱལ་དང་གང་དཔྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་མའི་ཡུལ་
ན་འང་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། མཆོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དང་ཉེ་བ་ན་ཡོད་པར་
ཡང་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདུན་སྤྱུངས་ཀྱི་རྣོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །
དེ་ལྷན་ན་དེ་དག་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྷན་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་
ཡང་མང་པོ་གསོག་ལ། སྤྲ་བསགས་ཀྱང་ད་དུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཡིད་བདེ་བར་སྤོད་
པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ལ་འཛིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་བར་ན་དབྱགས་བྱ་བྱ་
བ་འདི་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཅི་སྤྱིར་འདི་
ལྷན་བདེ་བར་གནས། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། སྤྲིག་ཅན་དབྱགས་འབྱུང་འགག་
པ་ཅོམ་ཞིག་གི། །དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་
རྣམ་སྤོང་དུ། །མི་འཛིགས་གང་ལགས་རྣོ་རྣའི་རང་བཞིན་ལོ། །དཔྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་
པ་དང་། །བཞུ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་གཞུགས་སུ་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་

ན་མི་བཟང་པོ། །རྣམ་སྲིན་ཉམས་སྲུ་སྲོང་རྣམས་སྲོམ་ཅི་འཚེ། །ཞེས་སོ། །སྐྱབས་བསམ་དྲག་
པོ་ཡང་བཤེས་སྦྱངས་ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྲིད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོ་བསྐྱིད་པ་
རི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་སྐྱབས་བསམ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཞེ། །མཐར་མེད་དཔྱལ་བའི་སྐྱབས་བསམ་རབ་
མི་བཟང་། །འདི་ནི་ཉེན་གཅིག་མཉམ་སྲུང་སྲུང་སྲུང་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྐྱབས་བསམ་གང་
ལགས་པ། །དེས་ནི་དཔྱལ་བའི་སྐྱབས་བསམ་རྒྱུ་ཏུ་ལའང་། །འོ་ཡང་མི་དབྱི་ཆར་ཡང་མི་སོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་བསམ་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་གི་ཉེས་སྦྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱས་པ། ཉེས་སྦྱོད་རྒྱུ་ཏུས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་
དགའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེ། །ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོད་ཀྱིས་ཞེ། །ཅི་ནས་དེ་
རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཀྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞེ། དུད་འགོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བས་རྒྱུང་བ་གསོད་པ་དང་། ལྷ་མིའི་ཡོ་བྱད་དུ་
གྱུར་ཏེ། རང་དབང་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་གསོད་པ་དང་བདེག་པ་དང་གཞོད་པ་
བྱེད་ལ། ལྷ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བས་གནས་གཞན་མེད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤམ། དེ་དག་
གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་འགོས་པ་ཡིན་པར་མཛོད་
འགྲེལ་ལས་བཤམ་དོ། །གཞན་ཡང་ལྷན་པ་དང་རྒྱུ་སྦྱིས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་ཀས་ཏེ་འཆི་བ་དང་
ལྷུང་ལྷུང་བས་དཔལ་བ་དང་ཚོ་བ་དང་སྐྱ་སྒྲེག་པ་དང་བདའ་བ་དང་། གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འབྲ་བ་
དུ་མས་ཉམས་ཐག་པར་བྱས་ཏེ་གསོད་པ་དང་། བཤེས་སྦྱོམ་དང་ཉེ་ལྷགས་ཀྱིས་གཞིར་བ་དང་།
རྩོན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོ་དུ་མ་ནས་གཅོ་བས། དེ་དག་ལ་དུས་ནས་ཡང་འདིགས་ཡེ་ལེ་བས་སྐྱབས་
བསམ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སྦྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཆེ་ཆོད་ནི་མཛོད་ལས། དུད་
འགོ་རྣམས། མཚོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་ཆེ་རིང་བས་བསྐལ་པ་ཅམ་སྐབ་ཅིང་སྐབ་བེས་
མེད་དུ་བཤམ་དོ། །

གཞིར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན། རབ་འགྲོའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་བསམས་པ་ན། ད་ལྟ་མེ་མ་སྤྱད་ཏེ་ལག་
པ་བཅུག་ནས་ཞག་གཅིག་སྤོང་བ་དང་། དགུན་ལྷགས་སྤང་ལ་འབྲུག་སྐྱབས་སུ་གོས་མེད་པར་
དེ་ཙམ་དུ་སྤོང་བ་དང་། ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་བརྒྱུ་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་སྤང་བུ་སོགས་ཀྱིས་སོ་
བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན། ཚ་དཔྱུལ། བྱང་དཔྱུལ། ཡི་དྲུགས། དུད་འགོ་གཅིག་གིས་
གཅིག་གསོན་སོར་མེད་པའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་སོགས་བདག་གིས་རི་ལྟར་བཟོད་སྟམ་དུ། ད་ལྟར་གྱི་
ཉམས་ལ་དབགས་ནས་ཤིན་ཏུ་འདྲིགས་ཤིང་སྐྱབས་པའི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་མ་ཐོན་པར་དུ་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །ད་ལྟ་རྟེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་སྤང་བསགས་སྤོང་བ་དང་། ལྷི་མ་ལ་
འཇུག་པ་ཉུང་དུ་འགོ་ཞིང་། དགེ་བ་སྤང་བསགས་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྐོར་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་
བས་མང་པོར་སླེལ་བ་དང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྐོར་དམ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཚོག་པས་ཉི་མ་
རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་བ་དོན་ཅན་དུ་བྱུང་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་མ་བསམས་ན་རན་འགྲོར་སྤྱད་པའི་
ཚེ་འདྲིགས་པ་དེ་དག་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་བཙུག་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པའི་འདོད་ལེན་ལ་སྐོར་མཐུ་མེད་པར་སྤོང་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོར་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་སྤྱད་པ། བདེ་
ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། ཅི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་
སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱ་མང་
ཡང་འདྲིར་ནི་སྤང་བའདད་པ་ལྟར་ཆེ་འདྲིར་མི་སྤོང་པར་སྤྱད་ཏེ་འཆི་བ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་
གང་དུ་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་སྤོང་འཇུག་ལས།
རི་ལྟར་མཚན་མོ་སྤྱད་ནས་སྤོང་བུ་ལ། མོོག་འགྱུ་སྤང་ཅིག་རབ་སྤང་སྤོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་

སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འདིག་ཉེན་བསོད་ནམས་སློབ་སྦྱོར་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །དེ་
ལྟས་དགོ་བ་ཉམ་རྒྱུད་ཉིད་ལ་རྟག །སྤྲིག་པ་སློབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དཀར་པོའི་ལས་སློབས་རྒྱུད་ཞིང་ནག་པོའི་ལས་ཤིན་ཏུ་སློབས་ཆེ་བས་ངན་འགྲོར་སྤྱང་
བའི་ཚུལ་བསམས་པས་ངན་འགྲོས་འདིགས་ཤིང་དགོན་མཚོག་ལ་དེ་ལས་སློབ་པའི་བྱས་པ་
ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚིག་ཅམ་དུ་སོང་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་
དེ་དང་འབྲེལ། དེ་གཉིས་བྲགས་ཐག་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་ཡིད་འཁུལ་བ་
ཞིག་འོང་བས་རྒྱ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་
ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གུར་པ། །གལ་ཉེ་སེམས་
ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་
ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་འབྲེད་པའི་སློབ་ཞིག་
ཡོད་ན་ནི། སྐྱ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་རིགས་
སོ། །དེས་ནི་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་བ་
ལས། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། རང་ཉིད་འདིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གོལ། གཞན་འདིགས་པ་ལས་སློབ་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག། །ཐན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་དབང་ཐུག་སོགས་
ལ་མེད་པས། དེ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །དེས་ན་བསྐྱབས་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་དེས་པ་ཐངས་ནས་ཅེ་

གཅིག་པའི་སྐོར་སྐོར་འཆའ་རུས་ན་མི་སྐྱོབ་པ་མི་སྲིད་པས་སྲིད་ཐག་པ་ནས་དེས་པ་བསྐྱེད་པར་
བྱ་སྟེ། རང་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྐྱབས་ཐེན་གྱང་
ནང་གི་རྒྱ་སྐོར་བཀའ་ནས་སྐྱབས་སུ་འདོན་པ་མ་གྱུར་བས་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། བྱད་པར་ཤེས་པ། ཁས་ལྷངས་པ། གཞན་དུ་
མི་སྐྱོབ་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་དེ་ལ་གསུམ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཚོས་དང་། དག་འདུན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐྱའི་ཡོན་
ཏན། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བུད་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་ལ་བསྟོན་པ་ལས། རྫོང་སྐྱ་མཚན་
ཀྱིས་སྐྱས་གྱུར་པ། །མངོས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་ཅི་ནི། །སྤྲིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་
མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱས་པ་འདྲ། །ཐུབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྗན་པ། །ཚོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་
མངོས་གྱུར་པ། །གསེར་གྱི་རི་པོའི་ཅེ་མོ་ནི། །མཚམས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་དགྱིས་པ་འདྲ། །མགོན་
ཁྲིད་རྒྱན་གྱིས་མ་བརྒྱན་གྱང་། །ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མདངས་གང་ཡིན། །རྣམ་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་རྒྱས་གྱུར་པ། །སྤྲིན་དང་བྲལ་ལའང་དེ་མ་མཚེས། །ཁྲིད་གྱི་ཞལ་གྱི་བརྒྱ་དང་། །བརྒྱ་ཉི་
མས་ཁ་བྱེ་བ། །བྱང་བས་མཐོང་ན་པད་མར་ནི། །ཐེ་ཚོམ་དབྱང་ཐག་ལ་འཇུག་འགྱུར། །ཁྲིད་
ཞལ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྗན་པར། །ཚོམས་དཀར་མངོས་པར་གྱུར་པ་ནི། །གསེར་གྱི་རི་གསེབ་
སྟོན་ཀ་ཡི། །རྣམ་ཐེང་ཐེང་ལུགས་པ་འདྲ། །མཚོད་འོས་ཁྲིད་ཀྱི་ཐུག་གཡས་ནི། །འཁོར་ལོའི་
མཚན་གྱིས་མངོས་གྱུར་པ། །འཁོར་བས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ལ། །ཐུག་གིས་དབྱུགས་འབྱིན་
མཛད་པ་ལགས། །ཐུབ་ཁྲིད་གཤེགས་པར་གྱུར་པའི་ཚོ། །ཞབས་གཉིས་དཔལ་གྱི་པད་མ་
འདྲས། །ས་གཞི་འདི་ནི་གྲིས་གྱུར་པ། །བརྒྱ་ཅན་གྱིས་ངེ་ལྟར་མངོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཐོབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་

ཏུ་བྱི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ནས་བྱིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བརྒྱུད་ནས། གསུང་གཅིག་གིས་བྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་
རང་གི་སྐྱད་དུ་གོ་བར་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཚད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་སེམས་པ་སྟེ། བདེན་པ་འོའི་ལེའུ་
ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཚིག་ །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ལྷུ་ལྷས་
ན། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྤྲུགས་ཚུད་ནས། །གསུང་དབྱེངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་
ཡང་འདེབས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདྲེན་པ་འདིག་ཉེན་ན། །ཚངས་པའི་སྐྱོད་དབྱེངས་གསུང་སྒྲོག་མཁྱེན་
བར་མཛོད། །དེ་ནི་ལྟ་མི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐར་འབྱེན་པའི། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་
མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སེམས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། བརྗེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མི་
མངའ་བར་འདུག་པས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་སྤྲུབ་པའི་མཁྱེན་པས་ཁྲབ་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ། ཤེས་པ་རྒྱ་རྒྱུང་བས་མ་ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་པའོས་
བསྐྱེད་པ་སྟོང་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཁྲབ་ལགས་ཀྱི། །
ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་སྤྲུག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྷན་
དུས་ཀྱང་གཏོགས་པའི་ཚོས། །རྣམ་ཀྱང་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །བྲུག་མཐེལ་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་
བུར། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱུར། །ཚོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །གཅིག་དང་སྐྱ་
ཚོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རྒྱུང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུགས་དག་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་རང་དབང་མེད་
པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུབ་པ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པས་འགྲོ་བ་
རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གཞིགས་པ་ན་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་བ་

ལས། འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྲུང་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྲིས་བཅིངས། །སྲོད་ནི་འགོ་
བའི་ཉོན་མོངས་དག །དམོལ་སྦྲད་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱམས། །དང་པོར་སྲོད་ལ་ཕྱག་བསྐྱི་
འམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་སྲོད། །སྲོན་མཁུལ་ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བསྐྱི། །ཞེས་དང། བདེན་པ་ཤེའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང། གཉི་ཐུག་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་
གིས་ཉག་ཏུ། །སེམས་ནི་བསྐྱིབས་པར་རྒྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཚུད་
བར་རྣམ་གཟིགས་ན། །དང་སྲོང་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པའོ། །
བཞི་བ་ནི། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྐྱུན་གྲིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་གཉིས་གྲིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་འདོགས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་གཏུག་བྱའི་འོས་ནས་བཞིར་
རུང་ན་ཐུབ་པས་གཏུག་བྱ་དེ་ཐུན་ཚོགས་དང་མ་སྲུང་པ་དང་རྒྱུད་པ་ལས་མ་བཤངས་པ་མེད་པས།
བསྐྱི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །

པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཡིད་རེ་ཆེས་དང་རྒྱུད་རི་དག་ཏུ་སོང་ནས་
བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་། དེ་ལ་དེས་ཤེས་རྟེན་པས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་སློབ་ཙམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། །འོ་སྐོལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུལ་བ་ལ་མོ་མ་རྗོ་ཤོས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་ཅི་གསུང་ངོ། །མོ་མ་རྗོ་ཤོས་ཤིག་གིས་
ད་ལོ་སྲོད་ལ་རྒྱབ་ཆགས་མེད། ད་ཤེས་ཟེར་ན་བདེ་འཕོལ་གྲིས་འགོ། དེ་ན་དེ། ད་ལོ་ཆགས་ཆེ་
འདི་ཚུག་གྲིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་ན་འབད་ནས་སྐྱབ། མ་གྲུབ་ན་འདི་སྐྱད་ཟེར་བ་ངས་མ་གྲུབ་སྐྱམ་
ནས་སློ་མི་བདེ་བ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་གྲིས་འདི་དང་འདི་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་བཅས་
པ་ལ་སློ་འགལ་ལམ། མ་གྲུབ་ན་སློ་མི་བདེ་བ་འོང་ངམ། ཚོས་ནས་དེ་སྐྱད་བཤད་དེ་ད་ལྟ་ཡུལ་
དུས་གྲིས་དེ་ཚུག་མི་བཏུབ་འདི་ཚུག་བྱེད་དམོས་ཟེར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རས་སུ་བོར་
ནས་རང་ཤེས་ཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། མ་བཞུགས་ཉམས་དགའ་བ་ཚོག་ཙམ་ལ་

འཁྲུལ་བ་མིན་པར་ཡིད་ནང་དུ་ལོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྤང་ངོ། །དེས་ན་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྤྲིང་ཐག་བ་ནས་ངེས་བ་ཅི་འདྲོངས་ལ་འབད་དེ།
དེ་བྱུང་ན་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་དེ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ངེས་བ་དེ་དང་འདྲ་
བ་རེ་འོང་བས་སྐྱབས་འགོ་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་མིན་ལ་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞོག་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ཡིད་འཁྲུལ་བའང་འོང་ས་མེད་དོ།

གཉིས་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་གྲུས་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཡོན་ཏན་མཐའ་
ཡས་བ་ཅན་འདི་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་འགོག་བ་དང་ལམ་ཀྱི་བདེན་བ་སྦྱོན་སྤངས་བ་དང་ཡོན་
ཏན་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱས་བ་དང་བསྐྱོམས་བ་ལས་བྱུང་བའོ་སྤམ་དུ་བྲན་པར་
བྱ་སྟེ། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་དོན་ལོ། །གསུམ་བ་ནི། གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་ཏེ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་བྲན་པར་
བྱེད་དེ། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་དོན་ལོ། །གཉིས་བ་ནི། བཟུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ནང་བན་ཚུན་གྱི་བྱང་པར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །གསུམ་བ་ནི། སངས་
རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་བ་དང་། ཚོས་བྱང་འདས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་
པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟར་རོ། །བཞི་བ་ནི། བྲན་བ་དང་བྱི་བའི་སྟོན་བ་དང་བཟུན་བ་དང་དེ་ལ་སྐོབ་བ་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་དམན་ཤེས་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འདྲིན་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་
པའི་སྟོན་བ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འདྲིན་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་པར་
ནི། སངས་རྒྱུས་ནི་སྦྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་བ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་བ་
སྟེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་བ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཙམ་ལྡན་བྱིད་ལ་
བདག་སྐྱབས་མཆོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན་ཁྲིད། །སྦྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་དང་།

ལྷ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམས་བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་
ཁྲིད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁུན་མིན་པའི། །འབྲུག་
མཐའི་སྐོན་གྱིས་བརྒྱག་སེམས་ལྡན། །བསམ་བརྒྱག་རྣམས་གྱིས་སྐོན་མེད་པའི། །སྐོན་པ་ཁྲིད་
གྲང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ། ལུག་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དགག་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་འདས་ལས། གང་ཞེག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཚེས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །འཚོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་
འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་
གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཚོ་སྤོང་བ་དང་། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་
མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །འདི་ག་ཉེན་པའི་ལྷ་དྲག་པོ་དང་འདུག་སོགས་
ལའང་ལུགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འདི་ན་ན། །ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་བདག་དང་སྐྱུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་སྐོ་འགོལ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། །དེ་དག་ལ་
འཕྲལ་གྱི་ཚེས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞེག་གི་གྲོགས་འཚོལ་བ་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། །དབེར་ན་སྐྱིན་
བདག་ལ་འཚོ་བའི་གྲོགས་འཚོལ་བ་དང་། །སྐྱོན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་སྟོས་འཆའ་བ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། །མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་ལ་རྟེན་པ་འཚིང་བ་གོ་རར་གཞུག་པ་སྐྱ་འདུགས་
པ་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འགོལ་བ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྐྱོར་བས་གཞོན་འཚོ་སྤོང་བའོ། །གསུམ་
པ་ནི། །དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་
པར་མི་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་གཞུགས་རི་མོང་གིས་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞེག་

ལའང་དབྱུང་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་མི་གཞག། །གཏམ་མར་འཛོག་པ་སོགས་མི་གུས་
 བ་དང་བརྟམ་ཐབས་སྤངས་ནས། ལྷོན་པ་ལྟར་བཀུར་བའི་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
 རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱབས་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བསྐྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་དུང་སྟེ་མཁས་པས་
 མཚོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། །ཤེད་བུ་སེར་སྐྱས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་
 དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་སྤང་བའི་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་སམ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས། །ཞེས་པ་
 སོགས་དན་སྐྱས་མི་འདྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་བྱས་པས། མགོ་བརྟམ་མི་འདྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 རིན་ཉའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷོན་པ་འོད་སྤངས་ཀྱི་དུས་ནས་འཁྱའི་རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་དུད་འགོར་
 བསྐྱད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཐོན་ཚེགས་ལས། ལྷོན་པ་འཁོར་བ་འཛིག་སྐྱ་དན་ལས་འདས་
 རེས་སུ། རྒྱལ་པོ་མཛེས་ལྷན་གྱིས་མཚོད་རྟེན་ཚེན་པོ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན་སྐྱ་མི་ཞིག་གིས་
 འདི་ལྟ་བུའི་མཚོད་རྟེན་ཚེན་པོ་ནམ་ཟེན་པར་འགྱུར་མཤེས་སོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་འབྲུས་པ་ལ།
 རྐྱིས་ལེགས་པར་ཟེན་པ་ན་འགྲོད་དེ། སྐྱ་རྩན་གྱིས་གསེར་གྱི་བྱིལ་བུ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་མཚོད་
 རྟེན་ལ་བཏགས་པས། མདོག་དན་ཞིང་ལུས་རྒྱུང་ལ་སྐྱད་སྟུན་པའི་སྟུན་པ་བཟང་ལྷན་དུ་སྐྱེས་
 པར་གསུངས་པས། སྐྱབས་གཟུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲོ། །ཞེས་མི་སྐྱ་ཞིང་སྐྱབས་གཟུགས་རྒྱ་བཟང་པོ་
 དང་ཚེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲུ་བ་དང་། དེ་ལས་སློབ་པའི་ཁ་གཏོགས་སོགས་བྱར་མི་རྒྱུང་དོ། །རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཚེན་པོས་རོ་བོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱ་ཞིག་གཟིགས་སུ་བྱུལ་ནས་འདི་ལེགས་ཉེས་
 ཅི་འདྲ། ལེགས་ན་རོང་པ་མགར་དགོས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞི་བྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་
 པས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས་རྗེ་བཅུན་གྱི་སྐྱ་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད་ལྟ་བུ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུངས་ནས་སྐྱི་
 པོར་བཞག། །བཟོ་ཟེན་པ་ཀུན་ལའང་དེ་ལྟར་མཛད་སྐྱད།

ཚོས་ཚེག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང་། རྐྱེགས་བམ་གཏམ་མར་
 འཛུག་པ། རོང་དུ་བྱེད་པ། ས་སྐྱེ་བོ་དང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཛོག་པ། ལྷམ་དང་སྐྱབས་ཏེ་འཁུར་བ་

དང་འགོམ་ཡུགས་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ལྟར་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། །དགོ་བཤེས་
སྐྱུན་སྤྲ་བ་གསུང་རབ་གདན་བྲངས་པ་མཐོང་བ་ན་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་ལྷང་། བྱིས་ལྷང་མ་རྒྱས་པ་
ན་ཐལ་མོ་སྐྱར་སྐྱད། རོ་པོ་མངའ་ངེས་སུ་བྱོན་པ་ན་སྤགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཚོས་མི་ཉན་པ་ལ།
ཡིག་མཐའ་ཞིག་གིས་སོ་བྲེག་གིས་ཚོས་ལ་སྐྱད་པ་གཞིགས་ནས་རྫོ་བོས་མ་བཟོད་པར་ཨ་ཅ་མ་
མི་རུང་མི་རུང་གསུངས་པས་སྤགས་པ་དེ་དད་དེ་ཚོས་ཉན་སྐྱད། ལ་ར་བའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་
ཚོས་ལ་ཅེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ་ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱ་བ་ལ་མ་གྲུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་
བའི་རྒྱ་ཡིན། རྫོངས་པ་ད་ལྟའི་འདིས་ཚོག་འདི་ལས་རྫོངས་ན་ཅི་བརྒྱབ་གསུང་ངོ་།།

དགོ་འདུན་ནས་རབ་བྱུང་གི་ཉགས་ཅམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་བརྟམས་པ་
དང་། བྱིད་དང་ངེད་ཀྱི་ཚོ་ཞེས་ངེས་སུ་བཅད་ནས་དགྲར་ལྟ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བར་
དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལྟར་གྲུས་པར་བྱེད་དེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་
ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །པ་རོལ་དག་གི་སྐོན་ལ་བརྟག་མི་བྱ། །བདག་ནི་བྱུང་པར་འཕགས་
ཤིང་བདག་མཚོག་ཅེས། །དེ་སྐྱམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱ་ལོ། །རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀུན་གྱི་
ཅ་བ་སྟེ། །དགོ་སྐོང་དམན་ལ་བརྟམས་པར་ཡོང་མི་བྱ། །བསྐྱལ་བ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་
འགྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་ངེས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་རྣམ་འགྲུང་
པ་ཚེན་བོས་ལྟན་པ་སེར་བོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྐྱགས་ནས་གཅོང་
སར་སྐྱེལ་བའི་བྲག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགོན་མཚོག་ལ་གྲུས་པ་དེ་ཅམ་དུ་འགོ་བ་
རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཚེས་ཚར་གྲུས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འབྲ་བ་
ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འབྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཐུག །དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། བཀའ་བྲིན་ཚེན་བོ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་དུས་ཉག་ཏུ་མཚོད་པ་

ལ་བཙུན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་སྤྱད་ཀྱང་དབྱུང་བ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྱོན་པས་འགྲོ་
 བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པ། བྱ་བ་གང་གྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ། བན་
 ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། དགོན་མཚོག་གསུམ་
 སློག་གས་བཞད་གད་ཀྱི་སྤྱིང་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སྤྱད་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བ་ཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་
 བྱང་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་བྱུང་བར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སེམས་
 བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དགོན་མཚོག་གི་བྲིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱས་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བའི་བསམ་བསམ་མཚོད་པར་བྱའོ། །བཟའ་བཏུང་རྒྱན་དུ་བྱ་དགོས་པས། དེའི་
 ཚེ་དེ་དག་གི་སྤྱད་ཀྱིས་མཚོད་པ་མ་ཆག་ནའང་ཚོགས་མང་པོ་ཚོགས་རྒྱུང་དུས་རྗེས་གས་སུ་རྒྱ་
 ཡན་ཆད་གང་ལ་ལོངས་སྤོང་བའི་སྤྱད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་མཚོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤག་
 ར་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱད་ཀྱི་སྤོ་ས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་མ་ཡིན་གྱི་གང་བཟང་བ་ནས་བྱ་
 དགོས་ལ། ར་སྤྱད་སྤྱན་རེ་ལ་འབྲུལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རེས་མི་འོང་། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ཞིང་ས་གཤེན་པ་ཞེག་ལ་ས་བོན་འདེབས་དུས་སུ་མ་བཏབ་པར་ལྟས་
 བ་འདྲ་ན་དེ་འཛོག་མི་ཤོད་པ་ལྟར། འདི་སྤྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་
 དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཚོག་པ་འདི་ལ་
 ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཚོད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་པངས་པས། ཞིང་གི་མཚོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཚོང་
 ཅམ་ཡང་མེད་པ་འདི་འོ་སྐོལ་སྤངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་ལ་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བཙུན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཞིང་དམ་པ་ལ་དགོ་ཅ་བསྐྱུན་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་

ལ་སྐོར་མཐུ་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགོ་བས་མཉན་ན་ཚིག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྐོས་ས་ན་
རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐོར་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མན་ངག་ཡིན་
འོ། །མཚོན་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་འཛོགས་རང་གི་དད་པ་ལ་འཛོགས་པ་ཡིན། གསུང་བ་ལྟར།
དད་པ་ཡོད་ན་མཐུལ་དང་རྒྱ་དང་སྐོས་མ་བཟུང་བའི་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པས་ཚོགས་
པས་ཟང་ཟིང་ཟེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ། ཡོད་བཞིན་དུ་གཏོང་མི་རུས་པར། བདག་ནི་བསོད་ནམས་
མི་ལྡན་བཟེན་ཆེན་ཏེ། །མཚོན་པའི་ཞོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཚིས། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བོ་
ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དུང་མོར་ཇི་མ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤང་སྐོས་རེ་བཏབ་ནས། ཅན་དན་ག་ཤུར་སྐོས་
ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་དཔུས་ལོང་གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་སྐོར་བྱེད་གསུང་བ་དང་འབྲེལ། །ཕྱ་རྒྱུད་བའི་
ཞལ་ནས། དས་དང་བོ་སྤང་སྐོས་སྣ་ཚེ་ཉིང་རེ་བ་ཤུལ། དེ་ནས་རེང་བུ་བཞི་སྐྱོར་མངར་མིང་བ་
དཔུལ་རྒྱ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་སོགས་ཇི་བསུང་ཚིང་རེ་བ་འབྱུལ་གསུང་བ་ལྟར་
མཚོན་པ་རྒྱུད་ཏུ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཤུལ་ན་ཆེ་རངས་པོ་དེ་འབྲུ་ཞིག་ཏུ་འགོ་ལ། རྒྱུད་རིམ་ནས་
ནན་ཏན་བསྐྱེད་ན་རེ་བཟང་དུ་འགོ་བས་ཁོང་གི་བྱུག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་
ལ་གསེར་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོས་སྤྱར་སྐྱད། ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབྲུམ་སྤྲུག་དུ་མར་སྐྱུལ་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་
སོགས་པར་སྐྱུལ་ཏེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཤོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བ་དུ་མར་མཚོན་པ་
མངོན་ན། ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤང་རེས་ཚོགས་ཤེས་པ་དག་ཁོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མི་རེ་ཞེས་
སྐྱུ་བ་ནི་ཚོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་བའི་ཅལ་ཅོལ་ལོ། །དཀོན་མཚོག་སྤྲིན་ལས། མདོ་སྤེ་རྣམས་
ལས་མཚོན་པ་དང་རིམ་འགོ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་སོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང་། དེ་དག་སྐྱེང་
ཐག་པ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཚོགས་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་བསྐྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཅི་རུས་ཀྱིས་

སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་པ་ལ་བཅེ་བས་འགོད་པའོ། །བཞི་བ་ནི། བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་
བ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཚོག་ལ་སློབ་ཁེལ་བར་བྱའོ།།

ལྷ་བ་ལ་བརྒྱུ། ལྷ་བ་སངས་རྒྱལ་བར་ཚུད་པ། སྤོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་དུ་འགྱུར་བ།
སྤོན་བསགས་པའི་ལས་སྤྲིབ་རྣམས་བསྐབས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
གསོག་པ། ལན་འགྲོར་མི་སྦྱང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམས་
པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། ལྷ་བ་དུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤྱི་ནང་ལ་འདོག་ཚུལ་མང་དུ་
སྤང་ནའང་རྗོ་བོ་དང་ལྷ་རྟེན་སྐྱེས་པ་འགོས་འབྱེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱེས་པ་འགོ་ཐོབ་པ་མ་བཟང་
བ་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱལ་བར་ཚུད་པ་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤོན་
པ་ལ་སོགས་པར་འདོན་པ་དགོས་ཀྱི་དེ་མེད་ན་དགོ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་བར་མི་ཚུད་
དོ། །ཤེས་པ་ནི། མཚོན་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་སྤོམ་པ་ཡང་དག་པར་གླང་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོར་སྦྱར་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་པ་འགོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བསྐྱེན་
གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་འགོ་བ། །དེ་ནི་སྤོམ་བརྒྱུད་ཅ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་པ་འགོས་སྤང་
འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྤོམ་པ་སྤྱི་བ་ལ་དགོངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་བཟུངས་སུ་སྐྱེས་པ་འགོས་སྤིག་པ་འདག་པར་སྤོན་པའི་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་
འདིར་ཐག་གི་ཉོགས་བརྗོད་དཔེར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་བུས་
སྐྱེས་པ་འགོ་བྱས་པས་དེར་མ་སྤྱིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་སངས་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་དོང་བ། །དེ་དག་
ལན་འགྲོར་འགོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སྤྱ། །དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་འཛོལ་བོ། །ཞེས་
ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་སྤྱིར་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ནི། བར་སྤོན་བསྐྱེད་པ་ལས། སྐྱེས་པ་

སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་རྒྱུང་ས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ཚུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་བུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་པ་ཞི། ལྷ་
མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་པ་ཞི། ལོ་སྟོའོ། །བདུན་པ་ཞི། ཚོས་ལྷན་གྱིས་བྱ་བ་གང་སྐྱབ་པའི་
ཐོག་མར་དཀོན་མཚོག་ལ་མཚོད་དེ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུབ་
པའོ། །བརྒྱད་པ་ཞི། སང་གཤམ་ཞུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་དལ་བ་བྱད་པར་ཅན་རྟེན་ཅིང་སྐྱབས་དང་མངའ་ནས་ལམ་བྱད་པར་ཅན་ལ་སྟོབ་ལ། དེས་
ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཕན་ཡོན་དཔེ་དཔེ་ལས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་
གསུམ་དུ་སྐྱབས་འགོ་བྱའོ། །

དུག་པ་ཞི། ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བས་དེ་དག་གི་སྲིར་དུ་
དཀོན་མཚོག་བཏབ་ན་ནི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྐྱབ་བསུལ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བའི་སྲིར་ཅི་ལ་བབ་
གྲང་སྐྱབས་མི་གཏང་རོ་སྟམ་དུ་དམ་འཆའ་ཞིང་། བཞད་གང་ཅམ་གྱི་སྲིར་དུ་ཡང་སྐྱབས་གཏོང་
བའི་ཆོག་སྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །སྲོགས་གར་འགོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བལ་བསྐྱབ་ཅེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁྱེད་སངས་མ་མཐོང་རོ། །དེ་ལྷར་སྐྱབ་
སོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དུག་ཞི་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་པོ་
གསུམ་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་བཤད་ཅིང་སྲི་མ་གསུམ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཡན་ལག་དུག་པ་ལས་འབྱུང་རོ། །
བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞི། སྟོག་གི་སྲིར་
ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཚོག་
གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་གསུམ་ལ་གཉིས་འདྲིན་བྱེད་ན་
ཡང་གཞན་དུ་མི་སྐྱབ་བ་དང་འགལ་ཞིང་སྐྱབས་ལ་སྟོམ་ཞེས་བས་གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱུང་ན་
བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྷར་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་

བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བཤམ་འབྲུག་པའི་སློབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་འགོ་ཚིག་ཅམ་མིན་
བ་ཡོད་ན་མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་བརྗེ་བ་དང་།
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞིང་ཉམས་དཀའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
བས་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་འདྲིམས་བ་དང་ཡོན་ཏན་བྲན་བ་སོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་སྐྱབས་སུ་བཟུང་
ཞིང་དེའི་བསྐྱབས་བུ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་བ་གནད་དུ་ཆེད།

གཉེས་བཤམ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་བ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་བ། བསམས་ནས་
འབྲུག་ལྗོག་བུ་རྒྱུ་ལ། དང་པོ་ལ་གཉེས། སྤྱིར་བསམ་རྒྱུ་དངོས། སོ་སོར་བྱེ་སྤྱེ་བསམ་བཤོ། །
དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་བ་དང་མི་སྤྱད་བ། ལས་
བྱས་བ་རྒྱུ་མི་ཟ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་དང་འབྲུགས་བ་གང་ཡིན་ཡང་ཚོར་བ་སེམས་
པའི་རྣམ་བཤམ་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྤྱེས་བ་ན་རྒྱུང་བསེལ་བ་ལངས་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱེས་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སློབ་དགེ་བའི་ལས་བསམགས་བ་ལས་འབྱུང་གི། །མི་
དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཚོར་བ་གཤུང་བའི་རྣམ་བཤམ་གྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་ཐ་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱེས་བ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་སློབ་མི་དགེ་བ་བསམགས་བ་
ལས་འབྱུང་གི། །དགེ་བའི་ལས་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་
ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱུར། །དེ་བཞིན་ངན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགོ་
ཐམས་ཅད་དང་། །སྤྱེ་བ་གྱུན་ཏུ་བདེ་བ་དག། །ཅེས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བདེ་སྤྱུག་རྣམས་ནི་རྒྱ་མེད་
དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྤྱུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་
ལས་སྤྱི་ལས་བདེ་སྤྱུག་སྤྱི་དང་། བདེ་སྤྱུག་གི་བྱུང་བར་སྤྱ་ཚོགས་བ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉེས་
ཀྱི་བྱུང་བར་སྤྱ་ཚོགས་ལས་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཚོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་
ཅན་ནས་མི་སྤྱེ་བ་ལ་ངེས་བ་རྟེན་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཤམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་སྤྱ་བ་ཞེས་

པ་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་བསྐྱབས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དགེ་བ་རྒྱུ་ཏུ་ལས་
ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བ་འགྲུང་ལ། ལས་མི་དགེ་བ་རྒྱུ་ཏུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱབས་
བསྐྱེད་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འགྲུང་བས་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདྲ་བ་ནི་སྤྱི་རོལ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་
མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོམས་ལས། སྤྲིག་པ་རྒྱུ་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འཛིགས་
ཆེན་དང་། །ལྷུང་གྲོམ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྲུར་ཉ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ལོ། །བསོད་ནམས་
རྒྱུ་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྲུར་
ཉ། །འབྲུ་ནམས་སུན་ཚོགས་སྤྲིན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། བདེ་སྐྱབས་ལྗོངས་ལེ་རྒྱུར་གྲུར་པའི་ལས་མ་བསགས་ན་ལས་དེའི་འབྲས་
བུ་བདེ་སྐྱབས་གཏན་མི་སྤོང་བ་སྟེ། ལྟོན་པས་ཚོགས་ཀྱངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
སྤོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་སྟེ།
ཁྲུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་དགེ་སྤྲིག་དག། སྤྲིན་པ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་
སྟོ། །ཁྲོད་ཀྱིས་བྱས་རྒྱུ་མི་ཟ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་མེད་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཉིང་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྲུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་
བར་འགྲུར་བའང་མེད། །ཅེས་དང་། ལྷུང་ལས་ཀྱང་། ལས་ནམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །
རྒྱུ་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྟེན་ན་སུས་ཅན་ནམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྲུར་བ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བརྒྱ་གཅོ་པོར་བསྐྱབས་པ། ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་
དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྐྱབས་གི་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་
དང་། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་བྱས་པ་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་རེག་པ་དེས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་

རི་འབྲ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་དེས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་དོར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་སྲོད་
 པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་གསུམ་དུ་དེས་ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལམ་བཅུར་
 མ་འདུས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ཆེ་ལོང་ངམ་རགས་པ་ཁ་བ་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཆེ་བ་རྣམས། བཙོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་བསྐྱུས་ནས་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་སྤངས་
 བ་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བར་གཞིགས་ནས་དཀའ་པོའི་ལས་ལམ་
 བཅུར་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་
 པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་། དག་རྣམས་
 བསྐྱུངས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་
 གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྐྱུངས་ན། །དང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཕོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ནས། མི་དགེ་བཅུ་སྲོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་
 པའི་དོན་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱུང་
 ཚུབ་ལ་བདག་ཉིད་དེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དེས་བར་ལེགས་པ་དང་། །མདོན་
 མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལྷ་རེ་ལ་ཡང་སྒོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྐྱེན་ནས་སྤྱང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོའི་ཞེས་སྐྱ་
 བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་དེ། སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སྤྱ་
 འགྱུར་གྱི། གང་རི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཅུམ་ཡང་མི་སྤྱང་ལ།
 འོན་ཀྱང་ཆོག་འདི་སྤྱད་དུ་ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་སྟེ། ང་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་འཚོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་འཚོས་པ་བརྒྱན་ཆེན་པོ་སྐྱ་བ་སངས་
 རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་སྤར་འདིག་ཉེན་ལ་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྐྱ་བ་སྟེ།
 དེ་ཚོངས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོག་

བར་ལྷུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ལྷོ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་པོའི་ལས་འབྲས། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས། ལས་ཀྱི་རྣམ་
དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་པོའི་ལས་ལམ་དངོས། ལྷི་ཡང་གི་བྱུང་བར།
དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སློབ་གཙུག་གི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་པ་རོལ་
པོའོ། །བསམ་བཤམ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ། གཞི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་
པ་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་མིན་པར་
འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མ་
འཇུག་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་འཇུག་པའོ། །འདི་ལ་ཀུན་སློང་གྲེ་བྲག་པ་དཔེར་ན་ལྷ་
སྐྱོན་ཁོ་ན་གསོད་སྟེ་ནས་སློང་བ་བརྩམས་པ་ན་མཚོད་སྐྱོན་དུ་ལོར་ནས་བསད་ན་དངོས་གཞིའི་
སྤྲིག་མེད་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་པ་དགོས་ཤིང་། སློང་བའི་དུས་སུ་གང་བྱུང་ཡང་
གསོད་སྟེ་ལྷ་པ་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་ཡོད་ན་མ་འཇུག་པ་མི་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མ་དགུ་
ལའང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ། །ཀུན་སློང་ནི།
གསོད་པར་འདོད་པའོ། །སློང་བ་རང་གིས་སམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་འབྲས་སྟེ། སློང་
བའི་ངོ་བོ་ནི། མཚོན་ནམ་དུག་གམ་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་སློན་ནས་བྱས་པ་གང་རུང་ངོ། །མཐར་ཐུག་
ནི། སློང་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དེའི་ཆེ་འཕེལ་གཞན་གྱི་ཆེ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཤི་བའོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
གཞི་ནི། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྗེས་གང་རུང་ངོ། །བསམ་བཤམ་གསུམ་ལས། འདུ་
ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤྱོད་བཞིན་ལོ། །ཀུན་སློང་ནི། མ་གཞན་ཡང་པ་རོལ་ལས་དབྲུག་བར་
འདོད་པའོ། །སློང་བ་ལ་སློང་བ་པོ་ནི་སྤྱོད་དང་འབྲས་ལ། སློང་བའི་ངོ་བོ་ནི། མཐུས་འཕྲོག་པ་
དང་འཇུགས་ནས་རྒྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འབྲས་ལ། །དེ་ཡང་བྱ་ལོན་དང་བཅོལ་བ་ལ་གཡོ་བྱས་པ་
དང་གཡོ་བའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་རང་རང་གཞན་དོན་ནམ་པ་རོལ་ལ་

གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་བྱེད་ནའང་མ་གྱིན་ལེན་ནོ། །མཐར་སྐྱབས་ཀྱི། མོ་སློབ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་
ཡང་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པའམ་རྒྱུ་འཇུག་ན་དེ་ལ་སྐྱེས་པས་ཚོགས་ཉེ། དཔེར་ན། རང་གིས་མ་ཤེས་
ཀྱང་མངགས་པས་པ་རོལ་པོ་བསད་ན་དེ་ནམ་ཤི་བ་དང་གསོད་ཏུ་འཇུག་མཁན་ལ་དངོས་གཞིའི་
སྤྱིག་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ལ་བཞི་ལས། བཟོད་བྱ་མིན་པ་ནི། མ་ལ་སོགས་པ་དང་། མས་
བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ཞིང་དང་རབ་བྱུང་མའོ། །ཡན་
ལག་མིན་པ་ནི། མངལ་སློ་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་ལ་སོགས་པའོ། །གནས་མིན་པ་ནི། ལྷ་མ་ལྟ་བུ་
རྣམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་མཚོན་རྟེན་གྱི་གནས་སོགས་སོ། །དུས་མིན་པ་ནི། ལྷུ་མ་མ་དང་བསྟེན་
གནས་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས།
དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ། ཞེས་མ་འཇུག་པ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་ལས། མི་ཚངས་
སྤྱོད་ཀྱི་པམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འཇུག་མ་འཇུག་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །མཚོན་འགྲེལ་ལས། རང་
གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མའི་གན་དུ་སོང་ན་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
གཞན་ཞིག་གི་རྒྱུང་མ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུང་མར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་
མི་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་གཉིས་བཞད་དོ། །ཉོན་མོངས་ནི། དུག་གསུམ་གང་རུང་དོ། །ཀྱུ་སློང་ནི།
མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བཟོད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ནི། དེའི་དོན་ལ་རྩོལ་བའོ། །མཐར་
སྐྱབས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱད་པའོ།།

བརྒྱུན་དུ་སློབ་པའི་གཞི་ལ་གཉིས་ལས། བཟོད་པའི་གཞི་ནི། མཐོང་བཟོས་པ་བྱེ་བྲག་བྱེད་
པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་། དེ་ལས་སྣོག་པ་བཞིའོ། །གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི། པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་
བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྐྱུར་བ་སོགས་སོ། །
ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་སོ། །ཀྱུ་སློང་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཉེ་སྤྱོད་འདོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་སློབ་བའམ་ཅང་མི་

སྐྱེ་བས་དང་དུ་ལེན་པའམ་ལྷུས་བསྐྱུར་བའི་མཚན་མས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་རང་གཞན་
 རི་འདྲ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་བརྟུན་སྤྲོ་མ་ཆེག་རྩལ་གསུམ་
 ལ་བཙེལ་བས་ཀྱང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དུ། དག་གི་བཞི་ག་
 བཙེལ་བས་ལས་ལས་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱིང་
 བ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་གིས་སྐྱེས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བ་རོལ་པོས་གོ་བའོ། །
 མ་གོ་ན་དག་བཀྲལ་བ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་སྤྲོ་མ་དང་ཆེག་རྩལ་
 ལ་ཡང་འདྲའོ། །སྤྲོ་མའི་གཞི་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་
 ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤར་བཞིན་འོ། །ཀུན་སྐྱོང་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་
 པ་ལ་དབྱེ་འདོད་དང་། མི་མཐུན་པ་ལ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི། བདེན་པ་དང་མི་
 བདེན་པའི་ཆེག་གང་རྒྱང་གིས་བཛོད་བྱ་སྟེན་མི་སྟེན་གང་རྒྱང་བཛོད་པ་དང་། དགོས་པ་རང་
 གཞན་གང་རྒྱང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། འབྱེད་པའི་ཆེག་སྐྱེས་པ་གོ་བའོ། །ཆེག་རྩལ་
 པོའི་གཞི་ནི། ཀུན་ནས་མཐར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འོ། །བསམ་པ་ལ། འདུ་
 ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤར་བཞིན་འོ། །ཀུན་སྐྱོང་ནི། དག་རྩལ་པོས་སྐྱེ་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི།
 བདེན་མི་བདེན་གང་རྒྱང་གིས་རིགས་སམ་ལུས་སམ་རྩལ་ཁྲིམས་སམ་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་
 བརྒམས་ཏེ་མི་སྟེན་པ་སྐྱེ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། གང་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དེས་དོན་གོ་བའོ། །དག་
 བཀྲལ་པའི་གཞི་ནི། དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་འོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི།
 དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་བཛོད་འདོད་པའི་དོན་
 དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གོ་བའི་ཡུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་
 མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རྒྱང་དོ། །ཀུན་སྐྱོང་ནི། མ་འགྲེལ་བའི་རྒྱལ་རྒྱལ་སྐྱེ་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་
 བ་དག་བཀྲལ་སྐྱེ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དག་བཀྲལ་སྐྱེས་ཐེན་པའོ། །

བརྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་འོར་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་
ལེས་ནི། གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ལེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ་། །ཀུན་སྐྱོང་ནི།
བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི། བསམ་པ་པའི་དོན་དེ་ལ་ཚོལ་བ་བྱེད་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི། འོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྐྱུ་པའོ། །གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་འདུ་
ལེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་ཚིག་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེད་འོ། །ཀུན་སྐྱོང་ནི། དེག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་
པ་སྟེ། བསམ་པ་དང་བཅིངས་པ་དང་གཞན་ནམ་རང་གི་རང་གིས་ཡོངས་སྐྱོད་རྒྱུ་ན་ཅི་མ་རུང་
སྐྱུ་པ་སོགས་སོ། །སྐྱོར་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེག་པ་
སོགས་བྱ་བར་ཐག་བཅད་པའོ། །ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་ཡོད་པའི་དོན་འོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས།
འདུ་ལེས་ནི། སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདུ་ལེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། གསུམ་
པོ་གང་རུང་ངོ་། །ཀུན་སྐྱོང་ནི། སྐྱར་བ་འདེབས་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྐྱོར་
བ་བཅུམས་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། ལེགས་སྐྱུད་ཉེས་སྐྱུད་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་
པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་སྐྱེན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་ལ་
གསུམ་ལས། ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འདྲིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། བས་ས་བོན་བཏབ་པ་
དང་། མས་ས་བོན་བཟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འཕྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། འདྲིན་ཉེན་
སྐྱ་མ་ནས་འདྲིང་འོང་བ་དང་འདྲི་ནས་བྱི་མར་འཕྲོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། སེམས་ཅན་བརྒྱུས་ཉེ་སྐྱེ་བ་བར་དོ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོད་པའི་དངོས་
པོ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྐྱར་བ་གདབ་པར་
ངེས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཡིད་ལས་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་མིན་འོ། །ལུས་དག་
གི་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་
ཡིན་འོ། །བརྒྱུ་སྐྱེས་སོགས་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་མིན་འོ། །

གཉེས་པ་གཉེས། ལས་ལམ་བརྩེ་ལྷི་ཡང་དང་། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོ་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ལྷི་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་ནི། དུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དག་པོས་ལས་ཀྱི་ནས་སྟོང་བཤོ། །གོམས་
པ་ནི། དག་མི་དགའི་ལས་གཉེས་ལུན་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་གངས་མང་དུ་བྱས་
བཤོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལུས་དག་གི་བདུན་གྱི་མ་གྱི་མ་ལས་སྡུ་སྡུ་མ་སྡུ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྡུ་
མ་སྡུ་མ་ལས་གྱི་མ་གྱི་མ་སྡུ་བཤོ། །གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དག་འདུན་ལྷ་མ་ལྟ་བུ་ནམས་ལ་
ཕན་གོད་བྱེད་བཤོ། །མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ནི། རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གཅིག་
ཏུ་དེས་པར་མི་དག་བའི་ལས་སྐྱངས་ཏེ་འདུག་ལ། དག་བའི་གཅིག་གྲང་མི་བྱེད་བཤོ། །མི་མཐུན་
སྟོགས་མེས་བའི་ནི། མི་དག་བའི་སྟོགས་སྐྱངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བལ་ནས་དག་བའི་ལས་སྟོང་
བཤོ། །བཤེས་སྦྱིངས་ལས་གྲང་། རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་
ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དག་དང་མི་དག་རྣམ་ལྡེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དག་བསྟོད་ལ་
བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་
དང་། པ་མ་སོགས་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉེས་སུ་བྱེ་བས་སྟོ། །

གཉེས་པ་ལ་བཞི། ཞིང་གི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ། རྟེན་གྱི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ། དངོས་
པོའི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ། བསམ་པའི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་
དང་སྐྱེ་མ་དང་སྐྱེ་མ་དང་འབྲེ་བ་དང་པ་མ་སོགས་ཏེ་འདི་དག་ལ་ནི་བསམ་པ་ལྟུགས་དག་པོ་མེད་
ཅིང་ཕན་གོད་རྒྱུད་དུ་ཞིག་བྱས་གྲང་བསོད་ནམས་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
དན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྒྱུད་དུ་ཡང་མ་བྱིན་པར་སྐྱངས་པ་ལས་
སྦྱར་བུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་ཀྱི་ནི་འདག་ཅིང་། དག་འདུན་གྱི་ནི་ཚོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་
མི་འདག་ལ། དེ་ཡང་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྟོན་ཡིན་ན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡིན་ན་མནར་

མེད་ཀྱི་འཁོར་ལུན་ནག་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དགེ་མི་
 དགའི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་བྲག་རྒྱུའི་མདོ་ལས།
 འགའ་ཞིག་ཁོས་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་ལུན་ནག་ཏུ་བརྟུག་པ་བས།
 ཁོས་ཉེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བཟོ། །ཞེས་ཟེར་
 བ་སྟེ། ཆེན་པོར་སྐྱེད་པ་དང་། མཚོན་ཉེན་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་སྟེན་བཞིག་པ་དང་
 བསྐྱེད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་དང་གཞོན་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྟོན་པ་སྐྱེས་ན་སྐྱེད་
 ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འདུག་པའི་བྲག་རྒྱུའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བརྒྱའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་མིག་སྐྱེད་པ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱེད་
 མ་རྣམས་བཙོན་ར་ནས་བཏོན་ཉེ་འཁོར་སྐྱེད་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཏོན་པ་བས་ཐེག་ཆེན་
 ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་ལྟ་བ་དང་དང་བས་ལྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་ན་
 བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམས་པར་དེས་པའི་ཚོ་
 འདུལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་བུ་སྐྱིད་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་བཅད་དམ། བདོག་
 པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐ་ན་དུད་འགོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྐྱེན་པའི་
 དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན་སྟེན་པ་ཆེས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གནས་འདི་ལ་
 བེ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་རྒྱུང་ཡང་གཉིད་དུ་འབྱིང་ལ། དེ་ཉིད་སྟོན་དུ་བྱས་པ་
 བེ་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པས་བྱས་པའི་སྟེན་པ་ཡང་ལྷི་བ་
 དང་ཡང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མ་ལ་འགྲོད་ལ་བྱི་མ་སྟོན་ཞིང་སྟེན་པ་མི་གསང་བར་
 དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་དག་མི་བྱེད་པར་བྱུང་
 གསོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུག་པའི་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ལ་ནི་སྟེ་བ་ཡིན་ཅོ། །རིན་པོ་

ཆེད་སྤང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ་
 འཁོར་སྐྱུར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་ལྡན་པས། དེ་དེས་ཀྱང་མར་མེད་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ཅོམ་ལ་སྡོད་པོ་དེ་
 རབ་ཅོམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་བ་བས་བྱང་སེམས་ཁྲིམ་ནས་བྱང་
 བས་མར་མེད་སྡོད་པོ་འབྱུ་མར་གྱིས་བསྐྱུས་བ་མཚོད་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་འདྲིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་སོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་བ་དང་ཞིང་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་
 ལ་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྣོབས་སུ་གསལ་ལོ། །འདིའི་རིགས་བས་སྣོམ་བ་ཡོད་མེད་
 དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྟེན་གྱིས་ལམ་སྣོམ་བ་ཡང་
 སྣོམ་སྣོམ་རྣམས་ལས་སྤྲི་མ་སྤྲི་མ་ས་ཚོད་ཆེ་བར་གསལ་ཞིང་། ཁྲིམ་བ་སྣ་བུས་སྦྱིན་གཏོང་
 སོགས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་བསྐྱེན་གནས་འབྲེ་བའི་སྣོམ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྡོད་ནས་བྱེད་བ་དང་།
 སྣོམ་བ་མེད་པར་བྱེད་བ་གཉིས་དག་ཅ་སྣོབས་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དག་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་གིས་རྒྱན་དུ་བར་ཆད་
 མེད་པར་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྤྲིག་བསགས་བ་ལས། དག་སྣོང་རྒྱལ་ཁྲིམས་རལ་བས་བྲང་སྣོང་གི་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཡོགས་ནས་དད་པས་བྱིན་བ་ལ་ཞག་གཅིག་ལོངས་སྤྱད་ན་མི་དག་བ་ཆེས་
 མང་བར་གསུངས་བ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྣོ་ནས་སྤྲིག་བ་སྣོབས་ཆེ་བའོ། །ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་།
 རྒྱགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་དག་ །འོས་པར་གྱུར་བ་མཚོག་ཡིན་གྱི། །རྒྱལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་
 སྣོམ་བས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྣོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་རྒྱལ་འཆལ་དང་བསྐྱབ་བ་ལ་སྣོད་བ་
 གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་སོ། །སྣོན་པའི་གསུང་ནས། ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པའི་གམ་ན་མི་དག་
 བ་བཅུ་སྤྲིག་པ་བྱུང་བྱུང་ཡིན་གསུང་སྟེ་མད་པར་སྤང་དོ། །གསུམ་བ་འི། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་བ་
 གཏོང་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཚོད་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཚོད་བ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་
 སྦྱིན་བ་དང་མཚོད་བ་ལས་ཆེས་སུ་བྱང་བ་སྟེ་དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བོ་ལས། ལྷོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་
ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་མཚོན་རྟེན་རི་རབ་ཅོམ་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟེད་དུ་བསྟེ་
སྟེད་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟེ་སྟེད་དུ་བྱེད་བ་ལས། བྱང་སེམས་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
སེམས་དང་མ་བུལ་བས་མེ་ཉོག་གཅིག་ཅོམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་
དུ་ཐོབ་བྱ་མཚོག་དམན་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་བ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་།
དེ་ཡང་འུགས་ཐག་ཞན་དང་རྒྱུན་རིང་སྤང་སོགས་གྱི་སྟོན་ལེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་སྟོན་ལ་ཡང་
ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་བ་འུགས་ཐག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་
ཁོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྟོན་འདུག་ལས། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསམགས་བ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེར་
གཤེགས་མཚོན་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་
པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཚངས་བ་མཚུངས་པར་སྟོན་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་ཁོ་
བཞི་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་སྟེ། ཉིང་འཇོན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གཞོད་སེམས་བྱས་ན་ནི། །
དེ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྟོབ་མི་ལུས། །བསམ་གཏན་མི་སྟོབ་དགོན་གནས་སྟོབ་མི་
ལུས། །སྦྱིན་པས་མི་སྟོབ་སངས་རྒྱུས་མཚོན་པས་མིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའམ་
དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་རྒྱུང་འབྲིང་
ཆེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་
དཔྱལ་བ། འབྲིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དུགས། རྒྱུང་དུ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་སའི་
དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱོག་སྟེ་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དན་འགོ་ནས་མིར་སྦྱེས་ཀྱང་། རིམ་བ་ལྟར་ཆེ་སྤང་བ་དང་། ཡོངས་
སྟོན་གྱིས་ཐོངས་བ་དང་། རྒྱུང་མ་མ་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱད་བ་མང་བ་དང་། མཛོལ་བོ་

དང་འབྲེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྐྱོ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཚིག་མི་ཉན་པ་དང་། ཆགས་སྐྱང་སྐྱོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སློག་བཅད་པའི་ནི། སྤྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བུར་དང་སྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་སོགས་མཐུ་ཚུང་བ་སོགས་སོ། །མ་གྱིན་ལེན་གྱི་ནི། ཐབ་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་སོགས་སོ། །ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི། འདམ་རྩལ་དང་སྤྲོན་སྤྲོན་མང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བ་སོགས་སོ། །བརྩུན་དུ་སྐྱོ་བའི་ནི། ཞིང་ལས་དང་གྲུ་སྐྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྲུང་བ་སོགས་སོ། །སྤྲུམ་པའི་ནི། ས་སྤྱོད་ལས་འབར་འབྱུང་དང་མཐོ་དམན་དང་བཟོད་དཀའ་བ་སོགས་སོ། །རྒྱ་རྒྱ་བ་པའི་ནི། ས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་དུ་མ་དང་ཆེར་མ་དང་རྩོད་དང་གསེག་མ་དང་གྲོ་མོ་མང་བ་སོགས་སོ། །ཚིག་བཀྲལ་པའི་ནི། འབྲས་བུའི་སྤྲོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་སོགས་སོ། །བརྟུང་སེམས་ཀྱི་ནི། སྤྲོན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལོ་དང་ལྷོ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་པ་སོགས་སོ། །གཞོན་སེམས་ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་གཞོན་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཇུག་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་ལས་འཇུག་ལོང་མང་བ་སོགས་སོ། །ལོག་ལྟའི་ནི། སྤོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁུངས་མཚོག་ལུབ་པ་སོགས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། དཀར་པོའི་ལས་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སློག་གཙོད་པ་དང་། མ་གྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། ལོག་གཡེམ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་དགེ་བའི་སེམས་དང་སྤྲོན་པས། དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྤྲོམ་པའི་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་དང་བསྐྱམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་གི་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་ཡང་སྐྱུང་ཉེ། ལྷན་པར་ནི་དག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པས། གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱུང་ཉེ་སློག་གཙོད་སྤོད་པའི་ལས་ལས་ལ་སྐྱུང་ན། གཞི་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ལོ། །བསམ་པ་ནི། ཉེས་དམིགས་མཐོང་།

ནས་སྐྱོང་འདོད་བའོ། །སྐྱོར་བ་ནི། གསོད་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱོམ་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི།
ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྤྲིན་ནི། དགོ་བའི་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་
ལྷ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེདོ། །རྒྱ་མ་ཐུན་དང་། བདག་འབྲས་ནི། མི་དགོ་བ་ལས་
བསྐྱོག་སྟེ་སྐྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དགོ་
བ་དང་། ངན་འགོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དགོ་བ་ཡིན་ལ། རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། བདེ་
འགོར་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་མདོག་མི་སྐྱུག་པ་དང་། ཆེ་སྐྱུང་
བ་དང་ནད་མང་བ་དང་དབྱུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དགོ་བས་བྱེད་ལ། རུད་འགོ་དང་ཡི་དུགས་ལ་ཡང་
དཔལ་འགྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཡོད་པ་ནི་དགོ་བས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་
པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་དགོ་བས་རྫོགས་པ་དང་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་དང་། འཕེན་བྱེད་
མི་དགོ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ་དང་དགོ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་
ཉེ་མུ་བཞིའོ། །སྐྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ། སྐྱོང་ངེས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་
བསགས་པའོ། །སྐྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །བྱས་པ་
དང་བསགས་པའི་བྱེད་པར་ལ། བྱས་པ་ནི་བསམས་བའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་ངག་གིས་
ཀུན་ནས་བསྐྱུང་བའོ། །བསགས་པ་ནི་མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་བཅུ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་
སོ། །ཁ་བསགས་པ་ནི་མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་པོའོ། །སྐྱོང་ངེས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་
བའི་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བ་ནི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱོང་
བའོ། །སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་ནི་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའོ། །ལན་གངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་
བ་ནི་ཆེ་གསུམ་པ་པན་ཆད་དུ་སྐྱོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གིས་ཀྱང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་རྟེན་མོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁུན་
 རྒྱབ་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་གྲུབ་ན་ལས་སྒྲོམ་པའི་ས་ཚོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱའོ། །དང་
 པོ་ལ་བརྒྱད། ཆོ་སྤྱན་སྤུངས་ཚོགས་པ། ཁ་དོག་སྤྱན་ཚོགས་པ། རིགས་སྤྱན་ཚོགས་པ། དབང་སྤྱད་
 སྤྱན་ཚོགས་པ། ཚིག་བརྩམས་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱོབས་དང་ལྷན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན་ཀྱི་འཕེན་པས་ཆེ་རིང་དུ་འཕེན་ཞིང་འཕངས་པ་ལྟར་གནས་པའོ། །དེས་
 བྱི་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་
 དོག་དང་དབྱིབས་ལེགས་ལ་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་རྩུ་ཞིང་གས་པའོ། །དེས་ནི་མཐོང་བ་ཅམ་
 གིས་གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུ་ཞིང་དེའི་ཚིག་ཉན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིག་རྟེན་པས་བཀྱར་ཞིང་
 གྲགས་པའི་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ནི་བསྐྱོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱབ་པོ། །བཞི་པ་ནི།
 ལོངས་སྐྱོད་དང་གཉེན་དང་འཁོར་པལ་ཆེ་བའོ། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ་སྐྱོན་
 པར་བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ལུས་རྒྱུ་གིས་གཞན་མི་སྐྱེ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་འདིན་
 པའོ། །དེས་ནི་བསྐྱེ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྤྱད་ཅིང་སྐྱོན་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། སྐྱོན་པ་ལ་བརྩོན་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེས་
 བྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པས་བྱས་པ་གཙོ་ཞིང་བསྐྱོ་བ་སྤྱར་དུ་ཉན་ནོ། །བདུན་པ་ནི།
 པོ་དབང་དང་ལྷན་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་དང་འདུན་པ་དང་ཚོལ་བས་ཤེས་
 རབ་ཡངས་པའི་སྐྱོད་དུ་འགྱུར་ལ། འཁོར་དུ་མི་འདིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་
 ཅིག་འགོ་བའམ། དཔེན་པར་གནས་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་མེད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སྐྱོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 མཐུས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གཞོད་པ་རྩུང་ཞིང་ནད་མེད་ལ་ཆེ་འདིའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོ་བ་ཆེ་
 པའོ། །དེས་ནི་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྐྱོ་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་སོ་སོར་

རྟོག་པའི་སྣོ་བས་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྷུང་རོ།།

གཉེས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཆེ་བ་དང་། མི་འཆེ་བའི་
 བསམ་པ་བསྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང་། གསོད་སར་རྒྱུད་པ་ལེགས་བཏང་དང་། །དེ་བཞིན་སློག་གིས་
 བཅ་བཏགས་ཤིང་། །སློག་ཆགས་འཆེ་བ་ལས་ལྡོག་པས། །ཆེ་རིང་བ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 བད་པའི་བསྟེན་བཏུར་བྱས་སྟེན་པ། །སྟེན་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། །སློག་ཆགས་ཐོང་བ་དབྱིག་
 སོགས་ཀྱིས། །འཆེ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་
 པའི་སྣང་བ་དང་གོས་གསར་བ་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་ཡང་། །ཁོ་བ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །རྒྱན་
 བྱིན་པ་ཡིས་གཟུགས་བཟང་ཉིད། །སྤག་དོག་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐྱེས་པ་བཟང་པོར་རབ་ཏུ་
 བཤད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བྲན་ལྟར་
 གུས་པར་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་སློང་བ་ལ་སྦྱིན་ཞིང་མི་སློང་ཡང་ཕན་འདོགས་
 པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་པར་སྦྱིན་པའོ། །ལྗེ་པ་ནི། ངག་
 གི་མི་དགོ་བ་བཞི་སློང་བ་ལ་གོམས་པའོ། །དུག་པ་ནི། བྱི་མ་ལ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་སྦྱུབ་
 པར་སློབ་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་པ་མ་དང་ཉན་རང་དང་མཁན་སློབ་དང་
 རྒྱ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ལྷེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་བྱུང་མེད་ལ་མི་
 དགའ་བར་ཉེས་དམིགས་སྲུ་ལྟ་ལ། བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་བརྗོད་པ་དང་།
 མོ་དབང་གཙོད་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཏན་མི་ལུས་པ་རང་
 གིས་བྱེད་པ་དང་རང་དང་བསྟོམས་པས་ལུས་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བའོ། །
 རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ། རྒྱ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་རྣམས་སུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་
 གསུམ་ལ། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རང་ལ་ལྟོས་པ་གཉེས་ནི། རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་རྣམས་
 རྣ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི་རྣམ་སྦྱིན་ལ་མི་རེ་བའོ། །སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་རྒྱ་རྣམས་སྦྱུབ་པ་ནི་

འུགས་དག་པའོ། །གཞན་ལ་བལྟོས་པ་གཉིས་ནི། ཚོས་མ་བྱུན་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་མཐོང་
ན། སྤྱི་དོག་འགྲན་སེམས་བརྟན་པ་སྤངས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། དེ་དག་ལྟར་མ་ལུས་
ནའང་ཉིན་རེ་བཞིན་སྤྱད་བྱུང་ལན་མང་དུ་རྟོག་པའོ། །སྦྱོར་བ་དག་པ་ལ་རང་ལ་སྦྱོས་ནས་ནི།
དུས་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པ་དང་འུགས་དག་པའོ། །གཞན་ལ་སྦྟོས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་མ་
སྤངས་པ་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་སྤངས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་
པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་འདོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དག་པ་ནི། བསམ་སྦྱོར་དེ་
གཉིས་ཉིད་འབྲས་བུ་མང་ཞིང་བཟང་བ་སྟེར་བས་ན་ཞིང་དུ་འབྲ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་སྟན་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་སྦྱོབས་བཞེས་སྤྱང་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་། །དེ་ལས་རི་ལྟར་ངེས་ཐར་
ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་དང་།
དགེ་བའི་སྦྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་བྱུང་བས་གསུངས། །དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྟག་
ཏུ་ནི། །རྣམ་སྤྱོད་འབྲས་བུ་སྦྱོམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྦྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། །འདི་ལོན་ཏུ་སྦྱོགས་ཏུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་
ཆེས་རྙེད་དཀའ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྩ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་
སྤྱང་ཞིང་། །རི་དང་གོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་
གྲང་། །སྦྱོང་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚིག་མི་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་སྟེ། །འདི་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྙེད་ན་ཚོས་
གང་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ངེས་པ་མི་རྙེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་སྐྱད་
ཟེར་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་རྩི་བ་ནི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་
བ་སྟེ། །སྦྱོང་ཉིད་གོ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྦྱེ་བའི་

ལྷོགས་སྤྱུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལྷུ་མ་ཆུ་བྱུར་སྤྲིག་རྒྱ་སློབ་འབྲེལ་ཞིང་། །ཚོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་རྒྱ་བ་བཞིན། །འི་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཤེད་
 ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། །དཀར་ནག་རི་
 བཞིན་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་རྒྱལ་གྱི་སློ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །སྤྲོ་ཞིང་མཐོང་དཀའ་
 རྒྱལ་བའི་སློད་ལུལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་དེས་
 པ་སྐྱེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སློ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་ངན་འགོ་གཙོད་གྱི། རོག་མར་
 རྒྱུ་འབྲས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་ཤིང་རྒྱུ་ཟད་ཤེས་ཀྱང་སློ་གསུམ་བག་ཡངས་སྤྱུ་འཇུག་པ་
 བེ་ངན་འགོད་སློ་འབྲེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ལྷུ་འཛིན་བདག་སོ། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་གྱི་ཚོས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་རྒྱུར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་
 གཙོད་དོ། །ཚོས་གཅིག་སོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་རི་ལྟར་གྱུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་
 འདའ་ཞིང་འདུག་སྟུང་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སློད་ལས་སློག་པའི་རྒྱལ་མི། བདེན་པ་བའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་
 སོ་སློད་ནི་སློག་གཙོད་མ་མཛད་ཅིག །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སློག་ནི་རབ་ཏུ་པངས། །དེ་བས་ལུན་རིང་
 ཚེ་བསྐྱུང་སྤྱུ་འདོད་པས། །ཡིད་གྱི་དགུ་ལའང་སློག་གཙོད་མི་བསམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 མི་དགོ་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་སློང་ཅོམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་སློམ་སེམས་
 མང་དུ་བསྟེན་པ་གོམས་པར་བྱའོ། །སྤྱུ་རྒྱུར་བ་ལ། ཁམ་ལུང་པས། དགོ་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་
 ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་གསུང་བ་ལ། ད་ལྟ་བཤེད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སློམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་
 ཁོ་ན་ཉམས་སྤྱུ་རྒྱང་དཀའ་འམ་སྟུང་གསུངས་པས། སྤྱུ་རྒྱུར་བ་ཡང་། དེ་རྩོག་ལགས་གསུང་བ་
 དང་། སློན་པའི་ཞལ་ནས། རོ་བོ་བ་སྤྲིང་ཁམ་ཆེར་མི་རྒྱུང་རྟེན་འབྲེལ་འདི་སྤྱུ་གསུང་བ་དང་། སྤྱུ་
 རྒྱུར་བའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཀས་ཁར་མཛངས་སྤྲོན་ལ་ཁ་ལྟན་སོང་གསུང་བ་དང་། འག་ར་བའི་ཞལ་

ནས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཉེས་སྦྱོན་ཅི་བྱུང་ཡང་སྟོབས་ངན་དང་མཁར་ལན་ལ་ལེ་ལན་མ་བདས་
བར་ལས་འདི་བྱས་པས་འདིར་སྐྱེས་བྱ་བ་ཤ་སྟག་གསུངས་གསུང་ངོ་།།

གཉིས་བ་ཞི། དེ་ལྟར་ཉེས་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་
མོངས་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་བ་བྱུང་ན་རི་མི་སྟམ་བར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས།
སྦྱོན་བ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྤྱིར་བཙུགས་པའི་ཐབས་གསུངས་བ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་
ཡང་ལྟར་བ་སྤྱིར་བཙུགས་ཚུལ་ཞི། སྦྱོན་བ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱ་ལ། སྤྲིག་བ་སྤྱིར་
བཙུགས་བ་ཞི། སྦྱོབས་བཞིས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོབས་དང་སོ་སྟུན་འབྲེན་པའི་སྦྱོབས་ཞི། ཐོག་མ་མེད་
བ་ནས་མི་དགོ་བ་བྱས་བ་ལ་འགྲོད་བ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྤྱི་བ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་གསུམ་སྤྱིར་ཚུལ་སྦྱོམ་དགོས་སོ། །ལག་ལེན་གྱི་ཆེ་གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་བ་དང་
སངས་རྒྱལ་སོ་སྤེལ་སྦྱོ་ནས་ཀྱི་བཤགས་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྱའོ།།

གཉིས་བ་གཉེན་སོ་གུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོབས་ལ་རྟུག། མཛད་སྤེལ་ཐབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ། སྦྱོང་
ཉིད་ལ་མོས་པ། བཟླས་བ་ལ་བརྟེན་པ། སྐྱ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ། མཚོད་བ་ལ་བརྟེན་པ། མཚན་
ལ་བརྟེན་བའོ། །དང་སོ་ཞི། ཤེར་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་མཛད་སྤེལ་ཆེ་གསེར་ལེན་བ་དང་འཛིན་བ་དང་
སྦྱོག་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་བ་ཞི། བདག་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་
གདོད་མ་ནས་དག་བར་ཡིད་ཆེས་བའོ། །གསུམ་བ་ཞི། ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་གསུངས་ཁྱད་
བར་ཅན་རྣམས་ཆོ་ག་བཞིན་སྦྱོས་བའོ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱུས་བ་ལས། སོ་ག་ནགས་མེ་མཚེད་
པའི་མེ་ལྷེ་ཡིས། །མ་བསྐྱིམས་བཞིན་དུ་ཆང་ཆིང་གུན་སྤྲིག་ལྟར། །བཟླས་བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྒྱང་གིས་སྤར། །བརྗོད་འགྲུས་ཆེན་སོའི་མེ་ལྷེས་སྤྲིག་བ་སྤྲིག། །རི་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་གྱིས། །གདུངས་ན་གཟི་བརྗོད་མི་བརྗོད་འཇུ་བ་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
བཟླས་བརྗོད་གྱིས། །གདུངས་ན་སྤྲིག་པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་བར་འགྲུར། །ལུན་ནག་སྟག་ལ་མར་

མེ་སྦྱང་བ་ཡིས། །སྤྱན་ནག་མ་ལྷུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཚེ་རབས་སྣོང་ནས་བསགས་པའི་
སྤྲིག་པའི་སྤྱན། །བཟླས་བརྗོད་མར་མེས་སྦྱར་དུ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲིག་པ་བྱང་
བའི་མཚན་མ་མཐོང་གི་བར་དུའོ། །མཚན་མ་ལོ། །མི་ལམ་ན་ཟས་ངན་སྦྱུག་པ་དང་། །ཞོ་དང་འོ་
མ་སོགས་འཕྱང་བ་དང་སྦྱུག་པ་དང་། །ཉི་ཟླ་མཐོང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་མེ་འབར་བ་
དང་། །མ་ཉེ་དང་མི་ནག་པོ་ལྷུབ་པ་དང་། །དག་སྣོང་དང་དག་སྣོང་མའི་དག་འདུན་མཐོང་བ་དང་།
འོ་མ་འཕྱང་བའི་ཤིང་དང་སྤྱང་པོ་དང་ལྷུ་མཚོག་དང་རི་དང་སེང་གའི་ཁྲི་དང་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་
དུ་འཛེག་པ་དང་། །ཚོས་ཉན་པ་མིས་པ་ཡིན་པར་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །བཞི་
པ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་རྟེན་ནས་སྦྱ་གཟུགས་བྱེད་པའོ། །ལྗ་པ་ལོ། །སངས་རྒྱས་དང་དེའི་
མཚན་རྟེན་ལ་མཚན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའོ། །དུག་པ་ལོ། །སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་
ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའོ། །འདི་དག་ནི་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་
ཅེས་སྟེ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོག་པའི་སྟོབས་ལོ། །མི་དག་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་སྟེ།
འདིས་ནི་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཉོན་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་བྱས་པ་
བྱེད་དུ་བཅུག་པ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོན་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་ཉི་མའི་སྟིང་པོ་ལས་
གསུངས་སོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་བཤའགས་པ་ཚིག་ཅེས་དུ་འགོ་བ་ལ་
དགོངས་ནས། །ཕྱིན་ཚད་སྟོམ་མམ། །ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པར་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་ལས་བཤའད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཚད་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ་དེ་སྟེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རག་
ལས་སོ། །

བཞི་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ལོ། །སྦྱབས་འགོ་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་
རྒྱལ་བས། །ལས་དང་པོ་བས་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བའི་སྟོ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་གཞན་པོ་ཡོངས་

ལྷ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའོ། །སྤྲིག་པ་འདག་ལྷགས་ནི། རན་འགོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་
 བོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའམ། རན་འགོར་སྐྱེས་ཀྱང་
 དེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་སྐྱོང་བའམ་ད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་ཅམ་གྱིས་དག་ནས་འགོ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱན་རིང་པོར་སྐྱོང་དགོས་པ་རྣམས་ལུན་སྤྱང་དུའམ། གཏན་སྐྱོང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་
 ཉེ། དེ་ཡང་སྐྱོང་མཁན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ལྷགས་
 དག་མི་དག་དང་རྒྱན་རིང་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །མདོ་
 རྩེ་དང་འདུལ་བ་ནས། ལས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་ཟ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྐོ་མ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོས། བཤད་པ་ལྟར་
 སྤྱངས་ན་ནི་སྐྱོང་ངེས་ཀྱང་འདག་པར་བརྒྱུད་སྐྱོང་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པའི་རུས་བ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱེན་
 གཞན་དང་སྤྱད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྲོས་དག་
 ཅ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །བཤད་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་
 མ་མ་ལུས་པར་འདག་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་དག་པ་དང་། བཤད་པ་
 རས་དག་པ་གཉེས་ཁུད་པར་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱང་ས་ལས་ཅ་སྤྱང་བྱང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྐོ་མ་བ་སྤྱངས་པས་བྱིར་འཚོས་རུས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མདོ་དེ་ནས་བཤད་པའི་ཚོས་སྐྱོང་གི་སྤྲིག་པ་བྱུང་
 བ་ཞེས་གསུངས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉེན་རེ་ཞིང་དུས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནས་སྤྲིག་པ་འདག་ཀྱང་། ཇི་
 ལྟར་སྤྱང་ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མ་ལུས་པར་
 དག་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་

བྱུང་། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་སློབ་གི་སྤྱིར་ཡང་སྤྲིག་སྤྱོད་སྤྱོད་མོ་ལ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་
མི་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། བཤགས་པས་དག་པ་དང་དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བ་གཉིས་བྱུང་མེད་ན།
དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཛིག་ཉེན་ན་ཡང་། རྒྱུ་ལག་སོགས་བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་བཙུགས་
སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱར་འཛིག་ཉེན་འདི་དོན་གཉེར་བཙུགས་མ་མེད་པ་ཡོད་ལ་འཛིག་ཉེན་སྤྱི་
མའི་དོན་གཉེར་ཆེ་ག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གོ་ས་འཛོམས་ཏེ། སྤྱི་མའི་དོན་
གཉེར་གཙོ་ཤོར་སོང་ཞིང་འཛིག་ཉེན་འདི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྤྱིས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་ཀྱང་འབད་དེ་སྤྱོད་བར་བྱུང་། །གསུམ་པ་ནི། གསུངས་པར་
ལས་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་སྤྱིར་སྤྱོད་པས་དགོས་པར་གསུངས་པས་འཇུག་
གཞི་བྱས་པ་ཁ་ཅིག །ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་སྤྱན་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོན་འཁོར་
བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དོན་གཉེར་སྤྱོད་པ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཉིས་ལས། འཁོར་བའི་སྤྱན་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་ཚོགས་ནི་གོ་ལ་
བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་ཏེ། ཉེན་དེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་
ལས་མཐར་ཇེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་འཁོར་སྤྱན་ཚོགས་
ཀྱི་མངོན་མཐོན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་
ཚོགས་མཐར་ཐིན་པ་ནི་གཞུགས་སྐྱེད་དང་། དེའི་ཞིང་གི་འགྲོར་པ་དང་། དེའི་འཁོར་རྣམས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། བར་ཐིན་དང་པོ་བཞིས་ལུས་ཡོངས་
སྤྱོད་འཁོར་ཚོམ་པ་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་མཐོན་སྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་མང་པོ་ནས་དེ་
དག་གིས་གཞུགས་སྐྱེད་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱི་
རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་བཤགས་ཐེན་ཏོ། ། །

དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་དང་གི་ནས་པར་འགྲོར་སྤྱད་བའི་རྒྱལ་བསམས་ཏེ། འདིག་
ཉེན་འདི་ལས་སློ་ལོག་ནས་སྤྱི་མའི་བདེ་འགྲོ་དོན་གཉེར་སྤྱེས་ཏེ། སྤྱུ་བས་འགྲོ་སྤྱོད་མོང་བ་དང་
དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་དེས་པའི་སློ་ནས་སྤིག་པ་སློང་། དགེ་བ་སྤྱུ་བ་པ་ལ་འབད་པས་བདེ་
འགྲོའི་གོ་འཕང་འཛོལ་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འདིན་གྱི། སྤྱེས་བྱ་རྒྱུ་
དུ་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་བསམ་བཤུགས་དེ་སྤྱེས་པ་དང་། འབྲིང་དང་སྤྱོད་མོང་བ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་
ཞེན་པ་ལོག་པའི་བསམ་བཤུགས་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱེས་
བྱ་ཚེན་པོར་འབྲིང་བས། སྤྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་བཤུགས་དཔོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་མའི་གོ་འཕང་
མོལ་ཀྱང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱི་བསམ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བར་འདིན་
པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མེད་ལ། སྤྱི་ཡང་རྒྱ་འགྲོར་དེས་པར་སྤྱད་
བས་མཐའ་རྒྱ་བའི་སྤྱིར་དོ།།

དེའི་སྤྱིར་སྤྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྤྱད་བ་ལ་བཞི། བསམ་
པ་སྤྱད་བ་དངོས། དེ་སྤྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་ཉོག་བསམ་ལ། ཐར་པར་བཞོད་པའི་ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་གཉེན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་དོས་གཟུང་བ། དེ་
སྤྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅེངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་ཉོན་
གཉེས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉེས་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་གྱི་དབང་གིས་འདོད་
ཁམས་སོགས་གསུམ་དང་། འགྲོ་བས་སྤྱི་ན་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟམ་དུ་གྱུར་དང་། སྤྱི་གནས་གྱི་སློ་
ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྤྱད་པོ་ཉིང་མཚམས་སྤྱད་བ་ནི་བཅེངས་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་
ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་ལོ།།

གཉེས་པ་ནི། དཔེར་ན་སློམ་པའི་སྤྱི་བསམ་ཞེ་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་དེ། སློམ་
པས་གདུངས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱད་པོའི་སྤྱི་

བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱད་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་བསམ། སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམས་ནས་
 དེ་ལ་འདོད་འདོད་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་མི་འབྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་
 ལས། གང་ལ་འདིར་སློབ་ཡོད་མེད་པ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 དེས་ན་དེ་ལ་གཉིས། སྤྲུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། གུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་
 འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྲུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་བསྟན་པ། སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གུན་འབྱུང་ནི་རྒྱ་དང་སྤྲུག་
 བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་གུན་འབྱུང་སྲ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྲེ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་སྤྱིར་བཙོན་
 ལྡན་འདས་གྱིས། རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དག་སློང་དག། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕགས་
 པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་གུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྟོན་
 པས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པས་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལས་
 ཐར་འདོད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན། ཅུ་བ་ཆད་པས་དེ་ཐར་པར་རི་ལྟར་འཁྲིད། དེས་ན་
 ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་བསྐྱིབས་ནས་འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
 ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་
 འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་གུན་ཏུ་ཡོད་མེད་ན། །བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཛིགས་པ་ཅིས་
 བསྐྱེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ལོ། །ཞེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཏུ་མ་གསུངས་ནས་སློབ་བསྐྱེད་དགོས་པས་སྤྲུག་བདེན་ཐོག་
 མར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་རང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་ན་

སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བརྒྱུག་དགོས་པར་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་མ་བརྒྱུག་ན་མི་སྲོག་པར་ཤེས་ནས།
 དེའི་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་དུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་
 བདེན་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དང་། ལས་དེ་ཉོན་
 མོངས་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཤེས་པ་སྐྱེས་
 ཤིང་། བདག་འཛིན་ཡང་བརྒྱུག་ལུས་སུ་མཐོང་བ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་
 དུ་བྱ་བར་ཡི་དམ་འཆང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྐྱུག་བདེན་བསྟན་པ་
 བ་ཐར་པ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་བས། སྐྱུག་བདེན་གྱི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་སྟོན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
 སྐྱེན་མེད་དེ་དེའི་ཆེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྟེ་མའི་ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་འོས་མ་ཐོབ་ཅིང་རྒྱ་དེ་བརྒྱུག་ལུས་སུ་མ་ཐོང་བས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟེ་
 དུ་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་བྱུང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟེ་དུ་
 འཛིན་པ་ན། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྟེ་དུ་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་
 བར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་
 རྣམ་ཐོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་བསྐྱེད་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་
 དུ་སྐྱོབ་མ་འབྲིད་དགོས་ཏེ། སྐྱུག་བདེན་བསམས་པའི་སྐྱོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་
 ཞིག་མེད་ན། ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཆེ་བ་ཅིང་དུ་འགྲོ་བས་ཅི་བྱས་ཀུན་འབྱུང་དུ་འགྲོ་ལ། ཀུན་འབྱུང་
 བསམས་པའི་སྐྱོ་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་ཉོན་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན་འབེམ་མ་མཐོང་
 བའི་མདའ་རྟེག་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཆད་ཅིང་སྲིད་པ་ལས་ཐོས་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཡིན་པར་བརྒྱུང་ནས་ངལ་བ་འགྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བུ་སྐྱུག་ཀུན་མ་
 ཤེས་ན་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཡང་ངོས་མི་ཐོབ་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡང་རྒྱུ་མ་པ་ཅོམ་དུ་

ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། འཁོར་བ་སྐྱིད་སྐྱེས་བསྐྱེད་བསམ་པ། སོ་སོའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་བསམ་པ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། སྐྱེས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བསམ་པ། སྐྱེས་བསྐྱེད་སྐྱེས་བསམ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འབྲིང་དང་སྐྱེས་མོང་བའི་དམིགས་སྐྱོར་སྐྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱེས་མོང་བ་རྣམས་ནི་
 རྒྱུ་དུའི་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་རྣམས་འདྲིའི་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཞིང་སྐྱེས་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་རྒྱ་
 རྣམས་ལ་ནི་སྐྱོའི་མཐུ་ཡོད་ན་རི་སྐྱེས་མོང་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ། སྐྱོའི་མཐུ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་འདྲིའི་དོར་
 རྣམས་སྐྱབས་སུ་གང་བའི་དོན་གྱི་རོ་པོ་ཅམ་བསྐྱེད་བུ་ཡོད། །འདི་རྣམས་དབྱེད་སྐྱོམ་ཡིན་
 ཡང་བསྐྱོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དགོ་མི་དགོ་སྐྱེས་མོང་མ་བསྐྱེད་གང་ལ་ཡང་མི་
 གཏང་བར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོད་པ་སོགས་དགག། །གཉིད་སྐྱེས་དང་བྱིང་བའི་དབང་དུ་མི་
 གཏང་བར་ཤེས་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་དུངས་པའི་ངང་རྣམས་ཐོང་ཆགས་སུ་བསྐྱོམ་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་
 ལས། བསྐྱེས་བུ་དང་ནི་དཀའ་སྐྱེས་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྐྱེད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་
 གཞན་གཡེངས་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་
 ཡོངས་པའི་དགོ་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་རྒྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་དང་བ་སྐྱོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་། འདི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་
 སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་དུང་
 སྟེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས། དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསམས་
 བ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྣམས་པར་མ་གཡེངས་པའི་
 སེམས་ནི་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཚོས་ནི་དོན་དང་
 ཚིག་སྟེ། ཡང་དག་པར་བསམ་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་དབྱེད་ཅིང་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་སྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་གཉེས་དགོས་པར་བསྐྱེད་ཏོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་

གྱི་ཡོན་ཏུན་སྐྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་ཚེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་དངོས་སམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཅིག་དང་། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་འབྱེད་པའི་སྐྱུག་མཐོང་དངོས་སམ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བུར་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཛིན་ཉེན་པའམ་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་སྐྱུག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཞི་སྐྱུག་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་མ་བྲས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏུན་ཐམས་ཅད་ཞི་སྐྱུག་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

འདིར་སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤ་ལ་ལ་ལྟ་ལས། སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་ནི། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བའི་ཡི་དྲུགས་རྣམས་དང་། མངལ་སྐྱེས་རྣམས་དང་། མྱོང་སྐྱེས་ཏེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེའོ། །སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པས་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ས་པོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བརྗོད་པའི་ལས་བྱང་ཡང་མེད་ཅིང་། འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྐྱུར་དུ་ཡང་མི་བྱང་བའོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ནི། ཞམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལྡངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ནི། འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་དང་རྗོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་བེད། དེ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་སྐྱོ་སྦྱ་ཚོགས་ནས་ཡུལ་སེམས་

གཏུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲུལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ནི། སྐྱེས་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཁོ་ན་སྐྱོང་བར་བྱེད་བ་དེ་རྣམས་ཡང་ཡང་སེམས་བའོ།།

གཉིས་བ་ཀྱི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་བ་ལ་ལྷ་ལས། གཞུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་
བ་ནི། རྟེན་བ་གཞུ་ལྟར་དགུ་བ་དང་། མགོ་སྤྱོད་མེ་ཉོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་། དཔལ་བ་བྲས་
གདན་ལྟར་གཉེར་མས་ཞེས་བ་སོགས་ཀྱིས་ལང་ཚོ་ཉམས་ཉེ་མི་སྤྲུག་པར་གྱུར་བའོ། །ལུ་
སྐྱོབས་ཉམས་བ་ནི། འདུག་ན་ས་སྐྱེ་ཐག་པ་ཆད་བ་འདྲ་བ་དང་། ལྷང་ན་ཤིང་ཚ་གནམ་དུ་འདོན་
བ་འདྲ་བ་དང་། སྤྱོད་ལྡོག་ཅིང་འགོ་ན་འབྲུབ་བ་སོགས་བྱེད་བའོ། །དབང་པོ་ཉམས་བ་ནི། མིག་
ལ་སོགས་པས་གཞུགས་སོགས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྲན་
བ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་བྱི་བའོ། །ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་བ་ཉམས་བ་ནི། བཟའ་བཏུང་སོགས་འདྲ་
དཀར་ཞིང་གཞན་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་པར་མི་རྒྱས་བའོ། །ཆེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། ཆེ་པལ་ཆེར་ཟད་པས་འཆི་བ་ལ་སྤྲུགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་
བའོ། །སྤྲུག་སྤེལ་ཞལ་ནས། འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་ལྟར་སྤྱོད་ལ། ལྟམ་བ་འདི་ཀ་སྤྲུག་སྤྱོད་དོ། །
ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། ལྟམ་བ་འདྲ་ཀྱིས་འདྲ་ཀྱིས་འོང་བས་བྲག་ །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྐྱེད་
ཐབས་མེད་གསུང་དོ།།

གསུམ་བ་ན་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་བ་ལ་ལྷ་ལས། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ནི།
ལུས་ཀྱི་ཤ་ལྷ། བགས་བ་བསྐྱམས་བ་སོགས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་ཞིང་དེ་
ལ་ཤས་ཆེར་གནས་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པར་ཤས་ཆེ་
རྩེད་དུ་འབྲུགས་པས་ལུས་ལ་གཏུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པས་ཉིན་མཚན་
འདའ་དགོས་བའོ། །ཡུལ་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་བ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་

ནམས་ལ་ནད་ལ་གཞོན་ཟེར་ནས་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་གང་འདོད་པ་ཡང་བྱར་མེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ནི། སྤྱན་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནམ་གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མེས་སྲེག་པ་མཚོན་གྱིས་འབྲུགས་པ་སོགས་དཔུང་རྩུབ་པོ་ནམས་བསྟེན་དགོས་པའོ། །སློབ་དང་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བད་མི་འཚོ་བར་མཐོང་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནམས་ལ་ཞིབ་དུ་སེམས་པའོ།།

བཞི་པ་འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། ལོངས་སྤོང་། ཅ་འཛིང་། འཁོར། ལུས་སྐྱུག་པ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བཞི་དང་འབྲུལ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་དཔག་པོ་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་ཡིད་སྤོང་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །སྐྱ་མ་བཞི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འབྲུལ་བར་མཐོང་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའོ། །ལྟ་བུ་ལ་མི་སྐྱུག་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལྟ་སྟེ། དག་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་ཆད་པས་གཙོད་པའི་འཛིགས་པའི་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པ་དང་། གཏམ་ངན་པས་འཛིགས་པ་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཛིགས་པ་དང་། ཚོས་དང་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་དུ་ངན་འགྲོང་སོང་དོགས་ནས་འཛིགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་སེམས་པའོ། །དུག་པ་སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལྟ་སྟེ། ཆེས་པངས་པའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེས་སེམས་ལ་ལྟ་ངན་སྐྱེ་བ་དང་། དག་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་གས་འདོན་པ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་ལོན་ཉན་ཉན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གཏུང་བ་དང་། དེའི་ལོངས་སྤོང་མ་ཚང་བ་སྟེ་དེ་ནམས་སེམས་པའོ། །བདུན་པ་འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲུལ་། །འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པ་ནི་སོ་ནམ་བུས་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མ་གྱུབ་པ་དང་། ཚོང་བུས་ཀྱང་ཁེ་སློགས་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཉེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་ནས་

བཅའ་ཡང་མ་རྟེན་པས་ཡིད་ཚད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལོ།།

བརྒྱད་པ་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་
བ་ལ་སྐྱེས་ལྟེ། མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོད་དང་། མདོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོད་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོད་དང་། འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་སྐོད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་
པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་སྐྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཐན་ཚད་ཀྱི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤང་པོ་གྲུབ་ཐེན་ལ་བརྟེན་པའི་ན་ཚུ་སོགས་ཀྱི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་སྐྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་ཚམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ཉོན་སྲ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་
སྐྱོ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་མ་སྐྱེ་ས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་འཁོར་
བར་འབྱམས་པ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཚེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་
བསམ་པ་འདི་ལོན་དུ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཞེས་སྤྱིངས་ལས། དེས་པ་མེད་པ་དང་། རོམས་མི་ཞེས་པ་དང་། ལུས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་
དམན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དུག་གསུངས་པ་ནི། གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་
བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་མེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ལ་ཇི་ཅམ་སྐྱུད་ཀྱང་རོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་
དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་སོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་
རུང་བ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཐན་གོད་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་པ་

བྱ་དང་། མ་ཚུང་མར་འགྱུར་བ་དང་། དག་བཤེས་སྤྱུ་འགྱུར་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །སྤྱུན་
ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རླུང་བ་ནི་མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་སྤྱུང་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་
ཡིད་བརྟན་མི་རླུང་བ་ནི། མོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་
བ་སྟེ་སྟེ་བ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསམ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
ཚགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ད་ལྟའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་པལ་ལོ་ཆེ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྱིར་བཙས་
པ་ལ་བདེ་བའི་སྟོ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་
ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བ་དྲགས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་ན། བསྐྱད་པས་བདེ་བའི་སྟོ་འབྱུང་བ་
དེ་སྤྱི་མའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་པའི་ཆེ་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྤྱིས་པར་སྤྱུང་བ་ཡིན་
གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་བསྐྱད་དྲགས་ན་སྤྱིར་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་
ལྱིར་རོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་རིམ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཤིང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་འདུག་ཉལ་བ་དང་བཟའ་བརྟུང་དང་ཉི་མ་དང་གྲིབ་མ་
བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་རིམ་ཅམ་རིང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་བདེ་བ་རིང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ།
རིང་དྲགས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབབ་ཞེས་སྤྱིད་པར་སྤྱུང་ངོ། །དེ་དག་ཀྱང་མངལ་འཇུག་དང་། བཞི་
བརྒྱུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་བཞི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ། མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ། ལྷའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བཤམ་ཞེན་ཏེ། །གཉེས་པ་ནི། བཤེས་
སྟོམ་དང་ཚོ་གང་གི་རིག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཚོལ་འགྲོ་དང་ངལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་།
གཞན་ཡང་སྟེ་རྒྱ་ནག་འཆི་སོགས་བདུན་ནི་སྤྱིར་བཤམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་
གྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ། །མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྤྱུང་། །སྤྱུག་
བསྐྱེད་གཞིར་བས་དཔྱུལ་བ་མཚུངས། །དབུལ་བས་གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུང་

འགྲིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་། །མཐུ་ལྡན་སྣོ་བས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པ། །རྣམ་པར་གཞོན་ཞིང་འཆེ་བ་དག།
ཚུ་བོ་ལྷ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཏེ། །
ཐ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྐྱེས་སོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་
འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་སྣའི་
དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་སྤྱུག་དོག་གིས་ཡིད་གཏུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣ་དང་འཐབ་པ་ན་
ལུས་གཅད་བ་དང་འལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་སྤོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
ཡང་རྣམ་སྐྱེན་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་མི་རྩལ་བར་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ལ་གཉིས། འདོད་སྣའི་སྤྱུག་བསྐྱེད། ཁམས་གོང་གི་སྣའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད། སྤྱོད་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད། བཅད་པ་
དང་འལ་བ་དང་གསོད་པ་དང་སྤྱུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་འཕོ་བའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད། གནས་ལོག་མར་ལྷུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་སྣའི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་
སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལས། འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་འཆི་ལྷས་སྣ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱུང་བའོ། །འཆི་ལྷས་སྣ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་པ་དང་། ལྷན་
ལ་མི་དགའ་བ་དང་། མེ་ཉོག་གི་སྤོང་བ་རྟེངས་པ་དང་། བོས་ལ་བྱི་མ་ཆགས་པ་དང་། ལུས་ལ་
སྣོན་མེད་པའི་རུལ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་
འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགོ་བའི་སྤྱུག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུ་དྲོའི་དུགས་
དང་། །དམྱལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རྩལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྣ་རྣམས་ལ་འདོད་ཡོན་ཆེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་
བ་འབྱུང་ལ། དེ་སྣའི་བྱ་བསོད་ནམས་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞིང་
གཞི་དེ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་སྤོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་སྣ་མ་

ཡིན་དང་འཐབ་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅད་པ་དང་། ལུས་བྲལ་བ་དང་གསོད་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྤོང་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལྟག་མ་བཅད་ཅིང་བྲལ་བ་
ནམས་སྤྱིར་སྤྱི་ཞིང་འཚོ་ལོ། །སྤྲུག་པ་ནི་ལྷ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ནམས་འཇུགས་ན། ལྷའི་བྱ་
ཆེས་མཐུ་ཚུང་བ་ནམས་རང་གི་གནས་ནས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། འམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྤྱི་བ་བྱེད་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་
པས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ།། །གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་ཞིག་
གཞུགས་ཅན་གཞུགས་མེད་པ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་འདས་ཤིང་། །ཉིང་འཛིན་བདེ་
བའི་བདག་ཉིང་ཅན། །བསྐྱེད་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དེས་གྲོལ་མིན། །དེ་
ལས་སྐྱར་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྩ་སྐྱོང་ལས། །འདས་པ་ལྷ་བྱུང་བྱུང་
གྱུར་ལ། །འབད་ཀྱང་རི་ལྷར་རིང་མི་གནས། །མཁའ་ལ་སྤྱིང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱིས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་ལྷར། །དེ་ནི་ལྷུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག།
སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཛིག་པ་ལྷར། །འདུ་བྱེད་ཡོངས་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དག་གིས་
ཉེ་བར་གཅོས། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་
དང་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་སོ་ནི། འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་
དགོས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྤྱི་བས་གས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེད་ལས་
འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྤྲུ་གུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ།
ལས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་མེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུ་གུ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་
ཡོད་ན་ལས་སྤྱི་བས་གས་མེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་གསར་དུ་བསམགས་ནས་སྤང་སོ་སྤྱི་མ་ལེན་པའི་

སྤྱིར་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་བཞག་པའི། །ལས་གཞན་
འཕེན་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་གྲེད་པ་ཟད་སྤྱིར་རྒྱུ། །ཞེས་དང་། སྤྱིད་པ་ནི། ཡོད་ན་སྤྱིར་
ཡང་འབྱུང་སྤྱིར་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ། །དེའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པ་
གལ་ཆེ་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

འདི་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ། རི་ལྟར་སྤྱི་བའི་རིམ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་
ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བརྟུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། སྤྱིའམ་ནང་གི་ཡུལ་སྤྱུག་པ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ལ་སྤྱུམ་ཞུགས་པ་དབྱུང་དཀའ་བ་
བཞིན་དུ། འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱེས་དཀའ་
བའོ། །ཁོང་ཁྱོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་མཚོན་དང་ཆེར་མ་སོགས་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྩུབ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་
ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི། འདིག་ལྟ་ལ་བཞེན་ཏེ་སྤྱིའམ་ནང་གི་མཚོ་དམན་
དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཚོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །མ་
རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཚོག་གི་རང་བཞིན་ལ་སྤོ་མི་གསལ་བས་མི་
ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་པ་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་
མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་པའོ། །འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
ང་དང་ངའི་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །དེ་ལ་འདིག་པ་
ནི་མི་རྟག་པ་དང་། ཚོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས་འདིས་གང་ལ་བལྟ་བའི་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ་དང་
དུ་མའི་ཚོས་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤྱིའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
དུ་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །མཐར་འདྲིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། འདིག་ལྟས་གང་
བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་རྒྱག་པའམ་འདི་ནས་སྤྱི་མར་ཉིང་མཚམས་

སྐྱོར་བ་མེད་པའི་ཆད་པར་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །ལྷ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི།
འཛིན་ལྷ་མཐར་ལྷ་ལོག་ལྷ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་
པོའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་ནི། འཆལ་ཚུལ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་
དང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་དེས་བར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་
འབྱུང་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་འཁོར་བ་
ལས་དེས་བར་འབྲིན་པར་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །ལོག་ལྷ་ནི། ཆེ་སྲ་ཕྱི་དང་ལས་
འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དབང་ལྷུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྒྱར་
འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །དེ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་ཐུན་
མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དོས་འཛིན་ཡིན་གྱི། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་
བསྐྱོགས་པ་ལ་སྐྱུན་པ་ཅུང་ཟད་བབས་ཏེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ན་དེ་ལ་སྐྱུལ་
འཛིན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཕྱང་པོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་མ་རིག་པའི་སྐྱུན་པ་ལས་
ཕྱང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་ལ། །དེ་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་འཛིན་ལྷ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་ལོ། །དེ་ཡང་འཛིན་ལྷས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་
ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཅད་ནས་རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་
པ་དང་གཞན་སྤྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་འབྱུང་། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ། བདག་དེ་
ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་ཞིང་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་སོགས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོད་པ་ངན་པ་ལ་
མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་པ་དང་། དེས་བསྐྱུར་བའི་ལས་

འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དགོན་མཚོག་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྟ་ལས། ཡང་
ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་
ན་ནི་གཞན་དུ་ཞེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འགྲེལ་
ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་
འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས། །ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་བསྐྱུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་
པས་སྦྱང། །རྩོད་པ་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་
ཡིད་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་འཕྲོལ། །ཅེས་སོ། །སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། །ཞེ་སྤང་སྲིད་སོགས་དག་
རྣམས་ནི། །རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛེངས་མིན་ཡང་རི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་
གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགུར་བདག་ལ་
གཞོད་བྱེད་པ། །དེ་ལའང་མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྤྱད་པའི་གནས། །གལ་ཏེ་
སྟོང་དང་སྟོ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགར་ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་
པའི། །མེ་ནང་འབྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་རུས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དག་འདིས་ནི། །གང་དང་སྤང་
ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོད། །བདག་
གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་སྟར། །དག་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་དེ་ལྟ་
བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བསྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་པན་དང་
བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྐྱག་བསྐྱེལ་གཞོད་པ་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ། །དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་སྦོང་
བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་མཚན་ཉིད་དང་གཉེན་པོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་
དགོས། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྦོན་དུ་བཞུ། དགར་གཞུང་། ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་

ན་དགྲར་མི་གོ་བས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། སྤྱོད་འདུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་གསུང་
བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཚོས་མངོན་པ་མཉམ། མ་མཐའ་ནའང་སྤང་བོ་
ལྗེ་རབ་བྱེད་མཉམ་ལ། ཅ་བ་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་
པ་གང་རུང་རྒྱན་ལ་སྦྱེས་ཅན་འདི་དེ་ཡིན་ཨང་། ཁོ་བྱུང་ངོ་སྤྲོས་དུ་ངོས་བཟུང་ཡིན། ཉོན་མོངས་
དང་འཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ། དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་ནི། སེམས་པའི་ལས་ནི་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ལུལ་རྣམས་ལ་
གཡོ་ཞིང་སྤུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །བསམ་པ་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་
ནས་བསྤང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཉེ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་
ནས་གཞུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀའ་
ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འདུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་བས། ལས་གཉིས་
ཀ་སེམས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ལ།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་
ནི་གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ནས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ཡོད་
ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་བས། འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མོ་
ནི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་སོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་སྦྱེ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་
ཡང་ཉེན་དེས་སློ་གསུམ་པོས་སློག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
པའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱིན་གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་སོགས་
འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་

ཞི་གནས་སོགས་སྐྱོམ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་ལྟ། འཆི་བའི་རྒྱུན། འཆི་བའི་སེམས། རྒྱུ་གང་ནས་སྐྱུང་བ། ཞི་གནས་བར་
 རོ་འབྲུག་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆེ་བའི་ལས་འཆི་བ་ནི། སྐྱོན་
 ལས་གྲིས་རི་ལྟར་འཕངས་པའི་ཆེ་བམས་ཅད་ཅད་དེ་དུས་ལ་བབ་སྟེ་འཆི་བའོ། །བསོད་ནམས་
 ཅད་ནས་འཆི་བ་ནི། ཡོ་བྱད་མེད་དེ་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བ་ནི། འཆི་བའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་ཁ་ཟས་ཚོད་མི་ཟེན་པར་བ་བ་སོགས་དགུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དད་སོགས་དགོ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་མི་དགོ་བའི་སེམས་གཉིས་ནི། རང་གིས་སམ་གཞན་
 གྲིས་འཇར་དུ་བརྟུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདུ་བྱེད་རགས་པ་འཇུག་པའི་བར་དུ་སེམས་ལ་འབྱུང་ལ།
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། དགོ་མི་དགོའི་སེམས་གཉིས་རང་གིས་མ་འཇར་
 ལ་གཞན་གྲིས་ཀྱང་འཇར་པར་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་དགོ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱོན་ཁོང་ནས་སྤང་བར་འགྲོ་
 བ་དང་འབྲུག་ལ། འཆི་བའི་ཆེ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་བདེ་
 བར་འཆི་བ་གནད་གཅོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཚུང་ངོ། །མི་དགོ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྤང་བ་ནས་སྐྱོན་
 ཁོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འབྲུག་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་སྣ་ཚོགས་སྤང་ཞིང་
 སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་འགྲུག་པོ་འབྱུང་ལ། གནད་གཅོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེའོ། །གནད་གཅོད་
 བེ་སྟེ་དང་དམུལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་
 དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་སྤང་བ་ཤད་པའི་བདེ་སྤྲུག་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་ངོ། །འཆི་བའི་ཆེ་དགོ་མི་དགོའི་
 སེམས་གཉིས་ནི་གང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་མངོན་དུ་འབྱུང་གྱི་སེམས་གཞན་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་ལ།
 གཉིས་ཀ་ལ་གོམས་པ་མཉམ་ན་ནི་དང་པོར་གང་འཇར་བ་དེ་མངོན་དུ་འབྱུང་ལ་གཞན་རྗེས་སུ་མི་
 འཇུག་གོ། །སེམས་ཆ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ནི་དགོ་མི་དགོའི་སེམས་གཉིས་ལྟོག་ཅིང་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་སེམས་སུ་འབྱུང་ངོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་ན་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་

བར་དུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་འགྲུང་ངོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་མེད་པར་འགྲུང་རོ་སྣམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བར་འགྲུང་ཉེ་དེ་ནི་བར་དོ་
འགྲུབ་པའི་རྒྱའོ། །རྒྱན་ལྷགས་དང་སྲིང་འོང་ལ་ཡང་བདག་ཆགས་འགྲུང་མོད་གི་ཤེས་རབ་གིས་
བཏགས་ནས་སྲོང་གི་དང་དུ་མི་མེན་ཉེ། དཔེར་ན་མི་སྟོབས་ལྡན་གིས་སྟོབས་རྒྱུད་དུ་བརྟུང་བ་
དང་འདྲའོ། །སྲིང་མི་འོང་ལ་ནི་བདག་ཆགས་དེ་མི་འགྲུང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་དགོ་བ་བྱེད་
པ་ནི་ཐོག་མར་རོ་སྟོད་ནས་ཐོད་བསྐྱུས་ཉེ་སྲིང་ག་བར་དུ་འདོར་ལ། དགོ་བ་བྱེད་པ་ནི་དང་པོར་
རོ་སྟོད་ནས་ཐོད་བསྐྱུས་ནས་སྲིང་ག་བར་དུ་འདོར་ལ་སྲིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕྲོད་ལོ། །དང་པོ་ལྷ་
ཁྲལ་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་གང་ལྷགས་པ་དེ་སྲིང་གར་འགྲུང་ཞིང་། མ་མར་ཕྱོགས་གང་ནས་
འཕོ་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། སྲར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འཕོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་བར་མ་
ཆད་པར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་ཤི་བ་དང་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། བར་དོ་དེ་ཡང་མིག་སོགས་
དབང་པོ་ཚང་བ། གང་དུ་སྟེ་འགྲུང་གི་འགོ་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། སྟེ་བ་མ་སྲངས་བར་དུ་
མིག་ནི་ལྟའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ལུས་ཀྱང་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་
མེད་དོ། །བར་དོ་རིས་མཐུན་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་མིག་སྟོན་དང་བུལ་བས་མཐོང་
ལ། འགོ་བ་གང་ཡིན་པའི་བར་དོ་བྱུབ་ན་དེ་ནས་སྟེ་བ་གཞན་དུ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་མཐོང་ལས་
གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སྟོག་པ་ཡང་བཤད་དོ། །མི་དགོ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་
ནི་སྲར་བ་ནག་པོ་འམ་མཚན་མོ་ལྷན་ནག་ཏུ་སྦང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགོ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི་སྣམ་
བུ་དཀར་པོ་འམ་སྟེ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྦང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །རང་དང་རིགས་མཐུན་
པའི་བར་དོ་དང་། དེ་དང་རང་གི་སྟེ་གནས་ཀྱང་མཐོང་ངོ། །དཔུལ་བའི་བར་དོ་ནི་སྦང་དུམ་ཆེག་
པ་དང་། དུད་འགོའི་བར་དོ་ནི་དུ་བ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་བར་དོ་ནི་རྩ་དང་། འདོད་ལྟ་དང་མིའི་བར་

དོན་གཤམ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུགས་ཁམས་པའི་བར་དོན་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་བར་དོ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་འབྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་མེད་དོ། །སྐྱེའི་བར་དོ་ནི་གྲོན་དུའོ། །མིའི་ནི་ཐད་ཀར་འགྲོའོ། །ཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མིག་སྤར་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་སུ་འགོ་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་སོང་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་པ་འབྲུའོ། །ཆེ་ཆད་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྙེད་ན་རེ་ལྟར་ཐོགས་ནའང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ། །རྒྱུ་རྙེད་ན་ནི་དེས་པ་མེད་དོ། །མ་རྙེད་ནའང་ལུས་བརྗེས་ནས་ཞག་བདུན་ལྷག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་གནས་ཀྱི། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྙེད་པས་དེ་པན་ཆད་མི་གནས་སོ། །སྐྱེའི་བར་དོ་ལྟ་བུ་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་ཤི་འཕོས་ནས་སྐྱེའི་བར་དོ་དེའམ། ཡང་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་བར་དོ་འབྲུབ་ཏུ། ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འབྲུབ་བས་བར་དོའི་ས་བོན་འབྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དོ། །

ལྟ་བུ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་པའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་སྐྱེ་སྟེ་དེའི་ཆེ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པར། ས་མང་པོ་བ་ལས་གསུངས་ལ། མཐོན་འགྲེལ་ལས། བ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མོར་སྐྱེ་བ་བྱུང་མེད་དང་འབྲུལ་འདོད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་འདོད་དོ། །པོར་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་འབྲུལ་འདོད་ཅིང་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས་རི་ལྟར་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྤར་བར་པོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་ཅམ་ཞིག་མཐོང་དོ། །དེ་ལ་ཁྲོས་ཏེ་བར་སྤིད་དེ་འཚི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་པ་མ་གཉིས་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ན་མཇུག་ཁོ་ནར་ཁུ་བ་སྐྱ་བ་འབྲུང་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲུང་སྟེ། དེ་གཉིས་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་ནས་དཔེར་ན་ལོ་མ་སྐྱོལ་བ་ཡང་པའི་སྤྱིས་མ་བཞིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་

ས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བར་སྲིད་དེ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉིང་
མཚམས་སྐྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཆ་སྲ་བ་
དང་འབྲེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་
དུས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀུན་གཞིར་འདོད་ལ། ཀུན་གཞི་
ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བར་འདོད་དོ།།

སྐྱེ་གནས་སུ་འགོ་འདོད་མེད་ན་མི་འགོ་ལ་མ་སོང་ན་དེར་མི་སྐྱེ་བས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བའི་
ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ལུག་གསོད་བའམ་བྱ་བའམ་པག་འཚོང་སོགས་སྟོན་མིན་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་བར་སྲིད་ན། སྐྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་མི་ལམ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྟོན་གོམས་པའི་
དགའ་བས་དེར་རྒྱག་གོ། དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་
སྲིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔྱུལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་སྲ་བ་ཅན་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེས། །
དུད་འགོ། ཡི་དྲུགས། མི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ལྷར་སྐྱེ་ན་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ་རང་
དང་རིགས་མཐུན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ནས་དེར་དགའ་བ་དང་
འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ་སོང་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་
སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །སྟོན་མིན་ཅན་བྱ་བ་དང་པག་འཚོང་སོགས་མིན་པའི་དཔྱུལ་
བར་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་འདི་དང་འབྲེས་བར་བྱའོ། །མཛོད་དུ། དེ་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན། །
ཞེས་ཉོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་ཅི་དང་། བརྩམ་ཉེ་སྐྱེ་ན་གནས་འདོད་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་
ཡང་ཆ་དཔྱུལ་དུ་སྐྱེ་ན་ཐོ་བ་དང་། གང་དཔྱུལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསེལ་བ་འདོད་ནས་བར་སྲིད་འགོ་བར་
འགྲེལ་བ་ལས་བཤའ་དོ། །སྐོང་སྐྱེས་ཀྱང་མངལ་སྐྱེས་དང་འབྲེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤའ་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱས་པ་ན་དེ་འདོར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱུང་བ་ཅམ་ནས་

དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་བསམ། མེ་འབར་བའི་ཁྲིམ་དུ་ཚུད་
བ་དང་། བཙོན་རར་ཚུད་པའི་བཙོན་གནས་དེ་ལ་མི་འདོད་ཅིང་དེ་ནས་ཐར་བར་འདོད་པའི་
སྐོ་ཅི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐོའི་ཚོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ནས་ཀྱང་རེ་འཕེལ་དུ་གཏང་
དགོས་སོ། །བསམ་བ་འདི་ཤར་བ་གསུང་བ་ལྟར་སེང་སྐྱུར་ལ་བཏབ་པའི་སྤྱེ་བཞིན་ཁ་ན་པར་
ཡམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་འདྲ་
ཞིག་ལས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་ཀུན་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཡང་དེ་དང་
འདྲ། དེའི་སྤྱིར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སེམས་
ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཡང་འོང་ས་མེད་ལ། ལྷ་
མེད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མ་བཙོན་བ་ཡིད་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཤུགས་ཅན་ཡང་མི་སྐྱེ་བས། ཐེག་
ཚེན་བ་ཡང་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྐོ་བ་བསྐྱོམས་ན། ཉན་ཐོས་
ལྟར་འཁོར་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སྤྱིར་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བས་སྐོ་བ་སྐོམ་བ་ཐེག་དམན་
ལ་མཛེས་གྱི། བྱང་སེམས་ལ་ནི་དེ་སྐོམ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
འབྱུང་བ་ལས་བཞད་བས་སོ་སྐྱེས་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱག་པར་མི་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤིད་པར་འབྱམས་པའི་སྤྱེ་ལ་ན་འཚི་སོགས་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་བྱ་བར་སྐྱོན་བ་མིན་གྱི། བྱང་སེམས་གྱིས་སྐོན་ལམ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་
དབང་གིས་སྤིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྐྱག་པར་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། །
དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤིད་པར་འབྱམས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མས་མནར་ནས་རང་དོན་
ཡང་མི་བྱས་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྐོས། དེ་ནི་ལྟ་བུ་ཀུན་གྱི་སྐོ་ཡིན་བས་ཐེག་དམན་ལས་ཆེས་
ཤིན་ཏུ་སྐོ་བར་བྱས་ལ་དགག་དགོས་ཤིང་། སྐོན་ལམ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་དབང་གིས་སྤིད་པར་སྐྱེ་བ་

འཛིན་པ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཚམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་དེ་ཉིད་ཉི་བར་བརྩུང་ནས་འཁོར་བ་ལ་པན་ཡོན་ཏུ་ལྟ་བ་
དེ་ལྟར་ནི་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་སྐྱེད་པར་
སྤར་ལྟར་སྤྲོན་ནི་སྤྲོ་བ་པོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་པོ་ཡོད་ན་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྐྱེད་
པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་ཚམས་རང་
གི་གཉེན་ཏུ་མཐོང་སྟེ་དེ་དག་གི་དོན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་དགོངས་
པ་ཡིན་ཞིང་། གསལ་བར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་དེའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་སྤིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་དེས། འཁོར་བ་བརྒྲོག་དགོས་པས། དེ་ལ་གཉིས། ཉེན་ངི་
ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བརྒྲོག་པ། ལམ་ངི་འབྲེལ་བ་སྐྱོམས་པས་བརྒྲོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤའ་
སྤིངས་ལས། སྤྱི་བ་ཞེས་བཤའ་མི་ཁོམ་སྤྲོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲམ་ཁོམ་བ་རྟེན་ནས་ནི། །སྤྱི་
བ་བརྒྲོག་པའི་སྤྲད་ཏུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་
བརྒྲོག་དགོས་ཏེ། མི་ཁོམ་པར་ནི་བརྒྲོག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤར་བཤའ་ཐེག་ཏོ། །རྣམ་
འབྱོར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟོ་སྤྲུགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་གསུང་། པོ་ཏོ་
བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤར་དེ་ཅེས་ཞིག་འབྲེལ་བ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཅན་ད་ཡང་རང་ལོག་མི་
འོང་བས་བརྒྲོག་དགོས། བརྒྲོག་དུས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུང་དོ། །དེ་
ལས་ཀྱང་བྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་སྤྲོ་བ་པའི་བར་ཆད་མང་ཞིང་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྤྲོན་ཆགས་ལ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་བརྒྲོག་པས་ན། འཁོར་བ་བརྒྲོག་པའི་ཉེན་ནི་རབ་བྱུང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
པས། མཁས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །དྲག་ལྱལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་
ལས། བྱང་སེམས་བྱིམ་ན་གནས་པས་རབ་བྱུང་ལ་སྤྲོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་འདིས་ནི་གཙོ་

པོར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
སྤྱོད་ལས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་ལྟས་སྡོམ་བཙུན་གྲིས་བ་ཡི། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱུང་འབགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་
རྣམ་ཐོལ་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་བྱུང་བསྐྱེད་ལས་པར་མ་བཟོ། །པར་སྤྱོད་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་སློབ་ལས་རྣམ་མཁེན་
སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རབ་བྱུང་རྟེན་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ལ། རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་བ་ནི་སྡོམ་བ་གསུམ་
ཀྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་ཐར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་ཅ་བ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །

གཉེས་བ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། མགོ་ལམ་གོས་ལ་སློབ་པའི་ལོར་ན། །དེ་དག་སྤྱིར་
བསྐྱོད་བཤི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་བཤི་སྤྱོད་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེ་
མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །མྱ་
དན་འདས་ཞི་དུལ་བ་བྱི་མེད་པའི། །གོ་འབང་མི་ཁྱ་མི་འཆི་བད་མི་འཚལ། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ཉི་
རྒྱ་བལ་ཐོབ་མཚོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་
དགོས་སོ། །འདིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འབྲིང་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འབྲིང་
ལུགས་རྒྱས་པར་དགོས་ནའང་དེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་ལྷག་མཚོང་དང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་
གནས་སྤྱིད་ལུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་འཆད་པས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
མདོར་བསྐྱེད་ཤིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཡང་ཡང་
བསམས་ནས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་ལུགས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཁྲིམས་ནི་
རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་།
དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྗང་ལོ་ཉོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སློབ་
མེད་པར་ནི་སྤྱི་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟེན་ནས་ཚོས་དཀར་མཚོག། །སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱས་
བརྒྱན་པས་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སོ། །ཁས་བླངས་ནས་བསྐྱུངས་ན་པན་

ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞིན་ཏུ་མ་བསྐྱུངས་ན་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་
པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཡིན། །ཚུལ་
ཁྲིམས་སྐྱུག་པ་བདེ་བ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལོ། །ཞེས་དང་། འངམ་དཔལ་
ཙ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྒྲོས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་མཚོག་མེད་ཅིང་། །གྲུབ་
པ་འབྲིང་ཡང་ཡོད་མེད་དེ། །གྲུབ་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྐྱབ་དབང་
གིས། །སྐྱགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །ཟུ་ངན་འདས་ལྗོང་འཕྲོ་བ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྐྱགས་འགྲུབ་པ་ནི་ག་ལ་ཡོད། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་འདི་ལ། །དེ་ལ་བདེ་འཕྲོ་ག་ལ་ཡོད། །མཚོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་བ་མཚོག་
ཏུ་འང་མི་འགྱུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྐྱགས་རྣམས་ནི། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །

ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཁྲིམ་པ་སྐྱེ་བོའི་གོས་ཀྱོན་ལ། །ངས་ནི་བསྐྱབ་པ་གང་བཤད་པ། །
དེ་ཆེ་དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་ལ། །བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་བསྐྱུན་
ལ་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱུང་བ་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཡང་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དུས་འདིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ནི་སྐྱག་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབད་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱུལ་བ་བྱེ་བ་གཞུང་བྱེ་སྟེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཐས་དང་སྒྲོམ་
རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེད་སྟེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་
ལོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཚོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེར་གཤེགས་བསྐྱུན་པ་འགག་པར་
འགྱུར་བའི་ཆོ། །ཉིན་མཚན་ཏུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོན་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་
འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། །ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞི་ལས་མི་
ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མཉམ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་

བེ་སྤྱང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམས་མ་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྐོ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་
 རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འཇུག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བདག་གམ་ཚོས་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འདྲིམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱད་དུ་འོང་སྟམ་ནས་
 འདྲིམ་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྤྱོད་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་འདྲིམ་ནས་བག་འཁུམས་པ་སོགས་ལ་
 བསྐྱབ་པོ། །མ་གྲུས་པའི་གཉེན་པོར་ཉི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བཅས་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་
 སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བའི་གཉེན་པོར་ཉི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་གང་ཤེས་ཆེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བསྟེན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་འབད་པར་འདི་ཅམ་ལས་
 འགལ་ཡང་སྤོན་ཚུང་དོ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་བཅས་པ་ལ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 འབའ་ཞིག་འཛོལ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། གང་ཞིག་སྤོན་པ་སྤྱུགས་རྗེས་བསྟེན་པ་ལ། །ཡང་
 བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདྲའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གཞན་དབང་འཛོལ། །སྤྱིག་
 ཚལ་བྲེགས་པས་ཨ་ལྷའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཚིག་ཆེན་ཡང་། །འདས་
 བ་ལན་འགའ་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །དུད་འགོར་
 འགོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་སྐྱ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་
 གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། བརྒྱལ་གོས་ན་ཡང་རྗེ་མི་སྟམ་པར་མི་འཛོག་པར་ལྷུང་བ་དང་སྤྱིག་པའི་
 སྤྱིར་བཙོས་ལ་རྗེ་ལྷུང་གསུངས་པ་ལྷུང་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུང་བ་ནི་སོ་
 ཐར་གྱི་སྤོམ་ལྟན་ཡིན་ན་སྤྱུགས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དལུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱལ་
 བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྤྱུགས་
 བ་ཁྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཚོགས་སྤང་། །སྤྱུག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ། །ཞེས་སྤྱུགས་
 བ་ཁྲིམ་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་གྱི་སྐོར་དང་ལས་གྱི་ཚོགས་དང་། བཅས་པ་རྒྱུང་པའི་ཆ་
 འགལ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན་སྤྱུགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་

སློབ་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ།

ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལྷ་གེ་བྱུང་ཙེ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཀོར་ཀོར་འོང་བས་འདི་ལ་འབྲུངས་ཤིག །ཚུལ་
གྱི་སྟེང་དུ་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པ་ལ་མི་འོང་བས། དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་ངག་
ཡིན་གསུང་བ་དང་། ལྷ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ།
དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་རི་ལྟར་འབྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ན། ལྷ་བ་རྒྱུ་མི་དགོས་པ་ཞེ་གཙང་
བ་བརྟག་སྐྱབ་པ་ཉམས་དགའ་བ་མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་
ནས་ཀྱང་། ཚན་གཅིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ཙེ་འབྱིད། སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
འདུལ་བ་ཙེ་འབྱིད་དེ། འདུལ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྤྲུགས་འདུལ་བའི་སྤྲུགས་སྤྲུ་སོང་བ་དའི་སྤྲུ་
མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་ལ་མེད་གསུང་བ་དང་། རོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་
ཆེན་པོ་འཕྲུ་བ་སྤྲུ་བ་བྱུང་ན་སྤྲུ་སྤྲུ་འདི་ན་པ་རྣམས་འཚོ་གས་ནས་སྤྲུ་སྤྲུ་དགསུམ་ནས་
མ་བཀག་གམ་སྤྲུ་སྤྲུ་དང་མི་འགལ་ལམ། ཞེས་གཏུན་ལ་སལ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཛོག་
པ་ཡིན། དེད་གྱི་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལ་བ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུ་བ་ནས་མ་བཀག་གམ།
དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། འདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛོན་པས་འདུག་པ་ཡིན་
གསུང་དོ། །སྤྲུ་བྱ་འབྱིང་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤྲུ་སྤྲུ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྤྲུ་སྤྲུ་ཚོགས་ནས་རྒྱན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། སྤྱིར་
པ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞེ་བའི་ཐར་
པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་གཏུངས་པ་དེས། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ན་འཁོར་
བ་ལས་སྤྲུ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐོ་རིམ་གྱི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུ་སྤྲུ་ག་པ་ཡང་མ་ཡིན་

མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྤྲོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་དོན་མ་རྫོགས་ལ། དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་བར་ཟད་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 འཇུག་དགོས་པས་ན། སློབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ།
 བར་སྤྱོད་བསྐྱུས་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏུག་
 དུ་སྤང་བུས་ཤིང་། །ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྤྱིང་རྗེས་བསྐྱུན་པ་ལ། །གཞན་པན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་
 དེ་དག་འཇུག་ཀུན་པོ། །འདི་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བརྗེད་བག་དང་སྐྱེས་བུའི་ཅལ་ནི་
 གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁྲུང་བ་ལ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་དོན་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་དང་
 ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱི་པན་བདེ་ལ་
 མཐའ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་སྤྱིངས་ལས། །ཤིན་ཏུ་རྩེད་སྤེའི་རྩ་ཁམ་འགའ་ལྟ་སྤྲུགས་
 ཀྱང་རང་ཉིད་ཟ། །ཤིན་ཏུ་སློམ་པས་གདུངས་པའང་ཚུ་ཞིག་རྩེད་ན་དགའ་མགུར་འཕྱང་། །འདི་ན་
 སྐྱེས་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗེད་བག་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྐྱེས་བུའི་
 ཅལ་དེ་འཕགས། །ཉི་མ་རྒྱབས་ཆེན་རྟ་ཞོན་རྒྱ་བ་སྤྱང་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཁུར་ལ་མི་ཅེག་ས་
 ཡིས་འཛིག་རྟེན་འདེགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
 འབྲ་སྟེ། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་པན་དང་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཅིག་དུ་གཞོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་
 བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས་དེའི་དོན་དུ་བྲེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བུ་ལ་
 མཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་རྟེན་མ་རིག་དུད་སྤྱོད་འཁྲིགས་པས་འགྲོ་
 བ་འཇུགས་གྱུར་པ། །སྤྲུག་བསྐྱུལ་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་སྤྱང་མཐོང་ནས། །ཐོད་
 ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་བྲེལ་བཅོམ་པ་གང་། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཁས་
 པའང་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་གཞན་གྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས།
 རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒྲན། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བཟོད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། མཐོང་

ཐོས་དྲན་རེག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་གྱུར་པ། གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་དོན་
མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཞར་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཏུ་
ཡོད་པ་ནི། གྱེ་མའོ་བདག་གིས་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ་སྟེན་དུ་བསམས་ལ། སྐྱེས་བུའི་ཅལ་
ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཐེག་པའི་མཚོག་འདྲིར་འཇུག་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་གྲོ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་
སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་
ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་སྒོ་གང་ནས་ཡིན་སྟེ་ལྟར་
དེ་ལ་རྒྱལ་བས་པར་བྱིན་དང་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་
ཆེན་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྐོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་བ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཇོག་ལ། དེ་དང་ནམ་བུལ་
བ་ན་སྐྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་སྐྱུང་ཞིང་
ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་བ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་སྐྱོད་འཇུག་ལས་སེམས་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་སྐྱས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། བུམས་
པའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་
ཀྱི་རྒྱན་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་འི་མིང་ཡང་མི་
འདྲོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྗོད་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བུལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིང་
ཡང་མི་འདྲོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྗོད་གོ། །ཞེས་སྐྱོད་པ་ལ་མ་

བསྐྱབས་ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ཆོས་ཐེག་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཚོག་གི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པོར་ཚུད་
བ་ཞིག་གལ་ཆེད། །ཐེག་ཆེན་པོར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་བས་ན།
སེམས་དེ་གོ་བ་ཅམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པོ་ཡང་རྣམ་དག་ཅིག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྤོང་བོ་
བཞོན་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པར་རྟེན་དགོས་པས་དེ་བཞད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚུ་ལུད་ཐོད་
དང་། ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ན་འབྲས་ཀྱི་སྐྱ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་ལ་གྲོ་དང་
སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ན་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱ་གུའི་རྒྱ་བྱེད་པས་དེ་དག་ནི་རྒྱ་
ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱ་ལུ་དང་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་གུའི་
རྒྱར་མི་རྒྱུད་བས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མེན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཟེན་པའི་རྒྱ་ལུད་སོགས་ཀྱང་
ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུའི་རྒྱར་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གུའི་
རྒྱའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྒྱ་
ལུད་སོགས་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱད་ལས་
ཀྱང་། ཐེག་མཚོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྤྱིད་མ་དང་། །ཞེས་ཐེག་པ་
མཚོག་ལ་མོས་པ་ནི་པའི་ས་བོན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་ས་བོད་ལ་བྱ་རྒྱ་རྟོར་སོགས་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པས་ས་བོད་ཀྱི་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
མ་བོད་ལ་ནི་བྱ་སྤྱ་ཚོགས་པ་སྤྱི་བས་ཐུན་མོང་གི་རྒྱར་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བཞེན་བ། །ཐར་པའི་ལམ་
ནི་གཅིག་ཉིད་མྱོད། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། །ཞེས་ཤེས་ཤིན་ལ་བསྟོན་པས་ཉན་རང་

རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ལ། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡུམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྐྱེས་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་སྣོད་ཉིད་ཉོག་གས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྲེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་སྣོད་པ་རྣམས་ཆེ་བ་རྣམས་གྱིས་འབྲེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣོན་ལམ་དང་། །སྣོད་པ་ཡོངས་བསྡོམ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ལྟ་བུ་མི་སྤེལ་བའི་སྣོད་པས་སྤེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣོད་ཉིད་ཉོག་གས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐོང་དུ་བཟུང་ནས་སྣོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྣོད་པའི་རིམ་བཤ། སྤྱིས་པའི་ཆོད། ཆོ་གས་གཟུང་བའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་མན་ངག་རྒྱ་ལྷན་པ་བཏུན་མ་དང་། རྒྱལ་སྐུལ་ཞེ་བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོད་པ་གཉིས་སྤྱད་པོ། །རྒྱ་ལྷན་པ་བཏུན་ནི་རྣོག་གས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྷག་བསམ་ལས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྣོད་རྗེ་ལས་དང་། སྣོད་རྗེ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་བྲིན་དུ་གཞོ་བ་ལས་དང་། བྲིན་དུ་གཞོ་བ་བྲིན་བྲན་པ་ལས་དང་། བྲིན་བྲན་པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ་བཏུན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་པ། རིམ་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྣོད་རྗེར་བསྟན་པ། རྒྱ་ལྷན་པ་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་ལྷན་པ་འགྱུར་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣོད་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གདོན་པའི་སྤྱིར་དེས་པར་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ལ། སྣོད་རྗེ་དམན་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྣོན་པའི་ཁུར་འཁྲེང་བ་ནི་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁུར་དེ་མི་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་

ཚུད་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་རྗེ་ནི་ཐོག་མར་གལ་ཆེའོ། །སློབ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། བཅུན་པ་ལྷ་
ར་དུ་ཉིའི་བྱ། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན་སློབ་དུ་འགོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །བཅུན་པ་ལྷ་ར་དུ་ཉིའི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱུགས་
སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་སློབ་གྲི་དབང་པོའི་སློབ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐོག་མར་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སློབ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
དང་། ལྷ་ཡ་གྲོ་རི་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་པའི་ཚོམ་པ་
ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་གྲིས་སྤྱོད་པ། ལྷའི་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་
སྤྱིར་པའི་ཚོམ་པ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་གཅིག་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ནས་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
བྱངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་དུས་
ཀྱང་དཔག་མེད་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཞུམ་ནས་ཐོག་མར་དམན་པར་ལྷུང་བ་ལ། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལན་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མིན་པར་རྗེ་འཕེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། རང་གི་བདེ་སྤྱུག་ལ་མི་ལྟ་
ཞིང་གཞན་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྩོགས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་རྣམས་འགྲུས་བྱ་བ་རྗེས་པའི་ཆེ་ཡང་ཐོག་དམན་བཞིན་ཞི་བར་མི་གནས་པར་ནས་
མཁའ་རི་སྤྱིར་དུ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟེ་དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་སྣང་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལོ་ཉོག་ལ་ཐོག་མར་ས་པོན་དང་བར་དུ་རྒྱ་དང་ཐ་མར་སྤྱིན་པ་
གལ་ཆེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཉོག་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་རྗེ་
ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་ཆོ་བ་འགྲུགས་པས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཞང་སྤྱིར་སྤྱིན་པས། རྗེ་པོ་ལ་
གདམས་ངག་ཞུས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སློབ་ཐོངས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སློམས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་
མི་འོང་བྱས་པ་ལ། དགོ་བཤེས་སློབ་པས་ཁྲིལ་ནས། དེ་རྗེ་པོའི་གདམས་ངག་གི་མཐེལ་སྤྱང་

བལྟ་བུ་གསུང་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་གནད་མཁུན་བལྟ་བུ་ཡིན་ཞོ། །དེས་པ་རྟེན་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་དཀའ་བས་
ཡང་ཡང་བསལ་གསུང་དང་། སྤོང་པོ་བཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲུལ་རྣམས་
བལྟས་ནས་དེས་པ་བརྟན་པོ་བཅས་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་མ་ཁོལ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་
པོ་ཆེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ས་པོན་དེ། །དཔལ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྤོང་པོར་མཁུན། །དེ་གཞན་སྐྱེ་
པོས་འོལ་མི་དགྱེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ། ལྷག་བསལ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤྱུག་བསལ་དང་འབྲས་འདོད་
ཚམ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྤྱུག་བསལ་ཡང་ཡང་བསལས་ན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། མོད་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་
འུགས་འགྲུལ་བརྟན་པོར་སྐྱེ་བལ་ནི། སྤོན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་ལ་པངས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཉེན་ལ་སྤྱུག་བསལ་བྱང་ན་མི་བཟོད་ལ་དགྲ་ལ་སྤྱུག་བསལ་
བྱང་ན་དགའ་ཞིང་། དགྲ་གཉེན་བར་མ་ལ་སྤྱུག་བསལ་བྱང་ན་པལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་
བཏང་སྟོམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཞོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡིད་དུ་སྤྱུག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ་དེ་རི་ཚམ་
གཅེས་པ་དེ་ཚམ་དུ་སྤྱུག་བསལ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡང་དེ་ཚམ་དུ་སྐྱེ་སྟེ། གཅེས་པ་རྒྱང་འབྲིང་ལ་
མི་བཟོད་པ་ཤས་རྒྱང་ལ། ཤིན་དུ་གཅེས་ན་སྤྱུག་བསལ་སྤོང་པོ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
བས་སོ། །དགྲ་ལ་སྤྱུག་བསལ་མཚོང་ན་འབྲས་འདོད་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་དུང་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་།
དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ལན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བཤས་ཆེ་
རྒྱང་གིས་སྤྱུག་བསལ་བྱང་བལ་དགའ་བཤས་ཆེ་རྒྱང་དུ་འགྱུར་རོ། །དགྲ་གཉེན་བར་མའི་སྤྱུག་
བསལ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡང་མེད་ལ། དགའ་བལ་མེད་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་
པས་ལན་ཞོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གཉེན་དུ་སྐྱོམ་པ་ནི་ཡིད་འོང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས་མར་སྐྱོམ་པ་དང་། དེའི་རིན་འུགས་པ་དང་། རིན་ལན་གཞོ་བ་

གསུམ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་སྦྱང་དུ་
སྐྱུག་པར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྦྱང་རྗེས་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །
བདེ་བ་དང་སྤང་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྦྱང་རྗེས་སྐྱུ་འབྲས་ཀྱི་དེས་པ་མི་སྦྱང་དོ། །སེམས་
བསྐྱེད་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་སློབ་པ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེ་བླ་བླ་མ་དང་བཅུ་
པ་ཆེ་བ་དང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སློབ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་སྦྱང་རྗེས་སྦྱེས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྦྱེ་བས་དེ་ཅུ་གྱིས་ཚོགས་མོད། བར་དེར་སྐྱུག་བསམ་བཅུག་པས་
ཅི་བུ་སྦྱུ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤང་བ་དང་སྐྱུག་བསམ་དང་བྲལ་ན་སྦྱུ་བའི་བྱམས་པ་
དང་སྦྱང་རྗེས་ཚད་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་
པ་དང་སྐྱུག་བསམ་སེམས་ལ་ཁུར་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་སྦྱང་སྦྱོབས་ཀྱི་
བསམ་པ་སྐྱུག་པའི་སྐྱུག་བསམ་སྦྱེད་དཔོན་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེའི་འགྲེལ་བར། རྫོགས་རྒྱ་མཚོས་ལྷས་
པའི་མདོ་དངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སློབ་པའི་སློབ་སྦྱེས་པ་ན། རང་གི་གནས་
སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རྫོགས་པར་བྱ་མི་ལུས་ལ། དེར་མ་ཟད་
དག་བཅོམ་པ་གཉེས་ཀྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཉུང་ཟད་དེ་དང་དེའི་དོན་ཡང་ཐར་པ་
ཅུ་སྐྱབ་པར་བྱས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དཔོན་མི་ལུས་པས། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་
པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྦྱ་ཞིག་གིས་
ལུས་སྦྱུ་དུ་བསམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་ལུས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྦྱེད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱང་བ། བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་
སློབ་སྦྱང་བ། སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་དོན་གཞུང་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། རྫོགས་སྦྱེ་

བའི་གཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། མོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲེལ་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འདྲིར་ཡང་བྱུངས་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ཁ་ཅིག་ལ་སྤང་བའི་སྤྱོད་པ་རིམ་སུ་གཙོད་པ་བཀག་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་མ་བསྐྱབས་ན་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་གང་སྤྱི་བ་དེ་སྤྱོད་པ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྤྱི་ཡི། སྤྱོད་པ་རིམ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱི་བས་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདྲིར་བྱི་མའོ། །འདི་སྐོར་པའི་གོ་རིམ་ནི་སྤྱི་སྤྱི་བས་ཐོག་མར་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་བསལ་ཏེ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བྱུབ་ན་དེ་ནས་མཛོལ་བཤེས་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་པ་ནི་ཆགས་སྤང་གིས་རིམ་སུ་གཙོད་པའམ་ཆགས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་མ་སྟོམས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ན་དགྲ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ལ་མ་སྟོམས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་བལྟས་ནས་ཞེ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱོམ་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པས་ན། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བརྒྱུད་ནས་གཞོན་པ་བྱེད་པའམ་ཕན་པ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱུད་བདག་གི་གཉེན་ཏུ་མ་སྤྱུང་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ་ལ་གང་ལ་ནི་སྤང་བར་བྱ་སྟམ་ཏུ་སེམས་པའོ། །ཞེས་སྐོར་

རིམ་བར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་བ་ལ་ནི། བུ་མོ་སྐྱབ་མཚོག་གིས་ཁྱེས་
བ་ལས། བདག་གིས་སྡོན་ཆད་བྱེད་ཆུང་ཆུང་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་གྲང་བྱེད་ཀྱིས་སྡོན་ཆད་
གཤགས་ཤིང་གཏུབས། །ཀུན་གྲང་ཕན་ཚུན་དག་དང་གསོད་བ་ཡིན། །བྱེད་ཅག་རི་ལྟར་འདོད་
ཆགས་སེམས་གྲང་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་། ལྷ་རེས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་
བ་ལྟར་དག་གཉེན་ཐམས་ཅད་སྦྱར་དུ་འགྱུར་ནས་འགོ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། དེས་ནི་སློབ་ཆགས་
གཉེས་ཀ་སྟོག་གོ། །འདི་དག་འམ་གཉེན་བྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས་དག་གཉེན་གྱི་
སློབ་སྟོག་མི་དགོས་ཀྱི་དག་གཉེན་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་སྦྱང་གིས་རིམ་སུ་གཙོད་
པའི་སློབ་འགོག་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉེས་བ་ལ་གསུམ། མར་བསྐྱོམ་བ། འིན་འཛུགས་བ། འིན་དུ་གསོ་བ་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པས་ན་སྐྱེ་ཤི་བརྒྱུད་མར་
བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་ན་ལུས་འདི་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་དང་སྟོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་མེད་ལ། མ་
ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུ་ཡང་མ་གྱུར་བ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་མ་བྱས་
པར་མ་ཟད་མ་འོངས་བ་ན་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་
རེས་བ་བརྟན་པོ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་དེའི་འིན་འཛུགས་བ་སོགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་འདི་མ་སྐྱེས་
ན་འིན་འཛུགས་བ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་རོ།།

གཉེས་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྐྱོམས་པའི་འོག་དུ་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་མ་
ལ་བསྐྱོམས་ན་སྐྱེ་སྦྱར་བར་པོ་ཏོ་བ་བཞེད་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་མ་རྣམ་བ་གསལ་
པོ་ཞིག་བསམས་ལ། ད་ལྟར་དུ་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདིས་བདག་གི་མ་བགྲང་
ལས་འདས་བ་བྱེད་བྱེད་བ་ཡིན་སྟེ་དུ་ལན་འགའ་ཞིག་བསམ་སོ། །དེ་ལྟར་དེས་མ་བྱས་པའི་
དུས་སུ་གཞོད་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས། བྱེད་པར་དུ་ཆེ་འདིར་

ཡང་དང་པོར་མངལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བརྒྱད། དེ་ནས་བཅས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་སེང་ཟིང་དེ་བཞིག་
འཕེ་རྒྱུ་ལ་བཅར། སོར་མོ་བཅུའི་ཁ་ལ་གཡེངས། ལུ་ཞོ་བསྐྱུན། རོམ་བུ་ཁས་བསྐྱོད། ལྷ་བས་
ཁས་ཕྱིས། མི་གཅོང་བ་ལག་བས་ཕྱིས་ཀྱིན་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱོད་ལ་མེད་པར་གསོས།
དེ་ཡང་བཟེས་སྐོམ་གྱི་དུས་སུ་བཟའ་བཏུང་དང་། འབྲུགས་པའི་དུས་སུ་གོས་དང་། མོངས་པའི་
དུས་སུ་ལོར་རང་གིས་སྐྱད་མི་བྲ་བ་རྣམས་ཕྱིན། ཡོ་བུད་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་ལྷག་དུ་རྟེན་ནས་
མིན་གྱི། སྤྱིག་སྤྱིག་གཏམ་ངན་དང་བསྐྱེས་ཀྱིན་ལ་ཐང་ཐང་དུ་བཅོལ་ནས་ཕྱིན་བཞུགས། ལུ་ལ་ན་
ཚ་སོགས་སྤྱིག་བསྐྱེད་བྱུང་ན་བུ་འཚི་བ་བས་རང་འཚི་བ་དང་བུ་ན་བ་ལས་རང་ན་བ་སོགས་ལ་
བསམ་བ་ཐག་བ་ནས་འདམ་ཞིང་། སྐྱོར་བས་དེ་བསལ་བའི་ཐབས་བྱེད་བཞུགས། མདོར་ན་རང་
གིས་ཤེས་ཚད་དང་ལུས་ཚད་ཀྱིས་མན་བདེ་གང་ཡིན་སྐྱུབ། གཞོད་བ་དང་སྤྱིག་བསྐྱེད་སེལ་བར་
བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་སེམས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐོམས་པས་འིན་འཛུགས་པའི་སྐོ་ཚིག་
ཚམ་མིན་བཞིག་སྐྱེས་བ་ན་དེ་ནས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛུལ་བཤེས་གཞན་ལ་ཡང་མར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་བསྐོམ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐོམ། དེ་ལ་མཛུལ་བཤེས་
འདྲ་བའི་སྐོ་སྐྱེས་བ་ན་དམ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐོམ། དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་སྐོ་
སྐྱེས་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་སྐྱོན་དུ་བཏང་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ལྷེ་ཆེ་ལྷེ་ཆེར་
བཏང་ལ་བསྐོམ་མོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་བ་བདག་གི་མ་
འིན་ཅན་སྤྱིག་བསྐྱེད་ཞིང་སྐྱུབས་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཅིས་མེད་དུ་དོར་ནས་རང་ཉིད་འཕོར་བ་ལས་
ཅི་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་རྒྱུང་བ་མེད་དེ། སྐོབ་སྐྱིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཕོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་
སུ་རྒྱུད་ཡུར་བ། །སྐོར་གི་ནང་དུ་སྐྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྐྱུང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་
པ་དེ་པོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་པོར་མེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་

བྱའི་རྒྱན་ཅན་འདོར་བ་ནི་མ་རབས་རྣམས་ལ་འདུ་མི་རིགས་ན་བདག་གི་ཚུལ་དང་ག་ལ་མཐུན་སྐྱེས་དུ་བསམས་ནས་རྒྱན་ལན་བསྐྱོར་བའི་ཁྱུང་གཟུང་ངོ་། །འོ་ན་ཕན་ལན་གྱེད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱུ་སྐྱེས་ན། མ་རང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་འཕྱོར་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དཀ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་བསྐྱེས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་དབང་གིས་རྣམས་ནས་རྣ་བྱལ་པོ་བྱུང་བེན་པ་ལ་བ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་གྱེད་འདེབས་པ་དང་འདྲ་བར། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེས་བར་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེས་སྣ་ཚོ་གས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་པས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཐར་བ་སྤྱི་རུ་འཇུག་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་གྱའོ་སྐྱེས་དུ་ཕན་ལན་གྱུ་དགོས་སོ།།

མདོར་བསྐྱེན་རང་གི་མ་བུ་རྣམས་དུ་མི་གནས་པར་སྟོ་ཞིང་མིག་ལོང་བ་ལོང་ཁྲིད་མེད་པ། གོམ་པ་རེ་རེ་ནས་བརྟེན་འཆའ་ཞིང་གཡང་ཁ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་ནས་འགོ་ན། མ་དེས་ཀྱང་བྱ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། བྱ་དེ་ལ་ཡང་མ་དེ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྟོལ་བ་མི་འབབ་ན་སུ་ལ་འབབ་པས་དེ་ལས་སྟོལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་རྣམས་དུ་གནས་པ་དགྲུགས་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་ནི་སྟོ།། མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་གྱི་ལམ་ལྟ་བུའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། ཡང་དག་པའི་བཤེས་གྱི་ལོང་ཁྲིད་ནི་མེད། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ཉེས་སྟོན་གྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་བརྟེན་འཆའ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱུང་བར་དུ་རུ་འགོའི་གཡང་ས་འགྲིམ་པ་མཐོང་ན། མ་དེ་ཡང་བྱ་ལ་རེ་དགོས་ལ་བྱ་ལ་ཡང་མ་དེ་འདོན་པ་འབབ་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་གདོན་པའི་རྒྱན་གཟོ་བྱ་སྟེ། བསྐྱེས་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་གྱིས་སྟོ་གཉི་སྤྲུག་ལྗོངས། །གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བརྟེན་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་ཉག་སྤྱི་རུ་གཞི། །འགོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེས་མཚུངས། །ཞེས་དེ་ལྟར་བསྐྱེས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་བཅོལ་བར་མི་རིགས་

ཤིང་ཡོན་ཉན་སྒྲ་རེ་མཐོང་ན་ངོ་མཚར་བར་གཟུང་། ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཡང་ཉན་ཐག་པའི་ཚུལ་སྣང་དུ་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱམས་པ། སྤྲིང་རྗེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤང་ན་ཅི་མ་རུང་བདེ་བ་དང་སྤང་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྲོམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྤང་པར་བྱའོ་སྤྲོམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཞུག་ཞིག་དགྲིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཚོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་རྗེ་སྤྲིང་བ། །སྤྲེས་མཚོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་ཉག་མཚོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གངས་དང་ཚར་མི་ཕོད། །ཅེས་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ལྷལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་མཚོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཞོད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ན་སངས་རྒྱས་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྤོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན། དགོ་སྤོང་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དེར་པོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤོང་དུ་ཚངས་སྤོང་སྤྱད་པ་བས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེམས་ཀའི་ལྷན་ཅན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྤྲེས་ལ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྤྲིད་ན། ཉིན་མཚན་དུ་གནས་པ་ལྷ་ཅི་སྤོང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས་ཀྱང་། རྗེ་ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྤྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ལྷུང་ཅམ་ཐང་གཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག །ལ་ཚར་མི་ཕོད། །སྤྲེས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤྲིང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཞོན་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཛོལ་དང་། །ཚངས་པའི་འཛིག་ཉེན་སྤྱི་འགྱུར་ཉེ། །གལ་ཉེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཉན་བརྒྱད་འཛོལ་པོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་སྤྲེས་བྱམས་ཤིང་ངང་

གིས་འདུ་བ་དང་རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐ་བར་མཛད་པས་བསྐྱེད་
བའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །བྱམས་པ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། རོག་མར་མཛད་བཤེས་
དང་དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དག་ལ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་མོ། །སྟོམ་ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱི་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་
བ་མེད་ཅིང་བདེ་བས་སོངས་སྤྲུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་སྟེ། དེ་གོམས་བ་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱད་
འདོད་ངང་གིས་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་བསྟུབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྤྲུམ་པ་དང་བྲལ་བར་
གྱུར་ཅིག་སྤྲུམ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྤྲུམ་པའོ། །བསྟོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། རོག་མར་མཛད་བཤེས་
དང་དེ་ནས་བར་མ་དང་དེ་ནས་དག་དང་དེ་ནས་སྤྲུགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
བསྟོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་དང་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་
སྟོམ་པ་དེ་ནི་ཚོས་མངོན་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས་མཛད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་དང་སོ་ནས་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་ས་པ་
ལ་སྤྱི་བ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་། དེ་དེ་ནས་བསམས་ན་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱི་བར་སྤྱང་ལ། དེ་དེ་ནས་ཡིད་
འགྱུར་བའི་སྤོང་བ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་བཏོན་ནས་རྗེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་མཐར་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་
བསྐྱེད་ས་ན་ཚོགས་པ་དང་སོ་སོ་བ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྣམ་དག་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོམ་ཚུལ་ནི།
མར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤིད་པར་སྤྱད་ནས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རི་ལྟར་ཉམས་
སུ་སྤོང་བ་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་པའི་ཚད་ནི། སྟོམ་

རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྤྱིང་རྩེ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ། དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་སྤྱིང་དུ་ཆེས་སྤྲུག་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མ་དེ་སྤྱིང་རྩེ་
རི་ཅམ་སྐྱེ་བ་དེ་ཅམ་པའི་སྤོའི་ཚོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྩེ་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་
བ་ན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གསུངས་སོ། །འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་
ཚོད་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱོམས་པའི་མཐར། གྲེ་མ་བདག་ལ་སྤྲུག་
ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མཉམ་ན། འདི་དག་རི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཐང་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྤྱིང་དུ་སེམས་
ཤིང་། དེ་དག་སྐྱོམ་པའི་ཁུར་འབྱེད་པ་ལ་ཐ་ན་ཆེན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོ་སྐྱུང་རོ། །འདི་རིན་ལན་
གཙོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་བསྐྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཐང་ན་དང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྤྱིང་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྩེས་མི་ཚོག་གི། །སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་ལན་བདེ་
བསྐྱེད་པོ་སྤྱིང་པའི་བསམ་པ་འབྲེན་ལུས་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ཅམ་ལ་མིན་གྱི་ཐུན་རྩེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲན་
པར་བྱས་ནས་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྐྱུང་བར་སྐྱོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་བཞག་པའི་རིམ་པས་བདས་ནས་གཞན་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་དགོས་
པར་མཐོང་ན་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་
སྤྱིང་སྐྱེས་འགྲོའི་སྐབས་སུ་བཞག་པར་ལྟར། སྤྱིང་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
བསམས་པའི་སྐོར་ནས། ཐོག་མར་དང་བ་ཅི་འཕེལ་བྱ། དེ་ནས་དང་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་

གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ། རང་དོན་ལ་ཡང་རྣམ་
མཁུན་ཐོབ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བྱང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
དོན་གྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི།
སྤྱིང་པོ་བཞོད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགོ་བར་འདོད་དང་འགོ་བ་
ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སློན་འཇུག་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྒྲུང་ན་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པའི་སེམས་ནི་སློན་སེམས་ཡིན་ལ།
སྤོམ་པ་བརྒྱང་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་སྐྱོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་བ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་བརྗེས་པ་
དང་མ་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། སེམས་དེ་གོམས་ན་བསྐྱེད་རུས་སུ་
བསྟན་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་
ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྤྱིང་དུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་
བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འདིག་ཉེན་བདེ་བ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱང་
གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འདིག་ཉེན་སྤྱད་བསྡུལ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱང་བདག་བདེ་འདོད་ལས་
བྱུང་། །མང་དུ་བཤམ་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཕྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་
མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་སྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྡུལ་དག །ཡང་དག་
བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་འདི་ནི་རྒྱད་པ་ཀྱང་གྱི་སྤོང་དང་། །གཞན་གཅེས་འདི་ནི་སྤྱད་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་སུ་བསམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་རང་གི་དགྲ་བྱེད་པ་མིང་ཐོས་

ན་ཡང་འདྲིལ་སྐོར་བ་སྐོར་བ་ཞིག་སྤྲིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛེལ་བ་ན། དེ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་
ཚེན་པོ་སྐོར་བ་ལྟར། རྒྱུ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་། གཞན་ལ་
བདག་བཞིན་དུ་སྐོར་བ་ཡང་གོམས་ན་སྐོར་སྐོར། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་ལས་སྤྱིར་སྐོར་ག་མི་བྱ་སྐོར། །འདི་
ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འདྲིལ་སྐོར་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགའ་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །
གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་སྐོར་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་བྱུང་
སྐོར་ན། ལུས་འདི་ཡང་བ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གྱི་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་ལས་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྐོར་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་འདྲིལ་སྐོར་བ་ལྟར། གཞན་ལུས་ལ་ཡང་རང་
གི་བཞིན་གཅེས་འདྲིལ་གོམས་ན་སྐོར་སྐོར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གི། །ཁུ་བ་
ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །སྤོང་གིས་རང་འདྲིལ་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་འདྲ་གོམས་པར་
གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་པན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པས་ནི་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་
དེ་བསྐོར་བ་ལ་སྐོར་བྱུགས་སྐོར་ལ། གོམས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་ལུས་སུ་མཛོང་ནས་བསྐོར་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བེགས་བསལ་བ་དང་། བསྐོར་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་
གཞན་བརྗེ་ཞེས་པ་དང་། བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་བདག་ཏུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་
ལ་རེ་སྐོར་དུ་དང་དེའི་མིག་སོགས་ལ་རེ་འོ་སྐོར་པའི་སྐོར་སྐོར་བ་མིན་གྱི། རང་གཅེས་འདྲིལ་
དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོད་པའི་སྐོར་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འདྲིལ་
ཞིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོད་པའི་སྐོར་སྐྱེད་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་
གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བརྗེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཅེས་འདྲིལ་ལ་དགྲར་བསྐྱེད་ནས། བདག་གི་
བདེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེད་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་གཞན་གཅེས་འདྲིལ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱེད་ལ་གཞན་གྱི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡལ་བར་འདོད་པ་བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེད་ཆེད་བྱེད་པ་སྐོར། མདོར་ན་རང་

གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྷ་བར་གཞན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པའོ། །སློབ་དེ་སྦྱོང་བ་
 བ་གོགས་གཉིས་ཏེ། རང་གཞན་གི་བདེ་སྤྲུག་གི་རྟེན་བདག་གཞན་གཉིས་སྡོ་སེར་ལྟར་སོ་སོ་
 བར་རིས་སྤུ་བཅད་ནས་གྲུབ་པར་འདྲིན་ཞིང་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྲུག་ལ་ཡང་འདྲི་ནི་
 དའི་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའམ་བསལ་བར་གྲུའོ། །འདྲི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་སྐྱམ་ནས་ཡལ་བར་
 འདྲོང་བས། དེའི་གཉེན་སོར་བདག་གཞན་ངོ་སོ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོར་རིས་སྤུ་ཆད་པ་མེད་དེ། བན་
 ཚུན་ལྟོས་ནས་བདག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བདག་གི་སློབ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་
 རི་ཚུ་རི་བཞིན་ལོ། །དཔེར་ན་པ་རི་ལ་འདྲི་དོས་ནས་པ་རིའི་སློབ་སྦྱོང་ཡང་པ་རིར་ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་
 སློབ་སྦྱོང་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་སློབ་སོ་ཁ་དོག་སྤུ་ལ་སློབ་སྦྱང་གྲང་སློབ་སོ་ཉིད་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ཡི། ཁ་དོག་
 གཞན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་
 གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྟོས་པ་སྟེ། །
 པ་རོལ་ཚུ་རོལ་ངེ་བཞིན་བརྟུན། །དོགས་ཏེ་རང་གིས་པ་རོལ་མིན། །གང་ལ་སློབ་ནས་ཚུ་རོལ་
 འགྱུར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་གྲུབ་ན། །གང་ལ་སློབ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱེད་ས་ལ་
 ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་སོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོན་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་
 དོ་སྐྱམ་པའི་གོགས་བསལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀས་པའི་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་དོགས་ནས་གཞོན་དུས་
 སྤྱོད་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མི་གཞོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་ལག་པས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ཕྱི་རོ་སོགས་ལའང་སྤྱར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཀན་གཞོན་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་རྒྱུད་ལག་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གཞན་
 གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་སྐྱམ་ན། རྒྱུད་དང་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱུད་ཅིག་མང་པོ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་མང་པོ་

ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། རང་གི་བདག་དང་གཞན་གྱི་བདག་ཀྱང་
ཚོགས་རྒྱན་དེ་ལ་འཛོག་དགོས་པས། བདག་གཞན་སྟོས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་
བྱུང་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཚོགས་མ་མེད་པ་ནས་གཅེས་འཛོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཡང་གཅེས་འཛོན་གོམས་ན། དེའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཞི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་བ་འདིས་འཁོར་
བ་ཚོགས་མེད་ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྐྱ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་སྤྱན་ཚོགས་ཤིག་བྱེད་པར་
འདོད་ཀྱང་རང་དོན་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པས། བསྐྱེད་པ་བཟང་ལས་
འདས་པ་མང་པོ་སོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང། མ་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་བཟོད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གིས་མཁར་བར་བྱུང། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་ཞུགས་
ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བར་སངས་རྒྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྐྱེས་ཚོགས་པར་
འགྱུར་བར་གདོན་མི་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། །ད་ནི་
དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དགའི་མཚོག་བདག་གཅེས་འཛོན་འདི་བྱེད་ཤེས་བསྟན་ནས་འབད་པ་
དུ་མས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱན་འཕུད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྟོམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་
བྱས་ནས་ལན་དུ་མར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཅེས་འཛོན་གྱི་པན་ཡོན་ཡང་
ཡང་བསམ་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་སྟོ་ཞུགས་བསྐྱེད་དེ། གཞན་ལས་བར་འདོར་བའི་སྟོ་མ་སྐྱེས་པ་
མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྒྱན་འཕུད་དུ་མི་གཞུག་ཅིང་། གཞན་ལ་སངས་པ་དང་སྤྲུག་པ་དང་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ཅི་སྐྱེད་སྟོ་ནས། སྤར་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛོན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛོན་
པའི་སྟོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྟོང་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུང་། འོ་ན་ཅི་ཚུག་བྱེད་ན། དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱབས་

ནས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། སྤང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། ཤ་པོ་པ་དང་རེད་གཉིས་ལ་མི་
 ཐབས་བཅོ་བརྒྱད། ཉ་ཐབས་གཅིག་དང་བརྒྱ་དགུ་ཡོད། མི་ཐབས་ནི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སློབ་པ་དེ་ཡིན། ཉ་ཐབས་ནི་བྱང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་
 མི་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་མི་གནས་ཤིང་འཕེལ་དུ་མི་སྣེར་བ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཟུར་
 བསྟན་ནས་ཅི་གཞོན་དུ་སློང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐིལ་བསྟན་ནས་ཅི་པན་དུ་སློང་བ་ཡིན་གསུང་།
 ཁམ་མུང་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་གིས་རྫོ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོལ་ལེ་སློང་དེ་བྱས་པས་སེམས་
 ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཙུ་བ་ཚུགས་མི་ཚུགས་དང་
 ཐེག་ཆེན་པོའི་གསེབ་ཏུ་ཚོད་མི་ཚོད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་སློ་
 བསྐྱེད་ཅི་བྱང་བཏུས་ལ་སྐྱེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སློང་བར་དེ་སྟོན་པའི་དགོ་
 བཤེས་བསྟོན་ནས། དེ་ལྟར་སློ་སློང་བའི་གོ་གསུང་དང་ཉག་ཏུ་འགོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཟུ། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག་སྐྱིབ་པ་སློང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་སློ་སླངས་ན་
 ས་པོན་ཚང་བར་ཐེབས་རེས་པས་ལས་དོན་མི་རྒྱུང་ཞིང་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། རྫོ་པོ་ཆེན་པོས།
 ཐེག་ཆེན་ཚོས་སློར་འཇུག་འདོད་པས། །ཐུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས། །བསྐྱེལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་
 བཤད་ཐེན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ།
 ཉམས་ན་སྤྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་སྤང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་
 ཡིན་པའི་རྟེན། རི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚོགས། །དང་པོ་ནི། གོང་མ་རྣམས། སྟོན་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་
 དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཚོག་གི་འཇུག་སྤོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། དག་
 ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཐུན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྐྱེ་སོགས་ལུས་དང་བསམ་པའི་སློ་ནས་སློན་

སེམས་སྐྱེད་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་དུ་རྒྱུད་ཡང་། འདིར་ནི་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བར། འཁོར་
བས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་བྱུང་བ། ཤེས་རབ་དང་སྣོད་རྗེ་ཆེ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤར་བ་འདྲ་
བ་ལྟར་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཉམས་སྲོང་རྩེ་
ཟད་རྟེན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེད་བའི་ཚོགས་། དངོས་གཞིའི་ཚོགས་། མཇུག་གི་ཚོགས། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བ། ཚོགས་བསག་བ། བསམ་བ་སྐྱུང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཅིང་རྟེན་བཀའ་ནས་མཚོད་རྗེས་བཤམ་བ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབེན་པའི་ས་སྤོགས་
བྱི་དོར་བྱས་པར་བ་བྱང་སྤུས་བྱུག་བ་བྱས་ལ་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་བྱི་ཆུ་སྤུལ་དུ་བྱང་བས་
ཀྱང་བྱུག་ཅིང་བྱི་ཞིམ་པའི་མེ་ཉོག་སིལ་མ་གཏོར་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
ལུགས་མ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ཉི་སོགས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གཟུགས་རྣམས་ཁྲིའམ་
ཁྲིའུའམ་སྟེགས་བྱ་བཟང་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གཞུག། །ཟླ་རེ་དང་མེ་ཉོག་སོགས་མཚོད་པའི་ལོ་བྱང་
ཅི་འབྱོར་དང་། རོལ་མོ་དང་ཞལ་ཟས་སོགས་སྟོན་གོན་གྱ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞུགས་པའི་
གདན་ཁྲི་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཡང་བཤམ་མོ། །ཤོང་མ་རྣམས་ནི་དག་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀའ་
དང་། འབྱུང་པའི་གཏོར་མ་བཏང་བའི་སྟོན་སྟེ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། མཚོད་པ་ཡང་མེད་ན་
བསྐྱལ་བཟང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རས་གྱི་ཁ་ཚར་སྤུལ་བ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་འབྱུབ་ལ། ཡོད་ན་
གཡོ་མེད་པར་ནན་ཉན་ཆེན་སོས་བཅའ་ནས་གྲོགས་པའི་སྟོར་མི་ཤོང་བ་ཅམ་བཤམ་དགོས་ཏེ།
རོ་བོ་ལ། བོད་སྟོན་རྣམས་གྱིས་མང་ལུལ་དང་བསམ་ཡས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་དུས་སུ། མཚོད་
པ་དན་པས་མི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱད། རྟེན་ཡང་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྐྱུ་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་མེད་ཐབས་
མེད། སྟེགས་བམ་ཡང་སྐྱུད་པ་ཡན་ཤེར་བྱིན་ལ་བྱ་གསུང་རོ། །དེ་ནས་འབགས་པའི་ཚོགས་

སྤྱན་དྲངས། སློབ་མ་ཁྲུས་བྱས། གོས་བཟང་པོ་བགོས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་ལ་སྤྲོ་མས། ཚོགས་ཞིང་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྣོང་ཐག་བ་ནས་དང་བ་སྤྱེད་དུ་བརྟུག་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རེ་
རེའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམས་ནས། དལ་བྱས་ཡན་ལག་བདུན་བ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ།

གཉིས་བ་ནི། དེ་ནས་སྤྲོ་མ་ལ་སྣོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱུག་འཚལ་ཉེ་ཡོན་དང་
མཁུལ་སྤུལ་ལ། བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བརྟུགས་ཉེ་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་བ་ནི། རི་ལྷར་སྣོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་དག་བཅོམ་བ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛེན་སོ་ས་ཆེན་སོ་
ལ་བཞུགས་བ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་
དོ། །དེ་ནས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་འགོག་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལམ་བདེན་དང་། དགོ་
འདུན་སྤྱིར་མི་སྣོན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་བ་ལ། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་
ཀྱི་བར་དུ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྣོན་བ་
དང་། ཚོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ལྷོགས་ལྷུ་སྣམ་པའི་བསམ་བ་
སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་བ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣོན་པར་བྱའོ་སྣམ་པའི་
འདུན་བ་དག་སོ་བྱས་ལ་སྤྱོད་ལམ་སྤར་བའདད་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱབས་འགོ་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་
དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤིད་བྱང་ཚུབ་སྣོང་
སོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་
བཟུང་ནས་བྱང་ཚུབ་སྣོང་སོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་ནས་རི་སྲིད་བྱང་ཚུབ་སྡིང་པོ་ལ་མཚོས་ཀྱི་བར་དུ། ཚོགས་རྣམས་
ཀྱི་མཚོག་འབགས་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྲིང་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཚོའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དགོན་མཚོག་རེ་རེའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་དགོངས་གསོལ་
རེ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོའི་ཚོག་གཞན་དང་མི་འབྲལ་ཡང་རྫོ་བོས་མཚན་པའི་ཚོག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲུང་སྐྱེས་བྱ་ཚུང་དུའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་འདིར་
ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲ་མ་རྣམས་དང་། སྲུང་
བཤད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་སྐྱབ་སྲུང་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྲུང་བཞིན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲུང་
བཤད་པ་ལྟར་བྱམས་སྡིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་བུས་མོ་གཡས་པའི་སྣང་ས་ལ་བཅུ་གས་བའམ་
ཚོག་བྱ་ཡང་རྩང་བས་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྲུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཞན་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མིན་གྱི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་
བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་གཏང་ངོ་སྐྱམ་དུ་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་བསམ་པ་ཚོག་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སློབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་རྣམས་ན་མི་བྱ་ལ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་ཅམ་ཚོགས་
བསྐྱེད་ན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་རྣམས་མི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་ཚོག་གོ། །
སློབ་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་རྩང་གི། །འཇུག་སེམས་ཚོགས་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་
ན་བྱར་མི་རྩང་བས། ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པ་སློབ་པའི་ཚོག་མང་པོ་ལ་བྱར་རྩང་
བ་དང་མི་རྩང་བའི་བྱང་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་།
སྐྱེན་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་རྣམས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མང་

པོ་འབྲུག་པ་ཁྲུངས་སུ་མཛད་ནས། གང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་སློབ་པར་མི་རུས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྤྱིར། ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སློམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པས། སྤྱིན་སོགས་
གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱར་བྱང་བ་དང་། སློམ་པ་གཟུང་ཏུ་མི་བྱང་བར་
ཆེས་གསལ་ལོ།།

སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བའི་ཚོ་ག་ནི། འོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་
གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ། སྤྱིན་
པའི་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། བསློམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་ཏུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་དེས། རི་རྣམ་སྤོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་གྱིས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོ་
ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བགྱིདོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་བསྐྱེལ་བར་བགྱིདོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་
བར་བགྱིདོ། །དབྱུགས་མ་སྤྱིན་པ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བར་བགྱིདོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱི་འཇག་ལས་མ་
འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་འཇག་ལས་བཟུང་བར་བགྱིདོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་དོ། །སྐྱབས་
འགྲུའི་ཚོ་ག་དང་། འདི་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་
ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ཕྱགས་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་མ་རྟེན་ན་

རི་ལྷོང་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཚོ་ལོ་མཚན་པ་ལས། དེ་ལྷོང་སློབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་
བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་།
ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་བྱུག་འཚལ་བ་དང་། མཚོད་
པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་
སྤངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་སྡེ་མ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོང་
རོ། །གསུམ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདྲིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་སྐྱེ་བ་གཞན་
དུ་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སློབ་ཕྱགས་
འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་པན་ཡོན་ཅན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ལན་བྱུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་སློབ་མི་སྤོང་བ་
ལ་བསྐྱབ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསལ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་
བཟླ་བའམ་སྐྱ་མ་ལས་མཉན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྤོང་པོ་བཞོད་
པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བཟླ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་དང་
སློབ་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་
ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་མདོར་བསྟན་དེ་དེའི་
སློབ་ཡོན་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱབ་པའི་སློབ་དུ་གསུངས་སོ། །
བྱང་ས་ལས་པན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི་སློབ་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པས། དེ་ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་བཟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་པན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞོད་པ་
མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པས་བྱུག་

བྱུང་འགྲུང། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྲུང་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་དག་བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་མཐའ་གོང་མར་འགྲུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐའ་ལས་པ་འབྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ས་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་པ་དང་འབྲས་བུ་འགྲུང་བའོ།།

གཉིས་པ་ཞི། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་སྐྱུང་བའི་སྐྱུང་མ་ཉིས་འགྲུང་གིས་ཉལ་ཏུ་བསྐྱུངས་པས། གཉིད་ལོག་གམ་སྐྱོས་སམ་བག་མེད་པར་གྱུར་བ་ན་ཡང་གཞོན་སྤྱིན་ནས། མི་མ་ཡིན་གཉེན་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་མི་རུས་པའོ། །གསང་སྤྱགས་དང་རིག་སྤྱགས་ཀྱི་ཚིག་ཡམས་དང་གཞོན་པ་དང་ནད་འགོ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ལག་ན་འདུག་པ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ལག་ཏུ་འོངས་ན་འགྲུབ་པར་འགྲུང་ན་གྲུབ་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྐོས། འདིས་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཚོགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་བརྟེན་ན་འགྲུབ་སྐྱེ་བར་བརྟེན་པས། ལུག་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་ན་སྐྱུར་བའོ། །གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཛིགས་པ་དང་ལུ་གོ་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་མ་གྱུར་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། ཆེ་འཕོས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་གཞོན་པ་ཉུང་ཞིང་ནད་མེད་པ་སོགས་དང་། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་དང་ལྡན་པས་རྒྱུར་གཞོན་པ་བྱས་པ་བཟོད་ཅིང་། སར་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་སོགས་དང་། དན་སོང་དུ་ཡང་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་སྐྱེས་ན་འདྲ་སྐྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེར་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཞིང་དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་མི་ཤོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཟང་ཟིང་གིས་མཚོད་པས་ཆ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་ཚོག་པ་ཞི། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་

ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའ་ཁམས་ཅི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་
 ཅི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྲུང། །གཞུང་གི་མའི་གངས་སྟེང་གི། །སངས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམས་མི་གང་
 གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །འདིག་རྟེན་མགོན་ལ་ལུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་
 མོ་སྦྱར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཅི་སེམས་བཏུང་ན། །མཚོན་པ་འདི་ཅི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་
 ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེ་ཅེ་གདན་ལ་སྐོར་བ་མཛད་ནས། རི་ལྷར་
 བྱས་ན་སྦྱར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོད་དགོངས་པ་ན། །སྐྱ་གཟུགས་རྒྱུང་བ་རྣམས་བཞེངས་
 བས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱར་དུ་འཚོང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་ཀྲིས་པ་ན་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། །གཞོ་ལའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་
 པ་ཞིག་ལ། །གཞོན་པ་ཞིག་གིས་ཀྲིས་པ་ལ་ཡང་ལན་སྦྱར་ལྟར་མཛད་པ་གསལ་བས། །བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་རེས་ཆེར་སོང་སྐད། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་
 བསྐྱུས་པ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཁྱད་
 ཚོས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལྷ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་སྐོམ་པ་ལ་སྐོ་ལུགས་ཅེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་སྐོམ་པས་རྒྱའི་གཏམ་ཐོས་
 པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། །བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་སྦྱ་བར་བྱས་ཏེ།
 ལམ་རྣམས་ལ་དབྱུང་བ་ན་འདི་ཉིད་འཚོང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་
 གཟེགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། །བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་
 པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཐན་པར་གཟེགས། །ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། །སྐོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། །སྟེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་བཞེས་གཉེན་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྦྱུན་
 སྦྱར་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས། །སེམས་ཅན་གངས་མང་

ཞིང་བྱེད་ངན་པའམ། བསྐྱེད་པ་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་པོའམ། ཚོགས་གཉིས་མཐའ་
 ཡས་ཤིང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཞུས་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ། སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཁུར་བཞག་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བཤམ་གྱི་སྤྱི་ཆེ་བར་སྦྱང་བར་གསུངས་ཤིང་ཁས་
 གྲུབ་པའི་སེམས་དོར་ན་ངན་འགྲོ་རིང་དུ་འབྱུང་དགོས་པར་སྦྱོང་འཇུག་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། ལོང་བས་ཐུག་དར་ཐུང་པོ་ལས། །དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཅི་ཞིག་
 ལྟར་སྦྱོས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྦྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲ་བ་བདག་
 གིས་རྟེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ལོ་སྟོན་དུ་བསམས་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཏང་བར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་ཅིག་གྱང་མི་འདོར་བའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་མ་གཏང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་འབད་བ་
 ཆེན་པོས་སྦྱོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤམ་པའི་ཚོག་རྒྱས་པར་བྱུབ་ན་དེ་ལྟར་བྱ། མ་གྱུབ་
 བ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ལ་མཚོན་པ་ཐུལ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་སོགས་སྦྱངས་ཏེ་ལན་
 ཏུག་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཚོག་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་
 ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྦྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་
 ལ་བན་སྤར་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་སྦྱོས་སྦྱངས་པའི་ཚད་ནི། མི་འཐད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་
 བརྟེན་ནས། ད་ནི་དུས་ནམ་ཡང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྟེ་སྦྱོས་པ་སྦྱེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱོན་སེམས་
 ཚོགས་བཟུང་ནས་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་དཀོན་མཚོག་མཚོན་པ་
 སོགས་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྦྱང་བ་དང་། མི་ཉམས་པར་
 བྱེད་པ་དཀའ་པོའི་ཚོས་བཞི་སྦྱང་བ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནག་ཚོས་བཞི་ལས།

མཁལ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་དང་སྤྱིན་གནས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡུལ་ནི། མཁལ་སློབ་པོ་སྤྱོད་པ། སློབ་མ་ནི་པན་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱིན་གནས་ནི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་གངས་སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ནག་ཚོས་སུ་འགྲོ་སྐྱེས་ན། ཡུལ་དེ་དག་གང་རུང་ལ། རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་དབྱ་སྐྱོར་ཐབས་བྱས་ན་ནག་ཚོས་སོ། །འོན་ཀྱང་བརྟུན་མེན་པའི་གཡོ་སྐྱོབ་ནི་འོག་དུ་སྟོན་པས་བརྟུན་གྱིས་དབྱ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་བརྟུན་སུ་ནག་པོའི་ཚོས་རྣམས་སློང་བ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་གཉེན་པོ་ནི་དཀར་ཚོས་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལ་འགྲོད་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡུལ་ནི། གང་ཟག་གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་འགྲོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི་འགྲོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་མ་སྤྱོད་པ་དང་འགྲོད་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ནི་འདྲའོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ད་ལྟ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྤེལ་སྤྱོད་པ་བརྗོད་པའོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །འདི་འབྲུང་ཡང་ཉེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྤང་མཛོད་བསྐྱེད་བརྗོད་ཟེན་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་བརྟུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱང་སེམས་དེ་དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྐྱེད་པ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་འགྲོད་ལྷུང་མི་རུས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚོ་འབྲུལ་གྱི་མཛོད་ལས་གསུངས་ལ། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷུང་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ལྷུང་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ཏེ་ཚོད་པ་བྱེད་ན། ཁོང་ཁྲོའི་སེམས་ཅི་ཅམ་སྐྱེས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་

ཁོང་ཁོ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་ཅིང་། བྱང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་བཤམ་གསུངས་པ་དང་སྡོམ་པ་ལ་འབད་
དགོས་པར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །སྐྱུ་དང་གཡོས་ཉེ་བར་སྡོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གྱིས་
མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ལོ། །གཡོ་
སྐྱུས་སྡོད་བའོ། །དེ་ལ་གཡོ་སྐྱུ་ནི་གེ་སྲང་ལ་སྐྱུ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡི་འབྱུང་གིས་རག་
མར་གཏོང་བ་ལ། ལྷོད་ལུངས་སུ་གཏོང་བྱས་ནས། ཕྱིས་རག་མ་ཅི་བདེར་ཁས་ལྷངས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་གསུང་ངོ། །སྐྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྡོན་པ་དང་གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་
ཐབས་གྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ། དཀར་ཚོས་དང་པོའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཙམ་གྱོ། །བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་
སྡོག་གསུངས་ཐ་ན་བཞད་གང་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྐྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
རང་གི་མཁན་སྡོམ་སོགས་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟུན་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་བ་མི་འབྱུང་ངོ། །དཀར་
ཚོས་གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་གཡོ་སྐྱུ་མེད་པར་ལྷག་པའི་
བསམ་བསམ་གནས་པ་སྟེ་བསམ་པ་བྱང་པོས་གནས་པའོ། །འདི་ནི་ནག་ཚོས་བཞི་པའི་གཉིན་
པོའོ། །དཀར་ཚོས་གསུངས་པའི་ཡུལ་ནི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི་སྡོན་པ་དང་འབྲ་
བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་སྐྱོབས་བཞིར་བརྗོད་པའོ། །ཤ་
ར་བའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐྱོལ་དགོ་བ་འབྲ་བ་བྱད་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་འཕེལ་རྟགས་མེད་པར་
ཟད་རྟགས་མང་བ་དེ་བྱང་སེམས་དང་སྐྱོབས་ལ་ཞེ་སྲང་དང་བརྟུས་པ་བྱས་ཤིང་མ་སྐྱུང་བས་
ཟད། དེས་ན་འདི་དང་། བྱང་སེམས་ལ་མ་འབྲིན་པ་སྡོང་བ་གཉིས་ཐུབ་ན། བསྐྱབས་བརྟུས་ནས་
གང་ཐག་ལ་བརྟེན་པའི་གཞོན་འགྲུང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། བྱང་སེམས་གང་
ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྡོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
ནས་དག་སྐྱང་སྡོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡང་ཉན་པ་པོ་སྐྱབས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་གས་བཞེར་སོང་ནས་
 མ་བརྗོད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ནག་ཚོས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ལོ། །དཀར་ཚོས་
 བཞི་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གིས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་
 མི་འདོད་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཇིག་རྟེན་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་རང་ངོས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་
 རྒྱུར་བ་དགོས་ཀྱི། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཉེས་པར་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུབ་པར་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནག་ཚོས་གཉེས་པ་སྤོང་སྟེ། གཞན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་
 ཐུག་པ་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་འཇོག་འདོད་ཡོད་ན། གཞན་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགྲོད་པ་ཅམ་ཞིག་
 བསྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བ་ཚེད་དུ་མི་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེང་གོས་ལྷན་པ་
 ལས་ཀྱང་། རྒྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྗེ་ལམ་ན་ཡང་སེམས་འདི་ནི། །འདོད་མི་འགྱུར་ན་
 མ་ཉལ་ཚོ། །སློམ་ཅི་འཚོལ་བར་གང་གིས་འགྱུར། །བཀའ་སྐྱེལ་པ། རྩོང་ངམ་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་
 སྤྱུ་འམ། །གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྤྱ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འཇུད། །དེས་ན་སེམས་
 འདོད་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་། དཔག་དོག་དང་། སེར་སྣ་
 སྤངས་པ་དང་གཞན་གྱི་འགྲོར་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་བཞི་དང་ལྡན་ན། སློན་ལམ་མི་འདོད་
 བར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་དགོ་བ་ཅི་བྱེད་གྱི་སྤོན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཏོང་བ་
 བྱས་ན། རྒྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་སེམས་རིན་པོ་ཚེ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི། རི་ལྷ་རི་ལྷར་མང་དུ་མིས་
 བརྟགས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློན་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་སློམ་མི་གཏོང་བ་གཉེས་མ་
 གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དང་འགལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པ་དང་མི་ལྡན་གྱི་བར་དུ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་། བར་མ་དགོ་བ་ཁས་སྤངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་

འགལ་བ་ཡོད་པས་ཉེས་སྐྱོད་དུ་འགྱུར་བས། ལྷོ་བས་བཞིས་བཤམ་གསལ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བརྟན་པ། བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོབ་པའི་རིམ་བཤམ་ཉིད་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེན་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་ལ་མི་སྐྱོབ་པ་དེ་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལུང་ལྡར་བྱངས་པ་ལྟར་ཐན་ཡོན་ཆེ་མོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེད་པ་སྐྱོང་པོར་མ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པས་སྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་ལོ་ལས། དེ་བས་ན་སྐྱེད་པ་སྐྱོང་པོར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིབ་ཞེ་ན། གཞོན་ལུ་སྐྱབ་པ་སྐྱོང་པོར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྙེད་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིབ་པོ། །ཞེས་དང་། ལྷོ་མ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུལ་བར་གཞན་མི་འདུལ་བར་ཤེས་ནས་བདག་ཉིད་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་པོ། །སྐྱབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཛོལ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱབ་པ་ཡང་སྐྱོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ།།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ཞོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞོར་བའི་ལམ་ལ་རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འོ་མ་བཞོ་བར་འདོད་པས་རྩ་ལ་འཐེན་པ་བཞིན་ཅོ། །མ་ཞོར་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཆ་མ་ཚང་ན་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་དང་རྩ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་སྐྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་སྐོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྐྱོང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོང་རྗེ་ནི་བཤམ་བཞིན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་། ཐབས་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་བཤའ་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་རྒྱ་ནག་རྩ་ཤང་
 ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་རྟོག་ཡིན་བྱིན་ཆད་ངན་རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སློམ་ཉེ་བཟང་རྟོག་
 ཡིན་ན་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གསེར་སློབ་དང་
 ཐབས་སློབ་གིས་བཅིངས་པ་དང་སྤྱིན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིབ་པ་དང་ཁྱི་དཀར་
 རྣམ་གང་གིས་སྤུག་ཀྱང་སྤུག་བསྐྱེད་བ་དང་འབྲེལ། །དེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་
 པ་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་པ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རེས་དོན་སློམ་
 མི་རུས་པའི་སྤྱེ་བོ་སྤྱོད་པོའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེས་དོན་རྩེད་ནས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་
 འཇུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དམངས་སུ་བབས་པའམ་སྤང་བོ་རྩེད་ནས་སྤང་བོའི་རྗེས་ཚོལ་བ་དང་འདྲ་
 བར་སྤྱོད། །དེ་ལ་རྩ་ཤང་གིས་ནི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་མཛད་པའི་མདོའི་ཁྱེད་ས་
 བརྒྱད་ཅུ་ཡངས་ནས་བསྐྱབས་སོ།།

འདིས་ནི་ཐབས་ཆ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྣལ་མ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྐུར་པ་ཆེན་
 པོ་བཟུང་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་བོ་བདག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་
 པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་རྩལ་རྒྱང་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་འདི་ནི། ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས། ལྱང་རིགས་
 རྗེ་མ་མེད་པས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་བོ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད་
 ཀྱང་། ད་ཏུང་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བསྐྱེད་སློམ་སོགས་སྤྱོད་སྤྱོགས་རྣམས་ཁྱེད་ཏུ་བསད་ནས་ལམ་
 སློམ་པའི་ཆེ་དེ་དག་འདོར་བ་སོགས་སྤྲོ་མ་བཞེན་བྱེད་ཅིང་། ལ་ལ་ནི་ཐབས་ཆ་ལ་སྐུར་བ་མ་
 གཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་ལུགས་དང་། གཞན་དག་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་འཆོལ་བ་དོར་ནས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སློམ་དེ་ལེགས་པར་འདོད་པར་སྤྱང་
 དོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་སློམ་པའི་སྤྱོགས་ནའང་མི་སྤྱང་ལ། སྤྱོད་ཉིད་སློམ་པ་ཡིན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་སྤྱོད་

ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་སྐོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣོང་ཉིད་ཁོ་ན་བསྐོམ་པར་བྱ་ལ། སྐྱོད་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ལྷན་
རྒྱུ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་བསྐོམ་མི་དགོས་ཞེས་པ་ནི། གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་།
རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱོད་སྤྱོད། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ནི་མི་གནས་
པའི་སྐྱོད་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་ཞེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་པ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་སྐྱོད་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཇི་
སྟེན་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་སྐོར་དུ་ཡང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐོར་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་སེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པར་
བགྱིདོ། །ཞེས་དང་། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟེན་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་
ཟེན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཡ་
གོ་རི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྐྱེད་ཀྱི་འདྲི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་
ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལམ་སྐོར་ལས་ཀྱང་།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་སྐྱོར་དང་། །བྱལ་བས་སྐྱིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་
བྱ་ཡི། །སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་སྐྱང་བའི་སྤྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར། །ཉཏག་ཏུ་ཐབས་

བཅས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་
 །ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྤངས་པའི། །སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། །ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་
 ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་སྐོམ་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཚུབ་སྤྱད་དུ་འབོལ། །བདག་མེད་གཅིག་
 ལུ་བསྐྱོམས་པས་མིན། །ཤུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་
 པའི། །རང་བཞིན་སྣོད་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསལ་བར་
 གསུངས་ཤིང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 ཆང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ།
 རྣམ་པར་འབྲག་པ་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱིར་
 དུ་ཕྱིན་ཏུག་སྐྱབ་པ་ལ། མི་སྐྱབ་པོ་དག་ཤེས་ཕྱིན་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སུན་འབྲིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་མི་སྐྱབ་པོ་དག །རྒྱལ་གཅིག་ཁོ་
 བས་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ། སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་སོ་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྲོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྲོད་པ་རྣམས་ལ་སློབ་པ་ནི་སྣོད་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
 བརྟན་པོ་མེད་ན་ཡིན་གྱི། ཡོད་ན་དེས་ཚོག་གོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་དང་པོ་སོགས་ཐོབ་
 པའི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་དང་། རྒྱང་པར་དུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་
 སྐས་ལ་སྲོད་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྟན་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 སྤྱིན་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཡང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ས་བརྟན་པ་ལས་གསུངས་པས། ས་རེ་རེ་ན་པར་ཕྱིན་ཏུག་ཏུག་གས་བརྟན་བརྟན་སྲོད་པར་གསུངས་

ཤིང་། བྱང་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཆེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ཅམ་
གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བྱས་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །དེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཡེ་
ཤེས་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་འདི་དག་ལ་སྟོས་ཤིག །དེད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་
བྱིད་ལ་མེད་ཀྱི། དེའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ཚོམས་ཤིག །སེམས་ཅན་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས་དགྲུགས་པ་ལ་སོམས་ཤིག །བཟོན་པ་འདི་ཡང་མ་འདོང་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་
ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་སྐོབ་དགོས་པར་བཤད་ན། གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོའི་སྐྱབས་སུ་འདི་དང་མི་འབྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྐྱིར་
སྐྱགས་དང་པར་སྤྱིན་གཉིས་ལ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་བྱུག་
ལ་སྐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཐུན་མོང་བ་རགས་པ་ཞིག་ལ་འབྲ་བར་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་
ཏེ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་ལ་དེ་དག་ཚང་སྟེ།
སྤྱིན་བྱ་སྤྱིན་བྱེད་སྤྱིན་རྣམས་སུ་མི་ཞེན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱགས་
རྣམས་ཀྱང་ཚང་ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་དེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་
སྣམ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཚང་བར་འགྱུར་ན་སྐྱེགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྣམས་
ལ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་པར་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་ཚང་
བར་འགྱུར་ལ། བྱང་པར་དུ་ས་བརྒྱུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ལ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་འདུས་པར་གསུངས་
པས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་འདོད་ན། མཇུག་དབུལ་བ་ལ་ཡང་། བ་ཡི་ཕྱི་བ་རྒྱུར་བཅས་སྤྱིན་པ་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུག་ག་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

དེས་ན་ལྷ་བས་ཟེན་པའི་སྲོད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དཔེར་ན་
བྱ་སྐྱུག་པ་ཤི་བའི་མུ་རན་གྱིས་མཁར་བའི་མ་དེ་གཞན་དང་སྐྱ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་སློ་
ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་མུ་རན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མ་བཏང་ཡང་སློ་ཐམས་ཅད་མུ་རན་གྱི་སློ་མིན་པ་བཞིན་དུ།
སྲོད་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤུགས་དྲག་ན་སྐྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཐུག་དང་སྐྱོར་བ་སོགས་
ཤེད་པའི་ཆེ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སློ་དེ་རྣམས་སྲོད་ཉིད་ཉོགས་པ་མིན་ཡང་དེའི་ཤུགས་དང་
ལྷན་བར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ལུན་འགོ་ལྷ་སྤུ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་པ་སྲོན་དུ་
བཏང་ན། སྲོད་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་པ་བཞག་པའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་
དེའི་ཕྱི་ཟེན་ཟེན་པ་མི་འགལ་ཉེ། ཐབས་ཤེས་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ།།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་སྤུས་དང་ལོངས་སྲོད་དང་ཆེ་རིང་བ་
སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་
དེས་ཟེན་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་ཤིན་ཏུ་བྱང་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས།
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོད་བསྐྱེད། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཉེ་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྲོད་དེས་འགའ་ནི་རན་འགྲོའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་ཉེས་
སྲོད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་སྐྱུར་བྱས་པར་སྐྱེ་ལ། དེས་འགའ་ནི་
མངོན་མཛོའི་རྒྱར་འགྲུར་བའི་སྐྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་
བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྲུར་ཟེར་བར་སྐྱང་བས་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སློབ་ཤིག།
ཡང་མདོ་ལས། སྐྱིན་སོགས་དུག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། ལུང་
པོ་གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྷུང་བས་སྐྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་འཛིན་
གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པ་སོགས་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་བཞགས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཞག་
པ་དང་། ཚངས་བས་ཞུས་པ་ལས། སྲོད་པ་རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་

མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོའི་དོན་ནི་
བདག་གཉིས་སུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱིན་སོགས་ནི་མ་དག་པས་
བདུད་ལས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྤྱིན་སོགས་བདུད་ལས་སུ་སྤོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་
བར་ལྷུང་ནས་སྤྱིན་པ་སྤུལ་བ་ཞེས་དམིགས་པར་ལྷུང་བ་མི་དགོས་པར། སྤྱིར་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་
བཤགས་སོ། །ཞེས་གསུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐོར་རིམ་ཐ་མ་
ལས། ལན་འདེབས་རྩལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ལོག་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་
ནས་སྤོད་སྤོགས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གམ་ཚོས་ཀྱི་བདག་གི་མཚན་འདིན་དུ་བྱས་ནས་མཚན་
བཅས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རྩམ་འདི་གཏོང་ངོ་སྟུང་པའི་གཏོང་སེམས་དང་། ཉེས་སྤོད་འདི་བསྐྱམ་མོ་སྟུང་པའི་སྤོམ་
སེམས་དང་། དེ་འབྲ་བའི་དགོ་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་འདིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་
འདིན་ཡིན་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་དང་ད་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་རིགས་ཀྱི། དེ་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་དུ་མི་བྱང་ངོ་། །
འདི་འདིའོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདིན་དུ་བྱས་ན།
བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཔལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་སོགས་སེམས་པ་དང་འཆི་བ་བྱན་པ་དང་དན་
འགྲའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེམས་པ་དང་སྐྱབས་འགོ་དང་ལས་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་དང་བྱམས་
པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐོབ་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ལས་འདི་འབྲུང་ངོ་། །འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོད་
ངོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་དྲང་དགོས་པ་ཤལ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལ་རི་ལྟར་ངེས་པ་ཆེ་བ་
ཅམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདིན་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ། ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་རྗེ་ཅམ་
ཆེ་བར་བསྐྱངས་པ་ལས་ལམ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བས། སྤོད་པ་དང་ལྟ་བའི་སྤོགས་

གཉིས་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་འདྲར་སོང་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་ཤེས་ཤུགས་བྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་
 བསྐྱེད་ས་མེད་པར་འགྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཚོས་སྐྱོ་ཐོབ་བྱུང་འཇོག་པ་
 དང་གཟུགས་སྐྱོ་ཐོབ་བྱུང་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟར། ལམ་དུས་སུ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་
 མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སློབ་བྲལ་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་
 འདྲེན་པ་དང་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དང་འདི་ལ་སློབ་ཡོན་འདི་ཡོད་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་
 ལ་རག་ལས་པས། ལུང་རིགས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྤོང་ལུགས་
 སམ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དམ་པ་རྣམ་
 པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཚོལ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་
 རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པན་ཚུན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་
 བ་ལྟ་ཅི་སློབ་ཏེ་གཅིག་གཅིག་གི་སྐྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན་དེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་
 གསུམ་པའི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་སྐབས་དེ་སྐྱེ་བ་སོགས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐྱེན་སོགས་
 དེ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་གྱི། དེ་དག་
 མི་བསྟེན་པར་དོར་བྱུང་སྟོན་པ་མིན་པར་སྐྱོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །

ལམ་སྤོངས་རེ་བས་མི་ཚོག་པ་ནི། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཚོས་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་བཅོལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་
 སྟེ་དཔེར་ན་མེ་ནི་རྒྱ་ལས་འབར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་
 སེམས་འབར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་
 ཡང་ཤེས་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པའང་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་
 པའང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་ལའང་འཛོག་པར་བྱེད། ལྷོད་པ་ཉིད་
 གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་
 ལའང་ལྟོའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་མེད་ལུགས་དང་། དམིགས་པ་ཡོད་ལུགས་སོ་སོར་གསུངས་
 པ་རྣམས་སྤྱེད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་སྣོད་
 དགོས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བསྐྱམས་དགོས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཞིག་དགོས་
 ལ་དགོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་དགོས་པས། བསྐྱབ་པས་བསྐྱམས་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱིས་
 བཅིངས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་ཅིང་། བསྐྱང་སྣོམ་སྣོད་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་སྣོད་
 པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་པས། ཞིག་པོ་དང་རང་གྲོལ་སོགས་གྱི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་དབྱེད་པར་
 བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི། ཡིན་ལུགས་གྱི་དོན་
 གཏན་ལ་པབ་པའི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་
 བས་སྣོམ་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བས་ཡིན་ལུགས་གྱི་དོན་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་ལ་འཛོག་
 རྒྱ་མེད་པར་སེམས་ཅིང་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ཅོམ་འཛོག་སྣོད་ཉིད་སྣོམ་པའི་སྣོམ་དུ་བྱེད་པ་
 འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྲུལ་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་
 གྱི་ལུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེད་ནས་སློང་བ་ལ་འབྲ་མི་འབྲའི་ཚུལ་རི་ལྟར་
 ཡོད་པ་སོགས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། བྱེད་པར་དུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱངས་ནས་
 རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྣོམ་པ་གཞུང་བ། བཞུང་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་

དང་སྐྱེགས་གཉིས་ལ། དང་པོར་རང་རང་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྒྱུད་བར་བསྐྱབ་བྱ་ཆམས་ཉན་དུ་མི་
རུང་ཡང་འདི་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཆམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་སྐྱེད་ས་
ནས། དེ་ནས་འཛིན་པར་སློབ་ན་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཆམས་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ་ཡིད་ལྷལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་འདོད་སྐྱེད་ས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་
སྐྱེད་ས་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་འདི་ནི་ཐབས་བཟང་པོ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་
པར། དང་པོར་རི་ལྟར་ལེན་ལུགས་དང་། དེ་མ་ཐག་ནས་ཅ་ལྟར་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟར་བ་ཆམས་
བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙོས་ལུགས་ཆམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་ཐེན་པས་སྒྲིམ་པ་
ལེན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི། དེར་བསྐྱབ་པ་ཆམས་འདུ་ཚུལ། དེ་ལ་རི་
ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རིགས་བསྐྱེད་ཕྱིན་
དུག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བས། ཕྱིན་དུག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་
མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ། ཞར་
ལ་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲིམ་ཚམ་མཛད་པ་ལ།
རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གནད་ཆམས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀལ་ནས།
ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་ཆམས་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངེས་
པ་རྟོག་ན་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་དུག་ །མདོན་
མཐོ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། གཞན་དོན་ཆམས་པ་ཐམས་ཅད་
པ་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། ལམ་
མམ་ཐབས་ཀྱི་ཆམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་
གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུལ་གྱི་སྦྱོང་བ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཆམས་རྫོགས་པ་ལ་ཆེ་རབས་

མང་པོར་བརྒྱན་དགོས་ལ། དེར་ཡང་ལམ་གྱི་ས་ཚོད་འོང་བ་ལ་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་
 མེད་པར་ད་ལྟའི་རྟེན་འདི་འབྲ་བ་ཆ་རེ་རེ་ཅམ་ཡོད་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐོགས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས་
 རྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤུན་ཚོགས་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡོངས་སྦྱོད། གང་
 གིས་སྦྱོད་པའི་ལུས། གང་དང་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པའི་འཁོར་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་གང་བརྩམས་
 བ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་སྤུན་ཚོགས་བཞི་སྤྱན་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་དག་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་བ་ཅམ་
 གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གྱི་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་བ་མང་བས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་དང་།
 དེས་ཀྱང་མི་ཚོགས་པས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷོག་པའི་
 དམིགས་ལེགས་པར་སྤེད་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་བ་སྤྱིག་མ་དང་ཚུ་ཤིང་རང་གི་འབྲས་བུ་
 ཆགས་བ་དང་དེའུ་མོ་སྤྱུལ་པས་བརྒྱག་བ་སྟར་སྤུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་གྱིས་བརྒྱག་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་དོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྟར་གྱི་བཟང་པོའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སྟར་ཡང་རྒྱ་རྣམས་
 ལ་འབད་དེ་རྗེ་འཕེལ་ཏུ་འགྲོ་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྟར་བསགས་གྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱད་པས་
 བེ་ཟད། གསར་ཏུ་ཞི་མི་སྤེལ་བས་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་འགོ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་དོ། །དེས་
 བ་སྤྱི་བ་གཞན་ཏུ་དེ་དུག་འབྱུང་བ་ཡང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྗེས་
 མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡང་རིམ་བཤམ་བ་བཞིན་སྤྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་སོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་གྱི་ཡོངས་སྦྱོད་སོགས་
 བེ་གནས་སྐབས་གྱི་མངོན་མཚོ་ཡིན་ལ། ལུས་སྤུན་ཚོགས་སོགས་མཐར་སྤྱན་པའི་མངོན་མཚོ་
 བེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་ཡོད་དོ། །དེ་སྟར་ཡང་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སྦྱོད་དང་ལུས་སྤུན་
 སྲུང་ཚོགས་བ་དང་། །འཁོར་ཚོམ་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་བ་མངོན་མཚོ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་
 དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ཞི། དེ་སྟར་རྟེན་དེ་སྟར་བྱས་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་བ་ན་བྱང་སེམས་
 གྱི་བྱ་བ་ཞི་གཉིས་སུ་ཟད་དེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་

རྫོག་མར་ཟང་ཟེང་གིས་མན་འདོགས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆེ་དང་བཅས་
 བའི་སྦྱིན་པས་ཅིང་ཡང་མི་འགྱུར་བས། གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་ལས་ལེགས་པར་སྦྱོག་བ་ཉིད་
 གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་སྤྲོས་དགོས་སོ། །དེ་མཐར་འབྱེན་པ་ལ་ཡང་ཚུར་གཞོན་མ་
 བཟོད་པར་གཅིག་ལན་དང་གཉིས་ལན་བྱས་ན་ཚུལ་སྤྲོས་དག་པོ་མི་འོང་བས་ཚུར་གཞོན་ལ་
 རི་མི་སྦྱས་པའི་བཟོད་པ་དགོས་སོ། །འདིས་ལན་མ་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་སྤྲིག་གསོག་པ་དུ་མ་
 ཞེགས་ཤིང་དེས་འདུན་ནས་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོའོ། །རང་དོན་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་མཐུས་རྣམས་ལྟོ་བྱི་བའི་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སེམས་གཡོངས་པ་ལ་མི་འོང་བས་
 བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་རི་རྒྱར་འདོད་འདོད་དུ་གནས་
 བའི་ལས་རྩལ་ཐོབ་དགོས། དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྦྱོ་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་མི་རལ་བའི་བཙོན་
 འགྲུས་ཚོམ་དགོས་པས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གཞིའོ། །དེས་ན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱབ་པ་ལ་ཕྱིན་དུག་
 ཏུ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བཙོན་བ། །གཏོང་དང་མི་གཞོན་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་
 དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོད། །ཅེས་ཏེ། འདི་ལ་གཞན་
 དོན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་མེད་དོ། །གནས་དང་གྲོལ་བ་ཞེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་
 བསམ་གཏན་གྱི་ལག་རྒྱུས་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་སུ་གསུངས་པ་
 འདི་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ན་ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་འཁྲུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྫོག་མར་ཟང་ཟེང་བཏང་བས་དེའི་ཐོངས་པ་སེམས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་
 གང་ལ་ཡང་མར་གཞོན་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟང་ཚུར་གཞོན་བཟོད་པར་བྱས། ཞིའི་གྲོགས་བྱས་
 བས་མི་སྦྱོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་བཅུམས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་སོགས་གྱིས་
 ཡིད་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་སྦོད་རྩལ་དུ་སོང་བ་ན། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཞད་དེ་
 ཐེ་ཚོམ་བཅད་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་དུ་ངེས་ཏེ། མི་ཐོངས་པ་དང་རྣམས་པར་མི་

འཆེ་དང་། །རྣམ་འཆེ་བཟོད་དང་གྲུ་བས་མི་སྐྱོད་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བཟོད་པ་དེ་ཡི་
སྤྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་
པ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་མ་རྙེད་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཡོད་ན་
བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་གུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པས་མི་སྐྱོད་པ་དང་། དགོ་བའི་བྱ་
བ་ཅི་འདྲ་ལ་སྤྱོད་ཡང་སྤོ་བས་དེས་མི་སྐྱོད་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་རྣལ་མཐོང་གི་རྣམ་འགྲུབ་
མི་རྟོག་པ་སྤོམ་པ་བྱུག་གིས་ནི། འདིས་འགོ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་གྲུང་
སྤོམ་བྱུག་གིས་རིམ་པར་སྐྱབ་ཅིང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་
མི་དགའ་དང་། །རབ་གུས་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོད་དང་། །རྣམ་འགྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་
མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། རོབ་ཐེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་ལམ་མཐ་ཐབས་ནི་སྤྱིན་པ་
སྟེ། གཏོང་བ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡུལ་མ་རོབ་པ་འཕྲོལ་བའི་
དོན་དུ་རྩོལ་བའི་རྣམ་གཤེད་སྤོམ་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ། དགོ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་ལ་ལས་གྱི་
མཐའི་རྣམ་གཤེད་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི་བཟོད་
པ་སྟེ། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དགོ་བ་འཕེལ་
བའི་ཐབས་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཉེ། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་དེ་འཕེལ་བས་སོ། །སྤྱིབ་པ་རྣམ་
པར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ནི་སར་སྤྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཉེ། བསམ་གཏམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱིན་བྱུག་དུ་དེས་ཉེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་
ཆགས་ལམ། །དེ་རོབ་རྣམ་གཤེད་སྤོམ་པ་གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྤྱིབ་
པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་གཞན། །ཞེས་སོ། །བྱུག་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ནི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོངས་སྤོང་ལ་མི་ལྟ་བུའི་སྤྱིན་པ་ཡོད་ན་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 ཚོགས་སོ། །རྒྱངས་པ་ཡང་གཤེ་བ་ལ་སྦྲར་མི་གཤེ་བ་སོགས་བཟོད་པས་སྤྱང་བས་དེ་ནི་དེའི་
 འཁོར་རོ། །བསམ་གཏུན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །བཙུན་འགྲུས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་ལ་གཏོགས་པས་སྤྱིན་ཏུ་གཏུ་དེས་ཏེ། བསྐྱབ་
 གསུམ་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་ཏུ་ག། །ཡང་དག་བཤའ་དེ་དང་སོ་
 གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཕྱོད་ཚོགས་རི་འད་ཞིག་གིས་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་རི་འད་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ཐེག་པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རི་སྟེད་དང་ལྡན་པས། བསྐྱབ་པ་གང་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
 དང་དོན་དང་ཐེག་ཆེན་དང་ཐབས་དང་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱད་
 པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིན་ཏུ་གཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྤང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་གནད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སློམ་ཡིན་པ་ལ་དེས་པ་ཆེན་པོ་མ་རྟེན་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱེ་བའི་རིམ་ལ། དམན་མཚོག་གི་རིམ་ལ། སྤྱ་རགས་ཀྱི་རིམ་
 པའོ། །དང་སོ་ནི། ལོངས་སྤོང་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་མ་ཆགས་པའི་སྤྱིན་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང་།
 ཉེས་སྤོང་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་
 སྤྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་སྤྱོད་ཀྱི་རྩེ་ལས་བཙུན་ཚུལ་ལུས་སོ། །ཉིན་མཚན་དུ་བཙུན་
 འགྲུས་བརྩམས་ན་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱེའོ། །སེམས་མཉམ་པར་
 བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏོགས་པ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་དམན་ལ་
 སྤྱེ་མ་སྤྱེ་མ་མཚོག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱ་མ་རྣམས་སྤྱེ་མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་བ་སྤྱ་བས་
 རགས་ལ། སྤྱེ་མ་རྣམས་སྤྱེ་མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་བ་དཀའ་བས་སྤྱ་བ་སྤྱེ། མདོ་སྤྱེའི་
 རྒྱལ་ལས། སྤྱ་མ་ལ་བཞེན་སྤྱེ་མ་སྤྱེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་སྤྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་

འི་སྤྲེལ་བུ་ལྟེན། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྲིད་པ་སྤྲི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། བྱུང་བར་དུ་བར་ཕྱིན་མ་མ་གཉིས་
ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་པར་ཕྱིན།
གཞན་རྒྱུད་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག །སྤྲིན་པ། ཚུལ་གྲིམས།
བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུལ། བསམ་གཏུན། ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྲིན་
པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྤྲིད་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགོ་བ་དང་དེས་
ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་ངག་སྤྲིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་
སེམས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ནི་སྤྲིན་བྱའི་རྫས་གཞན་ལ་བཏང་བས་འགོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱི། སེར་སྤྲེལ་འཛིན་པ་བཙོན་ནས་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་
དང་བཙམ་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སློབ་གྲོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྤྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་
དུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། སྤྲིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་
དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲིད་ཟང་ཟེང་གི་སྤྲིན་པ་གྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། བྱང་སེམས་
རབ་བྱུང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་བྱ་ཡི་ཟང་ཟེང་གི་སྤྲིན་པ་མི་བྱ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པར་བསྐྱབ་
བཏུས་ལས་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱུང་གིས་ཟང་ཟེང་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྤྲིན་གཏོང་བྱེད་པ་བཀག་
གི། །རང་གི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གཞོན་པར་སྤོན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མང་དུ་རྟེན་ན་ཟང་
ཟེང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བའི་པན་ཡོན་མི་
བརྗོད་ཀྱི། འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱུང་གིས་ཤེས་རབ་དུ་ལོན་
བཙམ་ཞིང་བསམགས་ནས་ཚུལ་གྲིམས་ལ་སྤྲེལ་མང་དུ་སྤྲེལ་སྤྲིན་པ་གཏོང་བ་ལ་མ་དགེས་པའི་

གཏམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་སྦྱོར་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱོར་པ་དང་བཟོ་
ལ་སོགས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཟོ་བ་མེད་པ་རིགས་པར་སྦྱོར་པ་དང་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་འདིགས་པའི་སྦྱོར་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཚོམ་རྒྱན་སོགས་མིའི་
འདིགས་པ་དང་སེང་གོ་དང་སྐྱག་སོགས་མི་མ་ཡིན་དང་ཚུ་དང་མེ་སོགས་འབྱུང་བའི་འདིགས་
པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོར་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གཞན་ལ་གཏོང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྐྱ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་སྦྱོར་པའི་
པར་སྦྱོར་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། སེར་སྐྱ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་དམ་
བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་པོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེའི་སྤྱིར་
གཏོང་བའི་གོགས་སེར་སྐྱའི་ཀུན་འཛིན་བསལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་
ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྣང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཉེས་
དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་རྒྱ་བ་སྦྱོར་མེ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། རྩོག་རི་གཟར་གྱི་ཚུ་རྣམས་གཡོ་བ་དང་། ལུས་སྐྱོག་
གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་དང་། མི་ལས་དང་
རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བརྟུན་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དགག་དགོས་སྟེ། དེ་མ་ལོག་ན་ཆགས་
པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། འདི་རྣམས་བདག་གིས་ལུས་དང་སེམས། །སྤྱོད་ཅིག་རེ་
རེས་འགྲོ་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་ཅི་འབབ་པའི། །ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་ཅི་མེད་པའི། །བྱང་ཚུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ནི་རིན་མེད་རྟེན་མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་
དངོས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་སྤྱིར། །པངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ལོངས་སྤོད་དགེ་ཅེ་གསུམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་བཤམ་ཡང་ཡང་གོམས་བར་བྱའོ།།

ད་ལྟ་མོས་པ་མ་སློན་ཞིང་སྟོབས་རྒྱུང་བས་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་བཤམ་ལུས་བྱིན་ཟེན་ཡང་ཉལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མི་སྟོང་མོད། འོན་ཀྱང་ལུས་སློག་གཏོང་བའི་བསམ་བཤམ་སྤྱངས་ན་གོམས་པ་མེད་པས་ད་གཟོད་ཀྱང་ལུས་སློག་གཏོང་མི་རུས་པར་བསྐབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་པས་ད་ལྟ་ནས་བསམ་བཤམ་སྤྱང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་བཤམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟུང་བའི་ཐས་གོས་སོགས་ལ་སྤོད་པ་ན་གཞན་དོན་དུ་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱའོ་སྟམ་བའི་བསམ་བཤམ་བརྗེད་ནས་རང་དོན་དུ་སྲིད་པས་སྤོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྲིད་པ་ནི་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྗེད་པའམ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་སྤྱིར་ཆགས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བའོ།།

གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་གི་སྤྱིར་སྤོད་ན་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རིན་ཐང་ཚང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་ལོངས་སྤོད་སྤྱད་ལ་ཁོའི་དོན་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྤོད་ན་ཉེས་མེད་དུ་བསྐབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་སོ། །ཕམ་པ་འོང་ཚུལ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་བསམ་བཤམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་ཤིང་དེས་ཀྱང་དེ་རིག་ནས་བདག་ཏུ་བརྟུང་བའི་སྐབས་སུ། གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་དུ་ལེན་པ་ལ་རིན་ཐང་ཚང་ན་ཕམ་པ་འོང་ས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དང་བས་སྐྱིན་བྱའི་ཚོས་སྐྱ་ཚོགས་པ་དབག་མེད་རྟོག་པས་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་པར་མོས་པའི་མོས་པ་སྤོང་བ་ནི་ཆེ་གས་རྒྱུང་དུས་བསོད་ནམས་དབག་མེད་འཕེལ་བ་དང་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྐྱིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་སྐྱོབ་པའི་ཆེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལྡན་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོབ་པ་བྱང་ན་སྐྱོབས་ཆེའོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྟོན་པའི་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ་གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་བཟོད་པ་དང་།
དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་དམན་དང་
མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་དེ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། སྤྱིན་
བྱ་སྤྱིན་གྱི་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དུག་ཚང་བར་གྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྐྱོང་བའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉེ་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སེམས་པ་དེའི་གོམས་པ་
གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྲུང་གི། ཕྱི་རོལ་དུ་སེམས་
ཅན་གཞོད་འཆེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྐོ་ནས་མ་ཡིན་ཉེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱོང་
བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཀུན་སྐྱོང་དང་བཅས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བ་
བདུན་སྐྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་སྐྱོང་བདུན་ལོ། །འདི་ལ་བྱང་ས་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་ལྡན་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྡན་ཡིན་ན་ནི་ཁྲིམ་པའམ་རབ་བྱུང་གི་སྤྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དངོས་དང་།
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱོང་སྤྲོམ་ནི་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་
པའི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྡན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་སྤྲོམ་ནི་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་དངོས་མིན་ལ། ལྷག་མ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་

སྒྲིལ་བ་དང་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་ཚོས་སྐྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཕྱིན་ཏུག་ལ་སོགས་
བའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟེན་མི་ཉམས་པ་དང་
གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གི་
སྐོར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ནི་འཇུག་སྒྲོག་ལ་རྗེ་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་
པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱུང་འདོད་ལྷགས་དྲག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་
ལ་མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རིང་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་
སྐྱུང་སྐྱེས་ཏུ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་པར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཉམས་པས་རང་དོན་མི་རུས་ན། །གཞན་དོན་ཚུལ་ལ་མཐུ་ཡོད་ག་ལས་འོང། །དེ་ཕྱིར་གཞན་
དོན་ལེགས་པར་བརྩོན་པ་ཡིས། །འདི་ལ་རིམ་སྐོར་སྐོར་བར་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དེ་ནི་བྱུང་པར་ཐོབ་པའི་ལམ། །སྐྱེད་རྗེའི་ངང་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྐྱུབ། །ཡེ་ཤེས་
གཙང་མ་ཕུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྐྱོན་བཤམ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་མཚོག་ཅེས་བྲ། །ཁམས་གསུམ་
ཀུན་ཏུ་ཡིད་འོང་གི་བསྐྱུང་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་དང་མི་འགལ་བྱུག་པ་ཡིན། །ཆ་ཕྱགས་མཐུན་ཡང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་གྱུར་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་དུ་འགོ་བ་དང་། །སྐྱེད་རྗེའི་ངང་ཅན་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་བསྐྱུབ་པ་
མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཉེས་སྐྱོད་གྱི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་འཕྲོག་
པ་དང་། །རྒྱན་གཞན་ནི་ཏ་ཅང་གཞོན་པ་དང་རྒྱན་པ་ལ་མི་མཛེས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གི་རྒྱན་ནི་
རྒྱན་གཞོན་བར་མ་སུ་ལ་ལྡན་ཡང་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་རྒྱན་མཚོག་དང་། །དེ་བཟང་པོ་
གཞན་ནི་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ཡང་རྗེ་ཕྱོགས་མིན་པར་མི་འགོ་བས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་
གི་བྲགས་པའི་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་། །ཆ་གདུང་སེམ་པའི་ཅན་སོགས་གི་སྐྱེ་

གྲུའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་འགལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚ་གདུང་སྐྱོབ་པའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་
ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་ལྡན་པར་འདྲ་ཡང་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་ལོར་
དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚེག་ཏུ་མ་བཟོད་
ཚེགས་སུ་མ་གྱུར་ཡང་། །ཉམས་སུ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྐྱོད་རིམ་གྱོ་འདུ། །བསྐྱེགས་པ་མེད་པར་
འཇིག་རྟེན་ཀྱུན་འདུད་དེ། །ཚེགས་མེད་མ་བསྐྱེབས་དབང་སྤྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བཟོད་དུ་མི་
འོས་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། །མན་ཞིང་དབེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྐྱོན་ཚད་མི་བཤེས་
སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཡང་། །ཚུལ་གྲིམས་ལྡན་པའི་སྤྱི་བོ་དེ་ལ་འདུད། །རྐང་བས་བཟུལ་གྱིས་གྱུར་པའི་
རྒྱལ་དག་ཡང་། །སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་སྦངས་ཤིང་ལྟ་དང་མི། །སྤྱུག་འཚམ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་
པ་ཀུན་ཏུ་འབྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་གྲིམས་གསུམ་ཡོད་ཡུང་སྤོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་
སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་འདུག་སྤོག་གྲེད་པ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་གལ་
ཆེ་སྟེ། དེ་བསྐྱུངས་ན་གཞན་དག་ཡང་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྐྱུངས་ན་གཞན་དག་ཡང་
མ་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་བས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཉམས་ན་སྤོམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཉམས་པ་ཡིན་པར་བསྐྱེབ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་
ལོ་སྤོམ་དུ་བརྒྱུད་ནས། དེའི་འདུག་སྤོག་གི་བཅས་པ་རྣམས་དོར་ཉེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེབ་བྱ་
གཞན་ཞིག་ལ་སྤོམ་དགོས་ཟེར་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེབ་པའི་གནད་མ་ཟེན་པ་
ཡིན་ཉེ། སྤོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ནི་ཚུལ་གྲིམས་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་
སྤོར་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་གནད་བསྐྱེས་པ་ནི་མི་དགོ་
བཅུ་སྤོར་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀུན་སྤོར་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱ་བའི་སྤོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བྱ་སྟེ། བར་སྤྱིན་

བསྐྱེས་པ་ལས། མཐོ་རིམ་ཐར་བའི་བདེ་ལམ་གྱུར་བ་སྟེ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་
བྱུང་། །འདི་ལ་གནས་བསམ་འགྲོ་ལ་བཞུགས་པས་མཉམས་པའི། །བསམ་པའི་བྱུང་བར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་
འགྱུར། །དག་ལུས་ཡིད་རྣམས་ཡང་དག་བསྐྱེས་བུ་བ། །མདོར་བསྐྱེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་
བས་གསུངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། །དེ་སྤྱིར་འདི་དག་རྣམས་པར་སྦྱང་
བར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་རང་གིས་གང་ཁས་སྲུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱི་བསྐྱེས་པ་ལ་སློབ་པའི་སྤྲོམ་སེམས་སོགས་ཡང་ཡང་སྦྱོང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་
སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་སྤྲོ་མ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། རབ་དགེ། རྒྱུད་ལ་སྦྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེས་བྱུང་བས་མི་བཞི་བར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཚོས་ལ་
མོས་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ནི་ཞེ་སྦྱང་དང་སློའི་བ་དང་མ་མོས་ཤིང་མི་
འདོད་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་པར་སྤྱིན་རྫོགས་པ་ནི། རང་གི་ཁོ་བ་སོགས་འགོག་པའི་སེམས་གྱི་
གོམས་པ་རྫོགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མི་སྤོས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་རྗེ་མི་སྦྱུས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེས་བྱུང་བ་དང་
ལེན་དང་། ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པའི་པན་ཡོན་དང་མི་བཟོད་
པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོན་དགོས་པས་དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་དག་ཉུང་བ་དང་། མཛའ་བོ་དང་མི་འབྲེ་
བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་མང་བ་དང་། འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་སྦྱུང་
ནང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྦྱུས་དུ་སེམས་པ་དང་། པར་སྤྱིན་བསྐྱེས་པ་ལས། གཞན་དོན་འདོད་པའི་
ཡིད་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཚུལ་གྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་པ་སྤུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དག། །ཁོ་བའི་སྤྱོན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་གྱི་རྒྱན་གྱི་

དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་སྤྱོད་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱལ། །གཞོན་སེམས་འབྲོག་གི་མེ་ལ་
ཚུ་ཡི་རྒྱུ། །འདི་དང་གཞན་ལ་གཞོན་དགུ་བཟོད་པས་སེལ། །སྤྱི་བོ་མཚོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་
ཆ་ལ། །མི་བསྐྱེད་སྤྱི་བོའི་ཚིག་གི་མདའ་རྒྱགས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཉོག་བཟང་གྱུར་
ཅིང་། །གྲགས་པའི་སྤོང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཡོན་ཏན་མངོས་ལྷན་མཚན་
རབ་བརྒྱན་པ་ཡི། །གཟུགས་སྐྱབ་བཟོ་ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྣང་
པན་ཡོན་ལ་ངེས་པ་བྲུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པར་མ་རྟེན་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲོད་འཇུག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྱིན་དང་བདེར་
གཤེགས་མཚོན་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་དཔལ་བོས་མངོན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བཞོན་
པར་སྣང་ངོ། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རྩོལ་པའི་མདོ་ལས་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་
དགོ་བ་འཛོམས་པར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ལ་ནི། །ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དགོས་པར་འཆད་ལ། །ཁ་
ཅིག་ཡུལ་སྤྱི་ལ་བཞེད་པའི་སྣ་མ་ནི། །འཇུག་པ་ལས། །གང་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤེལ་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་
ཡིས། །སྤྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགོ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལོ། །ཁོང་ཁོ་སྤྱི་བའི་ཉེན་ནི། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོས་ན་ཡང་དགོ་ཅ་
འཛོམས་ན། །བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པ་དང་། །ཡུལ་དེ་བྱང་
སེམས་སྤྱི་ལ་མ་ངེས་དང་ཁོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྟོན་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ནི་སྣང་བཤད་པ་
སྣང་གྱི་དགོ་བ་འཛོམས་པ་ལ་འདྲ་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་དགོ་ཅ་འཛོམས་
པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་མི་དགོས་ཉེ། །བསྐྱེད་བརྒྱུས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱིའི་གཞུང་དངས་
པ་ལས། །དགོ་སྤོང་གིས་དབུ་སྤྱད་སེན་མོའི་མཚོན་ཉེན་ལ་སེམས་དང་བས་ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བྲུག་འཆོལ་བ་ན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ས་རི་ཅན་ལོན་པའི་རྒྱལ་རི་སྟེན་

བ་དེ་སྟེང་གི་འཁོར་སྐྱུར་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་སྟོང་འགྲུང་ལོངས་སྟོང་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ཡང་དགེ་ཅུ་དེ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོང་པ་ལ་སྐྱུང་བ་དང་སྐྱེས་པར་བྱས་ན་འཛད་
 པར་འགྲུང་རོ། །དེ་བས་ན་འགལ་དུམ་ལ་ཡང་མི་ཁོ་ན་ལྷན་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་
 སྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་ཅུ་བཙུག་པའི་དོན་ལོ། ལྷན་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་སྐྱུར་དུ་སྟེང་པའི་རྣམས་ལ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ་སྟོན་ལ་ཞེ་སྟེང་ལྟ་
 བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་ཡིན་གྱི། ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་སྤང་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པ་
 མིན་ཏེ། འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རྣམས་ན། ཉེན་མོངས་པས་
 ས་བོན་སྟོང་མི་སྟེང་པའི་སྟེང་རོ། །ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་
 དེས་ཏེ། སོ་སྐྱེས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་མི་དགེ་བ་སྐྱུངས་པའི་དགའ་བ་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་
 མིན་ཡང་ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་སྤང་བུ་རྣམས་སྟོན་འབྲིན་པ་མི་སྟེང་པར་བྱེད་པའི་སྟེང་དང་། སྟོང་
 ལམ་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལོག་ལྟ་དང་རན་འགྲོའི་རྒྱུད་ལྷུང་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་
 མ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱུན་དང་སྤང་ན་འཁོར་ལོག་ལྟ་དང་རན་འགྲོར་སྟེ་མི་སྟེང་པའི་སྟེང་རོ། །ལས་ཀྱིས་
 འཁོར་བར་སྟེ་གང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགའི་ལས་གང་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་དེས།
 དེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྟོན་པའི་ལོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། དེ་ཅམ་གྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་
 འཛོམས་པར་གཞག་མི་རྣམས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་སྟེང་། དེ་ཞིག་རྣམས་སྟོན་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་
 དགེ་ཅུ་བཙུག་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྷན་ཐམས་ཅད་དགེ་
 ཅུ་འཛོམས་བྱེད་དུ་གསུངས་དགོས་པར་འགྲུང་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་སྟོན་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་ནི། ལྷན་བཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་
 སྟོབས་བཞེས་སྐྱུངས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་གཤོད་སེམས་གྱིས་དགེ་ཅུ་བཙུག་པ་གཉེས་ཀ་ས་
 བོན་ཉམས་པ་རྒྱུན་དང་སྤང་བུ་སྟེ་སྟེང་ལྟ་ལྟ་མི་འགྲུང་བ་ལྟར་ད་གཤོད་རྒྱུན་དང་སྤང་བུ་འབྲས་བུ་

འབྲིན་མི་རྒྱུ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་སྟོབས་བཞིས་
 སྤངས་པས་འདག་ཀྱང་། ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བ་བྱུལ་དུ་སོང་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་སྤྲིན་པ་
 བཏང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་དང་ལུས་ལུན་ཚོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་བཙམ་ཡང་། གཏོང་བ་དང་སྤོང་སེམས་ལ་གོམས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་སྤར་ཡང་
 སྤྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོ་ཅ་སྐྱེ་སྤྲོ་བ་འཛོམས་མི་རྒྱུ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ནང་གི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་རིགས་འབྲས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་བཙམ་ནས། ལུས་
 ལོངས་སྟོང་སོགས་ལུན་ཚོགས་འབྱུང་བ་མི་འཛོམས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་མ་སྐྱེས་ན། བསྐྱལ་བ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བསྐྱོད་
 རྒྱུ་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོང་ཁོའི་བསམ་པ་གཅིག་སྐྱེས་ན། ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 བ་མ་བཏང་ཡང་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱོད་པ་བྱུལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་མི་དགོ་
 བ་འདག་པ་ལ་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་འབྲས་བུ། དགོ་བ་
 བཙམ་པ་ལ་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་སོ། །

འོན་ཀྱང་འདི་གལ་ཆེ་ཞིང་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་གི་ལུང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་ལེགས་པར་གསུང་རབ་བལྟས་ལ་དབྱུང་བར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ནམ་སྤྲིན་ཆེས་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་པ་འགོག་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 རྒྱུ་ལོད་ཞི་ཞིང་དེས་པ་ཉམས་སུ་མི་སྤོང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྤར་ཡོད་འཇིག་ཅིང་སྤི་
 མ་མི་འཐོབ་པ་དང་། གཉིད་མི་ཕེབས་ཤིང་སེམས་ནལ་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ཆེན་སྤར་
 རིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་རིན་བརྗེད་ནས་གསོད་པ་དང་། མཛོལ་བཤེས་གྱིས་ཀྱང་སུན་ནས་
 སྤོང་བ་དང་། སྤྲིན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་མི་སྤོད་པ་སོགས་སྟོང་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོང་

འབྲུག་ལས། །ཞེ་སྒྲུབ་ལྷ་སྤྱི་སྤྲིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྷ་སྤྱི་དཀའ་སྐྱབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་
ནན་ཉན་དུ། །སྐྱ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཡོན་དང་ཉེས་
དམིགས་བསམས་ལ། སྐོ་དུ་མ་ནས་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་ལ་འབད་དོ། །རྣམ་སྤྲིན་ཚབས་ཆེ་བ་དང་
དགོ་རྩ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ཉེས་སྐྱོད་ནི་ཞེ་སྒྲུབ་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཉེ། སྐྱར་འདེབས་
གྱི་ལོག་ལྷ་དང་། དམ་ཚོས་སྐྱོང་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སྐྱ་མ་སོགས་ལ་བྱང་དུ་གསོད་ཅིང་
ང་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཉེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གཞོད་བྱེད་དེས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་
པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་ན། རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཉེ།
འདི་ལྟར་སྐྱོན་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་
ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་བྱན་ལྟར་
སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ་ནས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་
བར་མི་རིགས་ཉེ། དཔེར་ན་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་འགའ་ཞིག །རང་དེ་
ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་པན་འདོགས་མཁན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་ཅིང་། བརྟེན་པ་སོགས་བྱེད་
ཀྱང་འདི་ནི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་སྐྱམ་ནས་དེ་ལ་རྩུང་ཟད་
ཀྱང་མི་ཁོ་བར་གདོན་དེ་དང་ཅི་སྐོལ་ལ་འབད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁོ་ཡང་འབྱུང་བོས་བཟུང་བ་ལ། །སྤྲོན་པ་འབྲུག་པ་མིན་
དེ་ལྟར། །བྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དགྲ་གཟིགས་གྱི། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །ཞེས་
དང་། སྐོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། །འདི་འདྲར་སེམས་ཅན་སྐྱོན་མིན་གྱི། །འདི་ནི་ཉོན་
མོངས་རྣམས་སྐྱོན་ཞེས། །རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་མཁས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་འབྲུག་

མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞོན་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་
བ་ནི། རང་གིས་སྤར་བསགས་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་དེ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་ན་ཕྱི་མར་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གསར་
དུ་མི་གསོག་ཅིང་། ཁོས་ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས་སོ། །དེས་ན་
ནད་ཆེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་གཏང་སྲིབ་བྱེད་པ་བཟོད་པ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྤྱོག་པའི་
ཕྱིར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚུང་དུ་ལ་བཟོད་པར་ཤིན་ཏུ་རིགས་སོ། །

སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུང་བ་དེ་སྤྲར་བཙོས་
སུ་འདུག་ན་ནི། ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ། བཙོས་སུ་མི་རུང་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་
ཕན་བ་མེད་པས་དགོས་ལུས་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཟེ་རེ་ཆེན་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་
མོའང་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དགའ་ལ། བཟེ་རེ་ཚུང་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱུན་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྤྱོས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོགས་འཛིན་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་
འབྱུང་འདོད་མི་སྐྱེ་བས། ཐར་བ་ལ་ཡིད་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐེབས་ན་
སྤྱོས་པས་མཐོ་བ་འཛིག་པས་དེགས་བ་སེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་བྲག་
པོ་སྤྱོད་ན། དེ་མི་དགེ་བ་ལས་རྒྱུང་བས་འབྲས་བུ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་ལས་སྤོག་དགོས་པས་སྤྱིག་
ལ་འཛེམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་དགོས་ན་
དགེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས་དགེ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་ཉམས་ལ་དབགས་
ནས་གཞན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལོ་སྤུམ་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་འདི་ནི་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྤུམ་དུ་ཡང་ཡང་སྐྱོ་སྤྱང་རོ། །དེ་ཡང་། གོམས་ན་སྤྱོ་བར་
མི་འབྱུང་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གཞོན་པ་ཚུང་གོམས་པས། །གཞོན་
པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་

བཟུང་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆུང་རིམ་དང་བསྐྱེད་ཀྱིན་བྱས་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ལེན་སྟོབས་རྗེ་རྒྱས་
སྤྱ་འགྲུང་རོ། །ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་ནི། དང་བའི་ཡུལ་དགོན་
མཚོག་གསུམ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་གི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱང་དོར་གི་ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་གི་རྒྱ་དང་དེ་དག་གི་
འགྲུས་བྱ་དང་། བསྟོམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཚུབ་དང་། དེ་འཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་
གི་བསྐྱབ་པའི་ལམ་དང་། ཐོས་བསམ་གི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སོགས་གི་དམ་
ཚོས་ཉེ་དེ་རྣམས་ལ་སྟོགས་རིམ་མེད་པར་མོས་པ་སྦྱོང་བའོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་གི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱད་ལ་སྦྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི།
དགོ་བ་བསྐྱེད་བ་དང་སེམས་ཅན་གི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་མངོན་པར་སྟོབ་དང་དེས་བསྐྱངས་
པའི་སྟོབ་གསུམ་གི་ལས་གཡོ་བ་ལ་བྱང་སར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བཙུན་
འགྲུས་ནི། བྱང་སེམས་བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་པ་ན་སྦྱོར་བའི་སྤོ་རོལ་ནས་སེམས་གི་སྟོབ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱེ་བ་སྤྱད་འགྲུས་འགྲུས་གིས་སེམས་
ཅན་གཅིག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་
པར་འགྲུང་ན་ཡང་སྟོབ་བར་བྱེད་དེ། རྗེགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པར་བྱེད་ལ། བཙུན་འགྲུས་ལ་
ཞུགས་པ་ཡང་མི་གཏོང་ན་དུས་གི་ཡུན་དེ་ལས་སྤང་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་ཆུང་བས་ལྟ་ཅི་
སྟོམ་སྟམ་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པའོ། །དགོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་དུག་
འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སྟོབ་བའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་བཙུན་འགྲུས་ནི། སྤར་
དང་འབྲའོ། །གསུམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་ཚུལ་ནི། བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པའི་སུ་ཡོན་ནི། མདོ་
རྒྱན་ལས། དགོ་བའི་ཚོགས་གི་ནང་ན་བཙུན་འགྲུས་མཚོག་ །འདི་ལྟར་དེ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་རྗེས་
འཐོབ། །བཙུན་འགྲུས་གིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཚོག་ །དངོས་བྱུང་འདི་གཉེན་འདས་དང་

འཛིན་ཏེན་གཏོགས། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་འདོད་པ་འཛོལ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་
དག་པ་རབ་འགྲུར་ལྡན། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་ཚོགས་འདས་ནས་གོལ། །བཙུན་འགྲུས་
ཀྱིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་དང་། བར་སྤྱོད་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
མེད་བཙུན་འགྲུས་ཆེ་ལྡན་ན། །མི་ཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམས་པ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། མི་མིན་
ཀྱན་ཡང་དེ་ལ་པན་པར་དགའ། །ཉིང་འཛིན་རྣམས་པ་ཀྱན་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྲུར། །ཉིན་མཚན་
དུས་རྣམས་འགྲུས་བྱ་ཡོད་པར་འདལ། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྲུར་བ་མེད། །མི་
ཡི་ཚོས་ལས་འབྲུགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །མེ་ཏོག་ལྷན་ལ་བཞེན་རྣམས་པར་འཕེལ། །ཞེས་
སོ། །མ་བཅུམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྤོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷན་པ་ལས། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་
རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམས་པར་རིང་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དན་པ་ཉེར་གཞན་
ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་
གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཚོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །

བཙུན་འགྲུས་སྤྱོད་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་འགའ་རྒྱུན་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་བའི་ཚོས་སྐྱབ་ལུས་
སུ་མཚོང་ཡང་མི་འདུག་པ་དང་། བདག་གིས་དེ་འདྲ་བསྐྱབ་ག་ལ་ལུས་སྐྱམ་སྤེ་ལྷན་པའོ། །དང་
པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྐྱམ་སྤེ་སྤེ་བའོལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་ཡང་བྱ་བ་རན་པ་
རྣམས་ལ་ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོར་ནི་ལུས་ཐོབ་པ་སྤུར་དུ་འཛིན་པ་
དང་། ཤི་བའི་ལོག་ཏུ་རན་འགྲོར་སྤང་བ་དང་། སྤང་ཡང་ཉེན་བཟང་པོ་འདི་རྙེད་དཀའ་བ་གསུམ་
སྐོམ་པ་སྤེ་སྤེ་བསྐྱབ་ཟེན་ཏོ། །ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། དམ་ཚོས་ནི་འདི་སྤྱིར་དགའ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དོན་མེད་ཀྱི་ཅལ་ཚལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་གཡེང་རྣམས་ནི་འདིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱུས་དུ་མ་སྤྱོད་

བའི་གནས་སྤྱི་མཐོང་ནས་འགོག་བའོ། །ཞུས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ་ཐོབ་བུ་སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཡས་བས་དེ་བདག་གིས་འཐོབ་བར་མི་ལྷུས་སྟུང་བ་དང་། ཐབས་རྒྱུ་ལག་གཏོང་བ་
སོགས་བུ་དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བས། དེ་བདག་གིས་སྐྱུ་བ་མི་ལྷུས་སྟུང་བ་དང་། གནས་འཁོར་
བར་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་བ་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གིས་གཞོན་བས་སྟུང་
དུ་ཞུས་བའོ། །དང་བོའི་གཉེན་པོར། ལྷུང་སངས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱང་དང་བོ་ནས་ལམ་མཐོན་པོ་
ཐོབ་ཐེན་མིན་གྱི། བདག་འདྲ་བ་ཅིག་ཁོ་ན་ལམ་རྗེ་མཐོང་གཤེགས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་།
བཙུན་ལྷན་འདས་གིས་ཀྱང་། བདག་ལས་ཆེས་དམན་བ་རྣམས་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་བ་འཐོབ་
བར་གསུངས་བས། བདག་གིས་ཀྱང་བཙུན་བ་མ་བཏང་ན་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འཐོབ་སྟུང་དུ་བསམ་མོ། །

གཉེས་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་ལ་སོགས་བ་གཏོང་བ་ཡང་བུ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
རིང་ལ་མི་གཏོང་ལ། གཏོང་བའི་ཆེ་ཆོད་མ་སོགས་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་མི་དཀའ་བས་སོ་སྟུང་
དུ་བསམ་མོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བྱང་སེམས་གིས་སྤྲིག་པ་སྤངས་བས། དེའི་འབྲས་
བུ་ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་ལ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་བ་བརྟན་
བས་སེམས་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་། ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱུ་བ་ན་འཁོར་བར་སྟོད་ཀྱང་སྐྱེ་
དོན་མེད་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ཞུས་པ་འགོག་བའོ། །བཙུན་འགྲུས་གི་མཐུན་སྦྲེན་བསྟེན་བ་ལ་
བཞི་ལས། མོས་པའི་སྟོབས་ནི། ལས་འབྲས་བསྐྱེད་ཏེ་འདོད་ལེན་བྱེད་པ་ལ་འདུན་བ་སྐྱེད་
བའོ། །བརྟན་པའི་སྟོབས་ནི། མ་བརྟགས་བར་ཅི་རུང་རུང་དུ་མི་འཇུག་ལ། བརྟགས་ནས་ཞུགས་
བ་དེ་མཐར་འབྲིན་བའོ། །དཀའ་བའི་སྟོབས་ནི། གྱིས་བ་ཅེད་མོ་ལ་འཇུག་བ་ལྟར་འཕྲོ་མི་གཅོད་
བར་ངོམས་བ་མེད་བར་བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་བའོ། །དོར་བའི་སྟོབས་ནི། བཙུན་འགྲུས་བརྟམས་
བས་ལུས་སེམས་དུབ་བ་ན་ངལ་བསོས་ཏེ་ཡང་སོས་མ་ཐག་ནས་ཚོམ་བའོ། །དེ་ལྟར་འགལ་
སྦྲེན་འགོག་བ་དང་མཐུན་སྦྲེན་བསྟེན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་སྤང་བ་ཡང་བཤེད་བལ་གྱི་

འདབ་མ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྷན་པ་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་མོ། །བཙུན་འགྲུས་ལ་
སྤོང་བའི་ཚེ་པར་བྱིན་དུག་ལྷན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་བཙུན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་པ་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ལོ།།

ལྷན་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱི་དོ་བོ། རབ་དབྱེ། ལྷན་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་དུང་གཅིག་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་
པོའི་སྤོང་བ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། རྩོགས་ཀྱི་སྤོང་བ། ཞི་
གནས་དང་། ལྷན་པ་མཐོང་དང་། དེ་གཉིས་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་རྩོགས་གསུམ་དང་། རྩེད་ལས་ཀྱིས་
བྱེ་ན། ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་
ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་རྣམ་ཐར་
ཟད་པར་ཟེལ་གཏོན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ལོ། །
གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་རྣམས་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་
ལོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་
སེམས་པ་སོགས་ཉེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །བསམ་གཏན་ལ་པར་བྱིན་
དུག་ལྷན་དུ་སྤོང་བའི་སྤྱིན་པ་ནི། རང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་
ལ། ལྷན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ལོ།།

དུག་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ། རབ་དབྱེ། ལྷན་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྱིར་ཤེས་རབ་ནི་བཟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
རིག་པའི་གནས་ལྡེལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་ཉོགས་པ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་ཉོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྐོར་ནས་འཇམ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོར་ནས་འཇམ་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལུ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་
ཅན་གྱི་འདི་སྤྱིའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཚོ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་
བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་བརྒྱ་
པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཉན་འདི། །ཀུན་གྱི་ཚ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་
བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབས་སྐྱོང་
བ་པོ་ལ་ཤིག་ཡང་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱོང་པོ་ལས་སྐྱངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཉོག་
གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ལ། སྤིང་ཞིའི་རྒྱད་
པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་
པ་དང་། མི་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོག་གས་ནས་སེམས་བརྒྱལ་བས་
ལོག་སྐྱབ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་པའི་
གཞི་ལོགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བཙོན་པས་ལམ་གྱི་ས་ཚོད་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་མཚོག་ནི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས། སྐྱབ་སོགས་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྟ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་
རབ་ལ་དག་ལས་སོ། །

འགལ་བར་སྐྱང་བའི་ཡོན་ཉན་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་ནི།
བྱང་སེམས་སྤིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱར་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་
འཕྲོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐོན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་དུ་
མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཤུགས་ཤུག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་འདྲེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོང་རྗེ་ཤུགས་ཤུག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་གྱིས་ལོན་

ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྐྱོད་པའི་ལོ་ལོ་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་ལྷན་ཡང་སེམས་དམིགས་
 བ་ལས་གཡེང་བའི་ཡ་ཡ་པོ་མེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱན་དུ་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བའི་
 དོན་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་དག་སྟོབས་མཚུངས་སུ་སྐྱབ་
 པའི་གོགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པའི་སྲིད་རོ། །བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ལས། ཚེས་ཉིད་
 འདོར་བར་མི་མཛད་ལ། །ཀྱུན་རྫོབ་དང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེས་བ་ཆེན་པོ་རྟེན་པའི་ཚེས་ཉིད་
 འདོར་མི་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྲུང་བ་ལ་དེས་བ་གཉིང་
 ཐག་པ་ནས་རྟེན་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྐྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་ལ་ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གནང་
 བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལ། །ཁྲོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་དུ་དེས། །ལ་ལར་དེས་བ་མ་ལགས་ལ། །
 བན་ཚུན་འགལ་བའང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གོང་ལོག་དང་། མདོ་
 སྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་གང་ཐག་གཅིག་གིས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་ལ། སྐྱོད་པའི་མཐུ་མེད་
 བ་ལ་འགལ་ཡང་མཁས་པ་ལ་མི་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཉེས་དམིགས་ནི། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་སྐྱིན་སོགས་ལྟ་དང་ལྟ་བ་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་
 རྟོ། བར་སྐྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ལ། །སྐྱིན་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་
 བར་དག་མི་འགྱུར། །གཞན་དོན་བཏང་བ་སྐྱིན་པའི་མཚོག་ཅེས་གསུངས། །ལྷག་མ་ལོར་སྐྱེལ་
 དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྤང་བས་སུན་པ་མ་བསལ་ན། །ཚུལ་གྲིམས་དག་
 དང་ལྷན་པར་དེ་མི་འགྱུར། །པལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཚུལ་གྲིམས་དག །ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་
 ཉོན་མོངས་རྣོག་བཅས་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ལོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སེམས་བརྟོགས་ན། །

བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། །ལེགས་ཉེས་ཉོག་ལ་མི་དགའི་ཚུལ་འཆང་ཞིང་། །
ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕུལ་དུ་བསྐྱབས་
གྱུར་ཅིང་། །དེ་ལས་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་པ་གཞན་མེད་པ། །འདོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱབས་
པའི། །ཡིད་ལམ་དང་ཐོར་ཤེས་རབ་མེད་མི་འགོ། །ཞེས་དང་། །ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བཙོན་མེད་སྐོ་
འཆང་ན། །དེ་ཡི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལན་གཅིག་བྱུང་ཡང་ཉམས་ནས་འགོ་བཤོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་ལ་དེའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུང་ལ་སྐོ་བུས་དང་
བསྐྱབས་ནས་ཐོས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། སར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། ཐོས་ཉུང་དཔྱད་ཡོང་སྐོམ་པའི་ཚུལ་མི་
ཤེས། །དེ་མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བཙོན་བྱ་དེ་རྒྱ་ལས། །བསམས་
བཞིན་བསྐོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་
གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱ་གཞན་
མེད་དེ་ཡི་བྱིར། །ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་དེ་བཞིན་ནི། །ཐོས་པ་དེ་བྱིར་ཐོས་པ་མཚོག། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །བསྐྱབས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་
གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་གཞག་ལ་བཙོན་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །དམ་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་
ནས་ཀྱང་། སྤར་ཐོས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐོ་ལ་རུག་གེ་ཡོད་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་
པར་བྱེད་འཇལ་བར་བྱེད་རྟོག་པར་བྱེད་དགོས། །ཚོས་བརྗེད་དུ་བརྟུག་ནས་སེམས་འཛིན་རྒྱང་
པ་རེ་ལ་སྐོབ་པ་དེ་ལ་གྲོགས་མེད། །སྐོམ་ཆེན་རབ་ལ་སྐོན་པ་རབ། །སྐོམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྐོན་པ་
འབྲིང་འོང་བ་ཡིན། །རྗེ་ཅམ་བསྐོམས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཚོས་ཤེས་པ་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞིག་དགོས། །དེ་
ལྟར་བསམས་པས་དེས་ཤེས་བརྟན་ན་དགེ་མི་དགའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་

སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྤིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེར་བ་ན། ཚོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་སྐྱམ་ནས་ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང། དེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བག་རེ་ཡོད་ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་དུ་བའི་ཁ་ལ་བསྐྱས་ན་དུ་གོ། ཚོད་པའི་ཁ་ལ་བསྐྱས་ན་ཚོད་གོ། ཚུ་སྐྱ་བཞིན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྐྱམ་ནས་གང་མེད་སར་འགོ་གསུང་ངོ། །ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པའི་ཚོ། སར་སྤྱོད་དུག་ལྷན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་སྐྱ་མ་བཞིན་ལོ།

གཉེས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ནི། སྤང་བར་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། སྐྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་ལ་སར་སྤྱོད་ཀྱམས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྲོད་ནི། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དེ་ཀྱམས་ལ་གཏུལ་བྱ་སྲོད་དུ་འཇུག་པའམ། ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །དོན་མཐུན་ནི། གཞན་ཀྱམས་དོན་གང་ལ་སྤྱར་བ་དེ་ལ་རང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང། །བདག་ཉིད་རིམ་སུ་འཇུག་ཀྱམས་ཀྱིས། །སྐྱབ་པར་སྤྱོད་དང་དོན་སྲོད་དང། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་བཏུ་བཞེར་པེས་ཤེ་ན། འཁོར་དགོ་བ་ལ་སྤྱར་བའི་སྤྱིར་སྤྱད་པ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དེ་དགའ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱོད་པ་བྱིན་ནས་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་དགའ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོག་མར་དེས་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱབ་པར་སྤྱོད་པས་ཚོས་བཤད་པས་མི་ཤེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དོར་ནས། དོན་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་དོན་སྲོད་པས་དགོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་ན་གཞན་ལ་འཇུག་སྟོག་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ན། ཁྱོད་རང་ཡང་དོན་དེ་མི་སྤྱོད་ན་གཞན་ལ་དེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱང་དུང་གཞན་གྱིས་བཙོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས་སྤྱོད་པ་ལྷི་ཉན་ལ། རང་གིས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བདག་གང་ལ་བཅུད་པའི་

དགེ་བ་དེ་ལ་ཁོ་རང་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ན། འདི་བསྐྱབས་ན་བདག་ལ་མན་པ་དང་བདེ་
བར་འགྱུར་ངེས་སྟེན་ནས་གསུང་དུ་འཇུག་ཅིང་། ལྷགས་ཟིན་རྣམས་ཀྱང་མི་སྡོག་པར་བརྟན་
པས་དེ་ལ་ནི་དོན་མཐུན་དགོས་སོ། །གདུལ་བུ་ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པ་དང་ཐབས་བཟང་སོར་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན་འཁོར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ།
འཁོར་སྤྱད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན། །ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་
བྱེད་ཅིང་། །ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ལ་མཉམ་རྗེས་སུ་རི་ལྷོ་སྐྱབས་པའི་ཚུལ་ནི། རོ་བོ་ཆེན་པོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོང་བ་ནི། །རྒྱབས་ཆེན་པ་རོལ་བྱིན་དུག་སོགས། །མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་རྣམ་འབྱོར་
ཀྱིས། །ཚོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་བརྟན་པར་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་སྤྲོལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་
བའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་གང་བྱེད་ཀྱང་བྱིན་
དུག་ལས་མི་འདའ་བས་བྱིན་དུག་ལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱང་ཞིང་ལ་ལ་རྗེས་སོབ་ཏུ་བསྐྱང་སྟེ།
བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བོ་ཞི་གནས་དང་ཤེར་བྱིན་གྱི་རོ་བོ་ལྷག་མཐོང་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཏུ་
བསྡོམ་ལ། བར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སོབ་
ཏུ་བསྐྱང་ངོ་། །བཙོན་འགྲུས་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་འོང་ལ་བཟོད་པའི་སྦྱོགས་གཅིག་ཚོས་
ཐབ་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །རོ་བོ་ཆེན་པོས།
མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་དུས་དག་ཏུ། །སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱན་ལྟ་བུར་ནི། །ཚོས་ཀུན་ལྟ་བུ་གོམས་
བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤང་བ་དང་། །ཐབས་ལ་སྦོབ་པ་གཙོ་བོར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་
པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་ཞིང་། །དེ་རྒྱུན་ཉག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་བ་མད་དུ་བྱུང་བ་བྱ་དཀའ་བ་རྫོལ་སྤངས་པས་སོས་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྦྱེད་
པ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་མི་ལུས་ཀྱང་ཤེས་པར་

བྱས་ནས་སློན་ཡུལ་ཚུན་ཆད་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ན། སྤྱི་མཉམ་ཉི་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་གོམས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དངོས་སུ་འཇུག་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སློན་སྤྱོད་བའི་གོམས་པ་ཡང་དོར་ན་ལམ་རྣམ་དག་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགྲང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། ཡོན་ཏུན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་ཡུན་རིང་སྐྱེ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྟོན་པའི། །སྟོན་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ཉིད་འགྱུར། །དེ་སྔད་ཡོན་ཏུན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བཟུས་སྟེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས། །ཞེས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པ་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཐབས་མེད་ལ། འཇུག་སེམས་ཚེ་གས་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་སྟོན་པ་འདོད་སྟོང་བ་ལ་འབད་ནས་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པའི་ལུགས་འཕེལ་བ་ན་སྟོན་པ་བཟུང་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ལས་སྟོན་སེམས་སྤང་བ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་བཞུགས་ཅིག་ཏུ། །།

འབྲང་པར་དུ་པར་སྤྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཞི་ལྷག་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཉེ། དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་། ཤེར་སྤྱིན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་འོ། །འདི་ལ་དུག །ཞི་ལྷག་བསྟོམས་པའི་པན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཉིང་རེ་འཇིན་ཀུན་གྱི་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་བསྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ལོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏུན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞི་ལྷག་ནི་བསྟོམས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་མ་ཡིན་ནམ། ཡོན་ཏུན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུར་རི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། ཞི་ལྷག་དངོས་ནི། འཆད་པར་ལྟར་དང་བསྟོམས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་ཡིན་

བས་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཡང་། དག་བའི་དམིགས་
 བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ལ། ཇི་
 ལྟ་བུའམ་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དག་བ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་
 སུ་འདུ་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་
 གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་
 གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་
 རྣམ་ཐོལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན། གནས་ངན་ལེན་ནི་ཡུལ་ཅན་སྤྱན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་
 སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང་། མཚན་མ་ནི་ཡུལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་
 ལ་ཞེན་པ་སྤྱིར་འབྱུང་བ་བག་ཆགས་དེ་གསོ་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལྷག་མཐོང་དང་སྤྱི་མ་ཞི་གནས་
 ཀྱིས་སྐྱོང་བར་ཤེར་སྤྱན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་པན་
 ཡོན་ཡིན་གྱི། ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྐྱོད་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པན་
 ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་པན་ཡོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་
 ཆེ་ཚུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་བཀའ་སྐུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་ལྷག་གིས་བསྐྱུས་པར་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཅད་གཅད་མི་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་ཞི་ལྷག་གི་སྐྱོང་
 ཚུལ་ལེགས་པར་ཅད་གཅད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་བུ་དབེན་པར་
 འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་

བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 ལ། དེའི་དོན་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སེམས་དམིགས་
 བ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་གནས་ཏེ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་སྐྱེས་པ་ན་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་བརྟུང་
 བ་ཚམ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཉིང་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལ་མི་སྣོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་
 རོ་བོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིང་ལས། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་
 དེ་ཉིང་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་གཞུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་གཞུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་བཟོད་པ་དང་འདོད་
 བ་དང་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ནི་རི་སྟེང་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རི་ལྟ་བུ་འབྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ནི་ཅིང་
 བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་པར་དཔྱོད་པ་ལོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། ཇི་བཅུན་བྱམས་པས་
 གྲང་། ཚོས་གྱི་མིང་ནི་བསྟོམས་པའང་འདི། །ཞི་གནས་ལས་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ལྷག་མཐོང་ལས་
 བེ་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་གྱིར་དང་། །ཚོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་
 དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཛོག་པ་ཞི་
 གནས་དང་། །ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་སོ། །བྱང་

ས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོམ་རིམ་བར་བཤམ་ཀྱང་། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་
བར་གཡེང་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་།
ཤེན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ།།

ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་བར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཤེན་བྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས། ས་སྡེ་
དང་། ཤེན་བྱིན་མན་ངག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞི་ལྷག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རི་ལྷ་རི་སྡེད་གཉིས་ཀ་ལ་
དམིགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྐྱོ་ནས་སོ་སོར་མི་སྲེད་ཅིང་སྡོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྡོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་
ཡང་སེམས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུག་པ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པས་ན་ཞི་གནས་
ཞེས་བྱ་ལ། ལྷག་པ་སྟེ་བྱུང་བར་དུ་མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་སེམས་མི་
རྟོག་པར་གནས་པ་རེག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞི་གནས་དང་། གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་
ལྷག་མཐོང་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
བྱུང་བར་དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱིང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱིང་བ་སངས་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ངེས་པར་འོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡོང་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་མིན་ནི། ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་
རུང་བ་སྐོ་དེས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ངོས་གཟུང་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐོ་ཁ་
སྐོགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དབག་མེད་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་ཀྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་
བས་ཚོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས། སྡོང་ཉིད་མ་གོ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་

ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་སློབ་མཉམས་སེམས་རིང་དུ་ཟེན་ན་སེམས་ཟེན་པའི་མཐུས་
རྒྱང་ལས་དུང་སྟེ་ལ། དེ་སྟེམ་པ་ན་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་སྟེ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་
བ་སྟེ་བ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་སྟེམ་པ་ན་དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་མཐུས་སེམས་
ལ་གསལ་ཆ་འོང་བས་ན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པར་འཛོག་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་བདེ་གསལ་
མི་རྟོག་པ་འོང་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་སློབ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་
འབྱུང་བ་མང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་སྲིང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་དེ་བ་བསྐྱོམས་པས་མི་ཚོག་པར་
གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་སྟེ་ན། དཔེར་ན་མཚན་མོ་ལོགས་རིས་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་མར་མེ་
སྐར་བ་ན། མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་རྒྱང་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་གྲིས་སྐྱ་རྣམས་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མར་མེ་མི་གསལ་བའམ་གསལ་ཡང་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་ན་གཟུགས་
རྣམས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཟབ་མོའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྲིབ་ཅི་
མ་ལོག་པར་དེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་
པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་གི། །སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་
བར་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྗེ་ཅོམ་གོམས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། བདག་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པའི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བརྟན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་ན། ཡིན་ལུགས་
ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་རིམ་
བར་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་
ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་

མི་འགྲུང་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མི་འགྲུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་གཉིས་
 ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་
 བཞག་པ་བཞིན་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྲུང་རོ། །ལྷག་མཐོང་
 གིས་ནི་ལྟ་བ་དན་པའི་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་གིས་མི་བྱེད་དེ། རྣམ་བཤོལ་མེད་
 མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྲུང་། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་
 དང་འདྲ་བར་འགྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བྱིང་རྟོན་གྱིས་མི་
 མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་
 པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྲུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྦུད་པ་ལས། སེམས་མཉམ་
 པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོམ་རིམ་
 དང་པོ་ལས། སེམས་ཚུ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་བྱིང་ཞི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པར་མེད་དེ།
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། བཙོན་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
 བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་བྱུང་ན་བདག་མེད་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་གཡོ་བའི་སྐྱོན་སྟོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འགྲུས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་
 བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དབྱུང་སྐྱོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བའི་སྐྱོན་ལོག་ནས་རང་རང་གི་
 དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས་དགོ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོབས་
 ཆེ་ལ། ཞི་གནས་མ་རྟོན་པའི་སྐྱོན་དུ་ནི་ཤེས་ཆེར་དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡེང་བས་དགོ་སྐྱོར་
 བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་རྒྱུད་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམས་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་
 མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། །ཞེས་དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་

རིང་དུས་སུ་སྐྱུང་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་
མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ལྷ་པ་ནི། སྐྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཚོང་གིས། །ཉོན་མོངས་
ཚམས་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙའ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྐྱོན་ལ་ཞི་གནས་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཚོང་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐྱམ་དུ
སྐྱོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་
ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཚོས་ཅན་
དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་
བསྐྱོམས་པས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་ཞི་གནས་དང་། སྐྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་
མཚོང་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཚོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ལ་ཞི་གནས་བཙའ་ནས་
དེ་ནས་ལྷག་མཚོང་སྐྱོམ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ལྷག་མཚོང་གི་སྐྱོན་དུ་འགོ་ལུགས་ནི།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་སྐྱོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་
པ་ལ་ཡང་ལྷ་བ་སྐྱེ་བ་མཚོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་དེ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྐྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཞི་
གནས་སྐྱོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་
དབྱེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡིད་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་ན་མི་རྟག་
པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱུང་བ་ལ་ཡང་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྐྱོང་བ་
སྐྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་ཞི་གནས་ལྷག་མཚོང་གི་སྐྱོན་དུ་འགོ་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་སྐྱམ་ན། འདིར་ལྷག་
མཚོང་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་སྐར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བདག་མེད་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་

འོག་ནས་འཆད་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་མ་གཏོགས་པ། བར་སྤྱོད་གྱི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྤེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་ནས་སྐྱོང་བའི་དབྱུང་སྐྱོམ་མ་བྱས་པར་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྤྱི་བས་དབྱུང་སྐྱོམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ནི་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཅའ་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་ནི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། མི་དཔྱོད་པར་འཛོག་སྐྱོམ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཀྱང་ཞི་གནས་གྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་ཚུལ་མེད་པས་སྤྱི་ནས་ལྷག་མཐོང་བཅའ་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཅའ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །

དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྐྱོམ་གྱིས་ཤིན་སྐྱུངས་སྐྱེད་པ་ལ་མི་བྱེད་ན། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཅའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མེད་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དགོངས་འགྲུབ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་སྤར་སྤར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་མ་སྤྱི། །ཞེས་སྤྱི་བྱུག་གི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བསྐྱོམས་ནས་ལྷག་མཐོང་སྤྱིས་སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ས་དང་ཉན་ས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དབྱུ་མ་སྤྱིང་པོ་དང་སྤྱོད་འཇུག་སྐྱོམ་རིམ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ། །བྱུ་མ་རྣམས་གྱིས་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བཅའ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་གར་བའི་སྔོན་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་རྒྱུར་དུ་མི་འཚོལ་བར་དང་པོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་བ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་

བར་བཞེད་པ་ནི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་སློང་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་
 བརྟན་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ། །ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་དང་པོར་གསར་དུ་སླེད་པའི་ཆེ་དེ་
 ལྟར་བྱེད་ཀྱི། སྤྱི་ལོ་ལྷག་མཐོང་སློབ་དུ་བསྐྱོམས་ནས་ཞི་གནས་སློམ་པ་ཡང་བྱེད་པས་གོ་རིམ་
 དེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱི། ཞི་གནས་
 བེ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་མ་
 ཐོབ་པ་མིན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་
 གནས་སྐྱབ་པ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྤྱི་བསྐྱུས་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་།
 ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྩུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ།
 དེ་འདུག་མ་ཐག་དུ་སེམས་འཛོག་སྟེ་སེམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་
 རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །
 སྤྱིར་ཐ་སྦྱད་ཐོར་ཡང་བའི་སྤྱིར་དུ་སེམས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་
 བཞི་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་ལྷག་དངོས་ནི་འཆད་པ་ལྟར་ཤིན་སྤངས་སྤྱིས་
 པ་ནས་གཞག་དགོས་སོ། །

དུག་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་
 གནས་བསྐྱོམ་ཚུལ། བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་ཟུབ་པའི་ཆད་དོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ལས། མཐུན་པའི་
 ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཟས་གོས་སོགས་ཆེགས་མེད་དུ་རྙེད་
 པས་རྙེད་སྐྱབ་པ་དང་། གཅན་གཅན་སོགས་སྤྱི་བོ་མི་བསྐྱབ་པ་དང་དགུ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་

བས་གནས་བཟང་བ་དང་། ཉན་མི་སྤྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་ཐོགས་དང་ལྡན་པས་ཐོགས་བཟང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྤྱི་བོ་མང་བོ་མེད་ཅིང་
 མཚན་མོ་སྤྱི་ཚུང་བས་ལེགས་པར་ལྡན་པའོ། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ལྡན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 དུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་ཐོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་
 འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་བ་རྒྱང་བ་ནི། ཆོས་གོས་སོགས་བཟང་
 བོའམ་མང་བོ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་སོགས་ངན་དོན་
 ཅམ་རྟེན་པས་ཉལ་ཏུ་ཆོག་ཤེས་པའོ། །བྱ་བ་མང་བོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། ཉོ་ཆོང་སོགས་གྱི་
 བྱ་བ་ངན་བ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་ཉ་ཅང་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་སྤྲོན་བྱེད་
 བ་དང་སྐར་མ་ཅི་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་
 དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྤོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་མི་འབྲལ་བ་དང་། བག་མེད་པས་རལ་ན་ཡང་སྤྱིན་པར་འགྲོད་པས་ཆོས་བཞིན་ཏུ་བྱིར་
 འཆོས་པའོ། །འདོད་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་བ་རྣམས་ལ་
 གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་ཆེ་འདི་དང་། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་བྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་
 བསྐྱོམས་ནས་སམ། ཡང་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་
 ཆོས་ཅན་མི་ཉལ་བ་སྟེ་ངེས་པར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་
 བར་འགྱུར་ན། བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྟམ་ཏུ་བསྐྱོམས་
 ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ལམ་སྤོམ་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཡན་ལག་
 རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྤོང་ཐག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་
 འཇིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞི་ལྟག་གི་ཉིང་དེ་འཇིན་སྤིང་ཐག་པ་ནས་
 སྐྱབ་འདོད་བ་རྣམས་གྱིས་ཞི་གནས་གྱི་ཆོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་སོགས་

ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོར་བ། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱར་བཤད་པའི་སྐྱོར་བའི་ཚོས་
དུག་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་འབྱེད་དང་ཐུན་
མོང་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་
ཅི་འདྲ་བས་སྐྱོམ་བ། སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོམ་རིམ་ལས་གསུངས་
པ་སྐྱར་སྐྱབ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོད་ཚོས་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་རྒྱུང་པ་ནི་སྐྱེལ་གྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱུན་གསལ་བའམ་སྐྱེལ་གྱི་སྤྱི་བུ་ཡང་རྒྱུད་སྐྱེ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །
མིག་ནི་ཉ་ཅང་སྤེ་བ་དང་བཅུ་མས་པ་མིན་པར་སྣ་ཅེར་གཏད་དོ། །ལུས་ནི་ཉ་ཅང་དགེ་བ་དང་དགུ་
བ་མིན་པར་དྲང་པོར་བསྐྱངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་བུ་ལ་ཉེ་གར་
མཉམ་པར་བཞག་གོ། །མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་སྤྱོད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྣ་
ནས་སྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ། །སོ་དང་མཚུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ། །སྟེ་ནི་ཡ་
སོའི་དྲུང་དུ་གཞུང་དོ། །དུགས་ནི་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་སྐྱ་ཅན་དང་རྒྱུ་མི་དང་མཉམས་པ་དང་མྱོད་བག་ཅན་དུ་མི་
གཏང་གི་ཅི་ནས་ཀྱང་པར་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མི་ཚོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་
དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོད་བརྒྱུད་དང་ལྱད་པར་དུ་རྒྱུང་ཚམས་ལ་དབབ་
པ་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལམ་རིམ་པལ་མོ་ཆེར་དབྱུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་སྐྱོད་
བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ལ། དགོ་བཤེས་ལག་སོར་བ་ནས་
བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་སྟོབས་དུག་དང་། ཡིད་
བྱེད་བཞི་དང་སེམས་དགུས་སྐྱབ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །རྗེ་བཅུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྟེང་
རྒྱན་དང་དབྱུས་མཐའ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་། སྐྱོར་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གསུངས་

ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ། ཤུཉི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་
 རྣམས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ལ། རྒྱད་པར་དུ་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྡ་ལ་
 སོགས་པའི་སློབ་རྣམས་དང་དེ་རྣམས་རི་ལྟར་སེལ་བའི་རྒྱལ་ནི་མདོ་སྤེའི་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱས་
 པར་སྤྲང་རོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉིང་འཛིན་སློབ་མེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་སློབ་དུ་རི་ལྟར་
 བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་ལོག་ཏུ་རི་ལྟར་
 བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་འཛིན་སློབ་པ་ལ་མི་སློབ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་
 འགོག་མ་ཁུས་ན། དང་པོ་ནས་ཉིང་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ཞིང་ལན་གཅིག་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱན་
 མཐུད་མི་ཁུས་པས་སྤྱར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་
 ཆེའོ། །དེ་ལ་ལུས་སེམས་དགའ་བདེས་རྒྱས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་ན། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་
 ལ་སྦྱར་བ་ལ་སློབ་དུབ་མི་འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་སྤྲོག་གོ། །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཤིན་སྤངས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་
 ལ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་འགྲུས་རྒྱན་ལྡན་དུ་རྩོམ་ཁུས་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཉིང་འཛིན་ལ་དོན་
 གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དག་པོ་རྒྱན་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུར་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་
 བས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟེན་པོ་དགོས་པས་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་
 པ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་རྩོམ་པའི་གནས་སོ། །གནས་པ་
 ནི་རྩོམ་བའམ་བརྟེན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །རྩོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྤངས་སོ། །

འདིར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞི་གནས་བྱུང་ན་སེམས་ལ་

དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱས་པས་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་
སྐྱབས་ཉེད་པས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རྒྱང་བ་དང་། རང་
དབང་མེད་པར་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བས་ཉེས་སྲོད་མང་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་
གང་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྩུབ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ལྡན་སྐྱབས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་
རྟོགས་པ་སྐྱེ་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་རྒྱུར་དུ་གཙོད་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་བསམ་ན་ཉིང་
དེ་འདྲིན་སྟོམ་པ་ལ་སྟོོ་བྱགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྡན་པའི་སྐྱེས་པར་བྱས་ལ་བསྟོམ་སྟེ། འདི་
སྐྱེས་ན་ནང་ནས་ཉིང་དེ་འདྲིན་སྟོམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེས་བས་ཉིང་དེ་འདྲིན་སྟོབས་སྐྱེ་ཞིང་། ཐོབ་
ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཉམས་པར་དགའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་གང་ལ་འཛོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་དོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་
སེམས་རི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་། སྐྱབས་
སྐྱེ་བས་པའི་དམིགས་པ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་ལ།
གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
རྣལ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལ་བྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། མི་དཔྱོད་པར་
འཛོག་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་།
སྟོམ་ཚུལ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་གནས་
གྱུར་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པ་བྱུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །སྐྱད་པ་རྣམ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཆེ་སྐྱེ་མར་
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྐྱག་དང་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་ཤས་ཆེར་སྐྱད་པའི་གཉིན་
པོར་རིམ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་
དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱབ་སྟོམ་པའི་དམིགས་པ་ལྟོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་འང་ལྟ་སྟེ། ལུང་པོ་དང་

ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་བརྟུ་གཉིས་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་དམིགས་བཤོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོང་བའི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་གོང་འོག་གི་ཞི་རགས་དང་། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་བྱུག་གོ། །དེ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམས་སྐྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ལྷོག་སྤྲོ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་འཛོམས་སྤོང་བས་དམིགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཕོག་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཟང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་འགོ་བས་དོན་ཆེའོ། །བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་སྤྲོ་མ་དེ་དག་ལས་བྱུང་ན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་དགོས་པས་རྗེས་དྲུང་དུ་འོང་བུ་སོགས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པར་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤུགས་ཆེ་བ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཤུགས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་ནས་བྱས་ཤུགས་ལས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སྤྲུག་པ་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གྱི་བར་ལ་སོ་སོར་རེས་པའི་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཆ་མཉམ་བར་སྤྱད་པ་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྤྲོ་བ་ཤིང་བའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ལ་སེམས་བརྩུང་བས་ཚོག་གི་རེས་ཅན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ལྷ་ཤུགས་ཆེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲོ་མར་ཆགས་སོགས་ལྷ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ལྷའི་ཡུལ་རྒྱུང་དུ་ལ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྷ་རྒྱུན་རིང་སྐྱེ་བའོ། །ཆ་མཉམ་བར་སྐྱོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲོ་མར་ཆགས་སོགས་གོམས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་བལྟས་པས། དེ་

དག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེན་པོ་རྒྱན་རིང་མི་སྐྱེ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའོ། །ཉོན་
མོངས་རྒྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཆགས་སོགས་གོམས་བར་མ་བྱས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་
སོགས་བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ཆགས་སོགས་བྱུལ་བར་སྐྱེ་ལ།
ཡུལ་འབྲིང་དང་རྒྱུང་དུ་ལ་མི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྡན་ཤས་ཆེ་བས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་
དང་། ཆ་མཉམ་བར་སྐྱད་པས་ནི་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུང་བས་ནི་སྐྱུར་
བར་སེམས་གནས་འགྲུབ་པོ།།

གཉེས་པ་ནི། འདིར་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་སྐྱུ་ལ། སྐྱིར་ནི་
གང་ཟག་སོ་སོའི་དམིགས་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ནི་
རྒྱུང་སྐྱོམ་པ་གཞན་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱོམ་རིམ་བར་བ་དང་ཐ་མ་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱུ་བ་བ་གསུངས་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་བྱང་
རྒྱལ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱུ་བ་བར་གསུངས་པ་ལམ་སྐྱོན་འགྲེལ་
པར་བྲངས་སོ།།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཡིན་པས་
བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་བརྟེན་ནས་བྲག་དང་མཚོ་ད་པ་
དང་སྐྱོན་ལམ་སོགས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་བཤེགས་བསྐྱུམ་སོགས་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བའི་
ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱད་ཆེ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་ལས་མི་ཉམས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་ན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱད་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་
དགོས་པ་མང་པོ་སྣང་ངོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱིས། །
འཛིན་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་

ཚུབ་སེམས་དབའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །དེ་
ཡང་རྫོགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་གཉིས་ལས་སྤྱི་
མ་ནི་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་ཐེག་པ་སྐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་མཐུན་པས་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱའོ། །
སྟོན་དུ་སེམས་གང་ལ་འཛིན་པའི་གཞི་དམིགས་རྟེན་འཚོལ་བ་ན་བྱིས་སྐྱེ་དང་ལུགས་མ་སོགས་
སྟོན་པའི་སྐྱེ་ལེགས་པ་ཞིག་བཅའ་ལ་ཡང་ཡང་བཟླ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་ལུལ་དུ་
འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག། །ཡང་ན་རྒྱ་མས་བརྗེས་པ་མོས་པའི་དོན་བསམ་ཞིང་ཡིད་དོར་
འཆར་དུ་བརྟུག་ལ་དམིགས་རྟེན་བཅའ་ལོ། །དམིགས་རྟེན་ཡང་བྱིས་སྐྱེ་དང་ལུགས་མ་སོགས་
གྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བཞུགས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་མིག་གིས་བཟླས་ནས་ཉར་སྐྱོམ་བྱེད་པ་སྟོན་
དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྲེས་བཀག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྐྱབ་གྱི་ཡིད་
ཤེས་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་གྱི་དངོས་ལུལ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་བ་འདད་པ་ལྟར་དམིགས་ལུལ་དངོས་
གྱི་དོན་སྤྱིའམ་གཞུགས་བརྟན་འདར་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱའི་ཆ་
སྤར་བས་གཉིས་ཀྱང་དང་པོ་རགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཕྱིས་སྤར་བ་ལ་དམིགས་
དགོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་ཤིང་། མྱོང་བ་ལ་ཡང་རགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཆར་སྐྱབ་པས་
སྐྱའི་རགས་རིམ་ནས་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
ཞིག་མ་གྲུབ་བར་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་མང་པོ་ལ་སྟོན་ནས་བྱེད་
པ་མི་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འཕོས་གྱིན་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམས་ན་ཞི་གནས་
འགྲུབ་པའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དབའ་བོས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་
བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་གྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྲ། །དམིགས་པ་མང་པོ་བརྒྱད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་

ཉོན་མོངས་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལམ་སློན་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་
 དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགོ་ལ་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གཅིག་དག་ལ་ཞེས་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་གིས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་སེམས་གང་ལ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྟེན་རྟེན་པའི་ཚད་ནི། དབྱ་
 དང་ཕྱག་གཉིས་དང་སྐྱའི་ཁོག་གཞན་དང་ཞབས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལན་འགའ་རུང་གསལ་
 གདབ་ལ། དེའི་མཐར་སྐྱའི་སྐྱེ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་སྟེད་
 ཅམ་འཆར་སྐབ་པ་བྱུང་ན་འོད་དང་བཅས་པའི་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་
 བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཛིན་
 པར་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ན་དམིགས་པ་གསལ་དུ་
 འགོ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་རྟེན་པར་མ་ཟད་རྟེན་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་
 ཚེར་མི་གསལ་ཡང་ཆ་སྟེད་ཅམ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱར་དུ་རྟེན་ཅིང་དེ་ནས་
 གསལ་བ་ལ་སོགས་བཏོན་པས་གསལ་ཆ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་
 ཡེ་ཤེས་སྟེང་གདམས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་བྱུང་ཚད་གྱིས་སྐྱའི་སྐྱེ་ལ་གཟུང་ཞིང་
 སྐྱེ་དེའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་སྤང་ན་དེ་ལ་གཟུང་། དེ་མི་གསལ་བར་སོང་ན་ཡང་སྐྱེ་ལ་
 གཟུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་སེར་པོ་བསྐྱོམ་འདོད་པ་ལ་དམར་པོ་ཤར་བ་སོགས་ཁ་དོག་དང་། བཞུགས་
 པའི་དབྱིབས་ཅན་བསྐྱོམ་འདོད་པ་ལ་བཞེངས་པ་སོགས་དབྱིབས་དང་། གཅིག་བསྐྱོམ་འདོད་པ་
 ལ་གཉིས་ཤར་བ་སོགས་གྲངས་དང་། ཆེ་བ་བསྐྱོམ་འདོད་པ་ལ་རྒྱུང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཆེ་རྒྱུང་མ་
 ངེས་པ་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་དུ་མི་རུང་བས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །གསང་སྤགས་ཀྱི་སྣའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་སྣའི་རྣམ་པ་
 གསལ་པོ་བསྐྱབ་དགོས་པས་དེ་མ་ཤར་བར་དུ་ཐབས་དུ་མས་དེ་སྟེད་ཐབས་བྱ་དགོས་ཀྱི། འདིར་
 བྱི་སྣའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དཀའ་ན་སྤར་བསྟན་པའི་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་གསལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

དེས་པའི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སེམས་བརྩུང་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་ཚོགས་སྟེ། ཞི་གནས་བྱུང་བ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ། ཐུན་གྱི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱུང་བར་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྷན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་དང་ལྷན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་བསྐྱབ་ནས་གསུམ་དུ་བྱེད་ལ། གཞན་དག་དྲངས་པ་བསྐྱབ་ཏེ་བཞེར་བྱེད་ཀྱང་དྲངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུལ་ཅན་གྱི་དྲངས་པ་ནི་བྱི་མ་མེད་པའི་ཤེལ་གྱི་སྟོང་བྱི་མ་མེད་པའི་ཚུས་བཀའ་སྟེ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཕོག་པ་ལས་ཀྱང་དྲངས་པ་སྣང་བྱེད་པ་དང་། ཀ་བ་སོགས་དུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་དེ་དག་གི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལ་ཐུག་གི་བར་བཟང་ཐུབ་པ་སྣང་བྱེད་པའི་དྲངས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཕྱ་མོ་ནས་བཅད་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བས་དང་པོ་ལས་བྱུང་དུ་སྐྱོས་མི་དགོས་ལ། ཚོར་བ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བཟངས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་གསལ་ཆའི་ངར་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱེད་བས་བར་དུ་གཙོད་ལ། ཅེ་གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་རྫོང་པས་བར་དུ་གཙོད་པས་བྱེད་རྫོང་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་དག་འབྲུབ་པའི་གོགས་གྱི་གཙོ་བོར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ནི་དེའོ། །དེས་ན་བྱེད་རྫོང་ཕྱ་རགས་རྣམས་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་ཞིག་དང་། དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་རྣམ་དག་ཅིག་མི་ཤེས་ན། ལྷག་མཐོང་ལྷ་ཅི་སྐྱོས་ཞི་གནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་བྱིང་ཚོད་གཉིས་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་འགལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་འགལ་རྒྱུ་དོས་
 འཛིན་པ་དང་འགོག་ཚུལ་དངོས་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་འདྲིར་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུ་
 ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེད་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྡོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་
 ལ་ནི་སེམས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་དང་། གཡེང་བར་
 འགྱུར་མི་འགྱུར་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེད་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་འབྲུག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་
 ཤེས་བཞེད་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱུན་འགྲུབ་པ་ལས། འབྲུག་པ་དང་ཤེས་བཞེད་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིང་དང་། གཉིས་པས་
 སེམས་འཕྲོ་བར་བརྟུ་ཤེས་པའི་བྱིང་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲུག་པ་ཉམས་ནས་དམིགས་པ་
 བརྗོད་ན་གཡེངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་བས་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་པའི་
 འབྲུག་པ་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུག་པ་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤེད་པ་
 ལྟར་དམིགས་ཉེན་གསལ་བཏབ་ནས་མ་མཐའ་ཞིག་ཤར་བྱུང་བ་ན། དེ་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་
 འཛིན་སྐྱེད་ལུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ལ་སེམས་འཕའ་མཐོ་བར་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་གང་ལ་ཡང་
 མི་དཔྱོད་པར་འཛོག་གོ།

འབྲུག་པ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འབྲུག་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་
 བརྗོད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བར་གསུམ་དང་ལྡན་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཀྱང་བར་ནི། སྤར་མ་འདྲིས་པའི་ཡུལ་ལ་འབྲུག་པ་མི་སྐྱེས་བས་འདྲིས་
 པའི་དངོས་པོ་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདྲིར་ནི་སྤར་དེས་པར་བྱས་པའི་དམིགས་ཉེན་གྱི་
 རྣམ་པ་ཤར་བའོ། །འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་ཀྱང་བར་ནི། སེམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་མེད་པ། ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་
 སེམས་ཀྱིས་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་སྟེ་སྐབས་འདྲིར་ནི་དམིགས་ཉེན་མ་བརྗོད་པའོ། །མ་བརྗོད་ཚུལ་

བོ་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་དང་རང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་བརྟུག་པ་ན། དམིགས་རྟེན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་མས་བསྟན་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་
 པ་དེ་ཐུང་དེ་དབྱེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཡེངས་པ་སྟེ། ཡེངས་ན་དེ་བྱུང་ཅམ་གྱིས་དབྱེ་བ་སྟོར་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་ཟིན་པ་དང་འདི་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་
 སོ་སྟམ་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་གསར་དུ་མི་རྟོག་པར་སློབ་དེ་ཉིད་གྱི་ཤུགས་མ་ཆད་པར་རྒྱན་
 སྐྱོང་བ་ནི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམིགས་
 པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡོང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་
 འདུལ་བ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤོང་པོ་འམ་ཀ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་
 པ་ལ་ཐག་པ་སྲ་བ་དུ་མས་མི་བསྐྱབ་པའི་སྤང་པོ་བཏགས་ཏེ་སྤང་རྗེས་རི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་
 བྱེད་ན་ལེགས། མི་བྱེད་ན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོན་པོས་ཡང་ཡང་བཏགས་ནས་ཚར་བཅད་དེ་འདུལ་བ་ལྟར།
 སེམས་སྤང་པོ་ཆེ་མ་དུལ་བ་དང་འདྲ་བ་འདི་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་
 དབྱེ་བའི་ཐག་པས་བཅེང་ཞིང་དེ་ལ་སྤོང་དུ་མ་བཏུབ་ན། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་གཙགས་
 བས་ཁད་གྱིས་ཁད་གྱིས་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། དབྱེ་བ་སྤོང་པོ་ལས། ཡིད་གྱི་སྤང་པོ་ལོག་འགོ་བ། །
 དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དབྱེ་བའི་ཐག་པས་དེས་བཅེངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་
 ཀྱས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་དང་། སྐོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དབྱེ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་
 པས་ཡིད་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྤོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱེ་བ་ཐག་པ་ལྟར་སེམས་དམིགས་
 པ་ལ་རྒྱན་ལྷན་དུ་འདོགས་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་བྱེད་གཙོ་བོའི་སྐྱོང་ཚུལ་
 བོ་དབྱེ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ཡང་དེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་ཡིན་པས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོང་བ་ན་དེས་ཤེས་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་དམ་པོ་མེད་པར་འཛོག་པ་ལ་སེམས་དབངས་

སའི་གསལ་ཆ་འོང་ཡང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངར་ཐོན་སའི་གསལ་ཆ་མི་ཐོན་བས་དྲན་བ་སྟོབས་ཅན་མི་
སྐྱེ་ཞིང་། གྱིང་བ་སྐྱ་མོ་ཡང་མི་ཁེགས་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་སྐྱེ་སོགས་
ཀྱི་དམིགས་ཉེན་གཞན་མི་འཛོག་སར་སེམས་མི་ཉོག་བ་ཅམ་སྐྱོང་བས་ཀྱང་སེམས་ལུལ་གང་ལ་
ཡང་མི་ཉོག་སར་གཞན་སར་བྱའོ་ཞེས་དྲན་ནས་དེ་ནས་སེམས་མི་འཛོལ་བ་ལ་མ་ཡེངས་སར་བྱ་ལ།
མ་ཡེངས་བ་ཡང་དམིགས་བ་མ་བརྗེད་སའི་དྲན་བ་དང་དོན་གཅིག་བས་དྲན་སའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་
མ་འདས་བས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་དེས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ལུགས་ཐོན་སའི་དྲན་བ་བསྟེན་ནོ།།

གཉིས་བ་ལྟེ། བསམ་བྱའི་ལོག་ཉོག་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ལྟར་བཤད་བ་ལྟར་ཤེས་བ་འཕང་
བསྟོད་དེ་བསྐྱེམས་ནས་མི་ཉོག་སར་གཞན་བ་ན་གྱིང་བ་མེད་ཀྱང་ཚོད་བ་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་
རྒྱན་མཐུན་ཐུབ་བ་མི་འོང་བ་མཐོང་སྟེ། རིག་སའི་གཞེངས་ཀྱང་སྤྲད། བསྐྱེམས་བ་ཏ་ཅང་སྐྱོད་
བས་གནས་ཆ་རྣམས་ལོང་སྐྱེ་བ་མཐོང་སྟེ་ཐབས་བཟང་པོའི་སྐྱེ་བ་དུ་བཟུང་ནས། ཚོད་རབ་ལ་སྐྱོམ་
རབ་ཅེས་སྐྱབ་བ་མང་ཡང་། འདི་ནི་གྱིང་བ་སྐྱེས་བ་དང་སྐྱོམ་སྐྱེས་བ་གཉིས་མ་བྱེད་བ་ཡིན་པས།
ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་ནི་ལྟར་བཤད་བ་ལྟར་བྱུང་བར་གཉིས་ལྟན་དགོས་ཀྱི། སེམས་མི་ཉོག་
སའི་གནས་ཆ་གཅིག་ལུས་མི་ཚོག་གོ།

གལ་ཉེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་སོང་སའི་འཕྲིན་སོ་ཡོད་ན་གྱིང་བ་ཡིན་
ཡང་དེ་མེད་སར་སེམས་དྲུངས་སའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དོ་སྐྱེ་བ། དེ་
ནི་སྐྱེགས་བ་དང་གྱིང་བ་མ་བྱེད་སར་སྐྱང་བས་འདི་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱེམས་
དམགས་སའི་རིག་བ་ངར་ལྟན་དུ་བྱས་བ་ན་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཚོད་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་སྐྱེ་
དགའ་ལ། དེ་ཏ་ཅང་སྐྱོད་ནས་བསྐྱུངས་བ་ན་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གྱིང་ཤས་ཆེ་བས་ངར་ཐོན་སའི་
གསལ་བ་མེད་དོ། །གྲིམས་སྟོད་རན་སའི་མཚམས་ཟེན་སའང་དགའ་བས་གྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་
སའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་དགའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཅུ་གྲོ་མིས། བཙུན་བ་བསྟེན་ན་ཚོད་བ་འགྱུར་

འགྲུང་ཞིང་། །དེ་སྤངས་ན་ནི་ལྷམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་། །འདི་ཡི་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྙེད་
དགའ་བ། །བདག་གི་སེམས་དགྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་དང་། །འབད་པས་འཇུག་ན་
ཚོད་པ་འབྱུང་འགྲུང་ཞིང་། །དེ་སློད་ན་ནི་ལྷམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་། །འདི་ཡི་དབུ་མར་སྐྱབ་པའང་
རྙེད་དགའ་བ། །བདག་གི་སེམས་དགྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་འབད་པས་བསྐྱིམས་ཏེ་
བཙུན་པ་བསྐྱེན་ན་ནི་ཚོད་པ་འབྱུང་ལ། །དེ་མཐོང་ནས་འབད་པས་འཇུག་པའི་སེམས་སློད་ཅིང་
ཚོལ་བ་སྤངས་ན་ནི་སེམས་ནང་དུ་ལྷམ་པའི་བྱིང་བ་སྐྱེ་བས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་
བའི་དབུ་མ་སྟེ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་སེམས་མཉམ་འཇུག་རྙེད་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སློད་པ་རབ་བྱེད་ན་དགའ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་དེས་
ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་མི་རིགས་སོ། །

གྲིམས་སློད་རན་པའི་མཚམས་ནི། །རང་གིས་བརྟགས་པ་ན་རིག་པ་འཕང་འདི་ཙམ་ཞིག་
བསྟོད་ན་ཚོད་པ་སྐྱེ་དེས་པར་འདུག་སྟམ་པའི་ཚད་དེ་ལས་ནི་སློད་ལ། །འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་བཞག་
ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྟམ་པའི་ཚད་དེ་ལས་ཀྱང་འཕང་མཐོ་བའི་འཛོག་ཚུལ་ལ་བྱའོ། །
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་བྱེད་
པ་ལ་ནི་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
གསུངས་ཤིང་། །སློམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་གཟུང་དོ། །
ཞེས་བཤད་དོ། །བྱ་བའི་བསྐྱེན་ལུགས་སྲར་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བསྐྱུངས་ན། །སློམ་རིམ་ཙམ་མང་
དུ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང་། །ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བ་
སོགས་ཀྱི་སློན་མང་པོ་འབྱུང་དོ། །འོ་ན་བྱ་བས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་དེའི་ཆེ་
དམིགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་དུ་བྱུང་ངམ་སྟམ་ན།
འདི་ནི་བྱ་དགོས་པར་སློམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་བཏང་ནས་དེ་

ལྷ་ལྷ་བ་མིན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤར་བཞག་
པ་ལྷ་ལྷ་གནས་མི་གནས་དང་། མི་གནས་ན་བྱིང་ཚོད་གང་དུ་སོང་ལྷ་བ་ཙམ་བྱེད་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་ལ་བཞག་གས་ཉ་ཅང་ཐུང་བ་དང་ཉ་ཅང་རིང་བ་མ་ཡིན་པར་བར་བར་དུ་བྱ་ར་བྱེད་དོ།

མོ་སྤྱ་མའི་འུགས་མ་ཟད་ཙམ་ནས་འདི་བྱས་པ་ན་མོ་དེའི་ངར་སྐྱེས་ནས་ངར་ལྷན་ལ་
གནས་པའི་ཡུན་རིང་བ་དང་། བྱིང་ཚོད་སྤར་དུ་ཉོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་
བར་དུ་དམིགས་པ་སྤྱ་མ་དྲན་ཙམ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ཡང་དྲན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ལྷན་
ལྷན་དུ་འདུག་པའི་ལྷ་དགོས་པས་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་དེ་ནི་ཉན་ས་ལས་གསུངས་ལ། དབྱས་
མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བཟུང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་
པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དྲན་པ་བསྟེན་པ་ནི་དམིགས་
པ་ལས་ཡེངས་ནས་དམིགས་པ་བཟུང་བ་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པས། དམིགས་པ་མ་བཟུང་བ་ནི་
ཡིད་གྱིས་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཡང་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་ཤེས་པའི་
དོན་འགའ་ཞིག་བཟུང་གྱིས་དོགས་ནས་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ན་བཟུང་དཀའ་བ་དང་འབྲོ།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་དྲན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ལ་འདི་ཙམ་བར་དུ་
འཛིག་ཅེས་པའི་ཐུན་ཚད་དེས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་
བ་རྣམས་ནས་ཐུན་ཚད་གསལ་བར་བཟུང་བ་མི་སྤང་ཡང་སྐྱོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་
པ་འདིས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གམ་མེལ་ཆེ་ཐུན་བྱེད་དམ། ཐུན་གཅིག་གམ་རི་སྤིད་ལུས་པ་དེ་སྤིད་དུ་
འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ནི་གནས་བྱུ་བ་ཟེན་ནས་ལྷག་མཚོང་སྐྱོམ་པའི་དུས་ཀྱི་
ཐུན་ཚད་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སྤང་ཡང་། ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྐབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲ་
བར་མཛོན་ལོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྷ་ལྷ་དྲན་པའི་སྐྱོང་ལུགས་བར་བར་དུ་དམིགས་པ་དྲན་
པ་དང་བར་བར་དུ་བྱ་ར་བྱེད་ན་ཐུན་ཚུང་རིང་ཡང་སྐྱོན་མེད་མོད། འོ་ན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་པལ་

ཆེ་བ་ལ་སྐྱེན་རིངས་ན། ཡང་ན་བརྗེད་ངས་སྐྱེས་ཏེ་ཡེངས་ནས་འགོ་ཞིང་དེའི་ཆེ་བྱིང་ཚོད་གང་
བྱུང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟེན་ལ། དབ་བ་མ་
བརྗེད་ཀྱང་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགོ་སྤྲོད་ཞིང་། བྱིང་ཚོད་བྱུང་བ་སྐྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟེན་ནོ། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་མས་ནི་དབ་བ་སྐྱོབས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ལ། བྱི་མས་ཤེས་བཞིན་སྐྱོབས་
ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་ཚོད་གཅོད་པ་དགའོ། །འབྲང་བར་དུ་དམིགས་པ་བརྗེད་ནས་
ཡེངས་ཏེ་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བ་
སྐྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟེན་པ་ལས་ཆེས་ངན་པས། ཡེངས་ནས་དབ་བ་ཉམས་པ་འགོག་པའི་གཉེན་
པོར་སྐྱར་བཤམ་པ་ལྟ་བུའི་དབ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་གལ་ཆེའོ། །ཡེངས་ནས་འགོ་བའི་བརྗེད་ངས་ཆེ་
བ་དང་བྱིང་ཚོད་སྐྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟེན་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཚུང་ན་སྐྱེན་ཚུང་དགོས་ལ། བརྗེད་
ངེས་སྐྱེ་དགའ་ཞིང་བྱིང་ཚོད་སྐྱུར་པོར་ཉོགས་ཀྱས་པར་སྐྱར་ན། ལུན་ཅུང་རིང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་མ་ངེས་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོར་
ན་རང་གི་སྐོར་ཀྱས་དང་བསྐྱེད་དགོས་པས་རི་སྤིན་ཀྱས་པ་དེ་སྤིན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
ཡང་ལུས་སེམས་ལ་སྐོར་བའི་གཞོན་པ་མ་བྱུང་ན་མཉམ་པར་འཛོག་ལ། བྱུང་ན་ལྷ་ཚུགས་
བྱས་ཏེ་མི་བསྐོས་པར་ཁམས་ཀྱི་བར་ཚད་བསལ་ཏེ་སྐོས་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་སྐྱེན་ཚད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་བྱུང་དུས་རི་ལྟར་བྱ་བ། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་དུས་རི་ལྟར་
བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་ངོས་མི་ཟེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པ། ངོས་ཟེན་ཀྱང་དེ་སྐོང་
བའི་བྱིང་དུ་མི་ཚོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་
ལ་དབབ་པ། སྐོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཉོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཚོད་པ་ནི།
ཀུན་ལས་བརྱས་ལས། ཚོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་

གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་བར་དུ་གཙོ་བོ་པའི་ལས་ཅན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དམིགས་བ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྤྱད་
 པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆ་ལས་ཤིག་ཡིན་
 པས་ཡུལ་ལ་སྲིད་པའི་རྣམ་པས་འདུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་སེམས་དམིགས་བ་ལ་གནས་པའི་བར་
 ཆད་བྱེད་པའོ། །སེམས་ནང་དུ་དམིགས་བ་ལ་བཏགས་བ་ན་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་
 རྒྱུ་ལས་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་འདྲེན་ཞིང་གཡེང་སྟེ། བཤགས་བསྟོད་ལས། ཇི་
 ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་དམིགས་ཤིང་། །དེ་དང་དེར་ཡིད་ཡང་ཡང་གཏད་བ་ན། །དེ་དང་དེ་ལས་
 ཉོན་མོངས་ཞགས་བ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཐག་པས་དབང་མེད་དངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །བྱིང་བ་ནི། འགྲུར་མང་སོ་ལས་ཞུས་པར་ཡང་བསྐྱར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་གཞན་
 ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གསལ་དྲངས་མེད་པའི་སེམས་རྣམས་ལ་ལྱིང་བར་འདོད་པ་
 བྱི་མི་རིགས་ཉ། སྐྱོམ་རིམ་བར་བ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམས་བ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་
 གསུངས་པའི་བྱིང་རོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་བྱིང་བ་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྐབས་སུ་
 བཤད་མོད་ཀྱང་། དེར་བཤད་པའི་རྣམ་གཡེང་ལ་དགོ་བ་ཡང་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་
 དེས་སོ། །དེས་ན་རྣམས་བ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཏི་སྤྱད་གི་ཆ་ལས་
 ལུས་སེམས་སྡི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ལ་གསུངས་སོ། །

བྱིང་བ་ནི། སེམས་གྱིས་དམིགས་བ་འདྲིན་པའི་འདྲིན་སྐྱངས་སྟོད་ནས། དམིགས་བ་
 གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འདྲིན་པས་དྲངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འདྲིན་སྐྱངས་གསལ་
 བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འཕྲོ་སྟེ། སྐྱོམ་རིམ་བར་བ་ལས། གང་གི་ཆེ་དཔུས་ལོང་ལྟ་བུའམ་མི་སྤྱད་
 པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ་མིག་བཅུམ་པ་ལྟ་བུར་སེམས་གྱིས་དམིགས་བ་གསལ་བར་མི་མཛོང་བ་
 དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་ཀྱང་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་ཆེ་བ་གཞན་ནས་བྱིང་བའི་མཚན་

ཉིད་གསལ་བར་བརྒྱང་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །བྱིང་བ་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་ལ།
སྐྱེས་པ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དང་གཉི་སྐྱེས་གི་ཆ་ཤས་ཁོ་
བཤོ། །གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བྱིང་བ་སེལ་བ་ལ་སྐྱེས་གསུགས་སོགས་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་སྐྱོང་
བ་བསྐྱོམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དགོས་པར་གསུངས་པས། སེམས་ལ་སྐྱེས་པ་བབས་
བ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་སྐྱོའི་འཛིན་སྐྱོངས་དམའ་རུ་སོང་བ་བཀག་ནས། དམིགས་པ་
གསལ་བ་དང་འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་གིམས་ཆ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །ཚོད་པ་རིག་སྐྱོལ་བྱིང་བ་ལུང་ས་
སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ལས་གསལ་བར་ངོས་མ་བརྒྱང་བས་ཤེས་དགའ་ཞིང་གལ་ཡང་ཆེ་སྟེ། འདི་
ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོབ་མེད་དུ་འཇུག་ས་ཆེ་བས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྐོ་ཞིབ་མོས་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྟེང་
ནས་སྐོམ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་སྐྱོང་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ངོས་ཟེན་བར་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གོ་བ་ཡོད་ཅེས་གྱིས་མི་ཚོག་གི། །སྐོམ་པའི་ཆེ་ན་བྱིང་ཚོད་
བྱུང་མ་བྱུང་ངེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་
སྐོབས་ལྟན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་དུ་དེ་ངོས་ཟེན་པའི་ཤེས་བཞིན་
སྐྱེད་སྐྱེས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་གཤམས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་
སྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྐོམ་རིམ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ལས། སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན།
ཞེས་དང་། སེམས་ཚོད་པའམ་ཚོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
སྐྱེས་པའི་ཤེས་བཞིན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པར་དུ་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་བྱིང་ཚོད་མེད་པའི་སྐོམ་སྐྱོབ་
མེད་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྐྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། བྱིང་ཚོད་བྱུང་ཡང་ངེས་པར་མི་རུས་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་བཞིན་སྐོབས་ལྟན་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐྱོང་ཡང་དབྱུས་མཐའ་ལས། བྱིང་
དང་ཚོད་པ་ཉོགས་པ་དང་། །ཞེས་བྱིང་ཚོད་ཉོགས་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐྱོང་ན་བྱིང་ཚོད་བྱུང་ན་མི་རིག་པ་མི་སྤིད་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་སྐྱེས་ན་དུས་རིང་པོར་

སྒོམ་ལོ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་ཚོད་བྱང་བཞིན་དུ་མི་ཚོར་བར་བྱིང་ཚོད་སྤོ་མོས་དུས་འདའོ།།

འོ་ན་ཤེས་བཞིན་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་སྐྱེས་ན། འདི་ལ་སྲར་བསྐྱབ་པའི་དབྱ་པའི་སྐྱོང་ལུགས་
དེ་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དབྱ་བ་རྒྱན་ལྡན་པ་དེ་སྐྱེད་ལུས་ན་དམིགས་པ་བརྗེད་
ནས་ཡངས་འགྲོ་བ་དགག་ལུས་པས་བྱིང་ཚོད་སྐྱེས་པ་ལུན་རིང་པོར་མི་ཚོར་བ་ལྡོག་པས། བྱིང་
ཚོད་ཉོགས་སྤྱོད་པའི་བྱིང་ཏེ། དབྱ་བ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་ཚོད་རིག་པ་དང་། མ་ཉམས་པའི་
དུས་ཀྱི་བྱིང་ཚོད་རིག་པའི་དུས་རིང་བྱང་གཉིས་སྐྱོང་བ་ལ་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱེད་བ་ཆེས་གསལ་
ལོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་དབྱ་བ་ཡིད་སྐྱོ་ནས། །བསྐྱང་བའི་དོན་
དུ་གནས་ཀྱང་བ། །དེ་ཆེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་
ལས་ཀྱང་། དབྱ་བ་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྒྱར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་གཅིག་ནི་སེམས་ལྟ་སྐྱ་སོགས་གསུང་
བའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའམ་སྐྱོང་བ་རིག་ཅམ་གསལ་ཅམ་སོགས་འཛིན་རྣམ་ལ་དམིགས་ནས།
སྲར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་དང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་མི་འཕྲོ་ལ་བྱ་ར་བྱ་རེ་བྱས་
ནས་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གནད་དུ་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོད་
འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟུག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་
མདོར་བ་ནི། །ཤེས་བཞིན་སྐྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེས་ན་འདིས་
ནི་བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་བའི་གལ་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ལ། དབྱ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་
ནི་ཡངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྗེད་ངས་འགོག་པས་ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ལེགས་པར་
བྱས་པས་དབྱ་བ་སྐྱབས་ལྡན་སྐྱེས་ཏེ་བྱིང་ཚོད་སྤོ་མོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ལུས་པས། བྱིང་
ཚོད་བྱང་བ་ངོས་མི་ཟེན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བྱང་མ་ཐག་ནས་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མི་
བསྐྱེད་པར་དང་དུ་ལེན་པའི་མི་རྩོལ་བའམ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡིན་

བས་དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པའམ་ཚོལ་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་སེམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །འདི་ལ་
གཉིས། སེམས་པ་ངོས་གཟུང་ཞིང་བྱིང་ཚོད་འགོག་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་ཚོད་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་རྣམས་ལ་
སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དོ་ཁབ་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལྷགས་
རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་ལྟར། སེམས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་
གཡོ་ཞིང་བསྐྱལ་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱིང་ཚོད་གང་རུང་བྱུང་ན་
དེ་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་གཟུང་ངོ། །འོ་ན་བྱིང་ཚོད་འགོག་ཚུལ་
རི་འབྲུ་བྱེད་ཅེ་ན། སེམས་བྱིང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ནང་དུ་བསྟུས་བྲགས་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་
ཤོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་སེམས་བྱིང་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དགའ་བ་མིན་ལོ། །ཡང་ན་ཉི་འོད་སོགས་སྟངས་
བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་
དམ་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང་བར་སྐྱོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་མོ། །འདི་ལ་སྐྱོ་བའི་དམིགས་པ་
བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱོ་ཤས་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིང་ངོ། །སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གང་ལ་དཔྱོད་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དབྱེད་ནས་སྐྱོས་ན་ཡང་བྱིང་བ་ལྡོག་སྟེ།
པར་བྱིན་བསྟུས་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་བཅོལ་བའི་སྟོབས་གྱི་མཁུས། །ཞུས་པར་གྱུར་ན་གཟེངས་
གྲང་བསྟོད། །ཅེས་མོ། །དེ་ལྟར་བྱིང་བའམ་ཞུས་པ་ནི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་འཕང་དམའ་
རུ་སོང་བས་བྱིང་བ་དང་། ཉ་ཅང་ནང་དུ་བསྟུས་པས་ན་ཞུས་པ་ཡིན་པས། འཛིན་སྟངས་བསྟོད་
པ་དང་དམིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོས་པས་ལྡོག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱང་པོ་ལས། ཞུས་པ་དམིགས་
པ་རྒྱ་ཆེན་དག །བསྐྱོམས་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞུས་པ་ཡང་ནི་བཅོལ་འགྲུས་

གྱི། །མན་ཡོན་མཐོང་བས་གཟེངས་བསྟོན་བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱིང་བ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་གལ་ཆེ་
ཤོས་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་མན་ཡོན་དང་དཔ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ན་གཉེན་ཡུར་བའི་གདོང་དུ་ཚུ་གང་བཏབ་ན་རིག་པ་སིང་ཡེར་
གྱིས་འགོ་བ་ལྟར་འགོ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་མན་ཡོན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་དབྱུང་སྐྱོམ་གྱིས་སྲོང་བ་ཐོན་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱགས་པ་དང་གཉེན་དང་དེ་གཉིས་འདྲན་པའི་
སེམས་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྤང་བ་སྐྱོམ་པའི་གཉེན་པོ་བརྟེན་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་
བྱིང་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་སྟོག་གོ། །འདི་ལ་སྟོན་ལམ་འཆག་པ་དང་སྤང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་
བརྩུང་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་
བ་དང་ལྷ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བྱུག་གང་རུང་ངམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཟེངས་བསྟོན་པ་དང་། རྒྱགས་གཉེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་ཚོས་ཁ་
ཏོན་བྱེད་པ་དང་ཚོགས་དང་ལྷ་སྐར་ལ་ལྟ་བ་དང་གདོང་རྩུས་འཇུ་བ་སོགས་བྱ་བར་ཉན་ས་ལས་
བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཤིན་ཏུ་སྤབ་པ་དང་ལན་རེ་ཅམ་ལས་མི་འོང་ན་སེམས་ཀྱི་འདྲིན་སྤངས་
གྲིམས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་ལ། བྱིང་བ་འབྱུག་པ་དང་ཡང་ཡང་འོང་ན་སྐྱོམ་པའི་འགོ་བཤོལ་ཏེ་
གཉེན་པོ་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་བརྟེན་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་བསྐྱོམ་སོ། །སེམས་གང་ལ་
བརྩུང་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་སེམས་ལ་ལྷན་པ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྤབ་འབྱུག་
གང་རུང་བྱུང་ན་དེའི་གཉེན་པོར་མར་མེ་དང་མེ་དང་ཉི་འོད་སོགས་ཀྱི་སྤང་བའི་མཚན་མ་བརྩུང་
ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་དྲངས་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །

རྟོན་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྐོན་ནས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱག་པས། དེ་ལ་
ནི་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་ལ། དེས་རྟོན་པ་ཞི་མ་ཐག་

ཡང་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །དབྱུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། རྫོང་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་
བས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །གཡེངས་པ་གཡེངས་པའི་མཚན་མ་ལ། །ཉེས་དམིགས་བལྟ་བས་
བསྐྱུ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྫོང་པ་འབྲུགས་དབུ་པའམ་རྒྱུན་རིང་བྱུང་ན་རེ་ཞེག་སྐྱོམ་པ་སྐྱོད་ལ་སྐྱོ་
ཤས་སྐྱོམ་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། །སེམས་འཕྲོ་རེས་གྱིས་བཀུག་ཅིང་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །
རྫོང་པ་དེ་ཅམ་ཤས་མི་ཆེ་བ་ལ་ནི་འཕྲོས་པ་དེ་བཀུག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གདགས་ཏེ། །པར་བྱིན་
བསྐྱུས་པ་ལས། རྫོང་པར་གང་ཆེ་སྐྱུང་པའི་ཡིད། །ཞི་གནས་རྒྱུ་ལ་གྱིས་བརྫོག་པར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །སེམས་རྫོང་པ་ལ་ནི་དང་ཞིང་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བའི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིང་རོ།།

གཉེས་པ་ནི། བྱིང་རྫོང་གཉེས་ཀའི་རྒྱ་སྐྱུ་མོང་བ་ནི། དབང་པོའི་སྐྱོ་མ་བསྐྱུངས་པ་དང་།
ཟས་གྱི་ཚོད་མ་ཐེན་པ་དང་། ཉམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྤྲད་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྐྱོར་བ་ལ་མི་བཙོན་པ་དང་།
ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱིང་བའི་རྒྱ་ནི་གཉེད་ཆེ་བ་དང་། སེམས་དམིགས་
པ་འཛིན་པ་ལ་ཉ་ཅང་སྐྱོད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མ་མཉམ་པར་ཞི་གནས་བསྟེན་དབུས་པ་དང་།
སེམས་ལྷན་པ་ལྟར་འདུག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་དགའ་བའོ། །རྫོང་པའི་རྒྱ་ནི་སྐྱོ་
ཤས་རྒྱུང་བ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉ་ཅང་དམ་དབུས་པ་དང་། བཙོན་པ་ལ་གོམས་པར་
མ་བྱས་པ་དང་། ཉེ་དུ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་གྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་
ན་བྱིང་རྫོང་ཆ་སྐྱོ་ལོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་དགོས་པས་
རྫོང་པ་དང་རྣམ་གཡེང་སོགས་སྐྱོ་ལོ་རྣམས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་བཅད་ཀྱང་མི་ཚོད་པས་སྐྱམ་ནས་
འདོར་བ་དང་། དེ་རྣམས་འབྲུགས་དབུ་པ་དང་ཉ་ཅང་རྒྱུན་རིང་བའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་མེད་ན་རྒྱུན་སྐྱུང་རེ་
བ་དང་འབྲུགས་ཞན་པས་ལས་མི་གསོག་པས་བཅད་མི་དགོས་སོ་སྐྱུས་པས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་
དག་སྐྱུ་བ་མི་ཤེས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སོགས་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱུ་བ་པའི་རྒྱུ་ལ་གཏན་ལ་པཔ་

ས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འསྐོ་ཚོད་ལས་སེམས་སྐྱབ་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་
ལ་གདགས་ལ་གནས་ཆ་བཅའ། གནས་ཆ་བྱུང་ངེས་ཀྱིས་བྱིང་ཚོན་བྱས་ཏེ་གསལ་བའི་ངར་
གདོན། དེ་གཉིས་ངེས་མོས་སུ་བྱས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྐྱབ་ཀྱི། འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་
ངར་དང་ལྷན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྲངས་པ་ཅམ་ལ་ཡིད་བཏྱབ་མི་བྱའོ།།

གཉིས་བ་ནི། སྤར་བཤད་བ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་ལྷོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྐོ་མས་བས་ཡང་ན་
བྱིང་བ་དང་ཡང་ན་ཚོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་
ཆེ་འདུ་བྱེད་པའམ་ཚོལ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་སོར་བཏང་སྟོམས་བསྐོ་མ་
པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་པའམ་ཚོལ་བ་བྱས་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་ནི། སེམས་ནང་དུ་འགྲུགས་
པ་དང་བྱིང་ན་གཟེངས་བསྐོད་དེ་བསྐོ་མས་བས་སུ་བཏམ་པ་དེ་ལ་བྱིང་ཚོད་མི་འོང་བའི་གདེང་
ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མའི་དུས་བཞིན་བྱིང་ཚོན་དང་ཚོད་ཚོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་སེམས་གཡེང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཆེ་སྐོད་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོལ་བ་སྐོད་པ་
ཡིན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ངར་གཏོང་བ་མིན་ལོ། །དེས་ན་བཏང་སྟོམས་སྐོམ་པ་འདི་བྱིང་ཚོད་མ་
བྱུང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབལ་ཚོགས་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། བྱིང་ཚོད་
ཀྱི་དབལ་མ་ཚོགས་པའི་དུས་སུ་བཏང་སྟོམས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཏང་སྟོམས་དེ་གང་
སྟོམ་ན། ཚོར་བ་དང་། ཚད་མེད་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས་འདི་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ལ།
དེའི་རོ་ལོ་ནི་ཉན་ས་ལས། ཞི་ལྷག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྣལ་དུ་
འབབ་པ་དང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
དེ་འདྲ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐོམ་པ་ན་བྱིང་ཚོད་མ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་བཏང་
སྟོམས་དེ་མཛོན་དུ་བྱས་ལ་ཚོལ་བ་མི་དྲག་པར་གཞག་གོ། །དེ་རྣམས་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། དེར་
གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། །ཉིས་པ་ལྷ་སྐོང་འདུ་

བྱེད་བརྒྱུད། །བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་
བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ། །གནས་
དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྐོར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དེར་གནས་ནི། མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་ལ་བའི་དོན་དུ་
བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་ལོ། །དེ་ཡང་
མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པའམ་གནས་
ཡིན་པས་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཉེས་པ་ལྡ་སྐོར་བ་དང་
འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་ལོ། །

ཉེས་པ་ལྡ་ནི། སྐོར་བའི་ཆེ་ན་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་སྐོར་བའི་བྱིར་རོ། །
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཙོན་པའི་ཆེ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་བརྗེད་ན་
སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པ་བཞག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱིང་ཚོད་
ཉེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱིས་སེམས་ལས་རུང་མེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་ཆེ་
མི་ཚོལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་འདུ་
བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཉེས་པ་སྟེ། བྱིང་ཚོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྲས་ན་ལྡ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དུག་
ཏུ་ཡང་སྐོམ་རིམ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་སོ་སྐོར་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ལས།
ལེ་ལོའི་གཉེན་སོ་བཞི་སྟེ། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་ཚོལ་བ་དང་ཤིན་སྐྱེད་སོ། །དེ་ནས་བརྗེད་
ངས་དང་བྱིང་ཚོད་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་སོར་རིམ་པ་ལྟར། དམ་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་དང་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་རྣལ་དུ་འཛོལ་པའི་བཏང་སྟོམས་ཉེ་དེ་དག་ནི་སྤར་བ་འདད་
ཟེན་ཏོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཚོད་དང་

བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ཐེག་
བའི་སྐོས་ཚོས་ཡིན་གྱི་སྤྲུགས་ལ་མི་དགོས་སོ་སྣམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། རྣམ་འགྲོར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
སྟེ་དུ་མར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་
ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་སོ་ལ་དགུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་
པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྐྱུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་
པ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་སོ། །རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ནི།
དང་སོར་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་སྟེ།
དེ་རྒྱན་ནམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། བརྗོད་ངས་ཀྱིས་ཡེངས་ཏེ་ཕྱི་
རོལ་དུ་གཡེངས་ན་དེ་ཞེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛོགས་པ་སྟེ། རྣམ་
གཡེང་སྐྱར་དུ་ཉོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྐྱར་ནི་སྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི།
ཤེར་སྤྱོད་མན་ངག་ལས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲོ་བར་
བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོག་པ་ལ་བཤད་དེ། རྫོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་
ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉིང་འེ་
འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་ལ་སྐྱོན་དུ་བཟོས་ནས་
ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་
དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་
སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་
ལ་སོགས། །ཡངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཚེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་

འཇུག་པའི་སྤྱིར་དུ་འབད་བ་སྟེ། དེ་ནས་སྟོམ་བཙུག་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
བཅས། །རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་
པར་གྱུར་བ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྟོམ་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
གོམས་པས་སྐྱེན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ཤེར་སྤྱིན་མན་དག་
ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །སེམས་དགུའི་མིང་
འདོགས་དེ་དག་ནི་སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་གྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་དེ། ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟོབས་ནི་དུག་སྟེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་
བཙུན་འགྲུས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་གང་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཐོས་
པའི་སྟོབས་གྱིས་ནི། འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་གདམས་
དག་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཅོམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཅོམ་
ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསམ་པའི་སྟོབས་
གྱིས་ནི། རྒྱན་དུ་འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱན་
ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མཐུད་ཏུ་པ་ཐོག་མར་འཛོབ་པའི་སྤྱིར་
རོ། །བྲན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ནི། ལྷན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ།
དམིགས་པ་ལས་ཡོངས་ནས་གཡོངས་པ་ན་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་བྲན་ནས་ནང་དུ་སྤུད་པ་དང་།
དང་པོ་ནས་བྲན་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡོང་བར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་
བཞིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ནི། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་
རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཉེས་དམིགས་
སུ་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙུན་འགྲུས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་

ནི། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཏོག་དང་
ཉེ་ཉོན་བྱུང་བ་ལྷ་མོ་ཡང་ཚོལ་བས་སྤོང་བས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིང་ཚོད་
ལ་སོགས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བར་གཅོད་མི་རུས་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། ལྷ་
མ་རྣམས་ལ་གོམས་པ་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་
བའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་སའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་
པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །

དེ་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ན་ནི་དཔེར་ན་གཞུང་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
གོམས་ན། དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སྤོང་བྱུང་ནས་བཏོན་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཞན་དུ་
གཡེངས་ཀྱང་ཁ་ཏོན་དེ་ཉིད་མི་ཆད་པར་ཚོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་དམིགས་
པ་ལ་གཏོད་པའི་འབྲུག་པས་ལན་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན། དེ་ནས་འབྲུག་པེས་ན་རེ་རྒྱན་ལྡན་
དུ་བསྟེན་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འཛོལ་མི་འཆད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་རྒྱན་རིང་པོར་འཇུག་
ཟུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །འབྲུག་པེས་རྒྱན་ལྡན་ན་རེ་བསྟེན་པའི་ཚོལ་བ་མི་དགོས་པ་ལ་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་ཚོལ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོན་དུ་འབྲུག་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཚོལ་
བས་ན་རེ་བསྟེན་ན། བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་རུས་པར་ཐུན་རིང་
སོ་འཁྲོངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སེམས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་དང་དགུ་པ་
གཉིས་བྱིང་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་རུས་པར་
འབྲུག་ཡང་། འདི་ལ་འབྲུག་པེས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟེན་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་
ཚོལ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱིང་ཚོད་སོགས་ལྷ་མོ་ཡང་སྐྱེས་ཅམ་ནས་དང་དུ་
མི་ལེན་པར་འགོག་པ་ཞིག་དགོས་པས་སེམས་བདུན་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་ཏོག་དང་

ཉེ་ཉོན་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤུ་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལ་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་རྒྱུ་དཔེ་ཤེས་
བཞིན་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པས་སེམས་ལྟ་བུ་དང་དྲུག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་
སྤུ་གྱུར་བས་བསྐྱབས་པའི་སྲིང་རྒྱ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ན་ཡང་
དམིགས་པ་སྦྱར་དུ་བྲན་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་བྲན་པ་
དགོས་པས་སེམས་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་བྲན་པ་དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱབས་
པ་ཡིན་པའི་སྲིང་རྒྱ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་བཏགས་
པ་དེའི་རྒྱན་མི་གཡེང་བ་དགོས་པས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྟུན་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སྤུ་འབྲངས་ལ་སེམས་
མཉམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ལེགས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་རྒྱན་
ཅུང་ཟད་མཐུད་ཐུབ་པའི་སྟོན་སྟུན་བསྐྱང་། དེ་ནས་བྲན་པ་ཉམས་ནས་གཡེངས་ན་སྦྱར་དུ་བསྐྱབས་
ལ་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་སྦྱར་དུ་བྲན་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་བྲན་པ་ལྷགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ། དང་པོ་
ནས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡེངས་པའི་བྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་གྲུབ་པ་དང་
དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མཐོང་བའི་སྟོན་སྟུན་བྱ་རྒྱུ་དེ་
པའི་ཤེས་བཞིན་དྲག་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་བརྗེད་ངས་སྤོས་གཡེངས་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རིག་ནས་
རྒྱན་གཅོད་པ་དང་། བཅད་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱན་རྗེ་རིང་དུ་གཉོང་
བའི་རྩོལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འབད་ནས་བསྐྱོམས་པས་གོམས་པ་སྐྱོང་དུ་གྱུར་ནས་
འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཉིང་དེ་འཛོལ་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དགུ་བ་འགྲུབ་ལོ། །དེས་ན་སེམས་དགུ་བ་
མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཉིང་དེ་འཛོལ་ལ་འཛོག་པའི་རྩོལ་བ་པར་བྱ་དགོས་ལ།
སེམས་དགུ་བ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཉིང་དེ་འཛོལ་
དུ་མི་ལ་མི་ལ་འགྲོ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་སེམས་དགུ་བ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་འོག་ནས་

འཆད་པ་ལྟར། ད་དུང་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འཛོག་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྷ་ཅི་སྒོས།

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ས་ལས། སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་
ལྟར་བཤད་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འབད་པས་བསྐྱིམ་དགོས་པས་བསྐྱིམས་ཏེ་
འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ལྡེའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་སྐྱབ་རིང་པོ་
སྐྱོང་མི་བྱས་པས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་བརྒྱུད་པ་ལ་ནི་བྱིང་ཚོད་
ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་བྱས་པར་སྐྱབ་རིང་པོ་སྐྱོང་བྱས་པས་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་
དང་། དེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་ལ་ནི་བར་ཡང་མི་ཆད་ཅིང་ཚོལ་བ་ཡང་རྒྱན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་
པས་ཚོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛོག་གོ། འོ་ན་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ་སེམས་བར་པ་ལྡེའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱིམ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ། དང་
པོ་གཉིས་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་དང་། བར་པ་ལྷ་ལ་བསྐྱིམས་
ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་སེམས་
ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེར་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཆེས་རིང་ལ། བར་པ་ལྷ་ལ་ནི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་གནས་པ་ཆེས་རིང་བས་བྱི་མ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅད་པའི་ཐ་སྐྱེད་མཛད་ལ།
སྲ་མ་ལ་མ་མཛད་དོ། །དེའི་བྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་འབྲམོད་ཀྱང་
སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བས། བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་
སེམས་ལྷ་པོ་དེ་མ་བཞག་གོ། དེ་ཡང་པར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་
ཀྱིས། །བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་སོ་ན། །གཙུབས་པས་
མེ་བྱིན་མི་འགྲུབ་ཏེ། །རྣམ་འགྲུབ་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་གོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། ཞི་

གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་བཤ། བྱད་པར་དུ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་བཟོད་
 ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་བསྟན་བཤ། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་
 དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་སྐོ་
 བས་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་
 ལུགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དགུ་པ་བྱིང་ཚོད་སྤུ་མོ་དང་བྲལ་བར་
 སྤྱན་རིང་པོ་སྦྱོང་རུས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྲན་ཤེས་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྟེན་པའི་འབད་ཚོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 ལྟན་བྱུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་
 འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྗེས་
 མ་སྤྱན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབའ་དེ་རི་སྤིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་
 ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་
 བགྱི། བྱམས་བཤ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་གྱི་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་གོམས་
 པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་
 ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་སོ། །སྐོམ་རིམ་
 བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་
 སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་དང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
 ཞི་གནས་བྱུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཤེས་སྤྱིན་མན་དག་
 ལས་ཀྱང་། འདི་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་གཅིག་སུ་དབེན་པར་གནས་བཅས་ལ་རི་ལྟར་བསམ་
 པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་སྦྱངས་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་ལ་ལན་མང་དུ་

ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། རི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྦྱེས་པའི་གོང་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དེ་ས་གང་གིས་བསྐྱབ་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱབ་སོ། །དེ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་གྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་མི་འདོད་པ་ནི། འགྲོད་པ་
མེད་པ་དང་དགའ་བའི་མཚོག་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་
སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་བྲན་པ་ནར་མར་མ་བསྐྱབ་
ཡང་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་ལུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྦྱོད་ལམ་
ཐམས་ཅད་དང་འདྲེ་ཐུབ་པ་ལྟར་སྦྱང་བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ནི་འདོད་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་དངོས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཐོབ་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་
སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་རི་འདྲ་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཤིན་ཏུ་
སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གཅོད་པའི་སྲིར་ལུས་
དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལུས་
སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་
རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་སོ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་
དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཡང་
ཉོན་མོངས་སློང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་
ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སློང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན་ལུས་ལྡི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་
བྲལ་ནས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་ལས་རུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སློང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་

བར་དུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལོན་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བའི་སྤྱིར་དུ་ཚོལ་བ་ན། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་མཁུར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་སྐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལས་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐོབ་དཔོན་སྐོ་བརྟན་གྱིས། དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྷང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའོ།།

སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སེམས་པ་དང་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་སེམས་ལས་རྒྱང་བའི་ཚོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་དམིགས་པ་ལ་སྐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་དེའི་སྤྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་འིན་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བ་ལ་ཚོལ་བར་འདོད་ཀྱང་། ལས་ལ་ངན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཆེར་སྦྱང་གིས་འཇུག་པར་དགའ་བའི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལོག་ནས་ལུས་སེམས་འིན་ཏུ་བཀོལ་བ་དེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ལུས་སེམས་ལས་རུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འདྲིན་སྐོག་མ་རྟོན་པ་ནས་ཆ་སྐྱོ་རེ་འབྱུང་བས། རེ་ཆེར་སོང་བ་ལས་མཐར་འིན་སྦྱངས་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དང་སོ་སྐྱ་བས་རིག་དགའ་ཞིང་སྤྱི་ནས་ནི་རིག་སྐྱ་བ་འབྱུང་བར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་འཛིན་བརྟན་པར་སྐྱ་བའི་འིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་ལྟས་ནི། ཉིང་རེ་འདྲིན་སྐོམ་པ་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་དེའི་སྐྱད་པ་སྐྱེ་བེམ་པ་སྐྱམ་བྱེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། མི་བདེ་བའི་སྐྱེ་བ་ནི་མིན་ལོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་འིན་སྦྱངས་སྐྱོན་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། རེ་ཅམ་དེའི་རགས་འཛིན་བརྟན་པར་སྐྱ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རིང་པོ་མི་སྐོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱ་ལྟས་སུ་དེའི་སྐྱད་པ་སྐྱེ་བར་

སྣང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གཞོན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སློང་
བ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོགས་སུ་གྱུར་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་
ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སློང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་སེམས་
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་
སྦྱངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལུས་ལ་རྒྱུ་ལོ། །རྒྱུ་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལ་བྱལ་བར་བརྒྱས་
པ་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་
ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་གི་མཐུས་
གང་བ་བཞིན་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་སྐྱེས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་བ་
དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དག་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་བའི་ཏུས་ན་སློང་
བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྲོགས་སུ་གྱུར་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་
རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་
གི་རིག་བྱ་ཆེས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་མིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སློབ་བཟན་གྱིས།
ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་བྱུང་བར་དགའ་བས་ཐེན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་
དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཆེན་རྒྱུད་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བའི་ཉམས་ཆེས་སུ་བྱུང་བ་འབྱུང་རོ། །དེའི་རྗེས་
སུ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་འགྲུགས་དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་ཐད་
ནས་འགྲོ་བ་མིན་གྱི་རགས་པ་དེས་སེམས་ཏ་ཅང་གཡོ་བས་དེ་ལོག་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་སྐབ་པའི་

ཤིན་ཏུ་སྤངས་མི་གཡོ་བ་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་
ཡང་ལོག་ནས་དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་
པའི་མ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དང་པོར་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་
བ་དེའི་ཆེ་ན་སེམས་དགའ་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་
དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྤང་བར་འབྱུང་ངོ་། །
དེའི་འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་འགྲུགས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁང་གིས་ཁང་གིས་ཤིན་
ཏུ་སྤང་བར་འབྱུང་ཞིང་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་གི་བ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་
དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བར་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཞི་གནས་གིས་ཉེ་བར་བརྟན་ཞིང་རབ་
ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཡིད་བྱེད་
དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་རྒྱུད་ཏུ་ཐོབ་པར་ཉན་ས་ལས་བཤམ་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དངོས་དང་། འོགས་གཅོད་བཤམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གིས་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་རིག་པར་བྱ་བའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་
པ་དེས་གཟུགས་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དང་། ཅེ་གཅིག་
པ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་ཞི་རགས་སམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་
བ་ལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་བུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་ལུས་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྤངས་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལྟ་པལ་ཆེར་མི་འབྱུང་
བ་དང་། མཉམ་གཞན་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་འགའ་དེ་དང་ལྡན་པར་
ཉན་ས་ལས་གསུངས་སོ། །རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ཞི་གནས་གི་
ལམ་དག་པར་འབྱུང་བ་སྐྱ་སྐྱེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཇུག་

ཏུ། ལྷུང་པོར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་འདྲེན་རུས་བས་ཤིན་སྐྱངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཤིན་སྐྱངས་ཇི་ཅམ་འཕེལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་འཕེལ་བས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤེལ་བར་ཉན་སར་བཤད་དོ།།

མདོར་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ན་རྒྱང་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཤིན་སྐྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་ཞིང་དེ་རྒྱང་ན་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བ་དང་། དེས་ཀྱང་རྒྱང་ལས་རུང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱབས་བས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་འདྲེན་ལོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ས་ལས། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྤོགས་ཤིང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དང་པོ་ནས་ཉེ་བར་གཏོད་པས་ནི་དེ་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་པོར་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཚེ་དེ་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་འཛོག་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་ན། ཉན་ས་ལས། ཁྱོད་གྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་རིམ་གྱིས། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་གཏན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ན། གལ་ཏེ་བརྗེད་ངས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་ཉེས་པས་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་སྤང་བར་འགྱུར། རྣོ་སྟོན་པར་འགྱུར། དམིགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་གྱུང་ངོ་ཙམ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་སྤར་མཚོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤིག་ཅིང་རྣམ་པར་བསལ་ན་སྤང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟང་། དམིགས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བ་དང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱིས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདུན་པ་དང་འབད་བ་པར་བྱ་བྱའོ། །ཞེས་ཉིང་དེ་

འཛིན་སྐྱེ་ཚུལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གྲིས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡན་གྲིས་ནི། སྲ་མ་ལྟར་བསྐྱངས་པ་ལས་
མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་གསུམ་རིམ་གྲིས་སྐྱེ་ཚུལ་བརྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་
ཡན་གྲིས་ནི། ཞི་གནས་བྱུང་ཀྱང་དེ་ལ་གོམས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོ་ལ་
མཚན་མ་སོགས་སྤང་བར་གྱུར་ན། སེམས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤུན་པར་
བྱས་ལ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་འཛོག་དགོས་པར་བཤད་དོ། །དེ་
ནས་འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་ཡན་གྲིས་ནི། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
པོ་གང་བྱུང་བ་དེ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པའི་གོམས་ཤུགས་གྲིས་ཆེད་དུ་གཏད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
རང་ཞིར་སོང་ནས། གསུམ་པོ་དེ་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་གནས་ནས་དེ་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་པར་
བཤད་ལ། ལྷག་མས་ནི། ཞི་གནས་དེ་སྤང་བ་དང་། དེའི་བཤད་པ་རྫོགས་དཀའ་བར་བརྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་མཚན་མ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྗེའི་དང་དུག་གསུམ་གྱི་དང་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་
མེད་གྱི་མཚན་མ་བཅུ་ལ་བཤད་ལ། དེ་མེད་པར་འགྲུར་ཚུལ་ནི། དང་སོར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
གྱི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འཆར་ལ། ཤར་མ་ཐག་རང་ཞི་རང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་མཐར་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ན་གཟུགས་སྣ་སོགས་གྱི་མཚན་མ་མི་འཆར་བར་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་བ་དང་
བདེ་སང་འེ་བ་ཅོམ་གྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་འཆར་རོ། །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྲུར་ཚུལ་ནི།
སྲར་ལྟར་ཤུན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཚུ་ལས་ཚུ་བུར་
བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཆེར་མཐུན་མི་སྐབ་པར་རང་ཞིར་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ནས་སྲར་ལྟར་བསྐྱངས་པས་
སྤོང་རིག་དང་བདེ་བདེ་སོར་སྤང་བ་དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བཀག་པ་མིན་པར་ཤར་མ་ཐག་ནས་ཤུན་པ་
བྱུང་བ་བཞིན་དུ་གཏད་མི་བཟོད་པར་རང་ཞི་རང་དག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། བདེ་བ་དང་སྤོང་རིག་རྣམས་
སྤ་རུ་སོང་བའོ། །དེའི་དུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་
གང་ཡང་མི་འཆར་ལ། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་

ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་ལུས་སློ་བུར་དུ་བུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་རོ། །རྗེས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཞེ་
སྒང་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བར་འབྲུགས་
ཞན་པ་དང་རྒྱུན་ཚེན་སོ་མཐུན་མི་སྦྱབ་པོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་
པའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཉམས་ཚེ་བ་ལ་ཁང་པའི་ཀ་བ་དང་ཚིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་
རྣམས་ཀྱང་བཟང་སྦྱབ་པ་སྣམ་བུའདྲ་བ་དང་། གནས་ཆ་འཕུག་པས་གཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་སྒྲུབ་ཉིང་
དེ་འཛིན་མ་སོབ་པའི་དུས་བཞིན་གྱི་གཉིད་མི་འོང་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་འདྲེས་པ་སྣམ་འབྱུང་ལ།
མི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་མང་སོ་དག་པ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འདྲ་བ་དེ་སོབ་ན་ལམ་ལུའི་སྐབས་གང་དུ་
འཛོག་སྣམ་ན། སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དེས་ནས་ལྟ་སོག་ཏུ་
བཞག་ནས་བསྐྱོམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐར་ལམ་དུ་འཛོག་ཏུས་ཀྱང་།
དེ་འདྲ་བ་དེ་མིན་པར་བསྐྱུངས་པའི་སྐྱོམ་ཡིན་ན་ནི། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་དང་སོའི་དངོས་
གཞི་སྦྱབ་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་འོལ་པའི་བྱང་སྐོང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྲོང་མར་བགྲོད་དགོས་པས་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱབ་མོང་
ངོ་། །གཞན་ཡང་བདག་མེད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་གི་
སྐྱོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་དེས་འབྱུང་
གི་བསམ་པས་ཟེན་ན་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྟེར་བའི་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་གྲིམས་
སྤྱི་གཅིག་གསུང་བ་ཡང་བསམ་པ་དེས་ཟེན་ན། རིམ་པ་སྤྱིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་

ལམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་སུ་འགྲུང་བ་དང་འབྲེལ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལམ་གཞན་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་སྐོ་
ནས་ཐར་བ་དང་ཀུན་མཁུན་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དེའོ་ལྟར་པ་མིན་གྱི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་རང་གི་
ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་དེའོ་ལྟར་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པའི་སྐོ་ལ་སྐོ་ལ་མཚུས་པ་དང་། འཛིན་མེད་དུ་མིང་བཏགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་
པ་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐོང་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ལིན་མིན་གཉིས་ཡོད་
བས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལའང་རྟོགས་པར་
འབྱུང་བ་ལིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །སྐར་བཤམ་པ་ལྟར་མ་བྱེད་ན་ནི་ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་པ་
ཐུན་མོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་སྐོང་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་འོང་
བས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐར་བཤམ་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་
པ་དེས་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མི་རྟོག་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་བསྐྱེད་
བར་བྱུང་ལེ་ན། འདི་འབྲེལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་འཛོམས་པའི་ལྷག་
མཚོང་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡིན་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཚོང་མ་སྐྱེས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་རི་
ཅུ་ལོ་སྐོ་སྐོ་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྐོང་མི་རུས་ན། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
སྐོང་བ་ལྷ་ཅི་སྐོ་སྐོ། དེའི་བྱིར་ལྷག་མཚོང་བསྐོ་བཤོས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐོང་
བའི་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐོད་པའི་ལྷག་མཚོང་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་
སྐོང་བའི་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐོད་པའི་ལྷག་མཚོང་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷ་མ་
ནི་ས་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྷ་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བྱི་མ་ནི་
བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྷ་བའི་སྐོ་བཤོས་གཉིས་ཉན་སར་གསུངས་
པའི་གཙོ་བོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱི་རོལ་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་

ནམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྐོམས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་དང་། རང་པ་སངས་རྒྱལ་པ་
བདག་མེད་པའི་དོན་བསྐོམས་ནས་ཉོན་མོངས་ཅ་བ་ནས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་སྤར་
བཤའ་པའི་ཞི་གནས་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་
གཞིར་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཉིང་དེ་
འཛིན་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཡང་སྤྲུགས་དང་པར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་དེ་སྐྱབ་དགོས་པས། ཞི་གནས་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་
གྱི་ལམ་བཟོད་པའི་གཞིར་གལ་ཆེའོ།།

སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ནི་མེད་མི་རུང་མིན་ལ། ཕྱི་མ་བདག་
མེད་ཉོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ཡང་སྤར་བཤའ་བའི་ཞི་གནས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཐོབ་ན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
ནམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐོམས་པས་འཁོར་
བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཀྱིས་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་མ་ཉོགས་
ཤིང་མ་བསྐོམས་ན་སྤར་བཤའ་བའི་ཞི་གནས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཉེན་པའི་ལྷག་མཐོང་
གིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སྤིད་ཅེའི་སེམས་
ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྐྱོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་
ལ་མི་སྤོགས་པའི། །སྤྱི་ལོ་གཉི་ལྷག་གིས་སྤོངས་ལ། །སྤིད་ཅེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྤྱུག་
བསྐྱུལ་ཡང་འབྱུང་སྤིད་པ་སྐྱབ། །ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་པའི་རྗེས་འགོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་
ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །སྤིད་པ་དག་ནི་རྒྱོག་པར་བཞིད། །ཅེས་སོ། །
དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་གླ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རི་སྐྱོད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེས་བསྐྱབ་པའི་ཞི་གནས་མི་སྤྱིད་ཀྱང་ཞི་གནས་ཤིག་བསྐྱོད་

དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱེ་མཚམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། འདིར་སེམས་དགུ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ནི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་
སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་སྐྱོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་བར་ཉན་སར་བཤད་
དོ། །ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་འདི་ལེགས་པར་མ་དེས་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་ལས་
གྱི་དམའ་ཤོས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དུག་བཤད་པའི་
ཐོག་མ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་པས། ཉེར་བསྟོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཐོག་མར་
སྐྱེ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལྷན་དུ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་བཟུང་ན་
མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་སྐྱེ་ས་མེད་ལ།
ཉེར་བསྟོན་དེ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དབྱུད་
སྐྱོམ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་སྤར་མ་ཐོབ་གསར་དུ་སྐྱུབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་
ན་ཉེར་བསྟོན་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་དུག་གི་ཐོག་མ་ནི་ཉེར་བསྟོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་
སྐྱོམ་པའི་འགོ་ཡིན་གྱི། ཉེར་བསྟོན་དང་པོ་ཙམ་གྱི་ཐོག་མ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཉེར་བསྟོན་
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཞི་གནས་འགོ་དགོས་པས་སོ། །ཉེར་བསྟོན་དང་པོས་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེ་
བ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྤང་དོ། །འདིར་ཉེར་བསྟོན་གྱི་
ཡིད་བྱེད་དུག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲམ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཚིགས་མངས་སུ་དོགས་
བསམ་མ་གྱིས་སོ།། །།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟན་པ། ལྷག་
 མཐོང་གི་རབ་དབྱེ། ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ། བསྐྱོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། རྒྱད་པར་དུ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
 ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ཚོས་ཐོས་པ་བཅའ་བ་དང་།
 ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་གསུམ་སྐྱོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གཞན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའི་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་མ་མེད་
 པའི་གཞུང་ཉན་ཉེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་
 གི་རྒྱུ་ཚོགས་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཉེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕུ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྷ་བ་མེད་ན། རི་
 ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་ཡང་དང་
 དོན་ལ་མི་རྟོན། དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཅའ་དགོས་པས། དང་དེས་ཀྱི་རྒྱད་པར་ཤེས་
 བས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དགོས་ལ། འདི་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་
 རྟའི་སྐོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་དགོངས་པ་བཟུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་ན། དམུས་
 ལོང་ལོང་ཁྲིད་མེད་པར་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་དང་འདྲ་བས། དགོངས་འབྱེད་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་སྐྱུམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་
 པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོའི་དོན་འབྱེད་པར་མདོ་རྒྱུད་དུ་
 མ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་སྐྱེ་བའི་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་
 བྲགས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

འདི་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་
 རྒྱ་བ་བྲགས་པ་དང་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐོབ་དཔོན་དང་
 འདྲ་བར་ཚད་མར་མཛད་པས་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་པས།

བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ།།

གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱི་དར་གྱི་མཁའ་པ་རྣམས་དབུ་མ་བ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གསལ་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་དོལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།
སྣོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སློབ་མིང་འདོགས་ན་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་
ངེས་སོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་དེ་དག་སུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འཚོལ་སྐྱམ་ན། རོ་སོ་ཆེན་སོ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གདམས་ངག་འདིའི་རྒྱ་མ་གོང་མ་ཆེན་སོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་
འཛིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ནི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རྗེས་སུ་བར་བཀའ་བས་ལུགས་དེ་གཞིར་
འཛིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་འང་ལེགས་བཤད་མང་སོ་སྐངས་ལ། ཅུང་ཟད་མི་
འཐད་པར་སྣང་བ་རྣམས་སུན་སྣང་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་འདི་
གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་ཆེས་སུ་ལྷུང་བར་
མཐོང་བས་ན། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སློབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་བོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དོས་གཟུང་བ། དེ་འཁོར་བར་འཁོར་
བའི་རྩ་བར་བསྐྱེད་པ། བདག་འཛིན་དེ་སློང་བར་འདོད་པས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅའ་བའོ། །དང་
སོ་ནི། རྒྱལ་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་གཉེན་སོ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་གཉེན་
སོ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པའི་གཉེན་སོ་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་སོར་འགྱུར་བས། མ་རིག་
པ་ནི་ཉེས་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་
ཡི་སྤེ་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་བརྟེན་བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་དགུ། །འཛིན་ཉེན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་དོར་རྒྱ་

ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྐྱབས་གྱུར་བ། །དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་སྤྱིར་གསུངས་
བས་ཞེ་སྤང་ཟད་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེ་སྤང་བསལ་བར་བྱ་སྤྱིར་གསུངས་བས་ཀྱང་ནི་འདོད་
ཆགས་ཟད་བར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་སྤྱིར་གསུངས་བ་དེས་ཀྱང་
དེ་མ་གཞན་མི་འཛོམས། །དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཆེས་བྱབ་མ་ཡིན་གསུང་དེ་དག་དང་དེ་དག་དོན་ཆེན་
མིན། །གཉི་ལྷན་ཟད་བར་བྱ་སྤྱིར་གསུངས་བ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཛོམས། །ཉོན་
མོངས་མཐའ་དག་གཉི་ལྷན་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་བར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་གཉེན་སོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ངོས་
མ་ཟེན་ན་དེའི་གཉེན་སོ་སྐྱོམ་མི་ཤེས་བས་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་བ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེའོ། །དེ་ལ་མ་
རིག་པ་ནི་རིག་པའི་བསྐྱོག་སྤྱོད་ཡིན་ལ། རིག་པ་ཡང་གང་རུང་རུང་ལ་མི་བྱ་ཡི། བདག་མེད་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དེའི་སྐྱོག་སྤྱོད་མི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་བ་ཅམ་དང་དེ་ལས་
གཞན་བ་ཅམ་ལ་མི་རུང་བས་དེའི་འགལ་རྒྱུའོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་བ་གཉིས་ཡིན་བས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པའོ། །དེས་སྐྱོ་འདོགས་ལུགས་ནི། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་
གི་ངོ་བོས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་
ཡང་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷས་པ་ལས། ལྷ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཉོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་
མཚོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་སོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་
གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཉེན་རྣམ་བཏགས་ཉེ། །ཞེས་ཚོས་རྣམས་རྟོག་
པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་བ་རྒྱལ་ཏུ་བ་ལས་ཀྱང་། འཛིན་ཉེན་མ་རིག་
རྒྱུ་ཅན་དུ། །གང་སྤྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་འཛིན་ཉེན་འདི། །རྣམ་
རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་བར་འཛིན་ཉེན་རྣམས་རང་གི་

དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་
པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །རྫོ་
དང་ལྷན་པ་སྲུ་ཞིག་འདྲིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་
ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་
བསྐྱོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུ་ལྟར་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་དེས་སོ། །ཞེས་རང་གི་དོ་བོས་
མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་དང་
འབྲ་བར་བཤད་དོ། །དེ་དང་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ན་དགག་བྱ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་དོ་བོའི་སློབ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་
སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་རྣ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འདྲིན་
པ་ནི། བདག་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་
བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ།
དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སྲུ་རྟོགས་ཏེ། ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་
འདྲིན་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་སྤུང་པོ་སྡེ་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་
གཅིག་སྤུ་བདག་ལྟའི་ཉེན་ནམ་དམིགས་པར་འདོད་པར་འཇུག་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། སེམས་ཀྱང་
སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱེ་མ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་
མི་འདོད་པའི་ཡིགས་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མང་པོ་ཡིད་

གྱི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ལ། འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལམ་སྐོར་བ་པོ་དང་།
འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་སོགས་གྱི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་དོན་ནི། ང་ཙམ་དང་། ང་
དེའི་མཚན་གཞིར་ཀུན་གཞི་སོགས་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །བདག་འདི་ནི་གྱི་
འདི་ག་ལྟ་ལྟོས་ལ་ནི། འཇུག་པར་སྤང་བོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་འགྲེལ་བར་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་ལ། སྤང་བོ་ཚོགས་ཙམ་ཡང་ཐ་སྐྱད་པའི་བདག་
མིན་པར་གསུངས་པས་དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང་། དུས་སྔ་ཕྱིའི་སྤང་བོའི་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་
པ་གང་ཡང་དམིགས་པ་མིན་གྱི། ངའོ་སྐྱམ་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། གང་
ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་བྱ་ལ། ང་དེའི་མཚན་གཞིར་ནི་སྤང་བོ་ཁ་ཡར་བ་དང་ཚོགས་
པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འདོད་གོ། །འདི་ཡང་ལུགས་འདིའི་བྱད་ཚོས་སྐྱོ་ན་མེད་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

འདི་ག་ལྟ་ལྟོས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ངའོ་སྐྱམ་པའི་སྐོར་དང་གིས་སྐྱེ་བ་དགོས་པས་རྒྱུད་
གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདི་ནི་པའི་ལྟོས་གང་ཟག་གི་བདག་
འདི་ནི་ལྟོས་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་འདི་ག་ལྟ་ལྟོས་མིན་ནོ། །བདག་གིར་འདི་ནི་
པའི་འདི་ག་ལྟ་ལྟོས་གྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡིའོ་སྐྱམ་པའི་སྐོར་ལྟོས་གྱི་དམིགས་པ་ང་ཡི་
བཤེད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་གཟུང་ངོ། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་
དམིགས་ནས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདི་ནི་པའོ། །ཚོས་གྱི་བདག་འདི་ནི་ལྟོས་
སྐྱེས་གྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གསུགས་སྤང་སོགས་དང་། མིག་རྣ་སོགས་དང་།
རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྐོར་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ངོ། །འཇུག་འགྲེལ་
ལས། གཉི་ལུགས་སྟེ་མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐོར་འདོགས་པར་བྱེད་པ།
རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྐྱུར་ན་སྐྱེད་

སའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་སའི་དབང་གིས། ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྤྱི་བ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟར་རོ།།

དེ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ལྷུ་དང་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཡང་དག་མཐོང་བྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་བྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་འཛིན་པའོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྐྱེད་པ་ལས། རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལོག་པར་ཏུ་འཛིག་ལྟ་མི་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་འདྲའོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཉི་ལྷན་གྱི་ལ་གནས་འགྲུང་ཏེ། །དེ་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཉི་ལྷན་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྲུང། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཉི་ལྷན་འབྱུང་མི་འགྲུང། །དེ་བྱིར་འབད་པ་གྱུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་སའི་གཉི་ལྷན་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གུལ་གྱི་གཉི་ལྷན་དོས་འཛིན་སའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་སའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉི་ལྷན་ནི་གཞུང་དེའི་འབྲེལ་པར། །དངོས་པོ་བདེན་པར་སྟོ་འདོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་བྱང་རྟ་སྤྱི་ཉ་ལས་འཕགས་སའི་དགོངས་པ་བཀའ་སའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་

ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་
 བར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གྲགས་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། གཟུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྤོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་
 རྩལ་སྤར་བ་དང་། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། འཛིན་པ་ནང་ཤེས་རིག་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་
 དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། དེ་མཐུད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་། དེ་འབྲ་
 བའི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྤོང་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མིན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་
 མོང་དུ་ཡོད་པ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བསྐྱད་པ་ལ་མི་སྣོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་འཁོར་བའི་ཅ་བར་གཟུང་སྟེ། འཇུག་པ་
 ལས། གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཏུག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །
 དར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་
 རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་ཅ་བར་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 འདི་ལ་ངེས་པ་དམིགས་སྤྱེད་པར་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ནི་ལྟ་བུས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་རི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་
 སྐྱབ་འབྱིན་པ་མི་ཤེས་པར་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྤངས་སྐྱབ་འབྱིན་པ་དོར་ནས་
 བདག་གཉིས་འགོག་པ་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྣམས་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་
 རྣམས་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཅམ་ཞེས་གཏན་ལ་འབེབས་པས། སློམ་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ཅམ་

ཞིག་སྐོམ་དགོས་ཏེ། ལྷ་བས་གཏན་ལ་བབ་པ་ནི་སྐོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 བསྐོམས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། གོམས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ན་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ།
 དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གཉིས་མེད་པར་མཚོང་བས།
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྡོག་པར་འདོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་
 རྟོགས་ཆེ་རྟོག་པའི་བདག་སྲོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོག་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་
 མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྷ་བ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྐྱབ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚོང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་
 འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔའི་སྐོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་བྱིམ་རྩིག་ལུག་སྐྱུལ་གནས་མཚོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྐྱང་ཆེན་མེད་
 ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྐྱུལ་གྱི་འཛིགས་པ་སྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཤེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་
 འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གསུངས་ཀྱང་ཚོས་གྱི་བདག་
 མེད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་ཀུན་བཏགས་བདག་སྲོང་ཞིང་། །འདི་ནི་མ་རིག་
 རྟོག་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་མ་རིག་པ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྐྱབ་
 བ་ཤིན་ཏུ་མཚོང་། །ཞེས་སྐྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་སྤང་བོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་
 ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སྤང་བོ་བདེན་འཛིན་
 གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་
 རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སྐོ་ཡིས་མཚོང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་འཛིག་ལྷ་
 འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐར་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་བའི་ལུགས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་
 འབྱེད་གྱི། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་

གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་
ལ་འཇུག་པའི་འཛིན་སྐྱེས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །
དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཛིན་ལྟའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་
སྤྱོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ན་རང་དང་འཛིན་སྐྱེས་མི་མཐུན་པའི་
ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་
མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ལོ། །

རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཛིན་ལྟ་ལ་སྐོས་སྤྱོད་མ་རིག་པར་གསལ་བར་བཤམ་པ་མ་བྱུང་
ཡང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་དངོས་སོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པར་བཞེད་ལ། འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མང་དུ་བཤམ་པ་
དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བཞེད་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྐྱེས་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་འཛིན་པ་འགལ་བས་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པར་བྱའོ། །སྤར་བཤམ་པའི་མ་རིག་
པ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱིས་སྐོར་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་བཟུང་ནས་འཇུག་པས། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་
སོ་གཞན་བཞི་ག་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཀྱི། དེ་ལས་ཡུལ་རང་དབང་དུ་མི་གནས་པ་
བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པས་
གཉི་སྤྱི་གཉིས་གཙོ་སོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཉི་སྤྱི་གཉིས་ཀུན་ལ་
གནས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་
གཉི་སྤྱི་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་སོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། སྤྱི་བཤམ་དང་མི་སྤྱི་གཉིས་
ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྐོར་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། གཉི་སྤྱི་གཉིས་ལས་ཐ་མི་དད་པར་

འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཉི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཉི་མུག་གིས་ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་བརྒྱུད་བ་ན། གཞུང་བའི་ཡུལ་དེ་རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་
ནས་འདོད་ཆགས་དང་། གཤམ་ཏེ་རང་གི་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པར་སྤང་ན་ནི་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྤྲེལ་
ཅི་སྟེ་ཡུལ་དེ་ཡིད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གང་དུ་ཡང་མི་སྤང་བ་ཐ་མལ་བ་བར་མར་གནས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གཉིས་མི་སྤྲེལ་ཡང་གཉི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྤྲེལ་
སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཚེན་
ཅིས་མི་འགྱུར། །གང་ཚེ་ཐ་མལ་འདུག་པ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་སྤྲེལ་གྱིས་ཟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་སྤང་བཞིན་བཤད་དོ། །

ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལས་འཛིན་ལྟ་སྤྲེལ་བ་རིན་ཚེན་འབྲེང་བའི་ཡང་དགོངས་པར་སྤང་
ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྤྲེལ་མའི་སྤྲེལ་ཚུལ་ནི་སྤྲེལ་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་དབགས་ནས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་ཉལ་ཏུ་ཞེན་
པར་འགྱུར། །ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་ཏེ། །སྲིད་པས་སྤྲོན་རྣམས་སྤྲིབ་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་
མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པ། །ངའི་ཞེས་དེ་ཡི་སྤྲེལ་བྱེད་ལེན། །དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་
པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་ལུགས་
དང་སྤང་བཤད་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤྲེལ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་དོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་ངོ་སྤྲོལ་པའི་དམིགས་པ་ང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བརྒྱུད་བ་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤྲེལ། དེས་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་
པ་སྤྲེལ་ལ། བདག་གི་བདེ་བ་ཡང་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་མ་སྤྲོས་པར་རང་དབང་མེད་པས་བདག་
གི་བ་ལ་སྲིད་ལ། དེས་ནི་དེའི་སྤྲོན་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ནས་ནི་

བདག་གི་བ་རྣམས་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་
ལས་འདུ་བྱེད་ལ། ལས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས།
ལས་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚན་ཅན། །འདུ་བྱེད་ཉོན་མོངས་ལས་བདག་ཉིད། །ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་
རྒྱ་མཚན་ཅན། །གསུམ་གཤམ་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རིམ་པ་ལ་དེས་བ་རྟེན་རྟེན་དུ་སྦྱང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་དེ་སྦྱོང་འདོད་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་འཚོལ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྦྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་བཤད་
པའི་མ་རིག་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སྦྱངས་ཏེ་ཟད་བ་ཞིག་ནི་འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ་འདོད་
ཀྱང་འདོད་པར་སྦྱང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུར་དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་
འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་མི་འབད་བ་དང་། དེའི་སྲོགས་མཐོང་ཡོད་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱིས་གཟུང་
བའི་ཡུལ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མི་འབད་བ་ནི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་སྲོགས་སྦྱོང་ཡང་རི་མི་སྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན།
དབལ་ལྡན་ཚོས་བྲགས་ཀྱིས། འདི་ཡུལ་སུན་སྦྱང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྦྱོང་བར་ནི་རུས་མ་
ཡིན། །ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྦྱང་སོགས་སྦྱོང་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་
ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། །ཞེས་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྦྱང་བྱ་ཆེར་མ་རྒྱལ་བ་
ལྟ་བུ་དེ་འདོན་བ་ན། དེས་རི་ལྷར་བརྒྱང་བའི་ཡུལ་སུན་འབྲིན་བ་ལ་མི་སྣམ་པར་ཁབ་ལྷ་བུས་
རྩ་བ་ནས་འདོན་བ་ལྟར། རང་སེམས་ཀྱི་སྦྱང་གི་སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྷ་བུ་དེས་ཡུལ་ལ་རི་ལྷར་བརྒྱང་བའི་དོན་དེ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྦྱོང་དགོས་
པར་གསུངས་སོ། །དབལ་ལྡན་ལྷ་བུས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་

ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན། དེ་འགོག་ཅིང་སྒོར་འདོད་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་
བདག་འཛིན་གྱིས་སྒོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་རྣམས་འབྱོར་པས་རིགས་པས་འགོག་
བར་གསུངས་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྒོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་
བྱུང་བར་སྒོ་ཡིས་མཐོང་བྱུང་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣམ་འབྱོར་པ་
ཡིས་བདག་ནི་འགོག་བར་བྱེད། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་
སོས་བྱ་དགོས་པས་རྣམ་འབྱོར་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་འང་དགོངས་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་
ལས། དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་
དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འབྱུང་སྐྱམ་ན། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མཐོང་
བ་སྟེ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མཐུན་པའི་མཚོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་ལྟ་
བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཞེས་
པའི་བདེན་འཛིན་དེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་
པོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་སྒོར་བར་བསྟན་ལ། རང་བཞིན་དེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་སྤང་བ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དང་
མཐུན་པར་འཕགས་པ་ལྟས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་བྲངས་ཟེན་ལ། ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་
བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འབྱུང། །ཞེས་བདག་འཛིན་གྱིས་གསུང་
བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་སྤིད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་གཙོད་པར་གསུངས་
སོ། །རྗེ་བཙུན་ཞི་བ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་སྒོར་བ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་རི་སྐད་དུ། ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས། འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་ཤིང་རྩ་བ་ནས་ཆད་

ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བའི་སྐོར་གྱིས།
དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ཞི་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྣོང་པའི་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བསྐྱེམས་པས་འཛིག་ལྟ་སྟོག་པ་དང་། དེ་ལོག་ན་ཉོན་མོངས་
གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོག་པར་གསུངས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྐྱེས་མ་སྐྱུང་བར་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །ལུང་དེས་ནི་འཛིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཚ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་མ་རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་ཚ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་མ་རིག་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཟབ་མོའི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་འགྲེལ་
བའི་མཁས་མཚོག་དུ་མས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན་ལུང་རིགས་དུ་མས་རྣམས་
པར་དཔྱད་པ་ནི། སྤྱི་ནི་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པས་རི་ལྟར་བརྒྱུང་བའི་བདག་དེ་མེད་པ་དང་། བདག་
དེས་སྣོང་པར་མ་མཐོང་བར་བདག་མེད་དང་སྣོང་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ལྟར་
མཛད་པ་འདི་ལ་དེས་པ་རྟེན་པ་གལ་ཆེའོ། །

འདི་ལྟར་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཚ་བའི་སྤྱི་ནི་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་བཀག་པའི་དོན་མ་བསྐྱེམས་
ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཟབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དེ།
སྐོར་བདག་མེད་དང་སྣོང་པ་ཉིད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཞུགས་པར་བདག་འཛིན་སྟོག་པ་མི་སྲིད་པའི་
སྲིར་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྐྱེས་མ་སྐྱུང་བར་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་པར་འགོ་བ་ཚུར་བསྐྱུས་པ་
ཅམ་བྱས་ཀྱང་དེས་ནི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པར་འཛིག་མི་རུས་པའི་སྲིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་
ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་
པ་ཞིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དང་གསུམ་ཡོད་
པས། བདེན་མེད་དུ་མ་བརྒྱུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གཉིས་ལ་མ་

ལྷགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ལྷགས་མི་དགོས་ཏེ། ལྷོ་ལྷུང་བོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་དངོས་བོ་ལ་དམིགས་
ནས་འཇུག་པས། གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་རི་ལྷར་བཟུང་བ་ལྷར་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་
དབབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་རྒྱན་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྤང་ལ་ཅད་གཙོད་པ་དང་
འདྲའོ། །དེས་ན་དེ་ལྷར་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པས་འཇུག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པས། དེ་འདྲ་
བའི་སྣོད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཚོག་ཡིན་གྱི། དེ་དོར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོགས་ཤིག་
ཏུ་གཏན་ལ་པབ་པ་ནི། འདོད་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལས་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་གྱུར་པར་བྱུངས་ཤིག །དེ་ལྷར་ན་སྤྲེས་པ་དང་བྱུང་མེད་སོགས་གང་ཟག་དང་། གཞུགས་ཚོར་
སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྤོས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་དེག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྷ་བ་རྟེན་ནས་དེ་བསྐྱོམས་པས་ལྷོག་ལ། དེ་ལོག་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་
སྤྲུག་མི་སྤྲུག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལྷོག་གོ །
དེ་ལོག་ན་འཛིག་ལྷའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ལྷོག་གོ །དེ་ལོག་
ན་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་ལྷོག་གོ །དེ་ལོག་ན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བར་རང་
དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལྷོག་པས་ཐར་པ་འཛོལ་བོ་སྣམ་དུ་ངེས་པ་བཏན་པོ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤུ་ཐག་ཚོད་པར་བཅའ་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་
ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤོས་ལས་སྤོས་པ་ནི། །སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷར་འཁོར་བ་ལྷོག་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་གཙམ་སྤྲུག་སྤུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་ལེགས་པར་མ་བྱེད་པའི་རྟོམ་
འཇུག་གིས་མི་འོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བཤམ་དང་། ལྷ་བ་གཉིས་
 རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་སྡོམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་
 བ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་རྒྱ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་རྩ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྩུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་
 ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །སྐྱེས་བུ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་
 སྤྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་སྤྱིར་ཡང་དག་ཉིད་
 དུ་མིན། །ཞེས་སྡོམ་དུ་གང་ཟག་དང་། དེ་ནས་དེར་བཏགས་པའི་གཞི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚིག་གསལ་དང་བུད་རྟུ་ལྷ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞི་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་སྤྲོ་རགས་མེད་ཀྱང་ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་
 ཟག་གི་སྤྱིར་དུ་ངེས་སྤྲོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ངེས་དཀའ་བའི་སྤྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 དེ་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ངེས་དཀའ་ཞིང་གཞུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ངེས་སྤྲོ་བས། དེ་
 རྣམས་སྤྲོ་མའི་སྤྱིར་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་
 དགོངས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་
 པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་རྫོས་སྤྱིར་བུ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་དག་པ་
 རམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་
 མཐོང་། །ཞེས་ངའོ་སྤྲོ་མ་པའི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་གང་ལ་འཇུག་པའི་ངའི་གནས་ལུགས་ལེགས་

བར་ཤེས་པ་ན་མིག་ན་སོགས་ནང་དང་། ལུས་པ་སོགས་ཕྱི་འཛིན་གཏན་ལ་དེའི་རིགས་པ་སྐྱར་
ནས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན། ཚོས་གཅིག་གི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བས་
ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་བཞིན་ཡང་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བར་རུས་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ངང་བཞིན་མེད་
བར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཀྱི་གང་
ཟག་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཀར་ནག་གི་ལས་གསོག་
པ་སོ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་སོ་དང་། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་དང་། ཐར་པའི་དོན་དུ་ལམ་
སྐོམ་པ་སོ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་པ་སོ་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་སོགས་སྤྱི་མདོ་བྲངས་
པ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུན་གྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་སྤྱད་པོ་
འདི་སྤོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་ལྷར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་
ནས་ཤིང་རྟེན་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱད་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱ་ལོ། །ཞེས་ཚོགས་བཅད་དང་པོས་དོན་དམ་པར་གང་ཟག་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
བསྟན་ཏེ། ཀར་པ་དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བདུན་གྱི་སེམས་སྤྱི་དང་། གཉིས་པས་དེ་
ལྷར་འཛིན་མཁན་ལྷ་ངན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་སྤྱད་པོ་གང་ཟག་
གི་བདག་གིས་སྤོང་བར་གསུངས་ལ། ཚོགས་བཅད་གཉིས་པས་གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་
སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དུ་སྐྱར་ནས་གང་
ཟག་སྤྱད་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་ཏེ།།

མདོ་འདིས་སྤྱད་པོའི་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། གདགས་
གཞི་བཏགས་ཚོས་སྤྱི་མི་འཐད་ལ། སྤྱད་པོའི་ཚོགས་པ་ནི་དུས་གཅིག་དང་སྤྱི་བའི་ཚོགས་པ་

གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་པས་སྤྱང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་ལ། ཚོགས་པ་
 གདགས་གཞིར་འཛོག་པ་ན་ཚོགས་པ་ཅན་ཡང་གདགས་གཞིར་འཛོག་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 གང་ཟག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། མདོ་ལས་སྤྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །
 དེ་ཕྱིར་སྤྱང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་སྤྱང་པོ་བདག་གོ་
 ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤྱང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་སྤྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་
 རྟོག་ཤིང་། །གསུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་སྤོང་
 དང་བམ་ཟེ་གང་དག་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་ཀྱང་སྤྱང་པོ་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དང་འཛིན་སྟོན་སྤྱིས་ཀྱི་དམིགས་པར་
 ཡོད་པ་ནི་ཁོ་ནའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ། དེ་བཞག་ནས་སྤྱང་པོ་དང་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་
 ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་མདོ་གཞན་ལས་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་བདག་ཡིན་པ་བཞག་པ་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དང་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་
 གཞན་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་སྤྱང་པོ་ལ་ལྟ་བུ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྤྱང་པོ་ལ་
 བཏགས་པའི་བདག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞག་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་ཅམ་ལ་བདག་ཏུ་
 བྱས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཐ་སྙད་
 ཅམ་དུའང་མེད་པར་གསུངས་པ་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱ་ཡི། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་མི་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་དོས་འཛིན་ནི་ལུགས་སྐྱེས་ན་མེད་
 པ་འདིའི་ཁྱད་ཚོས་ཏེ། འདི་ལེགས་པར་དེས་པ་ནི་སྐྱེས་མོང་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱེས་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟམས་ཏེ་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་ལུགས་ངོས་ཟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤར་བ་ཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གང་ཟག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི།
 དེ་གཉིས་ལས་གཞན་གྲུབ་ཐབས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་ཀ་བ་ཞེས་པ་
 ལྟ་བུ་སྐྱབ་བཅས་སུ་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། རྒྱ་མེད་ཡིན་པ་པར་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་། ལུས་
 པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་མེད་དུ་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། རྒྱ་བཅས་ཡིན་པ་པར་རྣམ་པར་གཅོད་
 པ་སྤོང་བས་གྲུབ་པས། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་
 པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ལེགས་
 པར་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ཚང་ན་དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོགས་
 པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེའོ། །

དེ་ལ་བདག་ཕྱང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། སྤོན་གསུམ་
 ཡོད་པའི་གཞོད་བྱེད་དང་པོ་བདག་ཁས་སྐྱངས་པ་དོན་མེད་པ་ནི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དོན་དམ་
 དུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་སྐྱོ་གང་ལ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་
 བྱི་རྒྱན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྤང་རྒྱུ་དང་གནས་རྒྱུ་ལ་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ཡང་། བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གང་ལ་སྤང་བའི་སྐྱོ་དེ་ལ་དེའི་
 གནས་རྒྱུ་ལ་མི་སྤང་བ་བཞིན་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་

ཏུ་སོང་ན་དེ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །
 བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆེ། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་ནི། བདག་སྤང་པོ་རྣམས་དང་
 གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་སྤང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་
 ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་སྤྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་
 པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཅ་ཤེ་ལས།
 གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་
 སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །བདག་གམ་གང་ཟག་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེ་ན།
 ཐ་སྐྱད་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཅམ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། བ་རོལ་པོས་གང་ཟག་རང་མཚན་གྲིས་གྲུབ་
 པར་ཁས་སྐྱབས་པས། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པར་
 འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྐྱོན་གསུམ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་
 ལས། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྲིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་སྤྱི་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་
 མ་ལ་ལྷོས་པའི་འགྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་སྤུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་ན་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་
 དུས་ན་འདི་འབྲེལ་གྱི་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ལྟ་སྤྱིན་གྱིས་སྐྱེ་
 བ་འབྲེལ་པ་ན་ང་མཚོན་སྤྱིན་དུ་གྱུར་ཏོ་སྐྱེ་དུ་མི་འབྲེལ་པ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་སྐྱད་ཅིག་རེ་
 རེ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགལ་བས་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་པ་འཐད་དོ། །

འདིའི་དོན་མ་ཉོག་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་ལས། ང་ནི་སྡོན་འདིར་གྲུང་ཅེས་མང་དུ་
 གསུངས་པས། སངས་རྒྱལ་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་དེའི་སྡོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་
 གཅིག་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འདྲིལ་བས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའོ། །ཞེས་སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་རན་བ་བཞི་གསུངས་པའི་
 འོག་ལྟ་དང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་ལྟར་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་བྲན་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དང་
 དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་པས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ང་ཞེས་བྲན་པའི་བྲན་ཚུལ་བྱེད་
 པར་བ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལས་
 བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་པོ་གཉིས་གཞི་ང་ཅམ་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་འདུར་མི་རུང་བའོ། །
 ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱིས་གང་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཀུན་ཡང་རྒྱུད་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྤོང་བར་འགྲུང་བའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཉེས་པ་འདི་གཉིས་
 འཇུག་པ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། སྐད་ཅིག་སྡེ་སྡེ་རྣམས་རྒྱུད་
 གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་གནད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཅེ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱུད་
 ནི་འཐད་པར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅི་སྟེ་བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་སྡོན་ཅི་
 ཡོད་སྟམ་ན། ཅེ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་
 འགྲུང། །ཞེས་པའི་སྡོན་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་སྤང་པོ་ལས་ངོ་པོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་
 ན་ནི། སྤང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འདྲིལ་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྲུང་ཏེ།
 དཔེར་ན་རྟ་བ་ལང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པས་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་
 ཅོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་སྟམ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲིལ་བས་བདག་ཏུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་
 གཞིའི་དམིགས་པར་མི་འཐད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་

གཤམ་སྤང་འདས་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་སོགས་
ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་སེམས་ཐ་
དད་ཏུ་དམིགས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པས་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཅ་
ཤེ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་
མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་སྤྱིར་སྤང་
སོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །སྤང་སོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་བུའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སྤང་སོ་ལས་དོ་སྐྱོབ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་མཐོང་
བའི་ངེས་པ་བཟུན་སོ་རྗེད་རྗེད་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་ལས་འདི་གཉིས་
ལ་གཞོན་གྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྣམས་དག་མ་འདོདས་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་
དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་འགོ་བས་ལྟ་བ་རྣམས་དག་མི་རྗེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་བཅའ་བ་
ན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་རྗེད་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཞེགས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྗེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་
གྱི་བུ་མ་དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་བ་མིག་སོགས་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ལོ། །ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།
བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།
གང་སྤྱིར་གྱེད་སོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་སྤྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་སྤྱིར་
བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བུས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངོམ་སྟེང་དུ་འཛིན་པའི་ངམས་བདག་གམ་གང་ཟག་དེ་རང་གི་དོ་སྐྱོབ་ཉིད་གྱིས་མ་
གྲུབ་པར་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེས། དཔྱུལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་
དང་དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གདགས་གཞི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་སོ་གང་

ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་གྱི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གཉིས། ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ཐམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ལྷར་སྒྲུབ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་རྩེ་སྤྲིག་རྒྱ་ཁྱི་ཐའི་ཕྱོང་ཁྱེད་དང་། །སྤྲུལ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་ལྷ་བྱུང། །མཚན་མ་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། བརྒྱབས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་དང་མི་ལམ་བཞིན་དུ་གསུངས་པོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྲུལ་ལྷ་བྱུང་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲུལ་ལྷ་བྱུང་གསུངས་པ་ལྷ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཞེགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། ལྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་ལྷ་བྱུང་གཉིས་ལས་འདི་ནི་སྤྱི་མའོ། །འདི་ལ་ནི་དེར་སྤང་བ་དང་སྤང་བ་སྤང་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་བ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། རི་པོང་གི་དུ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱུང་སྤང་བ་ཅེས་དུ་ཡང་གཉན་མེད་པ་དང་། སྤང་ཡང་སྤང་བ་སྤང་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་བར་མི་འཆར་ན་ཡང་སྤང་བ་སྤྲུལ་ལྷ་བྱུང་དོན་སྟོང་ལ་མི་འཆར་པོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་པའི་དགེ་དང་འབྲ་བར་ཚོས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྤྲུལ་མཁུན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་དེ་རྟ་སྤང་གིས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་ཡང་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་བསྟོན་མི་ལུས་པར་འཆར་བ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྟེང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོངས་ཀྱང་། དེར་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལ་བསྟོན་མི་ལུས་པར་ཤེས་པའོ།།

དེ་ལྟར་སྤྲུལ་དང་མི་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ནི་གང་ཟག་དང་། བརྒྱབས་སྤྲུལ་སོགས་པར་

སྤྲེལ་བའི་དོན་ནི་ཚོས་སྤྲེལ་འདོད་པ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཚམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ལས་གསོག་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བལྟ་བ་དང་མཉམ་
 པར་བྱ་བ་སོགས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་དོ། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་ཆད་སྤོང་མིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ལེ་གདོད་མ་ནས་དེ་ལྟར་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་བར་ཤེས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པས་སྤོས་བྱས་ཀྱི་སྤོང་བའང་མིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཉི་ཚེ་
 བའི་སྤོང་བའང་མིན་པས། དེ་བསྐྱོམས་པས་བདེན་འདྲིན་གྱི་མངོན་ཞེན་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་
 ཡང་འགྲོའོ། །ཟབ་མའི་དོན་དེ་སྤོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་
 གཉན་ལ་ཤེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྤོམ་པའི་སྤོམ་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པས། ལམ་
 དུས་སྤྲེལ་ཉམས་སྤྲེལ་ལེན་མི་རུས་པ་དང་རིག་རྒྱ་དང་རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤོང་བ་ཡང་མིན་
 འོ། །འོ་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་སྤྲང་བས་སྤོང་བར་ངེས་པ་འདི་དེ་དག་
 གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །མིན་ན་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་
 རི་ལྟར་རུང་སྟམ་ན། འདི་ལ་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་
 ལྟ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྤོང་ཉིད་གང་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དངོས་
 པོ་གཅིག་གི་སྤོང་ཉིད་ལྟ་བུ་པོ་འཕམ་རྟོགས་པ་པོ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་ཀྱང་
 རྟོགས་རུས་པར་བཤད་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་
 པས་ནི། གཟུགས་བརྟན་རང་གི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་གཞོད་ཅིང་། དེའི་ཡུལ་སུན་སྤྲང་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྫོ་དེས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་འོ། །
 འདིས་ནི་རྒྱ་མ་རྟ་སྤང་གིས་སྤོང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྤྲང་བ་སོགས་གང་དུ་སྤྲང་བ་དེས་སྤོང་

བར་རྟོགས་ཀྱང་། ལྷ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དབྱེ་མ་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་མིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྐྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བློ། དུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་
རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོང་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ག་རྟེན་ན་རྩུབ་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་
སྲུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་འདི་ག་རྟེན་ན་རྩུབ་པར་མ་གྲགས་པའི་ཚོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལ་སྲ་སྤྱིའི་རིམ་བ་དགོས་པས་ཚོས་གཅིག་གི་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དགོངས་པ་མིན་གྱི།
ཚོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སྟོང་ཁ་སྤོགས་པ་ན་རྟོགས་ལུས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་
ལམ་ལ་དེར་ཤེས་ནས་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་ལས། མི་ལམ་ན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྷ་མ་སོགས། །ཞེས་མི་
ལམ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྷ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་གོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འདི་ན་བསྐྱོམས་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བྱམ་སྣམ་སོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་
གང་དུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མ་དང་
མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་པས། དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་བསྟན་
བཅོས་ནས་སྐྱ་མ་དང་མི་ལམ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་
ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྟུ་ལ་མ་
བྱང་བའི་བྱིས་པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱང་བཞིན་སོགས་སུ་འདི་ན་པ་དང་། ལྷ་མའི་
རྒྱས་མེད་པའི་ལྷ་དཔོན་བས་སྐྱ་མའི་སྣང་བ་ལ་ཉ་སྐང་སོགས་སུ་འདི་ན་པ་དང་། མི་ལམ་ལ་དེར་

མ་ཤེས་པས་དེར་སྣང་བའི་རི་ཁང་བྱིས་སོགས་ལ་དེ་རྣམས་དངོས་ཡིན་པར་འཇིན་པ་རྣམས་
ཀྱང་འབྲེལ། ཡང་ཆུན་པོ་བརྟེན་ལ་བྱང་བ་དང་། རྒྱུ་མ་སྐྱེལ་མཁུན་དང་། མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་
ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སུ་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་སྟེ་གཉིས་
ཀས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་མིན་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། སྲར་བཤད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པར་ཡུལ་ལ་རིགས་
བས་དབྱུང་དེ་གསེལ་བ་ན་ཡུལ་དེ་མི་འདུག་པ་སྐྱམ་པ་དང་སོར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་དཔྱོད་
མཁུན་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་ནས་མེད་པར་ངེས་མཁུན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གང་ལ་
ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངེས་པ་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་ནས་སྣང་བ་བན་བྱུན་དུ་སོང་བའི་སྣང་བ་
འཆར་བ་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་མེད་ཅམ་མ་སྟེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་ཡང་རྟོག་འབྲེལ་བ་ཤིག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་རྟོགས་པས་བྱངས་པའི་
སྣང་བ་བན་བྱུན་དུ་འཕར་བ་ཡང་རྒྱུ་མ་སྐྱེལ་གྱི་དོན་གཏན་མིན་ལོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དབྱུང་བ་
ན་གང་ཟག་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ་
སྐྱམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བྱུན་དུ་འཆར་བ་ཅམ་དགའ་བ་མིན་
གྱི། དེ་འབྲེལ་དེ་དབྱུང་མའི་བྱུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཚོས་ཐན་སྐྱུན་
ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང་། དགའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡུལ་པར་
ཁྲིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་སོ་དང་འབྲས་
བུ་སྟོང་བ་སོ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཉིང་ནས་འཛོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཛོག་སྐྱུབ་
པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྲིད་མཐའ་ཅམ་དུ་སོང་བས་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལྟེན་དགའ་བ་ཡིན་ལོ།

དེའི་སྐྱེར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོག་
པས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་གི། །སྐྱེ་འགག་སོགས་གང་ཡིན་ཀུན་མི་འགོག་པ་

དང་། དེ་བཀག་ན་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣོང་པའི་རི་བོང་གི་རུ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་
 ཏུ་འགྱུར་གྱི། ལྷང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 འཐད་པ་མེད་པའི་སྐོན་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རི་ལྟ་བུར། །སྲིད་པ་སྐྱུ་མ་
 འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ན་སྐྱུ་
 མ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བྱ་བུ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
 འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་
 བ་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བུ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་
 བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 འཛིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་
 བྲི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ་སོ་རྣམ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྟག་མར་ལུས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཙམ་ཏུ་འཛིན་པ་
 སྐོན་ཅན་གྱི་སྐྱུ་འཛིན་མིན་གྱི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་བདེན་པར་འཛིན་
 བ་སྐོན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་
 སྐྱེ་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། །ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་དབྱ་བ་
 རྒྱུ་ཤིང་འདྲ། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་སྐོག་འདྲ་སྟེ། །རྒྱ་ཡི་རྩ་བ་འདྲ་ཞིང་སྟེག་རྒྱ་བཞིན། །མི་
 འགལ་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་ནས་ནི། །འཛིག་རྟེན་གཞན་ཏུ་འཕོ་ཞིང་འགོ་མེད་ཀྱང་། །ལས་
 བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱད་མི་ཟ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྟེན། །ཞེས་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་
 དབྱེད་བཟོད་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་རྟེན་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་

རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་
ཡིན་ཡུགས་ལུ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྟ་སྟོན་ཏུ་བཞག་ནས་བསྐྱེད་སྐྱོང་བ་མིན་པར་སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་
འཛིན་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་ཅམ་བརྟན་སོ་སྟོན་པའི་མཐུས། དེ་ལས་ལངས་ན་རི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོང་
བ་རྣམས་སྐྱར་སྲ་འཐས་སུ་འཆར་བ་བཞིན་མིན་པར་འཇམ་ཚོན་ནམ། དུ་བ་སྲབ་མོ་བཞིན་དུ་
བཟུག་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡང་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་ཤར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་
ཐོགས་བཅས་རགས་པ་ཞིག་གིས་སྟོང་བར་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི། དུལ་སྐྱང་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུབ་པར་སྟོང་བར་སྐྱང་བ་མིན་པའི་སྐྱིར་དང་། ཐོགས་བཅས་སྲ་འཐས་པར་མེད་པ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྟོང་བའི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་བའི་སྐྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇམ་ཚོན་སོགས་ཁྱད་
གཞིར་བཟུང་བའི་ཆེ་བདེན་འཛིན་སྐྱེར་མི་རུང་བ་དང་། ཐོགས་བཅས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆེ་
བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རི་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱེ་མའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆར་སྐྱམ་ན།
དཔེར་ན་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྐྱང་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་། སྐྱང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་སྐྱང་མེད་པར་ཡིད་
ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་དེ་སྐྱེ་མའམ་རྩུན་པའི་སྐྱང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་
དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྐྱང་བ་དང་། དེ་ཉིད་
རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རིགས་ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་ཟག་དེ་སྐྱེ་མའམ་རྩུན་པའི་སྐྱང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་གྱིས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་
སྟོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་སྐྱང་འཆར་བ་ལ་བལྟས་ན་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྐྱེ་མ་
ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་
པའི་རིགས་པས་མང་དུ་དབྱེད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འབྲུགས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་

སུ་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣོང་བ་ལོགས་སུ་
གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་མེད་དོ།།

དེས་ན་སྐྱུ་སྣོང་བ་སོགས་གྱི་སྣོང་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་སྒྲུང་ལྟར་དབྱེད་པའི་
དེས་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་
དེའི་ངང་ནས་དེ་དག་བྱུང་། །དེ་ལ་བྱང་ནས་ནི་ལྟ་བུ་དྲན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྐྱུ་མ་བཞིན་
དུ་འཆར་རོ། །དེས་པ་དེའི་འཆོལ་ལུགས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། སྒྲུང་བཤད་པ་སྒྲུང་རྟོགས་པའི་
དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་མ་རྟོག་པས་རང་བཞིན་རི་ལྟར་སྤོ་
བཏགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡོད་
ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་
ལུགས་དམིགས་བྱེད་པར་བསམས་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐོང་བའི་དེས་པ་བྱངས་ཤིང་། མཐར་གང་
ཟག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟུང་བའི་དེས་པ་བཏན་པར་བྱ་སྟེ། སྣོང་
སྤྱོད་ལ་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྒྲུང་། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱོད་བསྟོན་མི་ཅུས་པར་སྒྲུང་བ་རྣམས་
སྣོང་ལུལ་དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་སུ་སྣོང་བ་པོར་འཇོག་པའི་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་འཐད་ལུགས་
རྣམས་ལ་དེས་པ་རྟེན་པར་བྱུང་། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཆེ་ན་གཞུགས་བརྟན་སོགས་
དཔེར་སྐྱོངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་མིག་རྣ་
སོགས་གང་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་གྱིས་སྣོང་ཡང་བྱེད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་དང་། རྒྱུ་དེ་
དག་འགའ་ཞིག་ལོག་པའི་ཆེ་འཇིག་པ་གཉིས་བསྟོན་མི་ཅུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ་
གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྩལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་སུ་
སྣོང་བ་པོ་དང་སྣོན་གྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྟུང་དུ་སྒྲུང་བར་

བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་རྒྱལ་དང་། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཚོས་དེ་དག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་འོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁ་སྐོས་ནས་འགོག་པ་དང་། སྤར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་ཞམས་ནི་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོགས་གྱི་ཆ་ཞམས་དང་། ཆ་ཅན་གཉིས་དང་། ཤེས་པ་ཞམས་ནི་རང་གི་སྐྱེ་བྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་གྱི་ཆ་ཞམས་དང་། ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བཟླགས་ནས་སྤར་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི། ཇི་སྟར་ཁྱོད་གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྐོས་སྤར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་སྤར་བྲངས་པའི་དོན་འོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ། དེ་དང་རིགས་པ་སྐྱ་མས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། སྐོ་སྐོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷུས་པ་ལས། གང་ཞམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་ཞམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད། །ཅེས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཉམས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། མ་དོས་པས་ལྷུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཞིག་རྐྱེན་ལ་སྐྱོས་པ་དེ་སྟོང་གསུངས། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་ཞམས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་པོས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་གཉིས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བཤད་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྤར་བ་ཡིན་

ལ། ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་
 སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ཚིག་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱད་པར་མ་སྐྱེས་
 བར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བཟུང་དོགས་ནས།
 ལྷོན་པ་ཉིད་གྱིས་མདོ་སྐྱེའི་དགོངས་པ་སྐྱེས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 དོ། །དེ་ནས་རྒྱང་བ་གསུམ་པས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལྷོས་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་
 དོན་དུ་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཅམ་
 བཀག་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅེ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞེ། །ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པས་ཞེ་བའམ་སྟོང་བར་གསུངས་པས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱིས་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་
 གྱིས། མ་སྐྱེས་ཞེས་སྐྱེ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སོགས་གྱི། ལུན་སྐྱུལ་གང་ཅིའང་རུང་སྐྱེ་བ། །དེ་
 དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་
 བེ་ཤིན་དུ་བསྟགས་ཏེ། མ་དོས་པས་ཞུས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་
 འབྱུང་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་རྟེན་འབྱུང་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་
 མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་དོན། འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་དངོས་
 སོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་
 རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་ཏེ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ལུགས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷན་ཚོས་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་འདིར་རིགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

འདིར་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་གི་བོགས་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཚོས་རྣམས་
 ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་ཉལ་ལྟ་དང་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་

བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་བྲགས་ནས། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲུང་གི་ངེས་
 བ་རང་ལུགས་ལ་བྲང་བུ་མེད་པར་སོང་ནས། འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་བྱ་ས་མེད་
 བ་ཚད་ལྟ་དང་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་ལ་
 རེས་པ་བྲངས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་མ་ལུས་པར་
 སྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་གྱི་ངེས་པས་ནི་ཚད་ལྟ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་
 ལྟ་ཙམ་བ་ནས་སྐྱུར་འབྲུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་
 བ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ། ས་ཐོན་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ།
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་རང་ལ་རང་དབང་བའི་རྣམས་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་
 པས། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཡོད་
 པ། དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲུང་གི་གཏུན་
 ཚིགས་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སོ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན་གང་ལ་
 བརྟེན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འང་མེད་དེ། ཡོད་ན་ནི་འབྲེལ་
 བ་འགོག་བྱས་པས། དེ་ལ་སྣོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་
 འབྲུང་བ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཚད་མིན་རྟག་
 མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་བསྐྱེད་རང་གིས་
 བྱས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གོ་འདོད། །ཁྱོད་

ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བར་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྲུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་
བར་བཞེད། །དངོས་སོ་རང་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གེའི་སྐྱ། །ཞེས་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞིར་
འཛིན་པ་འགོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་
བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བྲངས་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མི་འདོར་བས། འདོར་
ལེན་བསྟེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཚོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་
ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །དོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་དོ་མཚར། །མཛད་བྱང་
བས་ཀྱང་འདི་མཛད་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འོང་བ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་ཅེས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པའི་བྱུང་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྟན་རང་
བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ། བཤས་པ་སྐྱེ་ཞིག་
གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་
ཡོད་པ་ཅེས་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་སྤྱིར་ཡོད་
བར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་མ་བྱེད་
ན་དངོས་སོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་དོ་སོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་དོ་སོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་
དུ་སོང་ནས་སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་
བ་ལས། དངོས་སོ་དངོས་སོ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟར་ན་ནི། རི་སྤིད་དུ་དངོས་སོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་སྤིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་དོ་སོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་དོ་སོ་དང་བྲལ་བ་
དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་སོ་དེ་རྣམས་ཐད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་སོང་བུའི་རྣ་དང་འབྲུང་བས། གཉིས་
སྐྱ་སྐྱ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར། འདིའི་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དགའ་བར་འགྱུར་

རོལ་ཤེས་སོ།།

དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོགས་ཀྱིས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། མཐའ་ལ་རྣམ་བཤའ་རིགས་
 བ་ལས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཐའ་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་སྤྱོད་དང་སྦྱང་བ་ལོ། །ཤེས་གསུངས་བ་
 ལྟར་གྱི་མཐའ་རྣམས་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་། མཐའ་བྲལ་ཤེས་པའི་ལྟ་བུའི་གོལ་
 སའི་མཐའ་ནི། དབྱ་མ་སྦྱང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དབྱ་མ་ལ་སེམས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་གྱི་
 དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་
 གོ་ཞེས་མི་རྟག་གོ་ཤེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་རི་ལྟར་མཐར་འབྱུང་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྟར་བའི་གནས་
 སོ། །ཤེས་བྱ་བར་རིགས་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཤེས་རི་ལྟར་གནས་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི། ལྟར་བའི་གནས་མིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འཛིག་རྟེན་
 བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང་། དེ་ལ་ལྟར་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟར་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ། ཚོས་རྣམས་
 བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པར་འཛིན་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་
 དོན་གྱི་བརྗོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
 དང་། ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྦྱང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་མཐར་འཛིན་མིན་ཏེ། བཟུང་བ་
 ལྟར་དུ་ལུལ་དེ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚོད་རྗོད་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །
 རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འབྱུང་། ཤེས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེར་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་དང་། ཐ་སྦྱང་ཁས་ནི་མ་སྦྱངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཤེས་དང་། ལྟོང་
 ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། འདི་བརྟེན་འདི་འབྱུང་ཤེས་བྱ་བའི། །འཛིག་རྟེན་ཚུལ་འདི་འགོག་མི་
 མཐོང་། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་དང་།

མེད་པ་མིན་པ་དང་། མེད་ཅེས་པའི་ཁྱད་འབྱེད་ནི། ལྷ་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་དུ་བྱེད་ཀྱི། གཉིས་
ཀའི་དོན་རྣོ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལ་རི་ཅམ་བརྟགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་དེས་
མཐར་ལྷུང་མི་ལྷུང་སྐྱབ་པ་ནི་ཚིག་ཅམ་ལ་འཆེལ་བར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཚོས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་ན། ཉམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་སོ་
སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བདེན་
མེད་དུ་ཚིགས་རྒྱུང་དུས་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཚ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་རབ་དུ་མ་གྲུབ་
པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འགྲུབ་སྐྱབ་ལྷགས་ནི། འདུས་བྱས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤར་ལྟར་བཀག་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་འཆིང་
གྲོལ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་བྱ་བྱེད་བཞག་པས་ཚོག་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་
གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཉིད་དང་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། གཏུལ་བྱའི་སྐྱབས་གནས་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཏུ་འཛོག་པ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་བཞག་པས་ཚོག་པས། དེ་རྣམས་བདེན་པར་ཁས་མ་
ལྷངས་ན། དེ་རྣམས་གཞག་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་མི་འཐད་ཅེས་གང་ཡང་སྤར་མེད་པས་
དེ་རྣམས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་བདེན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་དག་
གི་མཚན་མཚོན་དང་། བྲལ་རྒྱ་དང་། བྲལ་འབྲས་དང་། ཚད་མ་འདིས་གཞལ་བ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་རྣམས་འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ་འདོད་ཀྱང་འདོད་དོ། །དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་རང་གི་
ཐོབ་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་དང་འཇལ་བྱེད་སོགས་ལ་མ་འབྲེལ་ན་ནི། འབྲེལ་མེད་ཐམས་ཅད་མཚན་
མཚོན་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་མི་ལུས་ལ། འབྲེལ་བ་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
བདེན་གྲུབ་ལ་གཞན་ལ་སྣོས་པ་མི་རུང་བས་འབྲེལ་བ་འཛོག་མི་ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་

དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་ཀྱང་དགག་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་དཔྱོད་པ་འདིས་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་འདོད་པ་དགག་མི་བྱས་ན། འདུས་བྱས་ལའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས། བདེན་པ་ཚུང་
ཟད་ཀྱང་འགོག་མི་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་
བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཚོས་དེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི།
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྟེ་སྟེ་ན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་གོལ་ས་མཐར་ཐུག་པ་
འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱོད་འདོགས་ཀྱི་ཉུག་ལྟ་མི་བཟད་པ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པའོ།།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་ཁོ་རང་ལ་ཁོ་རང་མེད་པ་ཡིན་
ན། རང་ལ་མེད་པ་ནི་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས། ཚོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་དམ་འཆའ་
མཁན་དང་། དེ་སྐྱུབ་པའི་ལུང་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཚོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐར་འཛོག་
པ་ནི་མ་བརྟགས་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཚུལ་འདིའི་རིགས་པའི་འགྲོས་རྣམས་ལེགས་པར་
མཐོང་ནས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་རང་སྤེལ་ཚོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད། དེས་པར་དངོས་པོ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱེ་བས་དེ་དག་ལ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱེ་བྱིན་
ཆད་ཚོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པ་ནི། ལྷོགས་འདིའི་ལུ་ཚོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལས་ཆེས་
ཆེར་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་རྟགས་སུ་སྤྱང་རོ། །འདི་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
སུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཀུན་རྗེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཚུལ་སྤྱི་
མ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོ་མཐུན་བྱས་ནས་དོན་དམ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་ཚོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་རི་

ལྷར་དུ་སོང་བ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་ཚོས་རྣམས་ལ་
 བདེན་པ་ཁེགས་ནས་དངོས་པོ་དང་ཚོས་ཀྱི་ལ་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ལྷོང་པའི་གོ་
 ལུགས་ཉེས་པའི་ཚད་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་སྤྲོ་བ་གཉིས་རྣམས་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་
 མ་བྱས་ནི་རྗེ་ལྷར་འགྲུབ། །ཅེས་པའི་དོན་སྤར་ལྷར་ཡིན་ན་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། ལྷ་ངན་
 འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུང། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་
 ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་སྤང་འདས་གཅིག་ལུང་བདེན་གྱི་གཞན་རྣམས་
 མི་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་
 མདོ། །རྒྱལ་བས་རྗེ་སྟོད་གསུངས་པ་དེ། །དེ་དག་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྫོགས། །ཁམས་འདི་ཉམས་
 པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་
 ལྷོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་རྗེ་ལྷར་མི་འགལ་སྟམ་ན། དེ་དག་ནི་ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་
 ལུང་སྤར་མའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དགོ་སྟོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ།
 འདི་ལྷ་སྟེ་མི་སྤྲོ་བའི་ཚོས་ཅན་སྤང་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྩུབ་པ་སྤྲོ་བའི་
 ཚོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་དེས་ཀྱང་སྤང་འདས་བདེན་པ་དང་། འདུ་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྩུབ་པར་གསུངས་ལ། བདེན་པའི་དོན་ནི་མདོ་སྤར་མས་མི་སྤྲོ་བ་དང་། རྩུབ་
 པའི་དོན་ནི་མདོ་སྤྱི་མས་སྤྲོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྤང་འདས་ནི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ལ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲུབ་པས་བཤད་པ་ལྷར་ཡིན་པས། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བའི་སྟོ་དེའི་དོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་སྤྲོ་བ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ནི་རང་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་དེའི་དོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་

སྐྱེ་བ་ཡོད་པས། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ན། དབྱུང་བཅོད་གྱི་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པས་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བསམས་པར་མིང་ཅམ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ཡང་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས། སྲིད་པ་དང་ནི་སྤྱང་ན་འདས། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་
ཡོད་མ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །སྤྱང་ན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་སྲིད་ཞི་
གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། སྲིད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་སྤྱང་འདས་འཛོག་པར་བཤད་པས། འཁོར་བ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྣོང་བ་ཆད་སྣོང་
དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གལ་ཡིན། བསྟོད་པའི་ཡུང་དོན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
སྣོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་གྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་རམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་
བརྗོད་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་གཉིས་
བཀག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་སྣོང་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
སྣོང་ཉིད་དེ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པས། ཡུང་དེ་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་པའི་སྣོང་
ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྣོང་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གྱི་སྣོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཞེས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་ཁུངས་སུ་འཇུག་ཏོ། །དེས་ན་བསྟོད་པ་དེ་
ཉིད་ལས། མི་རྟག་སྣོང་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྣོང་བྱེད། །མཚོག་ཏུ་
སེམས་ནི་སྣོང་བྱེད་པའི། །ཚོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཚོས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་བྱའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་སྐྱོམ་པ་ཉིད་སེམས་སྣོང་བའི་
མཚོག་ཏུ་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྣོང་
བ་ཆད་སྣོང་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོགས་པའི་སྣོང་བ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་བྱའི་སྣོང་
ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱང་དུ་བྱང་། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྐྱེལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་

བར་བརྒྱུད་ནས་འདིགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་ལ་ཤར་སྤོགས་ན་སྤྱུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེའི་
གཉེན་པོར་མི་འགོ་ཡི། ལུག་སྤོགས་ན་ཤིང་སྟོང་ཡོད་ཅེས་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྤྱི་བ་དང་འདྲ་སྟེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ལྟར་སྤྱད་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་སེལ་བ་ལ། གང་ལ་
བདེན་པར་བརྒྱུད་པའི་གཞི་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཉེན་པོར་མི་འགོ་ཡི། གཞི་གཞན་དོན་
མེད་ཅིག་བདེན་པར་ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་དོ།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་གང་ལས་འབྱེད་པའི་གཞི། རི་ལྟར་དུ་སྤྱི་བའི་གངས།
དེ་ལྟར་དུ་སྤྱི་བའི་དོན། སྤྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་
ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསྐྱེད་བརྟུན་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་བྱ་ནི་དབྱེ་
གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅུ་ཤེ་ལས། འདིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི།
གཉིས་སུ་སྤྱི་བ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་དགོས་པས་ཐ་དད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱི་
རབས་པ་མང་པོ་བྱམ་བ་དང་སྤྱུལ་བྱ་སྤྱི་བྱ་དོ་ཐ་དད་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དོ་
པོ་གཅིག་ལ་སྤོགས་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གང་རུང་གཅིག་
དངོས་པོར་མེད་པའི་ཐ་དད་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དེ། ཐ་དད་གསུམ་ཡོད་པས་བདེན་
གཉིས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྤྱི་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་གཉིས་དོ་པོ་གཅིག་ལ་སྤོགས་པ་ཐ་
དད་དུ་འདོད་དོ། །དབྱེ་མ་སྤྱད་བ་ལས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་
མི་འགའ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས། ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གང་
རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཅར་ལའང་དོ་པོ་གཅིག་ལ་སྤོགས་པ་ཐ་དད་མི་འགའ་ལོ། །
འདྲུག་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་དོ་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་

ལྷ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཚོས་ཅན་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ན་ངོ་བོ་
ཐ་དད་དུ་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་
ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཡོད་པ་གང་རུང་གིས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་
ངེས་པའི་སྤྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བུ་དེ་རང་གི་དོན་
དམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་རང་གི་བདེན་སྟོང་དང་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་འགྱུར་བས། ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་གྲུ་འི་རང་གི་བདེན་སྟོང་ཡིན་
ཡང་རང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་
ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ལ་
དགོངས་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ལྡོག་པ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀར་མིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
གངས་ངེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་དོན་བཤད་པ། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་བཤད་
ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
དུ་བཤད་པས། དུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་ཅམ་མིན་ལ། ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་གཞུང་ངོ། །དེ་ལ་གཞུགས་སོགས་རྣམས་ཤེས་པ་ཀུན་
རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི། གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་མ་

རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་བདེན་པར་བྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པར་འཛོགས་པ་ནི་སློའི་ངོར་ཡིན་ལ།
བདེན་འཛོལ་མིན་པའི་སློའི་ངོར་བདེན་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་
ལས། གཉི་ལྷན་རང་བཞིན་སྲིབ་སྲིབ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། །དེ་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུབ་དེ་ནི། །
ཀྱང་རྣམ་པ་བདེན་ཞེས་སྲིབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་བའི་དངོས་ནི་ཀྱང་རྣམ་
ཏུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་ཞེས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ། འདུ་བྱེད་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་
པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་
རྣམ་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
ལ་ནི་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཀྱང་རྣམ་པ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཛོགས་པ་རྣམས་མ་རིག་པས་ཡོད་པར་
འཛོགས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཉོན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོར་ཀྱང་
རྣམ་པ་བདེན་པ་མི་འཛོགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲུབ་བཤམ་པ་སྣང་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདེན་འཛོལ་ཡིན་པས། དེས་བསྐྱུང་བའི་དོན་མ་སྣང་དུ་ཡང་
མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། ཀྱང་རྣམ་པ་བདེན་པ་ཡིན་ན་མ་སྣང་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་
ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོགས་པའི་འཛོགས་སའི་ཀྱང་རྣམ་པ་ཡིན་ནི། ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཀྱང་རྣམ་པ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ཀྱང་རྣམ་པ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོགས་པའི་
བདེན་ཞེན་གྱི་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་དག་གི་ངོར་མི་བདེན་པར་

བསྐྱབས་གྱི། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་མ་བསྐྱབས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་དོར་
འདུ་བྱེད་རྣམས་གུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་ནི། དེའི་དོར་གུན་རྫོབ་དང་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་
ནང་ནས་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས། ཙམ་གྱི་སྐྱས་ནི་བདེན་པ་གཙོད་གྱི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་
མི་གཙོད་པས་གུན་རྫོབ་ཙམ་དང་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། འདིག་རྟེན་གྱི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ནི། འདིག་རྟེན་གུན་
རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གུན་རྫོབ་དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་
སྤྱང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྤྱང་བ་དེ་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྤྱང་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་འདིག་རྟེན་གྱི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་སྤྱང་བཤད་པའི་མ་
རིག་པའི་གུན་རྫོབ་དེའི་དོར་བདེན་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཡི་ཐ་སྟེད་དུ་བདེན་
པར་བྱུབ་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་ཐ་སྟེད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་
ལུགས་དང་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། བདེན་བྱུབ་འགོག་པ་དང་བདེན་མེད་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཐ་སྟེད་
དུ་བྱེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཚུལ་འདིས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོས་གུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གནས་
པར་བཤད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཚོས་ཉིད་དང་བདག་གཉིས་བདེན་འདིན་གུན་རྫོབ་པའི་
དོར་བདེན་པས་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། བདེན་འདིན་གུན་རྫོབ་པའི་དོར་བདེན་
པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་མི་སྤྲི་ཡི། གུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་གུན་རྫོབ་པ་གང་གི་དོར་བདེན་པའི་གུན་རྫོབ་པ་དང་དེའི་དོར་བདེན་
ཚུལ་བཤད་པ་ཙམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལྷི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་གུན་རྫོབ་
པའི་དོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་
ནའི་དོན་གཟིགས་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོན་པའི་སྐྱ་གུའི་དོ་བོ་དང་། ཤེས་བྱ་རྩུན་པ་སྐྱ་བའི་དོན་

འཇམ་བའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་སྤྱི་གུའི་ངོ་བོ་ལོ། །དེའི་སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་གུའི་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་གུའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇམ་པ་ལས།
 དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་
 དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྒྱུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །
 འདིས་ནི་སྤྱི་གུའི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་དམ་ནི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་ནི་ཤེས་པ་སྤྱི་མས་རྙེད་པར་སྟོན་གྱི། སྤྱི་གུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ལ་
 ལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཇམ་པ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་རྣམས་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་དངོས་པོ་
 རེ་རེའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྤྱི་ནས་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གཞིགས་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་ནི་རྒྱུན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་དོན་
 ལ་མི་བདེན་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་ལ་རྒྱུན་པར་
 ངེས་དགོས་སོ། །མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཤེས་བྱ་རྒྱུན་པ་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་ངེས་པ་ལ་གཞི་
 དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་ཤེས་གྱིས་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བའི་ལྟ་བུ་རྙེད་དགོས་ཏེ། བདེན་
 པ་རིགས་པས་མ་ཞེས་པར་རྒྱུན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱི་རོ། །བྱམ་སྤྱམ་ལ་སོགས་
 པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་སྟོས་གྲུབ་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་སྟོས་འགྲུབ་མི་
 དགོས་ཏེ། བྱམ་སྤྱམ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡང་། དེ་དག་གྲུབ་
 པའི་སྟོས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་དོན་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྤྱི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སོ་
 སྤྱིའི་ཤེས་པ་ངོ་བོ་ལ་སྟོས་ཏེ། བྱམ་སྤྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་དོན་
 དམ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འདིའི་ལྷགས་སུ་སྤྱི་བ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འཇམ་པ་འགྲེལ་ལས། དེ་
 ལ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པའི་

སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བརྒྱུག་ནས་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་སྣོས་ཏེ་བྱམ་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་བྱུབ་
པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ངོར་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་གཞི་བྱམ་སོགས་
རྣམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་འཇམ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་ལ་སྣོས་ནས་
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་སྣོས་ན་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པས་བྱམ་སོགས་
ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྤྱེ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི།
བྱམ་སོགས་འཕགས་པ་ལ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྐྱ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་
བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་སོགས་མ་རྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྣང་བ་
ནི་སྣང་བ་ལྟར་བྱ་ཡོད་པར་ངེས་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་པར་ཡུལ་དུ་སྣང་
བ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི། བདེན་གཉིས་
ལས། སྣང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྣམས་པའི་སྤྱིར་དང་མི་རྣམས་སྤྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདི་ནི་མ་
རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་མ་རིག་
པས་བསྐྱེད་པའི་སྣང་བར་བཞེད་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །
འདིར་འཇུག་འབྲེལ་ལས། གང་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱུན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྗེས་པ་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོར་བྱང་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་དེ་བྱང་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་འདུག་པའི་ལྷ་བྱ་བའི་དོན་མཐོང་བས་རྟེན་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའོ། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་
 རྣམས་ལ་སྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བ་ཡང་སྤང་ཡུལ་ལ་འཇུག་
 བར་མཚུངས་སོ། །གཞུགས་བྱ་བདེན་པ་འཇོག་ན་དེ་སྤང་འཇུག་པ་དེས་འཇོག་པ་འགལ་ཡང་།
 གཞུགས་བྱ་རྟུན་པ་འཇོག་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཐོགས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྦད་དུ་བདེན་
 པར་མ་བྱུང་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་མི་རུས་པས་སྐྱེ་མ་ལྟར་རྟུན་པ་རྣམས་ཐ་སྦད་དུ་
 འཇོག་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞུགས་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། འཕྲུལ་གྱི་འཇུག་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་།
 དེ་ལས་བརྗོད་པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་། ཤེས་པ་སྤང་མ་དུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུག་དང་། ལྷི་
 མ་དུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུག་སྟེ། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་།
 མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའམ་
 ཐ་སྦད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཇོག་གི། །འཕགས་
 པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པས། དབུ་མ་པ་རང་གི་
 ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དང་། སྲོ་སོགས་སྤང་བ་གཉིས་ལ་
 སྤང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཇུག་མ་འཇུག་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 གཉིས་སུ་མི་བྱེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །བཟུང་
 བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟར་མ་ནི། །འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་གཉེས་ཡོད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་འབྲུལ་དུ་ཡིད་བསྐྱེད་པ་ལས་
བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྣངས་གྱི་བརྒྱུག་སྤོགས་ནི་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དམིགས་
བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་སྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་རྗེ་
སྣེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉེས་སུ་སྤྲོད་བཤམ་པ་ཡང་། སྤྲོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མིན་ཏེ།
རྒྱ་མཚན་ནི་གཞན་དུ་བཤམ་ཅིན་ཏོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ། རོན་དམ་དང་བདེན་པའི་རོན་བཤམ་པ། རོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད་བཤམ་པ། རོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། རོན་
ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་རོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་རོན་དམ་
བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རོན་དང་དམ་པ་གཉེས་ཀ་རོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །
རོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་
སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་ནས་འཛིག་ཉེན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རོན་དམ་བདེན་པར་འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཐ་སྐྱོད་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་པའི་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་དང་། རོན་
དམ་བདེན་པ་གཉེས་སྤྲོད་མི་འདུའོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། དངོས་ཀྱི་རོན་དང་། ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོན་དམ་བདེན་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཇུག་པ་ལས་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་རོན་མཐོང་བས་རྟེན་པ་ལ་གསུངས་པ་
སྤང་བཤམ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་རོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གཞིགས་པ་
ནམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁུད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་
གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇུག་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། མཉམ་གཞག་

ཟག་མེད་ཀྱིས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་སྤང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱིས་རྟེན་པས་
 མི་ཚོག་གི། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་མཁའ་ལོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་
 པར་སྟོན་པའོ། །རྟེན་པའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་དེས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་
 འདྲའོ། །ཡང་དེས་རི་ལྟར་རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བར་སྤང་གི་གཞིར་སྐྱབ་
 ཤེས་ཤིང་འཇག་པར་མཐོང་བ་ན། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་གཞི་དེར་སྐྱབ་ཤིང་འཇག་པའི་སྤང་བ་
 ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་
 སོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་དོ་སོ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྐྱབ་པར་ཟད་པ་
 དང་། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གཞིགས་ཚུལ་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་བཞིན་དུ་གཉིས་སྤང་སྐྱོ་མོ་ཡང་མ་གཞིགས་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་རང་བཞིན་གང་གིས་གཞིགས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མ་སྐྱབ་
 ཡིས་སྐྱབ་པ་སོགས་པ། །དོ་སོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་
 མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། སྤང་སོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་
 བཙུན་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱབ་ཤིང་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་
 གང་གིས་གཞིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞིགས་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་ཅན་རེ་རེ་ལ་དོ་སོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་
 དམ་གྱི་དོ་སོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་གི་སྤང་འདས་དང་། དེ་ཉིད་བྱི་མའི་ས་ཐོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་
 ཀྱི་སྤང་འདས་གཉིས་ཡིན་པས། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཅི་སྤང་ན་ལས་འདས་

ས་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱིར་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ནི། སྤྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་
པའི་ཤེས་ཚོར་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འཇོག་གི། །ལུགས་འདིས་སྤྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞེད་
པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྤྱང་འདས་
དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་ཅིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་
དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་འཇོག་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་བརྟན་པའི་ལན་དུ། འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་སྟེ།
ཤེར་སྤོང་འབྲུམ་པ་ལས། ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་
པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱུས་འཇིག་
རྟེན་སྟངས་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་
དང་། དམན་མཚོག་འགྲིང་གསུམ་དང་། འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་སྟངས་ཅིག་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད། རྒྱལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
མིན་པར་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོས་དོན་དམ་པར་བདེན་པས་དོན་དམ་བདེན་
པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡང་། དེས་རིགས་ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་བཤད་པས་དེའི་ཚོར་མི་སྦྱུ་བ་ལ་
བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུང་བརྗོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་དེར་

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྲིད་དོ། །དེའི་སྲིད་དོན་དམ་དོན་དམ་དུ་མི་བདེན་
ན་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བདེན་ཅོ་ཞེས་སྣ་བ་ཅི། འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྣ་མ་སྣ་མར་མ་གྲུབ་ན་སྲི་
མ་སྲི་མར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྣ་བ་ཅི། བདེན་པ་བཀག་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དགག་གཞི་ཚོས་
ཅན་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པ་ནི་དགག་གཞི་ཚོས་ཅན་
ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཅམ་ལ་འཛོག་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཅན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་
འཕེན་པ་ཅི། རྣུན་པར་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྣང་བ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་
གཞི་རྣམས་རྣུན་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་སྲིད་དོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་མི་དགོས་
ཀྱང་ཐ་སྙད་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་བཞིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གནས་པས།
དེ་བཞིར་འཛོན་པ་དེ་ལ་སྣོས་ཏེ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྟག་སོགས་བཞིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡང་གནས་པ་མེད་པས། དེ་བཞིར་འཛོན་པ་དེ་ལ་སྣོས་ཏེ་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། འཇུག་
པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་སྲ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་
བཏགས་པ་དང་། །སྣུ་མ་སྟེགས་རྒྱ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་ཉེན་ལས་ཀྱང་
ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་སྲ་སྟེགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། སྣུ་མའི་
རྟ་སྐང་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པས་སྣོ་འཇུག་པ་ཞིག་
གི་དོར་ཡོད་ཅམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཡུགས་སུ་སྣ་བ་ཅི་སྟོང་པོ་
མེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །འཇུག་པ་ལས་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་ལ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་ཡང་སྲིད་ཡོད་མེད་ཅམ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་

བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པའོ། །དེས་ན་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་རྣམས་མིང་
གི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་
ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། ཅམ་གྱི་
སྐྱེས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་དང་། འཛོག་པའི་དོན་དེ་ཚད་མས་
གྲུབ་པ་གཙོ་བོ་དང་། འདི་ལྟར་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་པས་མ་ཚིམ་
པར་དེ་ཅམ་མིན་པའི་བཏགས་དོན་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཅའ་ནས་རྙེད་ན་ཡོད་པར་འཛོག་ལ།
མ་རྙེད་ན་མེད་པར་འཛོག་པ་ལྟར་ལུགས་འདིས་མི་བྱེད་གྱི། ཚོལ་ལུགས་དེས་བཅའ་ནས་རྙེད་རྒྱ་
བྱུང་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཞེད་པས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱུང་ནས་ཡོད་པར་རྙེད་པ་ཐ་སྐྱད་ཏུ་
ཡང་མི་འདོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་མ་དབྱུང་གྱིས་མཚམས་ཀྱང་དེ་ནས་འཛོག་པས། རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་
དོན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་གཞིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་སམ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། རྒྱས་པར་གཞན་ཏུ་
བཤད་ཟེན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་རྙེད་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྤྱིར་རི་ལྷ་བ་དེ་དག་གིས་གཞིགས་ཤེས་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཞིགས་
པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཞིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཅི་ཡང་མ་གཞིགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
གཞིགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་བཤད་པ་བྱངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་
གི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པར་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤང་སོགས་མ་གཞིགས་ན་སྟོབས་

བཅུ་ལྔ་པ་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མ་གཟིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་པ་ནི། དུལ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མ་
རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་
སྐོན་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་
བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་སྲིབ་རོ། །མཐོང་བ་
མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚེར་བ་དག་གྲང་མི་མཐོང་
ཞིང་། །འདུལ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་
ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་
མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་
གྱིས། །དེ་ལྟར་ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་
བསྟན་པར་རྣམ་མ་ཡིན། །ཞེས་མི་མཐོང་བ་སྤང་པོ་ལྟ་དང་། མཐོང་བ་ནི་ཚོས་ཞེས་གསུངས་ལ།
དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། སྤྱི་ཉེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཚོས་མཐོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་བཅད་ཅེས་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་
རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྐྱིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་
འདྲ་སྟེ། དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། མ་མཐོང་བ་ནི་སྐྱིབ་ཐོགས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་
དུ་མཐོང་བ་མིན་པར། སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་རྟེན་པ་ཐ་མ་གཉིས་
གྱིས་བཀག་གོ། །སྤང་པོ་ལྟ་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོར་ཚོས་ཅན་མཐོང་བ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་དག། འོན་ཏེ་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ན་རྫོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་བ་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་བཤད་པས་གཉིས་སྤང་ལོག་པའི་ཁུངས་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱིས་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པའི་ཁུངས་མིན་ལོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་གྱི་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞིགས་པའི་རྡོར་གཞན་དབང་ལ་མ་རེག་པར་ཚོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ་མངོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་གཏན་ལོག་པ་མིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་གཏན་ལོག་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རེག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་

ངོ་བོ་ལོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྲུ་སྲུ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབའ་རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་སྐྱོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ཚོས་ཉིད་དེ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་ཚོམ་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་
 བ་ནི། ཚངས་པར་སྲོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྲིར་དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་དེའི་སྲིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་
 ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། མཐར་ཐུག་
 གི་སྲིང་འདས་ཀྱི་ཚངས་པའི་དོན་དུ་སྲུད་པ་སྲོད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། གདུལ་བྱས་དེ་རྟོགས་པ་
 མི་སྲིད་པས། དེས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དོན་མེད་པ་
 དང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་མིན་པར་འགྱུར་བས། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པའི་མདོ་སྡེ་བྱངས་པས་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པ་དང་། འབགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྲུ་བ་ནི་ལོག་པར་སྲུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་འདུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་སྲིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་
 རྣམ་པར་བཞག་གི། །དངོས་སུ་ནི་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་
 ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་དོན་ནི་ཡེ་ཤེས་
 དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ལྷུལ་ལྷུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་
 འཇོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་ཅམ་དུ་འཇོག་གི། །ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་མི་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་
 ཅས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་སེམས་བྱང་མི་འདུག་པས། སྐྱེ་ཁོ་ནས་མདོན་

སྐྱེས་བུ་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། མངོན་དུ་བྱ་རྒྱའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དུལ་
ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ལོ་སྟེ། མཁའ་བ་ལོ་སྟེ། །དེས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་སྤར་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཀུན་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱེ་གང་
གིས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐྱེ་དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྱིས་སྤང་སོགས་མ་གཟིགས་ན་རི་སྟེད་པ་མཁའ་བ་དང་།
རི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་གྱིས་མི་
མཁའ་བ་གཉིས་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རི་སྟེད་པ་མཁའ་བ་ལ་རི་སྟེད་པའི་དོན་ཅམས་སྤང་དགོས་ཤིང་། ཅེས་མཛད་དུ་
མཁའ་བ་འདི་པའི་ལུགས་མིན་བས་ཅམས་པ་ཤར་ནས་སོ། །སྤང་ཡུལ་རི་སྟེད་པ་ཡང་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་། མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་
སངས་རྒྱས་གྱི་སར་ལྟོག་པའི་དོན་མཛད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ས་དེར་རྒྱ་ལོག་པས་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །
སྤང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དཔེ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤང་བ་ན། རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་ནི་ཡུལ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་
གིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་གྱི། དུལ་ཅན་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་
དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་དོས་ནས་ཡུལ་ཅན་
དེ་ལ་སྤང་བ་མིན་པར་རང་དོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་རི་སྟེད་
པ་མཁའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་དོར་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་དོན་ཅམས་སྤང་བ་ནི། མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་གང་

ཟག་ལ་དེ་དག་སྣང་བ་ཁོ་ནའི་སློབ་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་
ལ་མ་སྟོན་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་སྣང་བ་མིན་ལོ། །དེའི་སྲིད་གཟུགས་སོགས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཐུན་པ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་
པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ངོས་ནས་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ལ་དེར་སྣང་བ་ལ་མ་སྟོན་པར་སངས་
རྒྱལ་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པ་མིན་པས་དེར་སྣང་བས་འཇུག་པར་
འགྲུང་བའི་དོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྐྱད་པ་ཡོད་ནས་སྣང་བ་མིན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་
བྱ་བམས་ཅད་མཐུན་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་རང་ངོས་ནས་ནི་དངོས་སོ་བམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བས་རྒྱན་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་གི་བདེན་པར་མི་སྣང་ལ།
མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་ན། གང་ཟག་གཞན་དེ་
ལ་བདེན་པར་སྣང་བར་འདར་བ་ཅོམ་ལོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་གྱིས་ནི། །དངོས་སོ་མི་རྟག་སྐྱུ་བའི་ཚོས། །གསོག་དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་
དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། མཇུག་པ་མཐར་ཕྱིན་
པས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་
དབེན་པ་ཡི། །རི་སྟེང་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བརྟེན་ཉེ་སྐྱེས་པ་བམས་ཅད་ནི། །བམས་ཅད་མཐུན་
པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་རི་སྟེང་པ་བམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ས་ལེ་གཟིགས་པ་དང་།
གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ནི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་
བས། །གནས་པ་བརྟན་སྲིད་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་གཉིས་སྣང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉིད་དེ་འཇིན་ལས་
དུས་ནས་ཡང་མི་བཞེངས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། རི་བཞིན་དུ་
མ་གོ་བ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་སྣང་ཡང་

འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དང་། རི་སྤྱད་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྩི་
བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་རིགས་ཤེས་དང་། ཐ་སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འགྲོ་
བ་ཚུང་བཅད་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཅན་གཅིག་
གི་སྤྱིར་ནས་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་
ཡང་འགལ་བ་ཚུང་བཅད་ཀྱང་མེད་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་
སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇམ་བ་ན། དེ་ཅམ་དུ་མ་བཅད་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གང་དུ་
སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་དེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་བ་
ཡང་ཤེས་པར་རུས་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞིབ་ཆའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྤོང་བ་ཉིད་ལ་རྒྱས་
པར་བྱེ་ན། སྤོང་བ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། འཕྲིང་དུ་བྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། རང་
དང་། གཞན་གྱི་རོ་བོ་སྤོང་བ་ཉིད་དེ་བཞི་དང་། བསྐྱུས་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཉིས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་ནི་རོན་དམ་པ་དངོས་དང་། མཐུན་པའི་རོན་
དམ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་རོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་
སྤྱིར་རོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ན་རོན་དམ་པ་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་རོན་དང་མཐུན་པའི་
སྤྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་རོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྤོང་བ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་
གོ་ལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། བདེན་གཉིས་རང་
འགྲེལ་དང་རྒྱན་ལས་རོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀུན་རྫོབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་
ཀྱི་རོན་ནི། སྤོང་བྱི་མང་པོས་རྣམ་གངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་རོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་བྱས་ནས།
གཞུགས་སོགས་ལ་རོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པའི་སྤོང་ཉིད་ནི་སྤོང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རོན་

དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་སྒོ་གང་གིས་ཀྱང་
ཡུལ་དུ་བྱ་མི་རྒྱས་པས་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མིན་པས་འདི་ལྟར་
བཤད་དེ། ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་རིགས་ཤེས་ལ་ཡང་དེར་
བཤད་པ་མང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤྱོད་པ་མེད་པས་རིགས་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
དང་། དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རིགས་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས་འབགས་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་དང་།
རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་སོགས་པའོ། །རྟོག་གི་
འབར་བ་ལས། དོན་དམ་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
བཤད་པའི་དགོངས་པ་དང་། དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་གཉིས་ནི་དགོངས་
པ་གཅིག་ཡིན་པས། དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ཁོ་
ན་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་བདེན་པ་
དང་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲིམ་པ་ཅིག་ཅར་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཙོད་རྒྱས་པས་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ།
སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །གཉིས་པས་ནི། རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་
པའི་སྒྲིམ་པ་འགོག་རྒྱས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲིམ་པ་གཙོད་མི་རྒྱས་པས། འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་དོན་དམ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ལོ། །གསུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པ་སྐྱེ་
སོགས་བཀག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་
ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་དོར་ནི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་

ལཱ་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་སྐྱོས་པ་སྤོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས་སྐྱོས་པ་གཉིས་
ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། སྐྱེར་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །
དེས་ན་སྐོར་ལག་ལེགས་ལྷི་ངོར་གཉིས་སྐྱང་གི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ།
བདེན་སྐྱོང་དེ་སྐྱང་བའི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་
གཉིས་སྐྱང་གི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལོ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །

དེས་ན་སྐྱེས་པ་རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་དང་བདེན་སྐྱོང་གི་སྐྱང་བ་གཉིས་
ཚོགས་པ་རིགས་ཤེས་རྟོག་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི།
མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་
སྐྱང་བས་སྐྱེས་པ་སྤོགས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྐྱང་བར་སྐྱེས་པ་ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་
ཚོམ་མ་ཚོད་པའི་གང་ཟག་རྟོགས་སྣུན་ལ་ནི་དེ་སྐྱེར་སྐྱེས་པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ལ་
ནི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དབྱ་མ་སྐྱང་བ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་
ཚོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་དང་དུ་མ་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྐྱེ་
མེད་པ་གང་རྟགས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་
གྱི་དཔེར་བཞིན་ལས་ཤེས་པས། སྐྱོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་གེ་
བཟང་པོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །སྐྱང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྐྱོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་
བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ་དོན་
དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱ་མ་པ་ཚེན་པོ་སྐྱེས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་
རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤམ་པ་ཡང་ཞེས་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་པ་བཤམ་པ་
མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་བཤམ་པའི་འགྲོ་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ནི་ཡང་
དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱེད་ན་

གུན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་
 གསལ། །ཞེས་གཞན་དག་སེམས་ཅམ་པ་དགག་གཞི་ལ་ཚོས་བདག་བཀག་པའི་དགག་པའི་
 ལྷོང་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཚོས་བདག་མེད་པས་
 དེ་བཀག་པའི་དགག་པ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་
 བཀག་པ་གུན་རྫོབ་པར་བཤད་པ་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གུན་རྫོབ་ཡིན་པར་སྟོན་
 པ་མིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སོགས་དངོས་པོ་སྤང་བ་ན་མི་སྤང་བས། ལོག་
 པའི་གུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་སྤང་བ་ན་མི་སྤང་ངོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་མི་སྤང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ན་དེའི་བདེན་
 ལྷོང་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི། བདེན་པར་ཡོད་པ་བཀག་པའི་རྣམ་བཅད་ཅམ་མིག་ཤེས་སོགས་
 ལ་སྤང་བ་མིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་ལ་དགོངས་པས། དེ་འདྲ་དེ་གུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 ཡང་བདེན་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགལ་ལོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་དག་གུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་
 མཐུན་པས་དེར་བཤད་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་
 དག་སྤངས་པར་གསུངས་པའི་སྟོས་པའི་བྱ་བ་ནི། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་སྲིད་
 བ་དེ་སྟོང་མིན། །མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། །མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་མིན་ཞེས། །དེ་ལ་སོགས་
 པ་བཙམ་ལྟན་གསུངས། །ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་ཁོ་ན་
 བྱི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའོ། །ཞེས་རྟོག་པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པའི་བྱ་བར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར་ལྟོག་པས་དེ་ནི་དོན་དམ་དངོས་
 དང་། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པའི་རིགས་ཤེས་ཡུལ་བཅས་ནི་སྤྲ་མའི་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་སོགས་ནི་

སྤར་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ལ་ཡང་། འདིས་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་
དང་། དེའི་གཞལ་བུ་གཉིས་ཡོད་པས། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་ཚུལ་ཡང་དེའི་སྤེར་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་བྲ་བ་དང་བུལ་བར་བཤད་ཚུལ་
དེ་ནི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་གང་ཞིག་རྒྱན་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན། མི་སྐྱེ་བའི་དོན་
ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ནི་མན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བའོ། །དེ་
ནི་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་མན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྲབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པས་སྤང་པོ་གསུམ་
པ་ཡང་རྒྱོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བུ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡལ་
སྤས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་
སྤྲུགས་སུ་ཚུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་
ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཟད་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་
བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་
པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྫོངས་པ་དང་། མི་ཤེས་ན་ནི་བསྟན་པ་
དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་ལྷ་གཏན་ལ་མཁ་པ་སྣང་
ཤེས་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་
ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དེ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་
བྱུང་ཡོད་མིན། །ཐ་སྣང་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་
སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཡོག་པས་ལམ་ངན་ལྷུགས། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཏུ་གཤེན་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟན་པ་ལས་བདག་མེད་
 གཉིས་ཚོགས་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ན་ལྷག་མཐོང་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་ཞིག་ཡོད་
 ལྷམ་ན། འདིར་ནི་ས་མཐོན་པའི་ལྷག་མཐོང་རྣམས་གཙོ་ཆེར་མི་སྟོན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་དུས་ཀྱི་བསྐོམ་
 པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཙོ་ཆེར་སྟོན་འོ། །དེའི་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་རྫོགས་པར་བྱས་ན། རོ་
 བོ་ཉིད་བཞིའི་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་དང་། ཚོལ་བ་རྩལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་རོ། །བཞི་ནི་དགོངས་
 འགེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རི་
 སྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་
 པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རོན་རགས་པ་དང་སྲ་བ་རྣམས་འབྱེད་པའོ། །དེ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ནི་ཉན་ས་
 དང་ཤེར་སྤྱོད་མན་ངག་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །སྐོ་གསུམ་ནི་དགོངས་འགེལ་ལས། མཚན་
 མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་
 གསུངས་པའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། དང་
 བོ་ནི་བདག་མེད་ངེས་ཟེན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་གྱི། གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྲར་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ངེས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་སྲར་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཚོལ་བ་རྩལ་ནི་
 དོན་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱོད་པ་དང་དུས་དང་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་བཅའ་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ཚོལ་བ་ནི། ཚོགས་འདུའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཚོལ་བའོ། །དངོས་པོ་ཚོལ་བ་ནི། འདི་ནི་ནང་གིའོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་དངོས་པོའོ་ཞེས་ཚོལ་
 པའོ། །མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་ནི་གཉིས་ཉེ། འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 རོ་ཞེས་པའཕམ། ལྷན་མོང་བ་དང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བའོ། །སྤྱོད་པ་ཚོལ་བ་ནི། རག་སྤྱོད་པ་

སྐྱོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་དང་། དཀར་སྐོར་གསལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་མན་ཡོན་གྱི་སྐོར་ནས་ཚོལ་བའོ། །དུས་ཚོལ་བ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་བྱུང་ངོ་། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །ད་ལྟར་བའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །

རིགས་པ་ཚོལ་བ་ནི་རིགས་པ་བཞི་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའོ། །འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྐོར་ནས་ཚོལ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། མེས་སྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་འདི་ནི་ཚོས་སོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའོ། །ཚོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྐྱབ་པའོ། །འདི་ཡང་ཅི་འདི་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབུག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་དུ་ཚོལ་བའོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མེ་ཚ་བ་དང་རྩ་རྩ་བ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཚོལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུག་ཏུ་བཞག་པས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། ལྟོས་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་རི་སྟེན་བ་དང་རི་སྟེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོལ་བ་དང་པོའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཚོལ་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་བཞག་གོ། །དང་པོར་བཤད་པའི་ལྷག་མཚོང་བཞིའི་སྐོར་ནི་གསུམ་ཡིན་ལ། ཚོལ་ལུགས་ནི་བྱུག་ཏུ་གསུངས་པས་སྐོར་གསུམ་དང་ཚོལ་བ་བྱུག་ནི་སྤྲ་མ་བཞེར་འདུའོ། །སྤར་བཤད་པའི་བསྐྱེམས་ཏེ་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཞི་སྟེན་གཉིས་ཀའི་སྐྱེན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཉན་སར་གསུངས་པས་ལྷག་མཚོང་ལ་ཡང་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཚོང་བསྐོམ་པར་གསུངས་པའི་
 དོན་བསྟན་པ། ལུགས་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གང་གི་ལམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཞི་གནས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལྷག་མཚོང་སྐོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟོན་དུ་
 ཞི་གནས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། སྤེལ་ལྷག་མཚོང་བསྐོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་
 གཞུང་དང་། འུང་ས་དང་། ཉན་ས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། ཞི་བ་ལྡན་དང་། ཀ་མ་ལ་གྱི་
 ལའི་སྐོམ་རིམ་གསུམ་དང་། ཤེར་སྤྱོད་མན་ངག་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །
 འདི་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ནི། སྟོན་དུ་བདག་མེད་གྱི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པར་དམིགས་པ་གང་
 རུང་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས། སྤེལ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱོང་བ་ཉིད་
 ལ་ལྷག་མཚོང་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་པའི་སྐོམ་ནས་འབྲེད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་
 དང་། ཤེར་སྤྱོད་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྐྱོང་གི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་
 དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དབྱེད་སྐོམ་གྱིས་ལྷག་མཚོང་
 བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་པ་སོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། རི་སྟེང་བ་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷག་མཚོང་བཤད་ཅིང་། སྟོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ཐེན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཚོང་བསྐོམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ནང་གཉིས་དང་སྐྱེ་
 འཕགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་སྤར་མ་ཐོབ་
 པ་གསར་དུ་སྐྱབ་ན་ནི། དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་པ།
 རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེད་ནས་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སྤར་མ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲུབ་གྱི་
 སྤེལ་ལྟར་བྱས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞི་གནས་སྟོན་དུ་གྲུབ་ཐེན་གྱིས་ནི།
 སྤར་བཞིན་འཛོག་སྐོམ་ཅམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་བསྐྱིང་བ་ལས། རི་ལྷ་བའམ་རི་སྟེང་པའི་དོན་
 ལྷགས་སུ་གང་བབ་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་དབྱེད་སྐོམ་བྱས་ན། དེའི་མཐར་ཅེ་

གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲེན་སྐྱབ་པས། དེས་ནི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤིན་
 ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་འགྲུབ་པ་འདྲ་བ་སྲ་མས་མི་རུས་པས་དབྱུང་སྟོམ་བསྐྱབས་སོ། །སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཉིང་
 ཞི་གནས་སྟོན་ཏུ་བཅའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། བདག་མེད་
 ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་སྤྱི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ཞི་རགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་སྐྱོང་
 བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པ་ནི། དེས་པ་ལྷགས་དག་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བ་
 ལ་དགོས་པས། སོ་སོའི་སྤང་བུ་སྤང་བ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་
 མཐོང་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྟོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྟོམ་པར་མ་བཟད། ཤེར་
 ཕྱིན་མན་རག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་དབྱུང་
 སྟོམ་ཡང་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་རི་སྟེང་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྐྱེ་ནས་སྟོམ་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་རག་ལས་རི་སྟེང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་
 སྐྱེད་པའི་སྟོན་ཏུ་རི་སྟེང་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་པ་སྟོན་ཏུ་
 གཏོང་བར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཞི་བ་སྟོང་དང་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟོན་ཏུ་
 ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་སྟེང་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཞི་ལྷག་རིམ་ཅན་ཏུ་སྐྱེད་ཚུལ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་དང་མདོ་
 རྒྱལས་གང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉན་རང་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་
 གཉིས་དང་། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་སྐབས་མོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་ལའང་འདྲ་
 བར་རྒྱུད་སོ་སོ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་མངོན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་རྒྱལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་

བཤད་ཟེན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མེད་ལ་ནི། །ཤེར་སྤྱོད་མན་ངག་ལས། །རང་གི་སེམས་ནི་བརྟགས་
 བ་ན། །ཚོས་ཀྱུན་རང་གི་སེམས་ལ་གནས། །ཚོས་འདི་ནམ་མཁའི་དོ་རྗེར་གནས། །ཚོས་དང་
 ཚོས་ཉིད་མེད་པ་འོ། །ཞེས་གསུང་འདུས་ལས་གསུངས་པས་ཀྱང་། །ལང་གཤེགས་ལས། །སེམས་
 ཚམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་
 ཚམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། །སྤང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་
 གསུམ་སྟོན་པར་འཆད་ཅིང་། །ས་དང་པོ་གཉིས་ལ་འཛོག་སྐོམ་དང་དབྱེད་སྐོམ་གྱིས་ཞི་ལྷག་
 སྐྱབ་ཚུལ་སྤང་བཞིན་འཆད་པར་སྤང་བས། །རི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་འབྲ་བར་
 བཞེད་དོ། །རང་གི་ལུགས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་བུའི་གོ་བ་སྐྱེད་ལུགས་
 དབྱ་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། །སྤྱོད་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་
 གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་
 ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་བས་མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་བ་
 བ་ལྟ་ཐོབ་ཏུ་བཞག་ནས་སྐོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེད་སྐོམ་གཞུང་གཞན་
 བས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྐབས་དེར་དབྱེད་སྐོམ་འཛོག་པའི་ཞར་ལ་ལྟ་ཐོབ་ནས་
 ཅེ་གཅིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐོམ་པ་མ་འཛོག་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཚོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་
 འདིར་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པས། །འདིར་ལམ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་རྣམས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། །བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་ན་སྐོམ་ལུགས་གང་བྱས་ཀྱང་སྐོམ་དེ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པས། །ལྟ་བུ་དེ་རྟེན་དགོས་ལ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་སྐོམ་པའི་ཆེ་ལྟ་བུ་འབྲ་དེ་དེའི་སྤེང་ཏུ་བཞག་ནས་མ་བསྐོམས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐོམས་
 པར་མི་འབྱུང་བས། །ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་ཚར་རེ་སྟོན་ཏུ་བཏང་བའི་མཐར་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་

བར་འཛོག་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོད་བ་མིན་ཅོ། །ལྷ་བ་དྲན་ནས་དེའི་སྐྱོད་དུ་བཞག་པ་ཅམ་ཞིག་
 ལ་གོམས་པ་ཡང་སྐྱར་གྱི་ཞི་གནས་གྱི་སྐྱོད་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཟད་པས། དེ་ལས་ཟུར་བའི་ལྷག་མཐོང་
 སྐྱོད་ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ཅོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྐྱར་བཤད་པ་
 ལྷར་ཤེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་དབྱད་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དབྱད་པའི་སྐྱོམ་གཅིག་ལུ་བྱས་ནའང་
 སྐྱར་བསྐྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། ཞི་གནས་གྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་དབྱད་དེ་སྐྱོད་
 བ་དང་། བར་བར་དུ་འཛོག་སྐྱོམ་སྤེལ་མར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབྱད་སྐྱོམ་མངས་པས་གནས་ཆ་རྒྱུང་
 དུ་སོང་ན་འཛོག་སྐྱོམ་མང་དུ་བྱས་ལ་གནས་ཆ་སོར་གཞུག། །འཛོག་སྐྱོམ་མངས་པས་དཔྱོད་སྐྱོང་
 མི་འདོད་པ་དང་། དབྱད་ཀྱང་འགོ་མི་ཉན་པར་སེམས་གནས་ཆ་ལ་ཕྱིལ་ཕྱིལ་འགོ་ན་དབྱད་སྐྱོམ་
 མང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་གྱིན་བསྐྱོམས་ན་སྐྱོབས་ཆེ་བས་དེ་ལྷར་བྱ་སྟེ། སྐྱོམ་རིམ་
 ཐ་མ་ལས། ཡང་གང་གི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤེས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་
 ཆེ་ཞི་གནས་རྒྱུངས་པའི་སྤྱིར། མར་མེ་རྒྱུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཏོ་བས། དེ་ཁོ་ན་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་
 གནས་གྱི་ཤེས་ཆེ་ན་ཡང་གཉིད་གྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷ་བས་ན་དེའི་ཆེ་འང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷར་
 དབྱད་ནས་སྐྱོད་བ་ལ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་དུ་བསྐྱུང་
 བས་འགོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའི་སྤྱོད་གཅིག་ཅམ་ཡིན་པར་
 སྐྱར་མང་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟོག་པས་གང་དུ་བསྐྱུང་བ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབབ་
 བར་མཐོང་བ་ནི། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཐལ་ཆེས་པའི་སྐྱུར་འདེབས་ཡིན་ཞིང་ལུང་གི་དོན་ཡང་
 མིན་པར་བསྐྱབས་ལ། ཚོས་ཅན་གཞན་ལ་དེ་ལྷར་མི་འདོད་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱོས་གང་དུ་བསྐྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་འཛིན་ཚུལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི།

གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐོ་དུ་མ་
ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅད་གཙོད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐོམ་པ་ནི་མི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་
ནི་དེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་ནི་བཙུན་
ལྷན་འདས་ཉིད་གྱིས་ལན་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འོད་སྤངས་ལེུ་ལས། འོད་སྤངས། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རྒྱུད་གིས་བྱུང་བ་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ནས་ཤིང་གཉིས་སྟེག་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འོད་སྤངས། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ་སོར་
རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། སྐོམ་རིམ་བར་བ་ལས་ཀྱང་། དེས་དེ་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་དེ། གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
དོན་དམ་པར་དེས་པར་མི་འཇིག་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིག་ལ་འཇུག་གོ། །
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །གང་ཞེག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་
རོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྐོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཅམ་འབའ་ཞེག་
སྐོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནས་ཡང་མི་རྫོག་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་ཡང་
རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་རྒྱུད་ན་གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་
པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་སྟེག་གོ། །ཞེས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཟག་བཙས་ལས་ཟག་མེད་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལས་སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སྐྱེ་ལས་འཕགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་མི་
སྟོན་པར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། གང་དུ་

རྣམ་ཏེག་སྤང་གྱུར་པ། །དེར་ནི་སྣོང་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །བརྟག་བྱ་ཏེག་བྱེད་རྣམ་པའི་སེམས། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། །གང་ན་བརྟག་བྱ་ཏེག་བྱེད་ཡོད། །དེར་ནི་བྱང་ཚུབ་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྟག་བྱ་དང་ཏེག་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཇིན་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་
འཛོལ་པ་མེད་པར་སྟོན་གྱི། སོ་སོར་ཏེག་པའི་ཤེས་རབ་འགོག་པ་དང་བརྟག་བྱ་དང་ཏེག་བྱེད་
ཙམ་འགོག་ན་གཞུང་དེར་སོ་སོར་ཏེག་པའི་དབྱུང་པའི་སྐོར་དུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབ་
པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྣོང་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྣོང་པ་
ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པར་གང་སྐྱོམ་པ། །དེ་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྣོང་ཉིད་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ་པ་མི་འགོག་གི།
དེ་དག་ཏུ་བདེན་པར་བརྒྱུང་བའི་བདག་ཉིད་དམན་པ་སྟེ་སྤྱད་པའི་སྣོང་ཉིད་སྐྱོམ་པ་འགོག་པ་ཡིན་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་ཏེག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་སྤྱིར། །སྣོང་ཉིད་
བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞེག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །
ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དག །དེ་སྤྱིར་སྐྱབ་པ་ཆེན་
པོས་བསྐྱོག། ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་
དེ་གཉིས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱོག་པ་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་མི་འགོག་སྟེ། སྤར་
ཚོད་སྐྱོག་བྱངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱད་པ་ལས། སྤང་འདི་སྣོང་ཞེས་ཏེག་ནའང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཕྲི། །མཚན་མ་ལ་སྐྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། དུམ་ཆེན་མོ་ལས། གཞུགས་སྣོང་པ་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྐྱོད་ན་མཚན་མ་

ལ་སྒྲོན་གྱི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མི་སྒྲོན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་
 ཡང་སྒོང་ཉིད་སོགས་བདེན་པར་བརྒྱུད་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྤྲེལ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་བཤད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དད་པ་ཡང་མཚན་མ་ལ་སྒྲོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་།
 མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་
 པ་རོལ་བྱིན་མཚོག་སྒྲོན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་
 ཚོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཆེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་
 པ་རོལ་བྱིན་གངས་འགོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཚོས་ལ་བདག་
 མེད་སོ་སོར་རྟོག་། །སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་དེ་སྒོམ་པ། །འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་འདས་འཛོལ་
 རྒྱ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཤུ་རིའི་བྱས། བྱང་སེམས་ཤེས་བྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲོན་པར་
 འདོད་པས། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་གྱིས། སྤང་པོ་ལྷ་
 པོ་དེ་དག་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བསྟོད། །ཞེས་སོགས་
 མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། མཚོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྒྲོང་བྱེད་པའི། །ཚོས་ནི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་ཞེས་འཇིན་པས། །རི་སྲིད་བྱི་རོལ་རྣམ་
 བརྟགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉེས་མཚོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྒོང་ལྟ་བུས། །རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པ་
 གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དེས་པའི་རྒྱན་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འདིར་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་
 པའི་གཞུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྒོང་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྣོམས་འདུག་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུང་རབ་ལས་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ་བསྐྱོམས་པས་མཚན་འཛིན་སྤོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་
 རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་ལ། སྐྱོམ་རིམ་བར་པ་ལས་
 ཀྱང་། སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཅའ་ན་སྤོང་བར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་
 དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཏུ་བཅའ་ན་སྤོང་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྡོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་
 མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཙམ་དང་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དགོན་མཚོག་སྤྱིན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེས།
 སྡོན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་
 རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 བ་དང་སྐྱོ་ལས་འདས་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེར་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་རྟོགས་པར་སྐྱོམ་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་སྡོན་པ་དང་། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
 བདེན་པར་བརྩམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱི། སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་མིན་པ་དང་། དེ་འགོག་ན་རིགས་པ་

དང་ལུང་ལིན་རྒྱ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
དུ་ཟེན་གྲང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱིས། རྒྱ་ནག་གི་མཁའ་པོས་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་བབ་པའི་ལྷ་བ་
མ་རྟེན་གྲང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སྒྲིབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ལིན་རྒྱ་གལ་ཆེའོ། །

སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་སྣ་མ་རྣམས་ལས་གྲང་འབྱུང་སྟེ། པོ་
རྟོ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས། ལ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་
བབ་ལ། །སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །དེ་ལྷ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ལོགས་
སུ་བསྒོམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྷ་བས་ན་སྒོམ་དུས་ཉིད་ནའང་། །གཅིག་དང་དུ་
བལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་། །ཅུང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་
དུའང་གནས་བྱ། །དེ་ལྷར་བསྒོམས་ན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ། །སྟེ་ཅིག་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་
ཅིང་། །ལ་རོལ་སྲིན་ལུགས་སྟོད་པར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་
ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས། །དེ་རྣམ་དེ་ལྷར་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར་
རོ། །འདི་ཡང་རོ་བོས། སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་
ཅིང་། །ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །སྐྱ་སྐྱབ་སྟོབ་མ་རྩ་གསལ་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་
མན་ངག་གིས། །ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འཁྲིད་ཚུལ་
ཡང་རོ་བོས་དབུ་མའི་གདམས་ངག་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལའི་དགོངས་པ་
གཉིས་འབྲ་བར་སྣང་བ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྷར་ལྷག་མཚོང་སྟོང་བ་ལ་སྟོར་བའི་ཚོས་
དུག་བསྟེན་པ་དང་། ལུག་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། ལུག་རྗེས་དང་། ལུག་མཚོམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་དང་།

ཁྱེད་པར་དུ་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བར་སྐྱོད་ཚུལ་རྣམས་སྤར་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་བསྐྱོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་དབྱུང་ནས་བསྐྱོམས་པ་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཤིན་སྐྱེད་སྤེལ་དེ་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཚད་དུ་ལྷག་མཐོང་
རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་ནས་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྐྱེད་སྤེལ་གྱི་ངོ་བོ་
དང་སྐྱེ་ལུགས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེས་
བརས་པའི་ཤིན་སྐྱེད་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པས་ན་ཤིན་སྐྱེད་སྤེལ་ཡོད་པ་ཅམ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྐྱེས་ན།
དབྱུང་སྐྱོམ་བྲས་པ་དེའི་རང་སྟོབས་གྱིས་ཤིན་སྐྱེད་སྤེལ་འདྲེན་གྲུབ་པ་ན་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་རི་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་
ཀ་ལ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
དེ་རི་སྟེང་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྤེལ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རི་ལྷར་ལེགས་པར་བསམས་
པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་
ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྲམས་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཤིན་སྐྱེད་
མན་དག་ལས་གྱང་། དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྤེལ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་རི་ལྷར་
བསམས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་དོན་ནང་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྟེང་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྤེལ་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་
སྟེང་དུ་ནི། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་
ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཤིན་སྐྱེད་སྤེལ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་གྲུབ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་ཡང་འདྲེན་ཏུ་སྤེལ་བས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྐྱོམ་གྱིས་རང་སྟོབས་གྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་
པ་འདི་ནི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་

གི་དབྱུང་སྐོམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཆེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགོ་བས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
དབྱུང་སྐོམ་བྱས་ན་གནས་ཆ་རྒྱང་དུ་འགྲོའོ་སྐྱེས་དུ་མི་གཟུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་བྱུབ་པའི་ཚད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
པ་ལྟར་ཞི་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་རྒྱང་དུ་སྤྲེལ་རྒྱ་མི་འོང་བས། ཟུང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ངེས་
པར་ཐོབ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་རྒྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བས། དེའི་རྒྱལ་ནི་སྲར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་སྐོམ་བྱས་པའི་མཐུས་སྲར་ཞི་གནས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་
ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ན་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཅི་ཅམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་རྒྱང་དུ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་ན་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་
བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷས་པ། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག་ལས། འདི་
ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་
སུ་བྱུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་
བྱེད་དེ། དེའི་ཆེ་ན་ཚོས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་དེའི་ལམ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་
པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་
པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་
དང་། ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྲིད་དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
གཉིས་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་
བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་དང་། སྐོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། རི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་བྱིང་
བ་དང་ཚོད་པ་ལས་དབེན་པའི་སྲིད། མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རྩོལ་བ་སྐོད་པས་བཏང་སྟོམས་

སྐྱེས་བུ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་ཏེ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་མཚན་ལས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཤེར་
སྐྱེན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ལ་
དམིགས་ཏེ། མེས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཆེ་རྒྱུན་མི་ཚད་པ་དང་བར་མ་ཚད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་
ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ནི་ལྷན་པ་སྟེ་པན་ཚུན་
བཅེངས་ནས་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བར་མ་ཚད་པ་ནི་དབྱེད་སྐྱོམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་བཞག་
ནས་མི་རྟོག་པར་གཞག་མི་དགོས་པར་དབྱེད་སྐྱོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲོཅ་པའོ། །གཉིས་
ཀ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་
བའོ། །རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དབྱེད་མཐར་གནས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དབྱེད་སྐྱོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དངོས་བྱངས་པའི་
ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི། རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་
རི་ལྷ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་ཞི་གནས་གཉིས་མཚུངས་ལྷན་
དུ་འཇུག་གོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཆེ་ཞི་ཞི་ལྷག་གཉིས་འབྲེལ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་ནི་
སྐྱོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པས། རྒྱ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་སྟེང་ན་པར་ཉེའུ་ཚུང་འཕྲོ་
བ་བཞིན་དུ། གནས་ཆ་བརྟན་པོའི་མི་རྟོག་པའི་ཅི་མ་ཞིག་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་
སོ་སོར་དབྱེད་པས་ཚོག་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་ཞི་ལྷག་རྗེས་མཐུན་པར་འཛོག་ན་མ་གཏོགས་པ་
ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་
ཁུངས་མ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐོར་བཏགས་ནས་

འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རིགས་པའི་མཐའ་གཙོ་དང་།
ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དང་། སྐོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི། ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་ལམ་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུག་པས་དེའི་བདར་ཤ་བཅད་དེ། དེ་ནས་དཔལ་བ་ལ་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་
བཅོས་མ་མིན་བ་སྐྱེས་ན་དེས་སྐྱབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐྱེད་བས། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དཔལ་
འགྲོར་གྱི་སྐོར་རྣམས་བསྐོམ། དེ་ནས་ཆེ་འདི་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོར་མ་ལོག་ན་འདིག་ཉེན་སྲི་མ་ལ་
དོན་གཉེར་བྲག་པོ་མི་འབྱུང་བས། ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་སྡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཤི་ནས་
ངན་འགྲོར་འབྱམ་ཚུལ་སྐོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཆེ་འདིགས་པ་བྲན་པའི་སྐོར་རྣམས་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དེས་བ་བསྐྱེད་ལ། སྐྱབས་འགོ་ཐུན་མོང་བའི་སྐོམ་པ་ལ་
གནས་ཤིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་དད་པ་སྐོར་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་མི་དགེའི་འཇུག་ལྗོག་ལ་འབད་
ཅིང་སྐོར་བས་བཞིའི་ལམ་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་ཅུང་དུའི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་
ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསམས་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་
ལས་སྐོར་ཅི་ལྗོག་བྱ། དེ་ནས་འཁོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་ཏོས་བཟུང་ནས་དེ་སྤོང་
འདོད་བཅོས་མིན་བསྐྱེད། འཁོར་བ་ལས་གོལ་བའི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྤྱི་དང་། ལྷད་པར་དུ་
རང་གིས་གང་ཁས་སྐྱེས་པའི་སོ་ཐར་ལ་འབད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་འགྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་
ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། རང་སྤིང་མཚོར་ལྷུང་བ་རི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་
སོང་བ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྤྱངས་ལ། ཅི་སྐྱེ་ལ་
འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྤྱིན་བྲུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་རྣམས་མེད་པའི་ཐོག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་
བས་སོ། །དེ་ལ་སྤོང་བའི་རྣམས་པ་ཐོན་ཐུན་སྐྱེས་ན་ཚོ་གས་བཟུང་ལ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད་དེ་

སྒོལ་སེམས་ཅི་བརྟན་གྱ། དེ་ནས་སྒྲོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་མཉན་ལ་སྒྲོག་འདུག་གི་མཚམས་
རྣམས་ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འདུག་སྒྲོམ་ཚོ་གས་བཟུང་ལ། རང་
རྒྱུད་སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་ཕྱི་དུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་བཟུ་བཞི་སོགས་ལ་བསྐྱབ། བྱུང་པར་དུ་ཅ་
ལྟར་ལ་སྒོག་བསྒོས་གྱ། ཟག་པ་རྒྱུད་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད། གོས་
ནའང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པས་
བསམ་གཏན་སྒྲོང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱབ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་
བ་རྣམ་དག་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་ཉེད་པ་དང་ལྟ་སྐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒྲོང་བའི་རྒྱུ་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་བསྐྱུང་དོ། །དེ་འབྲ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཞི་ལྟག་གི་མིང་བཏགས་
པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་རྒྱུར་པ་ཞིག་མེད་པས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་སྒྲོབ་པའི་གསེབ་ནས་འོང་དོ། །

འདི་ཡང་ལམ་འོག་མ་བསྒྲོམས་ཀྱི་ན་གོང་མ་ལ་སྐོབ་འདོད་ཆེར་འགོ་བ་དང་། གོང་མ་
མཉན་པ་ན་འོག་མ་ལ་བསྐྱབ་འདོད་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་
ཉོག་པ་སྤྲང་བར་བྱས་ནས་སྒོ་ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་གྲུས་པ་རྒྱུད་བར་སྤྲང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་བ་འཆད་པས་བསྐྱེན་རྒྱུ་ལ་འབད། དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱུགས་རྒྱུད་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོར་དང་། ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེར་སོང་ན་མི་
ཉལ་པ་དང་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱ། །ལས་སྤངས་པའི་བཅས་མཚམས་
ལ་གཤེལ་བར་སྤྲང་ན་ལས་འབྲས་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱ། །འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བྱུགས་རྒྱུད་ན་ཐར་པ་
དོན་གཉེར་ཚིག་ཅམ་དུ་འགོ་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བྱུགས་དུག་མི་སྤྲང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཅ་བ་ཆད་པས་སྒྲོལ་སེམས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་
སྤྲང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ནས་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་བྱུགས་

དབུག་པར་སྤང་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏང་དིགས་ཤེས་གྱིས་བཤེག་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྲོང་ཉིད་ལ་སྤྱང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་སྲོད་པར་རྣམ་གཡེར་གྱི་བྱམ་དུ་
སྤྱར་པར་སྤང་ན་ཅེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་སྲོང་བར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་
མཚོན་ནས་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་སྤྱོད་པ་ལ་མ་སོང་བར་སྤྱད་
དགོ་བའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་བུང་ཞིག་དགོས་སོ།།

གཉེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་སྤྱོད་པ་གཉེས་ཀའི་
ལམ་སྤུང་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱངས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།
ལམ་དེ་ནི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ལས་ཆེས་དཀོན་པ་དང་། ལྷུང་དུ་ཚོགས་གཉེས་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལ་འཇུག་ན་ནི་ལམ་སྲོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་སྐྱེ་མ་མཉེས་པར་བྱ་
བ་སྤྱར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་
མཐའ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་སྤྱད་སྟེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་
པའི་དབང་ཞིག་གིས་སྤྱད་སྲིབ་པར་བྱ། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བརྒྱུད་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྲོམ་པ་རྣམས་
མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྤྱང་སྟེ། ཅ་སྤྱད་ཐོག་ན་སྤྱར་སྤང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
སྤྱད་ལ་སྟེ་བ་ལ་ཆེས་འགྲུང་བས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་འབད། སྲོམ་པའི་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་
འབད་ཅིང་བརྒྱལ་གོས་ནའང་སྤྱར་འཚོས་པའི་ཐབས་རྣམས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ལམ་སྲོམ་པའི་
གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་མེད་ན་འགྲམ་ཅ་ཟགས་པའི་ཁང་རུལ་ལྟར་འགྱུར་པའི་སྲིད་རྟོ། །འཇམ་
དཔལ་གྱི་ཅ་བའི་སྤྱད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྤུབ་དབང་གིས། །སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པར་ནི་མ་
གསུངས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱུབ་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་།
རྣམ་འཕྲོར་སྐྱོད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཡང་དམ་ཚིག་མི་སྤྱང་བ་དང་། དབང་སྤྱད་དམན་པ་དང་། དེ་ཉིད་
མི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་ན། དམ་ཚིག་དང་

སྒོམ་པ་སྤྲུང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་སྤྲུང་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འབྱུངས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆེན་དང་སྒོམ་པ་སྤྲུང་བ་དེས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལ། རྒྱུད་སྤེལ་ལམ་གསུམ་ལྟར་ན་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་རིམ་གྱིས་དང་། ལོང་མ་ལྟར་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པོ། །འདི་དག་ནི་འདིར་མིང་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པའི་སྤོགས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྒྱུས་པར་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས་ན་མཛད་སྤྲུགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་རྣམས་དུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་ནོ།། །།

ལྗུལ་བས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤེལ་ལམ་གྱི་ཚུལ། །རྣམ་གཉིས་གསུངས་པའི་མདོ་སྤེལ་སྤོགས་རྣམས་ཀྱི། །གསུང་རབ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལམ་ལ་ནི། །མི་འཇིགས་སྒོ་བས་པ་བྱིན་པས་གཞུང་བཟང་རྣམས། །བདེ་སྐྱབ་ཉིད་དུ་གདམས་པར་འཆར་བ་དང་། །རྒྱུད་སྤེལ་ནས་བཤད་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་ལམ། །མ་ལུས་གསལ་བྱེད་རྒྱུད་ནི་སྤྲོད་བྱེད་མཚན། །ལྷག་པར་བྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་རྣམ་གཉིས་དང་། །རྒྱུད་སྤེལ་གོང་ལོག་རིམ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །སྐབས་སུ་སྤྱི་བའི་ཉིང་འཇིན་ཐུན་མོང་བ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཁས་མང་གཞུང་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བཤད་པས་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་ལེན་གྱི། །ལམ་གྱི་གོལ་ས་ལེགས་པར་རྟོགས་འགྱུར་བའི། །བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྐྱུས་པ་འདི། །སྤྲུང་ཡང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲུབ། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་པའི་ལམ། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས། །མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བོགས་མེད་ཞི་བ་སྣའི། །བརྒྱུད་པའི་ཚུ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་

འདྲེས་པ། །དབལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་ཡི་གདམས་པ་མཚོག། །འདིར་འབད་བ་ལས་ཐོབ་པའི་དགོ་བ་
ཡིས། །སྐྱེ་དགའི་པན་བདེའི་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །འི་མས་མ་བསྐྱད་རིང་དུ་རྒྱས་པར་ཤོག།

ཅེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་དང་
ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བཤོད་པའི་སྐྱེ་པོ་མཚོག་
གི་ཚོས་ལུགས། སྐྱེས་ཏུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་གྲང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དགོན་པ་བ་ནས་སྣེ་ཉུ་བྱུང་བ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། སྐྱེན་སྣ་བ་ནས་བརྒྱད་
པ་གཉིས་དང་། པོ་རྟོ་བ་ནས་ཤིང་བ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། པོ་རྟོ་བ་ནས་དོལ་བ་ལ་བརྒྱད་པའི་
གདམས་ངག་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན། ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་ལས་སྐྱུང་ཡང་བསྟུས་པ་འདི་ནི། མང་
དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྲོང་སྲོང་བ་པ་ཤར་ཚོང་ཁ་བ་སྟོོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱིས་རི་བོ་དགོ་ལྡན་
དུ་སྐྱུང་བའོ། ། །

༡༡། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །མི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །འཛིག་རྟེན་མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་ལྟ་བུའི་མིག།
 །སྲིད་ལམ་འབྲུམས་པས་དུབ་པའི་ངལ་བསོའི་གནས། །བདེ་ལེགས་ཙུ་བ་རྒྱུ་ཅན་གླ་མ་དང་། །རྗེ་
 །བཟུལ་མཐུན་པའི་གཏེར་གྱི་ཞབས་ལ་འདུད། །འབད་བ་ཚུང་དུས་རྒྱབས་ཆེན་ཚོགས་སྤྱད་ལ། །
 །དགོ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཚོག་ཏུ་གསུངས། །འབྲུང་པར་རང་གིས་སྲོན་བྱས་དགོ་བ་ལ། །རྗོམ་
 །སེམས་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན། །སྲོན་བྱས་དགོ་བ་གོང་དུ་འབེལ་ལོ་ཞེས། །རྒྱལ་བས་
 །གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་སྲིད་དང་། །དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན། །སེམས་
 །ཁྲོད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ལེགས། །དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅའ། །བར་དུ་
 །གཞུང་སྲུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྦྱངས། །ཀུན་
 །གྱུང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས། །རྒྱལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །
 །བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་ལོ་རྗེ་བཟུལ་མཐུན་པའི་གཏེར།།

སྦྱང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཐོམས་པའི་ལུན། །ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྲོན་མེས་མ་བསལ་
 །བར། །ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་མཚོག་ཏུ། །འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྲོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །
 །དེ་ཉིད་སྲིད་ན་མི་པམ་ཚོས་རྗེ་དང་། །འཇོམ་སྦྱིང་རྒྱུན་དུག་མཚོག་གཉིས་ཞེས་བྲགས་པའི། །
 །གཞུང་ལ་སྲོགས་རེ་བ་དང་རགས་བ་རེས། །ཚིམ་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །རྒྱལ་འདི་
 །བསམས་ཤིང་མ། །བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་ལོ་མ། །འབྲུང་པར་རྒྱ་ལོ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་ཡི། །དེ་ཉིད་གཏུ་
 །ལ་འབེབས་པའི་སྐོ་གཅིག་སྲུ། །ཡང་དག་རིགས་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནས་ལ། །འབད་བ་དུ་མས་
 །ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱངས། །རྒྱལ་འདི་བསམས་ཤིང་མ། །བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་ལོ་མ། །མདོ་སྲུགས་གཞུང་ལ་

དལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང་། །ཟབ་དོན་ཉམས་སྲུ་ལེན་དང་སྐྱ་བ་ན། །གང་ཡང་མ་བསྐྱབས་ཅི་ཡང་མི་
 །ཤེས་པའི། །ལྟ་བའི་ཚུལ་ལས་རིང་དུ་མ་སོང་བར། །མཐོང་ནས་ལྷག་པར་སྐྱ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་
 །ཀྱི། །ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་ཕྱ་བའི་རིགས་ལམ་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་བ་འདྲོན་པའི་གནད་ཀྱུན་ལ། །
 །ལེགས་བར་སྐྱུངས་ཉེ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པར་བྱས། །ཚུལ་འདི་བསམ་ཤིང་མ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེ་འོ་མ། །
 །འདི་ན་རྗོགས་སངས་རྒྱས་སྲུ་བཟོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་དོ་རྗེ་ཐེག་དང་པར་སྤྱིན་ཐེག་རྣམ་པ་གཉིས་
 །ཡོད་གསང་སྐྱགས་པར་སྤྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། །ཉི་མ་ལྷ་བ་ལྟ་
 །བུར་ཀུན་ཏུ་བྱགས། །ཚོག་དེ་བདེན་པའི་ཚོག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 །ཅེས། །ཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འདྲིན་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་
 །ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྣལ་པོ་གང་། །ཤིན་ཏུ་སྤང་དགའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལས། །འདི་འདྲ་
 །ཡལ་བར་འདོད་བ་ཀྱེ་མའོ་མཚར། །དེ་ཉིད་སྤྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཚོག་། །སངས་རྒྱས་ལས་
 །ཀྱང་དགོན་པའི་དོ་རྗེ་ཐེག་། །དངོས་བྱུབ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་གྱུར་ཟབ་མོ་དེར། །ཞུགས་ནས་འབད་
 །བ་མང་པོས་རིང་དུ་སྐྱུངས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེ་འོ་མ།།

རྒྱུད་སྤྱེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ། །མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་རྒྱུད། །རྒྱུད་
 །སྤྱེ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཏུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་། །དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ལེགས་མཐོང་ནས། །གསང་
 །བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་བྱུབ་པ་དང་། །དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་བསམ་གཏུན་སྤྱི་མ་སོགས། །འབྲ་
 །རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི། །རྒྱུད་སྤྱེ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས། །ཚུལ་འདི་
 །བསམས་ཤིང་མ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེ་འོ་མ། །རྒྱུད་སྤྱེ་གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །གཙོ་བོར་
 །བྱུར་བ་རྣམ་སྐྱང་མཛོན་བྱང་གི། །རྒྱུད་ལ་སྐྱུངས་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་
 །ལེགས་བར་དེས་བར་བྱས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེ་འོ་མ། །རྒྱུད་སྤྱེ་གསུམ་
 །པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །གཙོ་བོ་དཔལ་སྐྱན་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད། །བཤམ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་

ཅེ་མོ་ལ་སོགས་ལ། །སྤངས་པས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤོར། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །བཀའ་འདི་ཆེ་འོ་། །བཞི་བ་ནལ་འབྱོར་སྤོར་མེད་པ་ལ། །འདམགས་ཡུལ་མཁས་པ་
ནལས་ལ་ཉི་ལྔ་ལྟར། །ཡོངས་སུ་གཤགས་པའི་པ་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་། །ནལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དོར་
བདེ་མཚོག་གི། །ཅེ་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་། །མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སོལ་
མི་འདྲ་བའི། །ཤིང་རྟའི་སོལ་འབྱེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། །གསལ་བྱེད་ཅི་མ་མེད་པའི་འོད་
ལ་སྤངས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །བཀའ་འདི་ཆེ་འོ་། །དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མང་དུ་སོས་
པ་བཙུག་པའི་སྐབས་ཉེ་དང་པོའོ། །

དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་སློབ་སྟོན་སེལ་བའི་མཚོག། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་
རིང་གི། །དད་པ་བརྟན་པོས་བཞུང་ལུགས་གདམས་པ་རུ། །འཆར་སྤྱིར་གསོལ་བཏབ་རྒྱ་ཚོགས་
ཀུན་ལ་འབད། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །བཀའ་འདི་ཆེ་འོ་། །དེ་ལྟར་འབད་པས་སྐྱ་སྐྱབ་
སོགས་མེད་ལས། །རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་ལ། །སྐྱབ་མོང་མིན་པའི་དེས་པ་རྟེན་
གྱུར་པས། །ཟབ་མོའི་གཞུང་མཚོག་པར་སྤྱིན་གདམས་པར་ཤོད། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །
བཀའ་འདི་ཆེ་འོ་། །བྱང་སྤོགས་འདི་ན་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །སྤངས་དང་མ་སྤངས་དུ་
མ་མགོན་གཅིག་ཏུ། །མདོ་དང་སྤེ་བདུན་ཀུན་ལ་བྱང་རྩལ་ཏུ། །བསྟོད་པའི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་
ཡོད་མིན་ཟེར། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྤོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ། །དངོས་སུ་འདི་ཚོམས་འདི་ནི་
མ་འོངས་དུས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །གསུང་གི་གནད་བ་སྐྱལ་བའང་ཚད་
མར་བྱེད། །དེ་ནི་མི་རིགས་སྐྱབ་པའི་སྤུལ་བྱུང་དུ། །མཐོང་ནས་སྤྱག་པར་ཚུལ་དེར་དབྱེད་པ་ན། །
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་མཚོད་བརྗོད་དོན། །ཚད་མ་གྲུབ་པར་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོག་
གིས། །ནལ་སྟོལ་དོན་དུ་གཉེར་ལ་བཙུག་ལྟར་འདས། །ཚད་མར་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ལས་དེ་ཡི་ནི། །
བརྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སུ། །དེས་པ་གཉིང་ནས་རྟེན་པས་ཐེག་གཉིས་ཀྱི། །

ལམ་གྱི་གནད་ཀྱི་འདྲིལ་བར་རིགས་ལམ་ནས། །ལེགས་བར་ཐོན་བས་ལྷག་བར་དགའ་བ་རྟེན། །
 ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །བཀའ་ཤིན་ཆེ་ལོ་། །དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་པོ། །
 ལེགས་བར་སྐྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་བས། །མི་པམ་ཚོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི། །
 གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་བར་ཤར། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །བཀའ་ཤིན་ཆེ་
 ལོ་། །ལྷག་བར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ཚོགས། །བསྐྱེགས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ལས་ལམ་
 གྱི་གནད། །ཀུན་ལ་དེས་སྟེར་བསྐྱབ་པ་ཀུན་བརྟུས་ལ། །བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 པ་སོགས། །སྐྱེས་སྐྱུང་ལུགས་གྱི་གཞུང་མཚོག་དུ་མའི་དོན། །ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་བཤེགས་
 བར་མཐོང། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །བཀའ་ཤིན་ཆེ་ལོ་། །དེ་ནས་བསམ་གཏུན་གྱི་མ་རྣམ་
 ལྟར་གྱི། །མདོན་བར་བྱང་རྒྱབ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡིས། །ལེགས་བར་བཤད་པའི་མན་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས། །ལམ་གྱི་གནད་ཀྱི་ལེགས་བར་གདམས་བར་ཤར། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་། །
 བཀའ་ཤིན་ཆེ་ལོ་། །དཔལ་ལྷན་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་བར་མཐོང་བར་གྱི། །རྩེད་ཟད་སྐྱ་ཡང་ལམ་དེར་ཟབ་མོའི་དོན། །སྟོམ་ཚུལ་རྟོགས་བར་
 དགའ་བ་བཤ་ཆེན་གྱི། །སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་རྒྱུད། །རྣམ་གསུམ་སྐྱར་ཏེ་
 ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་དང་། །རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་རྣམས། །སྟོམ་རིམ་རི་བཞིན་
 བཤད་པས་སྟོ་སྟུན་བསལ། །ཚུལ་འདི་བསམས་པ། །བཀའ་ཤིན་ཆེ་ལོ་། །ཕྱབ་པའི་ལེགས་
 བཤད་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །དཔལ་ལྷན་རྣམ་འགྲོར་སྐྱོན་མེད་པའི་རྒྱུད། །དེ་ཡི་ནང་ནས་ཤིན་
 ཏུ་ཆེས་ཟབ་པ། །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་ལ། །སྐྱེ་བའི་དམ་པ་སྐྱེས་པའི་
 རྒྱུད་གསུང་། །རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་གྱི། །མཐར་ཐུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་
 རྟེ་གནས། །དེ་སྤྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །སྐྱེ་བའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་བྱར་
 གསུངས། །ཚུལ་དེ་གནད་དུ་བརྒྱུད་ནས་མན་ངག་གི། །མཐར་ཐུག་མདོར་བྱས་སྟོན་བསྐྱུས་རྣམ་

གཞག་སོགས། །འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྐོར་གྱི་སྐྱབ་ཀུན་ལ། །རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་ཅ་
 བའི་རྒྱད། །སྐོན་མེ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྣ་དང་ནི། །
 ལེགས་པར་སྦྱར་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོས་སྦྱངས། །སྦྱངས་པས་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སྦྱི་དང་ནི། །
 རྒྱད་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་གནད་ཀུན་རྟེན། །ཚུལ་འདི་བསམས་མ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ལོ་མ། །
 དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བདེ་དགེས་དུས་འཁོར་སོགས། །རྒྱུད་སྡེ་མང་པོའི་གནད་དོན་གདམས་པར་ཤེས། །
 དེ་དག་བདག་གིས་གཞན་དུ་བཤད་པས་ན། །འདིར་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་སྐོ་ཅམ་ཞིག་ཚུལ་
 འདི་བསམས་ཤིང་མ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ལོ་མ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤེས་
 བའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །།

དེ་ལྟར་གདམས་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་ན། །ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ལམ་དང་ནི། །
 ཐུན་མོན་མེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་གཉིས། །གནད་བསྐྱུས་ཚང་བའི་ལམ་ལ་འདྲིས་པར་སྦྱངས། །
 ཚུལ་འདི་བསམས་མ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ལོ་མ། །རྒྱལ་སྐུ་སྐོན་ལམ་གསུམ་གྱི་སྦྱང་རྣམས་ནི། །དམ་
 ཚོས་འཛིན་པའི་སྐོན་ལམ་ནང་འདུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་དགོ་ཅ་ཇི་སྟེད་བསགས་བ་ནི། །ཀུན་
 གུང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོམས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདམ། །
 བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ལོ་ཇི་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །ཐམས་ཅད་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་གླངས་པ་
 དང། །ཀུན་གུང་བསྟན་བ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོམས་པའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །།

རང་གི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྡེལ་བྱིར་དང། །རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་མང་པོ་ལ། །
 འདུག་སྐོ་མ་འོར་ཚུལ་བཞེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འདི་བྱས་སོ། །
 དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དགོ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །རིམ་བཤད་ཡིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཀུན། །
 ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྐྱབ་མེད་བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་འདུག་པར་ཤོག། །།

ཅེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མདོ་ཅམ་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྐོར་ཤར་ཚོང་ཁ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་

གྱིས་འགྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྲུང་བའི་ཡི་གེ་བཞི་དཀའ་བཞི་བ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ།།

༡༡། །ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐྱོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཤུགས་ལོ་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མགོ་སྤྱོད་ལྟར་འཇོག་པ། །རྒྱ་མཚོ་སྤོང་བ་དེ་ཡི་སྤྱི་གྱི་མཚོག། །རྒྱལ་བའི་མཛེད་པ་ཀུན་གྱི་ལྷན་བསྐྱམས་ནས། །གངས་མེད་ཞིང་དུ་སྦྲུལ་བས་རྣམ་རྒྱལ་བ། །མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱེད་ལ་ཕྱག་འཇོག་ལོ། །ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་ལུམ། །རི་བཞིན་དགོངས་པ་འགྲོལ་མཛེད་འཇམ་སྤྱིང་རྒྱན། །སྤྱི་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་ན། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་བདག་ཕྱག་འཇོག། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱད་པའི། །ཐབ་མོ་ལྷ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ། །མ་ཞོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་བསྐྱུས་པའི། །གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་མར་མེ་མཛེད་ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྷ་བའི་མིག། །སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་འཇུག་རོགས་མཚོག། །བཅེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛེད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛེད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཇོག།

འཇམ་སྤྱིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྤོང་བའི་བ་དན་འགྲོ་ན་ལྷན་རེ་བ། །སྤྱི་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་བཞི། །སྤྱི་དགུའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྐྱོང་བས་ན། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོ། །གཞུང་བཟང་སྤོང་གི་རྒྱ་བོ་འདུ་བའི་ཕྱིར། །དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདེམ་ན། །བསྐྱུན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྫོགས་པ་དང། །གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཇར་བ་དང། །རྒྱལ་

བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཉེད་པ་དང་། །ཉེས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་ཀྱང་བསྐྱབས། །དེ་
སྤྱིར་རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་སྤྱི་བོ་ནི། །སྐལ་ལྷན་དུ་མས་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་མཚོག། །སྤྱིས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །ཡིད་རབ་མི་འཕྲོག་དཔྱོད་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། །གསུང་རབ་
ཀུན་གྱི་སྦྱིང་པོ་བསྐྱབས་བསྐྱབས། །ཚུལ་འདི་ཐུན་རེ་སྟོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། །དམ་ཚེས་འཆད་དང་
ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཚོགས། །རྒྱབས་ཆེན་སྤྱད་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་བསམ།།

དེ་ནས་འདི་སྤྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པའི། །རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འབྲིག་པའི་
ཅུ་བའི། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་ཡིས། །བསམ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་
བསྟེན་པ་རུ། །མཐོང་ནས་སློབ་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། །བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་པའི་མཚོན་
བས་མཉེས་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་བསྐྱབས་འཆོལ་ལོ། །དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ལོར་ལས་ལྷག། །འདི་འབྲེད་པ་ད་
ངེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། །རྟེན་དཀའ་འདིག་སྐྱེན་མ་མཁའི་སློབ་དང་འབྲ། །ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་
འདིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན། །སྐྱབས་པ་འབྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྦྱིང་
པོ་ལེན་པ་དགོས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་བསྐྱབས་འཆོལ་ལོ། །ཤི་ནས་ངན་འགོར་མི་སྤྱིའི་གདེངས་མེད་ཅིང་། །དེ་ཡི་འདིགས་སྦྱོབ་
དགོན་མཚོག་གསུམ་དུ་ངེས། །དེ་སྤྱིར་སྐྱབས་འགོ་ཤིན་ཏུ་བཞུན་པ་དང་། །དེ་ཡི་བསྐྱབས་བྱ་ཉམས་
པ་མེད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་དཀའ་ནག་ལས་འབྲས་ལེགས་བསམས་ནས། །རྒྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱབས་ལ་རག་ལས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་བསྐྱབས་འཆོལ་ལོ། །ལམ་མཚོག་བསྐྱབས་ལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་རྟེན། །མ་རྟེན་བར་དུ་ས་
ཚོད་མི་འོང་བས། །དེ་ཡི་མ་ཚང་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབས། །སློབ་གསུམ་སྤྲིག་སྤྱོད་ཤི་མས་སྐྱགས་
པ་འདི། །ལྷག་པར་ལས་སྐྱིབས་སྦྱོང་བ་གནད་ཆེ་བས། །རྒྱན་དུ་སྦྱོབས་བཞི་ཚང་བར་བསྟེན་པ་

གཅེས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་
འཚལ་ལོ།།

སྤྱུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་
ཞིང་། །ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་ཅ་བ་གཙོད་ཚུལ་མི་ཤེས་
བས། །སྲིད་ལས་ངེས་འབྱུང་སློབ་ཤེས་བརྟན་བ་དང་། །འཁོར་བ་གང་གིས་བཅིངས་བ་ཤེས་བ་
གཅེས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་
འཚལ་ལོ།།

སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཚོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །རྒྱ་བས་ཆེན་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་
དང་རྟེན། །ཚོགས་གཉིས་ཀུན་ལ་གསེར་འབྱུང་ཅི་ལྟ་བུ། །རབ་འབྱམས་དགེ་ཚོགས་སྤྱད་པའི་
བསོད་ནམས་གཉེར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔའ་བོ་རྣམས། །རིན་ཆེན་སེམས་མཚོག་
ཐུགས་དམ་མཐེལ་དུ་འཛིན། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་
ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་འཚལ་ལོ།།

སྤྱིན་པ་འགོ་བའི་རེ་སྐྱོང་ཡིད་བཞིན་འོར། །སེར་སྤྱིའི་མདུད་པ་གཙོད་པའི་མཚོན་ཆ་
མཚོག་། །མ་ཞུམ་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱོད། །སྤྱན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྟོབ་
པའི་གཞི། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ། །ཡོངས་སུ་གཉོང་བའི་ལམ་བཟང་མཁས་
པས་བསྟེན། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བསྐྱེད་འཚལ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་སྤྱོད་བྱི་མ་འབྱུང་པའི་ཚུ། །ཉོན་མོངས་ཚ་གཤུང་སེལ་བའི་
རྒྱ་བའི་འོད། །སྤྱི་དགུའི་དབུས་ན་སྤྱན་པོ་ལྟ་བུར་བརྟེན། །སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པ་མེད་པར་འགོ་
ཀུན་འདུད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡང་དག་རྒྱངས་པའི་ཁྲིམས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བཞིན་
བསྐྱེད་བར་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་

བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །བཟོད་པ་སྟོབས་ལྡན་ནམས་ལ་རྒྱན་གྱི་མཚོག། །ཉོན་མོངས་གདུང་བའི་
 དཀའ་ཐུབ་ཀུན་གྱི་སྤུལ། །ཞེ་སྤང་ལག་འགྲོའི་དགའ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྗིང། །ཚིག་རྒྱབ་མཚོན་ལ་སྲ་
 བའི་གོ་ཆ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བཟོད་མཚོག་གོ་ཆ་ལ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་གོམས་
 པར་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྲིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །མི་ལྷོག་བརྟན་བའི་བཙོན་འགྲུས་གོ་བཤོས་ན། །ལྷང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་
 རོའི་རྒྱ་བཞིན་འཕེལ། །སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །གང་བརྩམས་ལས་གྱི་
 མཐའ་རྣམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལེ་ལོ་ཀུན་སེལ་བའི། །རྒྱབས་ཚེན་བཙོན་
 འགྲུས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་གྱིས་བརྩམས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །
 ཐར་འདོད་བྲིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །བསམ་གཏུན་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་ལོ་
 རྟོ། །བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག། །
 ལུས་སེམས་ལས་སྲ་རུང་བའི་བདེ་ཚེན་འབྲེན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་རྣམས། །
 རྣམ་གཡེང་དགའ་འཛོམས་ཉིང་འཛིན་རྒྱན་དུ་བསྟེན། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་
 བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྲིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་
 མིག་སྲིད་པའི་རྩ་བ་རྒྱངས་ནས་འབྲིན་པའི་ལམ། །གསུང་རབ་ཀུན་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་
 ཏན་གཏེར། །གཉི་ལྷག་ལྷན་སེལ་སྟོན་མེད་མཚོག་ཏུ་གྲགས། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐར་འདོད་
 མཁས་པ་ཡིས། །ལམ་འདི་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་
 ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྲིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །

ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏུན་ཅམ་ལ་འཁོར་བ་ཡི། །རྩ་བ་གཙོད་པའི་རུས་པ་མ་མཐོང་ཞིང། །
 ཞི་གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །རི་ཅམ་དབྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་ལྷོག་པས། །ཡིན་
 ལུགས་སུ་ཐག་ཚོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། །གཡོ་མེད་ཞི་གནས་ཏུ་ལ་བསྐྱོན་ནས་ནི། །མཐའ་བྲལ་

དབུ་མའི་རིགས་པའི་མཚོན་ཚོན་གྱིས། །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏང་ཐམས་ཅད་འཛིག་བྱེད་
པའི། །རྩལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་མོས་རྒྱས་
པར་མངོད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །ཅེ་གཅིག་གོམས་པས་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པ་ནི། །སློབ་པར་ཅི་འཚལ་རྩལ་
བཞིན་དཔྱོད་པ་ཡི། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ལ། །གཡོ་མེད་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་
གནས་པ་ཡི། །ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས། །བྱུང་འབྲེལ་སྐྱབ་ལ་བཙོན་
རྣམས་ཡ་མཚན་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ཉིད་དང་། །རྗེས་སོབ་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུའི་སྣོད་པ་གཉིས། །བསྐྱོམས་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བུ་འབྲེལ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་སྐྱོད་པའི་
པ་རོལ་འགོ་བ་བསྐྱབས། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཕྱོགས་རེའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཚིམ་པ་མེད་པ་སྐལ་
བཟང་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་
ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལམ་མཚོག་གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་སྐྱུ་མོང་
ལམ། །རི་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱི། །མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་མྱེ་རྒྱ་མཚོ་
ཆེད། །ལུགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་བརྟེན་པ་དེས། །དལ་འབྱོར་སོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་
པར་བྱས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །

རང་གི་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱ་སྤྱིར་དང་། །སྐལ་བཟང་གཞན་ལའང་ཕན་པར་བྱ་བའི་
སྤྱིར། །རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ། །གོ་སླའི་ངག་གིས་བཤད་པའི་དགོ་བ་
དེས། །འགོ་བ་ཀུན་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་བཟང་དང་། །འབྲས་མེད་གྲུང་ཅིག་ཅེས་ནི་སློན་ལམ་

འདེབས། །རྣམ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་སློབ་ལམ་དེ་ལྟར་བཏབ། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་འདེབས་
འཚོལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཟེད་བྱང་དུ་བྲས་པ་འདི་ནི། མང་དུ་
སློབ་པའི་དགེ་སློང་སློང་བ་པ་སློབ་ཐང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱིས། འགྲོག་རི་མོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སློང་དུ་སྦྱར་བའོ། །།

༡༡། །ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིན་ཅན་རྗེ། །ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལམ་གྱི་ཅ་
བ་དུ། །ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་བ་དུ་མ་ཡིས། །ཀུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་
ཚོ་བས། །ལན་ཅིག་རྟེན་པའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི། །ཤེན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེན་ཤེས་གྱུར་
ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་སློ། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བས། །
ལུས་སློབ་གཡོ་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་སྦྱར་བཞིན། །སྦྱར་དུ་འཇིག་པས་འཆི་བ་འབྲས་པ་དང་། །ཤི་བའི་རྗེས་
སྦྱ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སྤེ་བཞིན་འབྲང་བ་ལ། །དེས་པ་བརྟན་པོ་
རྟེན་ནས་ཉེས་པའི་ཚོགས། །སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སློང་བ་དང་། །དགེ་ཚོགས་མཐའ་དག་སྦྱུབ་
པར་བྱེད་པ་ལ། །རྟོག་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བས། །སྦྱུང་བས་མི་དོམས་སྦྱུག་བསྐྱེད་
ཀུན་གྱི་སློ། །ཡིད་བརྟན་མི་དུང་སྤིད་པའི་སྤུན་ཚོགས་གྱི། །ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་ཐར་པའི་བདེ་
བ་ལ། །དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བས། །རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་བྲངས་པ་ཡི། །
འབྲས་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡིས། །བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ། །སྦྱུབ་པ་སྟོང་པོར་
བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བས། །རང་ཉིད་སྤིད་མཚོར་སྦྱང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །མར་གྱུར་འགོ་བ་ཀུན་ཀྱང་
དེ་འབྲ་བར། །མཐོང་ནས་འགོ་བ་སློབ་པའི་ཁྱུང་འབྲེར་བའི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚོག་འབྱོངས་པར་
བྱིན་གྱིས་ཚོ་བས། །སེམས་ཅམ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལ། །གོམས་པ་མེད་ན་བྱང་

ལྷན་མི་འགྲུབ་པར། །ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྐྱེས་སྤོམ་པ་ལ། །བཙུན་པ་དག་པོས་སྤོབ་པར་
 གྱེན་གྱིས་སྒོལ་ས། །ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བྱེད་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་
 པ་ཡི། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ། །སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་བར་གྱེན་གྱིས་སྒོལ་ས། །
 ལྷན་མོང་ལམ་སྤྱངས་སྤོད་དུ་གྱུར་བ་ན། །ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཚོགས་གྱུར་དོན་རྗེས་ཐེག་ །སྐལ་བཟང་
 སྤྱི་བོའི་འཇུག་དོགས་དམ་པ་དེར། །བདེ་ལྷག་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་གྱེན་གྱིས་སྒོལ་ས། །དེ་ཚེ་དངོས་
 གྲུབ་རྣམས་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞི། །རྣམ་དག་དམ་ཚིག་སྤོམ་པར་གསུངས་པ་ལ། །བཙུན་པ་མ་མིན་
 པའི་དེས་པ་རྙེད་གྱུར་ནས། །སྤོག་དང་བསྤོས་ཉེ་བསྐྱུང་བར་གྱེན་གྱིས་སྒོལ་ས། །དེ་ནས་རྒྱུད་
 སྤེའི་སྤྱིང་པོ་དེས་གཉིས་ཀྱི། །གཞན་རྣམས་རི་བཞིན་རྟོགས་ནས་བཙུན་པ་ཡིས། །ལྷན་བཞིའི་
 རྣལ་འབྱོར་མཚོགས་ལས་མི་གཡེལ་བར། །དམ་པའི་གསུང་བཞིན་སྤྱོད་པར་གྱེན་གྱིས་སྒོལ་ས། །
 དེ་ལྷན་ལམ་བཟང་སྤོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཞབས་
 བཏན་ཅིང་། །སྤྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོགས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། །སྤྱི་བ་ཀུན་དུ་ཡང་དག་ལྷན་པ་དང་། །འབྲེལ་མེད་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །
 ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྗེས་ནས། །དོན་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱོད་ཐོབ་ལོག། །ཅེས་པ་འདི་
 བློ་ཚོང་ཁ་སྤོ་བཟང་གྲགས་པས་མཐོང་བའོ།།

༡༡། །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཅུ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྗེ་བཙུན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྣོད་
པོའི་དོན། །རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལམ། །སྐྱལ་ལྡན་ཐར་འདོད་རྣམས་གྱི་
འབྲུག་དོགས་དེ། །རི་ལྗང་རྒྱུ་བཞེན་བདག་གིས་བཤའ་བར་བྱ། །གང་དག་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་
མ་ཚགས་ཤིང་། །དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་བཙོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་ལ་
ཡིད་ཉོན་པའི། །སྐྱལ་ལྡན་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་གྱིས་ཉོན། །རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སྲིད་
མཚོ་ཡི། །བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །སྲིད་ལ་བརྟམས་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་
རྣམས། །ཀུན་ནས་འཚིང་བྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅའ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཚེ་ལ་ལོང་
མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྡོག། །ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་འཁོར་བའི་སྤྲུལ་
བསྐྱལ་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམས་ན་བྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྡོག། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་
སྤྲུལ་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སྟོན་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་
གཉེར་སྟོ། །བྱུང་ན་དེ་ཚེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས།།

ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས། །ཟེན་པ་མེད་ན་སློབ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི། །
སྤྲུལ་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱ་རུ་མི་འབྱུང་བས། །སྟོན་ལྡན་རྣམས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད། །
ལྷགས་དག་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་བྱིང་། །བརྟོག་དཀའ་ལས་གྱི་འཚིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱབས། །
བདག་འཛིན་སྤྲུགས་གྱི་བྱ་བའི་སྤྲུབས་སུ་ཚུད། །མ་དེག་སྤུན་པའི་སྤྲུག་ཚེན་ཀུན་ནས་འབྲིབས། །
སྤུ་མེད་སྲིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་བྱ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཚད་མེད་པར་མནར། །གནས་
སྐབས་འདི་འབྲར་བྱུང་བའི་མ་རྣམས་གྱི། །ངང་ཆུལ་བསམས་ནས་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་པར་

མཛོད། །གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །དེས་འབྱུང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་
 གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྲིད་པའི་ཅ་བ་བཅད་པར་མི་རྒྱས་པས། །དེ་སྲིད་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་
 ཐབས་ལ་འབད། །གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱ་
 བ་མེད་མཐོང་ཞིང་། །དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཞིག་ལ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྲེས་
 པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱ་བ་མེད་པ་དང་། །སྣོང་བ་ཁས་ལེན་བྲས་བའི་གོ་བ་
 གཉིས། །རྗེ་སྲིད་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ནམ་
 ཞིག་དེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །དེས་
 ཤེས་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྣངས་ཀྱང་འཛིག་ན། །དེ་ཚེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །གཞན་
 ཡང་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྣོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྣོང་བ་ཉིད། །རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། །མཐར་འཛིན་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །གནད་རྣམས་རང་གིས་རི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཚེ། །དབེན་པ་
 བརྟེན་ཏེ་བཙོན་འགྲུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྐྱུར་དུ་སྐྱབས་ཤིག་བྱ། །ཞེས་
 བ་འདི་ནི་སངས་དུ་ཚོས་པའི་དགེ་སྣོང་སྣོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱིས་རྒྱ་ཁོ་དཔོན་སོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའོ།

༡༡། །ལམ་རིམ་སྒྲིབ་ལམ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་གང་ཞིག་
 །བསགས་པ་དེས། །སྒོ་མིག་མ་རིག་གིས་ལྟོངས་འགོ་བ་ཀུན། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་
 །བདག་གྱུར་ཅིག། །དེར་མ་སོན་པའི་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཙེ་བས་
 །རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བསྟན་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཚང་ལམ་གྱི་མཚོག། །རྟེན་ནས་སྐྱབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་
 །མཉེས་བྱེད་ཤོག། །རང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །འཕྲགས་པའི་བཙེ་བས་བྱངས་
 །པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འགོ་བའི་ཡིད་གྱི་ཐུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུན་
 །རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་གིས་མ་ཁུབ་པའམ། །ཁུབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་
 །པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡི། །པན་བདེའི་གཉེར་དེ་གསལ་བར་
 །བྱེད་པར་ཤོག། །སྐྱམ་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཛད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་ལས། །ལེགས་བྱུབ་བྱང་རྩལ་ལམ་
 །གྱི་རིམ་པས་གྱང། །ཐར་འདོད་རྣམས་གྱི་ཡིད་ལ་དབལ་སྟེར་ཞིང། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་
 །དུ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག། །ལམ་བཟང་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང། །འགལ་རྐྱེན་སེལ་བྱེད་
 །མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་
 །བར་མ་གྱུར་ཅིག། །གང་ཆེ་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་ཚོས་སྐྱོད་བཅུའི། །རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པ་
 །དེ་ཡི་ཚོ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང། །བཀའ་ལྟེན་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀུན་
 །ཁུབ་གྱུར་ཅིག། །། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའོ།།

༡༡། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ་གྲུང་གྲང་། །རྒྱལ་སྐས་ཚུལ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་
 རབ་འབྱུངས་སྟུ། །རྒྱལ་བའི་ཚོས་འཛིན་སྟུགས་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཐུས། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །སྒྲོན་ཚེ་དབང་པོའི་ཉོག་གི་སྐྱུན་སྟུ། །དམ་བཅས་ཚེ་ན་སྒྲིང་སྟོབས་
 ཚེན་པོ་ཞེས། །སྐས་བཅས་རྒྱལ་བས་བསྟུགས་བརྗོད་བདེན་པའི་མཐུས། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །སྒྲོ་སྐྱོད་གཙང་མའི་བརྒྱུད་པ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། །བྱུང་པའི་བྱུང་བུ་ཤེལ་
 དཀར་སྐོང་བ་སྟུ། །ཚོས་དྲུང་གནང་ཞིང་ལུང་བསྟན་བདེན་པའི་མཐུས། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཉག་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ། །སྐྱོམ་པ་རྣམ་དག་གྱིང་
 ལྷགས་སྐྱུན་པ་སངས། །སྐྱོད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་སྐྱུབ། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །མང་དུ་སྐོས་པ་རྒྱ་ཚེར་བཅའ་བས་མཁས། །སྐོས་དོན་རི་བཞེན་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱུར་བས་བཅུན། །ཀུན་གྲང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བས་བཟང་། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །དང་དེས་གསུང་རབ་མ་ལུས་འགལ་མེད་དུ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་
 ལེན་གདམས་པ་དུ། །དེས་པ་རྗེད་པས་ཉེས་སྐྱོད་མཐའ་དག་འགག། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །ལུང་ཚོས་སྐྱེ་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། །རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསྐྱབ་
 གསུམ་ཉམས་ལེན་ཉེ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་མཛད་དུ་བྱུང་། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །སྤྱི་དུ་ཉན་སྐོས་སྐྱོད་པས་ཞི་ཞིང་དུལ། །ནང་དུ་རིམ་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་གདེང་
 དང་ལྡན། །མདོ་སྟུགས་ལམ་བཟང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འབྱེད། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 རྒྱས་གྲུང་ཅིག །རྒྱ་ཡི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སྐྱོང་བ་ཉིད། །འབྲས་བུའི་ཐབས་གྱིས་སྐྱུབ་པའི་བདེ་

ཆེན་དང་། །མཉམ་སྐྱོར་ཚོས་སྤྱད་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྤྱིང་པོའི་བརྟུང་། །སློབ་མཐང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་
གྲུང་ཅིག །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱང་མའི་གཙོ། །སྤྱིང་མཛེད་མགོན་དང་ནམ་མཁུ་ལས་
གཤེན་སོགས། །བསྟན་སྤྱད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །སློབ་མཐང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །མདོར་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆེ་བཏུ། །མཁུ་བཅུན་བསྟན་འཛིན་དམ་
བས་ས་སྤྱིང་གང་། །བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་མངའ་ཐང་དར་བ་ཡིས། །སློབ་མཐང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་མེས་མཛེད་པའོ།

༡༡། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་དང་མཛེས་བའི་སྒྲིབ་ལམ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་མཚུ་རྩོ་ལ། རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུ་བཅུན་བཅེའི་བརྟུང་། །གཅིག་
ཏུ་བསྐྱེས་པ་རྗེ་བཅུན་འཛུམ་དཔལ་དབྱངས། །དམར་སེར་མདངས་འཕྱུང་གསལ་རྫོགས་མཚན་
དཔེའི་འབྲས། །རྒྱན་ལྷན་རྒྱང་སྤྱད་ལྷ་པས་དག་ལེགས་སྦྱོལ། །སྤྱལ་སྤྱང་སྤྱང་རྟོགས་བསྟན་པའི་
མཛེད་འཛིན་པར། །སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་ཀུན་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། །རབ་བསྐྱེས་ཏུར་
སྤྱིག་ཚུལ་ཏུ་ལེགས་འོན་པ། །མཁུ་བཅུན་དབང་ཅོང་ཁ་བ་དེ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །ཐར་འདོད་དཔྱོད་ལྷན་
ནམས་གྱི་མིག་གཅིག་སྤྱ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །འབྲལ་མེད་མཉེས་
བཞེན་རྗེས་སུ་ལེགས་བཟུང་སྟེ། །གསུང་གི་བདུད་ཅིས་དབྱུགས་དབྱུང་ཐོབ་པར་ཤོག །གང་དེའི་
བཞེད་གཞུང་མདོ་སྤྱུགས་གནད་འདུས་པ། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་སྒྲིབ་མེ་འདིའི། །སློ་
རུ་བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་ཀུན་ཞུགས་ཏེ། །ལམ་སྒྲིབ་དག་བའི་བཤེས་དང་རྟོག་འགྲོགས་ཤོག །
མདོར་ན་མཁུ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། །སྤྱིབ་གཉིས་གྲུང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་སྤྱིང་རྫོགས་
ནས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབད་མེད་སྤུན་གྲུབ་པའི། །སྤྱིབ་ཞེའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་མདོན་
འགྲུང་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཤུགས་མཛེས་པ་དག་དབང་སློབ་མཐང་སྤྱབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོར་འཕོད་པས་སྤྱས་པའོ། །

༡༡། །སྐྱབ་བསྐྱུན་རིས་མེད་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་ལམ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །སྐྱབ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཁུན་ཉི་མའི་གཉེན། །ཆེ་འོད་དཔག་མེད་འཕགས་
 མཚོག་སྐྱུན་རིས་གཞིགས། །འཇམ་དབྱེངས་གསང་བདག་སྒྲོལ་མ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
 སྐྱུན་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །གཏང་རབས་ཆེ་བདུན་རྒྱན་ཏུག་མཚོག་གཉིས་པོ། །
 སྐྱབ་ཆེན་བརྒྱན་ཏུ་གནས་བཅོན་བཏུ་བྱུག་སོགས། །བསྐྱུན་དང་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་པན་བཞེད་པ། །
 སྐྱེས་མཚོག་སེམས་དཔའ་མ་ལུས་དགོངས་སུ་གསོལ། །སྐྱབ་བ་མཚོག་གིས་གྲངས་མེད་
 བསྐྱུལ་བ་དུ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་ཏེ། །མཁུན་བཅེ་རུས་བ་མཐར་
 སོན་བདེན་པའི་མ་ཐུས། །ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བསྐྱུན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །གངས་རིའི་
 རྫོངས་སུ་སྐྱབ་བསྐྱུན་སྣང་བའི་སྒྲོ། །ཐོག་མར་འབྲེད་མང་མཁུན་སྒྲོ་བའི་རྒྱལ་གསུམ། །
 ལོ་བཞེད་རིག་འཛིན་རྗེ་འབངས་སྐྱུགས་བསྐྱེད་མ་ཐུས། །གངས་རྫོངས་རྒྱལ་བསྐྱུན་ཡུན་རིང་འབར་
 གྱུར་ཅིག །རྒྱ་ཆེན་བཀའ་ཡི་ཞོར་བུའི་ལྗོངས་ཏུ། །ཟབ་མོའི་སྐྱབ་ལྡེ་ཚོས་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། །
 ཟབ་ཡངས་སྤྱིང་ཉིག་འོད་རྣོན་རབ་ཏུ་འཆེད། །གངས་རྫོངས་རྒྱལ་བསྐྱུན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་
 ཅིག །ག་དག་འོད་གསལ་སྤྱིང་པོའི་སྒྲོང་ཆེན་པོ། །འཁོར་འདས་ཚོས་ཀུན་ཏུ་བ་ཆུབ་ཐེག་པའི་
 ཚེ། །ཀུན་བཟང་གདོད་མའི་རྒྱལ་སར་བསྐྱོད་པའི་ཐབས། །གངས་རྫོངས་རྒྱལ་བསྐྱུན་ཡུན་རིང་
 འབར་གྱུར་ཅིག །ཟབ་མོའི་ལྷ་དང་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོད་པའི་བརྒྱད། །ཡོངས་རྫོགས་གདམས་པའི་མཛོད་
 མངའ་ཨ་ཉི་ཤ། །རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ལས་འོངས་གདམས་པའི་སྒོལ། །གངས་རྫོངས་རྒྱལ་
 བསྐྱུན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྤེ་སྒྲོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །གདམས་
 བསྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ལེགས་བསྐྱིགས་པ། །ལྷ་ཚོས་བདུན་ལྡན་བཀའ་གདམས་གསེར་གྱི་ཕྱིང་། །

གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྐྱེ་སྐྱུར་མར་བ་བཞད་བ་དོ་རྗེ་སོགས། །
 བྱིན་རྒྱལ་འབྲུང་གནས་བཀའ་བརྒྱུད་ལོར་བུའི་མཛོད། །མཚོངས་མེད་རིམ་ཕྱོན་བཀའ་སློལ་མེད་
 ལྷུང་བ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །འཁོར་འདས་ཚོས་ཀུན་ལྟན་སྐྱེས་
 སེམས་ཀྱི་མདངས། །སེམས་ཉིད་སློབ་བྲལ་ཚོས་སྐྱེའི་ངོ་བོར་རྟོགས། །སྤང་སྤིང་འཁོར་འདས་
 ཀུན་ཁྲབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཕྱི་ནང་རིག་གནས་
 མདོ་སྐྱགས་གཞུང་བརྒྱུད་གནད། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་བས་ཕྱབ་བསྟན་སྐྱོང་མཁས་བ། །ལྟ་རིགས་
 འཁོར་སྟོན་བཅེ་ཆེན་ས་སྐྱེ་བ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །གསུང་དག་
 ལྟན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་སྟོན་གྱི། །རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ཟབ་གནད། །རྣམ་འགྲུབ་
 དབང་ལྷག་ཁྱད་ཚོས་གདམས་པའི་སློལ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །
 ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་དང་ཉེར་འབྲེལ་བའི། །གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ལམ། །ཟབ་
 གསལ་སྤེལ་མཁས་སློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་
 ཅིག །སྤེ་སྤོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ཡི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་རྣམས། །
 མཚོར་ཉམས་སྤེ་ལེན་པའི་ལྷགས་བཟང་མཚོག། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་
 གྱུར་ཅིག །མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སློལ་མི་མཚོངས་པའི། །ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ཡི། །ལྷང་རྟོགས་བཀའ་བབས་བུ་རོ་ལྷགས་ལྷུང་གི། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་
 རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་བཤད་པའི་ཀ་ཆེན་རྣམ་བཅུ་དང་། །སྐྱབ་བརྒྱུད་ཤིང་ཉ་སྤྱི་དང་
 ཞི་སྤེད་སོགས། །མདོ་སྐྱགས་ལྷུང་འབྲེལ་མན་དག་དུ་མས་ལྷུག། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་
 ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསྟན་འཛིན་ཞབས་བཟོན་སྐྱགས་མཐུན་དགེ་འདུན་རྣམས། །བསྟན་
 བ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོང་བ་དང་། །བསྟན་ལ་དད་པའི་སྐྱེས་བུས་ས་སྤོང་ཁྲབ། །རིས་མེད་
 རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དམག་འཁྲུག་སྤྱ་གོ་དང་། །གདུག་རྩལ་

བསམ་སྒྲོར་མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་། །ཡིད་ཅན་བྱམས་ལྡན་སྒྲོད་བཅུད་དགེ་མཚན་འབེལ། །
 བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོས་སྒྲོགས་ཀྱི་འབྲུག་གྲུང་ཅིག །བདག་གྲུང་དེར་ནས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་
 བའི་ལམ། །རྒྱ་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་བ་
 ཡིས། །འབྲུལ་ཡུན་གཏན་བདེའི་ས་ལ་སྦྱར་རེག་ཤོག །ནམ་མཁའ་མཐོ་མཐོས་གཏུགས་གྲུང་བའི་
 སེམས་ཅན་གྱིར། །སྐབ་དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཡིད་འོང་སྒྲོད་བུ་ལ། །ཞུམ་དང་དམ་ཞེན་ལེ་ལོ་མེད་བ་
 དང་། །ཡིད་ཆེས་འདུན་བའི་སྒྲོ་དགས་འཇུག་པར་ཤོག །བདག་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲོད་དགེ་བ་
 རྣམས། །མ་རྣམས་བདེ་བའི་རྒྱ་རྩ་འགྲུང་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་གྱི་སྦྱུག་ཀྱང་གང་མཆིས་པ། །
 དེ་ཀྱང་བདག་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་ཤོག །བདག་ནི་མཐོང་ཐོས་བྲན་དང་མོས་བྱེད་པ། །ཀྱང་གྲུང་
 བདེ་དགའི་དབུ་ལ་སྒྲོད་བུ་དང་། །སྒྲོད་དང་རྟེན་འཚོག་མི་སྟན་སྒྲོག་བྱེད་པའང་། །ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྐལ་ལྡན་ཤོག །མདོར་ན་རི་སྒྲིབ་ནམ་མཁའ་གནས་བུ་དང་། །འགྲོ་བའི་སྦྱུག་
 བསྐྱེད་གནས་བུ་དེ་སྒྲིབ་དུ། །བདག་གྲུང་གནས་ཉེ་དངོས་དང་བརྒྱད་བུ་ཡིས། །འཇ་བདེའི་བྱེད་
 བོ་ཉིད་ཏུ་འགྲུང་བ་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་སྒྲོན་པའི་ཚོས་ཚུལ་ལ་ཤེས་ནས་དད་བུ་ཐོབ་ཅིང་། དེས་མེད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་དག་སྤང་མོས་གྲུས་
 ཐོབ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བའི་བཅོམ་བུ་སྦྱར་ལེན་བུ་ཤུགས་ཤིག་སྒྲོད་བསྟན་འཇིག་རྒྱ་མཚོས། །ཡོངས་གྲགས་སྒྲོན་བུ་སྤང་ན་ལས་འདས་
 ལོ་༡༩༥༣ ལོ་རྒྱུ་ལོ་༡༩༥༤ ལོ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་བའི་ས་ལོས་ལྷ་ཉེ་ཆེས་ཉི་ལོ་༡༩༥༥ ལྷ་ཉེ་ཆེས་ལོ་ཉིན་འབགས་ལུལ་
 ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྟེ་ཀང་རྫོང་ཁོངས་རྫ་རམ་ས་ལ་ཟེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་དུ་བྱིས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྲུབ་བུ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་
 བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། དགེ་ལེགས་འབེལ། །།

༡༡། །བདེན་ཚིག་སྟོན་ལམ་བཟུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་རྩུ་ཅ་ཡུ་ཡ། ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་མངའ་ཞིང་། །ཉམ་རྒྱུང་
 འགོ་ལ་བྱ་གཅིག་རྣམ་དགོངས་པའི། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྐྱམ་དང་སྟོབ་མར་བཅས།།
 བདག་གི་བདེན་པའི་སྟེང་གའི་དགོངས་ཤིག། །སྲིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱབ་པའི་
 བསྟན། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་རྒྱས། །དེ་འཛིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་
 རྒྱུས་བྱ་རྣམས། །ཚོས་སྲོད་རྣམ་བཅུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད། །མི་བཟང་ལས་རན་བྲག་པོས་
 ཡོངས་ལོན་པས། །བར་མེད་དུ་རྣམས་མཉམ་པའི་ཉམ་ཐག་འགོ། །བཟོད་དཀའ་ནད་མཚོན་སྲུ་
 གཤི་འཛིགས་པ་ཀུན། །ཞི་ནས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོར་དབྱུགས་དབྱུང་མཛོད། །ཁྲུང་པར་གངས་
 རྒྱུངས་ཚོས་ལྷན་སྐྱེ་འགོ་རྣམས། །ནག་ཕྱོགས་སྐྱ་སྟོའི་དཔུང་གིས་བཅེ་མེད་དུ། །ངན་དགུས་
 འཛོམས་པའི་ཁྲག་དང་མཚི་མའི་རྒྱན། །སྐྱུང་དུ་ཚོད་པའི་སྐྱགས་རྗེའི་མཐུ་དཔུང་བསྐྱེད། །ཉོན་
 མོངས་གདོན་གྱིས་སྟོས་པའི་བརྒྱན་སྲོད་གྱིས། །རང་གཞན་གཉིས་སུང་བའི་སྲིད་རྗེའི་
 ཡུལ། །མི་བསྐྱུན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་སྤང་དོར་མིག། །ཡོངས་ཐོབ་བྱམས་བཅེས་མཛེའ་བའི་
 དཔལ་ལ་སྟོར། །རིང་ནས་སྲིད་དུ་བརྟག་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་པོད་སྤྲོངས་རང་
 དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །སྐྱུན་འགྲུབ་ཚོས་སྲིད་ལུང་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་ལ། །སྲོད་པའི་སྐལ་
 བཟང་སྐྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྟོལ། །བསྟན་དང་དེ་འཛིན་ཆབ་སྲིད་རང་རིགས་སྤྲད། །གཅེས་པའི་ལུས་
 སྟོག་ཡོངས་སྲོད་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །གྲུ་འཛིན་མགོན་
 དེས་སྐྱགས་རྗེས་སྲོད་བར་མཛོད། །མདོར་ན་མགོན་པོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །སྐྱས་
 བཅས་རྒྱལ་བའི་སྐྱུན་སྐྱར་གངས་ཅན་ཞིང་། །ཡོངས་བཟུང་རྒྱ་ཚེན་སྟོན་ལམ་གང་མཛོད་པའི།།

འབྲས་བུ་བཟང་དེར་འདིར་སྐྱུར་དུ་འཆར་བར་གསོལ། །སྒྲིང་སྟོང་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །
མཚོག་གསུམ་སྐྱུགས་རྗེའི་མ་སྐྱ་དང་བདེན་ཚིག་སྟོབས། །ལས་འབྲས་བསྐྱེ་མེད་བདེན་མ་སྐྱས་
བདག་ཅག་གི། །བདེན་པའི་སྟོན་ལམ་གོགས་མེད་སྐྱུར་འགྲུབ་ཤོག། །།ཅེས་པ་འདི་ནི་ལགོང་ས་སྐྱུབས་མགོན་
ཆེན་པོ་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རོག་།

༡༡། །བསྟན་འབར་མ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །སངས་རྒྱས་ལྷན་གཟིགས་གཙུག་ཏོར་ཐམས་ཅད་སྟོབ། །འཁོར་བ་འཛིག་དང་
གསེར་སྐབ་འོད་སྐྱེད་དང་། །འབྲུག་སྐབ་པ་གོ་ཏུ་ཉི་ལྟ་ཡི་ལྷ། །སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་བདུན་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་བདག་གིས་སྟོན། །དཀའ་བ་གང་ཞིག་སྐྱུང་གྱུར་དང་། །བདག་གི་
བདེ་བ་བཏང་བ་ཡིས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ངས་སྟོན་ནད་པའི་ཆེད་དག་ཏུ། །
རང་གི་འཚོ་བ་ཡོངས་བཏང་བས། །སེམས་ཅན་ལོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཡུན་རིང་བསྟན་
པ་འབར་གྱུར་ཅིག །བྱ་དང་བྱ་མོ་ཚུང་མ་དང་། །ཞོར་དང་སྐྱང་ཆེན་གིང་རྟ་དང་། །རིན་ཆེན་གྱང་
ཚུབ་ཕྱིར་བཏང་བས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རང་སངས་
རྒྱས། །ཉན་ཐོས་པ་དང་མ་དང་ནི། །བྱང་སྟོང་དག་ལ་མཚོན་བྱས་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་
འབར་གྱུར་ཅིག །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མར་བདག །སྐྱག་བསྐལ་སྒྲུ་ཚོགས་སྟོང་གྱུར་ཅིང་། །བྱང་
ཚུབ་དོན་དུ་ཐོས་བཅལ་བས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ཚུལ་གྲིམས་
བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། །དཀའ་བ་སྐབ་ཡུན་རིང་བསྟོན་བྱས་གིང་། །སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ངས་
མཚོན་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་སྟོན་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས། །
རྟག་ཏུ་བརྟན་ཅིང་པ་རོལ་གཞོན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་དོན་དུ། །བདག་བསྟན་ཡུན་རིང་

འབར་གྱུར་ཅིག །བཟོད་བརྒྱལ་རྟལ་ཏུ་བསྐྱེན་བྱས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྡིགས་མ་ཡི། །
 སེམས་ཅན་ངན་བཟོད་བྱས་གྱུར་བས། །བསྐྱེན་བ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསམ་གཏན་རྣམ་
 ཐར་ག་བྱུགས་མེད་དང་། །ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྡིང་བ། །བསྐྱོམས་པས་དེ་མཐུས་བདག་གི་ནི། །
 བསྐྱེན་བ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་བདག་གིས་སྡོམ། །དཀའ་སྟབ་ནགས་དག་
 བསྐྱེན་བྱས་ཤིང་། །བསྐྱེན་བཅོས་དུ་མ་ཉེར་བསྐྱེན་བས། །བདག་གི་བསྐྱེན་བ་འབར་གྱུར་ཅིག །
 བཅེ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཤེས་ཤིག་དང་། །འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་ཅིང་། །ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བཏང་
 བ་ཡིས། །ཚོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་སྡོམ་སྡིག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །
 བྱམས་བསམ་གསལ་བར་སྐྱེན་བྱས་ཤིང་། །ཐེག་བ་གསུམ་ལ་རབ་བཀོད་བས། །ཚོས་ཀྱི་མཚོད་
 སྡིག་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །བདག་སྡོམ་ཐབས་ཤེས་གྱུར་བ་ན། །སེམས་ཅན་ལྟ་ངན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། །
 ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་བས། །ཚོས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་
 དངོས་བཞིས། །ཉོན་མོངས་མེ་ལས་ཐར་བྱས་ཤིང་། །བདག་གིས་འཕེལ་སྡིག་པམ་བྱས་བས། །
 བདག་འཁོར་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ལུ་སྡིགས་ཅན་གཞན་དག །ལྟ་བའི་རྒྱ་
 ལས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་གྱུར་བས། །བདག་འཁོར་རྟལ་ཏུ་བྱས་གྱུར་ཅིག །
 ཡུན་རིང་བསྐྱེན་བ་འབར་གྱུར་ཅིག།

ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པའི། །ཚོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ། །གོགས་ཀྱི་མཚན་མ་
 ཞི་བ་དང་། །མཐུན་རྐྱེན་མ་ལུས་ཚང་བར་ཤོག། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་། །འབྲེལ་
 བའི་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། །རྒྱལ་བ་སྡོ་བཟང་གྲགས་བ་ཡི། །བསྐྱེན་བ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་
 ཅིག།

ལྷོ་རྒྱུ་བ་སྐྱེན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །
 ལྷོ་ས་ལྷ་སེར་ཚོད་བན་འཆང་བ་ཡི། །
 དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ། །
 ལྷོ་གས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་རྒྱར་ཅིག །

ལྷོ་རྒྱུ་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ལྡན། །
 ལྷོ་ས་ཆེན་རྒྱལ་སྐྱེད་སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་སྐྱོད་ཐུག། །
 བདེ་སྐྱོད་མཚོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད། །
 ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་དང་མངལ་བར་ཤོག །

ལྷོ་ལ་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་མང་ཏུ་རྩོས་པ་དང་། །
 ལྷོ་སེམས་འབྱོར་སེམས་ལྷོ་སྐྱོད་གཙང་བ་སོགས། །
 ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ། །
 བསྐྱེད་སྐྱོད་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་འབྱོར་སེམས་པར་ཤོག །

དབར་བྱང་སློན་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩེ་དལ་འབབ་སྐྱེད།
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
 ཇི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
 དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་བོའི་མ་ཐུས།
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
 དེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཚོ་དལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུལ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེའི་སྤྲིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་
 ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཚམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
 པར་བྱས། རྩོགས་དང་རྩོགས་ན་རྩལ་ཕན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་བྱ་བུའི་སྤྱོད་བཞི་ཉིན་རེ་བཞེན་དུ་
 དར་བ་སོགས་སློ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྩོགས་པོད་
 ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞེན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུབ་པའི་བཞེད་
 དགོངས་ཇི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛོམས་སྤང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་
 འབྲེན་ཤུག་སེལ་འདི་རིང་ལུགས་སློ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལུགས་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་
 བསྐྱེད་བྱུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྐྱུར་ཚོགས་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྤྱོན་
 ཚིག་ཏུ་ཤུག་འདི་དགོ་སྤོང་ཚོས་སྐྱ་བ་ངག་དབང་སྐྱོ་བཟང་བསྐྱེད་འདིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ།། དགོའོ།། ॥

དབར་བསྐྱེད་རྒྱ་སྐྱོར་བ།

ཡོངས་འཛིན་སྤིང་ཚང་སྐབས། སེར་གྲེས་བྲག་རི་རིན་པོ་ཆེ། རྣ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ། (FPMT) ཚོས་ཚོགས།

ལྷ་དག་འགན་འཛིན།

ཅེད་ཐང་དགོ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་མཚོག། རྒྱས་བ་དགོ་བཤེས་དག་དབང་སངས་རྒྱས།

གྲགས་བ་དགོ་བཤེས་དག་དབང་སྐལ་བཟང་།

ལྷ་དག་པ།

ཅེ་དཀར་དགོ་སྤོང་དཔག་བསམ་དོན་གྲུབ། ཉག་རེ་དགོ་སྤོང་བཀའ་ཤིས་ཚོས་ལྷན།

ཉག་རེ་དགོ་སྤོང་འཇམ་དབྱངས། ཉག་རེ་དགོ་སྤོང་ཆེ་འགྲུབ།

སྤོག་སྤྲད་དུ་པར་ཅ་སྤྲིག་མཁའ།

སེར་ཅེ་དགོ་སྤོང་མགོན་པོ་དགའ་འདུལ། རྫོ་སྤིང་ཉང་པོ་དགོ་སྤོང་སྤོ་བསྟན།

བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཡིག

སྤྲིགས་བམ་གཉིས་པ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༠༡ ལོའི་ལྷ་བ་༥ ཚེས་༡༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༣༩ བོད་ལྷ་༩ ཚེས་༩

ཚོས་འཁོར་དུས་ཆེན་ཉིན་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དེབ་རྟགས། 978-81-924896-1-2

དེབ་ཚད། 17.3 X 24 CM

མ་ནི་བལ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཐངས་དང་པོ་དེབ་གྲངས་༡༩༠༠༠ དཔར་དུ་བསྐྱེད།

I S B N 8 1 9 2 4 8 9 6 1 - 2

9 7 8 8 1 9 2 4 8 9 6 1 2

ཚོས་དབྱིངས་འང་ལས་ས་གཡོས་ཀྱང་། །ས་སུངས་ཀུན་བརྒྱལ་ཚོ་བོའི་སྐྱ། །
བསྐྱན་པའི་སུ་ཏུ་འཛོམས་ས་མཛད་པའི། །ནག་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །

ལྷ་པོ་ཚེན་ནས་མང་ཐོས་སྤྲོས་ནོར་མང་ལྷན། །གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱུང་བརྗེད་པའི་སྤྱ། །
ལྷ་པོ་ལ་ཉི་མ་སྟོང་གི་གཞི་ལྷན་པ། །འདོད་དགུ་ཆར་འཁེབས་ཁྲོད་ལ་བྱག་འཚལ་བརྗོད། །

འཇམ་དབལ་བཀའ་ཉན་བསྟན་སྲུང་ནི། །དམ་ཅན་གཤེན་རྗེ་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །
ནལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་འཇིགས་གཟུགས་ཅན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །

